Mini Biblija

Pregled

Ovo je pažljivo odabrana selekcija drevnih grčkih tekstova namijenjenih da najbolje dočaraju učenje Isusa i spise koje je On podučavao, na koje se pozivao i koje je ispunio. Naš cilj je da vam pružimo što je moguće bliži prikaz originalnog grčkog teksta u modernom, čitljivom formatu.

Odricanje od odgovornosti

Ovaj prijevod je napravljen iz originalnog grčkog Septuaginta i bizantijskih tekstova pomoću velikih jezičkih modela. Iz tog razloga sadrži mnoge artefakte kulture i gramatike originalnog jezika, ali može sadržavati i greške. Ako nešto izgleda čudno, molimo provjerite originalni grčki tekst. Ako pronađete grešku, molimo pošaljite je na jesusislord@joshuabible.com.

Licenciranje

Imate dozvolu da reproducirate i distribuirate ovaj prijevod djelimično ili u cjelini. Nije vam dozvoljeno da ga mijenjate ili prodajete. Ako pronađete grešku, molimo pošaljite email na jesusislord@joshuabible.com kako bismo je mogli ispraviti i pružiti vam ažurirano izdanje.

Evanđelje po Mateju

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Evanđelje po Marku

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Evanđelje po Ivanu

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Ivanova poslanica

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5

Postanje

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Izlazak

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Brojevi

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Ponovljeni zakon

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Jošua

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Evanđelje po Mateju

1

Knjiga o rođenju Isusa Hrista, sina Davidova, sina Avramova. Avraham rodi Isaka, a Isak rodi Jakova, a Jakov rodi Judu i braću njegovu, a Juda rodi Faresa i Zaru od Tamare, a Fares rodi Esroma, a Esrom rodi Arama, a Aram rodi Aminadava, a Aminadav rodi Nasona, a Nason rodi Salmona, a Salmon rodi Boaza od Rahave, a Boaz rodi Ovida od Rute, a Ovid rodi Jeseja, a Jesej rodi Davida kralja. Davud, kralj, rodi Sulejmana od žene Urije, Sulejman a rodi Roboama, Roboam a rodi Abiju, Abija a rodi Asu, Asa a rodi Josafata, Josafat a rodi Jorama, Joram a rodi Oziju, Ozija a rodi Jotama, Jotam a rodi Ahaza, Ahaz a rodi Ezekiju, Ezekija a rodi Manasiju, Manasija a rodi Amona, Amon a rodi Josiju, Josija a rodi Jekoniju i braću njegovu u vrijeme deportacije u Babilon. Nakon progonstva u Babilon Jekonija rodi Sealtijela, a Sealtijel rodi Zerubabela, a Zerubabel rodi Abiuda, a Abiud rodi Elijakima, a Elijakim rodi Azora, a Azor rodi Sadoka, a Sadok rodi Ahima, a Ahim rodi Eliuda, a Eliud rodi Eleazara, a Eleazar rodi Matana, a Matan rodi Jakova, a Jakov rodi Josifa,

muža Marije, od koje se rodi Isus zvani Hrist. Dakle, sve generacije od Abrahama do Davida četrnaest generacija, i od Davida do deportacije u Babilon četrnaest generacija, i od deportacije u Babilon do Hrista četrnaest generacija. A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako. Jer pošto je majka njegova Marija bila zaručena za Josifa, prije nego što su došli zajedno, nađeno je da ona ima u utrobi od Duha Svetog. Josif, njen muž, bio pravedan i nije želio da je javno osramoti, pa je želio da je tajno otpusti. Dok je on ovo razmatrao, evo, anđeo Gospodnji mu se pojavio u snu govoreći: Josife, sine Davidov, ne boj se uzeti Mariju, svoju ženu, jer ono što je u njoj začeto od Svetog Duha je. Rodiće sina i nazvaćeš ga Isus, jer on će spasiti svoj narod od njihovih grijeha. Ovo sve se desilo da bi se ispunilo ono što je rečeno od Gospoda kroz proroka koji govori: evo, djevica će u utrobi imati i rodiće sina, i nazvaće ime njegovo Emanuilo, što je prevedeno s nama Bog. Probudivši se Josif od sna učinio je kao što mu je naredio glasnik Gospodnji i primio je ženu svoju, i nije je poznavao dok nije rodila svog prvorođenog sina, i nazvao je njegovo ime Isus.

2

A kada je Isus rođen u Betlehemu Judeje u danima Heroda kralja, evo mudraci sa istoka stigli su u Jerusalim govoreći: gdje je rođeni kralj Jevreja? Jer vidjeli smo njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. Čuvši to, kralj Herod bio je uznemiren i sav Jerusalim s njim, i sabravši sve glavne sveštenike i pismoznance naroda, raspitivao se kod njih gdje se

Hrist rađa. Oni su mu rekli: u Betlehemu Judeje; jer tako je napisano kroz proroka; i ti Betleheme, zemljo Jude, ni na koji način nisi najmanja među vođama Jude; jer iz tebe će izaći vođa, koji će biti pastir moga naroda Izraela. Tada je Herod, tajno pozvavši mudrace, tačno utvrdio od njih vrijeme zvijezde koja se pojavila, i poslavši ih u Betlehem rekao: Otišavši tačno istražite o djetetu, a kada ga nađete, javite meni, tako da i ja, došavši, mogu da mu se poklonim. A oni, pošto su čuli kralja, otišli su; i evo, zvijezda koju su vidjeli na istoku išla je ispred njih, dok nije došla i stala iznad mjesta gdje je bilo dijete; a vidjevši zvijezdu, radovali su se radošću velikom veoma, i došavši u kuću vidjeli su dijete sa Marijom, majkom njegovom, i padavši poklonili su mu se, i otvorivši svoje riznice donijeli su mu darove, zlato i tamjan i smirnu; i bivši upozoreni u snu da se ne vrate Herodu, drugim putem povukli su se u svoju zemlju. Pošto su se oni povukli, evo glasnik Gospodnji se pojavljuje u snu Josifu govoreći: ustani, uzmi dijete i njegovu majku i bježi u Egipat, i budi tamo dok ti ne kažem; jer Herod namjerava tražiti dijete da ga uništi. A on, ustavši, uze dijete i njegovu majku noću i povuče se u Egipat, i bio je tamo do Herodove smrti, da bi se ispunilo ono što je Gospod rekao kroz proroka: Iz Egipta sam pozvao sina svoga. Tada Herod, vidjevši da je bio ismijan od strane magova, razljutio se veoma, i poslavši je ubio svu djecu u Betlehemu i u svim njegovim granicama od dvije godine i mlađe, prema vremenu koje je tačno utvrdio od magova. Tada je bilo ispunjeno ono što je rekao prorok Jeremija govoreći: Glas je u Rami bio čut, jadikovka i plač i veliko naricanje; Rahela je plakala za svojom djecom, i nije htjela biti utješena, jer ih nema.

A kada je Herod umro, evo glasnik Gospodnji se pojavljuje Josifu u snu u Egiptu govoreći: ustavši uzmi dijete i njegovu majku i idi u zemlju Izraela, jer su umrli oni koji su tražili dušu djeteta. A on, ustavši, uzeo je dijete i njegovu majku i došao je u zemlju Izraela. Čuvši da Arhelaj vlada nad Judejom umjesto Heroda, oca njegovog, bojao se tamo otići; ali, bivši božanski upozoren u snu, povukao se u krajeve Galileje, i došavši, nastanio se u gradu zvanom Nazaret, da bi bilo ispunjeno ono što je rečeno kroz proroke da će biti nazvan Nazarejac.

3

U one dane dolazi Jovan Krstitelj, propovijedajući u pustinji Judeje i govoreći: Pokajte se, jer se približilo kraljevstvo nebesa. Jer ovaj je onaj o kome je govorio prorok Isaija rekavši: Glas onoga koji viče u pustinji: Pripremite put Gospodnji, poravnajte njegove staze. Sam Jovan je imao odjeću od kamiljeg dlaka i kožni pojas oko struka, a hrana mu je bila skakavci i divlji med. Tada su izlazili prema njemu Jerusalim i sva Judeja i sva okolna oblast Jordana, i bili su krštavani u Jordanu od njega ispovijedajući njihove grijehe. Vidjevši mnoge od fariseja i sadukeja kako dolaze na njegovo krštenje, rekao im je: Potomstvo zmija, ko vam je pokazao da pobjegnete od nadolazećeg gnjeva? Učinite dakle plod dostojan pokajanja, i nemojte misliti da govorite u sebi: Imamo oca Abrahama. Jer kažem vam da Bog može od ovog kamenja podići djecu Abrahamu. Već i sjekira leži prema korijenu drveća. Svako drvo

dakle koje ne rađa dobar plod siječe se i baca u vatru. Ja doista krstim vas u vodi za pokajanje, ali onaj koji dolazi poslije mene jači je od mene, čije sandale nisam sposoban nositi, on će vas krstiti u Svetom Duhu i vatrom. Čija je viljuška u ruci i temeljito će očistiti svoje gumno, skupit će svoje žito u skladište, a slamu će spaliti neugasivom vatrom. Tada dolazi Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da bude kršten od njega. Ali Jovan ga je sprečavao govoreći: Ja imam potrebu da budem kršten od tebe, a ti dolaziš k meni? Odgovarajući, Isus reče njemu: Pusti sada; jer ovako je prikladno nama da ispunimo svaku pravednost. Tada on pušta njega; i pošto je bio kršten, Isus izađe odmah iz vode; i evo, otvorena su mu nebesa, i vidio je Duha Božjeg kako silazi kao golub i dolazi na njega; i evo, glas iz nebesa govoreći: ovaj je sin moj voljeni, u kojem sam zadovoljan.

4

Tada je Isus odveden u pustinju od Duha da bude kušan od đavola, i postiviši četrdeset dana i četrdeset noći, kasnije je ogladnio. I priđavši njemu, iskušavač reče: Ako si sin Božji, reci da ovo kamenje postane hljeb. Ali on odgovarajući reče: Napisano je: Čovjek neće živjeti samo o hlebu, već o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božijih. Tada ga đavo uzima u sveti grad, i postavlja ga na vrh hrama i kaže mu: ako si sin Božji, baci se dolje; jer napisano je da će svojim glasnicima zapovjediti o tebi, i na rukama će te nositi, da ne udariš svoju nogu o kamen. Isus mu reče: Opet je napisano: Nećeš kušati Gospoda, Boga svog.

Opet ga đavo uzima na vrlo visoku planinu, i pokazuje mu sva kraljevstva svijeta i njihovu slavu i kaže mu: sve ovo ću ti dati, ako padneš i pokloniš mi se. Tada Isus reče njemu: Idi iza mene, sotono, jer je napisano: Gospodu Bogu svome klanjat ćeš se i njemu jedinom služit ćeš. Tada ga đavo pusti, i evo, glasnici pristupiše i služiše mu. Čuvši pak Isus da je Jovan predan, povukao se u Galileju, i ostavivši Nazaret, došavši, nastanio se u Kapernaumu primorskom u granicama Zebuluna i Naftalija, da bi se ispunilo rečeno kroz proroka Isaiju koji govori: zemlja Zebuluna i zemlja Naftalija, put mora, s one strane Jordana, Galileja naroda, narod koji je sjedio u tami vidio je veliko svjetlo, i onima koji su sjedili u zemlji i sjeni smrti svjetlo je osvanulo njima. Od tada je Isus počeo propovijedati i govoriti: Pokajte se, jer se približilo kraljevstvo nebesko. Šetajući pored mora Galileje, vidio je dva brata, Šimuna zvanog Petar i Andriju, brata njegovog, kako bacaju mrežu u more; bili su naime ribari. I kaže im: Dođite za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi. Oni su odmah ostavili mreže i slijedili ga. I idući dalje odatle, vidio je druga dva brata, Jakova sina Zevedejevog i Jovana, brata njegovog, u brodu sa Zevedejem, ocem njihovim, kako popravljaju mreže svoje, i pozvao ih je. Oni su odmah ostavili brod i svog oca i slijedili su ga. I Isus je išao okolo po cijeloj Galileji, podučavajući u njihovim kongregacijama i propovijedajući dobru vijest kraljevstva i služeći svaku bolest i svaku slabost u narodu. I glas o njemu se proširio u cijelu Siriju, i donosili su mu sve koji su bili bolesni, patili od raznih bolesti i muka, i opsjednute demonima i mjesečare i paralizovane, i izliječio ih je, i slijedile su ga mnoge gomile iz Galileje i Dekapolisa i Jerusalima i Judeje i s one strane

Jordana.

5

Vidjevši gomile, otišao je gore na planinu, i kada je sjeo, prišli su mu njegovi učenici, i otvorivši usta, učio ih je govoreći: Blaženi siromašni duhom, jer njihovo je kraljevstvo nebesa. Blaženi oni koji tuže, jer će oni biti utješeni. Blaženi su krotki, jer će oni naslijediti zemlju. Blaženi oni koji gladuju i žede za pravednošću, jer će oni biti zadovoljeni. Blaženi su milosrdni, jer će biti pomilovali. Blaženi su čisti srcem, jer će oni vidjeti Boga. Blagosloveni su mirotvorci, jer će oni biti nazvani sinovima Božjim. Blaženi su oni koji su progonjeni zbog pravde, jer njihovo je kraljevstvo nebesko. Blagosloveni ste kada vas rugaju i progone, i kada govore svaku zlu riječ protiv vas lažući zbog mene. Radujte se i kličite, jer je nagrada vaša velika u nebesima, jer su tako progonili proroke koji su bili prije vas. Vi ste sol zemlje; ali ako sol postane besmislena, čime će biti zasoljena? Ni za što više nije jaka osim da bude bačena napolje i da bude gažena od strane ljudi. Vi ste svjetlo svijeta. Grad koji leži na vrhu planine ne može biti skriven; niti pale lampu i stavljaju je pod posudu, nego na svijećnjak, i ona sija svima koji su u kući. Tako neka sija vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave vašeg Oca koji je na nebesima. Ne mislite da sam došao da uništim zakon ili proroke; nisam došao da uništim, već da ispunim. Zaista, jer vam kažem, dok ne prođe nebo i zemlja, ni jedno jota ili jedna crtica neće proći od zakona, dok se sve ne

ispuni. Ko dakle ukine jednu od ovih najmanjih zapovijesti i tako poučava ljude, najmanji će biti nazvan u carstvu nebeskom, ali ko čini i poučava, ovaj veliki će biti nazvan u carstvu nebeskom. Kažem vam da ako vaša pravednost ne bude obilnija od pravednosti pisara i fariseja, nećete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste da je bilo rečeno starima: Ne ubij, a ko ubije, biće kriv pred sudom. Ja vam kažem da će svako ko se ljuti na svog brata bez razloga biti kriv pred sudom, a ko kaže svom bratu raka, biće kriv pred vijećem, a ko kaže ludo, biće kriv za gehenu ognjenu. Ako dakle prinosiš svoj dar na žrtvenik i tamo se sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi tamo svoj dar pred žrtvenikom, i idi prvo pomiri se sa svojim bratom, i tada došavši prinesi svoj dar. Budi dobro raspoložen prema svom protivniku brzo dok si na putu s njim, da te protivnik ne preda sudiji i sudija te ne preda stražaru, i da ne budeš bačen u tamnicu; zaista ti kažem, nećeš izaći odatle dok ne platiš posljednji kodrant. Čuli ste da je rečeno drevnima: Ne čini preljubu. Ja vam kažem da svako ko gleda ženu da je poželi, već je počinio preljubu s njom u svom srcu. Ako tvoje desno oko uzrokuje da sagriješiš, izvadi ga i baci od sebe, jer ti je korisnije da propadne jedan od tvojih udova nego da cijelo tvoje tijelo bude bačeno u gehenu. I ako tvoja desna ruka uzrokuje da sagriješiš, odsijeci je i baci od sebe, jer ti je korisno da propadne jedan od tvojih udova, a ne da cijelo tvoje tijelo bude bačeno u gehenu. Rečeno je: ko god otpusti svoju ženu, neka joj da otpusno pismo. Ja vam kažem da ko razvede svoju ženu, osim zbog bludništva, čini da ona počini preljubu, i ko se oženi razvedenom, čini preljubu. Opet ste čuli da je bilo rečeno drevnima: Ne zaklinjaćeš se lažno,

već ćeš ispuniti Gospodaru zakletve svoje. A ja kažem vama da se ne zaklinjete uopšte; niti nebom, jer je prijestolje Boga; niti zemljom, jer je podnožje stopala njegovih; niti Jerusalimom, jer je grad velikog kralja; niti glavom svojom da se zaklinješ, jer ne možeš jednu kosu bijelu ili crnu učiniti. Neka vaša riječ bude da da, ne ne, a sve što je više od toga dolazi od zla. Čuli ste da je rečeno, oko umjesto oka i zub umjesto zuba. A ja vam kažem da se ne opirete zlome, ali ko god te udari na desni obraz, okreni mu i drugi. I onome koji želi da te tuži i da uzme tvoju tuniku, ostavi mu i ogrtač. I ko god te prisili da ideš jednu milju, idi s njim dvije. Onome koji te moli daj, i onoga koji želi da pozajmi od tebe ne odbijaj. Čuli ste da je rečeno: Volit ćeš svog bližnjeg i mrzit ćeš svog neprijatelja. Ali ja vama kažem, volite vaše neprijatelje, blagosiljajte one koji vas proklinju, dobro činite onima koji vas mrze i molite se za one koji vas zlostavljaju i progone vas, da postanete sinovi vašeg oca onog u nebesima, jer njegovo sunce izlazi nad zle i dobre i šalje kišu nad pravedne i nepravedne. Jer ako volite one koji vole vas, kakvu nagradu imate? Zar ne i carinski službenici čine isto? I ako pozdravite samo vaše prijatelje, šta više radite? Zar ne i carinici tako čine? Bit ćete dakle vi savršeni, baš kao što je savršen vaš Otac koji je na nebesima.

6

Pazite da vašu milostinje ne činite pred ljudima da biste bili viđeni od njih, jer inače nemate nagradu od vašeg Oca koji je u

nebesima. Kada dakle činiš milostinju, ne trubi pred sobom, baš kao što licemjeri čine u skupštinama i na ulicama, kako bi bili proslavljeni od ljudi. Zaista vam kažem, oni su primili svoju nagradu. A kada ti činiš milostinju, neka tvoja lijeva ruka ne zna šta čini tvoja desna ruka, tako da tvoja milostinja bude u tajnosti, i tvoj otac koji vidi u tajnosti vratit će ti na javnom. I kada se moliš, nećeš biti kao licemjeri, jer oni vole da stoje i mole se u skupštinama i na uglovima ulica, kako bi se pokazali ljudima. Zaista vam kažem da su primili svoju nagradu. Ali ti, kada se moliš, uđi u svoju unutrašnju sobu i, zatvorivši svoja vrata, pomoli se svome ocu u tajnosti, i tvoj otac koji vidi u tajnosti, daće ti natrag javno. Moleći se, ne brbljajte baš kao pagani, jer oni misle da će u svojoj opširnosti biti saslušani. Ne budite dakle slični njima, jer vaš Otac zna šta vam je potrebno prije nego što ga zamolite. Tako dakle molite se vi: Oče naš koji si u nebesima, neka bude posvećeno ime tvoje, neka dođe kraljevstvo tvoje, neka bude volja tvoja, kao u nebu, i na zemlji, hljeb naš svagdašnji daj nam danas, i oprosti nam dugove naše, kao i mi opraštamo dužnicima našim, i ne uvedi nas u iskušenje, ali izbavi nas od zla. Jer tvoje je kraljevstvo i moć i slava u vijekove; amen. Jer ako vi oprostite ljudima njihove prijestupe, oprostiće i vama vaš Otac nebeski; ako pak ne oprostite ljudima njihove prijestupe, ni vaš Otac neće oprostiti vaše prijestupe. Kada postite, ne budite tužni kao licemjeri, jer oni nagrđuju svoja lica kako bi se ljudima pokazali da poste, zaista vam kažem da su oni primili svoju nagradu. Ti ali posteci pomazi svoju glavu i operi svoje lice, tako da se ne pojaviš ljudima posteci, već svom ocu u skrivenom, i tvoj otac koji gleda u

skrivenom daće ti u javnom. Ne skupljajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i hrđa uništava, i gdje lopovi prokopavaju i kradu; nego skupljajte sebi blaga na nebu, gdje ni moljac ni hrđa ne uništava, i gdje lopovi ne prokopavaju niti kradu; jer gdje je vaše blago, tamo će biti i vaše srce. Svjetiljka tijela je oko; ako dakle tvoje oko bude jednostavno, cijelo tvoje tijelo će biti puno svjetlosti; ako li tvoje oko bude zlo, cijelo tvoje tijelo će biti tamno. Ako je dakle svjetlo u tebi tama, kolika je onda tama? Niko ne može služiti dva gospodara; jer ili će jednog mrziti i drugog voljeti, ili će se jednog držati i drugog prezirati. Ne možete služiti Bogu i mamonu. Zbog ovoga vam kažem, ne brinite se za vašu dušu šta ćete jesti i šta ćete piti, niti za vaše tijelo šta ćete obući, nije li duša više od hrane i tijelo od odjeće? Pogledajte ptice nebeske, jer ne siju niti žanju niti skupljaju u žitnice, a otac vaš nebeski hrani ih. Zar vi niste vredniji od njih? Ko li od vas brineći se može dodati na svoj životni vijek jedan lakat? I zašto brinete o odjeći? Proučite ljiljane polja kako rastu; ne trude se niti predu; kažem vam da čak ni Sulejman u svoj svojoj slavi nije bio obučen kao jedan od ovih. Ako li Bog tako oblači travu polja, koja danas postoji a sutra se baca u peć, neće li mnogo više vas, malovjerni? Ne brinite se, dakle, govoreći: Što ćemo jesti ili što ćemo piti ili što ćemo nositi? Sve ovo narodi traže, jer vaš nebeski Otac zna da vam je sve to potrebno. Tražite prvo kraljevstvo Božije i njegovu pravednost, i sve ovo će vam biti dodato. Ne budite dakle zabrinuti za sutra, jer sutra će biti zabrinuto za svoje stvari; dovoljna je danu njegova nevolja.

7

Ne sudite, da ne budete suđeni; jer u kojem sudu sudite biće vam suđeno, i u kojoj mjeri mjerite biće vam mjereno. Zašto vidiš trun u oku brata svoga, a gredu u svom oku ne primjećuješ? Ili kako ćeš reći tvom bratu: Dopusti da izbacim trun iz tvog oka, a evo grede u tvom oku? Licemjere, izbaci prvo gredu iz svog oka, i tada ćeš jasno vidjeti da izbaciš trun iz oka svog brata. Ne dajte sveto psima, niti bacajte bisere svoje pred svinje, da ih ne pogaze nogama svojim i da se, okrenuvši se, ne obore na vas i rastrgnu vas. Tražite, i biće vam dato, tražite, i naći ćete, kucajte, i biće vam otvoreno; jer svaki onaj koji traži prima i onaj koji traži nalazi i onome koji kuca biće otvoreno. Ili ko je od vas čovjek koji, ako ga sin traži hljeb, neće mu dati kamen? I ako traži ribu, neće mu valjda dati zmiju? Ako dakle vi, iako ste zli, znate davati dobre darove svojoj djeci, koliko će više vaš Otac koji je na nebesima dati dobre stvari onima koji ga traže? Sve dakle, što god biste htjeli da ljudi čine vama, tako i vi činite njima, jer ovo jeste zakon i proroci. Uđite kroz usku kapiju, jer široka je kapija i prostran je put koji vodi u uništenje, i mnogi su oni koji ulaze kroz nju. Koliko uska kapija i stisnut put koji vodi u život, i malo ih je onih koji ga nalaze. Ali pazite na lažne proroke, koji dolaze k vama u odjeći ovaca, ali iznutra su vukovi grabežljivci. Po njihovim plodovima ćete ih prepoznati. Zar ne skupljaju od trnja grožđe ili od čička smokve? Tako svako dobro drvo donosi dobre plodove, a trulo drvo donosi zle plodove. Dobro drvo ne može roditi zlo voće, niti trulo drvo može roditi

dobro voće. Svako drvo koje ne rađa dobar plod biva posječeno i bačeno u vatru. Dakle, po njihovim plodovima poznat ćete ih. Ne svako ko mi govori Gospodaru, Gospodaru će ući u carstvo nebesko, već onaj ko čini volju moga oca koji je na nebesima. Mnogi će mi reći u onaj dan: Gospode, Gospode, zar nismo u tvoje ime prorokovali, i u tvoje ime demone istjerivali, i u tvoje ime mnoga čudesa činili? I tada ću im priznati da vas nikada nisam poznavao, odlazite od mene vi koji činite bezakonje. Svako, dakle, ko čuje ove moje riječi i čini ih, uporediću ga sa mudrim čovjekom koji je sagradio svoju kuću na stijeni; i spustila se kiša i došle su rijeke i puhali su vjetrovi i udarili su u onu kuću, i nije pala; jer je bila zasnovana na stijeni. I svaki koji čuje ove moje riječi i ne čini ih biće uporeden sa ludim čovjekom, koji sagradi svoju kuću na pijesak; i siđe kiša i dođoše rijeke i duvahu vjetrovi i udariše u onu kuću, i pade, i bijaše njezin pad velik. I desilo se kada je Isus završio ove riječi, gomile su bile zapanjene njegovim učenjem; jer ih je učio kao onaj koji ima autoritet, a ne kao pisari.

8

Kada je sišao s planine, slijedile su ga velike gomile ljudi. I evo, gubavi je došao i klanjao mu se govoreći: Gospodaru, ako hoćeš, možeš me očistiti. I pružajući ruku, Isus se dotakao njega govoreći: Hoću, očisti se. I odmah je očišćena njegova guba. I kaže mu Isus: Pazi da nikome ne kažeš, ali idi, pokaži se svešteniku i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije, njima za

svjedočanstvo. Kada je ušao u Kapernaum, pristupio mu je stotnik moleći ga i govoreći: Gospodaru, moj sin leži u kući paralizovan, strašno se muči. I Isus mu kaže: Ja ću doći i izliječiti ga. I odgovarajući, satnik reče: Gospodaru, nisam dostojan da pod moj krov uđeš; ali samo reci riječju, i biće izliječen sin moj. Jer i ja sam čovjek pod autoritetom, imam pod sobom vojnike, i kažem ovome, idi, i ide, i drugome, dođi, i dolazi, i mom robu, uradi ovo, i uradi. Čuvši to, Isus se zadivio i rekao onima koji su ga pratili: Zaista vam kažem, ni u Izraelu nisam našao toliku vjeru. Kažem vama da će mnogi s istoka i zapada doći i ležati za stolom s Abrahamom i Isakom i Jakovom u kraljevstvu nebesa, a sinovi kraljevstva će biti izbačeni u vanjsku tamu; tamo će biti plač i škrgut zuba. I reče Isus stotniku: Idi, i kako si vjerovao, neka ti se dogodi. I njegov sin je bio izliječen u tom satu. I došavši Isus u kuću Petra, vidio je njegovu punicu kako leži i ima groznicu, i dotakao se njene ruke, i groznicu ju je napustila, i ustala je i služila mu. Kada je veče nastalo, donijeli su mu mnoge opsjednute demonima, i izbacio je duhove riječju i iscijelio je sve koji su bili bolesni, da bi se ispunilo ono što je rečeno kroz proroka Isaiju koji je govorio: on je uzeo naše slabosti i ponio bolesti. Vidjevši mnoge gomile oko sebe, Isus je naredio da se ode na onu stranu. I jedan pisar mu je prišao i rekao: Učitelju, slijedit ću te kamo god da ideš. I kaže mu Isus: Lisice imaju jazbine i ptice nebeske gnijezda, ali Sin čovječji nema gdje glavu nasloniti. Drugi od njegovih učenika rekao mu je: Gospodaru, dozvoli mi da prvo odem i sahranim svoga oca. Ali Isus mu reče: Slijedi me i pusti mrtve da zakopaju svoje mrtve. I nakon što je ušao u brod, pratili su ga njegovi učenici. I evo, veliki potres se

dogodio u moru, tako da je brod bio pokriven talasima, a on je spavao. I pristupivsši, njegovi učenici podigli su ga govoreći: Gospode, spasi nas, propadamo. I kaže njima: Zašto ste plašljivi, vi male vjere? Tada, ustavši, ukorio je vjetrovima i moru, i nastala je velika tišina. Ali ljudi su se začudili govoreći: Kakav je ovaj, jer čak i vjetrovi i more ga slušaju? I kada je došao na onu stranu u zemlju Gergesenaca, susretoše ga dva opsjednuta koji su izlazili iz grobnica, veoma opasni, tako da niko nije mogao proći kroz onaj put. I evo, vikali su govoreći: Što nama i tebi, Isuse, sine Boga? Jesi li došao ovdje prije vremena da nas mučiš? Bilo je daleko od njih krdo mnogo svinja koje su pasle. Ali demoni su ga molili govoreći: Ako nas izgonjavaš, dozvoli nam da odemo u stado svinja. I reče im: Idite. A oni, izašavši, otišli su u stado svinja; i evo, cijelo stado svinja pojurilo je niz liticu u more i umrli su u vodama. Oni ali čuvari stoke pobjegoše, i otišavši u grad, prijaviše sve i ono što se dogodilo s opsjednutima. I evo, sav grad je izašao u susret Isusu, i vidjevši ga, molili su da ode iz njihovih krajeva.

9

I ušavši u brod, prešao je i došao u vlastiti grad. I evo, donosili su mu paralitičara koji je ležao na krevetu, i vidjevši Isus njihovu vjeru, rekao je paralitičaru: Ohrabri se, dijete, oprošteni su ti tvoji grijesi. I evo, neki od pisara rekli su u sebi: Ovaj huli. I vidjevši Isus njihove misli, rekao je: Zašto mislite zlo u vašim srcima? Šta je lakše, reći: Oprošteni su ti grijesi, ili reći: Ustani i

hodaj? Ali da znate da Sin čovječji ima autoritet na zemlji da oprašta grijehe – tada kaže paralitičaru: Ustani, uzmi svoj krevet i idi u svoju kuću. I ustao, otišao je u svoju kuću. Vidjevši to, gomile su se zadivile i proslavile Boga koji je dao takav autoritet ljudima. I prolazeći odatle, Isus je vidio čovjeka kako sjedi u carinarnici, zvanog Matej, i kaže mu: slijedi me. I ustao je, pratio ga. I desilo se dok je on ležao u kući, i evo mnogi carinici i grešnici koji su došli ležali su zajedno s Isusom i njegovim učenicima. I vidjevši to, fariseji su rekli njegovim učenicima: Zašto vaš učitelj jede sa carinicima i grešnicima? Ali Isus, čuvši to, reče im: Zdravi nemaju potrebu za ljekarom, nego bolesni. Pošto odete, naučite šta znači: Milost želim, a ne žrtvu. Jer nisam došao pozvati pravedne, nego grešnike na pokajanje. Tada su mu prišli učenici Jovana i rekli: Zašto mi i fariseji mnogo postimo, a tvoji učenici ne poste? I reče im Isus: Zar ne mogu sinovi svadbene odaje tugovati dok je mladoženja s njima? Ali doći će dani kada bude oduzet od njih mladoženja, i tada će postiti. Niko ne stavlja zakrpu od neskupljene tkanine na staru odjeću, jer ona uzima svoju puninu od odjeće, i nastaje gora poderotina. Niti bacaju mlado vino u stare mješine, jer inače mješine pucaju, i vino se izliva i mješine propadaju, ali mlado vino bacaju u nove mješine, i oboje se čuvaju. Dok je on ovo govorio njima, evo, jedan vladar je prišao i klanjao mu se govoreći da je njegova kći upravo umrla, ali dođi i stavi svoju ruku na nju i živjet će. I ustavši, Isus je pošao za njim i njegovi učenici. I evo žena koja je krvarila dvanaest godina, prišavši odostraga, dotakla se rese njegove odjeće. Jer je govorila u sebi: Ako samo dotaknem njegovu odjeću, spasit ću se. A Isus,

okrenuvši se i vidjevši je, reče: Hrabro, kćeri, tvoja vjera spasila te je. I žena je bila spašena od tog sata. I kada je Isus došao u kuću vladara i vidio svirače frula i gomilu koja je bila uznemirena, kaže im: Povucite se, jer djevojčica nije umrla, nego spava. I smijali su se njemu. Kada je gomila bila istjerana, ušavši uhvatio je njenu ruku, i djevojčica je ustala. I ovaj glas se proširio po cijeloj onoj zemlji. I dok je Isus prolazio odatle, slijedila su ga dva slijepa čovjeka, vičući i govoreći: Smiluj se nama, sine Davidov. Kada je došao u kuću, prišli su mu slijepi, i kaže im Isus: Vjerujete li da mogu ovo učiniti? Kažu mu: da, Gospode. Tada je dotakao njihovih očiju govoreći: Prema vašoj vjeri neka vam bude. I otvorile su se njihove oči, i Isus ih je strogo upozorio govoreći: Pazite, niko neka ne zna. Ali oni, pošto su izašli, širili su vijest o njemu po cijeloj onoj zemlji. Dok su oni izlazili, evo, donijeli su mu čovjeka nijemog koji je bio opsjednut demonom; i kada je demon bio izbačen, nijemi je progovorio, i gomile su se divile govoreći da se nikada ovako nije pojavilo u Izraelu. Ali fariseji su govorili: On izbacuje demone u ime vladara demona. I Isus je išao okolo po svim gradovima i selima, podučavajući u njihovim skupštinama i propovijedajući dobru vijest o kraljevstvu i služeći svakoj bolesti i svakoj slabosti u narodu. Vidjevši gomile, sažalio se nad njima, jer su bili iscrpljeni i odbačeni kao ovce koje nemaju pastira. Tada kaže svojim učenicima: Žetva je doista velika, a radnika je malo. Molite se, dakle, Gospodara žetve da pošalje radnike u njegovu žetvu.

10

I privavši svojih dvanaest učenika, dao im je autoritet nad nečistim duhovima, tako da ih mogu izbacivati i liječiti svaku bolest i svaku nemoć. A dvanaest apostola, imena su ova: prvi Šimun zvani Petar i Andrija, brat njegov, Jakov sin Zevedeja i Ivan, brat njegov, Filip i Bartolomej, Toma i Matej carinik, Jakov sin Alfeja i Lebej prozvani Tadej, Šimun Kananejac i Juda Iskariotski koji ga je predao. Ovih dvanaest poslao je Isus naredivši im govoreći: na put naroda ne idite i u grad Samarićana ne ulazite; idite ali radije ka izgubljenim ovcama kuće Izraelove. Idući, propovijedajte govoreći da se približilo kraljevstvo nebesko. Bolesne liječite, gubavce čistite, mrtve podižite, demone izbacujte; besplatno ste primili, besplatno dajte. Ne stičite zlato niti srebro niti bronzu u vaše pojaseve, ne torbu za put niti dvije tunike niti sandale niti štap; jer radnik je dostojan svoje hrane. U koji god grad ili selo uđete, raspitajte se ko je u njemu dostojan, i tamo ostanite dok ne odete. Ulazeći pak u kuću, pozdravite je govoreći: Mir ovoj kući! I ako doista bude kuća vrijedna, neka dođe vaš mir na nju; ako pak ne bude vrijedna, neka se vaš mir vrati k vama. I ko vas ne primi niti čuje riječi vaše, izlazeći iz kuće ili iz grada onog, otresite prašinu sa stopala vaših. Zaista vam kažem, podnošljivije će biti zemlji Sodoma i Gomora u dan suda nego onom gradu. Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove; budite dakle mudri kao zmije i nevini kao golubovi. Pazite se ljudi; jer će vas predati u vijeća i u njihovim skupštinama bičevat će vas; i pred vladare i kraljeve

bit ćete vođeni zbog mene za svjedočanstvo njima i narodima. Kada vas budu predavali, ne brinite kako ili šta ćete govoriti, jer će vam biti dato u onom času šta ćete govoriti. Jer ne govorite vi, već Duh Oca vašeg koji govori u vama. Predaće a brat brata u smrt i otac dijete, i ustaće djeca na roditelje i ubiće ih; i bićete mrženi od svih zbog imena moga; a onaj koji izdrži do kraja, ovaj će biti spašen. Kada vas progone u ovom gradu, bježite u drugi, jer zaista vam kažem, nećete završiti gradove Izraela dok ne dođe Sin Čovječji. Učenik nije iznad svog učitelja, niti rob iznad svog gospodara. Dovoljno je učeniku da postane kao njegov učitelj, i robu da postane kao njegov gospodar. Ako su gospodara kuće nazvali Beelzebul, koliko više članove njegovog domaćinstva? Ne bojte se dakle njih, jer ništa nije pokriveno što neće biti otkriveno, i ništa skriveno što neće biti poznato. Ono što vam kažem u tami, recite na svjetlu, i ono što čujete na uho, propovijedajte sa krovova. I ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali dušu ne mogu ubiti, nego se bojte više onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu. Zar se ne prodaju dva vrapca za asarion? I ni jedan od njih neće pasti na zemlju bez vašeg oca. Ali i sve dlake vaše glave su izbrojane. Ne bojte se dakle, vi ste vrijedniji od mnogo vrabaca. Svaki dakle ko prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred Ocem mojim koji je u nebesima; a ko god porekne mene pred ljudima, poreći ću i ja njega pred Ocem mojim koji je u nebesima. Ne mislite da sam došao donijeti mir na zemlju, nisam došao donijeti mir, već mač. Jer došao sam da podijelim čovjeka protiv njegovog oca i kćer protiv njene majke i snahu protiv njene svekrve; i neprijatelji čovjeka su članovi njegove kuće. Onaj koji voli oca ili majku više od mene nije

mene dostojan; i onaj koji voli sina ili kćer više od mene nije mene dostojan; i ko ne uzima svoj krst i slijedi za mnom, nije mene dostojan. Onaj ko nađe svoju dušu izgubit će je, a onaj ko izgubi svoju dušu radi mene naći će je. Onaj ko vas prima, mene prima, i onaj ko mene prima, prima onoga koji me je poslao. Onaj koji prima proroka u ime proroka primiće nagradu proroka, i onaj koji prima pravednika u ime pravednika primiće nagradu pravednika. I ko god napoji jednog od ovih malih šoljom hladne vode samo u ime učenika, zaista vam kažem, neće nikako izgubiti svoju nagradu.

11

I desilo se kada je Isus završio s poučavanjem svojih dvanaest učenika, otišao je odatle da uči i propovijeda u njihovim gradovima. A Jovan, čuvši u zatvoru o djelima Hrista, poslavši dvojicu svojih učenika, rekao mu je: Jesi li ti onaj koji dolazi ili da čekamo drugog? I odgovarajući, Isus reče njima: Idite, javite Ivanu što čujete i vidite: slijepi ponovo gledaju i hromi hodaju, gubavi se čiste i gluhi čuju, mrtvi se podižu i siromasima se objavljuje dobra vijest; i blažen je onaj koji se ne spotakne o mene. Dok su ovi odlazili, Isus je počeo govoriti gomilama o Ivanu: što ste izašli u pustinju da vidite? Trsku koja se trese od vjetra? Ali šta ste izašli da vidite? Čovjeka obučenog u meke haljine? Evo, oni koji nose meku odjeću su u kućama kraljeva. Ali šta ste izašli da vidite? Prorok? Da, kažem vam, i više od proroka. Jer ovo je onaj o kome je napisano: Evo, ja šaljem svog

glasnika pred tvoje lice, koji će pripremiti tvoj put pred tobom. Zaista vam kažem, nije ustao među rođenima od žena veći od Jovana Krstitelja, ali najmanji u kraljevstvu nebesa veći je od njega. Od dana Ivana Krstitelja do sada, kraljevstvo nebesko se osvaja silom, i nasilnici ga grabe. Jer svi proroci i zakon prorokovali su do Jovana. I ako želite primiti, on je Ilija koji treba doći. Onaj koji ima uši da čuje, neka čuje. Kome ću uporediti ovu generaciju? Slično je djeci koja sjede na tržnicama, koja dozivaju njihovim drugovima i govore: svirali smo vama frulu, i niste plesali, tugovali smo vama, i niste tužili. Jer je došao Jovan, ni jedući ni pijući, i govore: Ima demona. Došao je sin čovjeka jedući i pijući, i kažu: evo čovjek proždrljivac i vinopija, prijatelj carinika i grešnika. I mudrost je opravdana od svoje djece. Tada je počeo grditi gradove u kojima su se dogodila njegova najčešća čudesa, jer se nisu pokajali. Jao tebi, Horazine, jao tebi, Betsaido, jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čudesa koja su se dogodila u vama, davno bi se pokajali sjedeći u kostrijeti i pepelu. Ali kažem vama, Tyru i Sidonu podnošljivije će biti u dan suda nego vama. I ti, Kapernaume, koji si do neba bio uzvišen, do pakla ćeš biti oboren, jer da su u Sodomi bile učinjene sile koje su učinjene u tebi, ostao bi do današnjeg dana. Ali kažem vama da će zemlji Sodoma biti podnošljivije u danu suda nego tebi. U ono vrijeme, odgovarajući, Isus reče: Priznajem tebi, Oče, Gospodaru neba i zemlje, da si sakrio ove stvari od mudrih i razumnih, i otkrio si ih dojenčadi; da, Oče, jer tako se dogodila dobra volja pred tobom. Sve mi je predano od mog oca, i niko ne poznaje sina osim oca, niti oca ko poznaje osim sina i onome kome sin želi da otkrije. Dođite k meni svi koji

radite i opterećeni ste, i ja ću vam dati odmor. Uzmite moj jaram na sebe i naučite od mene, jer sam blag i ponizan u srcu, i naći ćete odmor za vaše duše; jer je moj jaram dobar i moj teret lak.

12

U ono vrijeme otišao je Isus subotom kroz žitna polja, a njegovi učenici bili su gladni i počeše trgati klasje i jesti. Ali Fariseji, vidjevši to, rekli su mu: Evo, tvoji učenici čine ono što nije dozvoljeno činiti u subotu. Ali on im reče: Zar niste pročitali šta je učinio David kada je bio gladan, on i oni koji su bili s njim? Kako je ušao u kuću Boga i jeo hljebove predstavljanja, koje nije bilo moguće njemu jesti niti onima s njim, ako ne samo sveštenicima? Ili niste pročitali u zakonu da subotom sveštenici u hramu oskvrnjuju subotu i bez krivice su? Kažem vam da je ovdje nešto veće od hrama. Ako biste znali šta je milost želim, a ne žrtvu, ne biste osudili nevine. Jer je Sin čovječji gospodar i subote. I otišavši odatle, došao je u njihovu skupštinu. I evo, čovjek je bio tamo koji je imao suhu ruku; i pitali su ga govoreći: Da li je dozvoljeno liječiti subotom? Da bi mogli optužiti njega. Ali on im reče: Ko će od vas biti čovjek koji ima jednu ovcu, pa ako ona padne u jamu subotom, neće li je uhvatiti i izvući? Koliko se onda čovjek razlikuje od ovce? Tako da je dozvoljeno subotom dobro raditi. Tada kaže čovjeku: Ispruži svoju ruku. I on je ispruži, i bi vraćena zdrava kao druga. Izašavši, fariseji su održali savjet protiv njega kako bi ga uništili. A Isus, saznajući, povukao se odatle; i slijedile su ga mnoge gomile, i iscijelio ih je

sve, i ukorio ih je da ga ne učine poznatim, da bi se ispunilo rečeno kroz proroka Isaiju koji govori: Evo sin moj koga sam izabrao, voljeni moj, u koga se zadovoljila duša moja; stavit ću duh moj na njega, i sud narodima objavit će; neće se svađati niti vikati, niti će neko čuti na ulicama glas njegov. Trsku slomljenu neće slomiti i lan tinjajući neće ugasiti, dok ne izbaci sud u pobjedu; i u njegovo ime narodi će se nadati. Tada je njemu doveden opsjednut demonima, slijep i nijem, i izliječio ga je, tako da je slijepi i nijemi mogao i govoriti i vidjeti; i sve gomile su bile zapanjene i govorile su: zar nije ovaj Hrist, sin Davidov? Ali fariseji, čuvši to, rekli su: Ovaj ne istjeruje demone osim u Beelzebulu, vladaru demona. Znajući ali Isus njihove misli, rekao im je: Svako kraljevstvo podijeljeno protiv sebe biva opustošeno, i svaki grad ili kuća podijeljeni protiv sebe neće opstati. I ako sotona sotonu izbacuje, podijeljen je protiv sebe, kako će onda njegovo kraljevstvo opstati? I ako ja po Beelzebulu izgonim demone, vaši sinovi po kome će ih izgnati? Zbog ovoga oni će biti vaši sudije. Ako li ja u Duhu Boga izgonim demone, onda je stiglo na vas kraljevstvo Božje. Ili kako može neko ući u kuću jakog i posude njegove oteti, ako ne veže prvo jakog? I tada će opljačkati njegovu kuću. Onaj koji nije sa mnom, protiv mene je, i onaj koji ne sakuplja sa mnom, rasipa. Zbog ovoga vam kažem, svaki grijeh i hula će biti oprošteni ljudima, ali hula Duha neće biti oproštena ljudima; i ko god kaže riječ protiv Sina Čovječijeg, biće mu oprošteno; ali ko god kaže protiv Svetog Duha, neće mu biti oprošteno ni u ovom vijeku ni u budućem. Ili učinite drvo dobrim i plod njegov dobrim, ili učinite drvo trulim i plod njegov trulim, jer po plodu se drvo poznaje. Potomci

zmija, kako možete govoriti dobre stvari dok ste zli? Jer iz obilja srca usta govore. Dobar čovjek iz dobre riznice izbacuje dobre stvari, a zao čovjek iz zle riznice izbacuje zle stvari. Kažem vam da za svaku praznu riječ koju ljudi govore, oni će dati račun o njoj na dan suda; jer od tvojih riječi bit ćeš opravdan i od tvojih riječi bit ćeš osuđen. Tada su neki od pisara i fariseja odgovorili govoreći: Učitelju, želimo vidjeti znak od tebe. Ali on im odgovarajući reče: Zlo i preljubničko pokoljenje traži znak, i znak neće biti dat njemu osim znaka proroka Jone. Baš kao što je Jona prorok bio u stomaku velike ribe tri dana i tri noći, tako će i sin čovjeka biti u srcu zemlje tri dana i tri noći. Ljudi iz Ninive ustat će na sudu sa ovom generacijom i osuditi će je, jer su se pokajali na propovijedanje Jonino, i evo, ovdje je nešto više od Jone. Kraljica juga ustat će na sudu sa ovom generacijom i osudit će je, jer je došla s krajeva zemlje da čuje mudrost Solomonovu, i evo, ovdje je nešto više od Solomona. Kada nečisti duh izađe iz čovjeka, prolazi kroz bezvodna mjesta tražeći odmor, ali ga ne nalazi. Tada kaže: Vratit ću se u svoju kuću odakle sam izašao. I kada dođe, nalazi je praznu, pometenu i ukrašenu. Tada ide i uzima sa sobom sedam drugih duhova zlobnijih od sebe, i ušavši stanuje tamo, i postaju posljednje stvari tog čovjeka gore od prvih. Tako će biti i ovoj zloj generaciji. Dok je još govorio gomilama, evo, majka i njegova braća stajali su vani, tražeći da govore s njim. Rekao mu je neko: Evo, tvoja majka i tvoja braća stoje vani i traže da te vide. Ali on odgovarajući reče onome koji mu je govorio: Ko je moja majka i ko su moja braća? I pružajući svoju ruku prema svojim učenicima, rekao je: evo moja majka i moja braća; jer ko god učini volju moga oca koji je u nebesima,

on je moj brat i sestra i majka.

13

U onom danu, izašavši Isus iz kuće, sjedio je pored mora; i skupile su se prema njemu mnoge gomile, tako da je on ušao u brod i sjedio, i sva gomila je stajala na obali. I govorio im je mnogo u parabolama, govoreći: Evo, izašao je sijač da sije. I dok je on sijao, neka su pala pored puta, i ptice došavši proždrale su ih; druga pak padoše na kamenjar, gdje nije imalo mnogo zemlje, i odmah niknu jer nije imalo dubinu zemlje, a kad je sunce izašlo sprženo je, i jer nije imalo korijen usahnu; druga pak padoše na trnje, i uzraste trnje i zadavi ih; druga pak padoše na dobru zemlju i davalo je rod, jedno sto, jedno šezdeset, jedno trideset. Onaj koji ima uši da čuje, neka čuje. I pristupiše učenici i rekoše mu: Zašto im govoriš u parabolama? Ali odgovarajući, rekao im je: Vama je dato znati tajne kraljevstva nebeskog, a onima nije dato. Ko god ima, biće mu dato i imat će obilje, a ko nema, i ono što ima biće mu uzeto. Zbog ovoga govorim njima u pričama, da gledajući ne vide i slušajući ne čuju niti razumiju, da se ne bi obratili; i tada će se ispuniti njima proročanstvo Isaije koje kaže: slušanjem ćete slušati i nećete razumjeti, i gledajući ćete gledati i nećete vidjeti; jer se zadebljalo srce ovog naroda, i ušima su teško čuli, i oči svoje su zatvorili, da ne bi vidjeli očima i ušima čuli i srcem razumjeli i obratili se, i ja ću ih iscijeliti. Blažene su vaše oči jer vide, i vaše uši jer čuju. Zaista, jer vam kažem da su mnogi proroci i pravedni željeli vidjeti ono

što vidite, i nisu vidjeli, i čuti ono što čujete, i nisu čuli. Vi, dakle, čujte parabolu o sijaču. Svako ko sluša riječ kraljevstva i ne razumije, dolazi zli i uzima ono što je posijano u njegovom srcu; ovaj je onaj koji je posijan pored puta. A onaj posijan na kamenito tlo, ovaj je onaj koji sluša riječ i odmah je prima sa radošću; ali nema korijen u sebi, nego je privremen, a kada se desi nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah se sablaži. Onaj koji je posijan u trnje, to je onaj koji čuje riječ, ali briga ovog doba i prevara bogatstva guše riječ, i ona postaje neplodna. Ali onaj posijan na dobru zemlju, ovaj je onaj koji sluša riječ i razumijeva je, koji doista nosi plod i daje rod: jedan sto, drugi šezdeset, a treći trideset. Drugu parabolu stavio je pred njih govoreći: uporeñeno je kraljevstvo nebesa sa čovjekom koji je posijao dobro sjeme u svom polju; a dok su ljudi spavali, došao je njegov neprijatelj i posijao korov između žita i otišao. Kada je nikla trava i donijela plod, tada se pojavilo i korov. Prišavši, robovi gospodara kuće rekli su njemu: Gospodaru, zar nisi dobro sjeme posijao u tvom polju? Odakle onda ima korov? A on im reče: Neprijateljski čovjek ovo učinio. A robovi rekoše njemu: Želiš li dakle da otišavši sakupimo ih? A on reče: ne, da ne skupljajući korov iskorijenite istovremeno sa njim žito; pustite da rastu zajedno oboje do žetve, i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: skupite prvo korov i vežite ga u snopove da ga spalite, a žito sakupite u moju žitnicu. Drugu parabolu postavio je pred njih govoreći: kraljevstvo nebesa slično je zrnu gorušice, koje je čovjek uzeo i posijao u svom polju; ono je doista najmanje od svih sjemena, ali kada poraste, veće je od sve povrća i postaje drvo, tako da ptice neba dođu i gnijezde u

njegovim granama. Drugu parabolu im je govorio: Kraljevstvo nebesko slično je kvascu koji je žena uzela i sakrila u tri mjere brašna, dok se cijelo nije ukvasalo. Sve ove stvari govorio je Isus u pričama gomilama, i bez priče ništa nije govorio njima, tako da se ispuni ono što je rečeno kroz proroka koji kaže: otvoriti ću u pričama usta moja, izgovoriti ću skrivene stvari od osnivanja svijeta. Tada, ostavivši gomile, došao je u svoju kuću. I njegovi učenici pristupiše njemu govoreći: Objasni nam parabolu o korovu polja. A on odgovarajući reče njima: onaj koji sije dobro sjeme je sin čovjekov; a polje je svijet; a dobro sjeme, ovi su sinovi kraljevstva; a korovi su sinovi zlog; a neprijatelj koji ih je posijao je đavo; a žetva je završetak vijeka; a žeteoci su glasnici. Kao što se dakle sakuplja korov i gori u vatri, tako će biti na kraju ovog doba. Poslat će Sin čovjeka svoje anđele, i oni će skupiti iz njegovog kraljevstva sve sablazni i one koji čine bezakonje, i bacit će ih u ognjenu peć; tamo će biti plač i škrgut zuba. Tada će pravedni zablistati kao sunce u kraljevstvu njihovog oca. Onaj ko ima uši da čuje, neka čuje. Opet je kraljevstvo nebesko slično blagu skrivenom u polju, koje kada čovjek nađe, sakri ga, i od radosti svoje ide i prodaje sve što ima i kupuje ono polje. Opet, kraljevstvo nebesko slično je čovjeku trgovcu koji traži lijepe bisere; koji, nađavši jedan vrlo dragocjen biser, otišao je i prodao sve što je imao i kupio ga. Opet je slično kraljevstvo nebesa mreži bačenoj u more i koja je sakupila od svake vrste; koju, kada je bila napunjena, izvukavši je na obalu i sevši sakupili su dobre u posude, a trule bacili napolje. Tako će biti na završetku vijeka. Izaći će glasnici i odvojiti će zle iz sredine pravednih, i baciti će ih u peć vatre; tamo će biti plač i škrgut zuba. Isus im

kaže: Jeste li razumjeli sve ovo? Kažu mu: Da, Gospode. On im reče: Zbog toga, svaki pisac koji je obučen za kraljevstvo nebesko sličan je čovjeku, gospodaru kuće, koji iz svoje riznice iznosi novo i staro. I desilo se kada je Isus završio ove parabole, otišao je odatle, i došavši u svoju domovinu poučavao ih je u njihovoj skupštini, tako da su bili zapanjeni i govorili: Odakle ovome ova mudrost i ove moći? Nije li ovaj sin tesara? Zar se njegova majka ne zove Marija i njegova braća Jakov i Josip i Šimun i Juda? I zar njegove sestre nisu sve kod nas? Odakle onda ovaj ima sve ovo? I sablažnjavali su se na njega. A Isus im reče: prorok nije bez časti osim u svojoj otadžbini i u svojoj kući. I nije učinio tamo mnoga čudesa zbog njihovog nevjerstva.

14

U ono vrijeme čuo je Herod tetrarh glas o Isusu i rekao svojim slugama: ovaj je Ivan Krstitelj; on je ustao od mrtvih, i zbog toga moći djeluju u njemu. Jer Herod, pošto je uhvatio Jovana, vezao ga je i stavio u tamnicu zbog Herodijade, žene Filipa, svog brata. Govorio mu je Jovan: Nije ti dozvoljeno da je imaš. I želeći da ga ubije, bojao se gomile jer su ga smatrali prorokom. A kada se slavilo rođendansko slavlje Heroda, plesala je kći Herodijade u sredini i svidjela se Herodu; zato je sa zakletvom obećao njoj dati što god zatraži. Ona pak, podsticana od strane svoje majke, reče: Daj mi ovdje na pladnju glavu Jovana Krstitelja. I kralj je bio ožalošćen, ali zbog zakletve i onih koji su ležali zajedno za stolom naredio je da bude dato, i poslavši odrubio je glavu

Jovanu u tamnici. I glava njegova bila je donesena na pladnju i bila je data djevojci, a ona ju je donijela svojoj majci. I pristupi njegovi učenici, uzeli tijelo i zakopali ga, a zatim došavši, javili Isusu. Čuvši to, Isus se povukao odatle u čamcu na pusto mjesto da bude sam, i čuvši to, gomile su ga slijedile pješice iz gradova. I izašavši, Isus je vidio veliku gomilu i sažalio se na njih, te izliječio njihove bolesne. Kada je pala večer, prišli su mu njegovi učenici govoreći: Pust je ovo mjesto i sat je već prošao, otpusti gomile, tako da odu u sela i kupe sebi hranu. Ali Isus im reče: Nemaju potrebu da odu, vi im dajte da jedu. Oni mu kažu: Nemamo ovdje ništa osim pet hljebova i dvije ribe. Ali on reče: Donesite mi ih ovamo. I naređivši gomilama da legnu na travu, uzevši pet hljebova i dvije ribe, pogledavši u nebo, blagoslovio je i, polomivši, dao je učenicima hljebove, a učenici gomilama. I jeli su svi i bili su zadovoljni, i podigli su ono što je preostalo od komada - dvanaest punih korpi. A oni koji su jeli bili su muškarci, oko pet hiljada, bez žena i djece. I odmah je Isus primorao svoje učenike da se ukrcaju u brod i idu naprijed na drugu stranu, dok on ne otpusti gomile. I nakon što je otpustio gomile, otišao je na planinu nasamo da se moli. Kada je veče nastupilo, on je bio sam tamo. A brod je već bio usred mora, mučen valovima, jer je vjetar bio suprotan. U četvrtoj straži noći Isus je otišao prema njima hodajući po moru. I vidjevši ga učenici kako hoda po moru, uznemirili su se govoreći da je utvara, i od straha su vikali. Odmah potom Isus im je govorio rekavši: Ohrabrite se, ja sam, ne bojte se. Odgovarajući mu, Petar je rekao: Gospodaru, ako si ti, naredi mi da dođem k tebi po vodi. A on reče: Dođi. I siđavši s broda, Petar je hodao po vodi

da dođe do Isusa. Gledajući jak vjetar, uplašio se, i počevši tonuti, povikao je: Gospode, spasi me. Odmah je Isus ispruživši ruku uhvatio ga i kaže mu: O malovjerniče, zašto si posumnjao? I kad su oni ušli u brod, prestao je vjetar; a oni u brodu, došavši, pokloniše mu se govoreći: Istinski si sin Božji. I pošto su prešli preko, došli su u zemlju Genezaret. I ljudi tog mjesta, prepoznavši ga, poslali su u cijelu onu okolnu regiju, i donijeli su mu sve koji su bili bolesni, i molili su ga da makar samo dotaknu rub njegove odjeće; i koliko god ih je dotaklo, spašeni su.

15

Tada dolaze Isusu pisari i fariseji iz Jerusalima govoreći: Zašto tvoji učenici krše tradiciju starješina? Jer ne peru svoje ruke kada jedu hljeb. Ali on odgovarajući reče njima: Zašto i vi kršite zapovijed Boga zbog vaše tradicije? Jer Bog je zapovjedio govoreći: Poštuj oca i majku, i: Onaj koji govori zlo o ocu ili majci neka umre smrću. Ali vi kažete: ko god kaže ocu ili majci, dar je ono čime bi od mene imao koristi, i neće poštovati oca svog ili majku svoju; i poništili ste zapovijed Božiju zbog vaše predaje. Licemjeri, dobro je prorokovao o vama Isaija govoreći: Ovaj narod mi se približava svojim ustima i usnama me poštuje, ali njihovo srce je daleko od mene; uzalud me štuju, učeći kao učenja zapovijesti ljudi. I pozavši gomilu reče im: slušajte i razumijte; ne ono što ulazi u usta čini čovjeka nečistim, nego ono što izlazi iz usta to čini čovjeka nečistim. Tada su njegovi učenici prišli i rekli mu: Znaš li da su fariseji bili uvrijeđeni kada

su čuli tu riječ? Ali on odgovarajući reče: Svaka biljka koju nije posadio moj nebeski Otac biće iskorijenjena. Pustite ih, oni su slijepi vodiči slijepih, a ako slijepac vodi slijepca, obojica će pasti u jamu. Odgovarajući, Petar mu reče: Objasni nam ovu parabolu. Ali Isus reče: Zar i vi još uvijek niste razumjeli? Zar još ne razumijete da sve što ulazi u usta ide u trbuh i izbacuje se u nužnik? Ali ono što izlazi iz usta dolazi iz srca, i to oskvrnjuje čovjeka. Jer iz srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, bludničenja, krađe, lažna svjedočenja, bogohuljenja. Ove su stvari koje kaljaju čovjeka, ali jesti neopranim rukama ne kaljaju čovjeka. I pošto je izašao odatle, Isus se povukao u krajeve Tira i Sidona. I evo, žena Kananejka iz onih krajeva, izašavši, viknula mu govoreći: Smiluj se na mene, Gospode, sine Davidov, moja kći je teško opsjednuta demonom. Ali on joj nije odgovorio ni riječi. I njegovi učenici su prišli i pitali su ga govoreći: Otpusti je, jer viče iza nas. Ali on odgovarajući reče: Nisam poslan nego k izgubljenim ovcama kuće Izraelove. Ona je došla i poklonila mu se govoreći: Gospodaru, pomozi mi. Ali on je odgovarajući rekao: Nije dobro uzeti hljeb djece i baciti ga psićima. Ona je rekla: Da, Gospode, jer i psi jedu od mrvica koje padaju sa stola njihovih gospodara. Tada odgovarajući, Isus joj reče: O ženo, velika je tvoja vjera, neka ti bude kako želiš. I njena kćerka je bila izliječena od tog sata. I pošto je otišao odatle, Isus je došao do mora Galilejskog, i pošto se popeo na planinu, sjedio je tamo. I mnoga mnoštva pristupiše njemu imajući sa sobom hrome, slijepe, gluhe, sakate i mnoge druge, i baciše ih kod nogu Isusa, i on ih izliječi, tako da se mnoštva zadiviše gledajući gluhe kako čuju, nijeme kako govore, sakate zdrave, hrome kako hodaju i

slijepe kako vide; i proslaviše Boga Izraela. Ali Isus, pozivajući svoje učenike, rekao je: Saosjećam sa gomilom, jer već tri dana ostaju sa mnom i nemaju što jesti, i ne želim ih otpustiti gladne, da se ne iscrpe na putu. I kažu mu njegovi učenici: Odakle nama u pustinji toliko hljebova da nasitimo toliku gomilu? I Isus im kaže: Koliko hljebova imate? Oni su rekli: Sedam, i malo malih ribica. I naredio je gomilama da legnu na zemlju. I uzevši sedam hljebova i ribu, zahvalivši se,ломио је и дао својим ученицима, а učenici su ih dali gomilama. I svi su jeli i bili zadovoljni, i podigli su preostalo od komada sedam punih korpi; a onih koji su jeli bilo je četiri hiljade muškaraca bez žena i djece. I otpustivši gomile, ušao je u brod i došao na područje Magdale.

16

I pristupiivši, fariseji i saduceji su ga, kušajući, upitali da im pokaže znak s neba. A on odgovarajući reče im: kada nastupi veče, kažete: lijepo vrijeme, jer je nebo crveno; i ujutro: danas oluja, jer je nebo crveno dok je tmurno. Licemjeri, lice neba znate razlikovati, ali znakove vremena ne možete znati? Zla i preljubnička generacija traži znak, i znak neće joj biti dat osim znaka proroka Jone. I ostavivši ih, otišao je. I kada su njegovi učenici došli na drugu stranu, zaboravili su da uzmu hljebove. Ali Isus im reče: Pazite i čuvajte se kvasca fariseja i saduceja. Oni su razmišljali među sobom govoreći da nisu uzeli hljebove. Znajući to, Isus im reče: Što razmatrate u sebi, malovjerni, da niste uzeli hljebove? Još ne razumijete, niti se sjećate pet

hljebova za pet hiljada i koliko ste korpi uzeli? Zar se ne sjećate sedam hljebova za četiri hiljade i koliko ste korpi uzeli? Kako ne razumijete da vam nisam govorio o hljebu kada sam rekao da pazite na kvasac fariseja i saduceja? Tada su razumjeli da nije rekao da se čuvaju kvasca od kruha, već učenja fariseja i saduceja. Došavši pak Isus u krajeve Cezareje Filipove, pitao je svoje učenike govoreći: Za koga me ljudi govore da je Sin Čovječji? Oni su rekli: Jedni kažu Jovana Krstitelja, drugi Iliju, a treći Jeremiju ili jednog od proroka. Kaže im, A vi, ko kažete da sam ja? Odgovarajući, Simon Petar reče: Ti si Hrist, Sin Boga živoga. I odgovorivši, Isus mu reče: Blažen si, Šimune, sine Jonin, zato što ti meso i krv nisu otkrili ovo, nego moj Otac koji je na nebesima. I ja ti kažem da si ti Petar, i na ovoj stijeni ću sagraditi svoju skupštinu, i vrata pakla je neće nadvladati. I dat ću ti ključeve kraljevstva nebeskog, i što god svežeš na zemlji, biće svezano na nebesima, i što god razriješiš na zemlji, biće razriješeno na nebesima. Tada je naredio svojim učenicima da nikome ne kažu da je on Isus Hrist. Od tada je Isus počeo pokazivati svojim učenicima da je potrebno da on ode u Jerusalim i da mnogo pretrpi od starješina i prvosveštenika i književnika i da bude ubijen, i da trećeg dana bude podignut. I uzevši ga sa strane, Petar je počeo da mu prigovara govoreći: Bože sačuvaj, Gospode, ovo ti se neće dogoditi. Ali okrenuvši se, rekao je Petru: Idi iza mene, satano, smetnja si mi, jer ne misliš na ono što je Božje, već na ono što je ljudsko. Tada je Isus rekao svojim učenicima: Ako neko želi da pođe za mnom, neka se odrekne sebe, neka uzme svoj krst i neka me slijedi. Jer ko bi želio svoju dušu spasiti, izgubiće je, a ko bi izgubio svoju dušu

zbog mene, naći će je. Jer šta koristi čovjeka ako dobije cijeli svijet, ali izgubi svoju dušu? Ili šta će čovjek dati u zamjenu za svoju dušu? Jer Sin Čovječji namjerava doći u slavi Oca svoga sa anđelima svojim, i tada će vratiti svakome prema djelu njegovu. Zaista vam kažem, ima nekih od onih koji ovdje stoje, koji neće okusiti smrti dok ne vide Sina Čovječijeg kako dolazi u svom kraljevstvu.

17

I nakon šest dana, Isus uzima Petra i Jakova i Jovana, brata njegovog, i vodi ih na visoku goru nasamo; i bio je preobražen pred njima, i lice njegovo je zasjalo kao sunce, a odjeća njegova je postala bijela kao svjetlost. I evo, pojaviše im se Mojsije i Ilija koji su razgovarali s njim. Odgovarajući, Petar reče Isusu: Gospodaru, dobro je da budemo ovdje. Ako želiš, napravimo ovdje tri šatora - jedan tebi, jedan Mojsiju i jedan Iliji. Dok je on još govorio, evo svijetli oblak je zasjenio njih, i evo glas iz oblaka govoreći: Ovaj je sin moj voljeni, u kome sam bio zadovoljan; njega slušajte. I čuvši, učenici su pali na lica svoja i bojali su se veoma. I Isus je prišao, dodirnuo ih i rekao: Ustanite i ne bojte se. Podigavši svoje oči, nikoga nisu vidjeli osim Isusa samog. I dok su silazili s planine, Isus im je zapovjedio govoreći: Nikome ne recite o viziji dok Sin Čovječji ne ustane iz mrtvih. I njegovi učenici su ga pitali govoreći: Šta dakle pisari govore da Ilija mora doći prvo? A Isus odgovarajući reče im: Ilija doista dolazi prvi i obnoviće sve; ali govorim vama da je Ilija već došao, i nisu

ga prepoznali, nego su učinili s njim koliko su htjeli; tako će i Sin Čovječiji patiti od njih. Tada su učenici razumjeli da im je govorio o Ivanu Krstitelju. I kada su oni došli ka gomili, prišao mu je čovjek klečeći pred njim i govoreći: Gospodaru, smiluj se mom sinu, jer je lunatičar i teško pati; jer često pada u vatru i često u vodu. I doveo sam ga tvojim učenicima, ali nisu bili u stanju da ga izliječe. Odgovarajući, Isus reče: O generacijo nevjerujuća i izopačena, do kada ću biti sa vama? Do kada ću vas trpjeti? Donesite mi ga ovdje. I ukorio ga je Isus, i demon je izašao iz njega, i dijete je bilo izliječeno od onog sata. Tada su učenici prišli Isusu nasamo i rekli: Zašto mi nismo bili u stanju da ga istjeramo? A Isus reče njima: Zbog vašeg nevjerstva. Zaista vam kažem, ako imate vjeru kao zrno gorušice, reći ćete ovoj planini, pomjeri se odavde tamo, i pomjeriće se, i ništa vam neće biti nemoguće. Ova vrsta ne izlazi osim molitvom i postom. Dok su se oni vraćali u Galileju, rekao im je Isus: Sin čovječji će biti predan u ruke ljudi i ubiće ga, i trećeg dana će biti podignut. I bili su veoma ožalošćeni. Kada su došli u Kapernaum, prišli su Petru oni koji uzimaju didrahme i rekli: Vaš učitelj ne plaća didrahme? Kaže, da. I kada je ušao u kuću, preduhitrio ga je Isus govoreći: Šta tebi se čini, Simone? Od koga kraljevi zemlje uzimaju poreze ili porez? Od njihovih sinova ili od stranaca? Petar mu kaže: Od stranaca. Isus mu reče: Onda su sinovi slobodni. Ali da ih ne uvrijedimo, idi na more, baci udicu i uzmi prvu ribu koja izađe, i kada otvoriš njena usta naći ćeš stater; uzmi ga i daj im ga umjesto mene i tebe.

18

U onom satu pristupiše učenici Isusu govoreći: Ko je onda veći u carstvu nebeskom? I pozvavši dijete, Isus ga je postavio u sredinu njih i rekao: zaista vam kažem, ako se ne okrenete i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesa. Ko god dakle ponizi sebe kao ovo dijete, taj je najveći u kraljevstvu nebesa. I ko primi jedno ovakvo dijete u moje ime, mene prima; a ko sablazan učini jednom od ovih malih koji vjeruju u mene, bolje je za njega da bude obješen kamen mlinski magarećki oko vrata njegova i da bude potopljen u dubini mora. Jao svijetu od sablazni, jer je nužno da dođu sablazni, ali jao onom čovjeku kroz koga sablazan dolazi. Ako tvoja ruka ili tvoja noga tjera te na grijeh, odsijeci ih i baci od sebe. Bolje ti je ući u život hrom ili sakat nego imati obje ruke ili obje noge i biti bačen u vječnu vatru. I ako te tvoje oko navodi na grijeh, izvadi ga i baci od sebe, bolje ti je jednooko ući u život, nego imati dva oka i biti bačen u gehenu ognjenu. Pazite da ne prezrete nijednog od ovih malih, jer vam kažem da njihovi anđeli na nebesima uvijek gledaju lice moga Oca koji je na nebesima. Jer sin čovjeka je došao da spasi izgubljeno. Šta vama se čini? Ako neki čovjek ima sto ovaca i jedna od njih zaluta, zar neće ostaviti devedeset devet na planinama, pa otići i tražiti onu koja luta? I ako se desi da ga pronađe, zaista vam kažem da se raduje nad njim više nego nad devedeset devet onih koji nisu zalutali. Tako nije volja vašeg Oca koji je u nebesima da propadne jedan od ovih malih. Ako li sagriješi protiv tebe brat tvoj, idi i ukori ga između tebe i

njega samog; ako te čuje, dobio si brata svog; ako li ne čuje, uzmi sa sobom još jednog ili dva, da na ustima dva svjedoka ili tri stoji svaka riječ. Ako li ne posluša njih, reci skupštini; ako li i skupštinu ne posluša, neka ti bude kao neznabožac i carinik. Zaista vam kažem, koliko god vežete na zemlji, biće vezano na nebu, i koliko god razvežete na zemlji, biće razvezano na nebu. Opet vam zaista kažem da ako se dvoje od vas slože na zemlji o bilo kojoj stvari koju traže, biće im dato od mog Oca koji je u nebesima. Jer gdje su dvojica ili trojica sakupljeni u moje ime, tamo sam među njima. Tada prišavši njemu, Petar reče: Gospodaru, koliko puta će sagriješiti protiv mene brat moj i oprostiću mu? Do sedam puta? Kaže mu Isus: Ne kažem ti do sedam puta, već do sedamdeset puta sedam. Zbog ovoga, kraljevstvo nebesko bilo je upoređeno sa čovjekom kraljem koji je htio poravnati račune sa svojim slugama. Kada je počeo da poravnava račune, doveden mu je jedan dužnik od bezbroj talenata. Pošto nije imao da vrati, naredio je njegov gospodar da on bude prodan i njegova žena i djeca i sve što je imao, i da bude vraćeno. Pao dakle rob, klanjao mu se govoreći: Gospodaru, budi strpljiv prema meni i sve ću ti vratiti. Ali gospodar onog roba, saživjevši se, oslobodio ga je i oprostio mu dug. Ali izašavši, taj rob je našao jednog od svojih sužnjeva koji mu je dugovao sto denara, i uhvativši ga, davio ga je govoreći: Vrati mi što mi duguješ. Pao je dakle njegov kolega rob na njegova stopala i molio ga govoreći: Budi strpljiv prema mni i vratit ću ti. Ali on nije bio voljan, nego je otišao i bacio ga u zatvor dok ne vrati ono što je dužan. Vidjevši ono što se dogodilo, njegovi susluge bili su veoma ožalošćeni, i došavši objasnili su svome gospodaru sve

što se dogodilo. Tada ga pozva njegov gospodar i reče mu: Zli robe, sav onaj dug sam ti oprostio, pošto si me molio. Nije li bilo potrebno i da se ti smiluješ na svog suslugu, kao što sam se i ja smilovao na tebe? I razljutivši se, gospodar njegov predao ga je mučiteljima dok ne vrati sve što mu je dugovao. Tako će i moj nebeski Otac učiniti vama, ako ne oprostite svaki svome bratu od srca vaša njihove prijestupe.

19

I desilo se kada je Isus završio ove riječi, otišao je iz Galileje i došao u krajeve Judeje s one strane Jordana. I slijedile su ga velike gomile, i izliječio ih je tamo. I pristupiše mu fariseji kušajući ga i govoreći mu: Je li dozvoljeno čovjeku otpustiti svoju ženu iz bilo kojeg razloga? A on odgovarajući reče njima: Niste li čitali da je onaj koji je stvorio od početka napravio ih muškim i ženskim i rekao: Zbog ovoga ostaviće čovjek oca svog i majku i prijepiće se ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo? Tako da više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Ono što je dakle Bog spojio zajedno, čovjek neka ne razdvaja. Oni mu kažu: Zašto je onda Mojsije zapovjedio dati knjigu razvoda i otpustiti je? Kaže im da je Mojsije zbog tvrdoće vašeg srca dozvolio vama da otpustite svoje žene, ali od početka nije bilo tako. Kažem vam da ko razvede svoju ženu ne zbog bludništva i oženi drugu, čini preljubu, i onaj ko se oženi razvedenom čini preljubu. Njegovi učenici mu kažu: Ako je takav odnos čovjeka sa ženom, nije korisno ženiti se. A on reče njima: Ne svi primaju ovu riječ, nego oni kojima je dato; jer

postoje uškopljeni koji su tako rođeni iz utrobe majke. I postoje eunusi koji su učinjeni eunusima od strane ljudi, i postoje eunusi koji su sebe učinili eunusima zbog kraljevstva nebesa. Ko može primiti, neka primi. Tada su mu dovedena djeca, da bi im mogao staviti ruke i da bi se molio; ali učenici su ih prekorili. A Isus reče: pustite djecu i ne sprečavajte ih da dođu k meni; jer od takvih je kraljevstvo nebesa. I stavivši ruke na njih, otišao je odatle. I evo, jedan prišavši reče mu: Učitelju dobri, što dobro da učinim da imam život vječni? A on mu reče: Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar osim Boga. A ako želiš ući u život, drži zapovijedi. Kaže mu: Kakve? A Isus reče: ne ćeš ubiti, ne ćeš počiniti preljubu, ne ćeš krasti, ne ćeš lažno svjedočiti, poštuj oca i majku, i voljet ćeš bližnjega svoga kao samoga sebe. Mladi čovjek mu kaže: Sve ove stvari čuvao sam od svoje mladosti, šta mi još nedostaje? Isus mu reče: Ako želiš biti savršen, idi, prodaj svoja imanja i daj siromasima, i imaćeš blago na nebu, i dođi te me slijedi. Čuvši tu riječ, mladi čovjek otišao je tužan, jer je imao mnoga imanja. A Isus reče svojim učenicima: Zaista vam kažem da će bogat sa poteškoćom ući u kraljevstvo nebesko. Opet vam kažem, lakše je kamili proći kroz oko igle nego bogatom ući u kraljevstvo Božije. Čuvši to, njegovi učenici bili su veoma zapanjeni i govorili: Ko onda može biti spašen? Pogledavši, ali Isus im reče: Kod ljudi je ovo nemoguće, ali kod Boga sve je moguće. Tada je Petar odgovarajući mu rekao: Evo, mi smo ostavili sve i slijedili smo te; šta će onda biti s nama? A Isus im reče: Zaista vam kažem da vi koji ste me slijedili, u obnovi, kada Sin Čovječji sjedne na prijesto svoje slave, sjedjet ćete i vi na dvanaest prijestola, sudeći dvanaest plemena Izraela. I svi koji

su ostavili kuće ili braću ili sestre ili oca ili majku ili ženu ili djecu ili polja zbog mog imena, primiće stoterostruko i naslijediće vječni život. Mnogi će biti prvi posljednji, a posljednji prvi.

20

Jer kraljevstvo nebesko slično je čovjeku, gospodaru kuće, koji je izašao rano ujutro da unajmi radnike za svoj vinograd. I pošto se dogovorio s radnicima za denar dnevno, poslao ih je u svoj vinograd. I izašavši oko trećeg sata, vidio je druge kako stoje na tržnici besposleni, i rekao im je: idite i vi u vinograd, i što bude pravedno daću vam. A oni su otišli. Opet je izašao oko šestog i devetog sata i učinio isto. O ali jedanaestog sata, izašavši, našao je druge kako stoje neradni, i kaže im: Šta ovdje stojite cijeli dan neradni? Kažu mu: Jer nas niko nije unajmio. Kaže im: Idite i vi u vinograd, i primićete što bude pravedno. Kada je nastala večer, gospodar vinograda kaže svom upravitelju: Pozovi radnike i isplati im platu, počevši od posljednjih do prvih. I došavši oni oko jedanaestog sata, uzeli su po jedan denarij. Došavši, prvi su mislili da će dobiti više, ali su i oni dobili po denar. A uzevši, gunđali su protiv gospodara kuće govoreći da su ovi posljednji jedan sat radili, i učinio si ih jednakima s nama koji smo nosili teret dana i vrelinu. Ali on odgovarajući reče jednom od njih: Druže, ne činim ti nepravdu. Nisi li se dogovorio sa mnom za dinar? Uzmi svoje i idi; ali želim ovom posljednjem dati kao i tebi; ili mi nije dozvoljeno učiniti što želim sa svojim? Je li tvoje

oko zlo zato što sam ja dobar? Tako će posljednji biti prvi i prvi posljednji, jer mnogi su pozvani, ali malo odabranih. I idući gore u Jerusalim, Isus uze dvanaest učenika nasamo na putu i reče im: Evo, idemo gore u Jerusalim, i Sin Čovječiji biće predan glavnim sveštenicima i pismoznancima, i osudiće ga na smrt, i predaće ga narodima da ga rugaju i bičuju i razapnu, i trećeg dana ustaće. Tada mu je prišla majka Zebedejevih sinova sa svojim sinovima, klanjajući se i tražeći nešto od njega. A on joj reče: Šta želiš? Kaže mu: reci da sjednu ova dva moja sina, jedan s tvoje desne strane i jedan s tvoje lijeve strane u tvom kraljevstvu. Odgovarajući, Isus reče: Ne znate šta tražite. Možete li piti čašu koju ja namjeravam piti, ili primiti krštenje kojim ja budem kršten? Kažu mu: Možemo. I kaže njima: Čašu moju doista ćete piti, i krštenjem kojim se ja krstim bićete kršteni, ali sjediti s desne strane moje i s lijeve strane moje nije moje da dam, nego onima kojima je pripravljeno od Oca moga. I kada je deset čulo, bili su ogorčeni zbog dvojice braće. Ali Isus, pozvavši ih, rekao je: Znate da vladari naroda gospodare nad njima i veliki vrše vlast nad njima. Neće tako biti među vama, ali ko želi među vama da postane velik, biće vaš sluga, i ko želi među vama da bude prvi, biće vaš rob; kao što sin čovjeka nije došao da bude poslužen, ali da posluži i da da dušu svoju kao otkup umjesto mnogih. I kada su izlazili iz Jerihona, pratio ga je velika gomila. I evo, dva slijepa čovjeka koji su sjedili pored puta, čuvši da Isus prolazi, povikali su govoreći: Smiluj se na nas, Gospode, sine Davidov. Gomila ih je ukorila da šute, ali su oni još glasnije vikali govoreći: Smiluj nam se, Gospode, sine Davidov. I stojeći, Isus ih pozva i reče: Šta želite da vam učinim? Kažu mu:

Gospodaru, da nam se otvore oči. Isus je, ganut sažaljenjem, dodirnuo njihove oči i odmah su njihove oči progledaле, i slijedili su ga.

21

I kada su se približili Jerusalimu i došli u Betfagu prema Planini maslina, tada je Isus poslao dva učenika govoreći im: Idite u selo koje je nasuprot vas, i odmah ćete naći vezanu magaricu i magare sa njom; odriješite ih i dovedite mi. I ako vam neko nešto kaže, reći ćete da Gospodar ima potrebu za njima, a odmah ih šalje natrag. Ovo sve se dogodilo da bi se ispunilo ono što je rečeno kroz proroka koji je govorio: recite kćeri Siona, evo tvoj kralj dolazi tebi blag i uzjahao na magaricu i magare sina tovarne životinje. Otišavši učenici i učinivši kao što im je naredio Isus, doveli su magarca i ždrebe, i stavili su na njih svoju odjeću, i on je sjeo na njih. Ali najveća gomila je prostirala svoju odjeću na putu, a drugi su sjekli grane sa drveća i prostirali ih na putu. Ali gomile koje su išle naprijed i one koje su pratile vikale su govoreći: Hosana sinu Davida, blagosloven onaj koji dolazi u imenu Gospoda, hosana u najvišim. I kada je ušao u Jerusalim, sav grad je bio uzbuđen, govoreći: Ko je ovaj? A gomile su govorile: Ovo je Isus, prorok iz Nazareta u Galileji. I Isus je ušao u hram Boga, i izbacio sve one koji su prodavali i kupovali u hramu, i preokrenuo stolove mjenjača novca i sjedišta onih koji su prodavali golubove, i kaže njima: napisano je, kuća moja će biti nazvana kućom molitve; vi ste pak nju

učinili pećinom razbojnika. I njemu pristupiše hromi i slijepi u hramu, i on ih izliječi. A videvši prvosvestenici i pisari čuda koja je učinio i djecu koja viču u hramu i govore, Hosana sinu Davidovom, bili su ogorčeni i rekli su mu: Čuješ li šta ovi govore? A Isus im kaže: Da; zar nikada niste čitali da si iz usta male djece i dojenčadi pripremio hvalu? I ostavivši ih, izašao je van grada u Betaniju i prenoćio tamo. Ujutro, vraćajući se u grad, ogladnio je; i vidjevši jednu smokvu na putu, došao je do nje, i ništa nije našao na njoj osim samog lišća, i reče joj: Neka se više nikada od tebe ne rodi rod. I smokva se odmah osušila. I kad su vidjeli, učenici su se začudili govoreći: Kako se smokva odmah osušila? Odgovarajući, a Isus reče njima: zaista vam kažem, ako imate vjeru i ne sumnjate, ne samo ono od smokve učinit ćete, nego čak i ako ovoj planini kažete, budi podignut i baci se u more, desit će se; i sve što god zatražite u molitvi vjerujući, primijet ćete. I kada je došao u hram, pristupiše mu dok je učio vrhovni svećenici i starješine naroda govoreći: Po kakvom ovlašćenju ove stvari činiš, i ko ti je dao to ovlašćenje? Odgovarajući, Isus im reče: Upitaću vas i ja jedno pitanje. Ako mi odgovorite, i ja ću vam reći u kakvom autoritetu činim ove stvari. Krštenje Jovana odakle je bilo, s neba ili od ljudi? Oni su razmišljali među sobom govoreći: ako kažemo, iz neba, reći će nam, zašto onda niste vjerovali njemu; ako pak kažemo, od ljudi, bojimo se gomile; svi jer drže Jovana kao proroka. I odgovorivši Isusu, rekli su: Ne znamo. Rekao im je i on: ni ja vam neću reći po kakvom autoritetu činim ove stvari. A šta vama se čini? Neki čovjek je imao dvoje djece, i prišavši prvom rekao: dijete, idi danas i radi u mom vinogradu. Ali on odgovarajući reče: Ne

hoću. Kasnije, međutim, pokajao se i otišao. I pristupio drugom rekao je isto. A on odgovarajući reče: Ja, gospodaru; i nije otišao. Ko od ta dva je učinio volju oca? Kažu mu: Prvi. Kaže im Isus: zaista vam kažem da carinici i bludnice idu prije vas u carstvo Božje. Došao je jer prema vama Jovan na putu pravde, i niste mu povjerovali, ali carinici i bludnice su mu povjerovali, a vi, vidjevši to, niste se kasnije pokajali da mu povjerujete. Čujte drugu parabolu. Bio je neki čovjek gazda kuće, koji je posadio vinograd i stavio ogradu oko njega i iskopao u njemu tijesak i sagradio kulu, i iznajmio ga poljoprivrednicima i otišao u stranu zemlju. Kada se približilo vrijeme plodova, poslao je svoje sluge farmerima da uzmu njegove plodove. I farmeri su uzeli njegove robove: jednog su istukli, drugog su ubili, a trećeg su kamenovali. Opet je poslao druge robove, više nego prvih, i učinili su im isto. Kasnije je poslao prema njima svog sina govoreći: Poštovat će mog sina. Ali farmeri, vidjevši sina, rekli su među sobom: Ovaj je nasljednik, hajde da ga ubijemo i zadobijemo njegovo nasljedstvo. I uzevši ga, izbaciše ga van iz vinograda i ubiše. Kada dakle dođe gospodar vinograda, što će učiniti onim poljoprivrednicima? Kažu mu: Zle će strašno uništiti, a vinograd će iznajmiti drugim vinogradarima koji će mu vraćati plodove u njihovo vrijeme. Kaže im Isus: Zar nikada niste pročitali u Pismima: Kamen koji su odbacili graditelji, ovaj je postao glava ugla; od Gospoda je postalo ovo, i divno je u našim očima? Zbog ovoga kažem vama da će biti uzeto od vas kraljevstvo Božije i biće dato narodu koji čini plodove njegove; i onaj koji padne na ovaj kamen biće slomljen na komade; a na koga on padne, razbiti će ga. I kada su čuli glavne svećenici i

fariseji njegove prispodobe, znali su da o njima govori; i tražeći da ga uhvate, bojali su se gomile, jer su ga imali kao proroka.

22

I odgovarajući, Isus im opet reče u parabolama govoreći: Kraljevstvo nebesa je upoređeno s čovjekom kraljem, koji napravi svadbu za svog sina. I poslao je svoje robove da pozovu pozvane na svadbu, ali oni nisu htjeli doći. Opet je poslao druge robove govoreći: Recite pozvanima, evo, pripremio sam najbolje, moji bikovi i tovljene životinje su zaklani, i sve je spremno, dođite na svadbu. Ali oni, zanemarivši to, otišli su - jedan na svoje polje, a drugi u svoju trgovinu; a preostali su, uhvativši njegove sluge, uvrijedili ih i ubili. Čuvši to, taj kralj se razljutio, i poslavši svoje vojske, uništio je one ubice i spalio njihov grad. Tada kaže svojim slugama: svadba je doista spremna, ali pozvani nisu bili dostojni; idite dakle na raskršća puteva, i koliko god nađete pozovite na svadbu. I izašavši, oni robovi sakupiše na putevima sve koliko nađoše, i zle i dobre, i svadba se napuni gostiju. Ušavši kralj da vidi one koji su ležali, vidio je tamo čovjeka koji nije bio obučen u vjenčano odijelo, i kaže mu: prijatelju, kako si ušao ovdje ne imajući vjenčano odijelo? On je bio ušutkan. Tada je kralj rekao slugama: Vezavši mu noge i ruke, podignite ga i bacite u vanjsku tamu, tamo će biti plač i škrgut zubima. Jer mnogi su pozvani, ali malo je izabranih. Tada su fariseji otišli i održali savjet kako da ga uhvate u zamku riječima. I oni mu šalju svoje učenike sa Herodijancima

govoreći: učitelju, znamo da si istinit i da učiš put Boga u istini, i ne brineš se ni o kome, jer ne gledaš u lice ljudi; reci dakle nama, šta ti se čini? Je li dozvoljeno dati porez Cezaru ili ne? Ali Isus, znajući njihovo zlo, rekao je: Šta me iskušavate, licemjeri? Pokažite mi novčić za porez. Oni su mu donijeli denar. I kaže im: Čija je ova slika i natpis? Kažu mu: Cezara. Tada im kaže: vratite dakle Cezarovo Cezaru i Božije Bogu. I kada su čuli, začudili su se, i ostavivši ga otišli su. U onom danu pristupiše mu sadukeji, oni koji govore da nema uskrsnuća, i upitaše ga govoreći: učitelju, Mojsije reče, ako neko umre ne imajući djece, ženiće se brat njegov ženom njegovom i podići će sjeme bratu njegovom. Bilo je među nama sedam braće; i prvi se oženio i umro, i ne imajući potomstva ostavio je svoju ženu svom bratu; slično i drugi i treći, do sve sedmorice. Kasnije je umrla i žena, nakon svih. U uskrsnuću, dakle, čija će od sedmorice biti žena? Jer su je svi imali. Odgovarajući, Isus im reče: Varate se jer ne poznajete spise niti snagu Božju. Jer u vaskrsenju niti se žene niti se udaju, već su kao Božji glasnici u nebu. A o vaskrsenju mrtvih, niste li čitali ono što vam je rečeno od Boga koji kaže: Ja sam Bog Abrahama i Bog Isaaka i Bog Jakova? Bog nije Bog mrtvih, nego živih. I slušajući, gomile su bile zapanjene njegovim učenjem. A fariseji, čuvši da je ušutkao saduceje, skupili su se zajedno, i upitao je jedan od njih, zakonnik, kušajući ga i govoreći: Učitelju, koja je zapovijest velika u zakonu? A Isus mu reče: Voljet ćeš Gospoda Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim. Ovo je prva i velika zapovijed. Druga je slična ovoj: ljubit ćeš bližnjeg svog kao sebe samog. U ove dvije zapovijesti visi cijeli zakon i proroci. Kada su fariseji bili

sakupljeni, Isus ih je upitao govoreći: Šta vama se čini o Hristu? Čiji sin je? Kažu mu: Davida. Kaže njima: kako onda David u Duhu njega zove Gospodom govoreći, rekao je Gospodar mom Gospodaru, sjedi s desne strane moje dok ne stavim neprijatelje tvoje za podnožje stopala tvojih? Ako dakle David naziva njega Gospodinom, kako je on njegov sin? I niko nije bio u stanju da mu odgovori ni riječ, niti se iko usudio od onog dana da ga više pita.

23

Tada je Isus govorio gomilama i njegovim učenicima govoreći: Na Mojsijevoj stolici sjeli su pisari i fariseji. Sve dakle, koliko god vam kažu da čuvate, čuvajte i činite, ali prema njihovim djelima ne činite, jer govore a ne čine. Jer oni vezuju teške i teško nosive terete i stavljaju ih na ramena ljudi, ali svojim prstom ne žele da ih pomaknu. Sva svoja djela čine da bi ih vidjeli ljudi. Jer oni proširuju svoje filakterije i uvećavaju rese svojih haljina, a vole mjesto časti na gozbama i prva sjedišta na skupovima i pozdrave na tržnicama i biti zvani od ljudi rabi rabi. Vi pak ne budite zvani rabi, jer jedan je vaš učitelj, Hrist, a svi ste vi braća. I oca ne zovite sebi na zemlji, jer jedan je Otac vaš, onaj koji je na nebesima. Niti budite zvani učitelji, jer jedan je vaš učitelj, Hrist. Onaj koji je veći među vama biće vaš sluga. Ko god uzvisi sebe, biće ponižen, i ko god ponizi sebe, biće uzdignut. Jao vama, pisari i fariseji licemjeri, jer proždirete kuće udovica i pod izgovorom se dugo molite, zbog toga ćete primiti veću osudu. Jao

vama, pisari i fariseji licemjeri, jer zatvarate kraljevstvo nebesko pred ljudima: vi ne ulazite, niti one koji ulaze puštate da uđu. Jao vama, pisari i fariseji licemjeri, jer prelazite more i suhu zemlju da steknete jednog obraćenika, a kada se obrati, činite ga sinom pakla dvostruko gorim od vas. Jao vama, slijepi vodiči, koji govorite: Ko se zakune u hram, to nije ništa, ali ko se zakune u zlato hrama, dužan je. Budale i slijepi! Ko je veći, zlato ili hram koji posvećuje zlato? I ko se zakune oltarom, to ništa ne znači, ali ko se zakune darom koji je na njemu, taj je dužan. Ludi i slijepi, što je veće: dar ili žrtvenik koji posvećuje dar? Onaj dakle koji se zakleo na oltaru kune se na njemu i na svemu što je iznad njega; i onaj koji se zakleo na hramu kune se na njemu i na onome koji stanuje u njemu; i onaj koji se zakleo na nebu kune se na prijestolju Boga i na onome koji sjedi iznad njega. Jao vama, pismoznanci i fariseji licemjeri, jer dajete desetinu od mente i kopra i kima, a zanemarili ste teže stvari zakona, sud i milost i vjeru; ovo je trebalo činiti, a ono ne zanemarivati. Slijepi vodiči, koji cijedite komarca, a kamilu gutate. Jao vama, pisari i fariseji licemjeri, jer čistite spolja čašu i zdjelu, a iznutra su puni pljačke i nepravde. Slijepi fariseje, očisti prvo unutrašnjost čaše i zdjele, tako da i vanjština njihova postane čista. Jao vama, pismoznanci i fariseji licemjeri, jer ste kao grobovi okrečeni, koji spolja doduše izgledaju lijepo, ali iznutra su puni kostiju mrtvih i svake nečistoće. Tako i vi spolja doista izgledate ljudima pravedni, ali iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. Jao vama, pisari i fariseji licemjeri, jer gradite grobove proroka i ukrašavate spomenike pravednika, i govorite: da smo bili u danima naših otaca, ne bismo bili njihovi saučesnici u krvi proroka. Tako da svjedočite

sami sebi da ste sinovi onih koji su ubili proroke. I vi ispunite mjeru svojih očeva. Zmije, potomstvo guja, kako ćete pobjeći od suda gehene? Zbog ovoga, evo, ja šaljem prema vama proroke i mudre i pismoznance, i od njih ćete ubiti i razapeti, i od njih ćete bičevati u vašim skupovima i progoniti ćete od grada u grad, tako da dođe na vas svaka pravedna krv prolivena na zemlji od krvi pravednog Abela do krvi Zaharije sina Berehije, kojeg ste ubili između hrama i žrtvenika. Zaista vam kažem da će sve ovo doći na ovu generaciju. Jerusalime, Jerusalime, ti koja ubijaš proroke i kamenuje one koji su poslani k tebi, koliko puta sam želio sakupiti tvoju djecu kao što kokoš sakuplja svoje piliće pod krila, a vi niste htjeli. Evo, kuća vaša ostavlja se vama pusta. Kažem vam, nećete me vidjeti od sada dok ne kažete: Blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospodnje.

24

I izašavši, Isus je išao od hrama, i prišli su njegovi učenici da mu pokažu zgrade hrama. A Isus im reče: Zar ne vidite sve ovo? Zaista vam kažem, neće ovdje ostati kamen na kamenu koji neće biti srušen. Dok je sjedio na Planini maslina, pristupiše mu učenici nasamo govoreći: Reci nam, kada će ove stvari biti, i koji je znak tvog dolaska i svršetka vijeka? I odgovarajući, Isus im reče: Pazite da vas neko ne zavede. Jer mnogi će doći u moje ime govoreći: Ja sam Hristos, i mnoge će zavarati. Bićete na putu da čujete o ratovima i glasinama o ratovima, pazite da ne budete uznemireni, jer je neophodno da se sve to dogodi, ali još uvijek

nije kraj. Jer će se podići narod na narod i kraljevstvo na kraljevstvo, i biće gladi i kuge i zemljotresi po mjestima; a sve ovo je početak porođajnih bolova. Tada će vas predati u nevolju i ubiće vas, i bićete mrženi od svih naroda zbog moga imena. I tada će mnogi biti sablažnjeni i jedni druge će predati, i mrzit će jedni druge. I mnogi lažni proroci će ustati i zavest će mnoge, i zbog umnožavanja bezakonja ohladit će se ljubav mnogih. Ali onaj ko izdrži do kraja, taj će biti spašen. I ova dobra vijest o kraljevstvu biće objavljena u cijelom nastanjenom svijetu za svjedočanstvo svim narodima, i tada će doći kraj. Kada dakle vidite gadost pustoši, izgovorenu kroz proroka Danijela, stojeću na svetom mjestu - onaj koji čita neka razumije - tada oni u Judeji neka bježe na planine, onaj na krovu neka ne silazi da uzme stvari iz kuće svoje, i onaj na polju neka se ne vraća nazad da uzme odjeću svoju. Jao trudnicama i dojiljama u one dane. Molite se da vaš bijeg ne bude zimi niti subotom. Jer će tada biti velika nevolja, kakva nije bila od početka svijeta do sada, niti će ikada biti. I da oni dani nisu bili skraćeni, ne bi bilo spašeno nijedno tijelo, ali zbog izabranih će biti skraćeni oni dani. Tada ako vam neko kaže, evo ovdje Hrist ili ovdje, ne vjerujte; jer će ustati lažni hristi i lažni proroci i daće velike znake i čudesa, tako da zavedu, ako je moguće, i one izabrane. Evo, unaprijed sam vam rekao. Ako vam dakle kažu: Evo, u pustinji je, ne izlazite; Evo, u unutrašnjim sobama, ne vjerujte; jer kao što munja izlazi s istoka i pojavljuje se do zapada, tako će biti i dolazak Sina Čovječijeg; jer gdje je lešina, tamo će se skupiti orlovi. Odmah nakon nevolja onih dana, sunce će biti zamračeno i mjesec neće dati svoju svjetlost, i zvijezde će pasti s

neba, i sile nebesa će biti potresene. I tada će se pojaviti znak Sina Čovječjeg na nebu, i tada će tugovati sva plemena zemlje i vidjet će Sina Čovječjeg kako dolazi na oblacima nebeskim s velikom moći i slavom. I on će poslati svoje glasnike sa glasom velike trube, i oni će skupiti njegove izabrane iz četiri vjetra, od krajeva nebesa do njihovih krajeva. A od smokve naučite parabolu. Kada već njena grana postane meka i izbaci lišće, znate da je ljeto blizu; tako i vi, kada vidite sve ovo, znate da je blizu, na vratima. Zaista vam kažem, neće proći ova generacija dok se sve ovo ne dogodi. Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće proći. O tom danu i času niko ne zna, ni glasnici nebesa, osim mog oca. Baš kao što su bili dani Noe, tako će biti i dolazak Sina čovječijeg. Jer kao što su bili u danima prije potopa jedući i pijući, ženeći se i udajući se, sve do dana kada je Nuh ušao u korablju, i nisu znali dok nije došao potop i odnio sve, tako će biti i dolazak Sina Čovječijeg. Tada će dvojica biti u polju, jedan će biti uzet i jedan će biti ostavljen; dvije žene koje melju u mlinu, jedna će biti uzeta i jedna će biti ostavljena. Budite na oprezu, dakle, jer ne znate u koji sat vaš Gospodar dolazi. Ono ali znajte da ako bi gazda kuće znao u kojoj straži dolazi lopov, bdio bi i ne bi dopustio da mu kuća bude provaljena. Zbog ovoga i vi budite spremni, jer u času kada ne mislite, Sin Čovječji dolazi. Ko je onda vjeran i mudar rob, kojeg je njegov gospodar postavio nad svojom službom da im daje hranu u pravo vrijeme? Blagoslovljen je onaj rob koga će njegov gospodar, kada dođe, naći kako tako čini. Zaista vam kažem da će ga postaviti nad svim njegovim imanjem. Ali ako onaj loš rob kaže u svom srcu, moj gospodar kasni doći, i počne udarati svoje sužnje, jede

i pije sa pijanima, doći će gospodar onog roba u dan koji ne očekuje i u sat koji ne zna, i rasjeći će ga na pola, i njegov dio će staviti sa licemjerima; tamo će biti plač i škrgut zuba.

25

Tada će kraljevstvo nebesko biti upoređeno sa deset djevica koje su, uzevši svoje baklje, izašle u susret mladoženji. Pet ali bile su od njih mudre, a pet ludih. Koje su bile lude, uzevši svoje baklje, nisu uzele sa sobom ulje; a mudre su uzele ulje u svojim posudama sa svojim bakljama. Ali dok je mladoženja kasnio, sve su postale pospane i zaspale. Usred noći se začuo krik: Evo, mladoženja dolazi, izađite u susret njemu! Tada su ustale sve one djevice i ukrasile svoje baklje. A lude mudrim rekoše: Dajte nam od vašeg ulja, jer se naše baklje gase. Mudre su odgovorile govoreći: Da ne bi bilo nedovoljno i nama i vama, idite radije kod prodavača i kupite za sebe. Dok su oni odlazili da kupe, došao je mladoženja i spremne su ušle s njim na svadbu, i vrata su bila zatvorena. Kasnije dolaze i preostale djevice govoreći: Gospodaru, gospodaru, otvori nam. Ali on odgovarajući reče: Zaista vam kažem, ne poznajem vas. Budite na oprezu, dakle, jer ne znate ni dan ni sat u koji Sin Čovječji dolazi. Kao što čovjek odlazeći u inostranstvo pozva svoje robove i preda im svoja imanja, i jednom dade pet talenata, a drugom dva, a trećem jedan, svakom prema njegovoj sposobnosti, i odmah ode u inostranstvo. Otišavši, onaj koji je uzeo pet talenata radio s njima i napravio drugih pet talenata. Također i onaj sa dva

talenata stekao je i on sam druga dva. Ali onaj koji je uzeo jedan otišao je, iskopao u zemlji i sakrio srebro svoga gospodara. Nakon mnogo vremena dolazi gospodar onih robova i poravnava račune s njima. I priđavši, onaj koji je uzeo pet talenata donio je drugih pet talenata govoreći: Gospodaru, pet talenata si mi povjerio; vidi, drugih pet talenata sam stekao na njima. Rekao mu je njegov gospodar: Dobro, dobri i vjerni robe, nad malo si bio vjeran, nad mnogo ću te postaviti, uđi u radost svoga gospodara. Pristupio je i onaj koji je uzeo dva talenta i rekao: Gospodaru, dva talenta si mi povjerio, evo, stekao sam druga dva talenta na njima. Rekao mu je njegov gospodar: Dobro, dobri i vjerni robe, nad malo si bio vjeran, nad mnogo ću te postaviti, uđi u radost svoga gospodara. Pristupio je i onaj koji je primio jedan talenat i rekao: Gospodaru, znao sam da si tvrd čovjek, žanješ gdje nisi sijao i skupljaš odakle nisi rasuo, i uplašivši se otišao sam i sakrio tvoj talenat u zemlju; evo, imaš svoje. Odgovarajući, a gospodar njegov rekao mu je: Zli robe i lijeni, znao si da žanjem gdje nisam sijao i skupljam odakle nisam rasuo. Bilo je potrebno dakle da baciš moje srebro bankarima, i došavši ja, primio bih moje sa kamatom. Uzmite dakle od njega talenat i dajte onome koji ima deset talenata. Onome koji ima sve će biti dato i imat će obilje, ali od onoga koji nema i ono što ima će biti uzeto od njega. I beskorisnog roba bacite u spoljašnju tamu, tamo će biti plač i škrgut zuba. Kada dođe Sin čovjeka u slavi svojoj i svi sveti glasnici s njim, tada će sjesti na prijestolju slave svoje, i biće sakupljeni pred njim svi narodi, i odvojiće ih jedne od drugih kao što pastir odvaja ovce od jarića, i postaviće ovce s desne strane svoje, a jarce s lijeve.

Tada će kralj reći onima s njegove desne strane: Dođite, vi blagoslovljeni moga oca, naslijedite kraljevstvo pripremljeno za vas od osnivanja svijeta. Jer bio sam gladan, i dali ste mi da jedem, bio sam žedan, i napojili ste me, stranac sam bio, i primili ste me, go sam bio, i obukli ste me, bio sam bolestan, i posjetili ste me, u zatvoru sam bio, i došli ste k meni. Tada će mu pravedni odgovoriti govoreći: Gospodaru, kada smo te vidjeli gladnog i nahranili te, ili žednog i napojili te? Kada li te vidjesmo kao stranca i primili smo te, ili golog i obukli smo te? Kada smo te vidjeli slabog ili u zatvoru i došli smo k tebi? I odgovarajući, kralj će im reći: Zaista vam kažem, koliko god ste učinili jednom od ove moje najmanje braće, meni ste učinili. Tada će reći i onima s lijeve strane: Idite od mene, vi prokleti, u vječnu vatru pripremljenu đavolu i njegovim glasnicima. Jer bio sam gladan, i niste mi dali da jedem, bio sam žedan, i niste me napojili, stranac sam bio, i niste me primili, go sam bio, i niste me obukli, bio sam slab i u zatvoru, i niste me posjetili. Tada će mu i oni odgovoriti govoreći: Gospodaru, kada smo te vidjeli gladnog ili žednog ili stranca ili golog ili slabog ili u zatvoru, a nismo ti poslužili? Tada će im odgovoriti govoreći: Zaista vam kažem, koliko god niste učinili jednom od ovih najmanjih, niti meni niste učinili. I ovi će otići u vječnu kaznu, a pravedni u vječni život.

26

I desilo se kada je Isus završio sve ove riječi, rekao je svojim

učenicima: znate da nakon dva dana dolazi Pasha, i Sin Čovječiji se predaje da bude razapet. Tada su bili skupljeni glavni sveštenici i književnici i starješine naroda u dvorištu glavnog sveštenika koji se zvao Kajafa, i savjetovali su se da Isusa prevarom uhvate i ubiju. Govorili su pak: Ne na svetkovini, da ne dođe do nereda među narodom. A kada je Isus bio u Betaniji u kući Šimuna gubavog, prišla mu je žena koja je imala alabastar vrlo dragocjenog mirisavog ulja, i izlila ga je na njegovu glavu dok je ležao. Vidjevši to, njegovi učenici bili su ogorčeni govoreći: Čemu ovo rasipanje? Jer ovo mirisno ulje je moglo biti prodato za mnogo i dato siromašnima. Znajući to, Isus im reče: Zašto zadajete nevolje ženi? Jer je lijepo djelo uradio za mene. Siromašne jer uvijek imate sa sobom, a mene nemate uvijek. Jer ova je, izlivši ovaj miris na moje tijelo, učinila to da me sahrани. Zaista vam kažem, gdje god bude objavljena ova dobra vijest u cijelom svijetu, biće ispričano i ono što je ona učinila kao spomen na nju. Tada je otišao jedan od dvanaestorice, zvani Juda Iskariot, glavnim sveštenicima i rekao: Šta želite da mi date, i ja ću vam ga predati? Oni su mu postavili trideset srebrnika. I od tada je tražio priliku da ga preda. Ali prvog dana Praznika beskvasnog hljeba učenici su došli Isusu govoreći mu: Gdje želiš da ti pripremimo da jedeš pashu? A on reče: Idite u grad k tom čovjeku i recite mu: Učitelj kaže: Moje vrijeme je blizu, kod tebe ću slaviti Pashu sa svojim učenicima. I učenici učiniše kako im je zapovjedio Isus i pripremiše Pashu. Kada je nastala večer, ležao je sa dvanaestorice. I dok su jeli, rekao je: Zaista vam kažem da će me jedan od vas izdati. I žaleći veoma, svaki od njih poče mu govoriti: Zar ne ja sam, Gospode? Ali

odgovarajući rekao: Onaj koji je umočio sa mnom ruku u činiju, taj će me izdati. Taj sin čovjeka zaista ide kao što je napisano o njemu, ali jao onom čovjeku kroz koga je sin čovjeka izdan, bilo bi dobro za njega da taj čovjek nije bio rođen. Odgovarajući, ali Juda, onaj koji ga predaje, rekao je: Sigurno nisam ja, rabi? Kaže mu: Ti si rekao. Dok su oni jeli, Isus je uzevši hljeb i zahvalivšiломио ga i davao učenicima i rekao: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje; i uzevši čašu i zahvalivši dao im govoreći: pijte iz nje svi, ovo je jer krv moja novog zavjeta koja se za mnoge izliva u otpuštanje grijeha. Kažem vam da neću piti od sada od ovog ploda vinove loze do onog dana kada ga budem pio s vama nov u kraljevstvu mog Oca. I nakon što su otpjevali himnu, izašli su na Maslinsku goru. Tada im kaže Isus: svi vi ćete biti sablazneni u meni u ovoj noći; jer napisano je, udariću pastira, i ovce stada će se raštrkati; ali nakon što budem podignut, ići ću prije vas u Galileju. A Petar mu odgovori: Ako svi budu uvrijeđeni u tebi, ja nikada neću posrnuti. Rekao mu je Isus: Zaista ti kažem da ćeš me u ovoj noći, prije nego što pijetao zapjeva, tri puta poreći. Petar mu kaže: čak i ako moram umrijeti s tobom, neću te poreći. Slično su i svi učenici rekli. Tada Isus dolazi s njima na mjesto zvano Getsemani, i kaže učenicima: Sjednite ovdje dok ne odem da se pomolim tamo. I uzevši Petra i dva Zebedejeva sina, počeo je da se žalosti i da bude uznemiren. Tada im Isus kaže: Veoma je tužna duša moja do smrti; ostanite ovdje i bdijte sa mnom. I napredovavši malo, pao je na svoje lice, moleći se i govoreći: Oče moj, ako je moguće, neka prođe od mene ova čaša, ali ne kako ja hoću, nego kako ti. I dolazi k učenicima i nalazi ih kako spavaju, i kaže Petru: tako

niste mogli jedan sat bdijeti sa mnom? Bdijte i molite se, da ne uđete u iskušenje; duh je doista voljan, a tijelo slabo. Opet, po drugi put otišavši, molio se govoreći: Oče moj, ako ovaj čaša ne može proći od mene ako je ne pijem, neka bude tvoja volja. I došavši, nalazi ih opet kako spavaju, jer su im oči bile opterećene. I ostavivši ih, otišao je opet i molio se po treći put, govoreći iste riječi. Tada dolazi svojim učenicima i kaže im: Spavate li još i odmarate se? Evo, približio se čas i Sin Čovječiji predaje se u ruke grešnika. Ustanite, idimo, evo se približio onaj koji me izdaje. I dok je još govorio, evo Juda, jedan od dvanaestorice, došao je, i s njim velika gomila s mačevima i koljem od prvih sveštenika i starješina naroda. Onaj koji ga je izdavao dao im je znak govoreći: Koga poljubim, to je on, uhvatite ga. I odmah je pristupio Isusu i rekao: Zdravo, rabi, i poljubio ga. A Isus mu reče: prijatelju, radi čega si došao. Tada su prišli, položili ruke na Isusa i uhvatili ga. I evo, jedan od onih sa Isusom ispruži ruku, poteže svoj mač i udari roba velikog svećenika te mu odsječe uho. Tada mu Isus kaže: Odvrati svoj mač na njegovo mjesto, jer svi koji uzmu mač, od mača će umrijeti. Ili misliš da ne mogu sada pozvati mog oca, i on će mi pružiti više od dvanaest legija glasnika? Kako će se dakle ispuniti Pisma da tako mora biti? U onom času reče Isus gomilama: Kao na razbojnika izašli ste sa mačevima i koljem da me uhvatite. Svakog dana sjedio sam među vama učeći u hramu, i niste me uhvatili. A ovo sve se desilo da bi bili ispunjeni spisi proroka. Tada su svi učenici ostavili ga i pobjegli. Oni koji su uhvatili Isusa odveli su ga Kajafi, velikom svešteniku, gdje su bili skupljeni pisari i starješine. A Petar ga je pratio izdaleka sve do

dvora poglavara sveštenika, i ušavši unutra, sjedio je sa slugama da vidi kraj. A glavni svećenici i starješine i cijelo vijeće tražili su lažno svjedočenje protiv Isusa da bi ga usmrtili, ali nisu našli; i iako je mnogo lažnih svjedoka došlo, nisu ga našli. Kasnije su prišla dva lažna svjedoka i rekla: ovaj je rekao, mogu uništiti hram Božji i za tri dana ga ponovo sagraditi. I veliki svećenik ustao reče mu: Ništa ne odgovaraš? Šta ovi svjedoče protiv tebe? A Isus je šutio. I odgovarajući, visoki svećenik mu rekao: Zaklinjem te prema živom Bogu da nam kažeš da li si ti Hrist, sin Boga. Kaže mu Isus: Ti si rekao. Ali kažem vama, od sada ćete vidjeti Sina Čovječijeg kako sjedi s desne strane Sile i dolazi na oblacima nebeskim. Tada je veliki svećenik poderao svoju odjeću govoreći da je hulиo, kakvu još potrebu imamo za svjedocima Evo, sada ste čuli njegovo bogohulstvo; šta se vama čini? Oni pak, odgovorivši, rekli su: Kriv je smrti. Tada pljunuše u lice njegovo i udaraše ga pesnicama, a drugi ga udariše govoreći: Prorokuj nama, Hriste, ko je onaj koji te udario? A Petar je sjedio vani u dvorištu, i prišla mu je jedna sluškinja govoreći: I ti si bio sa Isusom Galilejcem. Ali on je negirao pred svima njima govoreći: Ne znam što govoriš. Kada je on izašao na kapiju, vidjela ga je druga i govori onima tamo: I ovaj je bio sa Isusom Nazarećaninom. I opet je porekao sa zakletvom da ne zna tog čovjeka. Nakon malo vremena pristupiše oni koji su stajali i rekoše Petru: Zaista i ti si od njih, jer te tvoj govor otkriva. Tada je počeo proklinjati i zaklinjati se da ne zna tog čovjeka. I odmah je petao zapjevao. I prisjetio se Petar riječi Isusa koji mu je rekao da prije nego pijetao zapjeva, tri puta će ga poreći, i izašavši napolje gorko je zaplakao.

27

Kad je jutro nastalo, svi glavni sveštenici i starješine naroda održali su vijeće protiv Isusa kako bi ga usmrtili, i pošto su ga vezali, odveli su ga i predali ga Ponciju Pilatu, vladaru. Tada, vidjevši Juda koji ga je predavao da je osuđen, pokajao se i vratio trideset srebrnika glavnim sveštenicima i starješinama, govoreći: Sagriješio sam predavši nevinu krv. Oni rekoše: Šta je to nama? Ti ćeš vidjeti. I bacivši srebrnjake u hramu, povukao se, i otišavši, objesio se. Ali sveštenici, uzevši srebrnjake, rekli su: Nije dozvoljeno baciti ih u riznicu, pošto je to cijena krvi. A uzevši savjet, kupili su od njih polje lončara za sahranu strancima; zato je nazvano ono polje Polje krvi do danas. Tada je bilo ispunjeno ono što je rečeno kroz proroka Jeremiju koji je govorio: i uzeli su trideset srebrnika, cijenu onoga koji je cijenjen, koga su cijenili sinovi Izraela, i dali su ih za polje lončara, kao što mi je zapovjedio Gospod. A Isus je stao ispred vođe; i upitao ga je vođa govoreći: jesi li ti kralj Jevreja? A Isus mu reče: Ti kažeš. I dok je bio optuživan od glavnih svećenika i starješina, ništa nije odgovorio. Tada mu Pilat kaže: Zar ne čuješ koliko svjedoče protiv tebe? I nije mu odgovorio ni jednom riječju, tako da se vođa veoma čudio. Prema prazniku, vođa je bio naviknut da oslobodi gomili jednog zatvorenika, kojeg su htjeli. Imali su tada poznatog zatvorenika zvanog Baraba. Kada su dakle bili sakupljeni, Pilat im je rekao: Koga želite da vam oslobodim? Barabu ili Isusa koji se zove Krist? Znao je da su ga zbog zavisti predali. Dok je on sjedio na platformi, njegova žena

je poslala poruku njemu govoreći: Nemoj imati ništa sa tim pravednim čovjekom, jer sam mnogo patila danas u snu zbog njega. Ali vrhovni sveštenici i starješine uvjeriše gomile da zatraže Barabbu, a Isusa da unište. Odgovarajući, vođa im reče: kojeg želite od ova dva da vam pustim? Oni pak rekoše: Barabu. Pilat im kaže: Šta ću onda učiniti s Isusom koji se zove Hrist? Svi mu kažu: Neka bude razapet. A vođa reče: jer šta je zlo učinio? Ali oni su još više vikali govoreći: neka bude razapet. Vidjevši da ništa ne koristi, već da se više pobuna diže, Pilat uze vodu i opra ruke pred gomilom govoreći: Nevin sam od krvi ovog pravednika, vi ćete vidjeti. I odgovarajući, sav narod reče: Krv njegova na nas i na našu djecu. Tada im je otpustio Barabbu, a Isusa, pošto ga je bičevao, predao da bude razapet. Tada su vojnici vođe, uzevši Isusa u pretorij, sakupili oko njega cijelu kohortu; i svukavši ga, staviše na njega grimizni ogrtač, i ispletavši vijenac od trnja, staviše ga na njegovu glavu i trsku u njegovu desnu ruku, i klekavši pred njim, rugahu mu se govoreći: Zdravo, kralju Jevreja! I pljunuvši na njega, uzeše trsku i udarahu ga po glavi. I kada su ga ismijevali, skinuli su s njega plašt i obukli ga u njegovu odjeću, i odveli ga da ga razapnu. Izlazeći, pronašli su čovjeka Kirinjanina po imenu Simona, i prisilili su ga da ponese njegov krst. I došavši na mjesto zvano Golgota, koje je zvano mjesto lobanje, dali su mu da pije ocat pomiješan sa žuči; i okusivši nije htio da pije. Razapevši ga, podijelili su njegove haljine bacivši ždrijeb, i sjedeći čuvali su ga tamo. I stavili su iznad njegove glave natpis: Ovaj je Isus, kralj Jevreja. Tada su raspeća s njim dva razbojnika, jedan s desne i jedan s lijeve strane. Oni koji su prolazili pored

hulili su na njega mašući glavama i govoreći: ti koji rušiš hram i u tri dana ga gradiš, spasi sebe; ako si sin Božji, siđi sa krsta. Slično i glavni sveštenici, ismijevajući sa pisarima i starješinama i farisejima, govorili su: druge je spasio, sebe ne može spasiti; ako je kralj Izraela, neka siđe sada sa krsta i vjerovat ćemo u njega; pouzdao se u Boga, neka ga sada izbavi, ako ga želi; jer je rekao da sam sin Božji. Isto tako i razbojnici koji su bili raspeti s njim rugali su mu se. Od šestog sata nastala je tama nad svom zemljom do devetog sata. A oko devetog sata viknuo je Isus velikim glasom govoreći: Eli, eli, lema sabaktani? Ovo je, Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio? Neki od onih koji su tamo stajali, čuvši to, govorili su da ovaj zove Iliju. I odmah je potrčao jedan od njih i uzeo spužvu, napunio je sirćetom i stavio je oko trske te mu davao da pije. Ali preostali su govorili: Pusti, da vidimo da li dolazi Ilija da ga spasi. Ali Isus, opet vikavši velikim glasom, pusti duh. I evo, zavjesa hrama se razderala na dva od odozgo do dolje, i zemlja se potresla i stijene su se raspukle, i grobnice su se otvorile i mnoga tijela uspavanih svetih su podignuta, i izašavši iz grobnica, nakon njegovog ustajanja ušli su u sveti grad i pojavili su se mnogima. Centurion i oni koji su bili s njim i čuvali Isusa, vidjevši zemljotres i ono što se dogodilo, veoma su se uplašili govoreći: Zaista, ovaj je bio sin Božji. Bile su i tamo mnoge žene iz daleka posmatrajući, koje su pratile Isusa iz Galileje služeći njemu; među kojima je bila Marija Magdalena, i Marija majka Jakova i Josea, i majka sinova Zevedeja. Kada je veče nastalo, došao je bogat čovjek iz Arimateje, imenom Josif, koji je i sam bio učenik Isusa; ovaj je, prišavši Pilatu, zatražio tijelo Isusa. Tada je Pilat naredio da se tijelo vrati. I uzevši tijelo,

Josif ga umota u čisto platno i stavi ga u svoj novi grob koji iskle u stijeni, i prikotrljav veliki kamen na vrata groba, ode. Bila je tamo Marija Magdalena i druga Marija, koje su sjedile nasuprot groba. A sljedeći dan, koji je nakon pripreme, skupili su se veliki svećenici i fariseji kod Pilata govoreći: gospodaru, sjetili smo se da je onaj varalica rekao dok je još bio živ, nakon tri dana ustajem. Naredi dakle da grob bude osiguran do trećeg dana, da ne dođu njegovi učenici noću, ukradu ga i kažu narodu: Ustao je od mrtvih, i posljednja zabluda će biti gora od prve. Pilat im reče: Imate stražu, idite i osigurajte kako znate. Oni su pak otišli i osigurali grob, zapečativši kamen sa stražom.

28

Kasno u subotu, na svitanju prvog dana u sedmici, došla je Marija Magdalena i druga Marija da vide grob. I evo, dogodio se veliki zemljotres, jer anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi, odvali kamen od vrata i sjedio je na njemu. Bio je njegov oblik kao munja, a njegova odjeća bijela kao snijeg. Od straha njegovog bili su potreseni čuvari i postali su kao mrtvi. Odgovarajući, a glasnik reče ženama: Ne bojte se vi; znam jer da tražite Isusa raspetog. Nije ovdje, jer je podignut kao što je rekao. Dođite i vidite mjesto gdje je ležao Gospodin. I brzo pošavši, recite njegovim učenicima da je ustao od mrtvih, i evo, ide pred vama u Galileju, tamo ćete ga vidjeti, evo, rekao sam vam. I izašavši brzo od groba sa strahom i velikom radošću, otrčaše da jave njegovim učenicima. Dok su išle da jave

njegovim učenicima, i evo Isus ih je sreo govoreći: Radujte se. One koje su prišle uhvatiše njegove noge i pokloniše mu se. Tada im Isus kaže: Ne bojte se, idite i javite mojoj braći da odu u Galileju, i tamo će me vidjeti. Dok su oni išli, evo, neki od straže došli su u grad i javili glavnim sveštenicima sve što se dogodilo. I okupivši se sa starješinama i uzevši savjet, dali su dovoljno srebrnika vojnicima govoreći: Recite da su njegovi učenici došli noću i ukrali ga dok smo mi spavali. I ako se ovo čuje kod upravitelja, mi ćemo ga uvjeriti i učiniti da vi budete bez brige. Oni su uzeli srebrnjake i učinili kako su bili naučeni. I ova priča se raširila među Jevrejima do danas. Ali jedanaest učenika otišlo je u Galileju, na planinu gdje im je Isus odredio. I vidjevši ga, pokloniše mu se, ali neki su sumnjali. I prišavši, Isus im je govorio rekavši: Data mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Otišavši učinite učenicima sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Svetog Duha, učeći ih da čuvaju sve što sam vam zapovjedio; i evo ja sam s vama sve dane do završetka vijeka. Amen.

Evanđelje po Marku

1

Početak dobre vijesti Isusa Hrista, sina Božijeg. Kao što je napisano u prorocima, evo ja šaljem glasnika mog prije lica tvog, koji će pripremiti put tvoj prije tebe; glas onoga koji viče u pustinji, pripremite put Gospodnji, prave činite staze njegove, desio se Jovan krstivši u pustinji i propovijedajući krštenje pokajanja za otpuštanje grijeha. I izlazila je prema njemu sva judejska zemlja i Jerusalimljani, i krstili su se svi u rijeci Jordanu od njega, ispovijedajući grijehe svoje. Bio je Jovan obučen u dlake kamile i kožni pojas oko struka, i jeo je skakavce i divlji med. I propovijedao je govoreći: Dolazi onaj koji je jači od mene poslije mene, čiji nisam dostojan da se sagnuvši razvežem remen sandala njegovih. Ja sam vas doista krstio u vodi, ali on će vas krstiti u Svetom Duhu. I desilo se u one dane da je Isus došao iz Nazareta Galilejskog i bio je kršten od Jovana u Jordanu. I odmah izlazeći iz vode, vidio je kako se nebesa razdvajaju i Duha kao golubicu kako silazi na njega; i glas se začuo s nebesa: Ti si Sin moj voljeni, u tebi sam zadovoljan. I odmah ga Duh

izbacuje u pustinju, i bio je tamo u pustinji četrdeset dana iskušavan od sotone, i bio je sa divljim zvijerima, i glasnici su mu služili. Nakon što je Jovan bio predan, Isus je došao u Galileju propovijedajući dobru vijest kraljevstva Božijeg i govoreći da je ispunjeno vrijeme i približilo se kraljevstvo Božije; pokajte se i vjerujte u dobru vijest. Šetajući pored mora Galileje, vidio je Šimuna i Andriju, brata Šimunovog, kako bacaju mrežu u more; bili su naime ribari; i rekao im je Isus: dođite za mnom, i učiniću da postanete ribari ljudi. I odmah su ostavili svoje mreže i slijedili ga. I pošavši odatle malo, vidio je Jakova sina Zebedejevog i Jovana brata njegovog, i njih u brodu kako popravljaju mreže, i odmah ih je pozvao. I ostavivši njihovog oca Zebedeja u brodu sa najamnim radnicima, otišli su za njim. I oni uđu u Kapernaum, i odmah na subotu, ušavši u zajednicu, poučavao je. I bili su zadivljeni nad njegovim učenjem, jer ih je podučavao kao onaj koji ima autoritet, a ne kao pisari. I bio je u njihovom skupu čovjek u nečistom duhu, i poviče govoreći: ha, šta nama i tebi, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas uništiš? Znam ko si, Sveti Božji. I Isus ga je ukorio govoreći: Budi tih i izađi iz njega. I pošto ga je konvulzirao nečisti duh i viknuo velikim glasom, izašao je iz njega. I svi su bili zadivljeni, tako da su raspravljali među sobom govoreći: Šta je ovo? Kakvo je ovo novo učenje, da prema autoritetu i nečistim duhovima zapovijeda, i slušaju ga? I glas o njemu odmah se proširio po cijeloj okolnoj oblasti Galileje. I odmah pošto su izašli iz kongregacije, došli su u kuću Simona i Andreje sa Jakovom i Jovanom. A Simonova punica je ležala pateći od groznice. I odmah mu govore o njoj. I priđavši, podigao ju je uhvativši je za

ruku, i groznica ju je odmah napustila, i ona im je služila. Kada je pala večer, kad je sunce zašlo, donosili su mu sve bolesne i opsjednute demonima. I cijeli grad je bio okupljen kod vrata, i izliječio je mnoge koji su bili bolesni raznim bolestima, i istjerao je mnoge demone, i nije dopuštao demonima da govore, jer su znali da je on Hrist. I rano ujutro, dok je još bila noć, ustavši izašao je i otišao na pusto mjesto, i tamo se molio. I Šimun i oni s njim su ga progonili, i našavši ga, kažu mu da svi te traže. I kaže im: Hajdemo u susjedne gradove da i tamo propovijedam, jer sam za to izašao. I bio je propovijedajući u njihovim skupštinama u cijeloj Galileji i izgonjajući demone. I dolazi k njemu gubavac, moleći ga i klečeći pred njim, i govoreći mu: Ako hoćeš, možeš me očistiti. A Isus, osjećajući sažaljenje, ispruži ruku, dotače se njega i reče mu: Hoću, budi očišćen. I nakon što je rekao, guba je odmah otišla od njega i bio je očišćen. I pošto ga je strogo upozorio, odmah ga je isterao i kaže mu: Vidi, nikome ništa ne reci, ali idi, sebe pokaži svešteniku i prinesi za tvoje čišćenje ono što je naredio Mojsije za svedočanstvo njima. Ali on, izašavši, počeo je mnogo propovijedati i širiti riječ, tako da više nije mogao otvoreno ući u grad, nego je bio vani na pustim mjestima, i dolazili su k njemu sa svih strana.

2

I opet je ušao u Kapernaum nakon nekoliko dana, i čulo se da je u kući. I odmah se skupilo mnogo ljudi, tako da više nije bilo mjesta ni kod vrata, i govorio im je riječ. I dolaze k njemu noseći

paralitičara, podizanog od četvorice, i ne mogući prići njemu zbog gomile, otkriše krov gdje bijaše, i prokopavši spustiše prostirku na kojoj paralitičar ležaše. Vidjevši pak Isus njihovu vjeru, kaže paralitičaru: Dijete, oprošteni su ti tvoji grijesi. Bilo je nekih od pisara tamo koji su sjedili i razmišljali u svojim srcima: Što ovaj tako govori bogohuljenja? Ko može oprostiti grijehe ako ne jedan Bog? I odmah prepoznavši Isus svojim duhom da oni tako razmišljaju u sebi, rekao im je: Zašto razmišljate o ovim stvarima u svojim srcima? Šta je lakše, reći paralitičaru, oprošteni su tvoji grijesi, ili reći, ustani i uzmi svoju prostirku i hodaj? Ali da znate da sin čovjeka ima vlast otpuštati grijehe na zemlji, kaže paralitičaru: tebi kažem, ustani i uzmi svoju prostirku i idi u svoju kuću. I bio je podignut odmah, i podigavši prostirku, izašao je pred svima, tako da su svi bili zadivljeni i slavili su Boga govoreći da nikada ovako nismo vidjeli. I izašao je opet pored mora, i sva gomila je dolazila prema njemu, i poučavao ih je. I prolazeći vidio je Levija, sina Alfejeva, kako sjedi u carinarnici, i kaže mu: slijedi me. I ustao je, pratio ga. I desilo se dok je on ležao u svojoj kući, da su mnogi carinici i grešnici ležali zajedno s Isusom i njegovim učenicima, jer ih je bilo mnogo, i slijedili su ga. I pisari i fariseji, vidjevši ga kako jede s carinicima i grešnicima, govorili su njegovim učenicima: Zašto jede i pije s carinicima i grešnicima? I čuvši to, Isus im kaže: Oni koji su zdravi nemaju potrebu za liječnikom, već oni koji su bolesni. Nisam došao pozvati pravedne, već grešnike na pokajanje. I učenici Ivana i učenici fariseja su postili. I dolaze i kažu mu: zašto učenici Ivana i učenici fariseja poste, a tvoji učenici ne poste? I Isus im reče: zar ne mogu sinovi svadbene

odaje, dok je mladoženja s njima, postiti? Koliko vremena sa sobom imaju mladoženju, ne mogu postiti. Doći će dani kada bude oduzet od njih mladoženja, i tada će postiti u onim danima. Niko ne šije zakrpu od neskupljene tkanine na staru odjeću, jer inače nova zakrpa uzima dio od stare, i nastaje gora podjela. I niko ne stavlja mlado vino u stare mješine, jer ako ne, mlado vino puca mješine, i vino se izliva i mješine će propasti, ali mlado vino mora biti stavljeno u nove mješine. I desilo se da je prolazio subotom kroz žitna polja, i njegovi učenici počeše praviti put čupajući klasje. I Fariseji su mu govorili: Vidi što oni čine subotom, ono što nije dozvoljeno. I sam im je govorio: Nikada niste čitali što je učinio David kada je imao potrebu i bio gladan, on i oni koji su bili s njim? kako je ušao u kuću Boga za vrijeme Abijatara velikog sveštenika i jeo hljebove predstavljanja, koje nije dozvoljeno jesti osim sveštenicima, i dao i onima koji su bili s njim? I govorio je njima: subota je nastala zbog čovjeka, a ne čovjek zbog subote; tako da je Sin Čovječiji gospodar i subote.

3

I ušao je ponovo u skupštinu, i bio je tamo čovjek koji je imao usahlu ruku. I posmatrali su ga da li će ga subotom izliječiti, kako bi ga optužili. I kaže čovjeku koji ima osušenu ruku: Ustani u sredinu. I kaže im: je li dozvoljeno subotom činiti dobro ili činiti zlo? Dušu spasiti ili ubiti? A oni su šutjeli. I pogledavši oko sebe sa gnjevom, duboko ožalošćen zbog tvrdoće njihovih

srdaca, kaže čovjeku: ispruži svoju ruku. I ispružio je, i njegova ruka je bila vraćena zdrava kao druga. I Fariseji, izašavši, odmah su sa Herodijancima držali vijeće protiv njega, kako bi ga uništili. I Isus se povukao sa svojim učenicima prema moru; i veliko mnoštvo iz Galileje pratilo ga je, i iz Judeje i iz Jerusalema i iz Idumeje i s one strane Jordana i oni oko Tira i Sidona, veliko mnoštvo, čuvši koliko je činio, došli su k njemu. I reče svojim učenicima da mali čamac bude spreman za njega zbog gomile, da ga ne pritiskaju; jer mnoge je iscijelio, tako da su padali na njega da ga dodirnu svi koji su imali bolesti; i nečisti duhovi, kada su ga vidjeli, padali su pred njim i vikali govoreći da ti si sin Božji. I mnogo ih je ukoravao da ga ne učine poznatim. I odlazi gore u planinu, i poziva one koje je htio, i oni su otišli ka njemu. I učinio je dvanaest, da budu s njim i da ih šalje propovijedati i da imaju vlast liječiti bolesti i izgoniti demone; i stavio je ime Šimunu Petar, i Jakova sina Zevedejeva i Ivana brata Jakovljevog; i stavio im je imena Boanerges, što znači sinovi groma; i Andriju i Filipa i Bartolomeja i Mateja i Tomu i Jakova sina Alfejeva i Tadeja i Šimuna Kanaanca i Judu Iskariota, koji ga je i predao. I dolaze u kuću, i opet se skuplja gomila, tako da oni ne mogu ni hljeb jesti. I kada su čuli, oni iz njegove blizine su izašli da ga uhvate, jer su govorili da je bio van sebe. I pisari koji su došli iz Jerusalima govorili su da ima Beelzebula, i da u vladaru demona izbacuje demone. I pozivajući ih, govorio im je u prispodobama: Kako može sotona sotonu izbacivati? I ako kraljevstvo bude podijeljeno protiv sebe, ne može opstati to kraljevstvo; i ako kuća bude podijeljena protiv sebe, ne može opstati ta kuća. I ako se sotona podigao

protiv sebe i podijeljen je, ne može opstati, već ima kraj. Niko ne može opljačkati posude jakog čovjeka ušavši u njegovu kuću, ako prvo ne sveže jakog, i tada će opljačkati njegovu kuću. Zaista vam kažem da će sve biti oprošteno sinovima ljudi, grijesi i hule koliko god da hule; ali ko god da huli na Svetog Duha, nema oproštenje zauvijek, nego je kriv vječne osude; jer su govorili da ima nečistog duha. Dolaze dakle njegova majka i njegova braća, i stojeći vani poslali su k njemu da ga pozovu. I sjedio je oko njega gomila, a rekli su mu: Evo, majka tvoja i braća tvoja vani te traže. I odgovorio im govoreći: Ko je majka moja ili braća moja? I pogledavši uokolo one koji sjede oko njega, kaže: Evo majka moja i braća moja; jer ko učini volju Božju, taj je brat moj i sestra moja i majka.

4

I opet je započeo poučavati pored mora, i sakupila se prema njemu velika gomila, tako da je on ušao u brod da sjedi na moru, a sva gomila bila je prema moru na zemlji. I učio ih je mnogo u parabolama, i govorio im je u svom učenju: slušajte. Evo, izašao je sijač da sije. I desilo se dok je sijao, jedno je doista palo na put, i došle su ptice i proždrale su ga; i drugo je palo na kamenito mjesto, gdje nije imalo mnogo zemlje, i odmah je niklo zato što nije imalo dubinu zemlje, ali kad je sunce izašlo oprženo je, i zato što nije imalo korijen osušilo se; i drugo je palo u trnje, i trnje je izašlo i ugušilo ga, i plod nije dalo; i drugo je palo u dobru zemlju i davalo je plod koji je rastao i uvećavao se, i

donosilo je trideset i šezdeset i sto. I on im je govorio: Onaj koji ima uši da čuje, neka čuje. Kada je bio sam, pitali su ga oni koji su bili oko njega zajedno sa dvanaestorice o prispodobi. I govaraše im: vama je dato znati tajne kraljevstva Božijeg; a onima koji su vani u pričama sve postaje, da gledajući gledaju i ne vide, i slušajući slušaju i ne razumiju, da se ne obrate i ne oprosti im se grijesi. I kaže im: Ne znate ovu parabolu, a kako ćete znati sve paraбole? Onaj koji seje riječ, seje. Ovi su oni pored puta gdje je posijana riječ, i kada čuju, odmah dolazi sotona i uzima riječ posijanu u njihovim srcima. I ovi slično su oni na kamenjarima sijani, koji kada čuju riječ, odmah sa radošću primaju je, i nemaju korijen u sebi, ali privremeni su; zatim kada se desi nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah se sablažnjavaju. I ovi su oni koji su sijani u trnje, oni koji slušaju riječ, i brige ovog vijeka i obmana bogatstva i želje za preostalim ulaze i guše riječ, i ona postaje neplodna. I ovi su oni posijani na dobru zemlju, koji čuju riječ i primaju je, i rađaju plod: trideset, šezdeset i sto puta. I govorio je njima: zar ne dolazi svjetiljka da bi bila stavljena pod posudu ili pod krevet? Zar ne da bude stavljena na svijećnjak? Jer ništa nije skriveno što neće biti otkriveno, niti je bilo prikriveno osim da dođe na videlo. Ako neko ima uši da čuje, neka čuje. I govaraše im: gledajte šta slušate. U kojoj mjeri mjerite, bit će vam mjereno, i bit će vam dodano vama koji slušate. Ko bi imao, biće mu dato, a ko nema, i ono što ima biće mu oduzeto. I govorio je: Tako je kraljevstvo Božje, kao kada čovjek baci sjeme na zemlju, i spava i ustaje noću i danju, i sjeme niče i raste kako on ne zna. Automatski jer zemlja rađa plod, prvo travu, zatim klas, zatim puno zrno u

klasu. Kada plod sazri, odmah šalje srp, jer je žetva došla. I govoraše: Kako da uporedimo kraljevstvo Božije? Ili u kojoj usporedbi da je usporedimo? Kao zrno gorušice, koje kada je posijano na zemlju, manje je od svih sjemena koja su na zemlji; i kada je posijano, ide gore i postaje veće od sveg povrća, i pravi velike grane, tako da ptice neba mogu gnijezditi pod njegovom sjenom. I takvim mnogim pričama govorio je njima riječ, kako su mogli slušati, a bez priče nije govorio njima riječ; a nasamo učenicima njegovim objašnjavao je sve. I kaže im u onaj dan kada je pala večer: Hajdemo na onu stranu. I ostavivši gomilu, uzimaju ga kako je bio u čamcu, a i drugi čamci su bili s njim. I nastade velika oluja vjetra, a talasi su udarali u brod, tako da je već počeo tonuti. I on je bio na krmi, spavajući na jastuku, i oni ga probude i kažu mu: Učitelju, zar te nije briga što propadamo? I pošto je bio probuđen, ukorio je vjetar i rekao moru: Ćuti, budi začepljen. I vjetar je prestao, i nastala je velika tišina. I reče im: Zašto ste toliko plašljivi? Zašto nemate vjeru? I uplašili su se velikim strahom i govorili su jedan drugom: Ko je onda ovaj, jer mu i vjetar i more slušaju?

5

I došli su s one strane mora u zemlju Gergesenaca. I čim je on izašao iz broda, odmah ga je sreo iz grobova čovjek u nečistom duhu, koji je stanovanje imao u grobovima, i ni lancima niko nije mogao ga vezati, zbog toga što je on često okovima i lancima bio vezan, i bili su pocijepani od njega lanci i okovi bili

slomljeni, i niko nije mogao ga ukrotiti; i kroz cijelu noć i dan u grobovima i u planinama bio je vičući i sijekući sebe kamenjem. Vidjevši Isusa iz daleka, potrčao je i poklonio mu se, i viknuvši velikim glasom kaže: Šta meni i tebi, Isuse, sine Boga Najvišeg? Zaklinjem te Bogom, nemoj me mučiti. Govorio mu je: Izađi, nečisti duše, iz tog čovjeka! I pitao ga je: Kako se zoveš? I odgovorio je rekavši: Legija mi je ime, jer nas je mnogo. I molio ga je mnogo da ih ne pošalje van iz te zemlje. Bilo je tamo veliko krdo svinja koje se paslo kod planine; i molili su ga svi demoni govoreći: Pošalji nas u svinje, da u njih uđemo. I Isus im je odmah dopustio. I nečisti duhovi, pošto su izašli, ušli su u svinje; i stado se obrušilo niz liticu u more - bilo ih je oko dvije hiljade - i davili su se u moru. I oni koji su čuvali svinje pobjegoše i javiše u grad i u polja, i izađoše da vide što se dogodilo. I dolaze prema Isusu, i posmatraju opsjednutog demonom kako sjedi, obučen je i zdrave pameti, onoga koji je imao legion, i uplašiše se. I ispričali su im oni koji su vidjeli kako se desilo opsjednutom čovjeku i što se dogodilo sa svinjama. I počeše ga moliti da ode s njihovih granica. I dok se ukrcavao u brod, molio ga je demon opsjednut čovjek da bude s njim. I nije mu dozvolio, ali mu kaže: Idi u svoju kuću k svojima i javi im koliko ti je Gospodar učinio i kako ti se smilovao. I otišao je i počeo propovijedati u Dekapolisu koliko mu je Isus učinio, i svi su se divili. I kada je Isus prešao brodom opet na drugu stranu, velika gomila se skupila oko njega, i bio je pored mora. I dolazi jedan od starješina sinagoge, imenom Jair, i vidjevši ga pada prema njegovim stopalima i molio ga mnogo, govoreći da moja kćerka krajnje loše stoji, da dođeš i staviš na nju ruke, tako da bude

spašena i živjeti će. I otišao je sa njim, i velika gomila ga je pratila i pritiskala ga. I neka žena koja je bila u tečenju krvi dvanaest godina, i mnogo patila od mnogih ljekara i potrošila sve što je imala, i ništa nije bila pomognuta, ali je više otišla na gore, čuvši o Isusu, došavši u gomili iza dodirnula je haljinu njegovu; govorila je jer u sebi da ako dotaknem čak i haljine njegove, biću spašena. I odmah se isušio izvor njene krvi, i osjetila je u tijelu da je izliječena od bolesti. I odmah je Isus, prepoznavši u sebi snagu koja je izašla iz njega, okrenuvši se u gomili, rekao: Ko se dotakao moje odjeće? I govorili su mu njegovi učenici: Vidiš gomilu koja te pritiska, a kažeš Ko me je dodirnuo? I gledao je oko sebe da vidi onu koja je ovo učinila. Žena, bojeći se i dršćući, znajući što joj se dogodilo, došla je i pala pred njega i rekla mu svu istinu. Ali on joj reče: Kćeri, tvoja vjera te spasila. Idi u miru i budi zdrava od svoje bolesti. Dok je još govorio, dolaze od skupštinskog vladara govoreći da je tvoja kći umrla, zašto još mučiš učitelja? A Isus, odmah čuvši riječ koja se govorila, kaže poglavaru sinagoge: ne boj se, samo vjeruj. I nije dozvolio nikome da ga prati osim Petra i Jakova i Jovana, brata Jakovog. I dolazi u kuću poglavara sinagoge, i vidi galamu, i plačuće i naricajuće mnogo, i ušavši kaže im: Što pravite galamu i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava. I smijali su se njemu. A on, izbacivši sve, uzima sa sobom oca djeteta i majku i one sa njim, i ulazi gdje je bilo dijete koje je ležalo, i uhvativši ruku djeteta kaže njoj: talita, kumi; što je prevedeno, djevojčice, tebi kažem, ustani. I djevojčica je odmah ustala i hodala je unaokolo; jer je bila dvanaest godina stara. I bili su veoma zadivljeni. I strogo im zapovjedio da niko ne sazna ovo, i rekao

da joj se da jesti.

6

I otišao je odatle i došao je u svoju domovinu, i pratili su ga njegovi učenici. I kada je nastupio sabat, počeo je učiti u skupštini, i mnogi koji su slušali bili su zapanjeni govoreći: Odakle ovome ove stvari? I koja je to mudrost data njemu, i takve sile postaju kroz njegove ruke? Nije li ovaj zanatlija, sin Marije, a brat Jakova i Josea i Jude i Simona? I zar njegove sestre nisu ovdje kod nas? I sablažnjavali su se na njega. Govorio je Isus njima da prorok nije bez časti osim u svojoj domovini i među svojim rođacima i u svojoj kući. I nije bio u stanju tamo učiniti nikakvo čudo, osim što je malo bolesnih iscijelio položivši ruke na njih. I čudio se zbog njihovog nevjerovanja. I on je išao naokolo po selima podučavajući. I pozva dvanaest, i počeo ih slati dva po dva, i davao im vlast nad nečistim duhovima, i naredio im da ništa ne uzmu na put osim samo štapa, ni torbu, ni hljeb, ni bronzu u pojas, ali obuveni u sandale, i da ne obuku dvije tunike. I govorio im je: gdje god uđete u kuću, tamo ostanite dok ne izađete odatle; i koliko god vas ne prime niti vas čuju, izlazeći odatle otresite prašinu ispod vaših stopala za svjedočanstvo njima; zaista vam kažem, podnošljivije će biti Sodomu ili Gomori na dan suda nego onom gradu. I izašavši, propovijedali su da se pokaju, i mnoge demone istjerivali su, i mazali su uljem mnoge bolesne i liječili su ih. I čuo je kralj Herod, jer je njegovo ime postalo poznato, i govorio je da je Ivan

Krstitelj iz mrtvih uskrsnuo, i zbog toga moći djeluju u njemu. Drugi su govorili da je Ilija, a drugi su govorili da je prorok kao jedan od proroka. Čuvši to, Herod je rekao: Onaj koga sam ja obezglavio, John, to je on - ustao je iz mrtvih. Sam je jer Herod, poslavši, uhvatio Jovana i vezao ga u tamnici zbog Herodijade, žene Filipa, brata njegovog, jer se njom oženio. Jer Ivan je govorio Herodu da mu nije dozvoljeno imati ženu svoga brata. A Herodijada je gajila zlobu protiv njega i htjela ga je ubiti, ali nije mogla; jer se Herod bojao Jovana, znajući da je on pravedan i svet čovjek, i čuvao ga je, i kad bi ga slušao mnogo je činio i rado ga je slušao. I kada je nastupio pogodan dan, kada je Herod na svoj rođendan pravio večeru za svoje velikaše i vojskovođe i prvake Galileje, i kada je ušla kći Herodijade i plesala i ugodila Herodu i onima koji su ležali s njim za stolom, kralj je rekao djevojci: zatraži od mene što god želiš, i daću ti. I zakleo se njoj da šta god me zamoliš, daću ti, do polovine mog kraljevstva. A ona, pošto je izašla, rekla je svojoj majci: Šta da tražim? A ona reče: Glavu Ivana Krstitelja. I ušavši odmah sa žurbom prema kralju, zatražila je govoreći: Hoću da mi odmah daš na pladnju glavu Jovana Krstitelja. I kralj, postavši veoma ožalošćen, zbog zakletve i gostiju nije htio da je odbaci. I odmah poslavši krvnika, kralj je naredio da se donese njegova glava. Ali on, otišavši, odrubio mu je glavu u tamnici, donio njegovu glavu na pladnju i dao je djevojci, a djevojka ju je dala njenoj majci. I pošto su čuli, njegovi učenici su došli i podigli njegovo tijelo, i stavili ga u grobnicu. I apostoli se okupljaju kod Isusa i prijavili su mu sve što su uradili i što su poučavali. I reče im: Dođite vi sami na pusto mjesto, i odmorite se malo, jer su bili mnogi oni

koji su dolazili i oni koji su odlazili, i nisu imali vremena ni da jedu. I otišli su u pust mjesto u čamcu sami. I vidješe ih kako odlaze, i mnogi ih prepoznaše, i pješice iz svih gradova strčaše tamo i stigoše prije njih i dođoše k njemu. I izašavši, Isus je vidio veliku gomilu i sažalio se na njih, jer su bili kao ovce koje nemaju pastira, i počeo ih je poučavati mnogo toga. I već kada je mnogo sati prošlo, pristupiviši njemu njegovi učenici kažu da je mjesto pust i već je sat kasno; otpusti ih, da otišavši u okolna polja i sela kupe sebi hljebove; jer nemaju šta da jedu. A on odgovarajući reče njima: Vi im dajte da jedu. I kažu mu: Da odemo i kupimo hljeba za dvjesto denara i damo im jesti? A on kaže njima: Koliko hljebova imate? Idite i vidite. I saznav, kažu: Pet i dvije ribe. I on im naredi da naleže sve u skupinama na zelenoj travi. I legli su u grupama po stotinu i po pedeset. I uzevši pet hljebova i dvije ribe, podigavši pogled u nebo, blagoslovio je i lomio hljebove i davao ih učenicima da ih postave pred njih, a dvije ribe podijelio je svima. I svi su jeli i bili zadovoljni, i podigli su dvanaest punih korpi komada i od riba. I bilo je pet hiljada muškaraca koji su jeli hljebove. I odmah je primorao svoje učenike da uđu u brod i da idu naprijed na onu stranu prema Betsaidi, dok on otpusti gomilu, i oprostivši se s njima otišao je na planinu da se pomoli. I kada je večer nastupila, brod je bio usred mora, a on sam na kopnu. I vidjevši ih kako se muče veslajući, jer je vjetar bio suprotan njima, oko četvrte straže noći dolazi prema njima hodajući po moru, i htio je proći pored njih. A oni, vidjevši ga kako hoda po moru, pomislili su da je utvara i povikali su; jer su ga svi vidjeli i uznemirili su se. I odmah je govorio s njima i reče im: ohrabrite

se, ja sam, ne bojte se. I otišao je u brod prema njima, i vjetar je prestao, i bili su veoma izuzetno zapanjeni u sebi i divili su se. Jer nisu razumjeli na osnovu hljebova, nego je njihovo srce bilo otvrdnuto. A pošto su prešli preko, otišli su na zemlju Genezaret i usidrili se. I kada su izašli iz broda, odmah ga prepoznavši, otrčali su po cijeloj onoj okolnoj oblasti i počeli su na prostirkama nositi okolo one koji su bili bolesni gdje god su čuli da je tamo. I gdje god bi ulazio u sela ili gradove ili polja, na trgovima su stavljali bolesne i molili su ga da se makar ruba njegove odjeće dotaknu. I koliko god da su se dotakli njega, bili su spašeni.

7

I skupljaju se prema njemu fariseji i neki od pisara došavši iz Jerusalima; i vidjevši neke od njegovih učenika kako jedu hljebove običnim rukama, to jest neopranim, okrivili su ih; jer fariseji i svi Jevreji, ako ne operu ruke pesnicom, ne jedu, držeći se predaje starješina; i s tržnice, ako se ne okupe, ne jedu; i mnoga druga ima koja su primili da drže, pranja čaša i vrčeva i bakarnih posuda i ležajeva; zatim ga pitaju fariseji i pisari: zašto tvoji učenici ne hode prema predaji starješina, nego jedu hljeb neopranim rukama? A on odgovarajući reče njima da je dobro prorokovao Isaija o vama licemjerima, kao što je napisano: ovaj narod usnama me poštuje, a srce njihovo daleko je od mene; uzalud me štuju, učeći učenja zapovijesti ljudi. Jer, ostavivši zapovijed Boga, držite predaju ljudi, pranja vrčeva i čaša, i

mnoga druga slična takva činite. I govaraše im: Dobro postavljate po strani zapovijed Božiju, da biste sačuvali vašu tradiciju. Mojsije jer je rekao: Poštuj oca svog i majku svoju, i Onaj koji govori zlo o ocu ili majci, smrću neka umre. Vi ali kažete: Ako čovjek kaže ocu ili majci: Korban, što je dar, ono čime bi od mene imao koristi, i više ne dozvoljavate mu da učini ništa za oca svog ili majku svoju, poništavajući riječ Božiju predajom vašom koju ste predali. I mnoge slične takve stvari činite. I pozivajući svu gomilu, govorio im je: Slušajte me svi i razumijte. Ništa što ulazi u čovjeka spolja ne može ga oskvrniti, ali ono što izlazi iz njega oskvrnjuje čovjeka. I kada je ušao u kuću od gomile, njegovi učenici su ga pitali o priči. I kaže im: Tako ste i vi bez razumijevanja? Zar još ne razumijete da sve što spolja ulazi u čovjeka ne može ga oskvrnuti? da ne ulazi u njegovo srce, već u trbuh, i izlazi u nužnik, čisteći svu hranu. Govorio je da ono što izlazi iz čovjeka, to skvrni čovjeka. Jer iznutra iz srca ljudi zle misli izlaze, preljube, bludnosti, ubistva, krađe, pohlepe, zloće, prevara, razvrat, zlo oko, bogohuljenje, oholost, ludost; sve ove zle stvari iznutra izlaze i skrnave čovjeka. I odatle ustavši, otišao je u granice Tira i Sidona. I ušavši u kuću, nije htio da niko zna, ali nije mogao ostati neprimijećen. Jer žena, čuvši o njemu, čija je mala kćer imala nečistog duha, došavši je pala prema njegovim stopalima; a žena je bila Grkinja, Sirofeničanka po rođenju; i pitala ga je da izbaci demona iz njene kćeri. Ali Isus joj reče: Pusti prvo da se zadovolje djeca, jer nije dobro uzeti hljeb djece i baciti ga malim psima. A ona je odgovorila i kaže mu: da, Gospodaru; i mali psi ispod stola jedu mrvice djece. I reče joj: Zbog ove riječi idi,

demon je izašao iz tvoje kćeri. I otišavši u svoju kuću, našla je dijete položeno na krevet i demon je izašao. I ponovo, izašavši iz granica Tira i Sidona, došao je prema moru Galileje kroz sredinu granica Dekapolisa. I oni mu donose gluhog i nijemog, i mole ga da mu položi ruku. I uzevši ga sa strane od gomile nasamo, stavio je svoje prste u njegove uši, i pljunuvši dodirnuo je njegov jezik, i pogledavši gore u nebo uzdahnuo je i kaže mu: efata, što znači otvori se. I odmah su mu se otvorile uši i razriješila se veza njegova jezika, i govorio je ispravno. I naredio im je da nikome ne kažu, ali koliko god je on njima naređivao, utoliko više su propovijedali. I bili su izuzetno zapanjeni govoreći: Sve je dobro učinio, i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

8

U onim danima opet je bila velika gomila i nisu imali šta da jedu, pa je Isus pozvao svoje učenike i rekao im: Sažaljavam se na gomilu, jer već tri dana ostaju sa mnom i nemaju šta da jedu; i ako ih otpustim gladne u njihovu kuću, oslabjet će na putu; jer neki od njih su došli izdaleka. I odgovorili su mu njegovi učenici: Odakle će neko ovdje moći da nasiti ove hljebom na pustinji? I pitao ih je: Koliko imate hljebova? Oni su rekli: Sedam. I naredio je gomili da legnu na zemlju, i uzevši sedam hljebova, zahvalivši, slomio je i davao učenicima svojim da postave pred njih, i postavili su pred gomilu. I imali su nekoliko malih riba, i blagoslovivši ih, rekao je da se postave i one. Jeli su i bili zadovoljni, i podigli su ostatke komada, sedam korpi. Bilo ih je

oko četiri hiljade, i otpustio ih je. I odmah ušavši u brod sa svojim učenicima, došao je u krajeve Dalmanute. I fariseji izađoše i počeše raspravljati s njim, tražeći od njega znak s neba, kušajući ga. I duboko uzdahnuvši u svom duhu, on kaže: Zašto ova generacija traži znak? Zaista vam kažem, neće biti dat znak ovoj generaciji. I ostavivši ih, ušao je u brod i ponovo otišao. I zaboravili su uzeti hljebove, i osim jednog hljeba nisu imali sa sobom u brodu. I on im je naređivao govoreći: Pazite, čuvajte se kvasca fariseja i kvasca Herodovog. I razmišljali su među sobom govoreći da nemamo hljeba. I znajući to, Isus im kaže: Zašto raspravljate zato što nemate hljeba? Još ne razumijete niti shvatate? Još uvijek imate otvrdnuto vaše srce? Imate oči a ne vidite, i imate uši a ne slušate? I zar se ne sjećate? Kada sam јаломио pet hljebova za pet hiljada, koliko ste korpi punih komada podigli? Kažu mu: Dvanaest. Kada sedam u četiri hiljade, koliko korpi punih komada ste uzeli? Oni su rekli: Sedam. I on im je govorio: Zar još ne razumijete? I on dolazi u Betsaidu. I donesoše mu slijepca i moliše ga da ga dodirne. I uzevši ruku slijepog, izveo ga je napolje iz sela, i pljunuvši u njegove oči, postavivši ruke na njega, pitao ga je da li što vidi. I pogledavši gore, govorio je: Vidim ljude kao stabla kako hodaju. Tada je ponovo položio ruke na njegove oči i učinio da pogleda, i vid mu je bio vraćen, i gledao je jasno sve. I poslao ga je u njegovu kuću govoreći: Niti u selo ulazi, niti govori ikome u selu. I izašao je Isus i njegovi učenici u sela Cezareje Filipove, i na putu pitao je svoje učenike govoreći im: Za koga me ljudi govore da jesam? Oni su odgovorili: Ivana Krstitelja, a drugi Iliju, drugi pak jednog od proroka. A on im reče: a vi koga kažete da sam ja?

A Petar mu odgovarajući kaže: Ti si Hrist. I ukorio ih je da nikome ne govore o njemu. I počeo je učiti ih da je potrebno da Sin Čovječiji mnogo pati, i da bude odbačen od starješina i prvosveštenika i književnika, i da bude ubijen, i da nakon tri dana ustane; i sa smjelošću je govorio riječ. I Petar, uzevši ga sa strane, počeo je da ga ukorijava. Ali okrenuvši se i vidjevši svoje učenike, ukorio je Petra govoreći: Idi iza mene, satano, jer ne misliš na stvari Božije, već na stvari ljudske. I pozivajući gomilu sa učenicima svojim, rekao im je: Ko želi za mnom slijediti, neka se odrekne sebe i neka uzme krst svoj, i neka me slijedi. Ko bi želio svoju dušu spasiti, uništit će je, ali ko bi uništio svoju vlastitu dušu radi mene i dobre vijesti, ovaj će je spasiti. Šta će za koristiti čovjeku ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoju dušu? Ili šta će čovjek dati u zamjenu za dušu svoju? Jer ko se postidi mene i mojih riječi u ovom preljubničkom i grešnom naraštaju, i Sin Čovječiji će se postiditi njega kada dođe u slavi svoga Oca sa svetim glasnicima.

9

I govorio je njima: Zaista vam kažem da su neki od onih koji ovdje stoje, koji neće okusiti smrti dok ne vide kraljevstvo Božje došlo u snazi. I nakon šest dana Isus uzima sa sobom Petra i Jakova i Jovana i vodi ih gore na visoku planinu nasamo same, i bio je promijenjen pred njima, i odjeća njegova postala je blistava, veoma bijela kao snijeg, kakvu valjar na zemlji ne može tako izbijeljeti. I Ilija im se pojavio sa Mojsijem, i razgovarali su

sa Isusom. I odgovarajući, Petar kaže Isusu: Rabi, dobro je da budemo ovdje, i napravimo tri šatora, tebi jedan i Mojsiju jedan i Iliji jedan. Nije znao šta da govori, jer su bili prestrašeni. I desio se oblak koji ih je pokrivao, i došao je glas iz oblaka govoreći: Ovaj je Sin moj voljeni, njega slušajte. I odjednom, pogledavši oko sebe, više nikoga nisu vidjeli, već samo Isusa sa sobom. A dok su oni silazili sa planine, strogo im je naredio da nikome ne pričaju šta su vidjeli, osim kada Sin čovječiji ustane od mrtvih. I zadržaše tu riječ, raspravljajući među sobom šta znači ustati iz mrtvih. I pitali su ga govoreći: Zašto pisari kažu da Ilija mora doći prvi? On im odgovarajući reče: Ilija doista dolazi prvi i obnavlja sve, ali kako je napisano o Sinu čovječijem da mnogo trpi i bude prezren? Ali kažem vama da je i Ilija došao, i učinili su mu sve što su htjeli, kao što je napisano o njemu. I dođavši k učenicima, vidio je veliku gomilu oko njih i pismoznance kako se raspravljaju s njima. I odmah, kada ga je sva gomila vidjela, bila je zadivljena, i trčeći ka njemu pozdravili su ga. I upitao je pisare: Šta raspravljate među sobom? I odgovarajući, jedan iz gomile reče: Učitelju, donio sam svog sina k tebi, koji ima nijemog duha. I gdje god ga obuhvati, baca ga, i pjeni se i škripi zubima, i suši se. I rekao sam tvojim učenicima da ga istjeraju, ali nisu bili u stanju. A odgovarajući njemu kaže: O generacijo nevjerna, do kada ću biti kod vas? Do kada ću vas trpjeti? Dovedite ga k meni. I donijeli su ga k njemu. I vidjevši ga, duh ga odmah konvulzirao, i pao na zemlju, kotrljao se pjenušajući. I upita oca njegovog: Koliko vremena je prošlo otkako mu se ovo desilo? On je rekao: Od djetinjstva. I često ga je bacalo i u vatru i u vode, da ga uništi, ali ako nešto možeš, pomozi nam sažalivši

se nad nama. A Isus mu reče: Ako možeš vjerovati, sve je moguće onome koji vjeruje. I odmah viknuvši, otac djeteta sa suzama reče: Vjerujem, Gospodaru; pomozi mojoj nevjeri. Vidjevši da se gomila zajedno trči, Isus je ukorio nečisti duh govoreći mu: Duše nijemi i gluhi, ja ti zapovijedam, izađi iz njega i više ne ulazi u njega. I viknuvši i mnogo ga zgrcivši, izašao je, i postao je kao mrtav, tako da su mnogi govorili da je umro. Ali Isus ga uhvati za ruku i podiže ga, i on ustade. I kada je ušao u kuću, njegovi učenici su ga nasamo pitali: Zašto mi nismo mogli da ga istjeramo? I reče im: Ova vrsta ne može izaći ni na koji način osim molitvom i postom. I odatle izašavši prolazili su kroz Galileju, i nije želio da neko zna; jer je učio svoje učenike i govorio im da se Sin Čovječiji predaje u ruke ljudi, i ubiće ga, i pošto bude ubijen trećeg dana ustaće. Oni to nisu razumjeli, i bojali su se da ga pitaju. I došao je u Kapernaum, i kada je bio u kući, pitao ih je: Što ste na putu među sobom raspravljali? Oni su pak bili tihi, jer su razgovarali među sobom na putu ko je veći. I sjedivši dozvao je dvanaest i kaže im: ako neko želi biti prvi, biće od svih posljednji i sluga svima. I uzevši dijete, postavio ga je u njihovu sredinu, i zagrlivši ga, rekao im: ko god primi jedno od takve djece u moje ime, mene prima; i ko god mene primi, ne prima mene, već onoga koji me je poslao. Odgovorio mu je Ivan: Učitelju, vidjeli smo nekog kako u tvom imenu tjera demone, a ne slijedi nas, i zabranili smo mu jer ne slijedi nas. Ali Isus reče: Ne zabranjujte mu, jer niko ko čini čudo u moje ime neće moći brzo zlo govoriti o meni. Ko nije protiv vas, za vas je. Ko god bi vama dao da pijete čašu vode u moje ime, zato što ste Hristovi, zaista vam

kažem, neće izgubiti svoju nagradu. I ko bi naveo na grijeh jednog od ovih malih koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da mu je obješen mlinarski kamen oko vrata i da je bačen u more. I ako te tvoja ruka sablažnjava, odsijeci je; bolje ti je ući sakato u život, nego imajući obje ruke otići u gehenu, u neugasivu vatru, gdje njihov crv ne umire i vatra se ne gasi. I ako tvoje stopalo sablažnjava te, odsijeci ga; bolje ti je ući u život hrom nego imajući oba stopala biti bačen u gehenu, u vatru neugasivu, gdje njihov crv ne umire i vatra se ne gasi. I ako te tvoje oko sablažnjava, izbaci ga; bolje ti je jednooki ući u kraljevstvo Božije, nego s dva oka otići u gehenu ognjenu, gdje njihov crv ne umire i vatra se ne gasi. Jer svi će vatrom biti posoljeni, i svaka žrtva će solju biti posoljena. Dobra je sol; ali ako sol postane bez soli, sa čim ćete je začiniti? Imajte sol u sebi i budite u miru jedni s drugima.

10

I odatle ustavši, dolazi u granice Judeje kroz onu stranu Jordana, i skupljaju se opet gomile prema njemu, i kao što je bio navikao, opet ih je poučavao. I približivši se, fariseji su ga pitali da li je dozvoljeno muškarcu otpustiti ženu, iskušavajući ga. Ali on im odgovarajući reče: Šta vam je zapovjedio Mojsije? Oni su pak rekli: Mojsije je dopustio napisati knjigu razvoda i otpustiti. I odgovarajući, Isus im reče: Zbog tvrdoće vašeg srca napisao vam je ovu zapovijed; ali od početka stvaranja, Bog ih je učinio muškim i ženskim; zbog ovoga ostaviće čovjek svog oca i majku,

i priključiće se svojoj ženi, i njih dvoje će biti jedno tijelo. Tako da više nisu dvoje, već jedno tijelo; ono što je dakle Bog spojio, čovjek neka ne razdvaja. I učenici su ga ponovo u kući pitali o ovome, i on im kaže: ko god otpusti svoju ženu i oženi drugu, čini preljubu protiv nje; i ako žena otpusti svog muža i uda se za drugog, čini preljubu. I donosili su mu djecu da ih dotakne, ali učenici su ukoravali one koji su ih donosili. Vidjevši to, Isus je bio ogorčen i rekao im: Pustite djecu da dolaze k meni i ne sprječavajte ih, jer takvih je kraljevstvo Božije. Zaista vam kažem, ko ne primi kraljevstvo Božje kao dijete, neće ući u njega. I zagrlivši ih, blagoslovio je stavljajući ruke na njih. I dok je izlazio na put, pritrčao je jedan i kleknuvši pred njega upitao ga: Učitelju dobri, šta da učinim da naslijedim vječni život? A Isus mu reče: Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar osim jednog, Boga. Zapovijesti znaš: ne čini preljub, ne ubij, ne kradi, ne svjedoči lažno, ne varaj, poštuj oca svog i majku. Ali on odgovarajući reče mu: Učitelju, sve ovo čuvao sam od svoje mladosti. Ali Isus, pogledavši ga, zavolio ga je i rekao mu: Jedno ti nedostaje. Ako želiš biti savršen, idi, prodaj sve što imaš i daj siromašnima, i imaćeš blago na nebu, i dođi, slijedi me, podigavši svoj krst. On je pak, postavši mračan zbog te riječi, otišao žalostan, jer je imao mnoga imanja. I pogledavši oko sebe, Isus kaže svojim učenicima: Kako teško će oni koji imaju novac ući u kraljevstvo Božije. A učenici su bili zapanjeni njegovim riječima. A Isus opet odgovarajući kaže njima: Djeco, kako je teško onima koji su se pouzdali u bogatstvo ući u kraljevstvo Božije; lakše je kamili proći kroz ušicu igle nego bogatom ući u kraljevstvo Božije. Oni su bili neumjereno zapanjeni i govorili su

među sobom: Ko onda može biti spašen? Pogledavši ih, Isus kaže: Kod ljudi je nemoguće, ali ne kod Boga, jer kod Boga je sve moguće. Petar mu je počeo govoriti: Evo, mi smo ostavili sve i slijedili smo te. Odgovarajući, a Isus reče: zaista vam kažem, nema nikoga ko je ostavio kuću ili braću ili sestre ili oca ili majku ili ženu ili djecu ili polja zbog mene i zbog dobre vijesti, a da ne primi stostuko sada u ovom vremenu kuće i braću i sestre i oca i majku i djecu i polja sa progonstvima, i u dobu koje dolazi život vječni. Mnogi koji su prvi će biti posljednji, i posljednji prvi. Bili su na putu, idući gore u Jerusalim, i Isus je išao naprijed vodeći ih, i bili su zadivljeni, a oni koji su pratili su se bojali. I uzevši opet dvanaest, počeo im je govoriti stvari koje će mu se dogoditi, da evo idemo gore u Jerusalim i sin čovjeka biće predan glavnim sveštenicima i pismoznancima, i osudiće ga na smrt i predaće ga narodima, i rugaće mu se i bičevaće ga i pljuvaće na njega i ubiće ga, i trećeg dana ustaće. I Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi, prilaze mu govoreći: Učitelju, hoćemo da učiniš nama što god zatražimo. Ali rekao im je: Šta želite da učinim za vas? Oni su mu rekli: Daj nam da jedan sjedi s tvoje desne strane, a jedan s tvoje lijeve strane u tvojoj slavi. A Isus im reče: Ne znate šta tražite. Možete li piti čašu koju ja pijem, i biti kršteni krštenjem kojim sam ja kršten? A oni mu rekoše: Možemo. A Isus reče njima: čašu koju ja pijem pićete, i krštenje kojim ja sam kršten bićete kršteni; a sjediti s desne strane moje i s lijeve nije moje da dam, već onima kojima je pripremljeno. I kada je deset učenika čulo to, počeli su biti ogorčeni na Jakova i Ivana. A Isus, pozvavši ih, kaže im: znate da oni koji izgledaju da vladaju narodima gospodare nad njima i veliki njihovi vrše vlast

nad njima; neće tako biti među vama, ali ko god želi postati veliki među vama, biće vaš sluga, i ko god želi među vama postati prvi, biće rob svih; i jer sin čovjeka nije došao da bude posluživani, ali da posluži, i da da dušu njegovu otkup umjesto mnogih. I dolaze u Jerihon. I kada je on izlazio iz Jerihona sa svojim učenicima i velikom gomilom, sin Timejev Bartimej slijepi sjedio je pored puta prosjačeći. I čuvši da je Isus Nazarećanin, počeo je vikati i govoriti: Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se. I mnogi su ga grdili da ućuti, ali on je još glasnije vikao: Sine Davidov, smiluj mi se! I Isus je stao i rekao: Pozovite ga. I oni pozivaju slijepca govoreći mu: Ohrabri se, ustani, zove te. A on je, bacivši svoju odjeću i ustavši, došao Isusu. I odgovarajući, Isus mu kaže: Šta želiš da ti učinim? A slijepi mu reče: Rabboni, da mogu ponovo vidjeti. I Isus mu reče: idi, tvoja vjera te je spasila. I odmah je progledao i slijedio je Isusa na putu.

11

I kada se približavaju Jerusalimu u Betfage i Betaniju prema Planini maslina, šalje dvojicu od svojih učenika i kaže im: idite u selo ono nasuprot vas, i odmah ulazeći u njega naći ćete ždrebe vezano, na kojeg nijedan od ljudi nije sjedio; odvezavši ga dovedite. I ako vam neko kaže: Što radite ovo? Recite da Gospodar ima potrebu za njim, i odmah ga ponovo šalje ovamo. Otišli su i našli ždrebe vezano kod vrata napolju na ulici, i odriješili su ga. I neki od onih koji su tamo stajali govorili su im:

Šta radite odvezujući ždrebe? Oni su im rekli kao što je Isus zapovjedio, i pustili su ih. I dovedoše ždrebe Isusu i baciše na njega svoje haljine, i on sjede na njega. Mnogi su pak svoju odjeću prostirali na put, a drugi su sijekli lisnate grane sa drveća i prostirali ih na put. I oni koji su išli naprijed i oni koji su slijedili vikali su govoreći: Hosana, blagoslovljen onaj koji dolazi u imenu Gospoda. Blagosloveno dolazno kraljevstvo u ime Gospodnje oca našeg Davida, hosana u najvišim. I Isus je ušao u Jerusalim i u hram, i razgledavši sve, pošto je već bio večernji čas, izašao je u Betaniju sa dvanaestoricom. I sljedeći dan, kada su oni izašli iz Betanije, bio je gladan; i vidjevši smokvu izdaleka koja je imala lišće, došao je da vidi da li će možda naći nešto na njoj; i došavši do nje ništa nije našao osim lišća, jer nije bilo vrijeme smokava. I odgovarajući reče njoj: Neka više od tebe zauvijek niko plod ne jede. I njegovi učenici su čuli. I dolaze opet u Jerusalim, i ušavši Isus u hram, počeo je izbacivati one koji prodaju i one koji kupuju u hramu, i stolove mjenjača novca i sjedišta onih koji prodaju golubove preokrenuo je, i nije dopuštao da neko ponese posudu kroz hram, i učio je govoreći njima: Zar nije napisano da će moja kuća biti nazvana kuća molitve svim narodima? A vi ste ga napravili pećinom pljačkaša. I čuli su pisari i fariseji i glavni svećenici, i tražili su kako da ga unište, jer su ga se bojali, zato što je sav narod bio zadivljen njegovim učenjem. I kad je bilo kasno, izlazio je van grada. I prolazeći ujutro, vidjeli su smokvu osušenu od korijena. I sjećajući se, Petar mu kaže: Rabi, vidi, smokva koju si prokleo osušila se. I odgovarajući, Isus im kaže: Imajte vjeru u Boga. Zaista vam kažem da ko bi rekao ovoj planini: Budi uzdignut i

bačen u more, i ne sumnja u svom srcu, već vjeruje da se ono što kaže dešava, biće mu ono što kaže. Zbog ovoga vam kažem: sve što god tražite moleći se, vjerujte da primate, i biće vam dato. I kada stojite moleći se, oprostite ako nešto imate protiv nekoga, da i vaš Otac koji je na nebesima oprosti vama vaše prestupe. Ako vi ne opraštate, ni vaš Otac neće oprostiti vaše prijestupe. I dolaze opet u Jerusalim, i dok je on hodao u hramu, dolaze prema njemu glavni sveštenici i pisari i starješine i kažu mu: Kojim autoritetom radiš ove stvari? Ili ko ti je dao ovaj autoritet da ove stvari radiš? A Isus im odgovarajući reče: Upitat ću i ja vas jednu stvar, i odgovorite mi, pa ću vam reći po kojoj vlasti ovo činim. Krštenje Jovana je li bilo s neba ili od ljudi? Odgovorite mi. I oni su razmišljali među sobom govoreći: Ako kažemo iz neba, reći će: Zašto onda niste vjerovali njemu? Ali da kažemo, od ljudi? Bojali su se naroda; jer su svi smatrali da je Jovan bio prorok. I odgovorivši, kažu Isusu: Ne znamo. I Isus odgovarajući kaže njima: ni ja vam neću reći po kakvom autoritetu ove stvari činim.

12

I počeo je njima u pričama govoriti: Vinograd je zasadio čovjek i stavio je ogradu oko njega i iskopao tijesak i sagradio kulu, i iznajmio ga zemljoradnicima i otišao. I poslao je u pravo vrijeme roba farmerima, da od farmera uzme od ploda vinograda. I uzevši ga, istukli su ga i poslali praznih ruku. I opet je poslao prema njima drugog roba, i onog su kamenovali, ranili u glavu i

poslali obeščašćenog. I opet je poslao drugog, i njega su ubili, i mnoge druge, neke tukući, a neke ubijajući. Imajući još dakle jednog sina, svog voljenog, poslao je i njega posljednjeg prema njima govoreći da će poštovati mog sina. Ali oni farmeri, vidjevši ga kako dolazi, rekli su među sobom da je ovaj nasljednik: Hajde da ga ubijemo, i nasljedstvo će biti naše. I uzevši ga, ubili su ga i izbacili van vinograda. Šta će onda učiniti gospodar vinograda? On će doći i uništiti ove vinogradare, i dat će vinograd drugima. Niste li čak ni ovo pismo pročitali: kamen koji su odbacili graditelji, ovaj je postao glava ugla; od Gospoda je postalo ovo, i divno je u našim očima? I tražili su da ga uhvate, i bojali su se gomile; jer su znali da je prema njima parabolu rekao. I ostavivši ga, otišli su. I oni šalju prema njemu neke od fariseja i herodijana da ga uhvate riječju. A oni došavši kažu njemu: učitelju, znamo da si istinit i ne brineš se ni o kome; jer ne gledaš u lice ljudi, već po istini učiš put Božiji. Rekli su nam dakle: Je li dozvoljeno dati porez Cezaru ili ne? Da damo ili ne damo? Ali on, znajući njihovu licemjernost, reče im: Zašto me iskušavate? Donesite mi denar da vidim. Oni su donijeli. I kaže im: Čija je ova slika i natpis? A oni rekoše: Cezarov. I odgovarajući, Isus im reče: Vratite stvari Cezarove Cezaru, a stvari Božije Bogu. I divili su mu se. I dolaze sadukeji k njemu, koji kažu da nema uskrsnuća, i pitali su ga govoreći: učitelju, Mojsije nam je napisao da ako nečiji brat umre i ostavi ženu, a ne ostavi djecu, da njegov brat uzme njegovu ženu i podigne potomstvo svom bratu. Bilo je dakle sedam braće. I prvi uze ženu, i umirući ne ostavi sjeme. I drugi je uzeo nju, i umro je, i ni on nije ostavio sjemena. I treći isto tako. I sedmorica su je uzeli i

nisu ostavili potomstva. Posljednja od svih umrla je i ta žena. U uskrsnuću dakle, kada ustanu, čija od njih će biti žena? Jer svih sedam su je imali za ženu. I odgovarajući, Isus im reče: Zar se ne varate zbog toga što ne poznajete Pisma niti moć Božju? Jer kada ustanu iz mrtvih, niti se žene niti se udaju, već su kao glasnici u nebesima. A o mrtvima, da su vaskrsnuli, niste li čitali u knjizi Mojsijevoj, kod grma, kako mu je Bog rekao govoreći: Ja sam Bog Abrahamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev? Bog nije Bog mrtvih, već živih, vi ste dakle veoma u zabludi. I jedan od pisara, pošto je prišao i čuo kako se prepiru, vidjevši da im je dobro odgovorio, upita ga: Koja je prva od svih zapovijedi? A Isus mu odgovori da je prva od svih zapovijest: slušaj, Izraele, Gospod Bog naš Gospod jedan je; i voljet ćeš Gospoda Boga tvoga iz cijelog srca tvoga i iz cijele duše tvoje i iz cijelog uma tvoga i iz cijele snage tvoje. Ovo je prva zapovijest. I druga slična je ova: volit ćeš bližnjeg svog kao sebe. Nema druge zapovijedi veće od ovih. I pisac zakona reče njemu: Dobro, učitelju, na istinu si rekao da je jedan i nema drugog osim njega; i ljubiti ga iz cijelog srca i iz cijelog razumijevanja i iz cijele duše i iz cijele snage, i ljubiti bližnjeg kao sebe, više je od svih paljenica i žrtava. I Isus, videći da je inteligentno odgovorio, rekao mu je: Nisi daleko od kraljevstva Božijeg. I niko više nije smio da ga pita. I odgovarajući, Isus je rekao podučavajući u hramu: Kako pisari kažu da je Hrist sin Davidov? Jer sam David reče u Duhu Svetom: Kaže Gospodar Gospodaru mom: Sjedi s desne strane moje dok ne stavim neprijatelje tvoje za podnožje stopala tvojih. Sam Davud ga naziva Gospodom; i kako je onda on njegov sin? I velika gomila ga je rado slušala. I govarao je njima u svom

učenju: Čuvajte se pisara koji žele hodati u haljinama i primati pozdrave na tržnicama i zauzimati prva sjedišta u skupštinama i prva mjesta na gozbama. Oni proždiru kuće udovica i pod izgovorom se dugo mole; oni će primiti veći sud. I sjedivši Isus nasuprot riznice, posmatrao je kako gomila baca bronzu u riznicu. I mnogi bogati bacali su mnogo, a došavši jedna siromašna udovica, bacila je dva sitna novčića, što je kvadrans. I pozavši njegove učenike, rekao im: zaista vam kažem da je ova siromašna udovica više od svih bacila od onih koji bacaju u riznicu; jer svi su bacili od svog viška; ali ova je od svoje oskudice bacila sve što je imala, cijeli svoj život.

13

I dok je izlazio iz hrama, kaže mu jedan od njegovih učenika: Učitelju, vidi kakvo kamenje i kakve zgrade! I Isus mu reče: Vidiš li ove velike zgrade? Neće ovdje biti ostavljen kamen na kamenu koji neće biti srušen. I dok je on sjedio na Gori maslina nasuprot hrama, pitali su ga nasamo Petar i Jakov i Ivan i Andrija: Reci nama kada će ove stvari biti, i šta će biti znak kada sve ove stvari budu trebale biti završene? Isus im je odgovarajući počeo govoriti: Pazite da vas neko ne zavede. Mnogi će doći u moje ime govoreći da sam ja, i mnoge će zavesti. Kada pak čujete o ratovima i glasinama o ratovima, ne uznemirujte se, jer se to mora dogoditi, ali još nije kraj. Jer narod će ustati protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva, i bit će potresi po mjestima, i bit će gladi i nemiri. Ovo su početci porođajnih bolova. Ali vi pazite

sami na sebe. Jer oni će vas predati u vijeća i u njihovim skupovima bićete tučeni, i pred vođama i kraljevima bićete postavljeni zbog mene za svjedočanstvo njima. I dobra vijest mora prvo biti objavljena svim narodima. Kada vas budu vodili predajući, ne brinite unaprijed što ćete govoriti, niti vježbajte, već što vam bude dato u onom času, to govorite, jer niste vi oni koji govore, već Duh Sveti. Brat će predati brata na smrt i otac dijete, i djeca će ustati protiv roditelja i usmrtiće ih. I bićete mrženi od svih zbog mog imena, ali onaj koji izdrži do kraja, taj će biti spašen. Kada vidite gadost pustoši koju je rekao prorok Danijel stojeći gdje ne treba, onaj koji čita neka razumije, tada oni u Judeji neka bježe u planine, a onaj na krovu neka ne silazi u kuću niti neka uđe da uzme nešto iz kuće njegove, i onaj koji je u polju neka se ne vraća nazad da uzme ogrtač njegov. Jao trudnicama i dojiljama u one dane. Molite se da vaš bijeg ne bude zimi. Jer će oni dani biti nevolja kakva nije bila takva od početka stvaranja koje je Bog stvorio do sada i neće biti. I ako Gospodar ne bi skratio dane, ne bi bilo spašeno nijedno tijelo, ali zbog izabranih koje je izabrao, skratio je dane. I tada, ako vam neko kaže: Evo, ovdje je Hrist ili Evo, tamo je, ne vjerujte. Jer pojaviće se lažni hristosi i lažni proroci i daće znakove i čudesa da zavedu, ako je moguće, i izabrane. A vi pazite, evo unaprijed sam vam sve rekao. Ali u one dane, poslije te nevolje, sunce će biti zamračeno, i mjesec neće dati svoju svjetlost, i zvijezde će padati s neba, i sile u nebesima će biti potresene. I tada će vidjeti Sina Čovječijeg kako dolazi u oblacima s velikom silom i slavom. I tada će poslati svoje glasnike i sakupit će svoje izabrane iz četiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. A od smokve naučite

parabolu. Kada njena grana već postane meka i izbaci lišće, znate da je ljeto blizu; tako i vi, kada vidite da se ove stvari dešavaju, znate da je blizu, na vratima. Zaista vam kažem da neće proći ova generacija dok se sve ove stvari ne dogode. Nebo i zemlja će proći, ali moje riječi neće nikako proći. O tom danu ili tom času niko ne zna, ni glasnici na nebu, ni sin, osim oca. Pazite, budite budni i molite se, jer ne znate kada je vrijeme. Kao čovjek na putovanju koji je ostavio svoju kuću i dao svojim robovima autoritet, i svakom njegov posao, i vrataru naredio da bdije. Budite na straži, dakle; jer ne znate kada gospodar kuće dolazi, kasno ili u ponoć ili u pijevanje pijetla ili ujutro; da vas ne nađe kako spavate kada dođe iznenada. Ono što vama govorim, svima govorim: budite budni.

14

Pasha i Praznik beskvasnog hljeba su bili nakon dva dana. I glavni svećenici i pismoznanci tražili su kako da ga prevariše, uhvate i ubiju. Govorili su: Ali ne za vrijeme svetkovine, da ne bi bilo pobune među narodom. I dok je bio u Betaniji u kući Šimuna gubavca, dok je ležao, došla je žena koja je imala alabaster sa čistom skupocjenom mašću od narda, i slomivši alabaster, izlila ga je na njegovu glavu. Bili su neki koji su bili bijesni među sobom govoreći: Čemu je ovo rasipanje mirisnog ulja? Jer ovo mirisno ulje je moglo biti prodano za više od tri stotine denara i dato siromasima, i grdili su je. A Isus reče: ostavite je; zašto joj pričinjavate nevolje? Lijepo djelo uradio je u

meni. Jer siromašne uvijek imate sa sobom, i kada želite možete im dobro učiniti, ali mene nemate uvijek. Što je imala, to je učinila; unaprijed je pomazala moje tijelo za sahranu. Zaista vam kažem, gdje god bude propovijedana ova dobra vijest u cijelom svijetu, i ono što je ona učinila biće ispričano na spomen nje. I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otišao je glavnim sveštenicima da bi im ga izdao. Oni su se, pošto su čuli, obradovali i obećali su mu dati srebrnjake, a on je tražio kako da ga pogodno preda. I prvog dana beskvasnih hljebova, kada su žrtvovali Pashu, govore mu njegovi učenici: Gdje želiš da odemo i pripremimo ti Pashu? I on šalje dvojicu od svojih učenika i kaže im: idite u grad, i srest će vas čovjek koji nosi vrč vode; slijedite ga, i gdje god uđe, recite gazdi kuće da učitelj pita: gdje je moja soba gdje ću jesti pashu sa svojim učenicima? I on sam će vam pokazati veliku gornju sobu, namještenu i spremnu; tamo pripremite za nas. Njegovi učenici su izašli i došli u grad, i našli su kako im je rekao, i pripremili su Paskhu. I kada se veče dogodilo, dolazi sa dvanaestorice, i dok su oni ležali i jeli, rekao je Isus: Zaista vam kažem da će me jedan od vas predati, onaj koji jede sa mnom. Oni su počeli da tuguju i da mu govore jedan po jedan: zar ne ja? I drugi reče: Zar ne ja? Ali on odgovarajući reče im: Jedan od dvanaestorice, onaj koji umače sa mnom u zdjelu. Zaista, Sin čovječji ide kao što je napisano o njemu, ali jao onom čovjeku kroz kojeg je Sin čovječji izdan; bolje bi bilo za njega da taj čovjek nije bio rođen. I dok su oni jeli, Isus uze hljeb, blagoslovi ga, slomi i dade im ga, i reče: Uzmite, jedite, ovo je tijelo moje. I uzevši čašu i zahvalivši, dao im je, i svi su pili iz nje. I rekao im je: Ovo je moja krv novog zavjeta koja se proliva za

mnoge. Zaista vam kažem da više neću piti od ploda loze do onog dana kada ga budem pio novo u kraljevstvu Božjem. I pjevajući himnu, izašli su na Maslinsku goru. I kaže im Isus da svi vi ćete biti sablažnjeni u meni u ovoj noći, jer je napisano, udariću pastira i ovce će se rasijati, ali nakon što ustanem ići ću prije vas u Galileju. Ali Petar mu reče: Čak i ako se svi sablazne, ja se neću. I kaže mu Isus: Zaista ti kažem da ćeš ti danas, u ovoj noći, prije nego što pijetao dvaput zapjeva, triput me poreći. A Petar je još više govorio: ako treba da umrem zajedno s tobom, neću te poreći. I svi su govorili na isti način. I oni dolaze na mjesto čije je ime Getsemani, i on govori svojim učenicima: Sjedite ovdje dok se molim. I uzima sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i počeo je biti duboko uznemiren i biti uznemiren i govoriti im: duboko ožalošćena je moja duša do smrti; ostanite ovdje i bdijte. I pomakavši se malo, pao je licem na zemlju, i molio se da, ako je moguće, prođe od njega taj čas, i govorio je: Aba, Oče, sve je moguće tebi; odnesi ovu čašu od mene; ali ne što ja hoću, nego što ti hoćeš. I dolazi i nalazi ih kako spavaju, i kaže Petru: Simone, ti spavaš? Niste mogli ostati budni jedan sat? Budite na oprezu i molite se, kako ne biste upali u iskušenje; duh je voljan, ali tijelo je slabo. I opet, otišavši, molio se govoreći istu riječ. I vrativi se, našao ih je opet kako spavaju, jer su im oči bile opterećene, i nisu znali šta da mu odgovore. I dolazi treći put i kaže njima: Spavate još i odmarate se? Dosta je. Došao je čas. Evo, predaje se Sin Čovječji u ruke grešnika. Ustanite, idemo. Evo, onaj koji me izdaje približio se. I odmah, dok je još govorio, dolazi Juda Iskariotski, jedan od dvanaest, i s njim velika gomila s mačevima i koljem, poslani od glavnih svećenika i pisara i

starješina. Ali onaj koji ga je izdavao dao im je signal govoreći: Koga poljubim, on je taj; uhvatite ga i odvedite sigurno. I došavši odmah, prišao mu je i rekao: Zdravo, rabi i poljubio ga je. Oni su položili ruke na njega i uhvatili ga. Jedan od onih koji su stajali pored izvukao je mač, udario roba visokog sveštenika i odsjekao mu uho. I odgovorivši, Isus im reče: Kao na razbojnika izašli ste sa mačevima i drvima da me uhvatite; svakog dana bio sam kod vas u hramu učeći, i niste me uhvatili. Ali da bi se pisma ispunila. I ostavivši ga, svi su pobjegli. I jedan mladić je pratio za njim, obučen u platneno platno preko golog tijela, i mladi ljudi su ga uhvatili. Ali on, ostavivši platno, pobegao je gol od njih. I odveli su Isusa velikom svešteniku, i sakupili su se kod njega svi veliki sveštenici i starješine i pisari. I Petar ga je pratio iz daleka do unutra u dvorište velikog sveštenika, i sjedio je zajedno sa pomoćnicima i grijao se kod svjetla. A prvosvestenici i cijelo vijeće su tražili svjedočenje protiv Isusa da ga usmrte, i nisu ga nalazili; jer mnogi su lažno svjedočili protiv njega, ali svjedočenja nisu bila jednaka. I neki ustajući lažno su svjedočili protiv njega govoreći: Mi smo čuli njega kako govori da ja ću uništiti ovaj hram rukotvoreni i kroz tri dana drugi nerukotvoreni sagraditi. I ni tako nisu bila jednaka njihova svjedočanstva. I ustao je visoki svećenik u sredinu, pitao je Isusa govoreći: Ne odgovaraš ništa? Šta ovi svjedoče protiv tebe? Ali on je šutio i ništa nije odgovorio. Opet ga je veliki svećenik pitao i reče mu: jesi li ti Hrist, sin Blagoslovljenog? Ali Isus reče: Ja jesam, i vidjet ćete Sina Čovječijeg kako sjedi s desne strane Sile i dolazi na oblacima nebeskim. Ali visoki svećenik, poderavši svoje tunike, kaže: Kakvu još potrebu imamo za svjedocima?

Čuli ste sigurno bogohulstvo; šta vam se čini? A svi su ga osudili da zaslužuje smrt. I neki su počeli pljuvati na njega i pokrivati mu lice i udarati ga pesnicama i govoriti mu: Prorokuj nam ko je onaj koji te udario. I sluge su ga udarale udarcima. I dok je Petar bio dolje u dvorištu, dolazi jedna od sluškinja velikog svećenika, i vidjevši Petra kako se grije, pogledavši ga, kaže: I ti si bio sa Isusom Nazarećaninom. Ali on je porekao govoreći: Ne znam niti razumijem šta ti kažeš. I on je izašao napolje u dvorište, i pijetao je zapjevao. I sluškinja, vidjevši ga opet, počela je govoriti onima koji su stajali da je ovaj od njih. Ali on je opet poricao. I nakon malo, opet su oni koji su stajali pored govorili Petru: Zaista si od njih; jer si Galilejac i tvoj govor sliči. Ali on je počeo proklinjati i zaklinjati se da ne poznaje ovog čovjeka o kojem vi govorite. I drugi put pijetao je zapjevao. I Petar se sjetio riječi koju mu je rekao Isus: Prije nego pijetao zapjeva dvaput, poricaćeš me triput, i zaplakao je.

15

I odmah ujutro, pošto su održali vijeće, glavni svećenici sa starješinama i pismoznancima i cijelo vijeće, vezavši Isusa, odvedoše ga i predadoše Pilatu. I upita ga Pilat: Jesi li ti kralj Jevreja? A on odgovarajući reče njemu: Ti kažeš. I glavni svećenici su ga mnogo optužili, ali on nije ništa odgovorio. A Pilat ga je opet pitao govoreći: Zar ne odgovaraš ništa? Vidi koliko svjedoče protiv tebe. Ali Isus više ništa nije odgovorio, tako da se Pilat čudio. Prema prazniku, puštao im je jednog

zatvorenika kojeg su tražili. Bio je zvani Barabba vezan sa suučesnicima pobune, koji su u pobuni počinili ubistvo. I viknuvši, gomila je počela tražiti kao što im je uvijek činio. Ali Pilat im odgovori govoreći: Hoćete li da vam oslobodim kralja Jevreja? Znao je da su ga glavni sveštenici predali zbog zavisti. Ali glavni svećenici uzburkali su gomilu da im radije oslobodi Barabu. Ali Pilat je ponovo odgovarajući rekao njima: Što dakle želite da učinim s onim koga zovete kraljem Jevreja? Oni su pak opet vikali: Razapni ga! A Pilat je govorio njima: Šta je jer zlo učinio? Ali oni još glasnije povikaše: Razapni ga! A Pilat, želeći zadovoljiti gomilu, pusti im Barabu i predade Isusa, pošto ga bijaše, da bude razapet. Vojnici su odveli ga unutar dvorišta, što je pretorijum, i sazvaše cijelu kohortu; i obukoše ga u purpur i staviše oko njega ispletavši trnovit vijenac, i počeše ga pozdravljati. Zdravo, kralju Jevreja! I udarali su mu glavu trskom i pljuvali su na njega, i spuštajući koljena klanjali su mu se. I kada su ga ismijali, skinuli su s njega purpur i obukli su ga u njegovu vlastitu odjeću, i izvode ga da ga razapnu. I prisiljava nekog Simona Kirenajca koji je prolazio pored, dolazio sa polja, oca Aleksandrovog i Rufusovog, da ponese njegov krst. I donesoše ga na mjesto Golgotu, što u prevodu znači Mjesto lobanje. I davali su mu da pije vino pomiješano sa smirnom, ali on nije uzeo. I raspeće ga, dijele odjeću njegovu bacajući ždrijeb na nju ko šta da uzme. Bilo je treći sat i razapeli su ga. I natpis njegove krivice bio je napisan: Kralj Jevreja. I sa njim razapinjaju dva razbojnika, jednog s desne i jednog s lijeve strane. I ispunilo se pismo koje kaže: i sa bezakonicima je bio računat. I oni koji su prolazili pored huleći na njega, mašući

svojim glavama i govoreći: Jao, onaj koji ruši hram i u tri dana ga gradi, spasi sebe i siđi sa krsta. Slično tome, i vrhovni sveštenici, rugajući se jedni drugima sa pismoznancima, govorili su: Druge je spasio, sebe ne može spasiti. Hristos, kralj Izraela, neka siđe sada sa krsta, da vidimo i vjerujemo u njega. I oni koji su bili razapeti s njim vrijeđali su ga. Kada je došao šesti sat, tama je pala na cijelu zemlju do devetog sata; i u devetom satu Isus je povikao glasnim glasom govoreći: Eloi Eloi, lema sabahthani? Ono što je prevedeno: Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio? I neki od onih koji su stajali pored, čuvši to, govorili su: Gle, zove Iliju. Otrčao je jedan i napunio spužvu octom, stavio je na trsku i davao mu je da pije, govoreći: Pustite da vidimo da li dolazi Ilija da ga skine. A Isus, ispustivši veliki glas, izdahnuo je. I zavjesa hrama se razdrla na dva dijela odozgo do dolje. Vidjevši to, centurion koji je stajao nasuprot njemu, kako je tako povikavši izdahnuo, rekao je: Uistinu, ovaj čovjek je bio sin Božji. Bile su i žene koje su posmatrale iz daleka, među kojima je bila i Marija Magdalena i Marija majka Jakova Malog i Josea, i Saloma, koje su i kada je bio u Galileji pratile ga i služile mu, i mnoge druge koje su došle gore s njim u Jerusalim. I već kad se veče desilo, pošto je bilo pripremanje, što je dan prije subote, došao je Josif iz Arimateje, dostojanstven vijećnik, koji je i sam očekivao kraljevstvo Božije, usudio se, ušao je kod Pilata i zatražio tijelo Isusa. A Pilat se začudio da li je već umro, i pozvavši centuriona upitao ga je da li je odavno umro; i saznавši od centuriona poklonio je tijelo Josifu. I kupivši platno i skinuvši ga, omotao ga je u platno i položio ga u grobu koji je bio isklesan iz stijene, i otkotrljao je kamen na vrata groba. A Marija

Magdalena i Marija Josejeva gledale su gdje je postavljen.

16

I pošto je prošla subota, Marija Magdalena i Marija, majka Jakovljeva, i Saloma kupiše mirodije da dođu i pomažu njega. I vrlo rano ujutro, prvog dana u sedmici, dolaze na grob, pošto je sunce izašlo. I govorile su među sobom: Ko će nam odvaliti kamen s vrata groba? I pogledavši gore, vide da je kamen odvaljen, jer je bio veoma velik. I ušavši u grob, vidjele su mladića kako sjedi s desne strane, obučenog u bijelu odjeću, i bile su veoma zapanjene. Ali on im kaže: Ne plašite se, tražite Isusa Nazarećanina koji je bio razapet, on je uskrsnuo, nije ovdje, vidite mjesto gdje su ga položili. Ali idite i recite njegovim učenicima i Petru da ide ispred vas u Galileju; tamo ćete ga vidjeti, kao što vam je rekao. I izašavši pobjegle su od groba, jer ih je obuzelo drhtanje i panika, i nikome ništa nisu rekle, jer su se bojale. Ustavši ujutro prvog dana subote, pojavio se prvi Mariji Magdaleni, od koje je bio istjerao sedam demona. Ona je otišla i javila onima koji su bili s njim, koji su tugovali i plakali. I oni, pošto su čuli da živi i da je viđen od nje, nisu povjerovali. Nakon ovih stvari objavio se dvojici od njih u drugom obliku, dok su išli u polje. I oni su otišli i prijavili preostalima, ali ni njima nisu povjerovali. Kasnije se objavio onima koji su ležali, jedanaestorici, i ukorio njihovo nevjerovanje i tvrdoću srca, jer nisu vjerovali onima koji su ga vidjeli uskrslog. I reče im: Otišavši u sav svijet, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju.

Onaj ko bude vjerovao i bude kršten biće spašen, a onaj ko ne bude vjerovao biće osuđen. A znakovi će pratiti one koji su povjerovali u ove stvari: u moje ime će izagnati demone, govoriti će novim jezicima, podizaće zmije, i čak ako popiju nešto smrtonosno, neće im naškoditi, na bolesne će staviti ruke i imaće se dobro. Dakle, Gospodin je, nakon što im je govorio, bio uznet u nebo i sjeo s desne strane Boga. Oni pak, pošto su izašli, propovijedali su svuda, dok je Gospod sarađivao i potvrđivao riječ kroz znakove koji su pratili. Amen.

Evanđelje po Ivanu

1

U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Bog bijaše Riječ. Ovaj je bio u početku kod Boga. Sve je kroz njega nastalo, i bez njega nije nastalo ništa što je nastalo. U njemu je bio život, i život je bio svjetlo ljudi. I svjetlo u tami sija, i tama ga nije obuhvatila. Bio je čovjek poslan od Boga, ime mu Jovan; ovaj je došao za svjedočenje, da svjedoči o svjetlu, da svi vjeruju kroz njega. On nije bio svjetlo, već da svjedoči o svjetlu. Bilo je pravo svjetlo koje obasijava svakog čovjeka koji dolazi na svijet. U svijetu je bio, i svijet je kroz njega postao, i svijet ga nije poznavao. U svoje je došao, a njegovi ga nisu primili. Ali koliko ih je primilo njega, dao im je autoritet da postanu djeca Božja, onima koji vjeruju u njegovo ime, koji nisu rođeni od krvi, niti od volje tijela, niti od volje čovjeka, već od Boga. I Riječ je postala tijelo i nastanila se među nama, i vidjeli smo slavu njegovu, slavu kao jedinorođenog od Oca, pun milosti i istine. Jovan svjedoči o njemu i viče govoreći: Ovaj je bio onaj o kome sam rekao: Onaj koji dolazi poslije mene postao je ispred mene, jer je bio prije

mene. I iz punine njegove mi svi primismo, i milost umjesto milosti; jer zakon je kroz Mojsija dat, milost i istina je kroz Isusa Hrista postala. Boga niko nije vidio ikada; jednorodeni Sin koji je u krilu Oca, On ga je objasnio. I ovo je svjedočanstvo Ivana, kada su Jevreji iz Jerusalima poslali sveštenike i Levite da ga pitaju: Ko si ti? I priznao je, i nije porekao, i priznao je da nisam ja Krist. I pitaše ga: Pa šta onda? Jesi li ti Ilija? I kaže: Nisam. Jesi li ti prorok? I odgovorio je: Ne. Rekli su dakle njemu: Ko si? Da možemo dati odgovor onima koji su nas poslali; šta kažeš o sebi? Rekao je: Ja sam glas onoga koji viče u pustinji: Poravnajte put Gospodnji, kao što je rekao prorok Isaija. I oni poslani bili su od fariseja, i pitali su ga i rekli su mu: Zašto onda krstiš, ako ti nisi Hrist niti Ilija niti prorok? Odgovorio im je Jovan: Ja krstim vodom, ali među vama stoji onaj koga vi ne poznajete. On je taj koji dolazi poslije mene, koji je postao prije mene, čijem nisam dostojan razvezati remen sandale. Ove stvari su se dogodile u Betaniji s one strane Jordana, gdje je Jovan krstio. Sljedećeg dana Ivan vidi Isusa kako dolazi prema njemu i kaže: Evo jagnjeta Božijeg koje nosi grijeh svijeta. Ovaj je onaj o kome sam rekao: Poslije mene dolazi čovjek koji je postao prije mene, jer je bio prije mene. I ja ga nisam znao, ali da bi bio otkriven Izraelu, zbog toga sam došao krsteći u vodi. I svjedočio je Jovan govoreći: Vidio sam Duha kako silazi kao golubica iz neba, i ostao je na njemu. I ja nisam znao njega, ali onaj koji me je poslao da krstim u vodi, taj mi je rekao: Na koga vidiš Duha kako silazi i ostaje na njemu, taj je onaj koji krsti u Svetom Duhu. I ja sam vidio i svjedočio da je ovaj Sin Božji. Sljedećeg dana opet je stajao Jovan i dva od njegovih učenika, i pogledavši u Isusa koji hoda kaže:

evo jagnje Božije. I dva učenika su ga čula kako govori i slijedila su Isusa. Okrenuvši se, Isus ih vidje kako ga slijede i reče im: Šta tražite? Oni su rekli njemu: Rabi (što prevedeno znači Učitelju), gdje ostaneš? Kaže njima: Dođite i vidite. Došli su dakle i vidjeli gdje ostaje, i ostali su kod njega taj dan; bilo je oko desetog sata. Bio je Andrija, brat Šimuna Petra, jedan od dvojice koji su čuli od Jovana i pratili ga. Ovaj je prvo našao svog vlastitog brata Šimuna i rekao mu: Našli smo Mesiju - što prevedeno znači Hrist - i odveo ga je Isusu. Pogledavši ga, Isus reče: Ti si Šimun, sin Jonin, ti ćeš biti nazvan Kefa, što se tumači kao Petar. Sljedeći dan Isus je htio izaći u Galileju, i nalazi Filipa i kaže mu: Slijedi me. Bio je Filip iz Betsaide, iz grada Andrije i Petra. Filip nalazi Natanaela i kaže mu: Onoga o kome je pisao Mojsije u zakonu i proroci, našli smo - Isusa, sina Josifovog, iz Nazareta. I Natanael mu reče: Može li iz Nazareta biti nešto dobro? Filip mu kaže: Dođi i vidi. Vidio je Isus Natanaela kako dolazi prema njemu i kaže o njemu: Evo istinskog Izraelca u kome nema prevare. Natanael mu kaže: Odakle me znaš? Isus je odgovorio i rekao mu: prije nego što te je Filip pozvao, dok si bio pod smokvinim drvetom, vidio sam te. Natanael je odgovorio i rekao mu: Rabi, ti si Sin Božji, ti si Kralj Izraela. Isus je odgovorio i rekao mu: zato što sam ti rekao da sam te vidio ispod smokve, vjeruješ? Veće od ovih vidjet ćeš. I kaže mu: Zaista, zaista vam kažem, od sada ćete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije kako uzlaze i silaze na Sina čovječijeg.

2

I trećeg dana svadba se desila u Kani Galilejskoj, i bila je majka Isusova tamo; a pozvan je bio i Isus i učenici njegovi na svadbu. I kada je vino ponestalo, majka Isusa mu kaže: Nemaju vina. Kaže joj Isus: Šta meni i tebi, ženo? Moje vrijeme još nije došlo. Njegova majka kaže slugama: Što god vam kaže, učinite. Bilo je tamo šest kamenih posuda za vodu, koje su stajale prema propisima o čišćenju Jevreja, a svaka je držala između dvije ili tri mjere. Isus im kaže: Napunite posude vodom. I napunili su ih do vrha. I kaže njima: Crpite sada i nosite glavnom upravitelju gozbe. I donijeli su. Kada je starješina gozbe probao vodu koja je postala vino i nije znao odakle je, ali sluge su znale, one koje su crpile vodu, starješina gozbe zove mladoženju i kaže mu: svaki čovjek prvo stavlja dobro vino, i kada se napiju, tada ono slabije; ti si sačuvao dobro vino do sada. Ovo je učinio kao početak znakova Isus u Kani Galilejskoj i otkrio svoju slavu, i njegovi učenici su povjerovali u njega. Nakon ovoga sišao je u Kapernaum on i njegova majka i njegova braća i njegovi učenici, i tamo su ostali nekoliko dana. I blizu je bio Pasha Jevreja, i Isus je otišao u Jerusalim. I nađe u hramu one koji su prodavali volove i ovce i golubove, i mjenjače novca kako sjede. I napravivši bič od užadi, sve je istjerao iz hrama, i ovce i volove, i mjenjačima novca prosuo sitni novac i stolove prevrnuo, i onima koji prodaju golubove rekao: Uzmite ovo odavde, ne činite kuću oca moga kućom trgovine. Njegovi učenici su se sjetili da je napisano: Revnost za tvoju kuću će me proždrijeti. Jevreji su dakle odgovorili i rekli mu: Kakav znak nam pokazuješ zato što ovo činiš? Isus im je odgovorio i rekao: Uništite ovaj hram, i za tri dana ću ga podići. Rekli su dakle

Jevreji: Četrdeset i šest godina je građen ovaj hram, a ti ćeš ga u tri dana podići? Onaj je, međutim, govorio o hramu svoga tijela. Kada je dakle bio podignut iz mrtvih, sjetili su se njegovi učenici da je ovo govorio, i povjerovali su pismu i riječi koju je rekao Isus. Kao što je bio u Jerusalimu na pashu, na svetkovini, mnogi su vjerovali u njegovo ime, videći znakove koje je činio. Ali sam Isus nije povjeravao sebe njima zato što je on poznavao sve, i zato što nije imao potrebu da neko svjedoči o čovjeku; jer je on znao šta je bilo u čovjeku.

3

Bio je pak čovjek iz fariseja, Nikodim mu je bilo ime, vladar Jevreja. Ovaj je došao k njemu noću i rekao mu: Rabi, znamo da si od Boga došao kao učitelj, jer niko ne može činiti ove znakove koje ti činiš, ako Bog nije s njim. Isus mu odgovori i reče: Zaista, zaista ti kažem, ako se neko ne rodi odozgo, ne može vidjeti kraljevstvo Božije. Nikodim mu kaže: Kako može čovjek roditi se kad je star? Ne može drugi put ući u stomak svoje majke i biti rođen? Isus odgovori: Zaista, zaista ti kažem, ako se neko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božije. Ono što je rođeno iz tijela jeste tijelo, i ono što je rođeno iz Duha jeste duh. Ne čudi se što sam ti rekao: potrebno je da se vi rodite odozgo. Duh gdje želi duva, i glas njegov čuješ, ali ne znaš odakle dolazi i gdje ide; tako je sa svakim koji je rođen iz Duha. Nikodim je odgovorio i rekao mu: Kako mogu ove stvari da se dogode? Isus mu odgovori i reče: Ti si učitelj Izraela i ne znaš ove stvari?

Zaista, zaista ti kažem da govorimo ono što znamo i svjedočimo ono što smo vidjeli, a vi ne primate naše svjedočanstvo. Ako sam vam rekao o zemaljskim stvarima i ne vjerujete, kako ćete vjerovati ako vam kažem o nebeskim stvarima? I niko nije uzašao na nebo osim onoga koji je sišao s neba, Sin Čovječiji koji je u nebu. I kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako treba da bude podignut sin čovječji, da svaki koji vjeruje u njega ne propada, nego da ima život vječni. Jer Bog je tako volio svijet da je dao svog jedinorođenog sina, da svako ko vjeruje u njega ne propadne, već ima vječni život. Jer Bog nije poslao svoga sina u svijet da sudi svijetu, već da svijet bude spašen kroz njega. Onaj koji vjeruje u njega nije suđen, ali onaj koji ne vjeruje već je osuđen, zato što nije vjerovao u ime jedinorođenog Sina Božjeg. Ovo je sud: svjetlo je došlo u svijet, a ljudi su više voljeli tamu nego svjetlo, jer su njihova djela bila zla. Jer svaki koji čini bezvrijedne stvari mrzi svjetlost i ne dolazi ka svjetlosti, da ne budu izložena njegova djela; a onaj koji čini istinu dolazi ka svjetlosti, da budu otkrivena njegova djela, jer su u Bogu učinjena. Nakon ovih stvari došao je Isus i njegovi učenici u Judejsku zemlju, i tamo je boravio s njima i krstio. A Jovan je krstio i u Ainonu blizu Salima, jer je tamo bilo mnogo vode, i dolazili su i krstili su se; jer Jovan još nije bio bačen u tamnicu. Dogodilo se dakle da je nastala rasprava između Jovanovih učenika i jednog Jevrejina o obredu čišćenja. I došli su Jovanu i rekli su mu: Rabi, onaj koji je bio sa tobom s one strane Jordana, kome si ti svjedočio, evo ovaj krsti i svi dolaze k njemu. Jovan je odgovorio i rekao: Čovjek ne može primiti ništa ako mu nije dato s neba. Vi sami mi svjedočite da sam rekao: Nisam ja Hrist, već

sam poslan ispred njega. Onaj koji ima nevjestu je mladoženja; a prijatelj mladoženje, onaj koji stoji i sluša ga, raduje se radošću zbog glasa mladoženje. Ova moja radost je, dakle, ispunjena. Njega treba da raste, a mene da se umanjujem. Onaj koji dolazi odozgo je iznad svega. Onaj koji je od zemlje, od zemlje je i od zemlje govori; onaj koji dolazi s neba iznad svih je, i što je vidio i čuo, to svjedoči, i njegovo svjedočenje niko ne prima. Onaj koji je primio njegovo svjedočenje potvrdio je da je Bog istinit. Jer onaj koga je Bog poslao govori riječi Božje, jer Bog ne daje Duha iz mjere. Otac voli sina i sve je dao u njegovu ruku. Onaj koji vjeruje u Sina ima vječni život, ali onaj koji ne pokorava Sinu neće vidjeti život, nego Božji gnjev ostaje na njemu.

4

Kako je dakle Gospodar znao da su fariseji čuli da Isus pravi više učenika i krsti nego Jovan, iako Isus sam nije krstio, nego njegovi učenici, napustio je Judeju i otišao u Galileju. Bilo je potrebno da on prođe kroz Samariju. Dolazi dakle u grad Samarije zvani Sihar, blizu mjesta koje je dao Jakov Josifu, sinu svom; a bio je tamo izvor Jakova. Dakle, Isus, pošto je postao umoran od putovanja, sjedio je tako na izvoru; bilo je oko šestog sata. Dolazi žena iz Samarije da izvuče vodu. Isus joj kaže: Daj mi da pijem. Jer njegovi učenici su otišli u grad da kupe hranu. Kaže dakle njemu žena Samaritanka: Kako ti, budući Jevrejin, od mene tražiš da piješ, budući da sam ja žena Samaritanka? Jer Jevreji ne druže sa Samaritancima. Isus je odgovorio i rekao joj:

Ako bi znala dar Božji, i ko je onaj koji ti govori daj mi da pijem, ti bi pitala njega, i on bi ti dao živu vodu. Žena mu kaže: Gospodaru, nemaš kantu, a bunar je dubok, odakle onda imaš živu vodu? Nisi li ti veći od našeg oca Jakova, koji nam je dao bunar, i sam je iz njega pio, i njegovi sinovi, i njegova stoka? Isus je odgovorio i rekao njoj: Svaki koji pije od ove vode žedjet će opet, ali ko god pije od vode koju ja ću dati njemu, neće žedjeti zauvijek, nego voda koju ću dati njemu postat će u njemu izvor vode koja izvire u život vječni. Žena mu kaže: Gospodaru, daj mi tu vodu da ne žednim niti ne dolazim ovdje da je crpim. Kaže joj Isus: Idi, pozovi svog muža i dođi ovdje. Odgovorila je žena i rekla: Ne imam muža. Kaže joj Isus: dobro si rekla da nemam muža; jer pet muževa si imala, i sada onaj koga imaš nije tvoj muž; ovo istinito si rekla. Žena mu kaže: Gospodaru, vidim da si ti prorok. Naši očevi su se klanjali na ovoj planini, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje treba da se klanja. Kaže joj Isus: Ženo, vjeruj mi da dolazi čas kada se nećete klanjati Ocu ni na ovoj planini ni u Jerusalimu. Vi se klanjate onome što ne znate, mi se klanjamo onome što znamo, jer je spasenje od Jevreja. Ali dolazi sat, i sada je, kada će pravi obožavaoci obožavati Oca u duhu i istini, jer Otac traži takve koji ga obožavaju. Duh je Bog, i oni koji ga obožavaju moraju ga obožavati u duhu i istini. Žena mu kaže: Znam da dolazi Mesija, zvani Hrist; kada on dođe, objaviće nam sve. Kaže joj Isus: Ja sam taj koji ti govori. I na to su došli njegovi učenici i čudili su se što je govorio sa ženom, ali niko nije rekao: Šta tražiš? ili Zašto govoriš s njom? Ostavila je dakle žena svoj vrč za vodu i otišla u grad, i kaže ljudima: dođite vidite čovjeka koji mi je rekao sve što sam učinila; zar ovaj nije

Hrist? Dakle, oni su izašli iz grada i dolazili su prema njemu. U međuvremenu su ga učenici pitali govoreći: Rabi, jedi. Ali on im reče: Ja imam hranu da jedem koju vi ne znate. Učenici su dakle govorili jedan drugome: Nije li mu neko donio da jede? Kaže im Isus: Moja hrana je da činim volju onoga koji me je poslao i da dovršim njegov posao. Ne kažete li vi da je još četiri mjeseca i onda dolazi žetva? Evo, kažem vama, podignite vaše oči i pogledajte zemlje, jer su već bijele za žetvu. I žetvenik prima nagradu i skuplja plod u vječni život, da se i sijač zajedno raduje i žetvenik. U ovome je riječ istinita, da je jedan onaj koji sije, a drugi onaj koji žanje. Ja sam vas poslao da žnjete ono što vi niste radili, drugi su radili, i vi ste ušli u njihov trud. Iz tog grada mnogi od Samaritanaca su vjerovali u njega zbog riječi žene koja je svjedočila da joj je rekao sve što je uradila. Kada su dakle Samaritanci došli k njemu, molili su ga da ostane kod njih, i ostao je tamo dva dana. I mnogo više ih je vjerovalo zbog njegove riječi, a ženi su govorili: Ne vjerujemo više zbog tvog govora, jer sami smo čuli, i znamo da je ovaj uistinu spasitelj svijeta, Hristos. A nakon dva dana izašao je odatle i otišao u Galileju. Sam jer Isus je svjedočio da prorok u vlastitoj domovini nema časti. Kada je, dakle, došao u Galileju, primili su ga Galilejci, pošto su vidjeli sve što je učinio u Jerusalimu na svetkovini, jer su i oni bili došli na svetkovinu. Došao je dakle opet Isus u Kanu Galileje, gdje je napravio vodu vinom. Bio je neki kraljevski službenik čiji je sin bio bolestan u Kafarnaumu; ovaj je, čuvši da je Isus došao iz Judeje u Galileju, otišao k njemu i molio ga da siđe i izliječi mu sina; jer je bio pri smrti. Rekao je dakle Isus prema njemu: Ako ne vidite znakove i čudesa, nećete

vjerovati. Kraljevski službenik mu kaže: Gospodaru, siđi prije nego umre moje dijete. Kaže mu Isus: Idi, tvoj sin živi. I čovjek je vjerovao riječi koju mu je rekao Isus i otišao je. Već dok je silazio, njegovi robovi su ga sreli i javili mu govoreći da mu dijete živi. Upitao je dakle od njih sat u kojem mu je bilo bolje. I rekli su mu da ga je jučer u sedmi sat napustila groznica. Otac je, dakle, znao da je to bio onaj sat u kojem mu je Isus rekao da njegov sin živi, i povjerovao je on i cijela njegova kuća. Ovo je drugi znak koji je Isus učinio pošto je došao iz Judeje u Galileju.

5

Poslije ovoga bio je praznik Jevreja, i Isus je otišao u Jerusalim. Postoji pak u Jerusalimu na Ovčijim vratima bazen, koji se na hebrejskom naziva Betesda, i ima pet trijemova. U ovim je ležalo veliko mnoštvo bolesnih, slijepih, hromih i usahlih, koji su čekali pokret vode. Jer glasnik je s vremena na vrijeme silazio u bazen i uzburkavao vodu, pa je prvi koji bi ušao nakon uzburkavanja vode postajao zdrav od bilo koje bolesti kojom je bio zahvaćen. Bio je tamo neki čovjek koji je trideset i osam godina bio u svojoj slabosti. Vidjevši ovog kako leži, Isus, znajući da već dugo vremena ima, kaže mu: Hoćeš li postati zdrav? Bolesnik mu odgovori: Gospodaru, nemam čovjeka da me baci u bazen kada se voda uzburka, a dok ja dolazim, drugi prije mene silazi. Isus mu kaže: Ustani, uzmi svoju prostirku i hodaj. I odmah je čovjek postao zdrav, i podigao je svoju prostirku i hodao okolo. A bio je subota tog dana. Govorili su dakle Jevreji onome koji je bio

izliječen: Subota je, nije ti dozvoljeno da podigneš prostirku. Odgovorio im je: Onaj koji me je učinio zdravim, taj mi je rekao: Podigni svoju prostirku i hodaj. Upitali su ga, dakle: Ko je taj čovjek koji ti je rekao: Podigni svoju prostirku i hodi? Onaj koji je bio izliječen nije znao ko je, jer se Isus povukao dok je gomila bila na tom mjestu. Nakon ovoga Isus ga nalazi u hramu i reče mu: Evo, zdrav si postao, više ne griješi, da ti se ne dogodi nešto gore. Čovjek je otišao i javio Židovima da je Isus onaj koji ga je učinio zdravim. I zbog ovoga su Jevreji progonili Isusa i tražili da ga ubiju, jer je ove stvari činio u subotu. Ali Isus im odgovori: Moj Otac radi do sada, i ja radim. Zbog ovoga su stoga Jevreji još više nastojali da ga ubiju, jer nije samo kršio subotu, već je i Boga nazivao svojim vlastitim ocem, čineći sebe jednakim Bogu. Odgovorio je dakle Isus i rekao im: Zaista, zaista vam kažem, sin ne može činiti ništa od sebe, ako ne vidi oca kako čini. Jer što god onaj čini, to i sin slično čini. Jer otac voli sina i pokazuje mu sve što on čini, i pokazat će mu veća djela od ovih, da se vi čudite. Baš kao što Otac podiže mrtve i daje život, tako i Sin onima kojima želi daje život. Jer ni otac ne sudi nikome, ali sav sud je dao sinu, da svi poštuju sina kao što poštuju oca. Onaj koji ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao. Zaista, zaista vam kažem da onaj koji sluša moju riječ i vjeruje onome koji me je poslao, ima vječni život i ne dolazi na sud, već je prešao iz smrti u život. Zaista, zaista vam kažem da dolazi čas, i sada je, kada će mrtvi čuti glas Sina Božijeg, i oni koji čuju će živjeti; jer kao što Otac ima život u sebi, tako je dao i Sinu da ima život u sebi; i dao mu je vlast da vrši sud, jer je Sin čovječiji. Ne čudite se ovome, jer dolazi sat u kojem će svi oni u grobnicama čuti

njegov glas, i izaći će oni koji su činili dobra djela u uskrsnuće života, a oni koji su činili zla djela u uskrsnuće suda. Ja ne mogu ništa činiti od sebe. Kao što čujem sudim, i sud moj pravedan je, jer ne tražim volju moju, već volju Oca koji me je poslao. Ako ja svjedočim o sebi, moje svjedočanstvo nije istinito. Drugi je onaj koji svjedoči o meni, i znam da je istinito svjedočanstvo koje on svjedoči o meni. Vi ste poslali k Ivanu, i on je svjedočio istini; ja pak ne primam svjedočanstvo od čovjeka, ali ove stvari govorim da vi budete spašeni. On je bio svjetiljka koja gori i svijetli, a vi ste htjeli da se radujete kratko vrijeme u njegovoj svjetlosti. Ja, međutim, imam svjedočanstvo veće od Jovanovog, jer djela koja mi je otac dao da ih dovršim, ta djela koja ja činim, svjedoče o meni da me je otac poslao. I Otac koji me je poslao, On sam je svjedočio o meni. Niti ste ikada čuli njegov glas niti ste vidjeli njegov oblik, i nemate njegovu riječ koja ostaje u vama, jer onome koga je onaj poslao vi ne vjerujete. Vi istražujete Pisma, jer vi mislite da u njima imate vječni život; i ona su koja svjedoče o meni; i ne želite doći k meni da imate život. Slavu od ljudi ne primam; ali sam upoznao vas da ljubav Božju nemate u sebi. Ja sam došao u ime oca mog, i ne primate me, ako drugi dođe u svoje ime, onog ćete primiti. Kako možete vi vjerovati, primajući slavu jedni od drugih, a slavu od jedinog Boga ne tražite? Ne mislite da ću ja vas optužiti pred ocem, onaj koji vas optužuje je Mojsije, u koga ste se vi nadali. Jer ako ste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste meni, jer je on o meni pisao. Ako pak onim pismima ne vjerujete, kako ćete mojim riječima vjerovati?

6

Nakon ovih stvari otišao je Isus s one strane Galilejskog mora, Tiberijadskog, i slijedila ga je velika gomila jer su vidjeli njegove znakove koje je činio na bolesnima. Isus je otišao gore u planinu i tamo sjedio sa svojim učenicima. Bio je blizu pasha, praznik Jevreja. Podigavši dakle oči, Isus je vidio da velika gomila dolazi prema njemu i reče Filipu: Odakle da kupimo hljebove da ovi jedu? Ovo je ali govorio testirajući ga, jer je on znao šta je namjeravao da učini. Odgovorio mu je Filip: Hljebovi za dvjesto denara nisu dovoljni za njih da bi svaki od njih uzeo malo. Kaže mu jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra: ovdje je jedan dječak koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribice; ali šta su ove stvari za toliko ljudi? Isus je rekao: Neka ljudi legnu; bilo je mnogo trave na tom mjestu. Pali su natrag, dakle, muškarci, brojno oko pet hiljada. Isus je uzeo hljebove i, zahvalivši, podijelio učenicima, a učenici onima koji su ležali, slično i od riba koliko su htjeli. Kada su bili siti, kaže svojim učenicima: sakupite preostale komade, da ništa ne propadne. Skupili su dakle i napunili dvanaest korpi komadima od pet hljebova od ječma koji su ostali onima koji su jeli. Ljudi su, dakle, vidjevši znak koji je učinio Isus, govorili da je ovaj uistinu prorok koji dolazi u svijet. Jesus, dakle, znajući da namjeravaju doći i zgrabiti ga da ga učine kraljem, povukao se opet na planinu sam. Kada je palo veče, njegovi učenici su sišli do mora, i ušavši u brod, išli su preko mora u Kapernaum. I tama je već nastala i Isus nije bio došao k njima, a more se dizalo jer je

duvao jak vjetar. Preveslavši dakle oko dvadeset pet ili trideset stadija, vide Isusa kako hoda po moru i kako se približava brodu, i uplašili su se. On im kaže: Ja jesam, ne bojte se. Bili su voljni, dakle, da ga uzmu u brod, i odmah se brod našao na zemlji u koju su išli. Sljedećeg dana gomila koja je stajala s one strane mora, vidjevši da drugog malog čamca nije bilo tamo osim onog jednog u koji su ušli njegovi učenici, i da Isus nije ušao zajedno sa svojim učenicima u mali čamac, nego su samo njegovi učenici otišli; ali su došli drugi mali čamci iz Tiberijasa blizu mjesta gdje su jeli hljeb pošto je Gospodar zahvalio; kada je dakle gomila vidjela da Isus nije tamo niti njegovi učenici, ušli su oni u brodove i došli su u Kapernaum tražeći Isusa. I pronašavši ga s one strane mora, rekli su mu: Rabi, kada si stigao ovdje? Isus im odgovori i reče: Zaista, zaista vam kažem, tražite me ne zato što ste vidjeli znakove, već zato što ste jeli od hljebova i bili ste nasićeni. Radite ne za hranu koja propada, već za hranu koja ostaje za život vječni, koju će vam Sin čovječji dati, jer njega je Otac zapečatio, Bog. Rekli su dakle njemu: Šta da činimo da radimo djela Božja? Isus je odgovorio i rekao im: Ovo je djelo Boga, da vjerujete u onoga koga je On poslao. Rekli su mu dakle: Šta dakle činiš ti kao znak da vidimo i vjerujemo u tebe? Šta radiš? Naši očevi su jeli manu u pustinji, kao što je napisano: Dao im je hljeb s neba da jedu. Rekao im je dakle Isus: Zaista, zaista vam kažem, nije vam Mojsije dao hljeb s neba, nego moj Otac vam daje pravi hljeb s neba. Jer hljeb Božji je onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. Rekli su mu dakle: Gospodaru, uvijek nam daj taj hleb. Rekao im je Isus: Ja sam hljeb života; onaj koji dolazi k meni neće nikada gladovati, i onaj

koji vjeruje u mene neće nikada žedjeti. Ali rekao sam vam da ste me vidjeli, a ne vjerujete. Sve što mi otac daje, doći će k meni, i onoga koji dolazi k meni neću izbaciti napolje; jer sam sišao s neba ne da činim svoju volju, već volju onoga koji me je poslao. Ovo je volja Oca koji me je poslao, da sve što mi je dao ne izgubim od toga, već da to podignem u posljednjem danu. Ovo je volja onoga koji me je poslao, da svako ko gleda Sina i vjeruje u njega ima vječni život, i ja ću ga podići u posljednji dan. Gunđali su dakle Jevreji o njemu zato što je rekao: Ja sam hljeb koji je sišao s neba, i govorili su: Nije li ovo Isus, sin Josifov, čijeg mi znamo oca i majku? Kako onda ovaj kaže da sam sišao s neba? Dakle, Isus im je odgovorio i rekao: Ne gunđajte jedni protiv drugih. Niko ne može doći k meni ako ga Otac koji me je poslao ne privuče, i ja ću ga podići u posljednji dan. Napisano je u prorocima: i biće svi poučeni od Boga. Svako onaj koji čuje od Oca i nauči dolazi k meni; ne da je Oca neko vidio, osim onoga koji je od Boga, ovaj je vidio Oca. Zaista, zaista vam kažem, onaj koji vjeruje u mene ima vječni život. Ja sam hljeb života. Vaši očevi su jeli manu u pustinji i umrli; ovo je hljeb koji silazi s neba, da neko jede od njega i ne umre. Ja sam živi hljeb koji je sišao s neba; ako neko jede od ovog hljeba, živjet će zauvijek. A hljeb koji ja ću dati, moje tijelo je, koje ja ću dati za život svijeta. Jevreji su se dakle svađali među sobom govoreći: Kako ovaj može nama dati svoje meso da jedemo? Rekao im je dakle Isus: Zaista, zaista vam kažem, ako ne jedete meso Sina Čovječijeg i ne pijete njegovu krv, nemate život u sebi. Onaj koji jede moje tijelo i pije moju krv ima vječni život, i ja ću ga podići u posljednji dan. Jer tijelo moje istinski jest hrana, i krv moja istinski jest piće.

Onaj koji jede moje meso i pije moju krv ostaje u meni, i ja u njemu. Kao što me je poslao živi Otac i ja živim zbog Oca, tako i onaj koji jede mene će živjeti zbog mene. Ovo je hljeb koji je sišao s neba, ne kao što su jeli očevi vaši manu i umrli, onaj koji jede ovaj hljeb živjet će zauvijek. Ovo je rekao podučavajući u zajednici u Kapernaumu. Mnogi, dakle, čuvši od njegovih učenika, rekli su: Teška je ova riječ. Ko je može čuti? Ali Isus, znajući u sebi da njegovi učenici gunđaju o ovome, rekao im je: Ovo vas sablažnjava? Ako dakle vidite Sina Čovječijeg kako uzlazi tamo gdje je bio ranije? Duh je taj koji čini živim, tijelo ne koristi ništa, riječi koje ja govorim vama su duh i život. Ali ima među vama nekih koji ne vjeruju. Jer je Isus znao od početka ko su oni koji ne vjeruju i ko je onaj koji će ga predati. I govaraše: Zbog ovoga sam vam rekao da niko ne može doći k meni, ako mu nije dano od moga Oca. Iz ovog razloga mnogi od njegovih učenika su otišli natrag i više nisu hodali s njim. Rekao je dakle Isus dvanaestorici: Zar i vi hoćete da odete? Odgovorio mu je dakle Šimun Petar: Gospodaru, kome ćemo poći? Imaš riječi vječnog života; i mi smo povjerovali i spoznali da si ti Hrist, Sin Boga živog. Isus im je odgovorio: Nisam li ja vas dvanaest izabrao? I jedan od vas je đavo. Govorio je o Judi, sinu Šimuna Iskariotskog, jer je on namjeravao da ga preda, budući da je bio jedan od dvanaestorice.

7

I Isus je hodao nakon ovih stvari u Galileji, jer nije htio hodati u

Judeji, zato što su ga Jevreji tražili da ubiju. Bio je blizu jevrejska svetkovina sjenica. Rekli su dakle njemu njegova braća: idi odavde i idi u Judeju, da i tvoji učenici vide tvoja djela koja činiš; jer niko ne čini nešto u tajnosti i traži da bude u javnosti. Ako ove stvari radiš, pokaži sebe svijetu. Jer ni braća njegova nisu vjerovala u njega. Kaže dakle njima Isus: Moje vrijeme još nije došlo, ali vaše vrijeme je uvijek spremno. Svijet ne može mrziti vas, ali mene mrzi, jer ja svjedočim o njemu da su njegova djela zla. Vi idite na ovaj praznik, ja još ne idem na ovaj praznik, jer moje vrijeme još nije ispunjeno. Ove stvari rekavši im, ostao je u Galileji. Kao što su otišla njegova braća, tada je i on otišao na praznik, ne otvoreno, već kao u tajnosti. Jevreji su dakle tražili njega na svetkovini i govorili: Gdje je on? I bilo je mnogo роптања о njemu među gomilama. Jedni su govorili da je dobar; drugi su govorili: Ne, ali zavodi narod. Niko, međutim, nije otvoreno govorio o njemu zbog straha od Jevreja. Već kada je svetkovina bila u toku, Isus je otišao u hram i podučavao. I Židovi su bili zadivljeni govoreći: Kako ovaj zna pisma, a da nije učio? Odgovorio je dakle njima Isus i rekao: moje učenje nije moje, već onoga koji me je poslao; ako neko želi činiti njegovu volju, znaće o tom učenju, da li je od Boga ili ja sam od sebe govorim. Onaj koji govori od sebe traži vlastitu slavu, ali onaj koji traži slavu onoga koji ga je poslao, ovaj je istinit, i nema nepravde u njemu. Nije li vam Mojsije dao zakon? I niko od vas ne izvršava zakon. Zašto tražite da me ubijete? Gomila je odgovorila i rekla: Imaš demona, ko te traži da ubije? Isus im je odgovorio i rekao: Jedno djelo sam učinio, i svi se čudite zbog toga. Mojsije vam je dao obrezanje, ne zato što je od Mojsija, već

od očeva, i u subotu obrezujete čovjeka. Ako čovjek prima obrezanje u subotu da zakon Mojsijev ne bi bio razriješen, na mene ste ljuti zato što sam cijelog čovjeka zdravim učinio u subotu. Ne sudite prema izgledu, nego sudite pravedan sud. Govorili su dakle neki od Jerusalimaca: Nije li ovo onaj koga traže da ubiju? I vidi, govori sa smjelošću, i ništa mu ne govore. Da nisu vladari zaista odlučili da je ovaj zaista Hrist? Ali mi znamo odakle je ovaj, a kada dođe Hrist, niko ne zna odakle je. Vikao je dakle Isus u hramu podučavajući i govoreći: I mene znate, i znate odakle sam; i od sebe nisam došao, ali je istinit onaj koji me poslao, koga vi ne znate; ja znam njega, jer sam od njega i onaj me poslao. Tražili su dakle da ga uhvate, ali niko nije podigao ruku na njega, jer još nije došao njegov sat. Mnogi iz gomile povjerovali su u njega i govorili: Kada Hrist dođe, neće valjda učiniti više znakova od ovih koje je ovaj učinio? Fariseji su čuli gomilu kako mrmlja o njemu ove stvari, i fariseji i vrhovni sveštenici su poslali pomoćnike da ga uhvate. Rekao je dakle Isus: Još malo vremena sam sa vama i idem prema onome koji me je poslao. Tražit ćete me i nećete me naći, i gdje sam ja, vi ne možete doći. Rekli su dakle Jevreji među sobom: Gdje ovaj namjerava da ide, da ga mi nećemo naći? Zar ne namjerava ići u rasejanje Grka i poučavati Grke? Koja je to riječ koju je rekao: Tražit ćete me i nećete me naći, i gdje sam ja, vi ne možete doći? U posljednjem velikom danu svetkovine stajao je Isus i povikao govoreći: Ako je neko žedan, neka dođe k meni i neka pije. Onaj koji vjeruje u mene, kao što je reklo pismo, rijeke žive vode će teći iz njegova stomaka. Ovo je pak rekao o Duhu kojeg su trebali primiti oni koji vjeruju u njega, jer još nije bilo Svetog

Duha, zato što Isus još nije bio proslavljen. Mnogi dakle iz gomile, čuvši riječ, govorili su: Ovaj je uistinu prorok. Drugi su govorili: Ovaj je Hrist. Drugi su govorili: Zar ne dolazi Hrist iz Galileje? Zar pismo nije reklo da iz sjemena Davida i iz Betlehema, sela gdje je bio David, dolazi Hrist? Podjela je dakle nastala u gomili zbog njega. Neki od njih su htjeli da ga uhvate, ali niko nije stavio ruke na njega. Pomoćnici su dakle došli glavnim sveštenicima i farisejima, a oni su im rekli: Zašto ga niste doveli? Pomoćnici su odgovorili: Nikada čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek. Fariseji su im dakle odgovorili: Zar niste i vi zavedeni? Nije li neko od vladara vjerovao u njega ili od fariseja? Ali ovaj narod koji ne poznaje zakon prokleti su, kaže Nikodim njima, onaj koji je došao noću k njemu, jedan bijaše od njih: Zar naš zakon sudi čovjeku, ako ne čuje od njega prije i sazna šta čini? Odgovorili su i rekli mu: Nisi valjda i ti iz Galileje? Istraži i vidi da prorok iz Galileje nije ustao. I svaki je otišao u svoju kuću.

8

Isus je otišao na Brdo maslina; u zoru je opet došao u hram, i sav narod je dolazio k njemu; i sevši, poučavao ih je. Vode pisari i fariseji ženu uhvaćenu u preljubi, i postavivši je u sredini kažu njemu: učitelju, ova žena uhvaćena je na djelu čineći preljubu; i u našem zakonu Mojsije je zapovjedio kamenovati takve. Ti onda šta kažeš? Ali ovo su rekli iskušavajući ga, da bi imali optužbu protiv njega. A Isus, savivši se dolje, pisao je prstom po

zemlji. Kako su ali nastavili da ga pitaju, ispravio se i rekao im: Onaj bezgrešan među vama neka prvi baci kamen na nju. I opet, savivši se dolje, pisao je po zemlji. Oni pak, čuvši to, izlažahu jedan po jedan, počevši od starijih, i ostade Isus i žena koja bijaše u sredini. Pogledavši gore, Isus joj reče: Ženo, gdje su oni? Zar te niko nije osudio? Ona reče: Niko, Gospode. A rekao je Isus: ni ja te neću osuditi; idi i od sada više ne griješi. Opet je dakle Isus govorio njima, govoreći: Ja sam svjetlo svijeta; onaj koji slijedi mene neće hodati u tami, već će imati svjetlo života. Fariseji su mu dakle rekli: Ti svjedočiš o sebi, tvoje svjedočanstvo nije istinito. Odgovorio je Isus i rekao im: Čak i ako ja svjedočim o sebi, istinito je moje svjedočanstvo, jer znam odakle sam došao i kuda idem, vi pak ne znate odakle dolazim ili kuda idem. Vi sudite prema tijelu, ja ne sudim nikoga. I ako sudim ja, moj sud je istinit, jer nisam sam, nego ja i Otac koji me je poslao. I u vašem zakonu napisano je da je svjedočanstvo dva čovjeka istinito. Ja sam onaj koji svjedoči o sebi, i svjedoči o meni Otac koji me je poslao. Govorili su, dakle, njemu: Gdje je tvoj otac? Odgovorio je Isus: Niti mene znate niti mog oca; da ste znali mene, znali biste i mog oca. Ove riječi govorio je Isus u riznici, podučavajući u hramu, i niko ga nije uhvatio, jer još nije bio došao njegov sat. Rekao im je dakle Isus opet: Ja odlazim i tražit ćete me, i umrijet ćete u svom grijehu. Gdje ja odlazim, vi ne možete doći. Govorili su dakle Jevreji: Sigurno neće ubiti sebe, zato što kaže: Gdje ja idem, vi ne možete doći? I rekao im je: Vi ste odozdo, ja sam odozgo; vi ste od ovog svijeta, ja nisam od ovog svijeta. Rekao sam vam, dakle, da ćete umrijeti u svojim grijesima, jer ako ne vjerujete da ja jesam, umrijet ćete u svojim

grijesima. Rekli su dakle njemu: Ti ko si? I Isus im reče: Od početka ono što vam i govorim. Mnogo imam o vama da govorim i da sudim, ali onaj koji me je poslao istinit je, i ja ono što sam čuo od njega, to govorim svijetu. Nisu znali da im je govorio o ocu. Rekao je dakle njima Isus: Kada podignete Sina čovječjeg, tada ćete znati da ja jesam, i da od sebe ne činim ništa, nego kao što me naučio Otac moj, to govorim. I onaj koji me je poslao sa mnom je, otac me nije ostavio samog, jer ja uvijek činim ono što mu je ugodno. Dok je on govorio ove stvari, mnogi su vjerovali u njega. Govorio je dakle Isus prema Jevrejima koji su vjerovali njemu: Ako vi ostanete u mojoj riječi, zaista ste moji učenici, i znat ćete istinu, i istina će vas osloboditi. Odgovorili su mu: Mi smo sjeme Abrahamovo i nikome nismo bili porobljeni nikada. Kako ti kažeš da ćete postati slobodni? Odgovorio im je Isus: Zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini grijeh rob grijeha. Ali rob ne ostaje u kući zauvijek, sin ostaje zauvijek. Ako vas dakle Sin oslobodi, istinski ćete biti slobodni. Znam da ste sjeme Abrahamovo, ali tražite da me ubijete, jer moja riječ ne nalazi mjesta u vama. Ja govorim ono što sam vidio kod mog oca, i vi zato činite ono što ste vidjeli kod vašeg oca. Odgovorili su i rekli mu: Naš otac je Avraam. Isus im kaže: da ste djeca Abrahamova, činili biste djela Abrahamova. Sada pak tražite da me ubijete, čovjeka koji vam je istinu govorio koju sam čuo od Boga; ovo Abraham nije učinio. Vi činite djela vašeg oca. Rekli su dakle njemu: Mi nismo rođeni od bluda; imamo jednog oca, Boga. Rekao je dakle njima Isus: Ako je Bog bio vaš otac, volili biste me, jer sam ja iz Boga izašao i došao. Niti sam od sebe samog došao, već me je onaj poslao. Zašto ne razumijete moj

govor? Zato što ne možete čuti moju riječ. Vi ste od oca đavola, i želje oca vašeg želite činiti. Onaj je bio ubica od početka i ne stoji u istini, jer nema istine u njemu; kada govori laž, govori iz svoga vlastitog, jer je lažov i njegov otac. Ja, ali zato što istinu govorim, ne vjerujete mi. Ko od vas me osuđuje zbog grijeha? Ali ako govorim istinu, zašto mi vi ne vjerujete? Onaj koji je iz Boga čuje riječi Boga; zbog ovoga vi ne čujete, jer niste iz Boga. Odgovorili su dakle Jevreji i rekli mu: Zar ne kažemo dobro mi da si ti Samarićanin i da imaš demona? Odgovorio je Isus: Ja nemam demona, ali poštujem svog Oca, a vi me obeščašćujete. Ja pak ne tražim slavu svoju, postoji onaj koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem, ako neko čuva moju riječ, neće vidjeti smrt u vijeke. Rekli su dakle njemu Jevreji: Sada znamo da imaš demona. Ibrahim je umro i proroci, a ti kažeš: ako neko čuva moju riječ, neće nikako okusiti smrti zauvijek? Nisi li ti veći od našeg oca Abrahama, koji je umro? I proroci su umrli; kim ti sebe praviš? Isus je odgovorio: ako ja slavim sebe, slava moja ništa nije; moj otac je taj koji slavi me, za koga vi kažete da je vaš Bog, i niste ga upoznali; ja pak ga znam. I ako kažem da ga ne znam, bit ću lažov kao vi, ali znam ga i čuvam njegovu riječ. Abraham, vaš otac, radovao se da vidi moj dan, i vidio ga je i radovao se. Rekli su dakle Jevreji prema njemu: Pedeset godina još nemaš, i Abrahama si vidio? Rekao im je Isus: Zaista, zaista vam kažem, prije nego što je Avraam postao, ja jesam. Podigli su, dakle, kamenje da bi ga bacili. Isus se sakrio i izašao iz hrama prošavši kroz sredinu njih, i prošao je tako.

9

I prolazeći, vidio je čovjeka slijepog od rođenja. I pitali su ga njegovi učenici govoreći: Rabi, ko je sagriješio, ovaj ili njegovi roditelji, da se rodi slijep? Isus je odgovorio: Niti je ovaj sagriješio niti njegovi roditelji, već da se Božja djela objave u njemu. Moram raditi djela onoga koji me je poslao dok je dan, dolazi noć kada niko ne može raditi. Kad god sam u svijetu, ja sam svjetlo svijeta. Ovo rekavši, pljunuo je na zemlju i napravio blato od pljuvačke, i namazao je blato na oči slijepca i rekao mu: idi operi se u bazenu Siloam, što se tumači Poslani. Otišao je dakle i oprao se, i došao videći. Susjedi dakle i oni koji su ga ranije vidjeli da je bio slijep, govorili su: Nije li ovo onaj koji je sjedio i prosjačio? Drugi su govorili da je to on; drugi pak da je sličan njemu. Onaj je govorio da sam to ja. Govorili su dakle njemu: Kako su ti otvorene oči? Onaj je odgovorio i rekao: Čovjek zvani Isus napravio je blato i namazao mi oči, i rekao mi: Idi u bazen Siloam i operi se. Otišao sam, oprao se i dobio vid. Rekli su dakle njemu: Gdje je on? Kaže: ne znam. Vode ga prema farisejima, nekada slijepog. Bio je subota kada je Isus napravio blato i otvorio njegove oči. Opet, dakle, pitali su ga i fariseji kako je progledao. A on im reče: Stavio je blato na moje oči, i oprao sam se, i vidim. Govorili su dakle neki od fariseja: ovaj čovjek nije od Boga, jer ne drži subotu. Drugi su govorili: kako može čovjek grešnik takve znakove činiti? I među njima je bila podjela. Kažu slijepcu opet: ti šta kažeš o njemu, jer je otvorio tvoje oči? A on je rekao da je prorok. Jevreji, dakle, nisu vjerovali

o njemu da je bio slijep i da je progledao, dok nisu pozvali roditelje onoga koji je progledao i pitali ih govoreći: Je li ovo vaš sin, za koga vi kažete da je rođen slijep? Kako onda sada vidi? Odgovorili su im njegovi roditelji i rekli: Znamo da je ovaj naš sin i da je rođen slijep; kako sada vidi ne znamo, niti ko je otvorio njegove oči mi ne znamo; on ima godine, pitajte njega, on će sam o sebi govoriti. Ovo su rekli njegovi roditelji jer su se bojali Jevreja, pošto su se Jevreji već bili dogovorili da, ako neko prizna da je on Hristos, bude izopćen iz sinagoge. Zbog ovoga su njegovi roditelji rekli: Ima dovoljno godina, pitajte njega. Oni su dakle drugi put pozvali čovjeka koji je bio slijep, i rekli su mu: Daj slavu Bogu, mi znamo da je ovaj čovjek grešnik. Odgovorio je dakle onaj i rekao: Da li je grešnik, ne znam; jedno znam, da sam bio slep, a sada vidim. Rekli su mu opet: Šta ti je učinio? Kako ti je otvorio oči? Odgovorio im je: Rekao sam vam već, i niste čuli; što opet želite čuti? Zar ne želite i vi postati njegovi učenici? Ogrdiše ga i rekli: Ti si učenik onoga, a mi smo učenici Mojsija. Mi znamo da je Bog govorio Mojsiju, ali ne znamo odakle je ovaj. Čovjek je odgovorio i rekao im: U ovome je zaista čudesno, da vi ne znate odakle je, a otvorio je moje oči. Mi znamo da Bog ne sluša grešnike, ali ako je neko bogobojazni i čini njegovu volju, njega sluša. Od vijeka se nije čulo da je neko otvorio oči čovjeka rođenog slijepog. Da ovaj nije bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa. Odgovorili su i rekli mu: Ti si cijeli rođen u grijesima, a ti nas učiš? I izbacili su ga napolje. Isus je čuo da su ga izbacili napolje, i pronašavši ga rekao mu je: Vjeruješ li ti u Sina Božjeg? Odgovorio je on i rekao: A ko je, Gospodaru, da vjerujem u njega? Rekao mu je Isus: I vidio si ga, i onaj koji

govori s tobom taj je. A on reče: Vjerujem, Gospodaru, i pokloni mu se. I reče Isus: Ja sam došao na ovaj svijet radi suda, da oni koji ne vide mogu vidjeti, a oni koji vide postanu slijepi. I čuli su to neki od Fariseja koji su bili s njim, i rekli su mu: Zar smo i mi slijepi? Rekao im je Isus: Ako biste bili slijepi, ne biste imali grijeh, ali sada kažete da vidite, pa vaš grijeh ostaje.

10

Zaista, zaista vam kažem, onaj koji ne ulazi kroz vrata u tor ovaca, već se penje s nekog drugog mjesta, taj je lopov i razbojnik; a onaj koji ulazi kroz vrata pastir je ovaca. Ovome vratar otvara, i ovce čuju njegov glas, i vlastite ovce zove po imenu i izvodi ih. I kada svoje ovce izbaci, ide ispred njih, i ovce ga slijede, jer znaju njegov glas; ali strancu neće slijediti, nego će pobjeći od njega, jer ne znaju glas stranaca. Ovu poslovicu im je rekao Isus, ali oni nisu znali šta je bilo ono što im je govorio. Isus im je dakle opet rekao: Zaista, zaista vam kažem da sam ja vrata ovaca. Svi koji su došli prije mene lopovi su i razbojnici, ali ovce ih nisu slušale. Ja sam vrata; ako neko uđe kroz mene, biće spašen, i ulaziće i izlaziće, i naći će pašnjak. Lopov ne dolazi osim da ukrade, ubije i uništi; ja sam došao da imaju život i da ga imaju u izobilju. Ja sam dobar pastir. Dobri pastir stavlja svoju dušu za ovce; a najamnik koji nije pastir, čije ovce nisu vlastite, vidi vuka kako dolazi i pušta ovce i bježi; i vuk ih grabi i rasipa ovce. Ali najamnik bježi, jer je najamnik i nije mu stalo do ovaca. Ja sam dobar pastir, i poznajem moje i poznat sam od

mojih, kao što me poznaje otac i ja poznajem oca, i dušu moju polažem za ovce. I imam i druge ovce, koje nisu iz ovog dvorišta, i njih moram dovesti, i one će čuti moj glas, i postaće jedno stado, jedan pastir. Zbog ovoga me otac voli, jer ja polažem dušu svoju, da bih je opet uzeo. Niko ga ne uzima od mene, već ga ja polažem sam od sebe. Imam autoritet da ga položim i imam autoritet da ga opet uzmem. Ovu zapovijed primih od svoga Oca. Podjela se dakle opet dogodila među Jevrejima zbog ovih riječi. Mnogi od njih su govorili: Ima demona i lud je, zašto ga slušate? Drugi su govorili: Ove riječi nisu od opsjednutog demonom. Zar demon može otvarati oči slijepih? Desilo se posvećenje u Jerusalimu, i bila je zima; i Isus je hodao u hramu u Solomonovom trijemu. Okružili su ga dakle Jevreji i govorili su mu: do kada dušu našu uzdigeš? Ako ti jesi Hrist, reci nam otvoreno. Odgovorio im je Isus: Rekao sam vam, i ne vjerujete; djela koja ja činim u ime oca mog, ova svjedoče o meni; ali vi ne vjerujete; jer niste od ovaca mojih, kao što sam vam rekao. Moje ovce čuju moj glas, i ja ih znam, i slijede me, i ja im dajem vječni život, i neće propasti u vijeke, i niko ih neće oteti iz moje ruke. Moj Otac, koji mi je dao, veći je od svih, i niko nije u stanju oteti iz ruke mog Oca. Ja i otac jedno smo. Jevreji su dakle opet nosili kamenje da bi ga kamenovali. Isus im odgovori: Mnoga dobra djela pokazao sam vam od moga Oca; zbog kojeg od tih djela me kamenujete? Odgovorili su mu Jevreji govoreći: O dobrom djelu te ne kamenujemo, već o bogohuljenju, i zato što ti, budući čovjek, činiš sebe Bogom. Isus im je odgovorio: Zar nije napisano u vašem zakonu: Ja rekoh, bogovi ste vi? Ako je one nazvao bogovima, prema kojima je riječ Boga došla, i ne može se

raskinuti pismo, koga je otac posvetio i poslao u svijet, vi kažete da huliš zato što sam rekao: Sin Boga sam? Ako ne činim djela oca moga, ne vjerujte mi; ako ali činim, čak ako meni ne vjerujete, djelima vjerujte, da znate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. Tražili su dakle opet da ga uhvate, ali je izašao iz njihovih ruku. I otišao je ponovo s one strane Jordana, na mjesto gdje je Jovan prvi put krstio, i ostao je tamo. I mnogi su došli k njemu i govorili: Jovan doista nije učinio nijedan znak, ali sve što je Jovan rekao o njemu bilo je istinito. I mnogi su tamo vjerovali u njega.

11

Bio je neki bolestan čovjek, Lazar iz Betanije, iz sela Marije i Marte, njene sestre. Bila je Marija ona koja je pomazala Gospodina mirom i obrisala njegova stopala svojom kosom, čiji je brat Lazar bio bolestan. Sestre su dakle poslale k njemu poruku govoreći: Gospodaru, evo, onaj koga voliš je bolestan. Čuvši to, Isus reče: Ova bolest nije za smrt, već za slavu Božju, da bi Sin Božji bio proslavljen kroz nju. Isus je volio Martu i njenu sestru i Lazara. Kada je dakle čuo da je bolestan, tada je ostao na mjestu gdje je bio dva dana; zatim nakon toga kaže učenicima: hajdemo opet u Judeju. Učenici mu kažu: Rabi, Jevreji su te upravo sada tražili da te kamenuju, a ti opet ideš tamo? Isus je odgovorio: Zar dan nema dvanaest sati? Ako neko hoda danju, ne spotiče se, jer vidi svjetlo ovog svijeta; ali ako neko hoda noću, spotiče se, jer svjetlo nije u njemu. Ovo je rekao, i nakon

toga im kaže: Lazar, naš prijatelj, zaspao je, ali idem da ga probudim. Rekli su dakle njegovi učenici: Gospode, ako je zaspao, biće spašen. Isus je govorio o svojoj smrti, ali njima se činilo da govori o spavanju. Tada dakle reče im Isus otvoreno: Lazar je umro, i radujem se zbog vas, da biste povjerovali, jer nisam bio tamo; ali hajdemo k njemu. Rekao je dakle Toma, zvani Blizanac, saučenicima: Idemo i mi da umremo s njim. Kada je Isus došao, našao ga je već četiri dana u grobu. Betanija je bila blizu Jerusalima oko petnaest stadija, i mnogi od Jevreja su bili došli kod Marte i Marije da bi ih utješili zbog njihovog brata. Marta je, dakle, kada je čula da Isus dolazi, izašla mu u susret, a Marija je sjedila u kući. Marta je dakle rekla Isusu: Gospodaru, da si bio ovdje, moj brat ne bi umro. Ali i sada znam da će ti Bog dati sve što god zamolis od Boga. Isus joj kaže: Tvoj brat će ustati. Marta mu kaže: Znam da će ustati u uskrsnuću na posljednji dan. Isus joj reče: Ja sam uskrsnuće i život. Onaj koji vjeruje u mene, čak i ako umre, živjet će; i svaki onaj koji živi i vjeruje u mene neće nikako umrijeti zauvijek. Vjeruješ li ovo? Kaže mu: Da, Gospode, ja sam povjerovala da si ti Hrist, Sin Božji, onaj koji dolazi na svijet. I rekavši ove stvari, otišla je i tajno pozvala svoju sestru Mariju, rekavši: Učitelj je ovdje i zove te. Ona, kada je čula, brzo ustaje i dolazi prema njemu. Isus još nije bio došao u selo, ali je bio na mjestu gdje ga je Marta susrela. Jevreji koji su bili s njom u kući i tješili je, vidjevši da je Marija brzo ustala i izašla, slijedili su je, govoreći da ide u grob da tamo plače. Marija je, dakle, kada je došla tamo gdje je bio Isus, vidjevši ga pala mu pred noge govoreći mu: Gospodine, da si bio ovdje, moj brat ne bi umro. Isus dakle, kada je vidio nju

kako plače i Jevreje koji su došli zajedno s njom kako plaču, bio je duboko pokrenut u duhu i uznemirио je sebe, i rekao: Gdje ste ga položili? Kažu mu: Gospodine, dođi i vidi. Isus je zaplakao. Govorili su dakle Jevreji: Vidi kako ga je volio! Neki pak od njih rekli su: Nije li mogao ovaj, koji je otvorio oči slijepca, učiniti da i ovaj ne umre? Jesus, dakle, ponovo duboko potresen u sebi, dolazi do groba. A bio je pećina, i kamen je ležao na njemu. Isus kaže: podignite taj kamen. Kaže mu sestra umrlog, Marta: Gospodaru, već smrdi; jer je četvrti dan. Isus joj kaže: Nisam li ti rekao da ćeš, ako povjeruješ, vidjeti slavu Božju? Podigoše dakle kamen gdje je ležao mrtvac. A Isus podiže oči gore i reče: Oče, zahvaljujem ti što si me čuo. Ja sam znao da me uvijek čuješ, ali sam rekao zbog naroda koji stoji okolo, da bi povjerovali da si me ti poslao. I rekavši ove stvari, poviče velikim glasom: Lazare, dođi napolje. I mrtvac je izašao vezan za noge i ruke trakama od platna, i lice njegovo je bilo obmotano maramom. Kaže njima Isus: Odvežite ga i pustite da ide. Mnogi od Jevreja koji su došli k Mariji i vidjeli što je učinio Isus, povjerovali su u njega. Neki od njih su otišli farisejima i rekli im šta je učinio Isus. Skupili su dakle glavni sveštenici i fariseji vijeće i govorili: Šta činimo, jer ovaj čovjek čini mnoge znakove? Ako ga pustimo tako, svi će vjerovati u njega, i doći će Rimljani i uzeće nam i mjesto i narod. Ali jedan od njih, Kajafa, koji je bio visoki svećenik te godine, rekao im je: vi ne znate ništa, niti razmatrate da je korisno nama da jedan čovjek umre za narod i da ne propane cijeli narod. Ovo ali od sebe nije rekao, nego budući da je bio visoki svećenik te godine, prorokovao je da je Isus trebao umrijeti za narod, i ne samo za narod, nego da i djecu Božju rasijanu skupi u jedno. Od

tog dana, dakle, savjetovali su se kako bi ga ubili. Jesus dakle više nije otvoreno šetao među Jevrejima, nego je otišao odatle u krajeve blizu pustinje, u grad zvani Efraim, i tamo je boravio sa svojim učenicima. Bila je blizu Pasha Jevreja, i mnogi su otišli u Jerusalim iz zemlje prije Pashe da se očiste. Tražili su dakle Isusa i govorili jedni s drugima stojeći u hramu: Šta mislite, da neće doći na praznik? Ali vrhovni svećenici i fariseji bili su dali zapovijed da, ako neko zna gdje je, treba da prijavi kako bi ga uhvatili.

12

Isus je, dakle, šest dana prije Pashe došao u Betaniju, gdje je bio Lazar, mrtvac koga je podigao iz mrtvih. Oni su mu dakle pripremili večeru tamo, i Marta je posluživala, a Lazar je bio jedan od onih koji su ležali za stolom s njim. Marija je, dakle, uzevši funtu čiste skupe nardove masti, pomazala Isusova stopala i obrisala ih svojom kosom, a kuća se ispunila mirisom masti. Kaže dakle jedan od njegovih učenika, Juda sin Šimuna Iskariotski, onaj koji je bio spreman da ga preda: zašto ovo mirisavo ulje nije prodato za trista denara i dato siromasima? Rekao je ovo, ali ne zato što mu je bilo stalo do siromašnih, nego zato što je bio lopov, i imao je blagajnu i nosio je stvari koje su stavljane. Rekao je dakle Isus: Pusti je, čuvala je to za dan moje sahrane. Siromašne jer uvijek imate sa sobom, a mene ne imate uvijek. Velika gomila Jevreja je, dakle, saznala da je tamo, i došli su ne samo zbog Isusa, već i da vide Lazara kojeg je podigao iz

mrtvih. A glavne sveštenici su se dogovarali da ubiju i Lazara, zato što su mnogi od Jevreja zbog njega odlazili i vjerovali u Isusa. Sljedeći dan velika gomila koja je došla na praznik, čuvši da Isus dolazi u Jerusalim, uzeli su grane palmi i izašli su u susret njemu, i vikali su: Hosana, blagosloven onaj koji dolazi u ime Gospoda, kralj Izraela. I nađavši magarence, Isus je sjeo na njega, kao što je napisano: ne boj se, kćeri Siona; evo tvoj kralj dolazi sjedeći na ždrebe magarca. Ove stvari njegovi učenici nisu znali isprva, ali kada je Isus bio proslavljen, tada su se sjetili da su ove stvari bile o njemu napisane, i da su mu ove stvari učinili. Svjedočila je dakle gomila koja je bila s njim kada je Lazara pozvao iz groba i podigao ga iz mrtvih. Zbog ovoga mu je i izašla u susret gomila, jer su čuli da je on učinio taj znak. Fariseji su dakle rekli jedni drugima: Vidite da ne postižete ništa? Vidi, svijet je otišao za njim. Bilo je nekih Grka među onima koji su išli gore da se poklone na praznik. Ovi su dakle došli Filipu, onome iz Betsaide Galilejske, i pitali su ga govoreći: Gospodaru, želimo vidjeti Isusa. Dolazi Filip i kaže Andreji, i opet Andreja i Filip kažu Isusu; a Isus im odgovori govoreći: Došao je sat da bude proslavljen Sin čovječji. Zaista, zaista vam kažem, ako zrno pšenice ne padne u zemlju i ne umre, ono ostaje samo, ali ako umre, donosi mnogo ploda. Onaj koji voli svoju dušu izgubit će je, a onaj koji mrzi svoju dušu u ovome svijetu, čuvat će je za vječni život. Ako mi neko služi, neka me slijedi, i gdje sam ja, tamo će i moj sluga biti, i ako mi neko služi, Otac će ga počastiti. Sada je duša moja uznemirena, i šta da kažem? Oče, spasi me od ovog sata. Ali zato sam došao u ovaj čas. Oče, proslavi svoje ime. Došao je dakle glas s neba: i

proslavio sam i opet ću proslaviti. Gomila koja je stajala i čula to govorila je da je bio grom, drugi su govorili da mu je glasnik govorio. Isus je odgovorio i rekao: Ovaj glas nije došao zbog mene, već zbog vas. Sada je sud ovog svijeta, sada će vladar ovog svijeta biti izbačen napolje; i ja, ako budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi. Ovo je govorio označavajući kakvom smrću je trebao umrijeti. Gomila mu je odgovorila: Mi smo čuli iz zakona da Hrist ostaje zauvijek, a kako ti kažeš da Sin Čovječiji treba biti podignut? Ko je ovaj Sin čovječiji? Rekao im je dakle Isus: Još malo vremena svjetlo je sa vama, hodajte dok imate svjetlo, da vas tama ne obuzme, i onaj koji hoda u tami ne zna kuda ide. Dok imate svjetlo, vjerujte u svjetlo, da postanete sinovi svjetla. Ove stvari je govorio Isus, i otišavši, sakrio se od njih. Ali iako je toliko mnogo znakova napravio pred njima, nisu vjerovali u njega, da se ispuni riječ proroka Isaije koju je rekao: Gospodine, ko je vjerovao našoj poruci? I ruka Gospodnja kome je bila otkrivena? Zbog ovoga nisu mogli vjerovati, jer je opet rekao Isaija: zaslijepio je njihove oči i otvrdnuo je njihovo srce, da ne vide očima i ne razumiju srcem i ne obrate se, i izliječiću ih. Ovo je rekao Isaija kada je vidio njegovu slavu i govorio je o njemu. Ipak, međutim, i od vladara mnogi su vjerovali u njega, ali zbog fariseja nisu priznali, da ne bi bili izgnani iz sinagoge; jer su voljeli slavu ljudi više nego slavu Boga. Isus je povikao i rekao: onaj koji vjeruje u mene ne vjeruje u mene, već u onoga koji me je poslao, i onaj koji vidi mene vidi onoga koji me je poslao. Ja sam kao svjetlo došao na svijet, tako da svako ko vjeruje u mene ne ostane u tami. I ako neko čuje moje riječi i ne vjeruje, ja ga ne sudim, jer nisam došao da sudim svijet, već da

spasim svijet. Onaj koji odbacuje mene i ne prima riječi moje, ima onoga koji sudi njemu; riječ koju sam govorio, ta će ga suditi u posljednji dan; jer ja od sebe nisam govorio, nego Otac koji me poslao, on mi je dao zapovijed šta da kažem i šta da govorim; i znam da je njegova zapovijed vječni život. Ono što dakle govorim ja, baš kao što mi je rekao otac, tako govorim.

13

Prije svetkovine pashe, znajući Isus da je došao njegov sat da bi otišao iz ovog svijeta prema Ocu, volivši svoje u svijetu, do kraja ih je volio. I kada se večera dogodila, pošto je đavo već bacio u srce Jude sina Simona Iskariotskog da ga preda, znajući Isus da mu je otac sve dao u ruke, i da je od Boga izašao i da ide prema Bogu, ustaje od večere i skida odjeću, i uzevši peškir opasao je sebe. Zatim je bacio vodu u umivaonik, i počeo je prati stopala učenika i brisati peškirom kojim je bio opasan. Dolazi dakle prema Simonu Petru, i onaj mu govori: Gospode, ti pereš moja stopala? Odgovorio je Isus i rekao mu: Ono što ja činim, ti sada ne znaš, ali znat ćeš nakon ovoga. Kaže mu Petar: nećeš mi oprati stopala dovijeka. Isus mu je odgovorio: ako te ne operem, nemaš dio sa mnom. Kaže mu Simon Petar: Gospode, ne samo moja stopala, već i ruke i glavu. Kaže mu Isus: Onaj koji je opran nema potrebu da opere stopala, već je cijeli čist, i vi ste čisti, ali ne svi. Znao je onoga koji ga izdaje, zbog toga je rekao: Niste svi čisti. Kada je dakle oprao njihova stopala i uzeo svoju odjeću, legavši opet rekao im: Znate li šta sam vam učinio? Vi me zovete

Učitelj i Gospodar, i dobro govorite, jer to jesam. Ako sam dakle ja oprao vaše noge, Gospodar i Učitelj, i vi ste dužni jedni drugima prati noge. Jer primjer sam dao vama, da kako sam ja učinio vama, i vi činite; zaista, zaista kažem vama, nije rob veći od gospodara svoga, niti apostol veći od onoga koji ga je poslao. Ako znate ove stvari, blaženi ste ako ih činite. Ne govorim o svima vama; ja znam koje sam izabrao; ali da se pismo ispuni, onaj koji jede hljeb sa mnom podigao je svoju petu protiv mene. Od sada vam govorim prije nego što se dogodi, tako da kada se dogodi, vjerujete da sam ja. Zaista, zaista vam kažem, onaj koji prima nekoga koga pošaljem, mene prima, a onaj koji mene prima, prima onoga koji me je poslao. Ove stvari rekavši, Isus je bio uznemiren duhom, i svjedočio je i rekao: Zaista, zaista vam kažem da će me jedan od vas predati. Učenici su dakle gledali jedan u drugog, ne znajući o kome govori. Bio je jedan od njegovih učenika ležeći u naručju Isusa, koga je Isus volio; Simon Petar mu je dakle dao znak da upita ko bi bio onaj o kome govori. Pao pak onaj na grudi Isusa, kaže mu: Gospode, ko je? Isus odgovara: Onaj je kome ću ja dati zalogaj nakon što ga umočim. I umočivši zalogaj, daje ga Judi, sinu Simona Iskariote. I nakon zalogaja tada je šejtan ušao u njega. Kaže dakle njemu Isus: Ono što radiš, uradi brže. Ali ovo niko nije znao od onih koji su ležali za stolom za šta mu je rekao; neki su mislili, pošto je Juda imao kesu za novac, da mu Isus kaže, kupi ono što nam treba za praznik, ili da da nešto siromašnima. Uzevši dakle zalogaj, onaj odmah iziđe. Bila je noć. Kada je dakle izašao, Isus kaže: Sada je proslavljen Sin Čovječiji, i Bog je proslavljen u njemu. Ako je Bog bio proslavljen u njemu, i Bog će ga proslaviti

u sebi, i odmah će ga proslaviti. Djeco mala, još malo sam sa vama. Tražit ćete me, i kao što sam rekao Židovima da gdje ja idem, vi ne možete doći, i vama kažem sada. Novu zapovijest dajem vama da volite jedni druge, kao što sam vas volio, da i vi volite jedni druge. Po ovome će svi znati da ste moji učenici, ako imate ljubav jedni prema drugima. Kaže mu Šimun Petar: Gospodaru, gdje ideš? Isus mu je odgovorio: Gdje ja idem, ne možeš me sada slijediti, ali kasnije ćeš me slijediti. Petar mu kaže: Gospodaru, zašto te ne mogu slijediti upravo sada? Stavit ću svoju dušu za tebe. Odgovorio mu je Isus: Dušu svoju za mene položit ćeš? Zaista, zaista ti kažem, neće pijetao zapjevati dok me ne porekneš tri puta.

14

Neka vaše srce ne bude uznemireno, vjerujete u Boga, i u mene vjerujte. U kući mog oca ima mnogo mjesta; ako ne, rekao bih vama; idem da pripremim mjesto za vas; i ako odem i pripremim za vas mjesto, opet dolazim i uzet ću vas k sebi, da gdje sam ja, i vi budete. I znate gdje ja idem, i znate put. Toma mu kaže: Gospode, ne znamo kuda ideš, i kako možemo znati put? Isus mu kaže: Ja sam put i istina i život. Niko ne dolazi Ocu ako ne kroz mene. Da ste me znali, i oca mog biste znali. I od sada ga poznajete i vidjeli ste ga. Filip mu kaže: Gospode, pokaži nam Oca i to nam je dovoljno. Kaže mu Isus: Toliko vremena sam s vama, a nisi me upoznao, Filipe? Onaj koji je vidio mene, vidio je Oca; i kako ti kažeš, pokaži nam Oca? Ne vjeruješ da sam

ja u Ocu i Otac u meni? Riječi koje ja govorim vama, od sebe samog ne govorim; ali Otac koji u meni ostaje, on sam čini djela. Vjerujte mi da sam ja u Ocu i Otac u meni, a ako ne, onda vjerujte zbog samih djela. Zaista, zaista vam kažem, onaj koji vjeruje u mene, djela koja ja činim i on će činiti, i veća od ovih će činiti, jer ja idem ka ocu mome, i što god zatražite u moje ime, ovo ću učiniti, da bi bio proslavljen otac u sinu. Ako nešto zatražite u moje ime, ja ću to učiniti. Ako me volite, čuvajte moje zapovijedi, i ja ću pitati Oca i on će vam dati drugog Zagovornika, da ostane s vama zauvijek, Duha istine, kojeg svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; ali vi ga poznajete, jer ostaje kod vas i u vama će biti. Neću vas ostaviti kao siročad, dolazim k vama. Još malo i svijet me više neće vidjeti, vi pak vidite me, jer ja živim i vi ćete živjeti. U onom danu vi ćete znati da sam ja u mom Ocu i vi u meni i ja u vama. Onaj koji ima moje zapovijedi i čuva ih, taj je onaj koji voli mene, a onaj koji voli mene biće voljen od moga oca, i ja ću voljeti njega i pokazaću mu sebe. Kaže mu Juda, ne Iskariot: Gospode, šta se dogodilo da namjeravaš objaviti sebe nama, a ne svijetu? Isus je odgovorio i rekao mu: Ako me neko ljubi, čuvat će moju riječ, i moj Otac će ga ljubiti, i doći ćemo k njemu i učinit ćemo boravište kod njega. Onaj koji me ne ljubi ne čuva moje riječi, i riječ koju slušate nije moja, već Oca koji me je poslao. Ove stvari sam govorio vama dok sam ostajao kod vas; a Branitelj, Duh Sveti kojeg će poslati Otac u mom imenu, on će vas naučiti sve i podsjetiti vas na sve što sam vam rekao. Mir ostavljam vama, mir moj dajem vama; ne kao što svijet daje, ja dajem vama. Neka vaše srce ne bude uznemireno niti neka se

plaši. Čuli ste da sam vam rekao, idem i dolazim k vama; ako ste me voljeli, radovali biste se što sam rekao, idem k ocu; jer moj otac veći je od mene; i sada sam vam rekao prije nego se dogodi, da kada se dogodi vjerujete. Neću više mnogo govoriti s vama; jer dolazi vladar svijeta, i u meni nema ništa; ali da svijet zna da volim Oca, i kao što mi je Otac zapovjedio, tako činim. Ustanite, idemo odavde.

15

Ja sam prava vinova loza, i moj otac je zemljoradnik. Svaku granu u meni koja ne nosi plod, on je uzima, a svaku koja nosi plod, on je čisti, tako da nosi više ploda. Već ste čisti zbog riječi koju sam vam govorio. Ostanite u meni, i ja u vama. Kao što grana ne može rod nositi od sebe same, ako ne ostane u lozi, tako ni vi, ako ne ostanete u meni. Ja sam loza, vi ste grane. Onaj koji ostaje u meni i ja u njemu, taj nosi mnogo voća, jer bez mene ne možete činiti ništa. Ako neko ne ostane u meni, biva bačen napolje kao grana i biva osušen, i skupljaju ih i bacaju u vatru, i gori. Ako ostanete u meni i moje riječi ostanu u vama, što god želite tražite, i biće vam dato. U ovome je proslavljen Otac moj, da mnogo ploda nosite i da postanete moji učenici. Kao što me je otac volio, i ja sam vas volio, ostanite u mojoj ljubavi. Ako čuvate moje zapovijesti, ostat ćete u mojoj ljubavi, kao što sam ja sačuvao zapovijesti moga oca i ostajem u njegovoj ljubavi. Ove stvari sam vam govorio da moja radost ostane u vama i da vaša radost bude ispunjena. Ovo je moja zapovijed, da

ljubite jedan drugog kao što sam ja volio vas. Veću ljubav od ove niko nema, nego da neko položi dušu svoju za prijatelje svoje. Vi ste moji prijatelji ako činite sve što vam ja zapovijedam. Ne zovem vas više robovima, jer rob ne zna šta čini njegov gospodar, već sam vas nazvao prijateljima, jer sve što sam čuo od svoga oca učinio sam vam poznatim. Niste vi mene izabrali, već sam ja izabrao vas i postavio sam vas da idete i donosite rod, i da vaš rod ostane, kako bi vam Otac dao što god zatražite u moje ime. Ovo vam zapovijedam da volite jedni druge. Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene prije vas mrzio. Ako biste bili od svijeta, svijet bi volio svoje, ali pošto niste od svijeta, nego sam ja vas izabrao iz svijeta, zbog toga vas svijet mrzi. Sjećajte se riječi koju sam vam ja rekao: rob nije veći od svoga gospodara. Ako su mene progonili, i vas će progoniti; ako su moju riječ čuvali, i vašu će čuvati. Ali sve ove stvari učiniće vama zbog moga imena, jer ne znaju onoga koji me je poslao. Da nisam došao i govorio im, ne bi imali grijeh, ali sada nemaju izgovor za svoj grijeh. Onaj koji mrzi mene, mrzi i mog oca. Ako djela ne bih učinio među njima koja niko drugi nije učinio, ne bi imali grijeha, ali sada su i vidjeli i mrzili i mene i oca moga. Ali da bi mogla biti ispunjena riječ napisana u njihovom zakonu, da su me mrzili bez razloga. Kada pak dođe Branilac kojeg ja pošaljem vama od Oca, Duh istine koji od Oca izlazi, on će svjedočiti o meni; i vi pak svjedočite, jer ste od početka sa mnom.

16

Ove stvari sam vam govorio da ne budete uvrijeđeni. Učinit će vas izgnanicima, ali dolazi sat kada će svaki onaj koji vas ubije misliti da prinosi službu Bogu. I ove stvari će učiniti, jer nisu poznavali Oca niti mene. Ali ove stvari sam vam govorio da kada dođe taj sat, sjetite se njih da sam vam ja rekao. Ove stvari vam od početka nisam rekao, jer sam bio s vama. Sada ali ja idem prema onome koji me je poslao, i niko od vas me ne pita gdje ideš, ali zato što sam vam ove stvari govorio, tuga je ispunila vaše srce. Ali ja vam govorim istinu: korisno je za vas da odem. Jer ako ja ne odem, zagovornik neće doći k vama; ali ako odem, poslaću ga k vama; i kada dođe, on će ukoriti svijet o grijehu i o pravednosti i o sudu. O grijehu, zaista, zato što ne vjeruju u mene; o pravednosti, pak, zato što idem ka mom ocu i više me ne vidite; o sudu, pak, zato što je vladar ovog svijeta osuđen. Još mnogo imam da vam kažem, ali to ne možete podnijeti upravo sada. Kada pak dođe onaj, Duh istine, vodiće vas u svu istinu, jer neće govoriti od sebe samog, nego će govoriti sve što čuje, i objaviće vam stvari koje dolaze. Onaj će me proslaviti, jer će uzeti od mene i objaviti vama. Sve što ima Otac moje je; zbog toga sam rekao da će od mene uzeti i objaviti vama. Malo pa me nećete vidjeti, i opet malo pa ćete me vidjeti, jer ja idem k Ocu. Rekli su dakle njegovi učenici jedni drugima: Šta je ovo što nam govori: Malo vremena i nećete me vidjeti, i opet malo vremena i vidjet ćete me, i Ja idem Ocu? Govorili su dakle: Šta je ovo malo o čemu on govori? Ne znamo šta govori. Isus je dakle znao da su ga htjeli pitati, i rekao im je: O ovome raspravljate jedni s drugima što sam rekao: Malo i nećete me vidjeti, i opet malo i vidjet ćete me? Zaista, zaista vam kažem da ćete plakati i

naricati vi, a svijet će se radovati; vi ćete biti ožalošćeni, ali vaša tuga će postati radost; žena kada rađa, ima tugu, jer je došao njen čas; kada pak rodi dijete, više ne pamti nevolju zbog radosti što je čovjek rođen na svijet. I vi dakle sada imate bol, ali ponovo ću vas vidjeti i vaše srce će se radovati, i vašu radost niko ne uzima od vas. I u onaj dan mene nećete pitati ništa. Zaista, zaista vam kažem da što god budete tražili od Oca u moje ime, dat će vama. Do sada niste tražili ništa u moje ime; tražite i primićete, da vaša radost bude ispunjena. Ove stvari govorio sam vama u pričama, ali dolazi sat kada vam više neću govoriti u pričama, nego ću vam otvoreno objaviti o Ocu. U onom danu u moje ime tražit ćete; i ne kažem vama da ću ja pitati Oca za vas; jer sam Otac voli vas, zato što ste vi mene voljeli i vjerovali ste da sam ja od Boga izašao. Izašao sam od Oca i došao sam na svijet; opet ostavljam svijet i idem ka Ocu. Njegovi učenici mu kažu: Evo, sada govoriš otvoreno i ne koristiš nikakvu poslovicu. Sada znamo da znaš sve i nemaš potrebu da te neko pita. U ovome vjerujemo da si od Boga izašao. Odgovorio im je Isus: Sada vjerujete? Evo dolazi sat, i sada je došao, da budete rasuti svaki u svoje i mene samog ostavite; i nisam sam, jer Otac je sa mnom. Ove stvari sam vam govorio da biste u meni imali mir. U svijetu ćete imati nevolju; ali ohrabrite se, ja sam pobijedio svijet.

17

Ove stvari govorio je Isus, i podigao je svoje oči u nebo i rekao: Oče, došao je sat; proslavi svog sina, da i tvoj sin proslavi tebe,

kao što si dao njemu vlast nad svakim tijelom, da sve što si dao njemu dat će njima vječni život. Ovo je vječni život, da poznaju tebe, jedinog istinitog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Hrista. Ja sam te proslavio na zemlji, završio sam posao koji si mi dao da uradim; i sada ti proslavi mene, Oče, kod sebe onom slavom koju sam imao prije nego što je svijet bio kod tebe. Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz svijeta. Bili su tvoji i dao si mi ih, i tvoju riječ su sačuvali. Sada su spoznali da je sve što si mi dao od tebe; da sam riječi koje si mi dao dao njima, i oni su ih primili, i istinski su spoznali da sam od tebe izašao, i povjerovali su da si me ti poslao. Ja o njima pitam; ne pitam o svijetu, već o onima koje si mi dao, jer su tvoji, i sve moje je tvoje i tvoje je moje, i proslavljen sam u njima. I više nisam u svijetu, a oni su u svijetu, i ja dolazim k tebi. Oče sveti, čuvaj ih u tvom imenu koje si mi dao, da budu jedno kao što smo mi. Kada sam bio sa njima u svijetu, ja sam ih čuvao u tvome imenu; one koje si mi dao čuvao sam, i niko od njih nije propao osim sina uništenja, da se pismo ispuni. Ali sada dolazim k tebi, i ovo govorim u svijetu da oni imaju moju radost ispunjenu u sebi. Ja sam dao njima tvoju riječ, i svijet ih je mrzio, jer nisu od svijeta, kao što ni ja nisam od svijeta. Ne molim da ih uzmeš iz svijeta, ali da ih sačuvaš od zla. Iz svijeta nisu, kao što ja nisam iz svijeta. Posveti ih u tvojoj istini, tvoja riječ je istina. Kao što si me ti poslao u svijet, tako sam i ja poslao njih u svijet. I za njih ja posvećujem sebe, da i oni budu posvećeni u istini. Ne pitam samo o ovim, već i o onima koji vjeruju kroz njihovu riječ u mene, da svi budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, da i oni budu jedno u nama, da svijet vjeruje da si ti mene poslao. I ja slavu koju si mi dao dao

sam im, da budu jedno kao što smo mi jedno, ja u njima i ti u meni, da budu usavršeni u jedno, i da svijet zna da si ti mene poslao i volio si ih kao što si mene volio. Oče, želim da oni koje si mi dao budu sa mnom tamo gdje sam ja, da vide moju slavu koju si mi dao, jer si me volio prije postanka svijeta. Oče pravedni, i svijet te nije znao, ali ja sam te znao, i ovi su znali da si ti me poslao; i učinio sam poznatim njima tvoje ime i učiniću poznatim, da ljubav kojom si me volio u njima bude, i ja u njima.

18

Ove stvari rekavši, Isus je izašao sa svojim učenicima s one strane potoka Kedron, gdje je bio vrt u koji je ušao on i njegovi učenici. Znao je i Juda, koji ga je izdavao, to mjesto, jer se Isus često tamo sastajao sa svojim učenicima. Judah je, dakle, uzevši kohortu i pomoćnike od glavnih svećenika i fariseja, došao tamo sa bakljama, lampama i oružjem. Jesus, dakle, znajući sve što dolazi na njega, izašao je i rekao im: Koga tražite? Odgovorili su mu: Isusa iz Nazareta. Kaže im Isus: Ja sam. Stajao je i Juda koji ga je predavao s njima. Kada im je dakle rekao da ja jesam, otišli su unatrag i pali na zemlju. Opet dakle njih upita: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazarećanina. Odgovorio je Isus: Rekao sam vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu; da bi se ispunila riječ koju je rekao, da one koje si mi dao, nisam izgubio nijednog od njih. Šimun dakle Petar, imajući mač, izvukao ga je i udario roba velikog svećenika i odsekao mu desno uho; a ime toga roba bilo je Malho. Rekao je dakle Isus

Petru: Baci mač u korice! Čašu koju mi je dao Otac, zar da je ne pijem? Kohort dakle i vojni tribun i sluge Jevreja uhvatili su Isusa i vezali su ga i odveli su ga prvo ka Ani; bio je jer tast Kajafe, koji je bio prvosveštenik te godine. Bio je a Kajafa onaj koji je savjetovao Jevrejima da je korisno da jedan čovjek nestane za narod. Pratio je Isusa Šimun Petar i drugi učenik. A taj učenik je bio poznat velikom svećeniku, i ušao je zajedno sa Isusom u dvorište velikog svećenika; a Petar je stajao kod vrata napolju. Izašao je dakle onaj drugi učenik, koji je bio poznat velikom svećeniku, i rekao vratarki, i uveo Petra. Kaže dakle sluškinja vratarka Petru: Nisi li i ti od učenika ovog čovjeka? On kaže: Nisam. Stajali su robovi i pomoćnici koji su napravili vatru od uglja, jer je bilo hladno, i grijali su se, a Petar je bio s njima, stojeći i grijući se. Stoga je veliki svećenik upitao Isusa o njegovim učenicima i o njegovom učenju. Isus mu odgovori: Ja sam otvoreno govorio svijetu, uvijek sam učio u skupštini i u hramu, gdje se Jevreji uvijek okupljaju, a u tajnosti nisam govorio ništa. Šta me pitaš? Pitaj one koji su čuli šta sam im govorio; evo, ovi znaju šta sam ja rekao. Kada je on ovo rekao, jedan od pomoćnika koji je stajao pored njega udario je Isusa govoreći: Ovako odgovaraš velikom svešteniku? Isus mu odgovori: Ako sam loše govorio, posvjedoči o zlu; ako li dobro, zašto me udaraš? Ana ga je poslao vezanog ka Kajafi, velikom svešteniku. A Šimun Petar je stajao i grijao se. Rekli su mu dakle: Nisi li i ti jedan od njegovih učenika? On je dakle porekao i rekao: Nisam. Kaže jedan od slugu glavnog svećenika, koji je bio rođak onoga kome je Petar odsijekao uho: Nisam li te ja vidio u vrtu s njim? Petar je dakle opet porekao, i pijetao je odmah

zakukurikao. Vode dakle Isusa od Kajafe u pretorij. Bilo je pak jutro, a oni nisu ušli u pretorij da se ne bi okaljali, nego da mogu jesti pashu. Izašao je dakle Pilat prema njima i rekao: Kakvu optužbu donosite protiv ovog čovjeka? Odgovorili su i rekli mu: Ako ovaj ne bi bio zločinac, ne bismo ti ga predali. Pilat im je dakle rekao: Uzmite ga vi i sudite mu prema vašem zakonu. Rekli su dakle njemu Jevreji: Nama nije dozvoljeno ubiti nikoga, da se ispuni riječ Isusa koju je rekao naznačujući kakvom smrću je imao da umre. Pilat je dakle opet ušao u pretorij i pozvao Isusa i rekao mu: Ti si kralj Jevreja? Isus mu je odgovorio: Kažeš li ti ovo sam od sebe, ili su ti drugi rekli o meni? Pilat je odgovorio: Nisam valjda ja Jevrejin? Tvoj narod i glavni svećenici predali su te meni; šta si učinio? Odgovorio je Isus: Kraljevstvo moje nije iz ovog svijeta. Ako bi kraljevstvo moje bilo iz ovog svijeta, moji pomoćnici bi se borili da ne budem predan Jevrejima. Ali sada moje kraljevstvo nije odavde. Rekao mu je dakle Pilat: Dakle ti si kralj? Odgovorio je Isus: ti kažeš da sam ja kralj. Ja sam za ovo rođen i za ovo sam došao na svijet da svjedočim istini. Svako ko je od istine sluša moj glas. Pilat mu kaže: Šta je istina? I ovo rekavši, opet je izašao prema Jevrejima i kaže im: Ja ne nalazim nikakav razlog u njemu. Ali je običaj vama da vam jednog pustim na Pashu. Želite li dakle da vam pustim kralja Jevreja? Vikali su, dakle, opet svi govoreći: Ne ovog, već Barabu! A Baraba je bio razbojnik.

19

Tada je dakle Pilat uzeo Isusa i bičevao ga. I vojnici, isplevši krunu od trnja, stavili su je na njegovu glavu, i purpurnu haljinu bacili su oko njega i govorili su: Zdravo, kralju Jevreja; i davali su mu udarce. Izašao je dakle opet napolju Pilat i kaže im: Evo, vodim vam ga napolju, da znate da u njemu ne nalazim nikakav razlog. Izašao je dakle Isus napolje noseći trnovitu krunu i grimizni ogrtač, i kaže im: evo čovjeka. Kada su dakle glavni sveštenici i sluge vidjeli njega, viknuše govoreći: Razapni ga, razapni ga! Pilat im kaže: Uzmite ga vi i razapnite; ja jer ne nalazim krivicu u njemu. Jevreji su mu odgovorili: Mi imamo zakon, i prema našem zakonu on treba da umre, jer je sebe učinio Božjim sinom. Kada je dakle Pilat čuo ovu riječ, još više se uplašio, i ponovo je ušao u pretorij i kaže Isusu: Odakle si ti? A Isus mu nije dao odgovor. Kaže dakle njemu Pilat: Meni ne govoriš? Zar ne znaš da imam autoritet da te razapnem i da imam autoritet da te oslobodim? Odgovorio je Isus: Ne bi imao nikakav autoritet prema meni da ti nije bio dan odozgo. Zbog toga onaj koji me predaje tebi ima veći grijeh. Od tada je Pilat tražio da ga oslobodi; ali Jevreji su vikali govoreći: Ako ovoga oslobodiš, nisi prijatelj Cezarov. Svako ko čini sebe kraljem govori protiv Cezara. Dakle, Pilat, čuvši ovu riječ, izveo je napolje Isusa i sjeo na sudačkom mjestu na mjestu koje se zove Popločano Kamenjem, a na hebrejskom Gabata; bilo je pripremanje Pashe, a sat bio kao šesti; i kaže Jevrejima: evo vaš kralj. A oni su viknuli: Uzmi ga, uzmi ga, razapni ga! Pilat im kaže: Da razapnem vašeg kralja? Glavni svećenici su odgovorili: Nemamo kralja osim Cezara. Tada ga je, dakle, predao njima da bude razapet. Primili su Isusa i odveli ga; i noseći svoj krst,

izašao je na mjesto zvano Lobanja, koje se na hebrejskom zove Golgota, gdje su ga razapeli, i s njim dvojicu drugih s ove i s one strane, a Isusa u sredini. Napisao je i natpis Pilat i postavio ga na krst, a bilo je napisano: Isus Nazarećanin, kralj Jevreja. Ovaj natpis su dakle mnogi Jevreji pročitali, jer je mjesto gdje je Isus bio razapet bilo blizu grada, i bio je napisan na hebrejskom, na grčkom i na latinskom. Glavni sveštenici Jevreja su dakle govorili Pilatu: Ne piši Kralj Jevreja, već da je onaj rekao: Ja sam kralj Jevreja. Pilat je odgovorio: Što sam napisao, napisao sam. Vojnici su, dakle, kada su razapeli Isusa, uzeli njegove haljine i napravili četiri dijela, svakom vojniku po dio, i tuniku. A tunika je bila bez šava, odozgo tkana kroz cijelu. Rekli su dakle jedan drugome: da ga ne cijepamo, nego da bacimo ždrijeb za njega čiji će biti; da se ispuni pismo koje kaže: podijelili su haljine moje među sobom, i na odjeću moju bacili su ždrijeb. Vojnici su dakle ove stvari uradili. Stajale su pored krsta Isusovog njegova majka i sestra njegove majke, Marija od Klope i Marija Magdalena. Jesus dakle, vidjevši majku i učenika koga je volio kako stoji pored, kaže svojoj majci: Ženo, evo tvog sina. Zatim kaže učeniku: evo tvoje majke. I od tog sata učenik ju je uzeo k sebi. Nakon ovoga, znajući Isus da je sve već završeno, da bi se dovršilo Pismo, kaže: Žedan sam. Posuda puna octa je dakle ležala tamo, a oni su napunili spužvu octom i stavivši je na isop, donijeli su je njegovim ustima. Kada je, dakle, Isus uzeo ocat, rekao je: Završeno je, i, naslonjivši glavu, predao je duh. Jevreji su, dakle, kako tijela ne bi ostala na križu subotom, pošto je bio dan pripreme - jer je bio veliki dan te subote - zamolili Pilata da im se polome noge i da budu skinuta. Došli su dakle vojnici i

prvome slomiše noge i drugome koji je bio razapet s njim; ali kad dođoše Isusu, kako vidješe da je već mrtav, ne slomiše mu noge, nego jedan od vojnika kopljem mu probode stranu, i odmah izađe krv i voda. I onaj koji je vidio svjedočio je, i istinito je njegovo svjedočanstvo, i on zna da istinu govori, da i vi vjerujete. Jer se desilo ove stvari, da se pismo ispuni, kost njegova neće biti slomljena. I opet drugo pismo kaže: gledaće u onoga koga su proboli. Nakon ovih stvari upitao je Pilata Josif iz Arimateje, koji je bio učenik Isusa, ali skriven zbog straha od Jevreja, da bi mogao odnijeti tijelo Isusa; i Pilat je dozvolio. Došao je dakle i uzeo tijelo Isusa. Došao je i Nikodim, onaj koji je došao Isusu noću prvi put, noseći mješavinu smirne i aloja oko sto litara. Uzeli su dakle tijelo Isusa i vezali ga u lanene platne sa mirisima, kao što je običaj kod Jevreja da sahranjuju. A bilo je na mjestu gdje je bio razapet vrt, i u vrtu novi grob, u kojem još nikada niko nije bio položen; tamo dakle, zbog pripreme Jevreja, jer je grob bio blizu, stavili su Isusa.

20

Prvog dana u sedmici Marija Magdalena dolazi rano ujutro, dok je još bila tama, do groba i vidi da je kamen uklonjen sa groba. Trči dakle i dolazi prema Simonu Petru i prema drugom učeniku koga je volio Isus, i kaže im: Uzeli su Gospodara iz groba, i ne znamo gdje su ga stavili. Izašao je dakle Petar i drugi učenik i išli su ka grobu. Trčala su dvojica zajedno, i drugi učenik je pretrčao brže od Petra i došao je prvi do groba, i sagnuvši se vidi kako

leže platnene tkanine, ali ipak nije ušao. Dolazi dakle Šimun Petar prateći ga, i ušao je u grob i vidio je lanena platna kako leže, i maramu koja je bila na njegovoj glavi, ne ležeću sa lanenim platnima, već odvojeno zamotanu na jednom mjestu. Tada dakle ušao je i drugi učenik koji je došao prvi do groba, i vidio je i povjerovao; jer još nisu znali iz Pisma da je potrebno da on ustane od mrtvih. Učenici su dakle opet otišli kućama. Marija je stajala vani kod groba plačući. Kako je stoga plakala, sagnula se u grob i vidjela dva anđela u bijelom kako sjede, jednog kod glave i jednog kod stopala, gdje je ležalo tijelo Isusovo. I oni joj kažu: Ženo, što plačeš? Kaže im: Uzeli su mog Gospodara, i ne znam gdje su ga stavili. I rekavši ove stvari, okrenula se unazad i vidi Isusa kako stoji, i nije znala da je to Isus. Kaže njoj Isus: Ženo, što plačeš? Koga tražiš? Ona, misleći da je vrtlar, kaže mu: Gospodaru, ako si ti odnio njega, reci mi gdje si ga stavio, i ja ću ga podići. Isus joj kaže: Marija. Okrenuvši se, ona mu reče: Rabbuni, što znači Učitelju. Kaže joj Isus: Ne dodiruj me, jer još nisam uzašao k Ocu mome. Idi k mojoj braći i reci im: Uzlazim k Ocu mome i Ocu vašem, i Bogu mome i Bogu vašem. Dolazi Marija Magdalena javljajući učenicima da je vidjela Gospodina i da joj je to rekao. Budući da je bilo veče toga dana, prvog dana u sedmici, i vrata su bila zatvorena gdje su učenici bili sakupljeni zbog straha od Jevreja, došao je Isus i stao u sredinu, i rekao im, mir vama. I rekavši ovo, pokazao im je ruke i svoj bok. Učenici su se dakle radovali kada su vidjeli Gospodina. Rekao im je dakle Isus opet: Mir vama. Kao što me je poslao Otac, i ja šaljem vas. I ovo rekavši, udahnuo je i kaže njima: Primite Duha Svetog; ako nekih oprostite grijehe,

oprošteni su njima; ako nekih zadržite, zadržani su. Toma, međutim, jedan od dvanaest, zvani Didim, nije bio s njima kada je došao Isus. Govorili su dakle njemu ostali učenici: Vidjeli smo Gospodina. A on reče njima: ako ne vidim u njegovim rukama oblik čavala, i stavim svoj prst u oblik čavala, i stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati. I nakon osam dana opet su njegovi učenici bili unutra i Toma s njima. Dolazi Isus dok su vrata bila zatvorena, i stao je u sredinu i rekao: Mir vama. Tada kaže Tomi: Donesi svoj prst ovdje i vidi moje ruke, i donesi svoju ruku i stavi je u moju stranu, i ne budi nevjeran, već vjeran. I odgovorio je Toma i rekao mu: Gospodar moj i Bog moj. Isus mu kaže: Zato što si me vidio, povjerovao si. Blaženi oni koji nisu vidjeli, a povjerovali su. Mnogo drugih znakova doista je učinio Isus pred svojim učenicima, koji nisu napisani u ovoj knjizi; ali ove stvari su napisane da biste vjerovali da je Isus Hrist, Sin Božji, i da biste vjerujući imali život u njegovu imenu.

21

Poslije ovih stvari Isus se opet objavio učenicima na Tiberijadskom moru, a objavio se ovako. Bili su zajedno Šimun Petar, i Toma zvani Blizanac, i Natanael iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i dvojica drugih njegovih učenika. Simon Petar im kaže: Idem ribariti. Kažu njemu: Dolazimo i mi sa tobom. Izašli su i ušli u brod odmah, i u onoj noći nisu ništa uhvatili. Kada je jutro već nastalo, Isus je stajao na obali, ali učenici nisu znali da je to Isus. Isus im dakle kaže: Djeco, imate li

nešto hrane? Odgovorili su mu: Ne. A on im reče: Bacite mrežu na desnu stranu broda, i naći ćete. Bacili su dakle, i više nisu mogli da ga povuku zbog množine riba. Dakle, onaj učenik koga je Isus volio kaže Petru: To je Gospodar. Šimun Petar, dakle, čuvši da je Gospodar, opasao se gornjom odjećom; jer je bio go; i bacio se u more; a drugi učenici došli su čamcem; jer nisu bili daleko od zemlje, nego kao dvjesto lakata, vukući mrežu riba. Kada su, dakle, izašli na zemlju, vide vatru od ugljena koja leži i ribu stavljenu na nju i hljeb. Kaže im Isus: Donesite od riba koje ste upravo ulovili. Otišao je gore Šimon Petar i povukao mrežu na zemlju, punu velikih riba, stotinu pedeset tri, i iako ih je bilo toliko mnogo, mreža nije bila podrana. Kaže im Isus: Dođite doručkujte. Niko od učenika nije smio da ga pita Ko si ti?, znajući da je On Gospodar. Dolazi dakle Isus i uzima hljeb i daje im ga, i ribu isto tako. Ovo je već treći put da se Isus objavio svojim učenicima pošto je ustao iz mrtvih. Kada su dakle doručkovali, kaže Šimunu Petru Isus: Šimune, sine Jonin, voliš li me više od ovih? Kaže mu: da, Gospode, ti znaš da te volim. Kaže mu: hrani moje jaganjce. Kaže mu opet, drugi put: Šimune, sine Jonin, voliš li me? Kaže mu: da, Gospode, ti znaš da te volim. Kaže mu: pasi ovce moje. Kaže mu treći put: Simone, sine Jonin, voliš li me? Petar je bio ožalošćen zato što mu reče treći put, voliš li me, i reče mu: Gospodaru, ti sve znaš, ti znaš da te volim. Kaže mu Isus: Hrani ovce moje. Zaista, zaista ti kažem, kada si bio mlađi, opasivao si se sam i hodao si gdje si htio, ali kada ostariš, ispružićeš ruke svoje, i drugi će te opasati i odvesti gdje ne želiš. Ovo je rekao označavajući kakvom smrću će proslaviti Boga. I rekavši ovo, kaže mu: Slijedi me. Okrenuvši se, Petar vidi

učenika kojeg je Isus volio kako ga slijedi, onoga koji je također bio prislonjen na njegove grudi za večerom i rekao: Gospode, ko je onaj koji te izdaje? Vidjevši ovog, Petar kaže Isusu: Gospode, a šta je s ovim? Isus mu kaže: Ako želim da on ostane dok ja dođem, šta ti je do toga? Ti slijedi me. Izašla je dakle ta riječ među braću da onaj učenik ne umire, a Isus mu nije rekao da ne umire, nego: Ako hoću da on ostane dok ja dođem, šta je tebi do toga? Ovo je učenik koji svjedoči o ovim stvarima i koji je napisao ove stvari, i znamo da je njegovo svjedočanstvo istinito. Ima i mnogo drugih stvari koliko ih je učinio Isus, koje ako bi se pisale jedna po jedna, mislim da ni sam svijet ne bi mogao sadržati knjige koje bi bile napisane. Amen.

Ivanova poslanica

1

Ono što je bilo od početka, što smo čuli, što smo vidjeli našim očima, što smo posmatrali i naše ruke su dodirnule, o Riječi života; i život je bio objavljen, i vidjeli smo i svjedočimo i objavljujemo vama vječni život, koji je bio kod Oca i bio je objavljen nama; što smo vidjeli i čuli, objavljujemo vama, da i vi imate zajedništvo sa nama; a naše zajedništvo je sa Ocem i sa njegovim Sinom Isusom Hristom. I ove stvari vama pišemo da bi naša radost bila ispunjena. I ovo je poruka koju smo čuli od njega i objavljujemo vama, da je Bog svjetlost i da u njemu nema nikakve tame. Ako kažemo da imamo zajedništvo sa njim i hodamo u tami, lažemo i ne činimo istinu; ako pak hodamo u svjetlosti, kao što je on u svjetlosti, imamo zajedništvo jedni sa drugima, i krv Isusa Hrista sina njegovog čisti nas od svakog grijeha. Ako kažemo da nemamo grijeh, varamo sami sebe i istina nije u nama. Ako priznamo naše grijehe, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe i očisti nas od sve nepravde. Ako kažemo da nismo sagriješili, činimo ga lažovom, i njegova

riječ nije u nama.

2

Djeco moja mala, ove stvari pišem vama da ne sagriješite; i ako neko sagriješi, zastupnika imamo kod Oca, Isusa Hrista pravednog; i on je pomirenje za grijehe naše, ne samo za naše, nego i za cijeli svijet. I po ovom znamo da smo ga upoznali, ako držimo njegove zapovijedi. Onaj koji kaže, poznajem ga, a ne drži njegove zapovijedi, lažov je, i u njemu nema istine; a ko drži njegovu riječ, zaista je u njemu ljubav Božja usavršena. U ovome znamo da smo u njemu. Onaj koji govori da ostaje u njemu dužan je da hoda kao što je onaj hodao. Braćo, ne pišem vama novu zapovijed, već staru zapovijed koju ste imali od početka; stara zapovijed je riječ koju ste čuli od početka. Opet vam pišem novu zapovijed, što je istinito u njemu i u vama, jer tama prolazi i istinsko svjetlo već sija. Onaj koji govori da je u svjetlu, a mrzi svog brata, u tami je do sada. Onaj koji voli svog brata ostaje u svjetlosti, i smetnje u njemu nema; a onaj koji mrzi svog brata je u tami i u tami hoda, i ne zna gdje ide, jer tama je zaslijepila njegove oči. Pišem vama, djeco mala, jer su vam oprošteni grijesi zbog njegovog imena. Pišem vama, očevi, jer ste upoznali Onoga koji je od početka. Pišem vama, mladići, jer ste pobijedili onoga zlog. Pisao sam vama, djeco, jer ste upoznali Oca. Pisao sam vama, očevi, zato što ste poznali onoga od početka. Pisao sam vama, mladi ljudi, zato što ste jaki i riječ Božja ostaje u vama i pobijedili ste zloga. Ne ljubite svijet niti stvari u svijetu. Ako

neko voli svijet, nije ljubav Oca u njemu; jer sve što je u svijetu, želja tijela i želja očiju i oholost života, nije od Oca, već je od svijeta. I svijet prolazi i želja njegova, ali onaj koji čini volju Božju ostaje zauvijek. Djeco, posljednji je sat, i kao što ste čuli da antihrist dolazi, i sada su mnogi postali antihristi; odatle znamo da je posljednji sat. Iz naših redova su izašli, ali nisu bili iz naših redova, jer da su bili iz naših redova, ostali bi sa nama, ali da bi se otkrilo da nisu svi iz naših redova. I vi imate pomazanje od Svetoga i znate sve. Nisam vam pisao zato što ne znate istinu, već zato što je znate, i zato što nijedna laž nije iz istine. Ko je lažov ako ne onaj koji poriče da Isus jeste Hrist? Ovo je antihrist, onaj koji poriče Oca i Sina. Svaki onaj koji poriče Sina ne posjeduje ni Oca. Vi dakle ono što ste čuli od početka, neka ostane u vama. Ako u vama ostane ono što ste čuli od početka, i vi ćete ostati u Sinu i u Ocu. I ovo je obećanje koje nam je on dao, vječni život. Ove stvari sam vam napisao o onima koji vas varaju. I vi, pomazanje koje ste primili od njega ostaje u vama, i nemate potrebu da vas neko uči, ali kao što vas isto pomazanje uči o svemu, i istinito je i nije laž, i kao što vas je naučilo, ostat ćete u njemu. I sada, mala djeco, ostanite u njemu, tako da kada se pojavi imamo smjelost i ne postidimo se pred njim u njegovom dolasku. Ako znate da je pravedan, znajte da je svako ko čini pravdu rođen iz njega.

3

Vidite kakvu ljubav nam je dao Otac, da se nazovemo djeca

Božja. Zbog ovoga svijet ne poznaje vas, jer nije poznavao njega. Voljeni, sada smo djeca Božja, i još nije otkriveno šta ćemo biti, ali znamo da ako bude otkriven, bićemo slični njemu, jer ćemo ga vidjeti kakav jeste. I svako ko ima ovu nadu u njega čisti sebe, kao što je on čist. Svaki onaj koji čini grijeh čini i bezakonje, i grijeh je bezakonje. I znate da se onaj pojavio da uzme naše grijehe, i grijeha u njemu nema. Svaki onaj koji ostaje u njemu ne griješi, svaki onaj koji griješi nije ga vidio niti ga je poznavao. Mala djeco, niko neka ne vara vas; onaj koji čini pravdu pravedan je, kao što je on pravedan; onaj koji čini grijeh od đavola je, jer od početka đavao griješi. Za ovo je objavljen Sin Božji, da uništi djela đavola. Svaki rođeni od Boga ne čini grijeh, jer njegovo sjeme ostaje u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga. U ovome su vidljiva djeca Božja i djeca đavolja. Svako onaj koji ne čini pravednost nije od Boga, i onaj koji ne ljubi brata svog. Jer ovo je poruka koju ste čuli od početka, da volimo jedni druge, ne kao Kajin koji je bio od zlog i zaklao brata svog; i zbog čega ga je zaklao? Jer njegova djela bijahu zla, a djela njegovog brata pravedna. Ne čudite se, braćo moja, ako vas svijet mrzi. Mi znamo da smo prešli iz smrti u život, jer volimo braću; onaj koji ne voli brata ostaje u smrti. Svako ko mrzi svog brata je ubica, i znate da nijedan ubica nema vječni život koji ostaje u njemu. U ovom smo upoznali ljubav, jer je onaj za nas svoju dušu položio, i mi dugujemo za braću duše polagati. Ko god ima život ovoga svijeta i posmatra svog brata koji ima potrebu, pa zatvori svoje utrobe od njega, kako ljubav Božja ostaje u njemu? Djeco moja, ne ljubimo riječju niti jezikom, već djelom i istinom. I po ovome znamo da smo od istine, i pred njim

ćemo uvjeriti naša srca, jer ako nas osuđuje srce, Bog je veći od našeg srca i zna sve. Voljeni, ako nas naše srce ne osuđuje, imamo slobodu govora prema Bogu, i što god tražimo primamo od njega, jer čuvamo njegove zapovijedi i činimo ono što je ugodno pred njim. I ovo je njegova zapovijed: da vjerujemo u ime njegovog sina Isusa Hrista i da ljubimo jedni druge, kao što je dao zapovijed. I onaj koji drži njegove zapovijedi ostaje u njemu, i on u njemu. I po ovome znamo da ostaje u nama, od Duha kojeg nam je dao.

4

Voljeni, ne vjerujte svakom duhu, nego ispitujte duhove da li su od Boga, jer mnogi lažni proroci su izašli u svijet. U ovome poznajete duha Boga: svaki duh koji priznaje da je Isus Hrist došao u tijelu, od Boga je; i svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hrist došao u tijelu, od Boga nije; i ovo je onaj antihrist o kojem ste čuli da dolazi, i sada je već u svijetu. Vi ste od Boga, djeco mala, i pobijedili ste ih, jer veći je onaj u vama nego onaj u svijetu. Oni su iz svijeta, zbog toga govore iz svijeta i svijet ih čuje. Mi smo od Boga; onaj koji poznaje Boga sluša nas. Ko nije od Boga, ne sluša nas. Iz ovoga znamo duha istine i duha lutanja. Voljeni, volimo jedni druge, jer ljubav je iz Boga, i svako ko voli iz Boga je rođen i poznaje Boga. Onaj koji ne ljubi nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav. U ovome se objavila ljubav Božja prema nama, jer je Bog poslao svoga jedinorođenog Sina u svijet da živimo po njemu. U ovome je ljubav, ne u tome da smo mi voljeli

Boga, već u tome da je on volio nas i poslao svog Sina kao pomirenje za naše grijehe. Voljeni, ako nas je Bog tako volio, i mi smo dužni da volimo jedni druge. Boga niko nikada nije vidio; ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama i Njegova ljubav je usavršena u nama. U ovome znamo da ostajemo u njemu i on u nama, jer nam je dao od svog Duha. I mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta. Ko bi priznao da je Isus sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu. I mi smo spoznali i povjerovali u ljubav koju Bog ima u nama. Bog je ljubav, i onaj koji ostaje u ljubavi ostaje u Bogu i Bog u njemu. U ovome je ljubav s nama usavršena, da imamo smjelost na dan suda, jer kao što je onaj, tako smo i mi u ovome svijetu. Straha nema u ljubavi, ali savršena ljubav van baca strah, jer strah kaznu ima, a onaj koji se boji nije usavršen u ljubavi. Mi volimo njega, zato što nas je on prvi volio. Ako neko kaže da voli Boga, a mrzi svog brata, lažov je, jer onaj ko ne voli brata koga je vidio, kako može voljeti Boga koga nije vidio? I ovu zapovijed imamo od njega, da onaj koji voli Boga voli i brata svoga.

5

Svako ko vjeruje da je Isus Hrist, rođen je od Boga, i svako ko ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. Po ovome znamo da volimo djecu Božju, kada volimo Boga i držimo njegove zapovijesti. Ovo je jer ljubav Boga, da čuvamo njegove zapovijesti; i njegove zapovijesti nisu teške, jer sve što je rođeno od Boga pobjeđuje svijet; i ovo je pobjeda koja je pobijedila

svijet, naša vjera. Ko je onaj koji osvaja svijet ako ne onaj koji vjeruje da je Isus Sin Božji? Ovo je onaj koji je došao kroz vodu i krv, Isus Hrist, ne samo u vodi, već u vodi i krvi, i Duh je onaj koji svjedoči, jer je Duh istina. Jer tri su oni koji svjedoče u nebu: Otac, Riječ i Sveti Duh, i ova tri jedno su; i tri su oni koji svjedoče na zemlji: Duh i voda i krv, i ta tri u jedno su. Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo Božje je veće, jer ovo je svjedočanstvo Božje koje je On svjedočio o svom Sinu. Onaj koji vjeruje u Sina Božjeg ima svjedočanstvo u sebi, onaj koji ne vjeruje Bogu učinio ga je lažovom, jer nije vjerovao u svjedočanstvo koje je Bog posvjedočio o svom Sinu. I ovo je svjedočanstvo, da je Bog dao nama vječni život, i ovaj život je u njegovom Sinu. Onaj koji ima Sina ima život, onaj koji nema Sina Božijeg nema život. Ovo sam napisao vama koji vjerujete u ime Sina Božijeg, da znate da imate vječni život i da vjerujete u ime Sina Božijeg. I ovo je sloboda govora koju imamo prema njemu: da ako nešto tražimo prema njegovoj volji, on nas sluša. I ako znamo da čuje naše molbe, znamo da imamo ono što smo tražili od njega. Ako neko vidi svog brata kako griješi grijeh koji nije prema smrti, tražiće, i daće mu život, onima koji griješe ne prema smrti. Postoji grijeh prema smrti; ne govorim o tome da bi molio. Sva nepravda je grijeh, i postoji grijeh koji ne vodi ka smrti. Znamo da svako ko je rođen od Boga ne griješi, ali onaj koji je rođen od Boga čuva sebe, i zli ga ne dodiruje. Znamo da smo od Boga, i cijeli svijet leži u zlu. Znamo da je Sin Božji došao i dao nam um da poznamo Istinitog; i jesmo u Istinitom, u njegovom Sinu Isusu Hristu. Ovaj je pravi Bog i vječan život. Mala djeco, čuvajte se od idola, amen.

Postanje

1

U početku je Bog stvorio nebo i zemlju. A zemlja bijaše nevidljiva i neuobličena, i tama bijaše iznad ponora, i duh Božji se nosio iznad vode. I reče Bog: Neka bude svjetlo, i postade svjetlo. I vidio je Bog da je svjetlo dobro, i razdvojio je Bog svjetlo od tame. I Bog je nazvao svjetlost dan, a tamu je nazvao noć. I bi bilo veče, i bi bilo jutro, dan jedan. I reče Bog: Neka bude svod usred vode, i neka razdvaja vodu od vode. I bi tako. I Bog je stvorio svod i razdvojio vode koje su bile ispod svoda od voda koje su bile iznad svoda. I Bog nazva svod nebom, i Bog vidje da je dobro, i bi veče, i bi jutro, dan drugi. I reče Bog: Neka se skupi voda koja je ispod neba na jedno mjesto, i neka se pojavi suho. I bi tako. I skupila se voda koja je ispod neba na njihova mjesta, i pojavi se suho. I Bog je nazvao suho zemljom, a skupove voda nazvao je morima, i Bog vidje da je dobro. I reče Bog: Neka nikne zemlja biljku trave koja daje sjeme prema vrsti i prema sličnosti, i drvo plodonosno koje donosi plod, čije sjeme je u njemu prema vrsti na zemlji. I postade tako. I zemlja je iznijela

travu zelenu koja daje sjeme prema svojoj vrsti i prema sličnosti, i drvo plodonosno koje daje plod, čije sjeme je u njemu prema vrsti na zemlji, i Bog je vidio da je dobro. I bi veče, i bi jutro, dan treći. I reče Bog: Neka postanu svjetla u svodu neba da svijetle nad zemljom, da razdvajaju između dana i između noći, i neka budu za znakove, i za vremena, i za dane, i za godine. I neka budu svjetla u svodu neba, tako da svijetle na zemlji, i bi tako. I napravio je Bog dva velika svjetla: veliko svjetlo da vlada danom, i manje svjetlo da vlada noći, i zvijezde. I Bog ih postavi u svod neba, tako da svijetle na zemlju, i da vladaju danom i noći, i da razdvajaju svjetlost i tamu; i Bog vidje da je dobro. I stalo se veče i stalo se jutro, četvrti dan. I reče Bog: Neka vode izvede gmizavce živih duša i ptice koje lete nad zemljom prema svodu nebeskom. I bi tako. I Bog je napravio velika morska stvorenja i svaku dušu životinja gmizavaca koje su vode izvele prema njihovim vrstama, i svaku krilatu pticu prema vrsti, i Bog je vidio da je dobro. I blagoslovi ih Bog govoreći: Uvećavajte se i množite se, i napunite vode u morima, a ptice neka se množe na zemlji. I bi veče, i bi jutro, dan peti. I reče Bog: Neka zemlja iznese živu dušu prema vrsti: četvoronošce, gmizavce i zvijeri zemlje prema vrsti. I postade tako. I napravio je Bog divlje životinje zemlje prema vrsti, i stoku prema njihovoj vrsti, i sve gmizavce zemlje prema vrsti, i vidio je Bog da je dobro. I reče Bog: Načinimo čovjeka prema našoj slici i prema našoj sličnosti, i neka vladaju ribama mora i pticama neba i stoci i svoj zemlji i svim gmizavcima koji gmižu po zemlji. I Bog stvori čovjeka, prema slici Božijoj stvori ga, muško i žensko stvori ih. I Bog ih je blagoslovio govoreći: Rastite i množite se, i napunite zemlju, i

vladajte njome, i upravljajte ribama mora, i pticama neba, i svom stokom, i svom zemljom, i svim gmizavcima koji gmižu po zemlji. I Bog reče: Evo, dao sam vama svaku travu koja nosi sjeme, koja sije sjeme, što je nad svom zemljom; i svako drvo koje ima u sebi plod sjemena koje nosi sjeme, biće vama za hranu, i svim zvijerima zemlje, i svim pticama neba, i svakoj gmizavici koja gmiže po zemlji, koja ima u sebi dušu života, i svaku zelenu travu za hranu. I postade tako. I Bog vidje sve što je napravio, i evo, bilo je veoma dobro, i bi veče, i bi jutro, dan šesti.

2

I nebo i zemlja bili su dovršeni, i sav njihov svijet. I Bog završi u šestom danu svoja djela koja je učinio, i počinu u sedmom danu od svih svojih djela koja je učinio. I blagoslovio je Bog sedmi dan i posvetio ga, jer je u njemu počinuo od svih svojih djela koja je Bog započeo činiti. Ovo je knjiga postanka neba i zemlje, kada je postalo, koji dan je napravio Gospod Bog nebo i zemlju, i sve zeleno polja prije nego što postane na zemlji, i svu travu polja prije nego što nikne; jer nije pustio kišu Bog na zemlju, i čovjeka nije bilo da je obrađuje. Izvor je izvirao iz zemlje i natapao cijelu površinu zemlje. I Bog je stvorio čovjeka od praha zemaljskog, i udahnuo mu u lice dah života, i čovjek je postao živa duša. I Bog je zasadio raj u Edemu prema istoku, i stavio je tamo čovjeka kojeg je oblikovao. I Bog je uzrokovao da još iz zemlje izraste svako drvo lijepo na pogled i dobro za hranu, i drvo života usred

raja, i drvo spoznaje dobra i zla. Rijeka pak izlazi iz Edena da napoji raj, a odatle se dijeli na četiri rukavca. Ime jednog je Pišon, ovaj koji opasuje svu zemlju Evilat, tamo gdje je zlato. A zlato te zemlje je lijepo, i tamo je karfunkul i zeleni kamen. I ime druge rijeke Gihon, ova koja opasuje svu zemlju Etiopije. I treća rijeka, Tigris, ova koja teče nasuprot Asiraca, a četvrta rijeka je Eufrat. I uzeo je Gospod Bog čovjeka kojeg je oblikovao i postavio ga u raj užitka da ga obrađuje i čuva. I Gospod Bog zapovjedi Adamu govoreći: Od svakog drveta u raju slobodno možeš jesti. Ali od drveta spoznaje dobra i zla nećete jesti od njega, jer onog dana kada budete jeli od njega, smrću ćete umrijeti. I reče Gospodin Bog: Nije dobro da čovjek bude sam, napravimo mu pomoćnika prema njemu. I oboje formirao je Bog još iz zemlje sve zvijeri polja i sve ptice neba, i doveo ih je Adamu da vidi kako će ih nazvati, i sve što je Adam nazvao živom dušom, to je bilo ime tome. I Adam je dao imena svoj stoci i svim pticama neba i svim zvijerima polja, ali za Adama nije pronađen pomoćnik sličan njemu. I Bog je bacio trans na Adama i on je zaspao, i uzeo je jedno od njegovih rebara i ispunio ga mesom umjesto njega. I Bog sagradi rebro koje uze od Adama u ženu i dovede je ka Adamu. I reče Adam: Ovo je sada kost od mojih kostiju i meso od moga mesa; ova će se zvati žena, jer je uzeta od muškarca. Zbog ovoga ostavit će čovjek oca svoga i majku i pridružit će se svojoj ženi, i njih dvoje će biti jedno tijelo. I bila su dva gola, i Adam i žena njegova, i nisu se stidjeli.

3

A zmija je bila najmudrija od svih zvijeri na zemlji koje je stvorio Gospod Bog, i zmija reče ženi: Zašto je Bog rekao da ne smijete jesti ni sa jednog drveta u raju? I žena reče zmiji: Od voća sa drveta raja ćemo jesti. A od voća sa drveta koje je u sredini raja, reče Bog, nećete jesti od njega, niti ćete ga dodirnuti, da ne umrete. I reče zmija ženi: nećete smrću umrijeti. Jer Bog je znao da kojeg dana jedete od njega, otvoriće se vaše oči, i bićete kao bogovi, znajući dobro i zlo. I žena je vidjela da je drvo dobro za hranu, i da je ugodno očima da se vidi, i da je lijepo za razumijevanje, i uzevši od njegovog voća, jela je, i dala je i svom mužu koji je bio s njom, i jeli su. I oči dvoje su se otvorile, i znali su da su goli, i sašili su lišće smokve, i napravili su sebi pregače. I čuli su glas Gospoda Boga kako hoda u raju uveče, i sakrili su se Adam i njegova žena od lica Gospoda Boga usred drveća raja. I Gospod Bog pozva Adama i reče mu: Adame, gdje si? I rekao mu je: Čuo sam tvoj glas kako hodaš u raju, i uplašio sam se jer sam go, pa sam se sakrio. I Bog mu reče: Ko ti je javio da si go, ako ne zato što si jeo od drveta od kojeg sam ti zapovjedio da samo od njega ne jedeš? I rekao je Adam: Žena koju si mi dao, ona mi je dala od drveta, pa sam jeo. I reče Gospod Bog ženi: Šta si ovo učinila? I žena reče: Zmija me je prevarila, i ja sam jela. I reče Gospod Bog zmiji: Jer si učinio ovo, proklet si od sve stoke i od svih zvijeri na zemlji. Na grudima svojim i trbuhu ići ćeš, i zemlju ćeš jesti sve dane života svoga. I stavit ću neprijateljstvo između tebe i žene, i između tvog sjemena i njenog sjemena; on će čuvati tvoju glavu, a ti ćeš čuvati njegovu petu. I ženi reče: Množeći ću umnožiti tvoje bole i tvoj jauk, u bolima ćeš rađati djecu, i prema tvom mužu bit će

tvoje okretanje, i on će tobom vladati. A Adamu reče: Zato što si poslušao glas svoje žene i jeo od drveta s kojeg sam ti zapovjedio da ne jedeš samo s njega, prokleta je zemlja zbog tvojih djela; u bolima ćeš je jesti sve dane svoga života. Trnje i čičak će ti nicati, i ješćeš travu sa polja. U znoju lica svog jesti ćeš hleb svoj, dok se ne vratiš u zemlju iz koje si uzet, jer zemlja si, i u zemlju ćeš se vratiti. I Adam nazva ime svoje žene Život, jer ona je majka svih živih. I napravi Gospod Bog Adamu i njegovoj ženi kožne tunike i obuče ih. I rekao je Bog: Evo, Adam je postao kao jedan od nas, da zna dobro i zlo, i sada da nikada ne ispruži svoju ruku i ne uzme od drveta života i ne jede, jer će živjeti zauvijek. I Gospodin Bog ga je poslao iz raja blaženstva, da obrađuje zemlju iz koje je uzet. I on istjera Adama i naseli ga nasuprot raju od blaženstva, i postavi kerubine i vatreni mač koji se okreće da čuvaju put drveta života.

4

Adam je znao Evu, ženu svoju, i začevši, rodila je Kaina, i rekla: Stekla sam čovjeka kroz Boga. I ona je rodila njegovog brata Abela, i Abel je postao pastir ovaca, a Kain je obrađivao zemlju. I nakon dana Kajin je donio od plodova zemlje žrtvu Gospodaru. I Abel je donio i on od prvorođene ovce njegove, i od masti njihovih. I pogledao je Bog na Abela, i na darove njegove. Ali na Kaina i na njegove žrtve nije obratio pažnju, i Kain je bio veoma ožalošćen, i lice mu je palo. I reče Gospodin Bog Kajinu: Zašto si postao veoma tužan i zašto ti je palo lice? Zar ne, ako pravilno

prineseš, ali pravilno ne podijeliš, sagriješio si? Budi tiha; prema tebi je njegovo okretanje, i ti ćeš vladati nad njim. I reče Kajin svom bratu Abelu: Hajdemo u ravnicu. I dogodi se dok su bili u ravnici, ustade Kajin na svog brata Abela i ubi ga. I reče Gospod Bog Kajinu: Gdje je tvoj brat Habil? I reče: Ne znam; nisam li ja čuvar svog brata? I Gospod reče: Šta si učinio? Glas krvi tvog brata viče prema meni iz zemlje. I sada si proklet od zemlje koja je otvorila svoja usta da primi krv tvoga brata iz tvoje ruke. Kada budeš radio zemlju, ona ti neće više davati svoju snagu, stenjaćeš i drhtati ćeš na zemlji. I reče Kajin Gospodu Bogu: Veća je moja krivica od toga da mi bude oprošteno. Ako me danas izbaciš s lica zemlje, i od tvog lica ću se sakriti, i biću stenjući i dršćući na zemlji, i svaki onaj koji me nađe, ubiće me. I Gospod Bog reče njemu: Ne tako; svako ko ubije Kaina, sedam puta će biti osvećen. I Gospod Bog je postavio znak Kajinu, da ga ne ubije svaki ko ga pronađe. Izašao je Kajin od lica Boga i stanovao u zemlji Naid nasuprot Edemu. I Kajin je poznao svoju ženu, i ona je, zatrudnjevši, rodila Enoha. I on je gradio grad i nazvao je grad po imenu svoga sina, Enoh. Enohu se rodio Gaidad, i Gaidad je rodio Maleleela, i Maleleel je rodio Metušalaha, i Metušalah je rodio Lameha. I Lameh uze sebi dvije žene: ime jednoj bijaše Ada, a ime drugoj Sela. I Ada rodi Jobela; ovaj bijaše otac onih koji stanuju u šatorima i uzgajaju stoku. A ime bratu njegovom bilo je Jubal; ovaj je bio onaj koji je izmislio psaltirion i kitaru. Zillah je i sama rodila Tubala; i on je bio kovač bronze i željeza. A sestra Tobelova bijaše Noema. Rekao je Lameh svojim ženama, Ada i Sela: Čujte moj glas, žene Lameha, poslušajte moje riječi, jer sam ubio čovjeka zbog rane meni, i

mladića zbog modrice meni. Zato što je sedam puta osvećeno od Kaina, ali od Lameha sedamdeset puta sedam. Adam je poznao Evu, ženu svoju, i začevši rodila je sina, i nazvao je ime njegovo Set, govoreći: Bog mi je podigao drugo sjeme umjesto Abela, kojeg je ubio Kain. I Setu se rodio sin, i nazvao je njegovo ime Enos. Ovaj se nadao prizivati ime Gospoda Boga.

5

Ovo je knjiga postanka ljudi; onoga dana kada je Bog stvorio Adama, prema slici Božijoj stvorio ga je; Muško i žensko stvorio ih je; i blagoslovio ih je; i nazvao je ime njegovo Adam, onoga dana kada ih je stvorio. Živio je Adam dvjesto trideset godina, i rodio je sina prema svom obliku i prema svojoj slici, i nazvao ga je Set. Postale su dane Adama koje je živio nakon što je rodio Seta, sedam stotina godina, i rodio je sinove i kćeri. I svi dani Adama koje je živio bili su devet stotina i trideset godina, i umro je. Živio je Set dvjesto pet godina i rodio Enosa. I živio je Set nakon što je rodio Enosa sedam stotina i sedam godina, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Setovih bijaše devetsto dvanaest godina, i umrije. I Enos je živio stotinu devedeset godina i rodio Kajnana. I Enos je živio nakon što je rodio Kajnana sedam stotina petnaest godina, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Enosovih bijaše devet stotina i pet godina, i umro je. I Kajnan je živio sto sedamdeset godina i rodio je Maleleela. I Kajnan je živio nakon što je rodio Malelela sedam stotina četrdeset godina, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Kajnana bilo je deset i

devetsto godina, i umro je. I živio je Maleleel sto šezdeset i pet godina i rodio je Jareda. I Mahalalel je živio nakon što je rodio Jareda trideset i sedam stotina godina, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Maleleela bijaše osam stotina devedeset i pet godina, i umro je. I živio je Jared sto šezdeset i dvije godine i rodio Enoha. I živio je Jared nakon što je rodio Enoha osam stotina godina, i rodio je sinove i kćeri. I postadoše svi dani Jaredovi devet stotina šezdeset i dvije godine, i umro je. I Enoh je živio sto šezdeset pet godina i rodio Metušalaha. Enoh je ugodio Bogu poslije što je rodio Metušalaha, dvjesto godina, i rodio je sinove i kćeri. I postadoše svi dani Enohovi tri stotine šezdeset i pet godina. I Enoh je ugodio Bogu, i nije bio nalažen, jer ga je premjestio Bog. I Matusalah je živio sto šezdeset i sedam godina i rodio je Lameha. I živio je Metusala nakon što je rodio Lameha osam stotina i dvije godine, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Metusala koje je proživio bijaše devetsto šezdeset i devet godina, i umrije. I Lameh je živio sto osamdeset i osam godina i rodio sina. I on ga nazva Noa, govoreći: Ovaj će nam dati odmor od naših djela i od bolova naših ruku, i od zemlje koju je prokleo Gospod Bog. I živio je Lameh nakon što je rodio Nou petsto šezdeset i pet godina, i rodio je sinove i kćeri. I svih dana Lameha bilo je sedamsto pedeset tri godine, i umro je. I Noje je bio pet stotina godina star, i rodio je tri sina: Sema, Hama i Jafeta.

6

I desilo se kada ljudi počeše da postaju brojni na zemlji, i kćeri im se rodiše. A sinovi Božji, vidjevši da su kćeri ljudske lijepe, uzeli su sebi žene od svih koje su izabrali. I reče Gospodin Bog: Neće ostati duh moj u ovim ljudima zauvijek, jer su oni tijelo, a dani njihovi biće stotinu dvadeset godina. Divovi su bili na zemlji u onim danima, i nakon toga, kada su sinovi Božiji ulazili kćerima ljudskim i rađali im, oni su bili divovi od vijeka, ljudi slavni. Vidjevši a Gospod Bog da su se umnožila zla ljudi na zemlji, i da svaki misli u srcu svom pažljivo na zle stvari sve dane; I razmislio je Bog da je napravio čovjeka na zemlji, i razmislio je. I rekao je Bog: Izbrisaću čovjeka kojeg sam stvorio s lica zemlje, od čovjeka do stoke, i od gmizavaca do ptica nebeskih, jer mi je žao što sam ih stvorio. Noje je pronašao milost pred Gospodom Bogom. Ovo su rođenja Nuha. Nuh, čovjek pravedan, bijaše savršen u svom naraštaju, Bogu je ugodio Nuh. Nuh je rodio tri sina: Sema, Hama i Jafeta. Zemlja je bila uništena pred Bogom i zemlja je bila ispunjena nepravde. I Gospod Bog vidje zemlju, i ona bijaše uništena, jer je svako tijelo uništilo svoj put na zemlji. I reče Gospod Bog Noi: Vrijeme svakog čovjeka došlo je pred mene, jer je zemlja ispunjena nepravdom od njih, i evo ja ću uništiti ih i zemlju. Napravi dakle sebi kovčeg od četvrtastog drveta, napravićeš gnijezda u kovčegu, i prekriti ćeš ga iznutra i spolja smolom. I tako ćeš napraviti kovčeg: trista lakata dužina kovčega, pedeset lakata širina i trideset lakata visina. Skupljajući ćeš napraviti kovčeg, i u lakat ćeš ga završiti odozgo, a vrata kovčega ćeš napraviti sa strane; donje, dvokatne i trokatne ćeš ga napraviti. Ja, evo, donosim poplavu, vodu na zemlju, da uništim svako tijelo u

kojem je duh života ispod neba, i sve što bude na zemlji umrijet će. I ja ću uspostaviti svoj zavjet sa tobom, a ti ćeš ući u kovčeg, ti i tvoji sinovi, i tvoja žena, i žene tvojih sinova sa tobom. I od sve stoke, i od svih gmizavaca, i od svih zvijeri, i od svakog tijela, po dva od svega ćeš unijeti u kovčeg, da bi ih hranio sa sobom; bit će muško i žensko. Od svih ptica prema vrsti, i od sve stoke prema vrsti, i od svih gmizavaca koji gmižu po zemlji prema njihovoj vrsti, dva po dva od svih će ući k tebi da budu hranjeni s tobom, mužjak i ženka. Ti ćeš uzeti sebi od sve hrane koju jedete, i sakupićeš je kod sebe, i biće tebi i njima za jelo. I učinio je Noje sve što mu je zapovjedio Gospod Bog, tako je učinio.

7

I reče Gospod Bog Noi: Uđi ti i sva tvoja kuća u kovčeg, jer sam te vidio pravednim pred sobom u ovoj generaciji. Od čiste stoke unesi k sebi po sedam mužjaka i ženki, a od nečiste stoke po dva mužjaka i ženki. I od čistih ptica nebeskih sedam sedam, mužjak i ženka, i od svih nečistih ptica dva dva, mužjak i ženka, da se održi sjeme na svoj zemlji. Još sedam dana ja ću dovesti kišu na zemlju, četrdeset dana i četrdeset noći, i izbrisaću svako živo biće koje sam napravio sa lica cijele zemlje. I učini Noje sve što mu zapovjedi Gospod Bog. Nuh je bio star šest stotina godina kada se potop vode dogodio na zemlji. Ušao je Nuh i njegovi sinovi, i njegova žena, i žene njegovih sinova s njim u kovčeg, zbog voda potopa. I od ptica čistih, i od ptica nečistih, i od stoke čiste, i od stoke nečiste, i od svih gmizavaca na zemlji, dva po

dva ušli su ka Nuhu u kovčeg, mužjak i ženka, kako je zapovjedio Bog Nuhu. I desilo se nakon sedam dana da je voda potopa došla na zemlju. U šest stotoj godini života Noe, drugog mjeseca, sedmog i dvadesetog dana mjeseca, tog dana pukli su svi izvori ponora i ustave neba su se otvorile. I desila se kiša na zemlju četrdeset dana i četrdeset noći. U ovaj dan ušao je Noje, Sim, Ham, Jafet, sinovi Noje, i žena Noje, i tri žene njegovih sinova sa njim, u kovčeg. I sve zvijeri prema vrsti, i sva stoka prema vrsti, i svaki gmizavac koji se kreće po zemlji prema vrsti, i svaka ptica krilata prema svojoj vrsti, ušli su Nuhu u kovčeg, dva po dva mužjak i ženka od svega mesa, u kojem je duh života. I oni koji su ulazili, muški i ženski od svega tijela, ušli su kao što je naredio Bog Noi, i Gospodar Bog zatvorio je kovčeg izvana. I desi se poplava četrdeset dana i četrdeset noći na zemlji, i uvećala se voda, i podigla kovčeg, i uzdignuo se od zemlje. I voda je prevladavala i umnožavala se veoma na zemlji, i korablja se nosila iznad vode. Voda je prevladavala veoma jako na zemlji i pokrila je sve visoke planine koje su bile ispod neba. Petnaest lakata iznad uzdignula se voda i pokrila sve visoke planine. I umrlo je sve tijelo koje se kreće na zemlji: ptice, stoka, zvijeri, i svaka stvar koja puzi i kreće se po zemlji, i svaki čovjek. I sve što je imalo dah života, i sve što je bilo na suhom, umrlo je. I obrisao je svako živo biće koje je bilo na licu zemlje, od čovjeka do stoke, i gmizavce, i ptice neba, i bili su obrisani sa zemlje, i ostavljen je sam Nuh i oni sa njim u kovčegu. I voda se uzdizala na zemlji sto pedeset dana.

8

I Bog se sjetio Noe i svih divljih životinja, i sve stoke, i svih ptica, i svih gmizavaca što su gmizali, koliko ih je bilo s njim u kovčegu, i Bog je doveo duh na zemlju, i voda je prestala. I pokriveni su izvori ponora i ustave neba, i kiša s neba je zaustavljena. I voda je popuštala odlazeći od zemlje, i umanjivala se voda nakon stotinu pedeset dana. I kovčeg je sjeo u sedmom mjesecu, dvadeset sedmog dana mjeseca, na planine Ararat. Voda je opadala sve do desetog mjeseca. I u desetom mjesecu, prvog dana mjeseca, vidjeli su se vrhovi planina. I desilo se nakon četrdeset dana da je Nuh otvorio prozor kovčega koji je napravio. I poslao je gavrana, i on je izašao i nije se vratio dok se voda nije osušila sa zemlje. I poslao je golubicu poslije sebe, da vidi da li je voda opadnula sa zemlje. I golubica nije našla odmor za svoja stopala, pa se vratila k njemu u kovčeg, jer je voda bila na cijelom licu zemlje, i on ispruži ruku, uze je i uvede je k sebi u kovčeg. I pričekavši još sedam drugih dana, opet je poslao golubicu iz kovčega. I golubica se vratila k njemu uveče, i imala je list masline, grančicu u svojim ustima, i Noa je znao da je voda opadala sa zemlje. I nakon što je čekao još sedam drugih dana, opet je poslao golubicu, i ona se više nije vratila k njemu. I desilo se u šest stotoj i jednoj godini života Nuha, prvog mjeseca, prvog dana mjeseca, nestala je voda sa zemlje. I Nuh je otkrio krov kovčega koji je napravio i vidio je da je voda prestala od lica zemlje. U drugom mjesecu zemlja je osušena, dvadeset sedmog dana mjeseca. I reče Gospod Bog

Nuhu, govoreći: Izađi iz kovčega ti, i žena tvoja, i sinovi tvoji, i žene sinova tvojih sa tobom. I sve zvijeri koliko ih je sa tobom, i svako tijelo od ptica do stoke, i svaka gmizavica koja se kreće po zemlji, izvedi sa sobom. I umnožavajte se i množite se na zemlji. I Nuh je izašao, i žena njegova, i sinovi njegovi, i žene sinova njegovih sa njim. I sve zvijeri, i sva stoka, i svaka ptica, i svako stvorenje koje puže koje se kreće po zemlji prema vrsti njihovoj, izašli su iz korablje. I sagradi Nuh oltar Gospodu, i uze od sve čiste stoke i od svih čistih ptica, i prinese žrtvu paljenicu na oltaru. I Gospod Bog osjetio je miris ugodni miris. I reče Gospod Bog razmislivši: Neću više proklinjati zemlju zbog djela ljudi; jer um čovjeka pažljivo leži na zlu od njegove mladosti; neću dakle više udariti svako živo meso, kao što sam učinio. Sve dane zemlje, sjeme i žetva, hladnoća i vrućina, ljeto i proljeće, dan i noć, neće prestati.

9

I Bog blagoslovi Noju i sinove njegove, i reče njima: Množite se i umnožavajte se, i napunite zemlju, i vladajte njom. I drhtanje i strah vaš biće na svim zvijerima zemlje, na svim pticama neba i na svemu što se kreće na zemlji, i na svim ribama mora - pod vaše ruke dao sam ih. I svaki živi gmizavac biće vam za hranu; kao što sam vam dao zeleno bilje, tako sam vam dao sve. Samo meso sa krvlju duše nećete jesti. I jer vašu krv vaših duša iz ruke svih zvijeri tražit ću je, i iz ruke čovjeka brata tražit ću dušu čovjeka. Ko prolije krv čovjeka, njegova krv će biti prolivena, jer

sam čovjeka stvorio po slici Božijoj. Vi se povećavajte i množite, napunite zemlju i podložite je. I reče Bog Noi i sinovima njegovim s njim govoreći: i evo ja uspostavljam zavjet moj s vama, i sa sjemenom vašim poslije vas, i sa svakom dušom živom s vama, od ptica i od stoke, i sa svim zvijerima zemlje, koliko ih je s vama, od svih onih koji su izašli iz korablje. I uspostavit ću svoj zavjet s vama, i neće više umrijeti svako tijelo od vode potopa, i neće više biti potopa vode da uništi svu zemlju. I rekao je Gospod Bog Noi: Ovo je znak zavjeta koji ja postavljam između mene i vas, i između svake žive duše koja je s vama, za vječne naraštaje. Svoj luk stavljam u oblak, i on će biti znak zavjeta između mene i zemlje. I biće kada budem sakupljao oblake nad zemljom, da će se luk vidjeti u oblaku. I ja ću se sjetiti svog zavjeta, koji je između mene i vas, i između svake žive duše u svakom tijelu, i neće više biti voda za potop, tako da uništi sve tijelo. I moj luk će biti u oblaku, i vidjet ću ga da se sjetim vječnog zavjeta između mene i zemlje, i između svake žive duše u svakom tijelu koje je na zemlji. I reče Bog Noi: Ovo je znak zavjeta koji sam uspostavio između mene i svega tijela koje je na zemlji. Bili su sinovi Nuha koji su izašli iz kovčega: Sem, Ham i Jafet. Ham je bio otac Kanaana. Ovo su tri sina Noina, od njih su se raspršeli po svoj zemlji. I Noje, čovjek zemljoradnik, počeo je obrađivati zemlju i zasadio je vinograd. I pio je od vina, opijao se i bio je otkriven u svojoj kući. I Ham, otac Hanana, vidio je nagost oca svoga, i izašavši, javio je to svojoj dvojici braće napolju. I Sem i Jafet, uzevši ogrtač, stavili su ga na svoja dva leđa i išli su unatrag i pokrili su golotinju svog oca, i njihovo lice je bilo okrenuto unatrag, i golotinju svog oca nisu vidjeli.

Probudio se Noa od vina i saznao je šta mu je učinio njegov mlađi sin. I reče: Proklet Kanan, dijete; sluga će biti braći svojoj. I reče: Blagosloven Gospod, Bog Simov; i Kanan će biti njegov sluga. Neka proširi Bog Jafeta, i neka stanuje u kućama Simovim; i neka Kanaan bude sin njegov. Živio je Noje nakon potopa trista pedeset godina. I svih dana Noe bilo je devet stotina pedeset godina i umro je.

10

Ovo su pokolenja sinova Noe, Sema, Hama i Jafeta, i rođeni su im sinovi poslije potopa. Sinovi Jafeta: Gomer, Magog, Madai, Jovan, Elisa, Tubel, Mešeh i Tiras. I sinovi Gomera: Aškenaz, Rifat i Togarma. I sinovi Jovana: Elisa i Taršiš, Kitim, Rodanim. Iz ovih su bili odvojeni otoci naroda u njihovoj zemlji, svaki prema jeziku u njihovim plemenima i u njihovim narodima. Sinovi Hamovi: Kuš, Misraim, Fut i Kanan. Sinovi Kuša: Saba, Evila, Sabata, Regma i Sabataka; a sinovi Regme: Saba i Dadan. Kuš je rodio Nimroda; ovaj je počeo biti div na zemlji. Ovaj je bio div lovac pred Gospodom Bogom, zbog toga će reći: kao Nimrod, div lovac pred Gospodom. I desi se da je početak njegovog kraljevstva bio Babilon, i Oreh, i Arhad, i Halane, u zemlji Senaar. Iz te zemlje izašao je Asur i sagradio Nineviju i grad Rehobot i Kalah i Resen između Ninevije i između Kalaha; ovo je veliki grad. I Misraim rodi Ludime, i Neftalime, i Enamime, i Lehabime, i Patrusime, i Kasluhime, odakle izađoše Filistejci, i Kaftorime. Kanan je rodio Sidona, svog prvorođenca, i Hetita, i

Jebusita, i Amorita, i Girgašita, i Hivita, i Arkita, i Sinita, i Arvadita, i Zemarita, i Hamatita. I nakon ovoga bila su rasuta plemena Kanaanaca. I granice Kanaanaca bile su od Sidona dok se ne dođe u Geraru i Gazu, dok se ne dođe do Sodoma i Gomore, Adame i Seboima do Laše. Ovi su sinovi Hamovi, po svojim plemenima, prema svojim jezicima, u svojim zemljama i u svojim narodima. I Šemu je rođeno, i njemu, ocu svih sinova Eberovih, bratu Jafeta starijeg. Sinovi Shema: Elam, Asirija, Arfaksad, Lud, Aram i Kainan. I sinovi Arama: Uz, Ul, Gater i Mesek. I Arfaksad rodi Kajnana, i Kajnan rodi Salu, a Sala rodi Ebera. Eberu su rođena dva sina; ime jednom je bilo Faleg, jer je u njegovim danima podijeljena zemlja, a ime njegovom bratu bilo je Jektan. Joktan je rodio Elmodada, i Šelefa, i Hazarmaveta, i Jeraha, i Hadorama, i Uzala, i Diklu, i Obala, i Abimaela, i Šebu, i Ofira, i Havilu, i Jobaba; svi ovi su sinovi Joktanovi. I njihovo stanovanje bilo je od Masse sve dok se ne dođe do Saphera, planine na istoku. Ovi su sinovi Šema, u njihovim plemenima, prema njihovim jezicima, u njihovim zemljama i u njihovim narodima. Ovo su plemena sinova Noevih prema njihovim pokolenjima, prema njihovim narodima; od njih su se raselili narodi po zemlji poslije potopa.

11

I sva zemlja bijaše jednog jezika, i glas jedan svima. I desilo se kada su se kretali od istoka, našli su ravnicu u zemlji Senaar i naselili su se tamo. I reče čovjek svom susjedu: Hajde da

napravimo cigle i ispečemo ih vatrom. I postade im cigla kao kamen, a asfalt im bijaše umjesto gline. I rekoše: Hajde da sagradimo sebi grad i kulu čija će glava biti do neba, i da napravimo sebi ime prije nego što budemo rasuti po licu cijele zemlje. I Gospod siđe da vidi grad i kulu koju su sagradili sinovi ljudi. I reče Gospod: Evo, jedan narod i jedan jezik svih, i ovo počeše činiti, i sada im neće biti nemoguće sve što se poduhvate činiti. Dođite, i sišavši zbunimo tamo njihov jezik, da ne čuje svaki glas susjeda. I razasuo ih Gospod odatle po licu sve zemlje, i prestali su graditi grad i kulu. Zbog ovoga je bilo nazvano ime njeno Zbrka, jer je tamo Gospodar zbunio usne cijele zemlje, i odatle ih je Gospodar rasijao po licu cijele zemlje. I ovo su generacije Šema, i bio je Šem sin od stotinu godina kada je rodio Arfaksada, druge godine nakon potopa. I Sem je živio, nakon što je rodio Arfaksada, petsto godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Arfaksad je živio sto trideset pet godina i rodio Kajnana. I živio je Arfaksad, nakon što je rodio Kajnana, četiri stotine godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I živio je Kajnan sto i trideset godina, i rodio je Sala; i živio je Kajnan, nakon što je rodio Sala, tristo trideset godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Sala je živio stotinu trideset godina i rodio Ebera. I Sala je živio nakon što je rodio Ebera trista trideset godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Eber je živio sto trideset četiri godine i rodio je Pelega. I Eber je živio, nakon što je rodio Pelega, dvjesto sedamdeset godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I živio je Faleg sto trideset godina i rodio Ragaua. I Faleg je živio, nakon što je rodio Ragaua, dvjesto devet godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Ragau je živio sto trideset i dvije godine i rodio

je Seruha. I Ragau je živio, nakon što je rodio Seruha, dvjesto sedam godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I živio je Seruh sto trideset godina i rodio Nahora. I Seruh je živio, nakon što je rodio Nahora, dvjesto godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Nahor je živio sto sedamdeset devet godina i rodio je Teraha. I Nahor je živio, nakon što je rodio Teraha, sto dvadeset pet godina, i rodio je sinove i kćeri, i umro je. I Terah je živio sedamdeset godina i rodio je Abrama, Nahora i Harana. Ovo su generacije Teraha. Terah je rodio Abrama, Nahora i Harana, a Haran je rodio Lota. I umro je Aran pred Terahom, ocem svojim, u zemlji u kojoj se rodio, u zemlji Haldejaca. I Abram i Nahor uzeše sebi žene; ime ženi Abramovoj Sara, a ime ženi Nahorovoj Melha, kći Harana, a otac Melhe i otac Jehe. I Sarai je bila neplodna i nije rađala djecu. I Terah uze svog sina Abrama, i Lota sina Harana, sina svog sina, i Saru svoju snahu, ženu Abrama svog sina, i izvede ih iz zemlje Haldejaca da idu u zemlju Kanaan, i dođoše do Harana i naseli se tamo. Svih dana Teraha u zemlji Haran bijaše dvjesto pet godina, i umrije Terah u Haranu.

12

I reče Gospodin Abramu: Izađi iz zemlje svoje, i iz rodbine svoje, i iz kuće oca svoga, i dođi u zemlju koju ću ti pokazati. I učiniću te velikim narodom, i blagosloviću te, i uveličaću ime tvoje, i bićeš blagosloven. I blagoslovit ću one koji te blagosiljaju, i one koji te proklinju proklet ću, i bit će blagoslovljena u tebi sva

plemena zemlje. I Abram je otišao, baš kao što mu je govorio Gospod, i Lot je otišao s njim. Abram je bio sedamdeset pet godina kada je izašao iz Harana. I Abram uze Saru, ženu svoju, i Lota, sina brata svoga, i sve imanje njihovo koliko su stekli, i svaku dušu koju su stekli iz Harana, i iziđoše da idu u zemlju Kanaan. I Abram je prošao kroz zemlju po cijeloj njenoj dužini do mjesta Sihem, do visokog hrasta, a Kanaanci su tada živjeli u toj zemlji. I pojavio se Gospod Abramu i rekao mu: Tvom sjemenu daću ovu zemlju. I sagradio je tamo Abram žrtvenik Gospodu koji mu se pojavio. I odvojio se odatle u planinu prema istoku od Betela i postavio je tamo svoj šator u Betelu prema moru, a Angai prema istoku, i sagradio je tamo žrtvenik Gospodu i prizvao je ime Gospodnje. I Abram ode, i otišavši se utabori u pustinji. I desi se glad na zemlji, i siđe Abram u Egipat da boravi tamo, jer ojača glad na zemlji. Dogodilo se kada se Abram približio da uđe u Egipat, rekao je Abram Sari, svojoj ženi: Znam ja da si žena lijepog lica. Biće dakle, kada te vide Egipćani, reći će da je ova njegova žena, i ubiće me, a tebe će poštedjeti. Rekao sam dakle da sam njegova sestra, kako bi mi bilo dobro zbog tebe, i moja duša će živjeti zbog tebe. Desilo se, kada je Abram ušao u Egipat, da su Egipćani, vidjevši njegovu ženu, primijetili da je bila veoma lijepa. I vidješe je vladari faraona i hvalili je faraonu, i uvedeše je u kuću faraona. I prema Abramu dobro su postupali zbog nje, i dobio je ovce i telad i magarce i sluge i sluškinje i mazge i deve. I Bog je patio faraona velikim i zlim kugama, i kuću njegovu, zbog Sare, žene Abramove. Pozvavši Faraon Abrama, rekao je: Šta si mi ovo uradio, jer mi nisi javio da je tvoja žena? Zašto si rekao da je ona

moja sestra? I uzeo sam je sebi za ženu; i sada evo, žena tvoja je pred tobom, uzmi je i bježi. I Faraon je naredio muškarcima da otprate Abrama, i njegovu ženu, i sve što mu je pripadalo.

13

Abram je otišao iz Egipta, on i njegova žena, i sve njegovo, i Lot s njim, u pustinju. Abram je bio veoma bogat stokom, srebrom i zlatom. I on je otišao odakle je došao u pustinju do Betela, do mjesta gdje je bio njegov šator ranije, između Betela i između Aja, na mjesto žrtvenika, gdje ga je napravio na početku, i prizivao je tamo Abram ime Gospodnje. I Lot, koji je putovao sa Abramom, imao je ovce, i volove, i šatore. I zemlja nije mogla primiti njih da stanuju zajedno, jer su njihova imanja bila mnoga, i zemlja nije mogla primiti njih da stanuju zajedno. I desila se bitka između pastira stoke Abrama i pastira stoke Lota, a Kanaanci i Ferezejci su tada živjeli u toj zemlji. Rekao je Abram Lotu: Neka ne bude svađe između mene i tebe, i između mojih pastira i tvojih pastira, jer smo mi braća. Nije li evo sva zemlja pred tobom? Razdvoji se od mene; ako ti ideš nalijevo, ja idem nadesno; ako pak ti ideš nadesno, ja idem nalijevo. I podigavši Lot svoje oči, vidio je svu okolnu regiju Jordana, da je sva bila dobro natapana, prije nego što je Bog uništio Sodom i Gomoru, kao Božiji raj, i kao zemlja Egipta, sve dok se ne dođe do Zoara. I Lot izabra za sebe cijelu okolnu oblast Jordana, i Lot otputova s istoka, i razdvojiše se svaki od svoga brata. Abram je stanovao u zemlji Kanaan, a Lot je stanovao u gradu okolne oblasti i

razapeo svoj šator u Sodomu. Ali ljudi u Sodomi bili su veoma zli i grešnici pred Bogom. A Bog reče Abramu nakon što se Lot odvojio od njega: Podigni svoje oči i vidi od mjesta gdje sada ti jesi prema sjeveru i jugu i istoku i zapadu; jer svu zemlju koju ti vidiš, tebi ću je dati i tvome sjemenu zauvijek. I učinit ću tvoje sjeme kao pijesak zemlje; ako neko može izbrojati pijesak zemlje, i tvoje sjeme će biti izbrojano. Ustavši, prođi kroz zemlju u dužinu i u širinu, jer ću je tebi dati i tvom sjemenu zauvijek. I premjestivši svoj šator, Abram je došao i nastanio se pored hrasta Mamre, koji bijaše u Hebronu, i sagradio je tamo žrtvenik Gospodu.

14

Desilo se u kraljevstvu Amarfala kralja Shinara, i Arioha kralja Elasara, Kedorlaomera kralja Elama, i Tidala kralja naroda, da napraviše rat sa Balom kraljem Sodoma, i sa Biršom kraljem Gomore, i sa Shinarom kraljem Adme, i sa Shemeverom kraljem Zeboima, i kraljem Balaka; ovo je Zoar. Svi ovi složili su se oko doline slane jame, to jest mora soli. Dvanaest godina služili su Kodolaogomoru, a trinaeste godine su se odmetnuli. U četrnaestoj godini došao je Kodolagomor i kraljevi s njim, i posekli su divove u Astarotu i Karnaimu, i jake narode zajedno s njima, i Omejce u gradu Saui. I Horite u planinama Seira, do terebinta Parana, koji je u pustinji. I vratili se, došli su na izvor suda; ovo je Kadeš; i posekli su sve vladare Amaleka i Amorejce, stanovnike u Asasonthamaru. Izašao je a kralj Sodoma i kralj

Gomore i kralj Adme i kralj Seboima i kralj Balaka; ovo je Segor; i poredali su se protiv njih u rat u dolini slanoj prema Kodolaogomoru, kralju Elama, i Thargalu, kralju naroda, i Amarfalu, kralju Senaara, i Ariohu, kralju Elasara, četiri kralja prema pet. A slana dolina je imala bunare asfalta. Kralj Sodoma i kralj Gomore su pobjegli i pali su tamo, a oni koji su preostali pobjegli su u planinsku krajinu. Uzeli su sve konje Sodome i Gomore, i svu njihovu hranu, i otišli su. Uzeli su i Lota, sina brata Abramovog, i prtljag njegov, i otišli su, jer je stanovao u Sodomi. Stigavši, jedan od spašenih javio je Abramu Hebrejcu; on je živio pored hrasta Mamre Amorejca, brata Eshkola i brata Onana, koji su bili saveznici Abrama. Čuvši a Abram da je zarobljen Lot, brat njegov, prebrojao je vlastite članove domaćinstva svoga, tristo deset i osam, i progonio je za njima do Dana. I napao je na njih noću on sam i sluge njegove, i udario ih, i progonio ih do Hobe, koja je na lijevo od Damaska. I on je vratio natrag svu konjicu Sodoma, i Lota, nećaka svog, vratio natrag, i svu njegovu imovinu, i žene, i narod. Izašao je kralj Sodoma u susret njemu, nakon što se vratio od poraza Kodolaogomora i kraljeva koji su bili s njim, u dolinu Sabija; to je bila ravnica kraljeva. I Melchizedek, kralj Salema, izneo je hlebove i vino, a bio je sveštenik Boga Najvišeg. I blagoslovio je Abrama, i rekao: Blagosloven Abram Bogu Najvišem, koji je stvorio nebo i zemlju. I blagoslovljen je Bog Najviši, koji je predao tvoje neprijatelje pod tvoju vlast, i Abram mu je dao desetinu od svega. Kralj Sodoma reče Abramu: Daj mi ljude, a konje uzmi sebi. Rekao je Abram kralju Sodoma: Podignut ću ruku moju prema Gospodu, Bogu Najvišem, koji je stvorio nebo i

zemlju, neću uzeti od konca do remena sandala od svega tvoga, da ne kažeš da sam ja obogatio Abrama. Osim onoga što su pojeli mladići, i dijela ljudi koji su išli sa mnom - Eshcol, Onan i Mamre - oni će uzeti svoj dio.

15

Nakon ovih riječi dogodilo se da je riječ Gospoda došla Abramu u viđenju, govoreći: Ne boj se, Abrame, ja sam tvoj štit, tvoja nagrada bit će veoma velika. A kaže Abram: Gospodaru Gospode, šta ćeš mi dati? Ja ali odlazim bez djece; a sin Maseka iz mog domaćinstva, to je DamašćaninElijezer. I reče Abram: Pošto mi nisi dao potomstvo, onaj rođen u mojoj kući naslijediće me. I odmah se glas Gospoda obratio njemu, govoreći: Neće te naslijediti ovaj, već onaj koji će izaći iz tebe, on će te naslijediti. Izveo ga je napolje i rekao mu: Pogledaj gore u nebo i prebroj zvijezde, ako možeš da ih prebrojiš. I rekao je: Tako će biti tvoje sjeme. I Abram je vjerovao Bogu, i to mu je uračunato u pravednost. Rekao mu je: Ja sam Bog koji sam te izveo iz zemlje Haldejaca, da ti dam ovu zemlju da je naslijediš. Rekao je: Gospodaru Gospode, po čemu ću znati da ću je naslijediti? Rekao mu je: Uzmi mi junicu staru tri godine, kozu staru tri godine, ovna starog tri godine, grlicu i golubicu. Uzeo je za njega sve ove stvari i podijelio ih na pola, i stavio ih nasuprot jedne drugima, ali ptice nije podijelio. Ptice su sišle na tijela, na njihove polovine, i Abram je sjeo s njima. O zalasku sunca trans pade na Abrama, i gle, veliki mračni strah pada na njega. I rečeno je

Abramu: Sigurno ćeš znati da će tvoje potomstvo biti pridošlice u zemlji koja nije njihova, i porobiće ih, i zlostavljati će ih, i poniziti će ih, četiri stotine godina. Ali narod kojem budu služili, ja ću suditi, a poslije toga izaći će odavde sa mnogo prtljaga. Ti ćeš otići k svojim ocima u miru, odgojen u dobroj starosti. U četvrtoj generaciji vratit će se ovdje, jer još nisu ispunjeni grijesi Amorejaca do sada. Pošto je sunce zašlo prema zapadu, pojavio se plamen, i evo dimljene peći i baklje vatre koje su prošle između ovih podijeljenih komada. U taj dan uspostavio je Gospod sa Abramom zavjet, govoreći: Tvom potomstvu daću ovu zemlju, od rijeke Egipta do velike rijeke Eufrata; Kenijce, i Kenezijce, i Kadmonjce, i Hetite, i Ferizijce, i Refaime, i Amorijce, i Hananjce, i Hivijce, i Girgašijce, i Jebusijce.

16

Sarai, žena Abramova, nije mu rađala, a imala je sluškinje Egipćanku po imenu Hagar. Rekla je Sara Abramu: Evo, Gospodar me zatvorio da ne rađam. Uđi dakle k mojoj sluškinji, da bih mogla dobiti djecu od nje. I Abram je poslušao glas Sare. I uzevši Sara, žena Abramova, Hagar Egipćanku, svoju sluškinju, nakon deset godina Abramovog stanovanja u zemlji Kanaanu, dala ju je svom mužu Abramu za ženu. I ušao je k Hagari, i začela je, i vidjela je da je trudna, i gospođa je bila obeščašćena pred njom. Sara reče Abramu: Ja sam povrijeđena od tebe; ja sam dala moju sluškinju u tvoje krilo, a vidjevši da ona ima u utrobi, ja sam obeščašćena pred njom. Neka Bog sudi između

mene i tebe. Abram reče Sari: Evo, tvoja sluškinja je u tvojim rukama, postupaj s njom kako ti je ugodno. I Sara ju je zlostavljala, i ona je pobjegla od njenog lica. Pronašao ju je Gospodnji glasnik na izvoru vode u pustinji, na izvoru na putu prema Šuru. I reče joj glasnik Gospodnji: Hagar, sluškinja Sarina, odakle dolaziš? I kuda ideš? I rekla je: Bježim od lica Sare, moje gospodarice. Rekao joj je anđeo Gospodnji: Vrati se svojoj gospodarici i ponizi se pod njenim rukama. I reče joj anđeo Gospodnji: Umnožavajući umnožit ću tvoje potomstvo i neće se moći prebrojati zbog mnoštva. I reče joj anđeo Gospodnji: Evo, ti si trudna i rodićeš sina, i nazvaćeš ga Ismael, jer je Gospod čuo tvoje poniženje. Ovaj će biti rustičan čovjek, njegove ruke protiv svih, i ruke svih protiv njega, i nasuprotno svoj svojoj braći stanovaće. I ona nazva ime Gospoda koji je govorio prema njoj: Ti si Bog koji me vidi, jer je rekla: Jer sam zaista pred licem vidjela onog koji se pojavio meni. Zbog ovoga nazvao je bunar, bunar gdje sam pred njim vidio; evo između Kadeša i Barada. I Hagar je rodila Abramu sina, i Abram je nazvao ime svog sina, kojeg mu je rodila Hagar, Ismael. Abram je imao osamdeset šest godina kada mu je Hagar rodila Ismaela.

17

Abram je imao devedeset devet godina. I Gospod se ukaza Abramu i reče mu: Ja sam tvoj Bog; budi ugodan preda mnom i postani besprijekoran. I ja ću postaviti svoj zavjet između mene i tebe, i umnožit ću te veoma. I Abram pade na lice svoje. I Bog

mu je govorio, govoreći: I ja, evo moj zavjet s tobom, i bit ćeš otac mnoštva naroda. I neće se više zvati ime tvoje Abram, već će biti ime tvoje Abraham, jer sam te postavio za oca mnogih naroda. I umnožit ću te veoma, veoma, i učinit ću te narodima, i kraljevi će izaći iz tebe. I uspostavit ću svoj zavjet između tebe i tvog potomstva poslije tebe kroz njihove naraštaje, kao vječni zavjet, da budem tvoj Bog i Bog tvog potomstva poslije tebe. I dat ću tebi i tvom sjemenu poslije tebe zemlju u kojoj boraviš, svu zemlju Kanaan, u vječno vlasništvo, i bit ću im Bog. I reče Bog Abrahamu: A ti... Zavjet moj čuvaćeš, ti i sjeme tvoje poslije tebe, u generacijama njihovim. I ovo je zavjet koji ćeš čuvati između mene i vas, i između tvog sjemena sa tobom kroz njihove generacije: bit će obrezan svaki muškarac među vama. I vi ćete obrezati meso svoje prednje kože, i to će biti znak zavjeta između mene i vas. I dijete od osam dana biće obrezano kod vas, svaki muški kroz generacije vaše; i kućni rob i kupljeni sa srebrom od svakog sina stranog, koji nije od tvog sjemena. Obreznošću biće obrezan kućni rob tvoje kuće, i kupljeni sa srebrom; i biće zavjet moj na vašem tijelu u zavjet vječni. I neobrezani muškarac koji neće biti obrezan na mesu prednje kože njegove osmog dana, biće uništena ona duša iz njenog roda, jer je moj zavjet razbio. I Bog reče Abrahamu: Sara, tvoja žena, neće se više zvati Sara, nego će joj ime biti Sarra. Blagoslovit ću je i dat ću ti od nje dijete, i blagoslovit ću ga, i postat će narodi, i kraljevi naroda izaći će iz njega. I Abraham pade na svoje lice i nasmijao se, i rekao u svom umu, govoreći: Hoće li se stogodišnjaku roditi sin? I da li će Sara roditi sa devedeset godina? Rekao je pak Abraham Bogu: Neka ovaj

Ismail živi pred tobom. Rekao je Bog Abrahamu: Da, evo Sara, tvoja žena, rodit će ti sina, i pozvaćeš ga imenom Isak, i uspostavit ću svoj zavjet s njim, zavjet vječni, da budem njemu Bog i njegovu sjemenu nakon njega. O Ismaelu, evo, čuo sam te, i evo, blagoslovio sam ga, i uvećaću ga, i umnožiću ga veoma. Rodiće dvanaest naroda, i učiniću ga velikim narodom. Ali moj savez ću uspostaviti sa Isakom, koga će ti roditi Sara u ovo vrijeme, sljedeće godine. Završio je govoriti s njim, i Bog se uzdigao od Abrahama. I uzeo je Abraham Ismaela, sina svog, i sve domaće rođene njegove, i sve kupljene sa srebrom, i svako muško od muškaraca u kući Abrahamovoj, i obrezao je prednje kožice njihove u vrijeme onog dana, kao što mu je govorio Bog. Abraham je imao devedeset devet godina kada je obrezao meso svoje prepucije. Ismael, pak, sin njegov bio je trinaest godina kada je obrezan na mesu prepucija svoga. U vrijeme tog dana, obrezali su se Avraam i Ismael sin njegov, i svi muškarci kuće njegove, i kućni robovi njegovi, i kupljeni za srebro od stranih naroda.

18

Pojavio mu se Bog kod hrasta Mamre, dok je sjedio na vratima svog šatora u podne. Podigavši oči, vidio je, i evo, tri čovjeka stajala su pred njim, i vidjevši ih, potrčao je u susret njima od vrata svog šatora i poklonio se do zemlje. I reče: Gospodaru, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proći pored sluge svoga. Neka bude uzeta voda, i neka operu vaša stopala, i ohladite se

pod drvetom. Uzeću hljeb i vi ćete jesti. I nakon ovoga nastavit ćete svojim putem, zbog kojeg ste skrenuli prema svom sluzi. I reče: Neka bude tako kako si rekao. I požuri Abraham prema šatoru kod Sare i reče joj: Požuri i zamijesi tri mjere finog brašna i napravi pogače. Avram je otrčao k volovima i uzeo meko i dobro tele, i dao ga djetetu, i požurio da ga pripravi. Uzeo je maslac i mlijeko i tele koje je napravio, i stavio je pred njih, i jeli su, a on je stajao pored njih pod drvetom. I rekao mu je: Gdje je Sara, tvoja žena? A on odgovarajući reče: Evo u šatoru. Rekao je: Vraćajući se, doći ću k tebi prema ovom vremenu za godinu, i imat će sina Sara, tvoja žena. Sara je čula kod vrata šatora, budući iza njega. Abraham i Sarah bijahu stari i odmakli u godinama, a Sari bijahu prestale ženske stvari. Sara se nasmijala u sebi govoreći: Još mi se doista nije dogodilo do sada, a gospodar moj je stariji. I reče Gospod Abrahamu: Zašto se Sara nasmijala u sebi govoreći: Zar ću zaista roditi? Ja sam ostario. Neće li riječ biti nemoguća kod Boga? U ovo vrijeme vratit ću se k tebi za godinu dana, i Sara će imati sina. Ali Sara je porekla, govoreći: Nisam se smijala, jer se bojala. I reče joj: Ne, nego si se ti smijala. Ustavši odatle, ljudi pogledaše dolje prema Sodomu i Gomori. Ibrahim je putovao zajedno s njima, prateći ih. A Gospod reče: Neću sakriti od Abrahama, sluge moga, ono što ja činim. Abraham će postati velik i mnogobrojan narod, i bit će blagoslovljeni u njemu svi narodi zemlje. Znao sam da će narediti sinovima svojim i kući svojoj poslije njega, i oni će čuvati puteve Gospodnje, čineći pravdu i sud, tako da Gospod može donijeti na Abrahama sve što mu je govorio. Rekao je Gospodin: Vapaj Sodoma i Gomore umnožio se prema meni, i

grijesi njihovi su veoma veliki. Sišavši dakle, vidjet ću da li se, prema njihovom viku koji dolazi do mene, dovršavaju; a ako ne, da znam. I okrenuvši se odatle, ljudi su došli u Sodom, a Abraham je još uvijek stajao pred Gospodom. I približivši se, Abraham reče: Ne uništi pravednog zajedno sa bezbožnim, i neće valjda pravednik biti kao bezbožnik. Ako bude pedeset pravednih u gradu, hoćeš li ih uništiti? Zar nećeš poštedjeti cijelo mjesto zbog pedeset pravednika, ako ih ima u njemu? Ni u kom slučaju ti nećeš učiniti ovako, da ubiješ pravednika zajedno sa bezbožnikom, i da pravedni bude kao bezbožni, ni u kom slučaju! Ti koji sudiš cijeloj zemlji, zar nećeš učiniti pravdu? Rekao je Gospod: Ako bude u Sodomi pedeset pravednika u gradu, poštedjeti ću cijeli grad i cijelo mjesto zbog njih. I odgovarajući, Abraham reče: Sada sam počeo govoriti prema Gospodaru mom, a ja sam zemlja i pepeo. A ako pedeset pravednih bude umanjeno na četrdeset pet, hoćeš li uništiti cijeli grad zbog tih pet? I reče: Neću uništiti ako nađem tamo četrdeset pet. I dodao je još da govori s njim, i rekao: Ako li se nađe tamo četrdeset, i rekao je: Neću uništiti zbog četrdeset. I reče: Zar ništa, Gospodaru, ako progovorim? A ako se nađu tamo trideset? I reče: Neću uništiti zbog tridesetorice. I reče, pošto imam da govorim Gospodaru, a ako bude nađeno tamo dvadeset? I reče: Neću uništiti ako nađem tamo dvadeset. I reče: Neka nije ništa, Gospodaru, ako govorim još jednom? A ako bude nađeno tamo deset? I reče: Neću uništiti zbog onih deset. Otišao je Gospodar, pošto je prestao govoriti s Abrahamom, a Abraham se vratio na svoje mjesto.

19

Došla su dva glasnika u Sodom uveče. Lut je sjedio pored kapije Sodoma; a kada je Lut vidio, ustao je u susret njima, i poklonio se licem na zemlju. I reče: Evo, gospodari, skrenite u kuću vašeg sluge i prenoćite i operite vaša stopala, i ustavši rano otići ćete na vaš put. I rekli su: Ne, nego ćemo prenoćiti na ulici. I nagovorio ih je, pa su se okrenuli prema njemu i ušli u njegovu kuću, i napravio im je piće, i ispeče im beskvasni hljeb, i jeli su. Prije spavanja, muškarci grada, Sodomljani, okružili su kuću, od mladića do starca, sav narod zajedno. I zvali su Lota i govorili su mu: Gdje su ljudi koji su ušli k tebi noću? Izvedi ih k nama, da se možemo sroditi s njima. Izašao je Lot prema njima na prag, a vrata je zatvorio iza sebe. Rekao im je: Ni na koji način, braćo, ne činite zlo. Imam dvije kćeri koje nisu poznavale muškarca, izvešću ih k vama, i koristite ih kako vam bude ugodno, samo ovim ljudima ne činite nepravdu, jer su zato ušli pod zaklon mog krova. Rekli su mu: Odstani odavde! Došao si da privremeno boraviš, a ne i da sudiš! Sada dakle ćemo tebe tretirati gore nego njih. I prisiljavali su čovjeka Lota veoma i približili su se da slome vrata. Ispruživši ruke, ljudi su uvukli Lota prema sebi u kuću i zatvorili vrata kuće. A ljude koji su bili na vratima kuće udarili su sljepoćom od malog do velikog, i bili su zbunjeni tražeći vrata. Ljudi su rekli Lotu: Imaš li ovdje zetove, ili sinove, ili kćeri? Ili ako imaš bilo koga drugog u gradu, izvedi ga iz ovog mjesta, jer mi uništavamo ovo mjesto; jer se podigao njihov vapaj pred Gospodom, i Gospod nas je poslao da ga uništimo.

Izašao je Lot i govorio je sa svojim zetovima koji su uzeli njegove kćeri, i rekao je: Ustanite i izađite iz ovog mjesta, jer Gospod uništava grad. Ali činilo se da se šali pred svojim zetovima. Kada je svitala zora, glasnici su podsticali Lota, govoreći: Ustani, uzmi svoju ženu i svoje dvije kćeri koje imaš, i izađi, da ne bi i ti propao zajedno sa bezakonjem grada. I bili su uznemireni, pa anđeli uhvatiše njegovu ruku, i ruku njegove žene, i ruke njegove dvije kćeri, jer ga je Gospod pošteđivao. I desilo se kada su ih izveli napolje, i rekli su: Spašavajući, spasi svoju dušu, ne osvrći se unazad, niti stani u cijeloj okolnoj regiji, spasi se u planinu, da nikada ne budeš odnesen. Rekao je Lot njima: Molim, Gospodaru, pošto je sluga tvoj našao milost pred tobom, i uvećao si svoju pravednost koju činiš prema meni, da živi duša moja; ali ja neću moći biti spašen na planini, da me ne bi ikad sustigla zla, i umrem. Evo, ovaj grad je blizu da pobegnem ja tamo, koji je mali; i tamo ću biti spašen; nije li mali? I duša moja živjet će zbog tebe. I rekao sam mu: Evo, poštovao sam tvoje lice i ovu riječ, da ne uništim grad o kojem si govorio. Požuri dakle da budeš spašen tamo, jer neću moći učiniti ništa, dok ne dođeš ti tamo. Zbog ovoga nazvao je taj grad Segor. Sunce je izašlo nad zemljom, i Lot je ušao u Soar. I Gospod je kiši na Sodom i Gomoru sumpor i vatru od Gospoda s neba. I on je uništio te gradove i svu okolnu oblast, i sve stanovnike u gradovima, i biljke koje rastu iz zemlje. I njegova žena pogledala je iza sebe, i postala je stub od soli. Avraam je ustao rano ujutro i otišao na mjesto gdje je stajao pred Gospodom. I pogledao je prema Sodomu i Gomori, i prema cijeloj okolnoj oblasti, i vidio je, i evo, dizao se plamen iz zemlje, kao para iz peći. I desilo se da kada je

Bog uništio sve gradove okolne oblasti, Bog se sjetio Abrahama, i poslao je Lota iz sredine uništenja, kada je Gospod uništio gradove u kojima je Lot živio. Lot je otišao iz Zoara i nastanio se na planini, on i njegove dvije kćeri s njim, jer se bojao stanovati u Zoaru, pa je stanovao u pećini, on i njegove dvije kćeri s njim. Starija reče mlađoj: Naš otac je star, i nema nikoga na zemlji koji bi došao k nama, kako je u običaju po svoj zemlji. Hajde da napojimo našeg oca vinom, legnimo s njim i dobijemo potomstvo od našeg oca. Napojile su svog oca vinom one noći, i ušavši starija je spavala sa svojim ocem one noći, a on nije znao kada je legao ni kada je ustao. Desilo se sljedećeg dana, i starija reče mlađoj: Evo, spavala sam jučer s našim ocem. Dajmo mu da pije vino i ove noći, i ti uđi i legni s njim, i podignimo sjeme od našeg oca. I te noći dale su svom ocu da pije vino, i mlađa je ušla i spavala sa svojim ocem, a on nije znao kada je legla ni kada je ustala. I dvije Lotove kćeri začeše od svoga oca. I starija je rodila sina i nazvala ga Moab, govoreći: Od mog oca. On je otac Moabita do današnjeg dana. Rodila je i mlađa sina, i nazvala ga je Amon, govoreći: Sin roda mog, ovaj je otac Amonita do današnjeg dana.

20

I Avraam se premjestio odatle u zemlju prema jugu, i stanovao je između Kadesa i Sura, i boravio je u Gerari. Rekao je Avraam o Sari, ženi svojoj, da je sestra moja, jer se bojao reći da je žena moja, da ga ne bi ikada ubili muškarci grada zbog nje, a poslao

je Abimeleh, kralj Gerara, i uzeo Saru. I ušao je Bog kod Abimeleha u snu noću i rekao: Evo, ti ćeš umrijeti zbog žene koju si uzeo, jer ona je već udata za muškarca. Abimelech se ali nije dotakao nje, i rekao je: Gospode, hoćeš li uništiti narod koji ne zna i pravedan je? Zar mi on sam nije rekao: Ona je moja sestra? I ona mi reče: Je li moj brat? U čistom srcu i u pravednosti ruku učinio sam ovo. Rekao mu je Bog u snu: I ja sam znao da si ovo uradio u čistom srcu, i poštedjeo sam te da ne sagriješiš protiv mene, zbog toga nisam ti dopustio da je dodirneš. Sada vrati ženu tom čovjeku, jer on je prorok, i molit će se za tebe, i živjet ćeš. Ali ako je ne vratiš, znat ćeš da ćeš umrijeti ti i svi tvoji. I Abimeleh je ustao rano ujutro, i pozvao je sve svoje sluge, i govorio je sve ove riječi u njihove uši; a svi ljudi su se veoma bojali. I Abimeleh je pozvao Abrahama i rekao mu: Šta si nam ovo uradio? Zar nismo sagriješili protiv tebe, da si doveo na mene i na moje kraljevstvo veliki grijeh? Djelo koje niko neće učiniti, ti si učinio za mene. Abimeleh reče Abrahamu: Šta si vidio pa si učinio ovo? Rekao je Abraham: Rekao sam, dakle, nema pobožnosti na ovom mjestu, pa će me ubiti zbog moje žene. I zaista, ona je moja sestra po ocu, ali ne po majci, a postala mi je žena. Desilo se kada me je Bog izveo iz kuće moga oca, i rekao sam joj: Ovu pravdu učinićeš prema meni: u svako mjesto gdje uđemo, reci za mene da je moj brat. Uzeo je Abimeleh hiljadu didrahmi i ovce i telad i djecu i sluškinje i dao Abrahamu i vratio mu Saru, ženu njegovu. I rekao je Abimeleh Abrahamu: Evo, moja zemlja je pred tobom, gdje god ti se svidi, stanuj. A Sari je rekao: Evo, dao sam hiljadu didrahmi tvom bratu; ovo će ti biti za čast tvog lica, i svima onima sa tobom, i

sve govori istinito. Molio se Avraam Bogu, i Bog je izliječio Abimeleka, i njegovu ženu, i njegove sluškinje, i rodile su. Jer je Gospodin zatvorio svaku maternicu u kući Abimelehove, zbog Sare, žene Abrahamove.

21

I Gospod je posjetio Saru, kao što je rekao, i učinio je Gospod Sari, kao što je govorio. I zatrudnivši, rodila je Abrahamu sina u starosti, u vrijeme kako mu je govorio Gospod. I Abraham je nazvao ime svog sina koji mu se rodio, koga mu je rodila Sara, Isak. Obrezao je pak Abraham Isaka osmog dana, kao što mu je zapovjedio Bog. I Abraham bijaše sto godina kada mu se rodi Isak, sin njegov. Rekla je Sara: Smijeh mi je učinio Gospod, jer ko god čuje, radovaće se sa mnom. I ko će reći Abrahamu da Sara doji dijete? Jer sam rodila sina u mojoj starosti. I dijete je raslo i bilo je odvojeno od dojenja; i Avraam je napravio veliku gozbu na dan kada je Isak, sin njegov, bio odvojen od dojenja. Vidjevši Sara sina Hagare Egipćanke, koji je rođen Abrahamu, kako se igra sa Isakom, njenim sinom, rekla je Abrahamu: Istjeraj ovu sluškinju i njenog sina, jer sin ove sluškinje neće naslijediti sa mojim sinom Isakom. Riječ je bila veoma teška pred Abrahamom u pogledu njegova sina. Rekao je Bog Abrahamu: neka ti ne bude teško zbog dječaka i zbog sluškinje; sve što ti kaže Sara, slušaj njen glas; jer će ti u Isaku biti nazvano sjeme. I sina ove sluškinje učinit ću velikim narodom, jer je tvoje sjeme. Ibrahim je ustao ujutro i uzeo hljebove i mješinu vode, i dao

Hagari; i stavio je dijete na njeno rame, i poslao ju. A otišavši, lutala je po pustinji, kod bunara zakletve. Nestala je voda iz mjeha; i bacila je dijete ispod jedne jele. Otišavši, sjedila je nasuprot njega izdaleka, kao hitac iz luka; rekla je jer neću vidjeti smrt mog djeteta. I sjedila je nasuprot njega; a dijete, poviknuvši, zaplakalo je. A Bog je čuo glas djeteta iz mjesta gdje je bilo; i glasnik Božji je pozvao Hagaru iz neba, i rekao joj: Šta je, Hagara? Ne boj se; jer Bog je čuo glas djeteta sa mjesta gdje je. Ustani i uzmi dijete, i drži ga svojom rukom; jer ću od njega učiniti veliki narod. I Bog je otvorio njene oči, i vidjela je bunar žive vode, i otišla je, i napunila je mijeh vodom, i napojila je dijete. I Bog je bio sa djetetom; i ono je raslo, i nastanilo se u pustinji; a postalo je strijelac. I stanovao je u pustinji, i majka mu je uzela ženu iz Farana u Egiptu. Desilo se u ono vrijeme da su Abimeleh, i Ohozat, njegov savjetnik, i Fihol, vrhovni zapovjednik njegove vojske, rekli Abrahamu govoreći: Bog je sa tobom u svemu što činiš. Sada dakle zakuni mi se Bogom da nećeš nanijeti nepravdu meni, niti mom sjemenu, niti mom imenu, već prema pravednosti koju sam učinio prema tebi, učinit ćeš prema meni i prema zemlji u kojoj si boravio. I Abraham reče: Ja ću se zakleti. I Abraham je ukorio Abimeleka zbog bunara vode koje su oteli sluge Abimeleka. I rekao mu je Abimeleh: Nisam znao ko ti je učinio ovu stvar, niti si mi ti izvijestio, niti sam ja čuo, osim danas. I Abraham uze ovce i telad i dade ih Abimelehu, i obojica sklopiše zavjet. I Avram postavi sedam ženskih jaganjaca od ovaca odvojeno. I rekao je Abimeleh Abrahamu: Šta je ovih sedam jagnjadi od ovih ovaca koje si postavio odvojeno? I reče Abraham da sedam ženskih jagnjica

uzeš od mene, kako bi mi bila za svedočanstvo da sam ja iskopao ovaj bunar. Zbog toga je nazvao ime tog mjesta Bunar zakletve, jer su se tamo zaklela obojica. I sklopiše savez kod Bunara zakletve, a zatim ustade Abimeleh, Ahuzat njegov savjetnik, i Fihol vrhovni zapovjednik njegove vojske, i vratiše se u zemlju Filistejaca. I posadio je Abraham polje na bunaru zakletve i ondje je prizivao ime Gospoda, Boga vječnog. Boravio je Abraham u zemlji Filistejaca mnogo dana.

22

I desilo se nakon ovih riječi da je Bog iskušao Abrahama, i rekao mu: Abrahame, Abrahame, a on reče: Evo me. I reče: Uzmi sina svoga voljenog, kojeg si volio, Isaka, i idi u visoku zemlju, i prinesi ga tamo kao žrtvu paljenicu na jednoj od planina koju ću ti reći. Ustavši, Ibrahim je ujutro osamario svog magarca; uzeo je sa sobom dva sluge i Isaka, sina svog; i nacijepavši drva za žrtvu paljenicu, ustavši je otišao i došao na mjesto koje mu je Bog rekao, trećeg dana. I podigavši pogled, Abraham je vidio mjesto izdaleka. I Avram reče svojoj djeci: Sjednite ovdje sa magarcem; a ja i dječak ćemo proći do tamo; i pošto se poklonimo vratićemo se k vama. Avraam je uzeo drva za žrtvu paljenicu i stavio ih na svog sina Isaka, a u ruke je uzeo vatru i mač, i njih dvojica su išli zajedno. Rekao je Ishak Abrahamu, ocu svom: Oče. A on je rekao: Šta je, sine? Rekao je, a, evo vatra i drva, gdje je ovca za cjelopaljenje? Rekao je a Avraham: Bog će vidjeti za sebe ovcu za cjelopaljenu žrtvu, dijete. Otišavši obojica u isto vrijeme, došli su

na mjesto koje mu je rekao Bog; i sagradio je tamo Abraham žrtvenik, i stavio drva; i svezavši Isaka, sina svog, stavio ga je na žrtvenik iznad drva. I Abraham je ispružio svoju ruku da uzme mač i zakolje svoga sina. I Anđeo Gospodnji ga pozva s neba i reče: Abrahame, Abrahame! A on odgovori: Evo me. I reče: Ne stavljaj svoju ruku na dijete, niti mu čini ništa; sada sam znao da se bojiš Boga; i nisi poštedio svog voljenog sina zbog mene. I podigavši Abraham svoje oči vidio je, i evo jedan ovan držan u biljci Sabek za rogove. I Ibrahim je otišao i uzeo ovna i prinio ga u cjelopaljenu žrtvu umjesto Ishaka, sina svoga. I Abraham je nazvao to mjesto Gospod je vidio, da se kaže danas: Na planini se Gospod pojavio. I Glasnik Gospodnji pozvao je Abrahama drugi put iz neba, govoreći: Prema sebi samom zakleo sam se, kaže Gospod, zbog toga što si učinio ovu stvar i nisi poštedio sina svog voljenog zbog mene, zaista blagosiljajući blagosloviću te i množeći umnožiću sjeme tvoje kao zvijezde neba i kao pijesak koji je pored obale mora; i naslijediće sjeme tvoje gradove protivnika. I bit će blagoslovljeni u tvom sjemenu svi narodi zemlje, zato što si poslušao moj glas. A Avraham se okrenuo prema svojoj djeci i ustavši otišli su zajedno na bunar zakletve. I Avraham je nastanio kod Bunara zakletve. Desilo se a nakon ovih riječi, i bilo je javljeno Abrahamu, govoreći: evo rodila je Melha i ona sinove Nahoru, bratu tvom, Uza prvorođenog, i Buza brata njegovog, i Kamouela oca Siraca, i Hazada, i Azaua, i Faldesa, i Ieldafa, i Batouela. Betuel je rodio Rebeku. Ovih osam sinova rodila je Melha Nahoru, bratu Abrahamovom. I njegova ložnica, kojoj je ime bilo Reuma, rodila je također Tabeka, Gaama, Tahasa i Maaku.

23

Sarin život bio je stotinu dvadeset sedam godina. I umrla je Sara u gradu Arboku, koji je u udolini, a to je Hebron u zemlji Kanaanu. Došao je Abraham da oplakuje Saru i da tuguje. I ustao je Avram od svog mrtvog, i rekao je Avram sinovima Hetovim, govoreći: Doseljenik i privremeni stanovnik ja sam sa vama, dajte mi dakle posed groba sa vama, i sahraniću svog mrtvog od sebe. Odgovorili su sinovi Hetovi Abrahamu govoreći: Ne, gospodaru. Čuj nas, kralju, ti si od Boga među nama. U našim odabranim grobnicama sahrani svog mrtvog, jer niko od nas neće ti spriječiti svoju grobnicu da tamo sahraniš svog mrtvog. Ustavši, Abraham se poklonio narodu zemlje, sinovima Heta. I Avraam im je govorio, rekavši: Ako imate u vašoj duši da zakopate mog mrtvaca od mog lica, čujte me i govorite za mene Efronu, sinu Soarovom. I neka mi da dvostruku pećinu koja mu pripada, onu koja se nalazi u dijelu njegovog polja, za srebro pune vrijednosti dajte mi je među vama u posjed za grobnicu. Efron je sjedio usred sinova Hetovih; a odgovarajući, Efron Hetit reče Abrahamu, dok su slušali sinovi Hetovi i svi oni koji su ulazili u grad, govoreći: Budi kod mene, gospodaru, i čuj me; polje i pećinu koja je u njemu dajem ti; pred svim mojim građanima dao sam ti; ukopaj svog mrtvaca. I pokloni se Abraham pred narodom zemlje. I rekao je Efronu pred narodom zemlje: Ako si voljan, čuj me: uzmi od mene srebro za polje, i sahranit ću svog mrtvog tamo. Odgovorio je Efron Abrahamu, govoreći: Ne, gospodaru; čuo sam - zemlja od četiri stotine

srebrnih šekela; ali šta bi bilo ovo između mene i tebe? A ti pokopaj svog mrtvog. I Abraham je čuo Efrona, i Abraham je vratio Efronu srebro koje je govorio pred sinovima Hetovim, četiri stotine didrahmi srebra odobrenog među trgovcima. I polje Efronovo koje je bilo kod duple pećine, koja je prema Mamri, polje i pećina koja je bila u njemu, i svako drvo koje je bilo u polju, i sve što je u njegovim granicama unaokolo, Abrahamu, u posjed pred sinovima Hetovim, i svima koji su ulazili u grad. Nakon ovoga, Abraham je sahranio svoju ženu Saru u pećini na dvostrukom polju, koje se nalazi nasuprot Mamri, a to je Hebron u zemlji Hanaan. I tako je polje i pećina koja je bila u njemu potvrđeno Abrahamu u posed groba, od sinova Heta.

24

I Abraham bijaše star i napredovao u danima, i Gospod blagoslovi Abrahama u svemu. I reče Avraham svom starijem sinu njegove kuće, upravitelju svega što je njegovo: Stavi svoju ruku pod moje bedro. I zaklinjam te Gospodom, Bogom neba i Bogom zemlje, da ne uzmeš ženu sinu mom Isaku od kćeri Kanaanaca, među kojima ja stanujem. Ali ćeš ići u moju zemlju gdje sam rođen, i u moje pleme, i odatle ćeš uzeti ženu mom sinu Isaku. Sin mu je rekao: Ako žena ne bi željela ići sa mnom nazad u ovu zemlju, da li da vratim tvog sina u zemlju odakle si izašao? Rekao mu je Abraham: Pazi da ne odvedeš mog sina tamo. Gospodar, Bog neba i Bog zemlje, koji me je uzeo iz kuće moga

oca i iz zemlje u kojoj sam rođen, koji mi je govorio i koji mi se zakleo govoreći: Tebi ću dati ovu zemlju i tvome sjemenu, on će poslati svoga Anđela pred tebe, i ti ćeš uzeti ženu za moga sina odatle. Ako žena ne želi da ide sa tobom u ovu zemlju, bićeš oslobođen od moje zakletve, samo ne vraćaj moga sina tamo. I sluga stavi svoju ruku pod bedro Avrama, svog gospodara, i zakle mu se o ovoj stvari. I sluga uze deset kamila od kamila gospodara svog, i od svih dobrih stvari gospodara svog sa sobom; i ustavši, ode u Mesopotamiju u grad Nahor. I on je natjerao deve da legnu van grada pored bunara vode kasno popodne, kada izlaze žene koje crpe vodu. I reče: Gospode, Bože gospodara moga Abrahama, podari mi uspjeh danas i učini milost sa gospodarom mojim Abrahamom. Evo, ja stojim na izvoru vode, a kćeri stanovnika grada izlaze da crpe vodu. I djevica kojoj ja kažem, nagne tvoj vrč za vodu, da pijem, i kaže mi, pij ti, i tvoje kamile napojit ću, dok ne prestanu piti, nju si pripremio tvome sinu Isaku; i po ovome znat ću, da si učinio milost sa mojim gospodarom Abrahamom. I desilo se prije nego što je završio govoreći u svom umu, i evo Rebeka je izlazila, koja je rođena od Betuela, sina Milke, žene Nahora, brata Abrahamovog, noseći vrč na svojim ramenima. Djevica je bila veoma lijepa na izgled, bila je djevica, nijedan čovjek je nije poznavao. Sišavši na izvor, napunila je svoj vrč i popela se. Dijete je potrčalo u susret njoj i reklo, Daj mi da pijem malo vode iz tvog krčaga. Ona je rekla: Pij, gospodaru, i požurila je i spustila vrč na svoju ruku, i dala mu je da pije, dok nije prestao piti. I rekla je: I tvojim kamilama ću dati vode dok sve ne popiju. I požurila je i ispraznila vrč za vodu u korito, i otrčala je do

bunara da crpi opet, i nacrpila je vodu za sve deve. Čovjek je posmatrao nju i ćutao da sazna da li je Gospodar učinio uspješnim njegov put ili ne. Dogodilo se, kada su sve deve prestale piti, čovjek je uzeo zlatne naušnice težine jedne drahme i dvije narukvice za njene ruke, težine deset zlatnika. I upitao je nju i rekao: Čija si kćerka? Javi mi, da li ima mjesta kod tvog oca da prenoćimo. Ona mu je rekla: Ja sam kći Batuela, sina Melhe, koju je ona rodila Nahoru. I reče mu: I slame i hrane ima mnogo kod nas, i mjesta za prenoćiti. I bio zadovoljan, čovjek se poklonio Gospodu i rekao: Blagosloven Gospod, Bog moga gospodara Abrahama, koji nije ostavio svoju pravdu i istinu od moga gospodara; mene je Gospod uputio u kuću brata moga gospodara. I djevojka, otrčavši, prijavila je u kuću svoje majke, prema ovim riječima. A Rebeka je imala brata po imenu Laban, i Laban je potrčao prema čovjeku napolju kod izvora. I desilo se kada je vidio naušnice i narukvice u rukama svoje sestre, i kada je čuo riječi Rebeke, svoje sestre, koja je govorila: Ovako mi je govorio čovjek, i došao je k čovjeku koji je stajao kod kamila na izvoru. I reče mu: Dođi, uđi, blagoslovljeni Gospodov; zašto stojiš napolju? Ja sam pripremio kuću i mjesto za deve. Ušao je čovjek u kuću i istovario deve, i dao slamu i hranu devama, i vodu da opere njegova stopala i stopala ljudi koji su bili s njim. I on je postavio pred njih hljebove da jedu, i rekao: Neću jesti dok ne izgovorim svoje riječi. I rekao je: Govori. I reče: Ja sam sin Abrahamov. Gospod je blagoslovio mog gospodara veoma, i on je bio uzdignut; i dao mu je ovce, i telad, i srebro, i zlato, sluge, i sluškinje, kamile, i magarce. I Sara, žena gospodara moga, rodila je sina jednog gospodaru mom nakon što je ostario, i dao mu je

sve što je bilo njegovo. I moj gospodar me zakleo, govoreći: Nećeš uzeti ženu za moga sina od kćeri Kanaanaca, među kojima ja boravim kao stranac u njihovoj zemlji. Ali ići ćeš u kuću moga oca i u moje pleme, i odatle ćeš uzeti ženu mom sinu. Rekao sam svom gospodaru: Šta ako žena neće ići sa mnom? I reče mi: Gospodar Bog kome sam ugodio pred njim, on će poslati svog Glasnika sa tobom i učiniće uspješnim tvoj put, i uzećeš ženu za mog sina iz mog plemena i iz kuće mog oca. Tada ćeš biti nevin od mog prokletstva, jer kada dođeš u moje pleme i ne daju ti, bićeš nevin od moje zakletve. I došavši danas na izvor rekao sam: Gospode, Bože gospodara mog Abrahama, ako ti činiš uspješnim put moj kojim sada idem, evo ja stojim na izvoru vode, i kćeri ljudi grada izlaze crpiti vodu; i neka bude djevica kojoj ja kažem Napoj me iz vrča tvog malo vode, i kaže mi I ti pij, i devama tvojim napojit ću, ova žena koju je pripremio Gospod slugu svom Isaku; i po ovome znat ću da si učinio milost gospodaru mom Abrahamu. I dogodilo se prije nego što sam završio govoreći u svom umu, odmah je Rebeka izlazila, imajući vrč za vodu na ramenima, i sišla je na izvor i crpila je vodu, a rekao sam joj: Napoj me. I požurivši, spustila je vrč za vodu na svoju ruku i rekla: Pij ti, i tvoje deve ću napojiti. I pio je, i deve je napojila. I pitao sam je i rekao sam: Čija si kćerka, javi mi. Ona je rekla: Ja sam kćerka Betuela, sina Nahorovog, kojeg mu je rodila Melha. I stavio sam joj naušnice i narukvice oko njenih ruku. I zadovoljan, poklonio sam se Gospodaru i blagoslovio Gospodara Boga mog gospodara Abrahama, koji me je učinio uspješnim na putu istine da uzmem kćer brata mog gospodara za njegovog sina. Ako dakle pokazujete milost i pravednost prema mom

gospodaru, a ako ne, javite mi, da se mogu okrenuti nadesno ili nalijevo. Odgovarajući, Laban i Betuel rekoše: Od Gospoda je izašla ova stvar, nećemo ti moći govoriti protiv, bilo zlo ili dobro. Evo Rebeke pred tobom, uzmi je i idi, i neka bude žena sinu tvoga gospodara, kao što je govorio Gospod. Desilo se da kada je sluga Abrahamov čuo njihove riječi, poklonio se na zemlju Gospodu. I sluga je iznio srebrne i zlatne posude i odjeću, dao je Rebeki; i darove je dao njenom bratu i njenoj majci. I jeli su i pili su, i on sam i ljudi koji su bili s njim, i spavali su. A ustavši ujutro, reče: Pošaljite me, da odem svome gospodaru. Rekli su braća njezina i majka: Neka djevica ostane s nama oko deset dana, i poslije toga će otići. Ali on reče prema njima: Ne zadržavajte me, jer je Gospodin učinio uspješnim moj put. Pošaljite me da odem svom gospodaru. A oni rekoše: Pozovimo djevojku i upitajmo njena usta. I pozvaše Rebeku i rekoše joj: Hoćeš li ići sa ovim čovjekom? A ona reče: Ići ću. I poslali su Rebeku, sestru njihovu, i imanja njezina, i slugu Abrahamova, i one s njim. I blagoslovili su Rebeku i rekli su joj: Sestro naša, postani hiljade desetaka hiljada, i neka tvoje seme nasledi gradove protivnika. Ustavši Rebeka i njene sluškinje, uzjahale su na deve i otišle su sa čovjekom; i sluga, uzevši Rebeku, otišao je. Isak je putovao kroz pustinju prema bunaru viđenja, a on je stanovao u zemlji prema jugu. I Isak je izašao da razgovara u ravnicu pred veče, i podigavši svoje oči, vidio je kamile kako dolaze. I Rebeka je podigla oči i vidjela Isaka, i sišla je s kamile. I reče djetetu: Ko je onaj čovjek koji ide poljem u susret nama? Dijete je reklo: Ovaj je moj gospodar; a ona, uzevši veo, obukla se. I sluga je ispričao Isaku sve što je učinio. Isak je ušao u kuću

svoje majke i uzeo Rebeku, i ona je postala njegova žena, i volio ju je, i Isak je bio utješen zbog Sare, svoje majke.

25

Pridruživši se, Abraham je uzeo ženu kojoj je ime bilo Ketura. Rodila mu je Zombrana, Iezana, Madala, Madijama, Iesboka i Soiea. Iezan je rodio Sabu i Dedana, a sinovi Dedana bili su Assourieim, Latousieim i Laomeim. Sinovi Midiana bili su Gepher, Apher, Enoch, Abida i Eldaag; svi ovi bili su sinovi Keturine. Dao je Abraham sva svoja imanja Isaku, svom sinu. I sinovima svojih naložnica dao je Avram darove i poslao ih je od svog sina Isaka, dok je još bio živ, prema istoku u zemlju istoka. Ovo su godine života Abrahama koliko je živio: stotinu sedamdeset pet godina. I klonuvši umro je Abraham u dobroj starosti kao starac, i pun dana, i pridružen je svom narodu. Ishak i Ismael, njegovi sinovi, sahranili su ga u dvostruku pećinu, u polje Efrona sina Saara Hetejca, koje je nasuprot Mamreu, polje i pećinu koju je stekao Abraham od sinova Hetovih; tamo su sahranili Abrahama i Saru, ženu njegovu. Desilo se nakon što je umro Abraham, Bog je blagoslovio Isaka, sina njegovog, i Isak je stanovao kod bunara viđenja. Ovo su generacije Ismaila, sina Abrahamovog, kojeg je rodila Agar Egipćanka, sluškinja Sarina, Abrahamu. I ovo su imena sinova Ismailovih, prema imenima njihovih pokoljenja: prvorođeni Ismailov Nebajot, i Kedar, i Adbeel, i Mibsam, i Mišma, i Duma, i Massa, i Hadad, i Teman, i Jetur, i Nafiš, i Kedma. Ovo su sinovi

Ismaila, i ovo su njihova imena u njihovim šatorima i u njihovim naseljima, dvanaest vladara prema njihovim narodima. I ovo su godine života Ismaela, stotinu trideset sedam godina, i oslabivši umro je, i pridružen je svom rodu. Nastanio se od Evilata do Sura, koji je prema Egiptu sve do dolaska prema Asircima; pred licem sve svoje braće se nastanio. I ovo su generacije Isaka, sina Abrahamovog; Abraham rodi Isaka. Bio je Isak star četrdeset godina kada je uzeo Rebeku, kćer Betuila Sirijanca iz Mesopotamije Sirijske, sestru Labana Sirijanca, sebi za ženu. Molio se Isak Gospodu za Rebeku, ženu svoju, jer je bila nerotkinja, i Bog ga je čuo, te je Rebeka, žena njegova, začela u utrobi. Djeca su skakala u njoj; i rekla je: Ako ovako treba da mi bude, zašto mi ovo? I otišla je da pita Gospoda. I Gospod reče joj: Dva naroda u tvojoj utrobi su, i dva naroda iz tvoje utrobe će biti odvojena, i narod će nadmašiti narod, i veći će služiti manjem. I ispunili su se dani da ona rodi, i evo, blizanci su bili u njenoj utrobi. Izašao je prvorođeni crvenkast, cijeli kao koža, dlakav, i nazvali su ga Isav. I nakon ovoga izašao je njegov brat, i njegova ruka je bila uhvaćena za petu Isava, i nazvao mu je ime Jakov. Ishak je imao šezdeset godina kada ih je Rebeka rodila. Mladi ljudi su odrasli, i Isav je bio čovjek koji je znao loviti, seljak, a Jakov je bio čovjek jednostavan, koji je stanovao u kući. Volio je Isak Isava, jer mu je njegov lov bio hrana, a Rebeka je voljela Jakova. Jakov je skuhao čorbu, a Isav je došao s polja klonuo. I Isav reče Jakovu: Nahrani me od ove crvene kuhane hrane, jer sam iscrpljen. Zbog ovoga bi nazvano njegovo ime Edom. Rekao je Jakov Ezavu: Prodaj mi danas svoje prvorodstvo. I reče Isav: Evo, ja idem da umrem, i za što su mi ova prvorođenstva? I reče

mu Jakov: Zakuni mi se danas. I zakleo mu se. A Isav proda prvorodstvo Jakovu. Jakov je dao Isavu hljeb i kuhano sočivo, i on je jeo i pio, i ustavši otišao je, i Isav je prezreo prvorođenstvo.

26

Dogodila se glad na zemlji, osim one ranije gladi koja se dogodila u vrijeme Abrahamovo, pa je Isak otišao Abimeleku, kralju Filistejaca, u Geraru. Pojavio se njemu Gospod i rekao: Ne silazi u Egipat, nego stanuj u zemlji koju ću ti reći. I boravaj u ovoj zemlji, i ja ću biti s tobom, i blagoslovit ću te, jer tebi i tvom sjemenu dat ću svu ovu zemlju, i uspostavit ću svoju zakletvu koju sam se zakleo Abrahamu, tvom ocu. I umnožit ću tvoje potomstvo kao zvijezde na nebu, i dat ću tvome potomstvu svu ovu zemlju, i blagoslovit će se u tvome potomstvu svi narodi zemlje. Zato što je poslušao Avraam, otac tvoj, moj glas, i čuvao moje naredbe, i moje zapovijedi, i moje uredbe, i moje zakone. Nastanio se pak Isak u Gerari. Ljudi tog mjesta su pitali o Rebeki, njegovoj ženi, i on je rekao: Ona je moja sestra. Bojao se reći da je njegova žena, da ga ljudi tog mjesta ne bi ubili zbog Rebeke, jer je bila lijepa na izgled. Dogodilo se da je dugo vremena bio tamo, i saginjući se Abimeleh, kralj Gerara, kroz prozor, vidio je Isaka kako se igra sa Rebekom, svojom ženom. Pozvao je Abimeleh Isaka i rekao mu: Dakle, zar je ona tvoja žena? Zašto si rekao: Moja sestra je? A rekao mu je Isak: Rekao sam, jer da ne umrem zbog nje. A Abimeleh mu reče: Šta si nam ovo uradio? Malo je falilo da neko od moje porodice spava sa tvojom ženom,

i ti bi doveo na nas krivicu. Naredio je Abimeleh svom narodu, govoreći: Svaki koji dotakne ovog čovjeka i njegovu ženu, biće kriv smrću. Sijao je Isak u onoj zemlji, i našao je te godine stostruki rod ječma, a blagoslovio ga je Gospod. I čovjek je bio uzdignut i napredujući postajao je sve veći, dok nije postao veoma veliki. I njemu postade stoka ovaca i stoka goveda i mnogo zemljoradnje. I zavidješe mu Filistejci. I sve bunare koje su iskopali sinovi oca njegovog u vrijeme oca njegovog, zapušili su ih Filistejci i napunili su ih zemljom. Rekao je Abimeleh Isaku: Idi od nas, jer si postao mnogo jači od nas. I Isak je otišao odatle, prenoćio u dolini Gerara i nastanio se tamo. I Isak je opet iskopao bunare vode koje su iskopali sluge Abrahama, oca njegovog, i zapušili su ih Filistejci nakon što je umro Abraham, otac njegov; i nazvao ih je imenima prema imenima koja je nazvao otac njegov. I sluge Isaka kopali su u dolini Gerara i našli su tamo bunar žive vode. I pastiri Gerara su se borili sa pastirima Isaka, tvrdeći da je voda njihova, i nazvali su ime bunara Nepravda, jer su mu učinili nepravdu. Otišavši odatle, iskopao je drugi bunar, ali su se svađali i oko njega, pa mu je dao ime Neprijateljstvo. Otišavši odatle, iskopao je drugi bunar i nisu se borili oko njega, pa ga je nazvao Široko mjesto, govoreći: Jer sada je Gospod proširio nama prostor i uvećao nas na zemlji. Otišao je odatle na Bunar zakletve. I pojavio se njemu Gospodin u toj noći, i rekao: Ja sam Bog Abrahama, oca tvoga, ne boj se, jer sam s tobom, i blagosloviću te, i umnožiću sjeme tvoje kroz Abrahama, oca tvoga. I on je sagradio tamo oltar, i prizvao je ime Gospodnje, i postavio je tamo svoj šator; a sluge Isakove su tamo iskopale bunar u dolini Gerara. I Abimeleh je otišao k njemu iz

Gerara, i Ohozat, njegov savjetnik, i Fihol, vrhovni zapovjednik njegove vojske. I reče im Isak: Zašto ste došli k meni? Vi ste me mrzili i poslali ste me od sebe. Oni su rekli: Vidjevši, vidjeli smo da je Gospodar bio sa tobom; i rekli smo: neka bude dakle između nas i između tebe, i sklopićemo sa tobom zavjet, da ne učiniš nama zlo, jer mi nismo te prezirali, i na koji način smo postupali prema tebi dobro, i otpremili smo te sa mirom; i sada si ti blagosloven od Gospodara. I napravio je za njih gozbu, i jeli su i pili. I ustavši ujutro, zakleo se svaki svom susjedu, i poslao ih je Isak, i otišli su od njega u miru. Desilo se u onaj dan da su sinovi Isaka došli i javili mu o bunaru koji su iskopali, i rekli su: Nismo našli vodu. I nazvao ga je Zakletva, zbog toga nazvao je ime onom gradu Bunar Zakletve, do današnjeg dana. Bio je Isav star četrdeset godina, i uzeo je za ženu Judit, kćerku Beoha Hetejca, i Basemat, kćerku Elona Hetejca. I bile su izvor svađe Isaku i Rebeki.

27

Desilo se nakon što je Isak ostario, i oči njegove bile su zamračene da vidi, i pozvao je Isava, sina svog starijeg, i rekao mu: Sine moj, i on reče: Evo me. I rekao je: Evo, ostario sam i ne znam dan svoje smrti. Sada dakle uzmi svoj tobolac i luk, i izađi u ravnicu, i ulovi mi plijen. I pripravi mi jela kako ja volim, i donesi mi da jedem, kako bi te blagoslovila duša moja prije nego umrem. Rebecca je čula Isaaca kako govori svom sinu Esau, a Esau je otišao u ravnicu da ulovi plijen svom ocu. Rebeka je

rekla Jakovu, svom mlađem sinu: Evo, čula sam tvog oca kako govori Isavu, tvom bratu, govoreći: Donesi mi lov i napravi mi jela, da te blagoslovim pred Gospodom nakon što jedem, prije nego što umrem. Sada dakle, sine moj, slušaj me, kao što ti zapovijedam. I otišavši kod ovaca, uzmi mi odatle dva mlada i dobra jarca, i napraviću od njih jela tvome ocu, kako on voli. I ti ćeš donijeti svom ocu, i on će jesti, tako da te tvoj otac može blagosloviti prije nego što umre. Rekao je Jakov svojoj majci Rebeki: Isav, moj brat, je dlakav čovjek, a ja sam gladak čovjek. Ne da me otac ikada opipa, i biću pred njim kao onaj koji prezire, i donijeću na sebe prokletstvo, a ne blagoslov. Rekla mu je majka: Na mene neka padne tvoje prokletstvo, dijete, samo poslušaj moj glas i idi i donesi mi. Otišavši, uzeo je i donio majci, a majka njegova napravila je jela kakva je volio otac njegov. I uzevši Rebeka lijepu odjeću svog starijeg sina Isava, koja je bila kod nje u kući, obukla je svog mlađeg sina Jakova. I kože mladih koza stavio je oko njegovih ruku i oko golog dijela njegova vrata. I dala je jela i hljebove koje je napravila u ruke svoga sina Jakova. I donio ga svom ocu, i rekao: Oče. A on reče: Evo me, ko si ti, dijete moje? I Jakov reče ocu: Ja sam Isav, tvoj prvorođeni. Učinio sam kao što si mi govorio. Ustani, sjedni i jedi od mog lova, tako da me tvoja duša blagoslovi. Rekao je Ishak svom sinu: Šta je ovo što si tako brzo našao, dijete moje? A on reče: Ono što je predao Gospod, tvoj Bog, preda me. Rekao je Isak Jakovu: Priđi mi bliže, i opipat ću te, dijete moje, da vidim jesi li ti moj sin Isav, ili nisi. Približio se Jakov svom ocu Isaku i dotakao ga, i rekao: Glas je doista Jakovljev glas, ali ruke su Isavove ruke. I nije ga prepoznao, jer su njegove ruke bile dlakave kao ruke Isava,

brata njegovog; i blagoslovio ga je, i rekao: Ti si moj sin Isav? A on reče: Ja. I reče: Donesi mi, i ja ću jesti od tvog lova, dijete, da te blagoslovi moja duša. I donio mu je, i jeo je, i donio mu je vino, i pio je. I rekao mu je Isak, otac njegov: Priđi mi i poljubi me, dijete. I približivši se, poljubio ga je i namirisao miris njegove odjeće, i blagoslovio ga je, i rekao: Evo, miris sina moga kao miris punog polja koje je blagoslovio Gospod. I neka ti Bog da od rose nebeske i od bogatstva zemlje, i mnoštvo žita i vina. I neka ti služe narodi, i neka ti se poklone vladari, i postani gospodar svoga brata, i poklonice ti se sinovi tvoga oca; onaj koji te proklinje, proklet bio, a onaj koji te blagosilja, blagosloven bio. I desilo se nakon što je Isak prestao blagosiljati Jakova, sina svog, i desilo se, čim je Jakov izašao od lica Isaka, oca svog, i Isav, brat njegov, došao je s lova. I napravio je i on jela, i donio ih je svom ocu, i rekao je ocu: Neka ustane moj otac i neka jede od lova svog sina, tako da me tvoja duša blagoslovi. I reče mu Isak, otac njegov: Ko si ti? A on reče, ja sam tvoj prvorođeni sin Isav. Isak je bio zapanjen velikim zapanjenjem veoma, i rekao je: Ko je onda ulovio za mene lov i donio mi ga, i ja sam jeo od svega prije nego što si ti došao? I blagoslovio sam ga, i blagosloven će biti. Desilo se kada je Isav čuo riječi svoga oca Isaka, da je povikao glasno i veoma gorko, i rekao: Blagoslovi i mene, oče. Rekao mu je: Tvoj brat je došao s prevarom i uzeo tvoj blagoslov. I reče: Pravedno je nazvano ime njegovo Jakov, jer me je prevario evo drugi put ovo. I prvorođenstvo moje uzeo je, i sada je uzeo blagoslov moj. I reče Isav ocu svome: Nisi li ostavio meni blagoslov, oče? Odgovarajući, Isak reče Isavu: Ako sam ga učinio gospodarom tvojim i svu braću njegovu učinio sam slugama

njegovim, žitom i vinom podržao sam ga, tebi pak šta ću učiniti, dijete? A Isav reče svom ocu: Zar nemaš samo jedan blagoslov, oče? Blagoslovi zaista i mene, oče; a kada je Isak bio duboko pokrenut, Isav je poviknuo i zaplakao. Odgovarajući, Isak, njegov otac, rekao mu je: Evo, od bogatstva zemlje biće tvoje boravište i od rose neba odozgo. I na mač svoj živjet ćeš i bratu svom služit ćeš, ali bit će kada razbiješ i skineš jaram njegov s vrata svog. I Isav je gajio zlobu prema Jakovu u vezi blagoslova kojim ga je blagoslovio otac njegov, i rekao je Isav u umu svom: Neka se približe dani žalosti oca mog, da ubijem Jakova, brata mog. Rebeki su bile prijavljene riječi njenog starijeg sina Isava, i poslavši pozvala je svog mlađeg sina Jakova, i rekla mu: Evo, tvoj brat Isav ti prijeti da te ubije. Sada dakle, dijete, slušaj moj glas i ustavši pobjegni u Mesopotamiju prema Labanu, mom bratu, u Haran. I stanuj s njim neke dane, dok se ne odvrati gnjev i srdžba tvog brata od tebe, i zaboravi što si mu učinio; i poslavši pozvat ću te odande, da ne budem lišena vas dvojice u jedan dan. Rekla je Rebeka Isaku: Umorna sam od svog života zbog kćeri sinova Hetovih. Ako Jakov uzme ženu od kćeri ove zemlje, čemu mi onda život?

28

Pozvavši Isak Jakova, blagoslovio ga je i naredio mu govoreći: Ne smiješ uzeti ženu od kćeri Kanaanaca. Ustavši, pobegni u Mesopotamiju, u kuću Betuela, oca tvoje majke, i uzmi sebi odatle ženu od kćeri Labana, brata tvoje majke. A moj Bog neka

te blagoslovi, neka te uveća i neka te umnoži, i bićeš skupovi naroda. I neka ti da blagoslov Avraama, oca moga, tebi i tvome potomstvu nakon tebe, da naslijediš zemlju tvog boravka, koju je Bog dao Avraamu. I Isak je poslao Jakova, i on je otišao u Mesopotamiju prema Labanu, sinu Betuela Sirijskog, bratu Rebeke, majke Jakova i Isava. Gle, ali Isav je vidio da je Isak blagoslovio Jakova i poslao ga u Mesopotamiju Sirije da uzme sebi ženu odatle, dok ga je blagoslovio, i naredio mu je govoreći: Nećeš uzeti ženu od kćeri Kanaanaca. I Jakov je poslušao oca i majku svoju, i otišao je u Mesopotamiju Sirsku. Vidjevši i Isav da su zle kćeri Kanaana pred Isakom, ocem njegovim, otišao je Isav ka Ismailu; i uzeo je Maeletu, kćer Ismaila, sina Abrahamovog, sestru Nabajotovu, uz žene njegove za ženu. I izašao je Jakov od Bunara zakletve i otišao u Haran. I on je sreo mjesto i spavao je tamo, jer je sunce zašlo, i uzeo je od kamenja tog mjesta i stavio je prema svojoj glavi, i spavao je na tom mjestu. I sanjao je, i evo ljestve postavljene na zemlji, čiji je vrh dosezao do neba, i Božji glasnici su se uspinjali i silazili po njoj. Ali Gospodar je stajao nad njom i rekao: Ja sam Bog Abrahama, oca tvoga, i Bog Isakov. Ne boj se! Zemlju na kojoj spavaš daću tebi i tvome sjemenu. I tvoje sjeme će biti kao pijesak zemlje, i raširiti će se na more, i na jug, i na sjever, i na istok, i blagoslovit će se u tebi sva plemena zemlje, i u tvom sjemenu. I evo, ja sam s tobom, čuvajući te na svakom putu kuda god pođeš, i vratit ću te u ovu zemlju, jer neću te napustiti dok ne učinim sve što sam ti govorio. I Jakov se probudio iz svog sna, i rekao: Gospod je na ovom mjestu, a ja nisam znao. I on se uplašio i rekao: Kako je strašno ovo mjesto! Ovo nije ništa drugo nego kuća Božija, i ovo

je kapija nebeska. I ustao je Jakov ujutro, i uzeo je kamen koji je bio postavio tamo pod svoju glavu, i postavio ga je kao stub, i izlio je ulje na njegov vrh. I nazvao je ime tog mjesta Kuća Božja, a Luz je bilo ime grada ranije. I Jakov je zavetovao zavjet, govoreći: Ako bude Gospod Bog sa mnom, i sačuva me na ovom putu kojim ja idem, i da mi hljeba da jesti, i odjeću da obučem, i vrati me sa spasenjem u kuću oca moga, tada će Gospod biti meni Bog. I ovaj kamen koji sam postavio kao stub biće mi kuća Božja, i od svega što mi daš, daću ti desetinu.

29

I podigavši Jakov noge, otišao je u zemlju istoka, ka Labanu, sinu Betuela Sirijca, bratu Rebeke, majke Jakova i Isava. I vidi, i evo bunar u ravnici, a bila su tamo tri stada ovaca koja su se odmarala kod njega, jer iz tog bunara napajali su stada, a kamen je bio velik na ustima bunara. I tamo su bila skupljana sva stada, i otkotrljali su kamen s usta bunara, i napojili su ovce, i vratili su kamen na usta bunara na njegovo mjesto. Rekao je njima Jakov: Braćo, odakle ste vi? Oni su rekli: Iz Harana smo. Rekao im je: Znate li Labana, sina Nahorovog? Oni su rekli: Znamo. A rekao im je: Da li je zdrav? A oni rekoše: Zdrav je; i evo Rahela, kći njegova, dolazila je sa ovcama. I reče Jakov: Još je dan velik, nije još vrijeme da se sakupi stoka. Napojite ovce, pa idite i pasete ih. Oni su rekli: Nećemo moći dok se ne sakupe svi pastiri i dok ne odvale kamen s ušća bunara, pa ćemo onda napojiti ovce. Dok je još govorio s njima, i evo Rahela, kći Labanova, dolazila je sa

ovcama oca svoga, jer ona je čuvala ovce oca svoga. Desilo se da je, kada je Jakov vidio Rahilu, kćer Labana, brata svoje majke, i ovce Labana, brata svoje majke, Jakov prišao, odvalio kamen s usta bunara i napojio ovce Labana, brata svoje majke. I Jakov je poljubio Rahilu, i viknuvši svojim glasom, zaplakao je. I javio je Rahili da je brat njenog oca i da je sin Rebeke, i ona otrčavši javi svom ocu prema ovim riječima. Dogodilo se da kada je Laban čuo ime Jakova, sina svoje sestre, potrčao je u susret njemu, i zagrlivši ga poljubio ga je, i uveo ga je u svoju kuću, i Jakov je ispričao Labanu sve ove riječi. I rekao mu je Laban: Od mojih kostiju i od moga mesa jesi ti. I bio je s njim mjesec dana. Rekao je Laban Jakobu: Zato što si moj brat, nećeš mi služiti besplatno. Reci mi, koja je tvoja nagrada? Laban je imao dvije kćeri; ime starije bijaše Leja, a ime mlađe Rahela. Oči Leje su bile slabe, ali Rahela je bila lijepa oblikom i veoma ljupka izgledom. Volio je Jakov Rahilu, i rekao: Služiću ti sedam godina za Rahilu, tvoju mlađu kćer. Rekao mu je Laban: Bolje je da je dam tebi nego da je dam drugom čovjeku; stanuj sa mnom. I služio je Jakov za Rahilu sedam godina, i bilo mu je kao malo dana, zbog toga što ju je volio. Rekao je Jakov Labanu: Daj mi moju ženu, jer su dani ispunjeni, tako da mogu ući k njoj. Sakupio je Laban sve muškarce tog mjesta i priredio ženidbu. I nastade veče, i uzevši Leju, kćer svoju, dovede je Jakovu, i Jakov uđe k njoj. Dao je Laban svojoj kćeri Leji Zelfu, svoju sluškinju, njoj kao sluškinju. Dogodilo se ujutro, i evo bila je Lea; a Jakov reče Labanu: Šta si mi ovo uradio? Nisam li služio kod tebe za Rahelu? I zašto si me prevario? Odgovorio je Laban: Ne postupa se tako u našem mjestu, da se mlađa daje prije starije. Završi dakle sedmicu ove,

pa ću ti dati i ovu umjesto rada koji radiš kod mene još sedam drugih godina. Jakov je tako učinio i ispunio tu sedmicu, i Laban mu je dao svoju kćer Rahilu za ženu. Laban je dao svojoj kćeri svoju sluškinju Bilhu, njoj kao sluškinju. I ušao je k Rahili, a volio je Rahilu više nego Leju, i služio mu je sedam drugih godina. Vidjevši da je Leja bila mrzena, Gospodin Bog je otvorio njenu maternicu, ali Rahela je bila nerotkinja. I Lea zače i rodi sina Jakovu. Nazvala je pak njegovo ime Ruben, govoreći: Jer je Gospod vidio moje poniženje i dao mi je sina, sada će me dakle moj muž ljubiti. I ona zatrudni opet, i rodi drugog sina Jakovu, i rekla: Čuo je Gospod da sam mržena, i dao mi je i ovog. I nazvala je njegovo ime Simeon. I zatrudnjela je još, i rodila sina, i rekla: U ovom trenutku će moj muž biti uz mene, jer sam mu rodila tri sina. Zbog toga je nazvala njegovo ime Levi. I zatrudnivši još, rodila je sina i rekla: Sada ću se još za ovo zahvaliti Gospodu. Zbog toga je nazvala njegovo ime Juda i prestala je rađati.

30

Vidjevši da nije rodila Jakovu, Rahela je bila ljubomorna na svoju sestru i rekla je Jakovu: Daj mi djecu, a ako ne, umrijeću. Razljutivši se, Jakov reče Rahilji: Nisam li ja umjesto Boga, koji te je lišio ploda utrobe? Rekla je Rahela Jakovu: Evo moje sluškinje Bale, uđi k njoj, i ona će roditi na mojim koljenima, pa ću i ja dobiti djecu kroz nju. I dala mu je Billu, svoju sluškinje, za ženu, i Jakov uđe k njoj. I zatrudnje Bilha, sluškinja Rahilina, i rodi Jakovu sina. I Rahela reče, sudio mi je Bog, i čuo je moj glas, i

dao mi je sina; zbog ovoga nazvala je njegovo ime, Dan. I Bilha, sluškinja Raheline, ponovo zače i rodi drugog sina Jakovu. I rekla je Rahela: Bog mi je pomogao, hrvala sam se sa svojom sestrom i uspjela sam. I nazvala je njegovo ime Neftalim. Vidjela je Leja da je prestala rađati, pa je uzela Zelfu, sluškinju svoju, i dala ju je Jakovu za ženu, i ušao je k njoj. I Zelfa, Leina sluškinja, zanačela je i rodila Jakovu sina. I reče Leja: U sreći! I nazvala ga je Gad. I začela je još Zelfa, sluškinja Leje, i rodila Jakovu drugog sina. I rekla je Leja: Blažena sam ja, jer će me žene zvati blaženom. I nazvala je ime njegovo Ašer. Ruben je otišao u dane žetve pšenice i našao je jabuke mandragora u polju, te ih donio svojoj majci Leji. Rahela je rekla svojoj sestri Leji: Daj mi od mandragora tvoga sina. Rekla je Lea: Nije ti dovoljno što si uzela mog muža? Zar nećeš uzeti i mandragore mojega sina? Rahela je rekla: Ne tako; neka spava s tobom ovu noć umjesto mandragora tvoga sina. Ušao je Jakov s polja uveče, i izašla je Leja u susret njemu i rekla: Ka meni ćeš ući danas, jer sam te unajmila umjesto mandragora sina moga, i spavao je s njom tu noć. I Bog je čuo Leju, i začevši, rodila je Jakovu petog sina. I rekla je Leja: Bog mi je dao nagradu zato što sam dala svoju sluškinju svome mužu. I nazvala je njegovo ime Isahar, što znači nagrada. I Leja je još zatrudnjela i rodila šestog sina Jakovu. I reče Leja: Bog mi je dao dobar dar u ovom trenutku, moj muž će me sada izabrati, jer sam mu rodila šest sinova. I nazvao je njegovo ime Zebulun. I nakon ovoga rodila je kćer i nazvao je njeno ime Dina. Bog se sjetio Rahele, Bog ju je čuo i otvorio joj matericu. I zatrudnivši, rodila je Jakobu sina, a Rahela je rekla: Uklonio je moj Bog sramotu. I nazvala je ime njegovo Josif, govoreći: Neka mi Bog

doda drugog sina. Desilo se, ali kada je Rahela rodila Josifa, rekao je Jakov Labanu: Pošalji me, da odem na moje mjesto i u moju zemlju. Vrati mi žene i djecu moju, za koje sam ti služio, da mogu otići; jer ti znaš službu koju sam ti služio. Rekao mu je Laban: Ako sam našao naklonost pred tobom, proricao sam, jer me je Bog blagoslovio na tvom dolasku. Odredi svoju platu prema meni, i daću je. Rekao je Jakov: Ti znaš kako sam ti služio i koliko je tvoje stoke bilo sa mnom. Malo si imao prije mene, a uvećalo se u mnoštvo, i blagoslovio te je Gospod Bog otkad sam došao. Sada dakle, kada ću i ja sebi napraviti kuću? I reče mu Laban: Šta ću ti dati? Rekao mu je Jakov: Nećeš mi dati ništa. Ako mi uradiš ovu stvar, opet ću pasati tvoje ovce i čuvati ih. Neka danas prođu sve tvoje ovce, i odvoji odatle svaku tamnu ovcu među janjadima, i svaku prugastu i šarenu među kozama - to će biti moja nagrada. I moja pravda će svjedočiti za mene sljedećeg dana, jer je moja nagrada pred tobom, sve što ne bude šareno i prugasto među kozama, i tamno među janjadima, biće ukradeno kod mene. Rekao mu je Laban: Neka bude prema tvojoj riječi. I on je odvojio toga dana jarce šarene i prugaste, i sve koze šarene i prugaste, i sve što je bilo sivo među jagnjetima, i sve što je bilo bijelo među njima, i dao ih preko ruku svojih sinova. I on je uklonio put od tri dana između njih i Jakova. A Jakov je čuvao Labanove ovce koje su preostale. Jakov je uzeo za sebe svježe štapove od stiraksa, oraha i platana, i Jakov ih je oljuštio praveći bijela ljuštenja, i skidajući zeleno, na štapovima se pojavilo šareno bijelo koje je oljuštio. I stavio je štapove koje je ogulио u korita pojilišta, da kada ovce dođu da piju, pred štapovima, kada dođu da piju, ovce zatrudne gledajući u štapove. I ovce su se

parile prema štapovima, i ovce su rađale čisto bijele i šarene i sive prugaste. Jagnjad je razdvojio Jakov, i postavio je pred ovce prugastog ovna i sve šareno među jagnjadima, i odvojio je sebi stada za sebe, i nije ih pomiješao sa ovcama Labanovim. Desilo se u vrijeme kada su ovce bile u toploti i začinjale, Jakov je stavio štapove pred ovce u korita, da začnu prema štapovima. Kada bi ovce rađale, on nije postavljao, pa su neobilježene bile Labanove, a obilježene Jakovljeve. I čovjek je postao veoma, veoma bogat, i imao je mnogo stoke, volove, sluge, sluškinje, kamile i magarce.

31

Jakov je čuo riječi sinova Labana kako govore: Jakov je uzeo sve što pripada našem ocu, i od onoga što pripada našem ocu stekao je sve ovo bogatstvo. I Jakov vidje lice Labana, i evo, nije bilo prema njemu kao jučer i prekjučer. Rekao je Gospod Jakovu: Vrati se u zemlju svoga oca i svome rodu, i ja ću biti s tobom. Poslavši, Jakov pozva Leu i Rahelu u ravnicu gdje su bila stada. I vidim ja lice vašeg oca, da nije prema meni kao jučer i prekjučer, ali Bog mog oca bio je sa mnom. I vi znate da sam svom snagom služio vašem ocu. Ali vaš otac me je prevario i promijenio moju nagradu deset puta, i Bog mu nije dao da mi nanese zlo. Ako tako kaže, šarene će biti tvoja nagrada, i sve ovce će roditi šarene. Ako li kaže, bijele će biti tvoja nagrada, i sve ovce će roditi bijele. I Bog je uzeo svu stoku vašeg oca i dao mi je. I desilo se kada su ovce začinjale primajući u utrobu, i vidio sam svojim

očima u snu; i evo jarci i ovnovi su uzlazili na ovce i koze, bijeli prugasti i šareni i pepeljasti prskani. I reče mi Anđeo Božji u snu: Jakove! A ja rekoh: Šta je? I rekao je: Podigni oči svoje i vidi jarce i ovnove kako se penju na ovce i koze prugaste, šarene i pepeljasto prošarane, jer sam vidio sve što ti Laban čini. Ja sam Bog koji ti se pojavio na mjestu Božjem, gdje si mi tamo pomazao stub i gdje si mi tamo učinio zavjet. Sada, dakle, ustani i izađi iz ove zemlje, i idi u zemlju svog rođenja, i ja ću biti s tobom. I odgovarajući, Rahela i Lea rekle su njemu: Zar nemamo više dio ili nasljedstvo u kući našeg oca? Zar nismo od njega smatrane kao strane? Jer nas je prodao i proždiranjem je proždrao naše srebro. Sve bogatstvo i slavu koju je uzeo Bog oca našeg, nama će pripasti i našoj djeci; sada dakle, što god ti je rekao Bog, učini. Ustavši, Jakov je uzeo svoje žene i svoju djecu na deve. I odveo je svu svoju imovinu i sav svoj prtljag koji je stekao u Mesopotamiji i sve svoje da ode ka svom ocu Isaku u zemlju Hanaan. Laban je otišao da striže svoje ovce, a Rahela je ukrala idole svoga oca. Jakov je sakrio od Labana Sirijca da mu ne objavi da bježi. I on je pobjegao sa svim što je bilo njegovo, prešao je rijeku i krenuo prema planini Gilead. Labanu Sirijancu bilo je javljeno trećeg dana da je Jakov pobjegao. I uzevši svoju braću sa sobom, progonio je za njim put od sedam dana i sustigao ga u gori Galadu. Došao je Bog Labanu Sirijcu u snu noću i rekao mu: Čuvaj se da ikada ne govoriš sa Jakovom zlo. I ovladao je Laban Jakovom, a Jakov je postavio svoj šator na planini, a Laban je postavio svoju braću na planini Gilead. A rekao je Laban Jakovu: Šta si učinio? Zašto si tajno pobjegao i ukrao si me i odveo si moje kćeri kao zarobljenice mačem? I ako si mi javio, poslao bih

te sa radošću, sa muzičarima, bubnjevima i lirom. I nisam bio dostojan da poljubim svoju djecu i svoje kćeri, a sada si postupio ludo. I sada je jaka moja ruka da ti naudim, ali Bog tvoga oca juče mi reče govoreći: Čuvaj se da nikada ne govoriš sa Jakovom zlo. Sada si dakle otišao, jer si poželio da odeš u kuću svog oca, ali zašto si ukrao moje bogove? Odgovarajući, Jakov je rekao Labanu: Bojao sam se, jer sam pomislio da ne bi možda uzeo tvoje kćeri od mene i sve što je moje. I reče Jakov: Kod koga bi našao bogove tvoje, neće živjeti pred braćom našom. Prepoznaj što je kod mene od tvojih stvari i uzmi. I nije prepoznao kod njega ništa, ali Jakov nije znao da je Rahela, žena njegova, ukrala ih. Ušavši, Laban je pretraživao kuću Leje i nije ništa našao, pa je izašao iz kuće Leje i pretraživao kuću Jakova i kuću dvije sluškinje, ali nije ništa našao. Zatim je ušao i u kuću Rahele. Rachel je uzela idole i stavila ih u torbe kamile, te sjela na njih. I reče svom ocu: Ne ljuti se, gospodaru, ne mogu ustati pred tobom, jer imam običaj žena. Laban je pretražio cijelu kuću i nije našao idole. Razljutio se Jakov i svađao se sa Labanom; a odgovarajući, Jakov je rekao Labanu: Šta je moja nepravda? I šta je moj grijeh, da si me progonio, i da si pretražio sve posude moje kuće? Šta si našao od svih posuda tvoje kuće? Stavi ovdje pred tvoju braću i moju braću, i neka oni sude između nas dvojice. Ovo dvadeset godina sam sa tobom; tvoje ovce i tvoje koze nisu bile jalove; ovnove tvojih ovaca nisam jeo. Razderano od zvijeri nisam ti donosio, ja sam plaćao iz vlastitog džepa za krađe danju i krađe noću. Postao sam danju spaljivan vrućinom, a noću mrazom, i san je odlazio od mojih očiju. Ovih dvadeset godina sam bio u tvojoj kući, služio sam ti četrnaest godina za

tvoje dvije kćeri, i šest godina čuvajući tvoje ovce, a ti si mi promijenio platu deset puta. Da nije Bog oca moga Abrahama, i strah Isakov, bio sa mnom, sada bi me praznog otpustio. Poniženje moje i trud ruku mojih vidio je Bog, i ukorio te juče. Odgovarajući, Laban reče Jakobu: Kćeri su moje kćeri, i sinovi su moji sinovi, i stoka je moja stoka, i sve što vidiš moje je, i moje kćeri - šta ću učiniti njima danas ili njihovoj djeci koju su rodile? Sada, dakle, hajde da sklopimo savez, ja i ti, i biće za svjedočanstvo između mene i tebe. Rekao mu je: Evo, niko nije s nama, vidi, Bog je svjedok između mene i tebe. Uzevši kamen, Jakov ga je postavio kao stub. Rekao je Jakov svojoj braći: Skupljajte kamenje, i skupili su kamenje i napravili brdo, i jeli su tamo na brdu. I rekao je Laban njemu: Ovo brdo svjedoči između mene i tebe danas. I Laban ga je nazvao gomila svjedočanstva, a Jakov ga je nazvao gomila svjedok. Rekao je Laban Jakovu: Evo ove gomile i ovog stuba koji sam postavio između mene i tebe, ova gomila svjedoči i ovaj stub svjedoči, zbog toga je nazvano ime: Gomila svjedoči. I vizija o kojoj je govorio: Neka Bog pogleda između mene i tebe, jer ćemo se odvojiti jedan od drugog. Ako ponizíš moje kćeri, ako uzmeš žene pored mojih kćeri, vidi, niko od nas nije tu da vidi, Bog je svjedok između mene i tebe. Ako ja ne pređem prema tebi, niti ti pređeš prema meni preko ovog brda i ovog stuba sa zlim namjerama. Bog Abrahama i Bog Nahora neka sudi između nas, i Jakov se zakleo strahom oca svoga Isaka. I on je žrtvovao žrtvu na planini i pozvao je svoju braću, i jeli su i pili, i spavali su na planini.

32

Ustavši ujutro, Laban je poljubio svoje sinove i kćeri i blagoslovio ih, a zatim se Laban okrenuo i otišao na svoje mjesto. I Jakov je otišao svojim putem, i podigavši pogled, vidio je utaboren Božji logor, i sreli su ga Božji glasnici. Rekao je Jakov, kada ih je vidio: Ovo je logor Božji, i nazvao je ime tog mjesta Logori. Poslao je Jakov glasnike prije sebe prema Isavu, bratu svome, u zemlju Seir, u zemlju Edom. I on im je naredio, govoreći: Ovako ćete reći mom gospodaru Isavu: Ovako kaže tvoj sluga Jakov: Sa Labanom sam boravio i zadržao sam se do sada. I postali su meni volovi, i magarci, i ovce, i djeca, i sluškinje; i poslao sam da javim mom gospodaru Isavu, da bi tvoj sluga našao milost pred tobom. I glasnici se vratiše Jakovu govoreći: Došli smo ka tvom bratu Isavu, i evo on dolazi u susret tebi, i četiri stotine ljudi s njim. Jakov se veoma bojao i bio je uznemiren, pa je podijelio narod koji je bio s njim, volove, deve i ovce u dva logora. I rekao je Jakov: Ako Isav dođe u jedan logor i napadne ga, drugi logor će biti spašen. Rekao je Jakub: Bože oca mog Abrahama i Bože oca mog Isaka, Gospodaru, ti koji si mi rekao: Vrati se u zemlju svog rođenja i dobro ću ti učiniti - neka mi bude dovoljno od sve pravednosti i od sve istine koju si učinio svom sluzi; jer sam sa ovim svojim štapom prešao ovaj Jordan, a sada sam postao dva logora. Izbavi me iz ruke brata moga, iz ruke Isava, jer se bojim ga, da ne dođe i ubije me, i majku sa djecom. Ti si pak rekao: Učinit ću ti dobro i učinit ću tvoje potomstvo kao pijesak mora, koji se neće moći izbrojati

zbog množine. I spavao je tamo tu noć, i uzeo je od onoga što je nosio darove, i poslao je Isavu, bratu svom: koze dvjesto, jarčeva dvadeset, ovce dvjesto, ovnova dvadeset, deve koje doje i djecu njihovu trideset, volove četrdeset, bikova deset, magarce dvadeset i ždrijebad deset. I dao ih svojoj djeci, svako stado posebno; i rekao je svojoj djeci: Idite ispred mene i napravite razmak između stada i stada. I naređi prvom, govoreći: Ako te sretne moj brat Isav i pita te, govoreći: Čiji si? I kuda ideš? I čija su ova koja idu ispred tebe? Reći ćeš, tvog sina Jakova; darove je poslao mom gospodaru Isavu; i evo on iza nas. I naredio je prvom, i drugom, i trećem, i svima koji idu ispred ovih stada, govoreći: prema ovoj riječi govorite Isavu kada vas on nađe. I reći ćete: evo sluga tvoj Jakov dolazi iza nas; jer rekao je: umilostivit ću njegovo lice darovima koji idu ispred njega, i poslije ovoga vidjet ću njegovo lice; jer možda će primiti moje lice. I darovi su išli naprijed pred njim, a on je spavao tu noć u logoru. Ustavši te noći, uzeo je dvije žene, i dvije služavke, i njegovo jedanaestoro djece, i prešao je prelaz Jaboka. I uzeo ih je, prešao je bujicu i preveo sve što je njegovo. Ostao je Jakov sam, i hrvao se čovjek s njim do jutra. Vidio je da nije u stanju protiv njega, i dotakao se širine njegovog bedra, i učinio je utrnulom širinu Jakovljevog bedra dok se hrvao s njim. I reče mu: Pusti me, jer je zora uzašla. A on reče: Neću te pustiti ako me ne blagosloviš. Rekao mu je: Kako se zoveš? A on je rekao: Jakov. I reče mu: Neće se više zvati ime tvoje Jakov, već će Izrael biti ime tvoje, jer si se borio s Bogom i s ljudima, i nadvladao si. Upitao je Jakov i rekao: Objavi mi svoje ime. A on je rekao: Zašto pitaš za moje ime? I blagoslovi ga tamo. I Jakub je nazvao to

mjesto Oblik Boga; jer sam vidio Boga lice prema licu, i moja duša je spašena. Sunce mu je ogranulo kada je prošao oblik Božji, a on je hramao na svoje bedro. Zbog ovoga sinovi Izraela ne jedu tetivu koja je utrnula, a koja je na udubljenju bedra, do današnjeg dana, jer je dotaknuo udubljenje Jakovljevog bedra, tetivu koja je utrnula.

33

Podigavši Jakov svoje oči, vidio je i evo Isav njegov brat dolazi, i četiri stotine ljudi sa njim, i podijelio Jakov djecu na Leju i na Rahelu i dvije sluškinje. I stavio je dvije sluškinje i njihove sinove na prvo mjesto, i Leu i njenu djecu iza, i Rahelu i Josifa na posljednje mjesto. On sam je napredovao ispred njih i poklonio se na zemlju sedam puta, dok se nije približio svom bratu. I Isav je potrčao u susret njemu, i zagrlivši ga, pao je na njegov vrat i poljubio ga, i plakali su obojica. I pogledavši gore, Isav vidje žene i djecu; i reče: Šta ti je ovo? A on reče: Djeca kojima je Bog pokazao milost tvome sluzi. I pristupiše mlade žene i njihova djeca, i pokloniše se. I priđe Leja i djeca njena, i pokloniše se, i poslije ovoga priđe Rahela i Josif, i pokloniše se. I reče: Šta su ti ove stvari, svi ovi logori koje sam sreo? A on reče, da tvoj sin nađe milost pred tobom, gospodaru. Rekao je Isav: Imam mnogo, brate, neka ti ostane tvoje. Rekao je Jakov: Ako sam našao milost pred tobom, primi darove iz mojih ruku; zbog toga sam vidio tvoje lice, kao što neko vidi lice Božije, i ti si zadovoljan sa mnom. Uzmi moje blagoslove koje sam ti donio, jer je Bog

pokazao milost prema meni i imam sve, i primorao ga je, i uzeo je. I rekao je: Pošto krenemo, idimo pravo. Rekao mu je: Moj gospodar zna da su djeca nježnija, i ovce i krave doje kod mene; ako ih dakle potjeram jedan dan, umrijet će sva stoka. Neka ide naprijed moj gospodar ispred svog sluge; ja ću ali ojačati na putu prema laganom hodu putovanja koje je preda mnom, i prema koraku djece, dok ne dođem ja svom gospodaru u Seir. A Isav je rekao: Ostaviću sa tobom od naroda koji je sa mnom. A on je rekao: Zašto ovo? Dovoljno je što sam našao milost pred tobom, gospodaru. Ali Isav se toga dana okrenuo na svoj put u Seir. I Jakov je otišao u Šatore i sagradio sebi tamo kuće, a za svoju stoku napravio je šatore, zbog toga je nazvao ime tog mjesta Šatori. I Jakov je došao u Salem, grad Sihema, koji je u zemlji Hanaan, kada se vratio iz Mesopotamije Sirije, i utaborio se pred gradom. I stekao je dio polja gdje je postavio svoj šator, od Emmora, oca Shechema, za sto janjaca. I postavio je tamo žrtvenik i pozvao je Boga Izraela.

34

Izašla je Dina, kći Leje, koju je rodila Jakovu, da upozna kćeri domaćih. I vidio ju je Sihem, sin Emora Hivijca, vladar te zemlje, i uzevši ju, spavao je s njom i ponizio ju. I obratio je pažnju na dušu Dine, kćeri Jakovljeve, i zavolio je djevicu, i govorio je prema srcu djevice. Sihem je rekao svom ocu Hamoru, govoreći: Uzmi mi ovu djevojku za ženu. Jakov je čuo da je sin Emmorov oskvrnuo Deinu, njegovu kćer, ali njegovi sinovi su bili sa

njegovom stokom u polju, pa je Jakov ćutao dok oni nisu došli. Izašao je Emmor, otac Sihema, prema Jakovu da govori s njim. Sinovi Jakova došli su s polja, a kada su čuli, ljudi su bili duboko pogođeni i bilo im je veoma bolno, jer je učinio sramnu stvar u Izraelu legavši s Jakovljevom kćerkom, a neće tako biti. I govorio je Hamor njima, govoreći: Sihem, sin moj, odabrao je dušom kćer vašu; dajte dakle nju njemu za ženu, i oženite se s nama; kćeri vaše dajte nama, i kćeri naše uzmite za sinove vaše. I stanujte kod nas, i evo, zemlja je široka pred vama; stanujte, trgujte na njoj i stičite imovinu u njoj. Rekao je Sihem njenom ocu i njenoj braći: Nađem li milost pred vama, što god kažete, dat ćemo. Povećajte miraz veoma, i daću koliko god mi kažete, i dajte mi ovu djevojku za ženu. Odgovorili su sinovi Jakova Sihemu i Emoru, ocu njegovom, s prevarom, i govorili su im, jer je oskrnavio Dinu, sestru njihovu. I Simeon i Levi, braća Dinine, rekoše im: Ne možemo učiniti ovo, dati našu sestru čovjeku koji ima prepucij, jer je to sramota za nas. Samo u ovome ćemo vam biti slični i stanovati ćemo među vama, ako postanete kao mi, tako što se obreže svaki vaš muškarac. I dat ćemo naše kćeri vama, i od vaših kćeri uzet ćemo sebi žene, i stanovati ćemo među vama, i bit ćemo kao jedan narod. Ako nas ne poslušate da budete obrezani, uzet ćemo našu kćer i otići ćemo. I zadovoljiše riječi Emmora i Syhema, sina Emmorova. I mladi čovjek nije odgodio da učini ovu riječ, jer je bio navaljan prema kćeri Jakova, a on je bio najslavniji od svih u kući svoga oca. Došao je Hamor i Sihem, sin njegov, prema kapiji njihovog grada, i govorili su muškarcima njihovog grada, govoreći: Ovi ljudi su miroljubivi, neka stanuju sa nama na zemlji i neka trguju njom;

a zemlja je, evo, prostrana pred njima; njihove kćeri uzećemo sebi za žene, i naše kćeri dat ćemo njima. Samo u ovom će ljudi biti slični nama da stanuju sa nama, tako da budemo jedan narod, u obrezivanju svakog našeg muškog, kao što su i oni obrezani. Zar njihova stoka, i četveronožne životinje, i njihova imanja neće biti naša? Samo u ovome budimo slični njima, i oni će stanovati s nama. I poslušali su Emmora i Sychema, sina njegovog, svi koji su trgovali na kapiji njihovog grada, i obrezao se svaki muškarac na mesu svog prepucija. Dogodilo se trećeg dana, kada su bili u bolovima, da su dva sina Jakova, Simeon i Levi, braća Dine, uzeli svaki svoj mač, ušli sigurno u grad i ubili sve muškarce. I Emmora i Sihema, sina njegovog, ubili su oštricom mača, i uzeli su Dejnu iz kuće Sihema, i izašli su. Sinovi Jakova ušli su na ranjene i opljačkali grad u kojem su oskvrnuli Dinu, njihovu sestru. I uzeli su njihove ovce, njihove volove i njihove magarce, koliko god ih je bilo u gradu i koliko god ih je bilo u polju. I sva njihova tijela i sav njihov prtljag i njihove žene zarobili su, i opljačkali su sve što je bilo u gradu i sve što je bilo u kućama. Rekao je Jakov Simeonu i Leviju: Učinili ste me mrzitim, tako da sam zao svima onima koji stanuju u zemlji, i Kanaancima, i Perizejcima. Ja sam malobrojan, i ako se sakupe protiv mene, udariti će me, i biću uništen ja i kuća moja. Oni su rekli: Ali zar će se našom sestrom služiti kao bludnicom?

35

Bog reče Jakovu: Ustani, idi u mjesto Betel i stanuj tamo, i

napravi tamo žrtvenik Bogu koji ti se pojavio kada si bježao od lica Isava, brata svog. Rekao je Jakov svojoj kući i svima onima koji su bili s njim: Uzmite strane bogove koji su s vama iz vaše sredine, očistite se i promijenite svoju odjeću. I ustali, idimo gore u Betel i napravimo tamo žrtvenik Bogu koji je slušao mene u dan nevolje, koji je bio sa mnom i spasio me na putu kojim sam išao. I oni dadoše Jakovu strane bogove koji su bili u njihovim rukama i minđuše u njihovim ušima, i Jakov ih sakri pod terebintom u Sihemu i uništi ih do današnjeg dana. I Izrael je krenuo iz Sihema, i strah Božji je pao na gradove oko njih, i nisu progonili sinove Izraela. Došao je Jakov u Luz, koja je u zemlji Kanaan, a to je Betel, on sam i sav narod koji je bio s njim. I on je sagradio tamo žrtvenik i nazvao je ime tog mjesta Betel, jer mu se tamo pojavio Bog dok je bježao od lica Isava, brata njegovog. Umrla je Debora, dadilja Rebeke, i pokopana je ispod Betela pod hrastom, i Jakov je nazvao to mjesto Hrast žalosti. Pojavio se Bog Jakovu još u Luzu, kada je došao iz Mesopotamije Sirije, i Bog ga je blagoslovio. I reče mu Bog: Tvoje ime neće više biti zvano Jakov, nego će tvoje ime biti Izrael. I nazva njegovo ime Izrael. Rekao mu je Bog: Ja sam tvoj Bog, uvećavaj se i umnožavaj se, narodi i skupovi naroda biće od tebe, i kraljevi će izaći iz tvojih bedara. I zemlju koju sam dao Abrahamu i Isaku, tebi sam je dao, tebi će pripasti, i tvom sjemenu poslije tebe daću ovu zemlju. Bog je otišao gore od njega s mjesta gdje je govorio s njim. I postavio je Jakov kameni stub na mjestu na kojem je Bog govorio s njim, i izlio je na njega libaciju i izlio je na njega ulje. I Jakov je nazvao ime mjesta u kojem je Bog govorio s njim tamo Betel. Otišavši ali Jakov iz Betela, postavio je svoj šator izvan

kule Gader. Desilo se, kada se približio Habrati da dođe u Efratu, da je Rahela rodila i imala težak porođaj. Desilo se da je teško rađala, pa joj je babica rekla: Ohrabri se, jer i ovo ti je sin. Desilo se da je, dok je otpuštala svoju dušu, jer je umirala, nazvala njegovo ime sin mog bola, ali otac ga je nazvao Benjamin. Umrla je Rahela i pokopana je na putu hipodroma Efrata, a to je Betlehem. I postavio je Jakov stub na njenom grobu, ovo je stub na grobu Rahiljinom do današnjeg dana. Dogodilo se kada je Izrael stanovao u onoj zemlji, da je Ruben otišao i spavao sa Balom, naložnicom svoga oca Jakova, i Izrael je čuo, i to se učinilo zlim pred njim. Sinova Jakova bilo je dvanaest. Sinovi Leje, prvorođeni Jakovljev Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar, Zebulun. Sinovi Rahele, Josif i Benjamin. Sinovi Bilhe, sluškinje Rahele: Dan i Neftali. Sinovi Zilpah, sluškinje Leah, Gad i Asher, ovi su sinovi Jakova koji su mu rođeni u Mesopotamiji Sirije. Jakov je došao kod svog oca Isaka u Mamre, u grad na ravnici, to jest Hebron u zemlji Kanaan, gdje su boravili Abraham i Isak. Postali su dani Isaka koje je živio sto osamdeset godina. I oslabivši, Isak je umro i pridružen je svom rodu, star i pun dana, i zakopali su ga Isav i Jakov, njegovi sinovi.

36

Ovo su rodovi Isava, on je Edom. Esau je uzeo sebi žene od kćeri Kanaanaca: Adu, kćer Ailoma Hetejca, i Olibemu, kćer Ane, sina Sebegona Evejca. I Basemath, kćer Ismaela, sestru Nabajota. Rodila mu je Ada Elifasa, a Basemat je rodila Raguela. I Olibema

rodi Ieusa, i Iegloma, i Korea; ovi su sinovi Isava koji su mu se rodili u zemlji Hanaan. Isav je uzeo svoje žene, svoje sinove, svoje kćeri, sve ukućane svoje kuće, svu svoju imovinu, svu stoku, sve što je stekao i sve što je pribavio u zemlji Hanaan, i otišao je Isav iz zemlje Hanaan od svog brata Jakova. Njihova imanja su bila toliko mnoga da stanuju zajedno, i zemlja njihovog boravka nije mogla izdržati njih, zbog mnoštva njihovih imanja. Nastanio se Isav u planini Seir; Isav je Edom. Ovo su generacije Isava, oca Edoma, u planini Seir. I ovo su imena sinova Isava: Elifas, sin Ade, žene Isava, i Raguel, sin Basemate, žene Isava. Postali su pak sinovi Elifasa: Taiman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez. Thamna je bila konkubina Elifaza, sina Isava, i rodila je Elifazu Amaleka; ovi su sinovi Ade, žene Isava. Ovi su bili sinovi Raguela: Nahot, Zare, Some i Moze; ovi su bili sinovi Basemate, žene Isava. Ovi su sinovi Olibemas, kćeri Ane, sina Sebegona, žene Isava; rodila je Isavu Ieusa, Iegloma i Korea. Ovi su vođe sinova Isava; sinovi Elifaza prvorođenog Isava; vođa Teman, vođa Omar, vođa Sofar, vođa Kenaz, vođa Kore, vođa Gotom, vođa Amalek; ovi su vođe Elifaza u zemlji Idumeji; ovi su sinovi Ade. I ovi su sinovi Raguela, sina Isava: vođa Nahot, vođa Zare, vođa Some, vođa Moze. Ovi su vođe Raguela u zemlji Edom, ovi su sinovi Basemate, žene Isava. Ovi su sinovi Olibeme, žene Isavove: vođa Ieous, vođa Ieglom, vođa Kore. Ovo su vođe Olibeme, kćeri Anine, žene Isavove. Ovo su sinovi Isava, i ovo su njihove vođe, ovo su sinovi Edoma. Ovi su sinovi Seira Horejca, koji je stanovao u zemlji: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, i Dišon, i Eser, i Dišan; ovi su vođe Horejaca, sinova Seira u zemlji Edom. Postali su sinovi Lotana Horite i Heman, a

sestra Lotana bila je Timna. Ovi su sinovi Sobala: Golam, Manahat, Gaibel, Sofar i Omar. I ovi sinovi Sebeona: Aje i Ana; ovo je Ana koji je našao Jamina u pustinji kada je čuvao tovarnu stoku Sebeona, oca svoga. Ovi pak sinovi Ane: Dišon i Olibema, kći Ane. Ovi su sinovi Dešona: Amada, Asban, Itran i Haran. Ovi su sinovi Asara: Balaam, Zoukam i Ioukam. Ovi su sinovi Risona: As i Aran. Ovo su vođe Horija: vođa Lotan, vođa Šobal, vođa Sibeon, vođa Ana, vođa Dišon, vođa Eser, vođa Dišan; ovo su vođe Horija u njihovim oblastima u zemlji Edom. I ovi su kraljevi koji su vladali u Edomu, prije nego što je kralj zavladao u Izraelu. I carovao je u Edomu Balak, sin Beorov, a ime grada njegovog bilo je Dennaba. Umro je Balak, i zakraljio je umjesto njega Jobab, sin Zare iz Bosorre. Umro je Jobab, i vladao je umjesto njega Asom iz zemlje Taimana. Umro je Asom, i umjesto njega je vladao Adad, sin Barada, onaj koji je potukao Midijan u ravnici Moaba, a ime njegovog grada bilo je Getaim. Umro je Adad, i umjesto njega je vladao Samada iz Masrekaha. Umro je Samada, i umjesto njega je vladao Saul iz Rooboth-a koji je pored rijeke. Umro je Saul, i umjesto njega je vladao Ballenon, sin Achobora. Umro je Ballenon, sin Achobora, i umjesto njega je zavladao Arad, sin Barada, i ime grada njegovog bilo je Peor, a ime žene njegove bilo je Metebeel, kći Matraitha, sina Maizooba. Ovo su imena vođa Isava, u plemenima njihovim, prema mjestu njihovom, u zemljama njihovim, i u narodima njihovim: vođa Tamna, vođa Gola, vođa Jeter, vođa Oholibama, vođa Ela, vođa Pinon, vođa Kenaz, vođa Teman, vođa Mazar, vođa Magdiel, vođa Zafoin; ovo su vođe Edoma, u naseljima u zemlji posjeda njihovog; ovo je Isav otac Edoma.

37

Jakov je živio u zemlji u kojoj je boravio njegov otac, u zemlji Kanaan, a ovo su generacije Jakova. Josif je imao sedamnaest godina i čuvao je ovce svoga oca sa svojom braćom, budući mlad, sa sinovima Balle i sa sinovima Zilpe, žena svoga oca. A Josif je donio zlu osudu o njima svome ocu Izraelu. Jakov je volio Josifa više od svih svojih sinova, jer mu je bio sin starosti, i napravio mu je šarenu tuniku. Vidjevši da njihov otac voli njega više od svih svojih sinova, njegova braća su ga zamrzila i nisu mu mogli govoriti ništa miroljubivo. Josif je sanjao san i javio ga svojoj braći. I reče im: Čujte ovaj san koji sam sanjao. Mislio sam da vi vežete snopove usred ravnice, i ustao je moj snop i uspravljen je bio, a vaši snopovi su se okrenuli i poklonili se mom snopu. Njegova braća su mu rekla: Zar ćeš zaista vladati nad nama, ili ćeš gospodariti nad nama? I nastavili su ga još više mrziti zbog njegovih snova i zbog njegovih riječi. Vidio je drugi san i ispričao ga svom ocu i svojoj braći, i rekao: Evo, sanjao sam drugi san, kao sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjali su mi se. I njegov otac ga je ukorio i rekao mu: Šta je ovaj san koji si sanjao? Dakle, zaista, pošto dođemo, hoćemo li doći ja i tvoja majka i tvoja braća da ti se poklonimo do zemlje? Zavidila su mu pak njegova braća, a njegov otac je čuvao tu riječ. Otišla su njegova braća da pasu ovce svoga oca u Sihem. I reče Izrael Josifu: Zar tvoja braća ne čuvaju stado u Šekemu? Ovdje ću te poslati k njima; a on mu reče: Evo me. Izrael mu reče: Idi i vidi da li su tvoja braća i ovce dobro, i javi mi. I poslao ga je iz doline

Hebron, i on je došao u Sihem. I čovjek ga je našao kako luta po ravnici, i čovjek ga je upitao govoreći: Što tražiš? On reče: Braću svoju tražim. Reci mi gdje pasu. Rekao mu je čovjek: Otišli su odavde, jer sam ih čuo kako govore: Idimo u Dothaim. I Josif je otišao za svojom braćom i našao ih u Dothaimu. Vidjeli su ga unaprijed izdaleka prije nego što im se približio, i snovati su zlo da ga ubiju. Rekao je svaki svom bratu: Evo, onaj sanjar dolazi. Sada, dakle, hajde da ga ubijemo i bacimo ga u jednu od jama, i reći ćemo: Zla zvijer ga je proždrijela, i vidjet ćemo šta će biti od njegovih snova. Čuvši to, Ruben ga je izbavio iz njihovih ruku i rekao: Ne udarajmo ga u dušu. Rekao im je Ruben: Ne prolijte krv, bacite ga u jednu od ovih jama u pustinji, ali ne dižite ruku na njega, kako bi ga spasio iz njihovih ruku i vratio ga njegovom ocu. Desilo se, kada je Josif došao do svoje braće, da su ga svukli sa njegove šarene tunike. I uzevši ga, bacili su ga u jamu, a jama je bila prazna i nije imala vode. Sjedoše da jedu hljeb; i podigavši oči vidjeli su, i evo putnici Ismaelci dolažahu iz Gileada; i deve njihove bijahu pune tamjana i smole i smirne. Išli su da ga dovedu dolje u Egipat. Rekao je Juda svojoj braći: Kakva korist, ako ubijemo našeg brata i sakrijemo njegovu krv? Hajde da ga prodamo ovim Ismaelitima; ali naše ruke neka ne budu na njemu, jer je on naš brat i naše tijelo. A čuli su njegova braća. I prolazili su ljudi Midijanci trgovci, i izvukli su i izveli Josifa iz jame; i prodali su Josifa Ismaelitima za dvadeset zlatnika. I doveli su Josifa u Egipat. Vratio se Ruben na jamu, ali nije vidio Josifa u jami, i poderao je svoju odjeću. I vratio se svojoj braći i rekao: Djeteta nema; a ja kuda da idem sada? Uzevši tuniku Josifa, zaklali su jare i uprljali tuniku krvlju. I

poslali su šarenu tuniku i donijeli su je njihovom ocu, i rekli su: Ovo smo našli, prepoznaj da li je tunika tvog sina ili ne. I prepozna ga i reče: Tunika moga sina je! Zla zvijer ga je proždrijela, zvijer je zgrabila Josifa. Jakov je poderao svoju odjeću, stavio kostrijet na svoja bedra i tugovao za svojim sinom mnoge dane. Skupili su se svi njegovi sinovi i kćeri i došli su da ga utješe, ali on nije htio da bude utješen, govoreći: Sići ću k svome sinu žaleći u Had. I njegov otac ga je oplakivao. A Madijanci su prodali Josifa u Egipat Petefriju, eunuhu faraona i glavnom kuvaru.

38

Desilo se u ono vrijeme da je Juda otišao od svoje braće i stigao do nekog Adulamita po imenu Hira. I Juda vidje tamo kćer jednog Kanaanca, kojoj je ime bilo Šua, uze je i uđe k njoj. I zatrudnjevši, rodila je sina i nazvala ga Er. I zatrudnivši, rodila je još jednog sina i nazvala ga Onan. I dodavši, rodila je sina i nazvala je ime njegovo Šilom, a ona je bila u Hasbi kada ih je rodila. I Juda uze ženu za Era, svog prvorođenog sina, kojoj je ime bilo Tamar. Desilo se da je Er, prvorođeni sin Jude, bio zao pred Gospodom, i Bog ga je ubio. Juda reče Onanu: Uđi k ženi svoga brata, oženi se njom i podigni potomstvo svome bratu. Ali Onan, znajući da sjeme neće biti njegovo, događalo se kada bi ulazio kod žene svoga brata da je izlijevao na zemlju kako ne bi dao sjeme svome bratu. Zlo se pojavilo pred Bogom jer je učinio ovo, pa je usmrtio i ovog. Rekao je Juda Tamari, snahi svojoj:

Sjedi kao udovica u kući oca svoga, dok ne odraste Šela, sin moj. Rekao je jer: Da ne umre i ovaj, kao i braća njegova. Otišavši pak, Tamar je sjedila u kući svoga oca. Umnožili su se dani, i umrla je Šua, žena Judina, i pošto je Juda bio utješen, otišao je gore k onima koji su strigali njegove ovce, on i Hira, njegov pastir Adulamit, u Tamnu. I javio je Tamari, snahi njegovoj, govoreći: Evo, punac tvoj uzlazi u Tamnu da striže ovce svoje. I pošto je skinula odjeću udovištva sa sebe, obukla je ljetnju haljinu, ukrasila se i sjela kod vrata Ainana, koja su na putu prema Tamni, jer je vidjela da je Šilom odrastao, ali on joj ga nije dao za muža. I vidjevši je, Juda je pomislio da je prostitutka, jer je pokrila svoje lice i nije je prepoznao. Okrenuo se prema njoj sa puta i rekao joj: Dozvoli mi da uđem k tebi, jer nije znao da je ona njegova nevjesta. A ona reče: Šta ćeš mi dati ako uđeš k meni? On reče: Ja ću ti poslati jare koza od mojih ovaca. Ona reče: Ako mi daš zalog, dok ga ne pošalješ. A on reče, kakav zalog ću ti dati? A ona reče: Tvoj prsten, i tvoju ogrlicu, i tvoj štap koji je u tvojoj ruci. I dao joj je, i ušao je k njoj; i ona je zatrudnjela od njega. I ustavši otišla je, skinula je svoj ljetnji ogrtač sa sebe i obukla odjeću svog udovištva. Poslao je pak Juda jare u ruci svog pastira Adulamejca da primi nazad zalog od žene, ali je nije našao. Upitao je ljude iz tog mjesta: Gdje je bludnica koja je bila u Enanu na putu? I oni rekoše: Ovdje nije bilo prostitutke. I okrenuo se prema Judi i rekao: Nisam je našao, a ljudi s tog mjesta kažu da ovdje nema bludnice. Rekao je Juda: Neka ih zadrži, ali da nikada ne budemo ismijani. Ja sam doista poslao ovo jare, a ti ga nisi našao. Dogodilo se da je nakon tri mjeseca bilo javljeno Judi, govoreći: Bludničila je Tamara, tvoja

nevjesta, i evo, trudna je iz bludništva. Rekao je Juda: Izvedite je i neka bude spaljena. Ova, ali dok je bila vođena, poslala je svom svekru poruku govoreći: Od čovjeka čije su ove stvari, ja sam trudna. Prepoznaj čiji je ovaj prsten, ogrlica i štap. Prepoznao je Juda i rekao: Tamar je opravdana više nego ja, zato što je nisam dao Šilomu, sinu mom. I nije je više poznavao. Dogodilo se da kada je rađala, u njenoj maternici su bili blizanci. Desilo se da je tokom njenog rađanja jedan istakao ruku, a babica je uzevši vezala grimizno na njegovu ruku, govoreći: Ovaj će izaći prvi. A kako je povukla ruku, odmah je izašao njegov brat; a ona je rekla: Kakva je prepreka probjena zbog tebe? I nazvao ga je Perez. I nakon ovoga izašao je njegov brat, na čijoj ruci je bio grimiz, i nazvao mu je ime Zara.

39

Josifa su prodali u Egipat, i stekao ga je Petefre, eunuh faraonov, glavni kuhar, Egipćanin, iz ruku Ismaelita koji su ga doveli tamo. I Gospodar je bio sa Josifom, i bio je čovjek koji je uspijevao, i našao se u kući kod svog gospodara Egipćanina. Njegov gospodar je znao da je Gospodar bio s njim i da Gospodar čini uspješnim u njegovim rukama sve što on radi. I Jusuf je našao milost pred svojim gospodarom, i ugodio mu je. I postavio ga je nad svojom kućom; i sve što je bilo njegovo, dao je u ruke Josifa. Desilo se nakon što je on postavljen nad njegovom kućom i nad svim što je bilo njegovo, da je Gospodin blagoslovio kuću Egipćanina zbog Josifa, i blagoslov Gospodnji bio je u svim

njegovim posjedima u kući i na njegovom polju. I povjerio je sve što je bilo njegovo u ruke Josifa; i nije znao ništa o svojim stvarima, osim hljeba koji je jeo on sam. I Jusuf je bio lijep po obliku i veoma lijep na pogled. I desilo se nakon ovih riječi, i žena njegovog gospodara bacila je svoje oči na Josifa i rekla: Lezi sa mnom. Ali on nije htio; i rekao je ženi svog gospodara: Ako moj gospodar ne zna ništa u svojoj kući zbog mene, i sve što ima dao je u moje ruke, i ništa u ovoj kući ne nadmašuje mene, niti mi je ništa uskraćeno osim tebe, zato što si ti njegova žena, kako ću učiniti ovo zlo djelo i zgriješiti pred Bogom? Kada je govorila Josifu dan za danom, a on joj nije slušao da spava s njom, da leži s njom. Desilo se takav neki dan, i Josif je ušao u kuću da obavi svoje poslove, a nikoga nije bilo u kući unutra. I ona ga povuče za odjeću govoreći: Legni sa mnom. Ali on ostavi svoju odjeću u njezinim rukama, pobjegao je i izašao napolje. I desilo se kada je vidjela da je ostavivši odjeću njegovu u rukama njenim pobjegao i izašao napolje, i pozvala je one koji su bili u kući, i rekla im, govoreći, vidite, doveo nam je dijete Hebrejsko, da se ruga nama; ušao je k meni, govoreći, legni sa mnom; i povikala sam glasom velikim. Ali kada je on čuo da sam podigla glas i viknula, ostavio je svoju odjeću kod mene, pobjegao je i izašao napolje. I ona ostavlja odjeću kod sebe, dok nije došao gospodar u njegovu kuću. I ona je govorila njemu prema ovim riječima, govoreći: Ušao je k meni sin Hebrejac, koga si ti doveo k nama, da me ismije; i rekao mi je: Spavaću s tobom. Kada je čuo da sam podigla glas i viknula, ostavio je svoju odjeću kod mene, pobjegao je i izašao napolje. I desilo se, kada je gospodar čuo riječi svoje žene, koliko je govorila prema njemu, govoreći,

ovako mi je učinio tvoj sluga, i razljutio se gnjevom. I uzevši gospodar Josifa, ubacio ga je u tvrđavu, na mjesto gdje su držani kraljevi zatvorenici, tamo u utvrdi. I Gospod je bio sa Josifom, i izlio je svoju milost na njega, i dao mu je milost pred glavnim tamničarem. I dao je glavni tamničar zatvor u ruke Josifu, i sve zatvorenike koji su bili u zatvoru, i sve što su činili tamo, on je činio. Glavni tamničar zatvora nije znao ništa kroz njega, jer je sve bilo u rukama Josifa, zato što je Gospodar bio s njim, i što god je on činio, Gospodar je činio uspješnim u njegovim rukama.

40

Desilo se nakon ovih riječi da su glavni peharnik kralja Egipta i glavni pekar sagriješili svom gospodaru, kralju Egipta. I faraon se razljutio na svoja dva eunuha, na glavnog peharnika i na glavnog pekara. I stavio ih je u zatvor u tamnicu, na mjesto gdje je Josif bio zatvoren. I glavni tamničar je povjerio Josifu njih, i on je stajao pored njih, a bili su dane u zatvoru. I obojica su vidjeli san u jednoj noći; a viđenje sna glavnog peharnika i glavnog pekara, koji su pripadali kralju Egipta, koji su bili u tamnici, bilo je ovo. Josif je ušao k njima ujutro i vidio ih, i bili su uznemireni. I pitao je eunuhe Faraona, koji su bili s njim u zatvoru kod njegovog gospodara, govoreći: Zašto su vaša lica tmurna danas? Oni su mu rekli: San smo sanjali, a nema nikoga ko bi ga protumačio. A Josif im reče: Zar tumačenje njihovo nije od Boga? Ispričajte onda meni. I glavni peharnik je ispričao svoj san Josifu i rekao: U mom snu bila je loza vinova preda mnom. U

čokotu su bile tri grane, i ona je cvjetala, izbacivši mladice, a grozdovi grožđa bili su zreli. Faraonov pehar bio je u mojoj ruci, uzeo sam grožđe, iscijedih ga u pehar i dao sam pehar u Faraonovu ruku. I reče mu Josif: Ovo je tumačenje njegovo: tri grane su tri dana. Još tri dana, i Faraon će se sjetiti tvog položaja i vratit će te na tvoje glavno peharničko zvanje, i daćeš pehar Faraonu u njegovu ruku prema tvom ranijem položaju, kao što si bio peharnik. Ali sjeti me se zbog sebe, kada ti bude dobro, i učini mi milost, i spomeni me Faraonu, i izvedi me iz ovog zatvora. Zato što sam ukraden iz zemlje Hebreja, i ovdje nisam učinio ništa, ali su me bacili u ovu jamu. I vidio je glavni pekar da je ispravno protumačio, i rekao je Josifu: I ja sam vidio san, i mislio sam da nosim tri korpe hljeba na svojoj glavi. A u gornjoj korpi bilo je od svih vrsta hrane koje Faraon jede, djelo pekara, i ptice nebeske jele su ih iz gornje korpe na mojoj glavi. Odgovarajući, a Josif reče njemu: Ovo je njegovo tumačenje: tri korpe su tri dana. Još tri dana, i Faraon će ti skinuti glavu s tebe, i objesit će te na drvo, i ptice nebeske će jesti tvoje meso s tebe. Desilo se u treći dan, bio je dan rođenja Faraonov, i pravio je gozbu svim slugama svojim; i sjetio se položaja peharnika i položaja pekara među slugama svojim. I vratio je glavnog peharnika na njegov položaj i dao je čašu u faraonovu ruku. Glavnog pekara je objesio, kao što im je protumačio Josif. I glavni peharnik se nije sjetio Josifa, već ga je zaboravio.

41

Dogodilo se nakon dvije godine dana da je Faraon vidio san: mislio je da stoji na rijeci. I evo, kao iz rijeke izlazilo je sedam krava, lijepih po izgledu i odabranih po mesu, i pasle su u Aheju. Drugih sedam krava izlazilo je nakon ovih iz rijeke, ružne na izgled i mršave na tijelu, i pasle su pored krava na obali rijeke. I proždrale su sedam ružnih i mršavih krava sedam lijepih i odabranih krava, a faraon se probudio. I on je sanjao drugi put, i evo sedam klasova izlazilo je na jednoj stabljici, odabranih i lijepih. I evo, sedam tankih i vjetrom uništenih klasova nicalo je sa njima. I sedam tankih i vjetrom opaljenih klasova proždriješe sedam odabranih i punih klasova, a Faraon se probudi, i bijaše to san. Desilo se ujutro da se uznemirila njegova duša, pa je poslao i pozvao sve tumače Egipta i sve njegove mudrace, i Faraon im je ispričao svoj san, ali nije bilo nikoga ko bi ga mogao protumačiti Faraonu. I glavni peharnik je govorio Faraonu, rekavši: Danas se sjećam svog grijeha. Faraon se razljutio na svoju djecu i stavio nas u zatvor, u kuću glavnog kuvara, i mene i glavnog pekara. I obojica smo vidjeli san u jednoj noći, ja i on, svaki smo vidjeli prema svom sanu. Bio je tamo sa nama mladi čovjek, sin Hebreja, glavnog kuhara, i ispričali smo mu, i protumačio nam je. Desilo se, kao što nam je protumačio, tako se i dogodilo: ja sam vraćen na svoj položaj, a onaj je obješen. Poslavši, Farao je pozvao Josifa, i izveli su ga iz zatvora, i obrijali su ga, i promijenili su mu ogrtač, i došao je pred Faraona. Faraon reče Josifu: Imao sam san, i nema nikoga ko ga može protumačiti, ali čuo sam o tebi kako govore da ti, kada čuješ snove, možeš ih protumačiti. Odgovarajući, Josif reče faraonu: Bez Boga neće biti odgovora za spas faraona. Govorio je Faraon

Josifu, govoreći: U mom snu mislio sam da stojim pored obale rijeke. I kao što je iz rijeke izlazilo sedam krava lijepih oblikom i odabranih mesom, one su pasle u Aheju. I evo, sedam drugih krava izlazilo je iza njih iz rijeke, loše i ružne po izgledu, i mršave po mesu, kakve nisam vidio u cijeloj zemlji Egipta ružnije od takvih. I sedam ružnih i mršavih krava proždrale su sedam prvih, lijepih i odabranih krava. I ušli su u njihove stomake, ali nisu postali razlikovni, jer su ušli u njihove stomake, i njihovi pogledi su bili ružni, kao i na početku, ali kada sam se probudio, zaspao sam. I vidio sam opet u snu mom, i kao sedam klasova išlo je gore na jednoj stabljici, punih i lijepih; Drugih pak sedam klasova, tankih i vjetrom uništenih, nicalo je držeći se njih. I sedam tankih i vjetrom uništenih klasova progutalo je sedam dobrih i punih klasova, pa sam rekao tumačima, ali nije bilo nikoga ko bi mi to objasnio. I rekao je Josif faraonu: San faraona jedan je; koliko god Bog čini, pokazao je faraonu. Tih sedam lijepih krava je sedam godina, i tih sedam lijepih klasova je sedam godina; Faraonov san je jedan. I sedam mršavih krava koje uzlaze poslije njih jeste sedam godina, i sedam mršavih i vjetrom uništenih klasova jeste sedam godina, biće sedam godina gladi. Ali riječ koju sam rekao Faraonu - sve što Bog čini, pokazao je Faraonu. Evo, dolazi sedam godina velikog obilja u cijeloj zemlji Egipta. Doći će sedam godina gladi nakon ovoga, i zaboravit će se obilje koje će biti u cijelom Egiptu, i glad će uništiti zemlju. I obilje neće biti poznato na zemlji zbog gladi koja će doći nakon toga, jer će biti veoma jaka. A što se tiče toga da je san Faraonu ponovljen dvaput, to je zato što će riječ od Boga biti istinita, i Bog će požuriti da to učini. Sada dakle

razmotri mudrog i inteligentnog čovjeka i postavi ga nad zemljom Egipta. I neka učini Faraon i neka postavi upravitelje nad zemljom; i neka sakupe petinu svih plodova zemlje Egipta sedam godina obilja, i neka sakupe svu hranu sedam godina dobrih koje dolaze; i neka bude sakupljeno žito pod Faraonovom rukom; hrana u gradovima neka bude čuvana. I hrana koja je čuvana u zemlji biće za sedam godina gladi koje će doći u zemlju Egipta, i zemlja neće biti uništena u gladi. Svidjela se riječ pred Faraonom i pred svom njegovom djecom. I reče Faraon svoj djeci: Zar nećemo naći takvog čovjeka koji ima Božji duh u sebi? Rekao je Farao Josifu: Pošto ti je Bog pokazao sve ovo, nema čovjeka mudrijeg i razumnijeg od tebe. Ti ćeš biti nad mojom kućom, i tvoja usta će slušati sav moj narod, samo ću ja prijestolje biti veći od tebe. Rekao je Faraon Josifu: Evo, postavljam te danas nad cijelom zemljom Egipta. I skinuvši Faraon prsten sa svoje ruke, stavio ga je na ruku Josifa, i obukao ga je u lanenu haljinu, i stavio zlatnu ogrlicu oko njegovog vrata. I priveo ga je na njegova druga kola, i glasnik je proglasio pred njim, i postavio ga je nad cijelom zemljom Egipta. Rekao je Faraon Josifu: Ja sam Faraon, bez tebe niko neće podići ruku svoju na cijeloj zemlji Egipta. I faraon nazva Josifa imenom Psonthomfaneh, i dade mu Asenet, kćer Petefrea, svećenika Heliopolisa, za ženu. Josif je bio trideset godina kada je stajao pred faraonom, kraljem Egipta, a Josif je izašao od faraona i prošao kroz svu zemlju Egipta. I zemlja je u sedam godina blagostanja davala snopove. I on je sakupio svu hranu sedam godina u kojima je bilo izobilje u zemlji Egipta, i stavio je hranu u gradove; hranu sa ravnica oko svakog grada stavio je u njemu.

I prikupio je Josif žito kao morski pesak, veoma mnogo, dok se nije moglo prebrojati, jer nije bilo broja. A Josifu se rodiše dva sina prije nego što je došlo sedam godina gladi, koje mu rodi Aseneta, kći Petefrija, sveštenika Heliopolisa. Josif je nazvao prvorođenog Manasije, jer je Bog učinio da zaboravim sve muke moje i sve od oca moga. A drugog je nazvao Efraim, jer me je Bog uvećao u zemlji poniženja moga. Prošlo je sedam godina prosperiteta koje su bile u zemlji Egipta. I počeše sedam godina gladi dolaziti, kao što reče Josif, i nastade glad u svoj zemlji, ali u svoj zemlji Egipta bijaše hljeba. I sva zemlja Egipta je bila gladna, a narod je vikao prema Faraonu za hljeb, a Faraon je rekao svim Egipćanima: Idite Josifu, i što god vam kaže, učinite. I glad bijaše na licu sve zemlje, a Josif otvori sve žitnice i prodavaše svim Egipćanima. I sve zemlje došle su u Egipat da kupuju od Josifa, jer je glad prevladala u cijeloj zemlji.

42

Vidjevši da ima prodaje u Egiptu, Jakov reče svojim sinovima: Zašto stojite besposleni? Evo, čuo sam da ima žita u Egiptu. Siđite tamo i kupite nam malo hrane, da preživimo i ne umremo. Sišlo je deset Josifove braće da kupe žito iz Egipta; A Benjamina, Josifovog brata, nije poslao sa njegovom braćom; jer je rekao: da mu se ne desi nevolja. Došli su sinovi Izraela da kupuju sa onima koji su dolazili, jer je bila glad u zemlji Hanaan. Josif je bio vladar zemlje, on je prodavao svemu narodu zemlje, a braća Josifova su došla i poklonila mu se licem do zemlje.

Vidjevši Josif svoju braću, prepoznao ih je; i ponašao se kao stranac prema njima, i govorio im je oštro; i rekao im je: Odakle ste došli? Oni su rekli: Iz zemlje Kanaan, da kupimo hranu. Prepoznao je Jusuf braću svoju; ali oni nisu prepoznali njega. I sjetio se Jusuf snova svojih koje je vidio; i rekao im, uhode ste, došli ste da razumijete tragove zemlje. A oni rekoše: Ne, gospodaru; tvoji sluge došli smo da kupimo hranu. Svi smo sinovi jednog čovjeka; miroljubivi smo, tvoja djeca nisu uhode. Rekao im je: Ne, već ste došli da vidite slabosti zemlje. A oni rekoše: Nas dvanaest smo tvoji sinovi, braća, u zemlji Kanaan; i evo, najmlađi je sa našim ocem danas; a drugi ne postoji. Rekao je Josif njima: Ovo je ono što sam vam rekao, govoreći da ste špijuni. U ovome ćete biti dokazani, tako mi zdravlja Faraona, nećete izaći odavde, ako vaš mlađi brat ne dođe ovdje. Pošaljite jednog od vas i uzmite vašeg brata, a vi ćete biti odvedeni dok vaše riječi ne postanu jasne, da li govorite istinu ili ne; ako ne, tako mi zdravlja Faraona, zaista ste uhode. I stavio ih u tamnicu na tri dana. Rekao im je trećeg dana: Ovo uradite i živjet ćete, jer ja se bojim Boga. Ako ste miroljubivi, neka jedan vaš brat bude zadržan u tamnici, a vi idite i odnesite kupljeno žito. I vašeg mlađeg brata dovedite k meni, i biće vjerovane vaše riječi; a ako ne, umrijećete. Oni su tako uradili. I reče svaki prema svom bratu: Da, jer jesmo u grijesima o našem bratu, jer smo previdjeli nevolju njegove duše kada nas je molio, i nismo ga slušali, i zbog ovoga je došla na nas ova nevolja. A Ruben im odgovori i reče: Nisam li vam govorio, rekavši, ne činite zlo djetetu, a vi me niste poslušali? I evo, njegova krv se traži. Oni sami nisu znali da Josif čuje, jer tumač je bio između njih.

Okrenuvši se od njih, Josif je zaplakao; i opet je prišao njima i rekao im; i uzeo je Simeona od njih i vezao ga pred njima. Josif je naredio da se napune njihove posude žitom, da se vrati njihovo srebro svakom u njegovu vreću, i da im se daju zalihe za put, i tako im se desilo. I stavivši žito na svoje magarce, otišli su odatle. Otvorivši jedan svoju vreću da bi dao hranu svojim magaradima tamo gdje su prenoćili, vidio je svoj svežanj srebra, a bio je na vrhu vreće. I reče svojoj braći: Vraćeno mi je srebro, i evo ga u mojoj vreći. I zapanjila se njihova srca, i uznemirili su se jedan prema drugom, govoreći: Šta nam je ovo Bog učinio? Došli su Jakovu, svom ocu, u zemlju Kanaan, i izvijestili su mu sve što im se dogodilo, govoreći: Čovjek, gospodar zemlje, govorio je oštro s nama i stavio nas je u zatvor kao uhode zemlje. Rekli smo mu, miroljubivi smo, nismo uhode. Dvanaest braće smo, sinovi našeg oca, jedan ne postoji, a najmlađi je danas s našim ocem u zemlji Kanaan. Rekao nam je čovjek, gospodar zemlje: Po ovome ću znati da ste miroljubivi - ostavite jednog brata ovdje sa mnom, a kupovinu žitne zalihe za vašu kuću uzmite i odite. I dovedite k meni vašeg mlađeg brata, i znaću da niste špijuni, već da ste miroljubivi, i vašeg brata daću vama nazad, i moći ćete trgovati zemljom. Desilo se dok su praznili svoje vreće, da je svežanj srebra svakog bio u njegovoj vreći; i vidjeli su svežnjeve svog srebra oni sami i njihov otac, i uplašili su se. Rekao im je Jakov, njihov otac: Mene ste lišili djece; Josifa nema, Simeona nema, a Benjamina ćete uzeti? Sve ove stvari su se desile meni. Ruben je rekao njihovom ocu: Ubij moja dva sina ako ti ga ne dovedem. Predaj ga u moju ruku, i ja ću ti ga vratiti. Ali on reče: Neće sići sin moj s vama, jer brat

njegov umro je, i on sam preostao je, i desit će se da oslabi na putu kojim budete išli, i spustit ćete moju starost s tugom u Had.

43

Ali glad je ojačala na zemlji. Desilo se kada su završili jesti žito koje su donijeli iz Egipta, i rekao im je njihov otac: Opet idite i kupite nam malo hrane. Rekao mu je Juda, govoreći: Čovjek, gospodar zemlje, svečano nam je posvjedočio, govoreći: Nećete vidjeti moje lice ako vaš mlađi brat ne bude sa vama. Ako zaista šalješ našeg brata sa nama, ići ćemo dolje i kupit ćemo ti hranu. Ako ne pošalješ našeg brata sa nama, nećemo ići, jer je čovjek rekao nama, govoreći: Nećete vidjeti moje lice, ako vaš mlađi brat ne bude sa vama. Rekao je Izrael: Zašto ste mi nanijeli zlo govoreći tom čovjeku da imate brata? Oni su rekli: Čovjek nas je detaljno ispitivao o nama i našoj porodici, govoreći: Da li vaš otac još živi, i da li imate brata? I mi smo mu odgovorili prema ovom ispitivanju. Nismo znali da će nam reći: Dovedite vašeg brata. Rekao je Juda svom ocu Izraelu: Pošalji dijete sa mnom, pa ćemo ustati i ići, da živimo a ne umremo, i mi, i ti, i naš prtljag. Ja ali čekam njega, iz moje ruke traži njega, ako ga ne dovedem k tebi i ne postavim ga pred tobom, sagriješio ću biti prema tebi sve dane. Da nismo odgađali, već bismo se bili vratili dvaput. Rekao im je Izrael, otac njihov: Ako je tako, ovo učinite: uzmite od plodova zemlje u vaše posude i donesite čovjeku darove smole i meda, tamjan i smirnu, terpentin i orašaste plodove. I dvostruko srebro uzmite u svoje ruke, srebro koje je vraćeno u

vaše vreće vratite sa sobom, da to možda nije bila greška. I uzmite svog brata, ustanite i siđite k tom čovjeku. A moj Bog neka vam da milost pred tim čovjekom i neka pošalje vašeg brata, onog jednog, i Benjamina. Ja sam doista, jer kao što sam lišen djece, lišen djece. Uzevši ove darove i dvostruko srebro, ljudi su ih uzeli u svoje ruke zajedno s Benjaminom, i ustavši sišli su u Egipat i stali pred Josifom. Josif je vidio njih, i Benjamina, brata svog od iste majke, i rekao je upravitelju kuće svoje: Uvedi ljude u kuću, zakolji žrtve i pripremi, jer će ljudi jesti sa mnom u podne. Čovjek je učinio kao što je rekao Josif i uveo ljude u Josifovu kuću. Vidjevši a ljudi da su bili uvedeni u kuću Josifa, rekli su: Zbog srebra vraćenog u našim vrećama na početku mi smo dovođeni, da nas lažno optuži i napadne, da nas uzme u robove, i naše magarce. Prišavši čovjeku koji je nad kućom Josifa, govorili su mu na kapiji kuće, govoreći: Molimo, gospodaru, sišli smo u početku da kupimo hranu. Desilo se, ali kada smo došli da prenoćimo i otvorili smo naše vreće, i evo srebro svakog u njegovoj vreći, naše srebro pune težine, vratili smo ga sada u našim rukama. I drugo srebro smo donijeli sa sobom da kupimo hranu, ne znamo ko je stavio srebro u naše vreće. Rekao im je: Milost vama, ne bojte se. Bog vaš i Bog očeva vaših dao vam je blaga u vašim torbama, a vaše srebro cijenjeno sam primio. I izveo je k njima Simeona. I donio je vodu da opere njihova stopala, i dao je krmu njihovim magaradima. Pripremili su darove dok Josif nije došao u podne, jer su čuli da će tamo objedovati. Josif je ušao u kuću, i donijeli su mu darove koje su imali u svojim rukama, i poklonili su mu se licem do zemlje. Pitao ih je: Kako ste? I reče im: Je li zdrav vaš otac, onaj starac o

kome ste govorili? Još živi? Oni rekoše: Zdrav je tvoj sluga, naš otac, još živi. I reče: Blagosloven taj čovjek Bogu. I saguvši se, pokloniše mu se. Podigavši svoje oči, Josif je vidio Benjamina, svog brata od iste majke, i rekao: Je li ovo vaš mlađi brat, koga ste rekli da ćete mi dovesti? I reče, Bog neka ti se smiluje, dijete. Bio je uznemiren Josif, jer su mu se utrobe prevrtale zbog brata njegova, i tražio je da zaplače, ali ušavši u odaju, plakao je tamo. I nakon što je oprao lice, izašao je, savladao se i rekao: Postavite hljebove. I postavili su njemu samo, i njima odvojeno, i Egipćanima koji večeraju s njim odvojeno, jer Egipćani nisu mogli jesti zajedno s Hebrejima hljeb, jer je to gad Egipćanima. Sjedili su pred njim, prvorođeni prema svojim privilegijama, a mlađi prema svojoj mladosti, a ljudi su bili zapanjeni, svaki prema svom bratu. Podigli su porcije od njega prema sebi, ali Benjaminova porcija bila je pet puta veća od porcija svih ostalih, te su pili i veselili se s njim.

44

I naredio je Josif onome koji je bio nad njegovom kućom, govoreći: Napunite vreće ljudi hranom, koliko god mogu ponijeti, i ubacite srebro svakog na usta vreće. I moju srebrnu čašu stavite u vreću mlađeg, i cijenu njegovog žita. Dogodilo se pak prema Josifovoj riječi, kao što reče. Jutro je osvanulo i ljudi su bili poslani, oni i njihovi magarci. Pošto su izašli iz grada, nisu otišli daleko, i Josif reče onome nad njegovom kućom: Ustani, progoni ljude, dostići ćeš ih i reći ćeš im: Zašto ste uzvratili zlo

umjesto dobra? Zašto ste ukrali moju srebrnu čašu? Nije li ovo ono iz čega pije moj gospodar? A on sam gatanjem gata u njemu. Potpuno ste izvršili zla koja ste učinili. Pronašavši ih, rekao im je prema ovim riječima. A oni mu rekoše: Zašto gospodar govori ovakve riječi? Neka tvoja djeca ne učine prema ovoj riječi. Ako smo doista srebro koje smo našli u našim vrećama vratili tebi iz zemlje Kanaan, kako bismo mogli ukrasti srebro ili zlato iz kuće tvog gospodara? Kod koga nađeš čašu tvoje djece, neka umre; a i mi ćemo biti robovi našem gospodaru. A on reče: I sada, kao što kažete, tako će biti; kod koga bude nađena ta čaša, biće moj rob, a vi ćete biti čisti. I požuriše i spustiše svaki svoju vreću na zemlju, i otvoriše svaki svoju vreću. Pretražio je, počevši od starijeg, dok nije došao do mlađeg. I nađe čašu u vreći Benjamina. I poderaše svoju odjeću, i svaki stavi svoju vreću na svoga magarca, i vratiše se u grad. Ušao je Juda i njegova braća kod Josifa dok je on još bio tamo, i pali su pred njim na zemlju. A Josif im reče: Šta je ova stvar koju ste uradili? Zar ne znate da gatanjem gata čovjek kakav sam ja? Rekao je Juda: Šta ćemo odgovoriti gospodaru, ili šta ćemo govoriti, ili kako ćemo biti opravdani? Bog je našao nepravdu tvoje djece; evo, mi smo sluge našem gospodaru, i mi, i onaj kod koga je nađena čaša. Rekao je Jusuf: Neka mi ne bude da učinim ovu stvar; čovjek kod koga je nađena čaša, on će biti moj rob; vi pak idite gore u miru ka vašem ocu. Približivši se njemu, Juda reče: Molim te, gospodaru, neka tvoj sluga progovori pred tobom, i ne ljuti se na svog slugu, jer ti si kao Faraon. Gospodaru, ti si pitao svoju djecu, govoreći, imate li oca ili brata. I rekli smo gospodaru, imamo starog oca, i dijete starosti mlađe od njega, i njegov brat je umro, on je ali

sam ostao svojoj majci, a otac ga je volio. Rekao si ali svojim slugama, dovedite ga k meni, i pobrinuću se za njega. I rekli smo gospodaru, dijete neće moći ostaviti svog oca; ako pak ostavi oca, umrijeće. Ti si rekao svojoj djeci, ako vaš mlađi brat ne dođe sa vama, nećete više vidjeti moje lice. Desilo se, a kada smo otišli gore ka tvom djetetu, našem ocu, javili smo mu riječi našeg gospodara. Naš otac je rekao: Idite opet i kupite nam malo hrane. Mi smo rekli: Nećemo moći sići, ali ako naš mlađi brat siđe s nama, sići ćemo, jer nećemo moći vidjeti lice tog čovjeka ako naš mlađi brat ne bude s nama. Rekao je tvoj sin, naš otac, nama: Vi znate da mi je žena rodila dvojicu, i jedan je otišao od mene, i rekli ste da je proždran od zvijeri, i nisam ga vidio do sada. Ako dakle uzmete i ovog od mog lica, i desi mu se slabost na putu, spustit ćete moju starost sa tugom u Had. Sada dakle ako ja uđem ka tvom sinu, ocu našem, i dijete ne bude sa nama, a duša njegova visi od duše ovoga, i biće kada on vidi da dijete nije sa nama, umrijeće, i spustiće tvoja djeca starost tvog sina, oca našeg, sa tugom u Had. Jer tvoj sin je od oca primio dijete, govoreći: Ako ga ne dovedem k tebi i ne postavim ga pred tebe, bit ću grešan prema ocu sve dane. Sada dakle ostaću kod tebe kao sin umjesto djeteta, sluga gospodara; a dijete neka ide gore sa svojom braćom. Kako ću jer otići gore prema ocu, kad djeteta ne bude sa nama? Da ne vidim zla koja će naći mog oca.

45

I Josif nije bio u stanju da podnese sve one koji su stajali pored

njega, već je rekao: Pošaljite sve od mene. I niko nije stajao pored Josifa kada se otkrivao svojoj braći. I pustio je glas plačući, a čuli su svi Egipćani, i bilo je čujno u kući faraonovoj. Josif je rekao svojoj braći: Ja sam Josif; je li moj otac još živ? I braća nisu mogla da mu odgovore, jer su bili uznemireni. Josif reče svojoj braći: Približite mi se. I oni mu se približiše. Tada reče: Ja sam Josif, vaš brat, kojeg ste prodali u Egipat. Sada dakle ne tugujte, niti neka vam se čini teško što ste me prodali ovdje, jer me je Bog poslao prije vas radi života. Ovo je jer druga godina gladi na zemlji, i još preostaje pet godina, u kojima neće biti oranja, niti žetve; jer me je Bog poslao prije vas, da ostane vaš ostatak na zemlji, i da odgoji vaš veliki ostatak. Sada, dakle, niste vi mene poslali ovdje, već Bog, i učinio me je kao oca faraonu, i gospodarom cijele njegove kuće, i vladarom cijele zemlje Egipta. Požurivši dakle idite gore ka mom ocu, i recite mu, ovo govori tvoj sin Josif: Bog me učinio gospodarem cijele zemlje Egipta; siđi dakle k meni, i ne ostaj; I nastanićeš se u zemlji Gošen Arabije; i bićeš blizu mene ti, i tvoji sinovi, i sinovi tvojih sinova, tvoje ovce, i tvoje krave, i sve što je tvoje. I hranit ću te tamo, jer će još pet godina biti glad, da ne budeš uništen ti i sinovi tvoji i sva tvoja imanja. Evo, vaše oči vide, i oči Benjamina, brata mog, da moja usta govore vama. Izvijestite dakle mom ocu svu moju slavu u Egiptu i sve što ste vidjeli, i požurite te dovedite mog oca ovamo. I pao je na vrat Benjamina, brata svoga, i plakao na njemu, a Benjamin je plakao na njegovu vratu. I poljubivši svu svoju braću, plakao je nad njima, a nakon toga njegova braća su razgovarala s njim. I glas je bio široko čuven u kući Faraona, govoreći: Došla su braća Josifova. Radovao se Faraon i njegova

služba. Rekao je Farao Josifu: Reci svojoj braći, ovo uradite: napunite svoje vreće i idite u zemlju Kanaan. I uzevši vašeg oca i vašu imovinu, dođite k meni, i daću vam sve dobre stvari Egipta, i ješćete moždinu zemlje. Ti pak naredi ovo: da uzmu kola iz zemlje Egipta za vašu djecu i za vaše žene, i uzevši vašeg oca, dođite. I ne žalite za vašim stvarima, jer sva dobra Egipta biće vaša. Učinili su tako sinovi Izraela; dao je Josif njima kola prema onome što je rekao Faraon kralj; i dao im je hranu za put; I svima je dao po dvije haljine; a Benjaminu je dao tristo zlatnika i pet promjena haljina. I svom ocu je poslao prema tome isto, i deset magaraca koji su nosili od svih dobrih stvari Egipta, i deset mazgi koje su nosile hljebove njegovom ocu za put. Poslao je svoju braću i oni su otišli, i rekao im je: Ne ljutite se na putu. I otišli su iz Egipta i došli su u zemlju Kanaan svom ocu Jakovu. I javili su mu govoreći da tvoj sin Josif živi i da on vlada cijelom zemljom Egipta, i Jakov je bio zapanjen u umu, jer im nije vjerovao. Govorili su mu sve što je Josif rekao, sve što im je rekao. Vidjevši kola koja je poslao Josif da ga uzme, oživio je duh njihovog oca Jakova. Rekao je Izrael: Veliko mi je ako još Josif, sin moj, živi. Otići ću i vidjeću ga prije nego umrem.

46

Otišavši, Izrael, on sam i sve što je njegovo, došao je na Bunar zakletve i žrtvovao je žrtvu Bogu oca svoga Isaka. Bog reče Izraelu u viđenju noći: Jakove, Jakove! A on reče: Šta je? Ali on mu kaže: Ja sam Bog tvojih otaca, ne boj se sići u Egipat, jer ću te

tamo učiniti velikim narodom. I ja ću sići s tobom u Egipat, i ja ću te dovesti do kraja, a Josif će položiti ruke na tvoje oči. Ustao je Jakov od Bunara zakletve, i sinovi Izraela su uzeli svog oca, prtljag i svoje žene na kola koja je poslao Josif da ga ponesu. I uzevši svoja imanja i svu imovinu koju su stekli u zemlji Hanaan, ušli su u Egipat, Jakov i sve njegovo potomstvo s njim. Sinovi i sinovi sinova njegovih sa njim; kćeri i kćeri kćeri njegovih; i sve sjeme njegovo odveo je u Egipat. Ova su imena sinova Izraelovih koji su ušli u Egipat zajedno sa Jakovom, ocem njihovim. Jakov i njegovi sinovi; prvorođeni Jakova, Ruben. Sinovi Reubenovi: Enoch, Pallu, Asron i Charmi. Sinovi Simeonovi: Jemuel, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar i Saul, sin Kanaanke. Sinovi Levija: Geršon, Kat i Merari. Sinovi Jude bili su Er, Onan, Shiloh, Phares i Zerah, ali Er i Onan umrli su u zemlji Canaan, a sinovi Pharesa bili su Hezron i Jemuel. Sinovi Issachara: Tola, Phua, Hashum i Shimron. Sinovi Zebuluna: Sered, Allon i Achoel. Ovo su sinovi Leje koje je rodila Jakovu u Mesopotamiji Sirije, i Dejna, njegova kćer; svih duša, sinova i kćeri, trideset tri. Sinovi Gada: Safon, Angis, Sanis, Tasoban, Aedeis, Aroedeis i Areeleis. Sinovi Ašera: Jemna, Išva, i Jeuš, i Beria, i Serah, sestra njihova. Sinovi Beriaha, Hobor i Melhiil. Ovi su sinovi Zilpah, koju je Laban dao svojoj kćeri Leah, a ona je rodila ove Jakobu, šesnaest duša. Sinovi Rahele, žene Jakovljeve: Josif i Benjamin. Postali su sinovi Josifa u zemlji Egipat, koje mu je rodila Aseneta, kći Petefrēa, svećenika Heliopolisa: Manase i Efraim. Postali su sinovi Manasea, koje mu je rodila konkubina Sirijka: Makir. Makir je rodio Gileada. Sinovi Efraima, brata Manaseovog: Sutalaam i Taam. Sinovi

Sutalaamovi: Edom. Sinovi Benjamina: Bala i Bohor i Asbel. A sinovi Bale postali su: Gera, i Noeman, i Anchis, i Rosh, i Mamphim; a Gera je rodio Arada. Ovo su sinovi Rahile koje je rodila Jakovu, svih duša osamnaest. Sinovi Danovi: Asom. I sinovi Neftalija: Asiel, Goni, Isaar i Sollem. Ovi su sinovi Ballasini, koju je Laban dao Raheli, kćeri svojoj, koja je rodila ove Jakovu, svih duša sedam. Sve duše koje su ušle sa Jakovom u Egipat, oni koji su izašli iz njegovih bedara, bez žena sinova Jakovljevih, sve duše, šezdeset i šest; A sinovi Josifovi koji su mu rođeni u zemlji Egiptu, devet duša. Sve duše kuće Jakova koje su ušle sa Jakovom u Egipat, sedamdeset pet duša. A Judu je poslao pred sobom k Josifu, da ga sretne kod grada Heroja, u zemlju Rameseja. Upregnuvši kola, Josif je otišao u susret svom ocu Izraelu, prema gradu Heroja, i kada mu se pojavio, pao mu je na vrat i plakao velikim plačem. I Izrael reče Josifu: Umrijeću od sada, pošto sam vidio tvoje lice, jer ti još živiš. Rekao je Josif svojoj braći: Otići ću gore i prijaviti faraonu, i reći ću mu: Moja braća i kuća moga oca, koji su bili u zemlji Kanaan, došli su k meni. A ljudi su pastiri, jer su bili stočari, i donijeli su stoku, volove i sve svoje. Ako vas dakle pozove Faraon i kaže vama: Kakav je vaš posao? Reći ćete, ljudi stočari smo mi tvoja djeca od djetinjstva do sada, i mi, i naši očevi; da stanujete u zemlji Gošen Arabije; jer svaki pastir ovaca je gad Egipćanima.

47

Došavši, Josif je javio Faraonu, govoreći: Moj otac i moja braća,

sa svojom stokom i volovima i svime što im pripada, došli su iz zemlje Kanaan, i evo, nalaze se u zemlji Gosenu. A od svoje braće uzeo je pet ljudi i postavio ih pred Faraona. I Faraon reče braći Josifa: Šta je vaš posao? Oni su rekli Faraonu: Tvoje sluge su pastiri ovaca, i mi i naši očevi. Rekli su Faraonu: Da boravimo u zemlji došli smo, jer nema ispaše za stoku tvoje djece, jer je ojačala glad u zemlji Kanaan; sada dakle živjet ćemo u zemlji Gošen. Rekao je Faraon Josifu: Neka stanuju u zemlji Gošen; a ako znaš da su među njima sposobni ljudi, postavi ih za upravnike moje stoke. Došli su u Egipat ka Josifu Jakov i sinovi njegovi, i čuo je Faraon, kralj Egipta. I reče Faraon Josifu, govoreći: Tvoj otac i tvoja braća došli su k tebi. Evo, zemlja Egipta je pred tobom; naseli svog oca i svoju braću u najboljoj zemlji. Josif je uveo svog oca Jakova i postavio ga pred faraona, a Jakov je blagoslovio faraona. Faraon reče Jakovu: Koliko je godina dana tvog života? I reče Jakov faraonu: Dani godina moga života, koje provodim kao stranac, iznose sto trideset godina. Mali i zli bili su dani godina moga života, nisu dostigli dane godina života mojih otaca, koje su oni proveli kao stranci. I nakon što je Jakov blagoslovio Faraona, izašao je od njega. I Josif je naselio svog oca i svoju braću, i dao im je posjed u zemlji egipatskoj, u najboljoj zemlji, u zemlji Rameses, kao što je zapovjedio faraon. Josif je mjerio žito svome ocu, i braći, i svemu domu svoga oca, prema broju članova. Žita nije bilo u cijeloj zemlji, jer je glad veoma ojačala, a zemlja Egipta i zemlja Kanaan su iznemogle od gladi. Sakupio je Josif sav srebrnjak nađen u zemlji Egipta i u zemlji Hanana od žita koje su kupovali, i odmjeravao je žito njima, i donio je Josif sav srebrnjak u kuću

faraonovu. I svo srebro nestade iz zemlje Egipta i iz zemlje Hanana; došli su svi Egipćani Josifu, govoreći: Daj nam hljeba, i zašto da umiremo pred tobom? Jer je nestalo našeg srebra. Josif im reče: Donosite vašu stoku i daću vam hljeba umjesto vaše stoke, ako vam je nestalo srebra. Doveli su svoju stoku Josifu, i Josif im je dao hljeba umjesto konja, i umjesto ovaca, i umjesto volova, i umjesto magaraca, i nahranio ih je hljebom umjesto sve njihove stoke u onoj godini. Prošla je ta godina, i došli su k njemu u drugoj godini, i rekli su mu: Da ne budemo uništeni od našeg gospodara? Jer ako je nestalo naše srebro, i imanja i stoka kod tebe gospodara, i nije nam ostalo ništa pred našim gospodarom, osim vlastitog tijela i naše zemlje, da dakle ne umremo pred tobom, i da zemlja ne opusti, kupi nas i našu zemlju za hljeb, i mi ćemo biti i naša zemlja robovi faraonu; daj sjeme, da sijemo, i živimo i ne umremo, i zemlja neće opustjeti. I stekao je Josif svu zemlju Egipćana za faraona, jer su Egipćani prodali svoju zemlju faraonu, jer ih je nadvladala glad, i zemlja je postala faraonova. I porobio je narod njemu u robove, od krajnjih granica Egipta do krajnjih, osim samo zemlje svećenika; ovu nije stekao Josif; jer je Faraon dao dar svećenicima, i jeli su dar koji im je dao Faraon; zbog toga nisu prodali svoju zemlju. Rekao je Josif svim Egipćanima: Evo, stekao sam vas i vašu zemlju danas za Faraona. Uzmite sebi sjeme i sijte zemlju. I proizvodi njezini će biti, i dat ćete peti dio Faraonu, a četiri dijela će biti vama u sjeme za zemlju, i u hranu vama, i svima onima u vašim kućama. I rekli su: Spasio si nas; našli smo milost pred našim gospodarom, i bićemo sluge Faraonu. I postavio je Josif njima naredbu do ovog dana na zemlji Egipta da se odvaja

Faronu, osim zemlje svještenika samo, koja nije bila Faronova. Nastanio se je Izrael u zemlji egipatskoj, u zemlji Gesem, i naslijedili su je, i porasli su i veoma se umnožili. Jakov je živio u zemlji egipatskoj sedamnaest godina, i dani njegova života postali su sto četrdeset sedam godina. Približili su se dani Izraelu da umre; i pozvao je sina svog Josifa, i rekao mu je: Ako sam našao milost pred tobom, stavi ruku svoju pod bedro moje, i učinićeš prema meni milosrđe i istinu, da me ne sahraniš u Egiptu; ali spavaću sa ocima mojim; i podignućeš me iz Egipta, i sahranićeš me u grobu njihovom. A on je rekao: Ja ću učiniti prema riječi tvojoj. Rekao je: Zakuni mi se, i zakleo mu se, a Izrael se poklonio na vrhu svog štapa.

48

Desilo se nakon ovih riječi, i bilo je javljeno Josifu da je tvoj otac bolestan, i uzevši svoja dva sina Manasija i Efraima, došao je Jakovu. Bilo je prijavljeno Jakovu: Evo, tvoj sin Josif dolazi k tebi. I ojačavši se, Izrael je sjeo na krevet. I reče Jakov Josifu: Bog moj ukaza mi se u Luzu u zemlji Kanaanu, i blagoslovi me, i reče mi: Evo ja ću te povećati i umnožiti te, i učiniti te u skupove naroda, i daću ti ovu zemlju i tvom sjemenu poslije tebe u vječni posjed. Sada, dakle, tvoja dva sina koji su ti se rodili u zemlji Egiptu prije nego što sam ja došao k tebi u Egipat, moji su; Efraim i Manasije biće moji kao što su Ruben i Simeon. Ali potomstvo koje rodiš nakon ovoga biće na ime njihove braće i biće zvani prema njihovim nasljedstvima. Ali ja, kada sam išao iz

Mesopotamije Sirije, umrla je Rahela, tvoja majka, u zemlji Hananu, dok sam se približavao hipodromu Habrata u toj zemlji, da dođem u Efratu, i zakopao sam je na putu hipodroma, a to je Betlehem. Vidjevši sinove Josifa, Izrael je rekao: Ko su ti ovi? Josif je rekao svom ocu: To su moji sinovi, koje mi je Bog dao ovdje. I reče Jakov: Dovedi mi ih da ih blagoslovim. Oči Izraelove bile su zamračene od starosti, i nije bio u stanju da vidi, pa ih je privukao k sebi, poljubio ih i zagrlio. I rekao je Izrael Josifu: Evo, tvoga lica nisam bio lišen, i evo, pokazao mi je Bog i tvoje sjeme. I izveo ih je Josif sa svojih koljena, i pokloniše mu se licem do zemlje. Uzevši Josif svoja dva sina, Efraima u desnoj ruci, s lijeve strane Izraela, a Manasija s lijeve, s desne strane Izraela, približio ih njemu. Ispruživši desnu ruku, Izrael ju je stavio na glavu Efraima, a ovaj je bio mlađi, i lijevu ruku na glavu Manasije, ukrštajući ruke. I blagoslovi ih, i reče: Bog, kojem su ugađali moji očevi pred njim, Avram i Isak, Bog koji me hrani od mladosti do ovog dana, Glasnik koji me izbavlja od svih zala, neka blagoslovi ovu djecu; i neka se u njima prizove moje ime, i ime mojih očeva Avrama i Isaka; i neka seumnože u veliko mnoštvo na zemlji. Vidjevši da je njegov otac postavio svoju desnu ruku na glavu Efraima, Josifu se to učinilo teškim, pa je Josif uhvatio ruku svoga oca da je ukloni s glave Efraima na glavu Manasije. Rekao je Josif svom ocu: Ne tako, oče, jer je ovaj prvorođeni, stavi svoju desnu ruku na njegovu glavu. I nije htio, ali je rekao: Znam, dijete, znam, i ovaj će postati narod, i ovaj će biti uzdignut, ali njegov mlađi brat će biti veći od njega, i njegovo sjeme će postati mnoštvo naroda. I blagoslovi ih u onaj dan, govoreći: U vama će biti blagosloven Izrael, govoreći: Neka

te Bog učini kao Efraima i kao Manasiju. I postavi Efraima ispred Manasije. Rekao je Izrael Josifu: Evo, ja umirem, ali Bog će biti s vama i vratit će vas u zemlju vaših otaca. Ja ti dajem Sihem, izuzetan iznad tvoje braće, koji sam uzeo iz ruke Amorejaca mojim mačem i lukom.

49

Pozvao je Jakov svoje sinove i rekao im: Okupite se da vam objavim šta će vam se dogoditi u posljednjim danima. Okupite se i čujte me, sinovi Jakovljevi, čujte Izraele, čujte vašeg oca. Reubene, prvorođeni moj, ti si moja snaga i početak moje djece, težak za podnošenje i tvrdoglavo ohol. Postupao si arogantno kao voda, ne prekipijevaj, jer si otišao na krevet oca svog, tada si oskvrnuo posteljinu na koju si otišao. Simeon i Levi, braća, završili su nepravdu svog uklanjanja. U njihov savjet neka ne dođe moja duša, i na njihov sastav neka se ne svađaju moja jetra, jer su u svom gnjevu ubili ljude, i u svojoj želji osakatili bika. Proklet njihov gnjev, jer je tvrdoglav, i njihova srdžba, jer se otvrdnula; podijelit ću ih u Jakovu i rasijat ću ih u Izraelu. Juda, tebe su hvalila braća tvoja, ruke tvoje na leđima neprijatelja tvojih, klanjaće ti se sinovi oca tvoga. Mladunče lava Juda, iz izdanka, sine moj, otišao si gore; pošto si legao, spavao si kao lav i kao mladunče - ko će ga podići? Neće nestati vladar iz Jude, niti vođa iz njegovih bedara, dok ne dođu stvari koje su mu rezervisane, i on je očekivanje naroda. Vezujući svoje ždrebe za lozu, i ždrebe svoje magarice za viticu, praće svoju haljinu u

vinu, i svoju odjeću u krvi grožđa. Njegove oči blistaju više od vina, a njegovi zubi su bjelji od mlijeka. Zebulun će stanovati uz obalu i on će biti kod luka brodova, i proteže se do Sidona. Isahar je želio dobro, odmarajući se između nasljedstava. I vidjevši da je odmor dobar, i da je zemlja plodna, stavio je svoje rame pod teret da se muči, i postao je zemljoradnik. Dan će suditi svoj narod, kao i jedno pleme u Izraelu. I neka Dan postane zmija na putu, koja sjedi na stazi, grizeći petu konja; i konjanik će pasti unazad, čekajući spasenje Gospodnje. Gad, razbojnička četa će ga napasti, ali on će ih napasti po petama. Asher, njegov hleb je bogat, i on će dati slast vladarima. Naftali je opušteno deblo koje daje ljepotu u potomstvu. Sine porastao Josife, sine moj porastao, zavidan sine moj najmlađi, vrati se k meni. U kojeg razmišljajući vrijeđali su, i držali su zlobu prema njemu gospodari strijela. I njihovi lukovi bili su slomljeni sa snagom, i žile njihovih ruku bile su iscrpljene, kroz ruku moćnog Jakova, odatle Moćni Izraela od Boga tvoga oca. I pomogao ti je Bog moj, i blagoslovio te blagoslovom neba odozgo, i blagoslovom zemlje koja ima sve, zbog blagoslova grudi i maternice, blagoslova oca tvog i majke tvoje; prevladao je nad blagoslovom planina postojanih, i nad blagoslovom brežuljaka vječnih; biće na glavu Josifa, i na tjeme onoga koji je vodio braću. Benjamin je grabežljiv vuk, ujutro će još jesti, a uveče daje hranu. Svih ovih dvanaest Jakovljevih sinova, i ove stvari im je govorio njihov otac i blagoslovio ih je, svakog prema njegovom blagoslovu blagoslovio ih je. I reče im: Ja sam pridodan mom narodu; ukopajte me sa mojim ocima u pećini koja je u polju Efrona Hetita, u dvostrukoj pećini koja je

nasuprot Mamre, u zemlji Kanaan, koju je Abraham stekao od Efrona Hetita u posjed kao grobnicu. Tamo su sahranili Abrahama i Saru, ženu njegovu; tamo su sahranili Isaaka i Rebeku, ženu njegovu; tamo su sahranili Leju; u posjedu polja i pećine koja je u njemu, od sinova Hetovih. I Jakov je prestao zapovijedati svojim sinovima, i podigavši svoja stopala na krevet, preminuo je i pridružio se svom narodu.

50

I pao je Josif na lice oca svoga, plakao nad njim i poljubio ga. I Jusuf je naredio svojoj djeci balzamatorima da balzamuju njegovog oca; i balzamatori su balzamovali Izraela. I ispunili su četrdeset dana za njega, jer se tako broje dani sahrane, i Egipat je žalio za njim sedamdeset dana. Pošto su prošli dani žalovanja, Josif je govorio vlastelinima faraona, govoreći: Ako sam našao milost pred vama, govorite o meni faraonu, govoreći: Moj otac me zakleo, govoreći: U grobu koji sam iskopao sebi u zemlji Kanaan, tamo ćeš me sahraniti. Sada dakle, otišavši gore, sahranit ću moga oca i vratit ću se. I farao je rekao Josifu: Idi gore, sahrani svoga oca, kao što te je zakleo. I Jusuf je otišao gore da pokopa oca svog; i otišli su gore zajedno s njim sve sluge Faraona, i starješine kuće njegove, i sve starješine zemlje Egipta, i cijelo domaćinstvo Jusufovo, i braća njegova, i cijela kuća očinska njegova, i rodbina njegova; i ovce i volove ostavili su u zemlji Gošen. I došli su gore s njim i kola i konjanici, i logor je bio veoma velik. I stigli su na vršalište Atad, koje se nalazi s one

strane Jordana, i naricali su nad njim veliko i veoma jako naricanje, i žalovao je za svojim ocem sedam dana. I stanovnici zemlje Kanaan vidjeli su žalovanje na gumnu Atad i rekli su: Ovo je veliko žalovanje Egipćanima. Zbog toga je nazvao njegovo ime Žalovanje Egipta, koje je s one strane Jordana. I učiniše mu tako njegovi sinovi. I njegovi sinovi ga uzeli u zemlju Kanaan i sahranili ga u dvostruku pećinu, koju je Abraham stekao kao posjedovanje groba od Efrona Hetita, nasuprot Mamre. I Josif se vratio u Egipat, on i njegova braća, i oni koji su otišli s njim da sahrane njegovog oca. Vidjevši da je umro njihov otac, braća Josifa rekli su: Da Josif nikada ne drži zlu prema nama i da nam ne uzvrati odmazdom za sva zla koja smo mu učinili. I došavši k Josifu rekli su: Tvoj otac je zakleo prije nego što je umro, govoreći: Ovako recite Josifu: Oprosti im nepravdu i grijeh njihov, jer su ti zlo učinili; i sada primi nepravdu slugu Boga oca tvoga. I zaplakao je Josif dok su mu oni govorili. I došavši k njemu, rekli su: Mi smo tvoje sluge. I reče im Josif: Ne bojte se, jer sam ja Božji. Vi ste planirali zlo protiv mene, ali Bog je planirao dobro za mene, tako da se dogodi kao što je danas, i da se nahrani veliki narod. I reče im: Ne bojte se, ja ću vas hraniti, i vaše kuće. I tješio ih je, i govorio im je u srca. I stanovao je Josif u Egiptu, on i njegova braća, i cijelo domaćinstvo njegova oca, i Josif je živio stotinu deset godina. I Josif je vidio Efraima djecu, do treće generacije; i sinovi Makira, sina Manasije, rođeni su na bedrima Josifa. I reče Josif braći svojoj govoreći: Ja umirem, ali Bog će sigurno posjetiti vas i izvesti vas iz ove zemlje u zemlju koju je Bog zakleo ocima našim Abrahamu, Isaku i Jakovu. I zakle Josif sinove Izraela, govoreći: U posjeti kojom će Bog

posjetiti vas, vi ćete ponijeti moje kosti odavde sa sobom. I umro je Josif u stotinu deset godina, i zakopali su ga, i stavili su ga u kovčeg u Egiptu.

Izlazak

1

Ovo su imena sinova Izraela koji su ušli u Egipat zajedno sa njihovim ocem Jakovom, svaki sa cijelim svojim domaćinstvom. Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar, Zebulun, Benjamin, Dan i Neftali, Gad i Aser. Josif je bio u Egiptu, a svih duša iz Jakova bilo je sedamdeset pet. Umro je Josif, i sva njegova braća, i cijela ona generacija. Sinovi Izraela su rasli i umnožili su se, i postali su brojni, i jačali su veoma, veoma. Zemlja ih je umnožila. Ustao je drugi kralj nad Egiptom, koji nije znao Josifa. Rekao je svom narodu: Evo, rod sinova Izraela je veliko mnoštvo i jači je od nas. Hajde dakle, postupimo lukavo s njima, da se ne bi umnožili, i kada nam se desi rat, da se ne bi pridružili i oni neprijateljima, i ratujući protiv nas, izašli iz zemlje. I postavio je nad njima nadglednike radova, da bi ih mučili u radovima. I sagradili su utvrđene gradove za faraona, Peitho i Rameses i On, koji je grad Sunca. Kako su ih ponižavali, toliko su više postajali i jačali veoma, veoma, i Egipćani su se gnušali sinova Izraela. Egipćani su tlačili sinove Izraela silom. I mučeći njihov život teškim

radovima, glinom i opekom, i svim radovima u poljima, prema svim radovima kojima su ih porobljivali silom. I reče kralj Egipćana babicama Hebreja, jednoj od njih ime Sefora, a ime druge Fua. I reče, kada porađate Hebrejke i budu pri rađanju, ako je muško, ubijte ga, a ako je žensko, sačuvajte ga. Bojale su se babice Boga i nisu učinile kao što im je naredio kralj Egipta, i držale su u životu mušku djecu. Pozvao je kralj Egipta babice i rekao im: Zašto ste učinile ovu stvar i ostavljate na životu mušku djecu? Rekle su babice faraonu: Hebrejke nisu kao egipatske žene, jer rađaju prije nego što babice stignu do njih, i već su rodile. Bog je dobro postupao prema babicama, i narod se umnožio, i veoma ojačao. Pošto su se babice bojale Boga, sagradile su sebi kuće. Faraon je naredio svom narodu govoreći: Svako muško dijete koje se rodi Hebrejima bacite u rijeku, a svako žensko dijete držite na životu.

2

Bio je neko iz plemena Levi, koji je uzeo jednu od kćeri Levi. I u materici je začela i rodila muško dijete, a vidjevši da je lijepo, skrivali su ga tri mjeseca. Pošto nisu mogli to više sakrivati, uzela je njegova majka korpu, premazala ju bitumenom i smolom, ubacila dijete u nju i stavila ju u močvaru pored rijeke. I posmatrala je njegova sestra iz daljine, da sazna šta će mu se dogoditi. Sišla je kćerka Faraona da se kupa na rijeci, a njene sluškinje prolazile su pored rijeke. Vidjevši korpu u močvari, poslala je sluškinje i uzela ju. Otvorivši, vidi dijete kako plače u

korpi, i kći Faraona ga je poštedjela i rekla: Ovo je od djece Hebreja. I njegova sestra reče kćeri faraona: Želiš li da ti pozovem ženu dojilju od Hebreja, i ona će ti dojiti dijete? A kći faraonova reče: Idi. Mlada žena, došavši, pozva majku djeteta. Rekla je kći Faraona prema njoj: Čuvaj mi ovo dijete i doji mi ga, ja ću ti dati platu. A žena je uzela dijete i dojila ga. Kada je dijete odraslo, ona ga je dovela kćeri faraonovoj, i postalo je njoj sin; a ona je nazvala njegovo ime Mojsije, govoreći: Iz vode sam ga izvukla. Desilo se u one mnoge dane da je Mojsije, pošto je postao veliki, izašao prema svojoj braći, sinovima Izraela, i opazivši njihov trud, vidi Egipćanina kako udara nekog Hebreja, od njegove vlastite braće, sinova Izraela. Osvrnuvši se ovamo i onamo, ne vidi nikoga, i udarivši Egipćanina, sakrio ga u pijesak. Izašavši drugog dana, vidi dva Hebreja kako se svađaju, i kaže onome koji čini nepravdu: Zašto ti udaraš svog bližnjeg? A on reče: Ko te postavi vladarom i sudijom nad nama? Zar ne želiš da me ubiješ, kao što si jučer ubio onog Egipćanina? Uplašio se Mojsije i rekao: Ako je ova stvar postala ovako očigledna. Faraon je čuo ovu riječ, i tražio je da ubije Mojsija. Povukao se je Musa od lica faraona i nastanio se u zemlji Madijama; a došavši u zemlju Madijam, sjeo je na bunaru. A svećenik Madijama imao je sedam kćeri koje su pasle ovce svog oca Jotora, i kada su došle, crpile su vodu dok nisu napunile rezervoare da napoje ovce svog oca Jotora. Kada su stigli pastiri, tjerali su ih, ali je Mojsije ustao, spasio ih, izvukao im vodu i napojio njihove ovce. Došle su kod svog oca Raguela, a on im reče: Zašto ste požurile da dođete danas? One rekazale: Egipćanin nas je spasio od pastira, izvukao je vodu za nas i napojio naše ovce. A on reče svojim

kćerkama: I gdje je? I zašto ste ostavili čovjeka? Pozovite dakle njega, da jede hljeb. Nastanio se Mojsije kod čovjeka, i dao mu je Sepforu, svoju kćer, Mojsiju za ženu. Zatrudnivši, žena je rodila sina, i Mojsije je nazvao njegovo ime Geršom, govoreći: Jer stranac sam u tuđoj zemlji. Poslije mnogo onih dana, umro je kralj Egipta, i stenjali su sinovi Izraela od djela, i vikali su, i otišao je njihov vapaj prema Bogu od djela. I Bog je čuo njihov jauk, i Bog se sjetio svog zavjeta prema Abrahamu, i Isaku, i Jakovu. I Bog pogleda sinove Izraela i bi im poznat.

3

I Mojsije je čuvao ovce Jotra, svog tasta, sveštenika Madijana, i vodio je ovce u pustinju, i došao je na planinu Horeb. Pojavio mu se Anđeo Gospodnji u plamenu vatre iz grma, i vidi da grm gori u vatri, ali grm nije sagorijevao. Mojsije reče: Priđi ću da vidim ovu veliku viziju, zašto grm ne sagorjeva. Kao što je Gospodar vidio da pristupa da vidi, pozvao ga je Gospodar iz grma, govoreći: Mojsije, Mojsije, a on je rekao: Šta je? A on reče: Ne prilazi ovdje; skini sandalu sa tvojih stopala, jer mjesto. U kojem ti stojiš, zemlja je sveta. I reče: Ja sam Bog oca tvoga, Bog Abrahamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije okrenu lice svoje, jer se plašio gledati direktno pred Boga. Rekao je Gospod Mojsiju, vidio sam patnju naroda mog u Egiptu, i njihov vapaj čuo sam od nadglednika, jer znam njihovu bol, i sišao sam da ih izbavim iz ruke Egipćana, i da ih izvedem iz te zemlje, i da ih uvedem u zemlju dobru i veliku, u zemlju koja teče mlijekom i

medom, u mjesto Kanaanaca, i Hetita, i Amorejaca, i Perizejaca, i Girgašejaca, i Hivejaca, i Jebusejaca. I sada, evo, vapaj sinova Izraela je došao do mene, i ja sam vidio tlačenje kojim Egipćani tlače ih. I sada dođi, poslat ću te faraonu, kralju Egipta, i izvest ćeš moj narod, sinove Izraela, iz zemlje Egipta. I reče Mojsije Bogu: Ko sam ja da idem faraonu, kralju Egipta, i da izvedem sinove Izraela iz zemlje Egipta? Bog je rekao Mojsiju: Ja ću biti sa tobom, i ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kada izvedeš moj narod iz Egipta, služićete Bogu na ovoj planini. I reče Mojsije Bogu: Evo, ja ću poći sinovima Izraela i reći ću im: Bog očeva naših poslao me je k vama. Upitaće me: Koje je ime njemu? Šta ću reći njima? I Bog reče Mojsiju govoreći: Ja jesam Onaj Koji Jeste. I reče: Ovako ćeš reći sinovima Izraela: Onaj Koji Jeste poslao me je k vama. I rekao je Bog opet Mojsiju: Ovako ćeš reći sinovima Izraela: Gospod, Bog otaca naših, Bog Abrahama i Bog Isaka i Bog Jakova, poslao je mene k vama. Ovo je moje vječno ime i spomen generacijama generacija. Došavši dakle, sakupi vijeće starješina sinova Izraela i reći ćeš im: Gospod, Bog otaca naših, ukazao mi se, Bog Abrahama i Bog Isaka i Bog Jakova, govoreći: Posjetom sam vas posjetio i vidio sve što vam se desilo u Egiptu. I reći ću: Izvešću vas iz patnje Egipćana u zemlju Kanaanaca i Hetita i Amorejaca i Perizejaca i Girgašejaca i Hivejaca i Jebusejaca, u zemlju u kojoj teče mlijeko i med. I čut će biti tvoj glas, i ući ćeš ti i vijeće starješina Izraela prema faraonu, kralju Egipta, i reći ćeš mu: Bog Hebreja pozvao je nas. Ići ćemo dakle put od tri dana u pustinju da žrtvujemo Bogu našem. Ja ali znam da vas Farao, kralj Egipta, neće pustiti da odete, ako ne bude moćnom rukom. I ispruživši ruku, udariću

Egipćane svim mojim čudesima koja ću učiniti među njima, i nakon toga će vas poslati. I dat ću milost ovom narodu pred Egipćanima; kada pak odlazite, nećete otići prazni. Ali će tražiti žena od komšinice i sustanarke njene posude srebrne i zlatne i odjeću; i stavit ćete na sinove vaše i na kćeri vaše, i opljačkat ćete Egipćane.

4

Odgovorio je Mojsije i rekao: Ako mi ne vjeruju, niti slušaju moj glas, reći će jer da ti se nije pojavio Bog, šta ću im reći? I rekao mu je Gospod: Šta je ovo u tvojoj ruci? A on reče: Štap. I reče: Baci je na zemlju, i bacio je na zemlju, i ona postade zmija, i Mojsije pobježe od nje. I reče Gospodar Mojsiju: Ispruži ruku i uhvati rep. Ispruživši dakle ruku, uhvati rep i postade štap u njegovoj ruci. Tako da ti vjeruju da ti se pojavio Bog njihovih očeva, Bog Avraama, Bog Isaka i Bog Jakova. Rekao mu je Gospodar opet: Unesi ruku svoju u nedra svoja, i unio je ruku svoju u nedra svoja, i izvadio je ruku svoju iz nedara svojih, i postala je ruka njegova kao snijeg. I reče opet: Stavi ruku svoju u nedra svoja. I stavio je ruku u nedra svoja, i izvadio je iz nedara svojih, i opet se vratila u boju mesa svog. Ako ti ali ne vjeruju, niti slušaju glas prvog znaka, vjerovat će ti glasu drugog znaka. I bit će, ako ti ne vjeruju ova dva znaka, niti slušaju glas tvoj, uzet ćeš od vode rijeke i izlit ćeš na suho, i bit će voda koju uzmeš od rijeke krv na suhom. Rekao je Mojsije Gospodu: Molim te, Gospode, nisam sposoban ni od juče, niti od prekjuče, niti otkad

si počeo govoriti svom sluzi; slabog sam glasa i sporog jezika. Gospod reče Mojsiju: Ko je dao usta čovjeku? I ko je napravio nagluvog i nijemog, videćeg i slijepog? Nisam li ja Bog? I sada idi, i ja ću otvoriti tvoja usta i poučiti te ono što namjeravaš govoriti. I reče Mojsije: Molim te, Gospode, imenuj nekog drugog sposobnog, koga ćeš poslati. I razgnevivši se gnjevom, Gospod je na Mojsija rekao: Nije li evo Aron, tvoj brat, Levit? Znam da govoreći, govorit će on tebi; i evo, on će izaći u susret tebi, i vidjevši te, radovat će se u sebi. I ti ćeš reći njemu, i ti ćeš staviti moje riječi u njegova usta, i ja ću otvoriti tvoja usta i njegova usta, i ja ću vas poučiti šta ćete učiniti. I on će tebi govoriti prema narodu, i on će biti tvoja usta, a ti ćeš njemu biti onaj prema Bogu. I ovaj štap, koji se pretvorio u zmiju, uzet ćeš u svoju ruku, kojim ćeš činiti te znakove. Otišao je Mojsije i vratio se ka Jetru, svom zetu, i kaže: Ići ću i vratiti se ka svojoj braći koja su u Egiptu i vidjeću da li još žive. I rekao je Jetro Mojsiju: Idi zdravo. A poslije onih mnogih dana umro je kralj Egipta. Rekao je Gospodin Mojsiju u Madijamu: Idi, vrati se u Egipat, jer su umrli svi oni koji su tražili tvoju dušu. Uzevši Mojsije ženu i djecu, popeo ih je na tovarne životinje i vratio se u Egipat; a Mojsije je uzeo štap od Boga u svoju ruku. Rekao je Gospodar Mojsiju, dok budeš išao i vraćao se u Egipat, vidi sva čudesa koja sam dao u tvoje ruke, učinićeš ih pred Faraonom, ali ja ću otvrdnuti njegovo srce, i on neće poslati narod. Ti ćeš reći Faraonu: Ovo govori Gospod: Moj prvorođeni sin je Izrael. Rekao sam ti: pošalji moj narod da mi služi. Ako doista ne želiš da ih pošalješ, vidi dakle, ja ću ubiti tvog sina, tvog prvenca. Desilo se na putu u prenoćištu da ga je sreo anđeo Gospodnji i tražio ga je

ubiti. I uzevši Sefora kamen, obrezala je krajnju plat svog sina; i pala je prema njegovim nogama, i rekla: Stala je krv obrezanja mog djeteta. I ona ode od njega, jer reče, stala je krv obrezanja moga djeteta. Rekao je Gospodar Aronu: Idi u susret Mojsiju u pustinju. I otišao je i sreo ga na planini Božijoj, i poljubili su se. I Mojsije je javio Aronu sve riječi Gospoda koje ga je poslao, i sve riječi koje mu je zapovjedio. Otišao je Mojsije i Aron, i sakupili su vijeće starješina sinova Izraela. I Aron je govorio sve ove riječi koje je Bog govorio Mojsiju, i učinio je znakove pred narodom. I narod je vjerovao i radovao se, jer je Bog posjetio sinove Izraela i jer je vidio njihovu nevolju, a narod se, savivši se, poklonio.

5

I nakon ovih stvari ušli su Mojsije i Aron kod Faraona, i rekli su mu: Ovo govori Gospodar, Bog Izraela: Pošalji moj narod, da mi slave u pustinji. I faraon reče: Ko je taj da slušam njegov glas, tako da pošaljem sinove Izraela? Ne znam Gospodara i Izrael neću pustiti. I rekoše mu: Bog Hebrejaca pozvao nas je, ići ćemo dakle put od tri dana u pustinju da žrtvujemo Gospodu Bogu našem, da nas ne sretne smrt ili ubistvo. I reče im kralj Egipta: Zašto, Mojsije i Arone, odvraćate narod od poslova? Idite svaki od vas na svoje radove. I reče Faraon: Evo, sada je narod mnogobrojan, zato ih ne smijemo osloboditi od poslova. Naredio je Faraon nadglednicima naroda i pisarima, govoreći: Nećete više davati slamu narodu za pravljenje cigle, kao jučer i prekjučer; nego oni sami neka idu i neka sakupe sebi slamu. I

uredbu o pravljenju cigle, koju oni prave svakog dana, stavićeš na njih, nećeš oduzeti ništa, jer su besposleni, zbog toga su vikali govoreći: Ustanimo i žrtvujmo našem Bogu. Neka budu opterećeni radovi ovih ljudi, i neka brinu o ovim stvarima, i neka ne brinu o praznim riječima. Požurivali su ih nadzornici i pisari, i govorili su narodu, govoreći: Ovo kaže Faraon, neću vam više davati slamu. Vi sami idući sakupljajte sebi slamu, odakle god ako nađete, jer se od vašeg rasporeda ništa ne oduzima. I narod se rasuo po celoj zemlji Egipta da skuplja strnjiku za slamu. Nadglednici su ih gonili govoreći: Završite poslove koji su određeni za svaki dan, baš kao i kada vam je slama davana. I pisari roda sinova Izraela, koji su postavljeni nad njima od strane nadzornika Faraonovnih, bili su bičevani, a govorilo im se: Zašto niste dovršili vaše zadatke pravljenja cigle kao jučer i prekjučer, i danas? Ušavši, pisari sinova Izraela viknuše prema Faraonu govoreći: Zašto ti ovako činiš svojim slugama? Slama se ne daje tvojim slugama, i ciglu nama kažu da pravimo; i evo, tvoja djeca su bila bičevana, pogrešno ćeš dakle postupiti prema tvom narodu. I vi ste lijeni, lijeni ste; zbog toga kažete: Hajde da idemo da žrtvujemo našem Bogu. Sada, dakle, idite i radite, jer vam slama neće biti data, a količinu opeke morate isporučiti. Pisari sinova Izraela vidjeli su sebe u nevolji, govoreći: Nećete smanjiti propisanu dnevnu količinu opeke. Sreli su Mojsija i Arona koji su im dolazili u susret, kada su oni izlazili od Faraona, i rekli su im: Neka Bog vidi vas i sudi, jer ste učinili odvratnim naš miris pred Faraonom i pred njegovim slugama, da date mač u njegove ruke, da nas ubije. Vratio se Musa Gospodinu i rekao, molim, Gospode; zašto si zlostavljao

ovaj narod? I zašto si me poslao? I otkako sam otišao Faraonu da govorim u tvoje ime, on je zlostavljao ovaj narod, a ti nisi spasio svoj narod.

6

I reče Gospod Mojsiju: Već ćeš vidjeti što ću učiniti Faraonu, jer u moćnoj ruci poslat će ih, i uzdignutom mišicom izbacit će ih iz svoje zemlje. Bog je govorio Mojsiju i rekao mu: Ja sam Gospod. I pojavio sam se Abrahamu i Isaku i Jakovu, bivajući njihov Bog, a ime moje Gospodar nisam im otkrio. I uspostavio sam svoj zavjet s njima, da im dam zemlju Kananejaca, zemlju u kojoj su privremeno boravili i u kojoj su se nastanili. I ja sam čuo jauk sinova Izraela koje Egipćani porobljuju, i sjetio sam se vašeg zavjeta. Idi, rekao sam sinovima Izraela, govoreći: Ja sam Gospod; i izvešću vas od moći Egipćana, i oslobodiću vas od ropstva, i otkupiću vas visokom rukom i velikim sudom. I uzeću vas sebi za narod, i biću vaš Bog; i znaćete da sam ja Gospod, Bog vaš, koji je izveo vas od tlačenja Egipćana. I uvešću vas u zemlju u koju sam ispružio svoju ruku da je dam Abrahamu, i Isaku, i Jakovu, i daću vam je u nasljeđe, ja Gospod. Govorio je Mojsije tako sinovima Izraela, ali ga nisu slušali zbog malodušnosti i zbog teških poslova. Gospod je rekao Mojsiju govoreći: Uđi, govori Faraonu, kralju Egipta, da pošalje sinove Izraela iz njegove zemlje. Govorio je a Mojsije pred Gospodom, govoreći: evo, sinovi Izraela nisu me slušali, i kako će me Faraon slušati? Ali ja sam nerazuman. Rekao je Gospodar Mojsiju i

Aronu i naredio im da odu Faraonu, kralju Egipta, kako bi poslali sinove Izraela iz zemlje Egipta. I ovo su vođe domova njihovih predaka, sinovi Rubena, prvorođenog sina Izraela: Enoh, Falu, Asron i Harmi; ovo je rodbina Rubenova. I sinovi Simeona: Jemuel, i Jamin, i Ehud, i Jachin, i Zohar, i Saul od Kanaanske žene; ovo su porodice sinova Simeonovih. I ovo su imena sinova Levija prema njihovom srodstvu: Gedson, Kaat i Merarej, a godine života Levija bile su stotinu trideset sedam. I ovi su sinovi Gedsonovi: Lobenei i Semei, po kućama porodica njihovih. I sinovi Kaata: Amram, Isaar, Hebron i Ozeiil, a godine života Kaata bile su stotinu trideset tri godine. I sinovi Merarija: Mahli i Muši. Ovo su kuće očeva Levija prema njihovim porodicama. I Amram je uzeo Jokhebed, kćer brata svoga oca, sebi za ženu, i rodila mu je Arona i Mojsija, i Mirjam, njihovu sestru. A godine života Amramovog bile su stotinu trideset i dvije godine. I sinovi Issachara: Korah, Naphek i Zechri. I sinovi Ozeiela: Misael, Elisaphan i Segrei. Aron je uzeo Elizabetu, kćer Aminadaba, sestru Nasonovu, sebi za ženu, i ona mu je rodila Nadaba, Abiuda, Eleazara i Itamara. Sinovi Koraha: Asir, Elkana i Abiasar; ovo su generacije Koraha. I Eleazar, sin Aronov, uzeo je od kćeri Phutielovih sebi ženu, i rodila mu je Phinehasa; ovo su poglavice porodica Levita, prema njihovim generacijama. Ovo su Aron i Mojsije, kojima je Bog rekao da izvedu sinove Izraela iz zemlje Egipta sa njihovom snagom. Ovi su oni koji su razgovarali s Faraonom, kraljem Egipta, i izveli su sinove Izraela iz zemlje Egipta, sam Aron i Mojsije, onog dana kada je Gospod govorio Mojsiju u zemlji Egiptu. I Gospod je govorio Mojsiju, rekavši: Ja sam Gospod, govori Faraonu, kralju Egipta, sve što ti

ja govorim. I reče Mojsije pred Gospodom: Evo, ja sam slab glasan, i kako će me Faraon slušati?

7

I reče Gospodar Mojsiju, govoreći: Evo, dao sam te za boga Faraonu, a Aron, brat tvoj, biće tvoj prorok. Ti ćeš govoriti njemu sve što ti zapovijedam, a Aron, tvoj brat, govoriti će Faraonu, tako da pošalje sinove Izraela iz njegove zemlje. Ja ću otvrdnuti srce faraona i umnožiti svoje znakove i čudesa u zemlji egipatskoj. I Faraon vas neće čuti, i položiću svoju ruku na Egipat, i izvešću svojom snagom svoj narod, sinove Izraela, iz zemlje egipatske sa velikom osvetom. I svi Egipćani će znati da sam ja Gospod, kada istegnem svoju ruku na Egipat, i izvešću sinove Izraela iz njihove sredine. Mojsije i Aron učinili su baš kao što im je Gospod naredio, tako su učinili. Mojsije je bio osamdeset godina, a Aron, njegov brat, osamdeset tri godine, kada je govorio Faraonu. I Gospod reče Mojsiju i Aronu govoreći: Ako vam Faraon progovori govoreći: Dajte nam znak ili čudo, reći ćeš Aronu, bratu svom: Uzmi štap i baci ga na zemlju pred Faraonom i pred slugama njegovim, i postaće zmaj. Ušao je Mojsije i Aron pred Faraona i njegove sluge, i učinili su tako, baš kao što im je Gospod zapovjedio, i Aron baci štap pred Faraona i pred njegove sluge, i on postade zmaj. Sazvao je Farao sofiste Egipta i vračeve, i učinili su i opsjenjivači Egipćana njihovim vračanjima isto tako. I bacili su svaki svoj štap, i postali su zmajevi, i Aronov štap je progutao njihove štapove. I prevladalo

je srce Faraona i nije ih slušao, baš kao što im je Gospod zapovjedio. Rekao je Gospod Mojsiju: Otvrdnulo je srce faraonovo da ne otpusti narod. Idi prema Faraonu ujutro, evo on izlazi na vodu, i ti ćeš ga susresti na obali rijeke, i štap koji se okrenuo u zmiju uzećeš u svojoj ruci. I reći ćeš njemu: Gospodar, Bog Hebreja, poslao me je tebi govoreći: Pošalji moj narod, tako da mi može služiti u pustinji, i evo, nisi slušao do sada. Ovo kaže Gospod: po ovome ćeš znati da sam ja Gospod. Evo, ja udarim štapom koji je u mojoj ruci po vodi koja je u rijeci, i ona će se pretvoriti u krv. I ribe u rijeci će umrijeti, i rijeka će zaudarati, i Egipćani neće moći piti vodu iz rijeke. Rekao je Gospodar Mojsiju: Reci Aronu, bratu svom, uzmi štap svoj u ruku svoju i ispruži ruku svoju na vode Egipta, i na rijeke njihove, i na kanale njihove, i na močvare njihove, i na svaku sakupljenu vodu njihovu, i biće krv. I postala je krv u cijeloj zemlji Egipta, u drveću i u kamenju. I učiniše tako Mojsije i Aron, baš kao što im zapovjedi Gospod, i podigavši svoj štap, udari vodu u rijeci pred Faraonom i pred njegovim slugama, i pretvori svu vodu u rijeci u krv. I ribe u rijeci su umrle, i rijeka je smrdjela, i Egipćani nisu bili u stanju da piju vodu iz rijeke, i krv je bila u cijeloj zemlji Egipta. Učinili su ali isto i čarobnjaci Egipćana svojim čarolijama, i otvrdnulo je srce faraonovo, i nije ih slušao, baš kao što je rekao Gospod. Okrenuvši se, Faraon je ušao u svoju kuću i nije obratio pažnju ni na ovo. Kopali su svi Egipćani oko rijeke kako bi pili vodu, jer nisu bili u stanju piti vodu iz rijeke. I ispunilo se sedam dana, nakon što je Gospodin udario rijeku. Rekao je Gospodar Mojsiju: Uđi kod Faraona i reci mu: Ovo govori Gospodar: Pusti moj narod da mi služi. Ako ti ne želiš da

ih pošalješ, evo ja ću udariti sve tvoje granice žabama. I rijeka će izbljuvati žabe, i pošto se popnu, ući će u tvoje kuće, i u ostave tvojih spavaćih soba, i na tvoje krevete, i u kuće tvojih slugu, i tvoga naroda, i u tvoje naćve, i u tvoje peći. I na tebe, i na tvoje sluge, i na tvoj narod, popeće se žabe.

8

Rekao je Gospodar Mojsiju: Reci Aronu, bratu svom, ispruži rukom štap svoj na rijeke, i na kanale, i na močvare, i izvedi žabe. I ispružio je Aaron ruku na vode Egipta i izveo žabe, i podigla se žaba i pokrila zemlju Egipta. Učinili su slično i čarobnjaci Egipćana svojim čarolijama, i izveli su žabe na zemlju Egipta. I pozva Faraon Mojsija i Arona, i reče: Molite se za mene Gospodu, i neka ukloni žabe od mene i od mog naroda, i poslat ću ih, i neka žrtvuju Gospodu. Rekao je pak Mojsije Faraonu: Odredi mi kada ću se moliti za tebe, za tvoje sluge i za tvoj narod, da uništim žabe od tebe, od tvog naroda i iz vaših kuća, osim u rijeci gdje će ostati. A on reče: Za sutra. Reče dakle: Kao što si rekao, da znaš da nema drugog osim Gospoda. I biće uklonjene žabe od tebe, i od vaših kuća, i od imanja, i od tvojih slugu, i od tvog naroda; osim u rijeci ostat će. Izašli su Mojsije i Aron od Faraona, i zavapijo Mojsije prema Gospodu o dogovoru žaba, kao što je odredio Faraon. Učinio je Gospodar baš kao što je rekao Mojsije, i umrle su žabe iz kuća, iz dvorišta i iz polja. I skupili su ih u gomile, i zemlja je smrdjela. Vidjevši a Faraon da je postalo olakšanje, otežalo je srce njegovo i nije slušao njih, baš

kao što je govorio Gospod. Rekao je Gospodar Mojsiju: Reci Aronu, ispruži ruku sa svojim štapom i udari prašinu zemlje, i biće komarci među ljudima i među četvoronošcima i u svoj zemlji Egipta. Ispružio je dakle Aron rukom štap i udario prašinu zemlje, i postali su komarci na ljudima i na četvoronošcima, i u svoj prašini zemlje postali su komarci. Učinili su isto i čarobnjaci svojim čarolijama da izvedu komarce, ali nisu mogli, i komarci su bili i na ljudima i na četvoronošcima. Rekli su dakle čarobnjaci faraonu: Ovo je prst Božji, i otvrdnulo je srce faraona, i nije ih slušao, baš kao što je govorio Gospod. Rekao je Gospodar Mojsiju: Ustani rano ujutro i stani pred Faraona, i evo, on će izaći na vodu, i reći ćeš mu: Ovo kaže Gospodar: Pošalji moj narod da mi služi u pustinji. Ako ne želiš poslati moj narod, evo ja šaljem na tebe, na tvoje sluge, na tvoj narod i na vaše kuće rojeve muva, i kuće Egipćana biće napunjene rojevima muva, kao i zemlja na kojoj se nalaze. I proslaviću u onaj dan zemlju Gesem, na kojoj je moj narod prisutan, na kojoj neće biti muva, da znaš da sam ja Gospod, Bog cijele zemlje. I daću razliku između mog naroda i tvog naroda, a sutra će ovo biti na zemlji. Učinio je Gospodar tako, i došlo je mnoštvo pašjih muha u kuće Faraona, i u kuće njegovih slugu, i u svu zemlju Egipta, i zemlja je bila uništena od pašjih muha. Faraon je pozvao Mojsija i Arona, govoreći: Dođite i žrtvujte Gospodu, Bogu vašem, u zemlji. I Mojsije reče: Nije moguće da bude tako, jer mrzosti Egipćana žrtvovat ćemo Gospodu, Bogu našem. Ako žrtvujemo mrzosti Egipćana pred njima, bit ćemo kamenovani. Put od tri dana ićemo u pustinju i žrtvovat ćemo našem Bogu, baš kao što nam je rekao Gospod. I reče Faraon: Ja

vas šaljem, i žrtvujte svom Bogu u pustinji, ali nemojte ići predaleko. Molite, dakle, za mene Gospodu. Rekao je Mojsije: Ja ću izaći od tebe i moliću se Bogu, i pseca muva će otići od tvojih slugu i od tvog naroda sutra. Nemoj više, Faraone, varati tako da ne pošalješ narod da žrtvuje Gospodu. Izašao je Mojsije od faraona i molio se Bogu. Učinio je Gospodar baš kao što je rekao Mojsije, i uklonio je rojeve muva od Faraona, i od njegovih slugu, i od njegovog naroda, i nije ostala nijedna. I Faraon oteža svoje srce i u ovom vremenu, i ne htjede otpustiti narod.

9

Gospodar reče Mojsiju: Uđi kod faraona i reci mu: Ovo govori Gospodar, Bog Hebreja: Pusti moj narod da mi služi. Ako dakle ne želiš poslati moj narod, nego ga još uvijek držiš, evo, ruka Gospodnja će biti na tvojoj stoci onoj na poljima, i na konjima, i na tovarnim životinjama, i na kamilama, i na volovima, i na ovcama, smrt veoma velika. I ja ću učiniti čuda u to vrijeme između stoke Egipćana i između stoke sinova Izraela; neće umrijeti ništa od svega što pripada sinovima Izraela. I Bog je dao granicu, govoreći: Sutra će Gospodar ispuniti ovu riječ na zemlji. I Gospod učini ovu riječ sljedećeg dana, i umrije sva stoka Egipćana, ali od stoke sinova Izraela ne umrije ništa. Vidjevši da nije umrla nijedno grlo od sve stoke sinova Izraela, otvrdnulo je srce Faraonovo i nije pustio narod. Rekao je Gospodar Mojsiju i Aronu govoreći: Uzmite pune šake čađi iz peći, i neka Mojsije pospe u nebo pred Faraonom i pred njegovim slugama. I neka

bude prašina na cijeloj zemlji Egipta, i biće na ljudima i na četveronožnim životinjama rane i plikovi koji izbijaju na ljudima i na četveronožnim životinjama u cijeloj zemlji Egipta. I uzeo je čađu peći pred Faraonom, i rasuo ju je Mojsije u nebo, i postadoše čirevi, plikovi koji su izbijali i u ljudima i u četvoronošcima. I čarobnjaci nisu bili u stanju stati pred Mojsijem zbog čireva, jer su čirevi bili na čarobnjacima i u cijeloj zemlji Egipta. Gospodar je otvrdnuo srce faraona, i nije ih slušao, kao što je Gospodar naredio. Gospodar reče Mojsiju: Ustani rano ujutro i stani pred faraona, i reci mu: Ovo govori Gospodar, Bog Hebreja: Pusti moj narod da mi služi. U ovom sadašnjem vremenu ja šaljem sve kuge moje u tvoje srce, i tvojih slugu, i tvoga naroda, da znaš da ne postoji drugi kao ja u cijeloj zemlji. Sada jer sam poslao ruku, udariću tebe i tvoj narod ću ubiti, i bićeš uništen sa zemlje. I zbog ovoga si sačuvan, da pokažem u tebi snagu moju, i da bude objavljeno ime moje u svoj zemlji. Još dakle ti zadržavaš moj narod da ih ne otpustiš? Evo, ja ću sutra u ovaj sat pustiti grad vrlo obilan, kakav nije bio u Egiptu od dana kada je stvoren pa do ovog dana. Sada dakle požuri da sakupiš svoju stoku i sve što je tvoje u polju; jer svi ljudi i stoka koji budu nađeni u poljima i ne uđu u kuću, a grad padne na njih, umrijeće. Onaj koji se bojao riječi Gospodnje među slugama faraonovim sakupio je svoju stoku u kuće. Ko pak nije obrati pažnju umom na riječ Gospodnju, ostavio je stoku na poljima. Rekao je Gospodar Mojsiju: Ispruži ruku svoju prema nebu, i biće grada na cijelu zemlju Egipta, na ljude, na stoku, i na sve bilje što je na zemlji. Ispružio je Mojsije ruku u nebo, i Gospod je dao glasove i grad, i vatra je trčala po zemlji, i Gospod

je pustio kišu od grada na cijelu zemlju Egipta. Bilo je grada i vatre koja je plamenila u gradu, a grad je bio veoma jak, kakav nije bio u Egiptu od dana kada je na njemu nastao narod. Grad je udario po svoj zemlji Egipta, od čovjeka do stoke, i svu travu u ravnici udario je grad, i sva stabla u poljima smrvio je grad. Osim u zemlji Gesem, gdje su bili sinovi Izraela, nije bilo grada. Poslavši, Farao pozva Mojsija i Arona i reče im: Sagriješio sam sada. Gospodar je pravedan, a ja i moj narod smo bezbožni. Molite se dakle za mene Gospodinu, i neka prestanu glasovi Boga, i grad, i vatra, i poslaću vas, i nećete više ostati. Rekao mu je Mojsije: Čim izađem iz grada, razapećuću svoje ruke prema Gospodaru, i gromovi će prestati, i grad i kiša neće više biti, da znaš da je zemlja Gospodnja. I ti i sluge tvoje, znam da se još niste pobojali Gospoda. A lan i ječam bili su udareni, jer je ječam bio zreo, a lan je bio u klasu. Ali pšenica i raž nisu bile udarene, jer su bile kasne. Izašao je Mojsije od Faraona van iz grada i ispružio ruke prema Gospodu, i glasovi su prestali, i grad i kiša više nisu padali na zemlju. Vidjevši da je prestala kiša i grad i gromovi, Faraon je nastavio griješiti i otvrdnu njegovo srce i srca njegovih slugu. I srce Faraona je bilo otvrdnuto, i nije poslao sinove Izraela, baš kao što je govorio Gospod Mojsiju.

10

Rekao je Gospod Mojsiju, govoreći: Uđi kod Faraona, jer ja sam otvrdnuo njegovo srce i srca njegovih slugu, da bi ovi znaci došli na njih jedan za drugim; da biste mogli ispričati u uši vaše djece

i djeci vaše djece koliko sam se podsmijevao Egipćanima i moje znake koje sam učinio među njima; i znaćete da sam ja Gospod. Ušli su a Mojsije i Aron pred Faraona, i rekli su mu, ove stvari kaže Gospod Bog Hebreja, do kada ne želiš da se postidiš preda mnom? Pošalji van moj narod, da bi mi služili. Ako pak ne želiš ti poslati moj narod, evo ja dovodim sutra u ovaj sat mnogo skakavaca na sve tvoje granice. I pokriće izgled zemlje, i nećeš moći vidjeti zemlju, i proždrijeće sav višak zemlje koji je preostao, onaj koji vam je ostavio grad, i proždrijeće svako drvo koje vam raste na zemlji. I biće ispunjene tvoje kuće, i kuće tvojih slugu, i sve kuće u svoj zemlji Egipćana, kakve nikada nisu vidjeli tvoji očevi, niti njihovi prađedovi, od dana kada su postali na zemlji, do ovog dana. I Mojsije se okrenuvši izašao je od Faraona. I sluge faraona mu kažu: Do kada će ovo nama biti zamka? Pošalji ljude, da služe njihovom Bogu; ili želiš znati da je Egipat propao? I vratili su se Mojsije i Aron faraonu, i rekao im je: Idite i služite Gospodu, Bogu svome, ali koji su to oni koji idu? I kaže Mojsije: Sa mladićima i starješinama ići ćemo, sa sinovima i kćerima, i ovcama i govedima našim, jer je praznik Gospoda. I reče im: Neka tako Gospod bude s vama, kao što vas šaljem, zar ne i vaš prtljag? Vidite da vam je pripisana zloća. Ne tako, neka idu muškarci i neka služe Bogu, jer to sami tražite; a njih su istjerali od lica faraona. Rekao je Gospodar Mojsiju: Ispruži ruku na zemlju Egipta, i neka se popne skakavac na zemlju, i proždrijeće svaku travu zemlje i sav plod drveća koji je ostavio grad. I Mojsije podiže štap u nebo, i Gospod donese južni vjetar na zemlju, cijeli taj dan i cijelu noć; ujutro se desi, i južni vjetar uze skakavce i donese ih na svu zemlju Egipta; i spustiše

se na sve granice Egipta veoma mnogo; prije njih nije bilo takvih skakavaca, i poslije ovoga neće biti tako. I pokrio je izgled zemlje, i zemlja je bila uništena, i progutao je svu travu zemlje i sav plod drveća koji je ostao od grada; nije ostalo ništa zeleno na drveću, ni na bilo kojoj travi polja, u cijeloj zemlji Egipta. Požurio je Farao da pozove Mojsija i Arona, govoreći: Sagriješio sam pred Gospodom, Bogom vašim, i protiv vas. Prihvatite dakle moj grijeh još sada, i molite se Gospodu Bogu vašem, i neka ukloni od mene ovu smrt. Mojsije je izašao od Faraona i molio se Bogu. I Gospodin je promijenio vjetar s mora, jak, i uzeo je skakavce i bacio ih u Crveno more, i nije ostao nijedan skakavac u cijeloj zemlji Egipta. I Gospod otvrdnu srce faraonu i ne posla sinove Izraela. Rekao je Gospodar Mojsiju: Ispruži ruku svoju prema nebu, i neka bude tama nad zemljom Egipta, opipljiva tama. Ispružio je Mojsije ruku u nebo, i nastala je tama, mrak, oluja na svu zemlju Egipta tri dana. I nije vidio niko brata svog tri dana, i nije ustao niko iz kreveta svog tri dana. A svim sinovima Izraela svjetlo je bilo u svim mjestima u kojima su boravili. I Faraon pozva Mojsija i Arona, govoreći: Idite, služite Gospodu, Bogu vašem, ali ovce i volove ostavite, a prtljag vaš neka ide sa vama. I reče Mojsije: Ali i ti ćeš nam dati paljenice i žrtve koje ćemo prinijeti Gospodu, Bogu našem. I stoka naša će ići sa nama, i nećemo ostaviti ni kopito, jer od njih ćemo uzeti da služimo Gospodu Bogu našem, a mi ne znamo čime ćemo služiti Gospodu Bogu našem, dok ne dođemo tamo. Gospodar je otvrdnuo srce faraona i nije htio da ih pošalje. I Faraon kaže: Odi od mene, čuvaj se da još jednom vidiš moje lice, jer kojeg dana mi se pojaviš, umrijet ćeš. Mojsije kaže: Rekao si da se više neću

pojaviti pred tobom.

11

Rekao je Gospodar Mojsiju: Još jedan udarac ću donijeti na faraona i na Egipat, i nakon toga će vas poslati odavde. Kada vas bude slao sa svime, izbacit će vas potpunim protjerivanjem. Govori dakle tajno narodu, i neka svaki zatraži od svog susjeda srebrno i zlatno posuđe i odjeću. Gospodar je dao naklonost svom narodu pred Egipćanima, i pozajmili su im, i čovjek Mojsije postao je veoma velik pred Egipćanima, i pred Faraonom, i pred njegovim slugama. I reče Mojsije: Ovo govori Gospod: Oko ponoći ja ulazim u sredinu Egipta. I umrijeće svaki prvorođeni u zemlji Egiptu, od prvorođenog faraona koji sjedi na prijestolu, pa do prvorođenog sluškinje koja je kod kamena za mljevenje, pa do prvorođenog svake životinje. I biće veliki plač širom cijele zemlje Egipta, kakav nije bio, i kakav više neće biti. I među svim sinovima Izraela neće zareznuti pas svojim jezikom, od čovjeka do stoke, tako da znaš koliko će Gospod učiniti čudesnom razliku između Egipćana i Izraela. I svi ovi tvoji sluge će doći dolje k meni i pokloniti će mi se, govoreći: Izađi ti i svi tvoji ljudi koje ti vodiš. I poslije ovoga ja ću izaći. Izašao je, pak, Mojsije od Faraona sa gnjevom. Rekao je Gospodar Mojsiju: Faraon vas neće poslušati, tako da umnožim moje znakove i čudesa u zemlji egipatskoj. Mojsije i Aron učiniše sve znakove i čudesa u zemlji egipatskoj pred faraonom, ali Gospod otvrdnu srce faraonu, i on ne htjede poslušati da otpusti

sinove Izraelove iz zemlje egipatske.

12

Rekao je Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Egipta, govoreći: Ovaj mjesec je za vas početak mjeseci; prvi je za vas među mjesecima godine. Govori prema svoj kongregaciji sinova Izraela, govoreći: Desetog ovog mjeseca neka uzmu, svaki po kućama očeva, svaki po ovcu prema kući. Ako ih bude malo u kući, tako da ne budu dovoljni za ovcu, uhvatiće sa sobom suseda bližnjeg svog, prema broju duša, svaki prema onome što mu je dovoljno biće prebrojan za ovcu. Ovca savršena, muška, jednogodišnja biće vama; od janjadi i jaradi ćete uzeti. I biće vama čuvano do četrnaestog dana ovog mjeseca, i zaklaće ga sva množina zajednice sinova Izraela prema večeri. I uzeće od krvi i stavit će na dva dovratnika i na nadvratnik u kućama u kojima budu to jeli. I oni će jesti to meso ove noći pečeno na vatri, i beskvasni hljeb sa gorkim travama će jesti. Ne jedite od njih sirovo, niti kuhano u vodi, već pečeno na vatri, glavu sa nogama i iznutricama. Ništa od njega nećete ostaviti do jutra, i kost od njega nećete slomiti, a ono što ostane od njega do jutra spalićete u vatri. Tako ćete to jesti: bedra vaša opasana, sandale na stopalima vašim i štapovi u rukama vašim, i jedite to sa žurbom. Pasha je Gospodu. I ja ću proći kroz zemlju Egipta u ovoj noći, i udariću sve prvorođeno u zemlji Egipta od čovjeka do stoke, i nad svim bogovima Egipćana izvršiću osvetu, ja Gospod. I krv će vam biti znak na kućama u kojima budete, i vidjet ću krv i

zaštititi ću vas, i neće biti među vama kuge koja uništava kada udarim po zemlji Egiptu. I bit će vam ovaj dan spomen, i slavit ćete ga kao praznik Gospodu kroz sve vaše generacije, kao vječni zakon slavit ćete ga. Sedam dana beskvasno ćete jesti, ali od prvog dana uklonićete kvasac iz vaših kuća, svaki koji bi jeo kvasac, ta duša će biti uništena iz Izraela, od prvog dana do sedmog dana. I prvi dan biće nazvan svetim, i sedmi dan će vama biti nazvan svetim, nikakav ropski posao nećete obavljati u njima, osim onoga što treba biti pripremljeno za svaku dušu, samo to će vama biti dozvoljeno. I vi ćete čuvati ovu zapovijed; jer u ovom danu ja ću izvesti vašu snagu iz zemlje Egipta, i vi ćete činiti ovaj dan za vaša pokoljenja zakonitim vječnim, počinjući četrnaestim danom prvog mjeseca, od večeri jedite beskvasno, do dvadeset prvog dana mjeseca, do večeri. Sedam dana kvasac neće biti pronađen u vašim kućama; svako ko jede ukvasano, ta duša će biti uništena iz zajednice Izraela, bilo među strancima bilo među domorocima zemlje. Svaki ukvasani hleb ne smijete jesti, u svakom svom prebivalištu jedite beskvasni hleb. Pozvao je Mojsije cijelo vijeće starješina sinova Izraela i rekao im: Pođite, uzmite sebi ovcu prema vašem srodstvu i žrtvujte pashu. Uzet ćete svežanj izopa i, umočivši ga u krv koja je kod vrata, primenit ćete je na dovratnik i na oba dovratnika. Vi pak nećete izaći, svaki kroz vrata svoje kuće, do jutra. I Gospodin će proći da udari Egipćane, i vidjet će krv na dovratku i na oba dovratka, i Gospodin će proći pored vrata, i neće dopustiti uništavaču da uđe u vaše kuće da udari. I čuvajte ovu riječ kao zakon za sebe i za svoje sinove dovijeka. Ako pak uđete u zemlju koju vam Gospodar dade, kao što je govorio, čuvajte

ovu službu. I bit će, ako vam vaši sinovi kažu: Koja je ova služba? I reći ćete im: Ova pasha je žrtva Gospodu, jer je pokrio kuće sinova Izraela u Egiptu kada je udario Egipćane, a naše kuće je spasio. I narod se sagnuvši poklonio. I sinovi Izraela su otišli i učinili kako je Gospod zapovjedio Mojsiju i Aronu, tako su učinili. Desilo se usred noći, i Gospod udari sve prvorođeno u zemlji egipatskoj, od prvorođenog Faraona koji je sjedio na prijestolju, do prvorođenog zarobljene žene koja je bila u jami, i do prvorođenog sve stoke. I ustao je Faraon noću, i sluge njegove, i svi Egipćani, i nastao je veliki plač u svoj zemlji Egiptu, jer nije bilo kuće u kojoj nije bilo mrtvog. I Faraon pozva Mojsija i Arona noću i reče im: Ustanite i izađite od moga naroda, i vi i sinovi Izraelovi, idite i služite Gospodu, Bogu vašem, kao što kažete. Uzmite vaše ovce i volove i idite, i mene također blagoslovite. I Egipćani su pritiskali narod revno da ih istjeraju iz zemlje, jer su rekli: Svi mi umiremo. Narod je uzeo svoje tijesto prije nego što je ukvasano, uvezano u njihovoj odjeći na ramenima. Sinovi Izraela učinili su kako im je zapovjedio Mojsije i zatražili su od Egipćana srebrne i zlatne posude i odjeću. I Gospodin je dao milost svom narodu pred Egipćanima, i oni su im posudili, i opljačkali su Egipćane. Otišavši iz Rameses u Sukot, sinovi Izraela, šest stotina hiljada pješaka, muškarci, osim prtljaga. I velika mješovita mnoštvo otišla je gore s njima, i ovce, i volovi, i stoka veoma mnoga. I ispekli su tijesto koje su iznijeli iz Egipta, beskvasni hljeb pečen u pepelu, jer nije bilo ukvaseno, pošto su ih Egipćani istjerali i nisu mogli ostati, niti su sebi napravili zalihe za put. A boravak sinova Izraela, koji su naselili u zemlji Egipta i u zemlji Kanaana, trajao je četiri stotine

trideset godina. I desilo se nakon četiristo trideset godina, izašla je sva snaga Gospodnja iz zemlje egipatske noću. Straža je Gospodaru, da ih izvede iz zemlje Egipta; ona noć je straža Gospodaru, da bude svim sinovima Izraela kroz njihove generacije. Rekao je Gospod Mojsiju i Aronu: ovo je zakon Pasha, nijedan stranac neće jesti od njega. I svakog slugu ili kupljenog srebrom obrezat ćeš, i tada će jesti od njega. Privremeni stanovnik ili najamni radnik neće jesti od njega. U jednoj kući biće pojeden, i nećete iznijeti mesa iz kuće napolje, i kost nećete slomiti od njega. Sva zajednica sinova Izraela će to učiniti. Ako vam pristupi stranac da učini pashu Gospodu, obrezat ćeš sve njegove muškarce, i tada će pristupiti da je učini, i biće kao i domorodac zemlje; nijedan neobrezani neće jesti od nje. Jedan zakon će biti za domorodca i za stranca koji je došao među vama. I sinovi Izraela učinili su kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju i Aronu prema njima, tako su učinili. I desilo se u onaj dan, Gospodar je izveo sinove Izraela iz zemlje Egipta sa njihovom snagom.

13

I reče Gospod Mojsiju, govoreći: Posveti mi svako prvorođeno, prvorođeno koje otvara svaku maternicu među sinovima Izraela, od čovjeka do zvijeri - moje je. Rekao je Mojsije narodu: Sjećajte se ovog dana u koji ste izašli iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva, jer vas je Gospod moćnom rukom izveo odavde, i neće se jesti kvasac. Danas vi izlazite u mjesecu mladih. I biće kada te

Gospodin, Bog tvoj, dovede u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca, Jebusejaca, Girgašejaca i Perizejaca, koju je zakleo ocima tvojim da će ti dati zemlju koja teče mlijekom i medom, tada ćeš vršiti ovu službu u ovom mjesecu. Šest dana ćete jesti beskvasni hljeb, a sedmog dana praznik Gospoda. Beskvasni hljeb ćete jesti sedam dana, neće ti se vidjeti kvasan hljeb, niti će ti biti kvasca u svim tvojim granicama. I ti ćeš objaviti svom sinu u onaj dan, govoreći: Zbog ovoga je Gospodin Bog učinio meni, kada sam izlazio iz Egipta. I biće ti znak na ruci tvojoj i spomen pred očima tvojim, tako da zakon Gospodnji bude u ustima tvojim, jer te moćnom rukom izveo Gospod Bog iz Egipta. I čuvajte ovaj zakon prema određenim vremenima, iz dana u dan. I biće kada te uvede Gospodar Bog tvoj u zemlju Hananeja, kao što se zakleo ocima tvojim, i daće ti je. I odvojićeš svako što otvara matericu, mužjake Gospodaru, svako što otvara matericu iz stada ili u stoci tvojoj, koliko god ih se rodi tebi, mužjake ćeš posvetiti Gospodaru. Svako što otvara maternicu magarca zamijenićeš ovcom, a ako ne zamijeniš, otkupićeš ga, svako prvorođeno od sinova tvojih otkupićeš. A ako te upita sin tvoj nakon ovoga, govoreći, šta je ovo? I reći ćeš njemu da nas je Gospod moćnom rukom izveo iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva. Kada je Faraon otvrdnuo da nas pošalje, ubio je sve prvorođeno u zemlji Egiptu, od prvorođenih ljudi do prvorođene stoke, zbog toga ja žrtvujem sve što otvara maternicu, mušku djecu Gospodu, i sve prvorođeno od mojih sinova otkupit ću. I biće kao znak na tvojoj ruci i nepokolebljivo pred tvojim očima, jer te je Gospod moćnom rukom izveo iz Egipta. Kada je Faraon poslao narod, Bog ih nije vodio putem zemlje Filistejaca, jer je bio blizu,

jer je Bog rekao, da se narod ne pokaje vidjevši rat i vrati se u Egipat. I Bog je okružio narod putem kroz pustinju prema Crvenom moru, a u petoj generaciji sinovi Izraela izašli su iz zemlje Egipta. I uzeo je Mojsije kosti Josifove sa sobom, jer zakletvom bijaše zakleo sinove Izraelove govoreći: Posjetom će vas posjetiti Gospod, i ponesćete moje kosti odavde sa sobom. Podigli su se sinovi Izraela iz Sokota i utaborili se u Etamu pored pustinje. A Bog ih je vodio danju u stubu oblaka da im pokaže put, a noću u stubu vatre. Nije prestao stub oblaka danju, niti stub vatre noću, pred cijelim narodom.

14

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela, i okrenuvši se neka se utabore nasuprot selu, između Migdola i mora, nasuprot Baal Sefonu; pred njima ćete se utaboriti na moru. I reći će Faraon svom narodu: Sinovi Izraela lutaju po zemlji, pustinja ih je zatvorila. Ja ću otvrdnuti srce Faraonovo, i on će ih progoniti, i bit ću proslavljen u Faraonu i u svoj njegovoj vojsci, i svi Egipćani će znati da sam ja Gospod, i učiniše tako. I bilo je javljeno kralju Egipćana da je narod pobjegao, i srce faraona i njegovih slugu se promijenilo prema narodu, i rekli su: Šta smo ovo učinili, da otpustimo sinove Izraela da nam ne služe? Upregnuo je dakle Faraon svoja kola, i sav svoj narod poveo sa sobom, i uzevši šest stotina odabranih kola, i sve konje Egipćana, i vojnike na svima. I otvrdnu Gospodin srce faraona, kralja Egipta, i slugu njegovih, i on progoni za sinovima Izraela,

a sinovi Izraela izlažahu s visokom rukom. I Egipćani su gonili za njima, i našli su ih utaborene pored mora, i sva konjica i kola Faraonova, i konjanici, i njegova vojska nasuprot naselja, nasuprot Beelsephonu. I Faraon se približavaše, i sinovi Izraela podigoše oči i vide, i Egipćani bijahu utaboreni iza njih, i uplašiše se veoma, a sinovi Izraela povikaše prema Gospodu. I rekli su Mojsiju: Zar nije bilo grobnica u zemlji egipatskoj, pa si nas izveo da umremo u pustinji? Šta si nam to učinio što si nas izveo iz Egipta? Nije li ovo bila riječ koju smo ti govorili u Egiptu, govoreći: Pusti nas da služimo Egipćanima? Bolje je za nas služiti Egipćanima nego umrijeti u ovoj pustinji. Rekao je Mojsije narodu: Ohrabrite se, stanite i vidite spasenje od Gospoda koje će nam dati danas; jer kao što ste vidjeli Egipćane danas, nećete ih više vidjeti zauvijek; Gospod će se boriti za vas, a vi ćete šutjeti. I rekao je Gospod Mojsiju: Zašto vičeš prema meni? Govori sinovima Izraela, i neka polome logor. A ti podigni svoj štap i ispruži svoju ruku na more i razdvoji ga, i neka sinovi Izraela uđu u sredinu mora po suhom. I evo, ja ću otvrdnuti srce faraona i svih Egipćana, i oni će ući za njima, i ja ću biti proslavljen kroz faraona i kroz svu njegovu vojsku i kroz kola i kroz njegove konje. I znat će svi Egipćani da sam ja Gospod, kada budem proslavljen preko Faraona, i preko njegovih kola i konja. Anđeo Božji koji je išao ispred logora sinova Izraelovih uklonio se i otišao iza njih, a stub oblaka se uklonio s njihovog čela i stao iza njih. I ušao je između logora Egipćana i između logora Izraela, i stao je, i nastala je tama i mrak, i noć je prošla, i nisu se miješali jedni s drugima cijelu noć. Ispružio je Mojsije ruku na more, i Gospod je odagnao more nasilnim južnim

vjetrom cijelu noć, i učinio je more suhim, i voda se razdijelila. I sinovi Izraela ušli su u sredinu mora po suhom, a voda mu je bila zid s desne strane i zid s lijeve strane. I Egipćani su ih progonili i ušli za njima, svi Faraonovi konji, kola i jahači, u sredinu mora. Desilo se u jutarnjoj straži da je Gospod pogledao na logor Egipćana u stubu vatre i oblaka, i bacio u zabunu logor Egipćana, i vezao osovine njihovih kola, i vodio ih sa silom; i Egipćani su rekli: Bježimo od lica Izraela, jer Gospod ratuje protiv Egipćana za njih. Gospodar reče Mojsiju: Ispruži svoju ruku nad more, i neka se vrati voda i neka pokrije Egipćane, njihova kola i jahače. Mojsije je ispružio ruku na more, i voda se vratila prema danu na zemlju, a Egipćani su pobjegli pod vodu, i Gospod je stresao Egipćane u sredinu mora. I nakon što se vratila, voda je pokrila kola i jahače, i svu snagu Faraona, one koji su ušli za njima u more, i nije ostao od njih ni jedan. Ali sinovi Izraela išli su kroz suvo u sredini mora, a voda im je bila zid s desne strane i zid s lijeve. I spasio je Gospodar Izrael u onaj dan iz ruke Egipćana, i vidio je Izrael mrtve Egipćane pored obale mora. Izrael je vidio veliku ruku koju je Gospodar učinio Egipćanima, a narod se bojao Gospodara i vjerovali su Bogu i Mojsiju, njegovu sluzi.

15

Tada su Mojsije i sinovi Izraela pjevali ovu pjesmu Bogu, i rekli su, govoreći: Pjevajmo Gospodinu, jer je slavno proslavljen, konja i jahača bacio je u more. Pomoćnik i zaštitnik postao mi je

za spasenje, ovaj je moj Bog i slavit ću ga, Bog oca moga, i uzvisit ću ga. Gospodar koji lomi ratove, Gospodar mu je ime. Kola Faraona i njegovu snagu bacio je u more, izabrane jahače trećeg ranga; progutani su u Crvenom moru; more ih je pokrilo; potonuli su u dubinu kao kamen. Tvoja desnica, Gospode, proslavljena je u snazi; tvoja desna ruka, Gospode, razbila je neprijatelje. I u množini slave tvoje slomio si protivnike, poslao si gnjev svoj koji ih je progutao kao slamu. I kroz duh tvoga gnjeva razdvojila se voda, vode su se zaledjele kao zid, talasi su se zaledjeli usred mora. Rekao je neprijatelj: Progoneći uhvatiću, podijeliću plijen, napuniću svoju dušu, uništiću svojim mačem, vladaće moja ruka. Poslao si svoj duh, pokrio ih je more, potonuli su kao olovo u snažnoj vodi. Ko je sličan tebi među bogovima, Gospode? Ko je sličan tebi? Proslavljen među svetima, divan u slavi, čineći čudesa. Ispružio si svoju desnicu, progutala ih je zemlja. Vodio si u svojoj pravednosti ovaj svoj narod koji si otkupio, utješio si ga svojom snagom ka svome svetom boravištu. Narodi su čuli i razljutili su se, bolovi su obuzeli stanovnike Filisteje. Tada su požurili vođe Edoma, i vladari Moabita, obuzelo ih je drhtanje, rastopili su se svi stanovnici Kanaana. Neka padne na njih drhtanje i strah, veličinom tvoje ruke neka okamene, dok ne prođe tvoj narod, Gospode, dok ne prođe tvoj narod ovaj, kojeg si stekao. Dovevši ih, posadi ih na planini svog nasljedstva, u spremnom prebivalištu svom koje si pripravio, Gospode, u svetilištu, Gospode, koje su pripremile tvoje ruke. Gospodar vlada kroz vijek, i na vijek, i zauvijek. Zato što je konj Faraona sa kolima i jahačima ušao u more, Gospod je doveo na njih vodu mora, a sinovi Izraela su išli kroz suho usred

mora. Uzevši bubanj u ruku, Marijam proročica, sestra Aronova, i sve žene izašle su za njom sa bubnjima i u kolu. Mirjam je počela pred njima, govoreći: Hajde da pjevamo Gospodu, jer je slavno proslavljen; konja i jahača bacio je u more. Izveo je Mojsije sinove Izraela od Crvenog mora i vodio ih u pustinju Šur, i išli su tri dana u pustinji, i nisu nalazili vodu da piju. Došli su u Maru, ali nisu mogli piti iz Mare, jer je bila gorka; zbog toga je nazvao ime tog mjesta Gorčina. I narod je gunđao na Mojsija govoreći: Šta ćemo piti? Mojsije je zavapao ka Gospodu, i Gospod mu je pokazao drvo, i bacio ga je u vodu, i voda je postala slatka. Tamo mu je postavio uredbe i sudove, i tamo ga je iskušao, i rekao: Ako slušanjem čuješ glas Gospoda Boga tvoga, i ugodne stvari pred njim činiš, i slušaš zapovijesti njegove, i čuvaš sve uredbe njegove, svaku bolest koju sam doveo na Egipćane neću dovesti na tebe, jer ja sam Gospod Bog tvoj koji te liječi. I došli su u Elim, i bilo je tamo dvanaest izvora vode i sedamdeset stabala palmi, a logorovali su tamo pored vode.

16

Otišli su iz Elima, i došla je sva skupština sinova Izraela u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja. A petnaestog dana, drugog mjeseca, pošto su oni izašli iz zemlje Egipta, gunđala je sva skupština sinova Izraela na Mojsija i Arona. I sinovi Izraela su im rekli: Da smo umrli udareni od Gospoda u zemlji Egiptu, kada smo sjedili nad loncima mesa i jeli hljebove do sitosti, jer ste nas izveli u ovu pustinju da ubijete cijelu ovu skupštinu

glađu. Rekao je Gospod Mojsiju: Evo ja kišim vama hljebove sa neba; i izaći će narod, i skupljati će ono od dana u dan, da bih iskušao njih da li će hodati po zakonu mom, ili ne. I biće u šesti dan, i pripremiti će ono što unesu; i biće dvostruko ono što sakupe dnevno. I reče Mojsije i Aron cijeloj skupštini sinova Izraela: Uveče ćete znati da vas je Gospod izveo iz zemlje Egipta, i ujutro ćete vidjeti slavu Gospoda jer je čuo vaše gunđanje protiv Boga; a mi šta smo, da gunđate protiv nas? I reče Mojsije: Kada Gospod daje vama uveče mesa da jedete, i hljebova ujutro do sitosti, zbog toga što je Gospod čuo vaše gunđanje, koje vi gunđate protiv nas; a mi šta jesmo? Jer vaše gunđanje nije protiv nas, nego protiv Boga. Rekao je Mojsije Aronu: Reci svoj skupštini sinova Izraela: Priđite pred Boga, jer je čuo vaše gunđanje. Kada je Aron govorio cijeloj skupštini sinova Izraela, oni su se okrenuli prema pustinji, i slava Gospodnja se pojavila u oblaku. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Čuo sam gunđanje sinova Izraela; govori njima, govoreći: Navečer ćete jesti meso, i ujutro ćete biti nasićeni hljebom; i znaćete da sam ja Gospod, Bog vaš. Desilo se uveče, i poletjele su prepelice i pokrile logor, a ujutro, kada je rosa prestala padati, oko logora. I evo na licu pustinje nešto tanko kao sjeme korijandera, bijelo, kao mraz na zemlji. Vidjevši to, sinovi Izraela rekli su jedan drugom: Šta je ovo? Jer nisu znali šta je to bilo; a Mojsije im reče: Ovo je hljeb koji vam je Gospod dao da jedete. Ovo je riječ koju je zapovjedio Gospod: skupite od njega svaki po odgovarajući gomer, prema glavi prema broju vaših duša, svaki sa svojim šatorskim stanovnicima skupite. Učinili su tako sinovi Izraela i sakupili su jedni mnogo, a drugi manje. I kada su izmjerili gomorom, onaj

koji je imao mnogo nije imao više, a onaj koji je imao manje nije imao manjka; svako je sakupio koliko mu je trebalo za sebe. Mojsije im reče: Niko neka ne ostavlja ništa od toga za ujutro. I nisu slušali Mojsija, ali su neki ostavili od toga do jutra, i prokuvalo je crvima, i zaudaralo je, i razljutio se na njih Mojsije. I sakupiše to jutro po jutro, svaki propisanu količinu za sebe, a kada bi sunce zagrijalo, topilo se. Desilo se šestog dana, skupili su potrebne stvari dvostruko, dva gomora po jednom; ušli su svi vladari skupštine i javili Mojsiju. A Musa reče njima: Nije li ovo riječ koju je govorio Gospod? Subota je odmor svet Gospodinu sutra; šta god da pečete, pecite; i šta god da kuvate, kuvajte; i sav višak ostavite ga u skladište za jutro. I ostavili su od njega do jutra, kao što im je naredio Mojsije, i nije zaudaralo, niti je crv nastao u njemu. Rekao je Mojsije: Jedite danas, jer je danas subota Gospodu; neće biti nađeno u ravnici. Šest dana ćete skupljati, ali sedmog dana je subota, jer ga neće biti. Desilo se da su sedmog dana neki od ljudi izašli da sakupljaju, ali nisu našli. Rekao je Gospod Mojsiju: Dokle nećete htjeti slušati moje zapovijedi i moj zakon? Vidite, jer Gospodin vam je dao subotu, ovaj dan, zbog toga vam je on dao šestog dana hljeba za dva dana, ostanite svaki u svojim kućama, niko neka ne izlazi iz svog mjesta sedmog dana. I narod je odmarao sedmog dana. I sinovi Izraela nazvali su ga Mana, a bilo je kao bijelo sjeme korijandra, a okus mu je bio kao kolač s medom. Rekao je Mojsije: Ovo je riječ koju je zapovjedio Gospod: Napunite gomer mane za skladište za vaša pokoljenja, da vide hljeb koji ste vi jeli u pustinji, kao što vas je Gospod izveo iz zemlje Egipta. I reče Mojsije Aronu: uzmi jedan zlatni sud, i ubaci u njega pun gomer

mane, i stavićeš ga pred Boga, za čuvanje za vaša pokoljenja, na način kako je zapovjedio Gospod Mojsiju; i stavio je Aron pred svjedočanstvo za čuvanje. A sinovi Izraela jeli su manu četrdeset godina, dok nisu došli u nastanjeni svijet; jeli su manu dok nisu stigli u dio Fenikije. Gomor je bio desetina od tri mjere.

17

I sva skupština sinova Izraela otišla je iz pustinje Sin prema njihovim kampovima, po riječi Gospoda, i utaborili su se u Rafideinu, ali nije bilo vode da narod pije. I narod je gunđao prema Mojsiju govoreći: Daj nam vode da pijemo. I reče im Mojsije: Zašto gunđate na mene i zašto kušate Gospoda? Žeđao je tamo narod za vodom, i gunđao je tamo narod prema Mojsiju, govoreći: Zašto ovo? Ti si izveo nas iz Egipta da nas ubiješ i našu djecu i stoku žeđu? I Musa je zaviknuo prema Gospodaru, govoreći: Šta ću učiniti ovom narodu? Još malo, i kamenovaće me. I rekao je Gospodar Mojsiju: Idi ispred ovog naroda, uzmi sa sobom neke od starješina naroda, i štap kojim si udario rijeku uzmi u svoju ruku i idi. Evo ja stojim tamo prije tebe na stijeni u Horebu i ti ćeš udariti stijenu i izaći će iz nje voda i narod će piti. I Mojsije učini tako pred sinovima Izraela. I on je imenovao ime tog mjesta Iskušenje i Prijekor, zbog prijekora sinova Izraela, i zbog iskušavanja Gospoda, govoreći: Je li Gospod među nama ili ne? Došao je Amalek i ratovao protiv Izraela u Rafideinu. Rekao je Mojsije Jošui: Izaberi sebi moćne ljude i izašavši boriti se protiv Amaleka sutra, i evo ja stojim na vrhu brda, a štap Božji u

mojoj ruci. I Jošua je učinio baš kao što mu je rekao Mojsije, i izašavši postrojio se protiv Amalika, a Mojsije i Aron i Hur uzašli su na vrh brda. I desilo se da kada je Mojsije podigao ruke, prevladavao je Izrael, a kada je spustio ruke, prevladavao je Amalek. Ruke Mojsija ali teške, i uzevši kamen stavili su ga pod njega, i sjedio je na njemu, i Aron i Hur podupirali su ruke njegove s jedne strane jedan, i s druge strane jedan, i postale su ruke Mojsija čvrste do zalaska sunca. I porazio je Jošua Amaleka i sav njegov narod oštricom mača. Rekao je Gospodar Mojsiju: Zapiši ovo u knjigu kao spomen i daj Jošui da čuje, jer ću potpuno izbrisati spomen na Amaleka ispod neba. I Mojsije sagradi oltar Gospodu i nazvao ga: Gospod je moje utočište. Zato Gospod tajnom rukom ratuje protiv Amaleka od koljena do koljena.

18

Čuo je pak Jotor, svećenik Madijama, tast Mojsijev, sve što je učinio Gospod za Izrael, svoj narod, jer je Gospod izveo Izrael iz Egipta. Uzeo je Jetro, zet Mojsijev, Siporu, ženu Mojsijevu, poslije otpuštanja njenog, i dva sina njena; ime jednom od njih Geršom, govoreći: Stranac sam bio u tuđoj zemlji; i ime drugogElijezer, govoreći: Jer Bog oca moga moj pomoćnik, i izbavio me iz ruke faraonove. I izašao je Jothor, svekar Mojsijev, i sinovi i žena prema Mojsiju u pustinju, gdje se utaborio na planini Božjoj. Bilo je javljeno Mojsiju, govoreći: Evo, tast tvoj Jothor dolazi prema tebi, i žena i dva tvoja sina sa njim. Mojsije je izašao u susret

svom tastu, poklonio mu se, poljubio ga, pozdravili su se međusobno, i uveo ih je u šator. I ispričao je Mojsije svom tastu sve što je učinio Gospod Faraonu i svim Egipćanima zbog Izraela, i sav trud koji ih je zadesio na putu, i da ih je Gospod izbavio iz ruke Faraona i iz ruke Egipćana. Jothor je bio zapanjen svim dobrim djelima koja je Gospod učinio za njih, jer ih je izbavio iz ruke Egipćana i iz ruke faraona. I reče Jothor: Blagosloven Gospodar, jer je oslobodio njih iz ruke Egipćana i iz ruke faraona. Sada sam znao da je Gospod velik iznad svih bogova zbog ovoga, jer su napali na njih. I Jetro, zet Mojsijev, uzeo je žrtve paljenice i žrtve Bogu; a došao je Aron i sve starješine Izraela da jedu hljeb sa zetom Mojsijevim pred Bogom. I desilo se nakon sljedećeg dana da je sjeo Mojsije da sudi narod, a stajao je sav narod kod Mojsija od jutra do večeri. I vidjevši Jetro sve što on čini narodu, kaže: Šta je ovo što ti činiš narodu? Zašto ti sjediš sam, a svi ljudi stoje pored tebe od ranog jutra do večeri? I Mojsije kaže svom tastu: Zato što narod dolazi k meni da traži sud od Boga. Kad god nastane spor među njima i dođu k meni, sudim svakome i objašnjavam im zapovijesti Božije i njegov zakon. Rekao je svekar Mojsiju: Ne činiš ispravno ovu stvar. Uništenjem ćeš biti uništen nestrpljivošću, i ti i sav ovaj narod koji je s tobom. Teška ti je ova stvar, nećeš moći to činiti sam. Sada dakle poslušaj me, i savjetovat ću te, i Bog će biti s tobom, budi ti narodu posrednik prema Bogu, i ti ćeš njihove riječi iznositi pred Boga. I ti ćeš im svečano upozoriti na zapovijedi Boga i njegov zakon, i pokazat ćeš im puteve kojima će ići, i djela koja će činiti. I ti za sebe razmotri iz cijelog naroda moćne ljude, bogobojazne, pravedne ljude, koji mrze oholost, i

postavićeš nad njima zapovjednike hiljada i zapovjednike stotina i zapovjednike pedesetina i zapovjednike desetina. I oni će suditi narod svaki čas, ali teške stvari će iznositi pred tebe, a manje sudove će suditi sami, i olakšat će ti teret, i pomoći će ti. Ako učiniš ovu stvar, Bog će te ojačati i moći ćeš izdržati, i sav ovaj narod će se vratiti na svoje mjesto u miru. Mojsije je čuo glas svog tasta i učinio je sve što mu je rekao. I Mojsije odabra moćne ljude iz cijelog Izraela i postavi ih nad njima kao zapovjednike nad hiljadama i zapovjednike nad stotinama i zapovjednike nad pedesetinama i zapovjednike nad desetinama. I oni su sudili narod svaki sat, ali svaku tešku riječ donosili su Mojsiju, a svaku laku riječ sudili su sami. Mojsije je poslao svog zeta, i on je otišao u svoju zemlju.

19

Ali trećeg mjeseca od odlaska sinova Izraela iz zemlje Egipta, ovog dana, došli su u pustinju Sinaj. I otišli su iz Rafideina i došli su u pustinju Sinaja, i Izrael je utaborio tamo nasuprot planine. I Mojsije se popeo na planinu Božiju, i Bog ga pozva s planine govoreći: Ovo ćeš reći domu Jakovljevu i objaviti sinovima Izraelovim. Sami ste vidjeli što sam učinio Egipćanima, i uzeo sam vas kao na krilima orlova, i doveo sam vas k sebi. I sada, ako slušanjem čujete moj glas i čuvate moj zavjet, bićete mi poseban narod od svih naroda, jer je moja sva zemlja. Vi ćete biti meni kraljevsko sveštenstvo i svet narod, ove riječi ćeš reći sinovima Izraela. Došao je Mojsije i pozvao starješine naroda, te

im iznio sve ove riječi koje im je Bog naredio. Odgovorili su svi ljudi jednodušno i rekli: Sve što je rekao Bog, učinićemo i slušat ćemo. A Mojsije je prenio ove riječi Bogu. Rekao je Gospodar Mojsiju: Evo, ja dolazim prema tebi u stubu oblaka, da narod čuje kako govorim s tobom i da ti vjeruju zauvijek. Mojsije je prijavio riječi naroda Gospodaru. Rekao je Gospodar Mojsiju: Siđi i svečano opomeni narod, i posveti ih danas i sutra, i neka operu odjeću, i neka budu spremni za treći dan; jer trećeg dana Gospodar će sići na planinu Sinaj, pred svim narodom. I ti ćeš odvojiti narod okolo, govoreći: Pazite se da ne idete na planinu i da ne dotaknete ništa od nje. Svako ko dotakne planinu, smrću će umrijeti. Neće ga dodirnuti ruka, jer će biti kamenovana kamenjem, ili ustrijeljena strijelom, bilo životinja bilo čovjek, neće živjeti, kada glasovi i trube i oblak odu od planine, oni će se popeti na planinu. Mojsije je sišao s planine prema narodu, posvetio ih, i oprali su odjeću. I rekao je narodu: Budite spremni tri dana, ne prilazite ženi. Desilo se trećeg dana prema zori, i nastali su glasovi i munje i taman oblak na planini Sinaj, glas trube odzvanjao je snažno, i sav narod u logoru bio je uplašen. I Mojsije izvede narod u susret Bogu iz logora, i stali su pored planine. Planina Sinaj je cijela dimila, zbog toga što je Bog sišao na nju u vatri, i dizao se dim, kao dim peći, i sav narod je bio veoma zapanjen. Glasovi trube su postajali sve jači kako su napredovali. Mojsije je govorio, a Bog mu je odgovorio glasom. Gospodin je sišao na planinu Sinaj, na vrh planine, i Gospodin je pozvao Mojsija na vrh planine, i Mojsije se popeo. I reče Bog Mojsiju, govoreći: Siđi i ozbiljno upozori narod da nikad ne priđu Bogu da gledaju, i da ne padne mnoštvo od njih. I

svećenici koji prilaze Gospodu Bogu neka se posvete, da ih Gospod ne uništi. I reče Mojsije Bogu: Narod neće moći uzaći na planinu Sinaj, jer si ti svjedočio nama govoreći: Odijeli planinu i posveti je. Rekao mu je Gospodin: Idi, siđi dolje, a zatim se popni ti i Aron sa tobom, ali sveštenici i narod neka ne probijaju put silom da se popnu prema Bogu, da Gospodin ne bi ikada uništio nekog od njih. Mojsije je sišao prema narodu i rekao im.

20

I Gospod je govorio sve ove riječi, govoreći: Ja sam Gospod, tvoj Bog, koji sam te izveo iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva. Neće ti biti drugih bogova osim mene. Ne ćeš napraviti sebi idol, niti bilo kakvu sličnost onoga što je na nebu gore, i onoga što je na zemlji dole, i onoga što je u vodama ispod zemlje. Ne ćeš se klanjati njima, niti ćeš im služiti; jer ja sam Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, vraćajući grijehe otaca na djecu, do trećeg i četvrtog naraštaja onima koji mrze mene, i čineći milost na hiljade onima koji ljube mene, i onima koji čuvaju zapovijedi moje. Nećeš uzeti ime Gospoda, Boga svog, uzalud, jer Gospod, Bog tvoj, neće ostaviti nekažnjenim onog koji uzima ime njegovo uzalud. Sjeti se dana subote da ga posvetiš. Šest dana radi i obavljaj sva svoja djela. A sedmog dana, subota Gospodaru Bogu tvome; nećeš raditi u njoj nikakav posao ti, i sin tvoj, i kći tvoja, sluga tvoj, i sluškinja tvoja, vo tvoj, i tovarna životinja tvoja, i svaka stoka tvoja, i pridošlica koji boravi u tebi. Jer za šest dana učinio je Gospod nebo i zemlju i more i sve što je u njima, i odmarao se

sedmog dana, zbog toga je blagoslovio Gospod sedmi dan i posvetio ga je. Poštuj svog oca i svoju majku, da bi ti dobro bilo i da bi dugovječan bio na dobroj zemlji koju ti Gospodar, tvoj Bog, daje. Ne čini preljubu. Nećeš krasti. Nećeš ubiti. Nećeš svedočiti lažno protiv svog komšije. Nećeš željeti ženu bližnjega svoga; nećeš željeti kuću bližnjega svoga, niti polje njegovo, niti slugu njegova, niti sluškinju njegovu, niti vola njegova, niti magarca njegova, niti ijednu životinju njegovu, niti išta što je bližnjega tvoga. I svi ljudi vidjeli su glas i baklje i glas trube i planinu koja se dimila, a uplašivši se, svi ljudi stajali su izdaleka. I rekli su Mojsiju: Govori ti nama, a neka Bog ne govori nama, da ne umremo. I Mojsije im kaže: Ohrabrite se, jer je Bog došao k vama da vas iskuša, tako da bi strah njegov bio u vama, da ne griješite. Narod je stajao izdaleka, a Mojsije je ušao u tamu gdje je bio Bog. Rekao je Gospodar Mojsiju: Ove stvari ćeš reći kući Jakovljevoj i objavićeš sinovima Izraelovim: Vi ste vidjeli da sam vam govorio s neba. Nećete sebi praviti srebrne bogove, i zlatne bogove nećete sebi praviti. Oltar od zemlje učinit ćete meni, i žrtvovat ćete na njemu vaše paljenice, i vaša spasenja, i vaše ovce, i vaše telad, na svakom mjestu gdje nazovem svoje ime tamo, i doći ću k tebi, i blagoslovit ću te. Ako ali praviš oltar od kamenja za mene, nećeš ga sagraditi od tesanog kamenja, jer si svoj mač zamahnuo na njega, i oskrnavljeno je. Ne ćeš ići gore stepenicama na moj oltar, tako da ne bi otkrio svoju golotinju na njemu.

21

I ovo su propisi koje ćeš postaviti pred njih. Ako stekneš hebrejsko dijete, šest godina će ti služiti; a sedme godine otići će slobodan bez naknade. Ako on sam uđe, i sam će izaći, a ako žena uđe sa njim, izaći će i žena njegova. I ako gospodar da njemu ženu, i rodi njemu sinove ili kćeri, žena i djeca će biti gospodaru njegovom, a on sam će izaći. Ako ali odgovarajući kaže rob: Volio sam gospodara mog, i ženu, i djecu, neću otići slobodan, donijeće ga gospodar njegov ka sudu Boga, i tada donijeće ga na vrata na dovratnik, i probušiće gospodar njegov uho šilom, i služiće mu zauvijek. Ako neko proda svoju kćer kao sluškinju, ona neće otići kao što odlaze robinje. Ako ne ugodi svom gospodaru, koji se s njom složio, otkupiće je; stranom narodu nije gospodar da je proda, jer je prekršio prema njoj. Ako li je zaruči za svog sina, postupit će s njom prema pravu kćeri. Ako li uzme drugu za sebe, neće joj uskratiti potrebne stvari, odjeću i bračno zajedništvo. Ako li ovo troje ne učini za nju, ona će izaći besplatno, bez srebra. Ako neko udari nekog, i on umre, smrću neka bude pogubljen. Onaj koji nije voljno, ali Bog ga je predao u njegove ruke, daću ti mjesto gdje će pobjeći onaj koji je ubio. Ako li neko napadne svog susjeda da ga ubije prevarom i pobjegne, uzet ćeš ga od mog žrtvenika da bude usmrćen. Ko udara svog oca ili svoju majku, neka bude kažnjen smrću. Onaj koji govori zlo o ocu svom ili majci svojoj umrijet će smrću. Ko ukrade nekog od sinova Izraela, i ugnjeteći ga proda, i bude zatečen, neka se kazni smrću. Ako se svađaju dva čovjeka, i udare bližnjeg kamenom ili pesnicom, i ne umre, ali legne na postelju, ako ustane čovjek i hoda napolju sa štapom, nevin će biti onaj koji je udario; osim za njegovo nedjeljovanje će platiti, i

liječenje. Ako neko udari roba svog ili ropkinju svoju štapom, i umre pod rukama njegovim, pravdom će biti kažnjen. Ako preživi dan ili dva, neka ne bude kažnjen, jer je njegovo srebro. Ako se bore dva muškarca i udare ženu koja nosi dijete u utrobi, i izađe dijete njeno ne formirano, kaznom će biti kažnjen; prema onome što bi nametnuo muž te žene, dat će sa dostojanstvom. Ako je ali formiran, daće dušu umjesto duše, oko umjesto oka, zub umjesto zuba, ruku umjesto ruke, stopalo umjesto stopala, opekotinu umjesto opekotine, ranu umjesto rane, modricu umjesto modrice. Ako neko udari oko svog sluge ili oko svoje sluškinje i oslijepi ga, pustiće ih na slobodu umjesto njihovog oka. Ako li izbije zub svog sluge, ili zub svoje sluškinje, pustiće ih slobodne umjesto njihovog zuba. Ako bik nabode čovjeka ili ženu i umre, kamenjem će biti kamenovan bik, i neće biti pojedno njegovo meso; a vlasnik bika će biti nevin. Ako je bik bodač bio prije jučer i prije trećeg dana, i svjedočili su njegovom gospodaru, a on ga nije uklonio, pa ubije muškarca ili ženu, bik će biti kamenovan, a njegov gospodar će biti pogubljen. Ako mu se nametne otkupnina, daće otkupninu za svoju dušu koliko god mu nametnu. A ako nabode sina ili kćerku, prema ovoj odredbi neka mu učine. Ako bik nabode dijete ili sluškinju, daće trideset srebrnih šekela njihovom gospodaru, a bik će biti kamenovan. Ako neko otvori jamu ili iskopa jamu i ne pokrije je, i padne tamo tele ili magarac, vlasnik jame će nadoknaditi, daće srebro njihovom vlasniku; a mrtvo će biti njegovo. Ako nečiji bik bode bika komšije i umre, prodaće živog bika i podijeliće srebro od njega, i mrtvog bika podijeliće. Ako li bude poznato da je bik bodač prije juče i prije trećeg dana, i da je svjedočeno njegovom

gospodaru, a on ga ne ukloni, platit će bika umjesto bika, a umrli će biti njegov. Ako neko ukrade tele ili ovcu, i zakolje je ili proda, platiće pet teladi umjesto teleta i četiri ovce umjesto ovce.

22

Ako je lopov pronađen u provalu i udaren umre, to nije ubistvo. Ako sunce uzađe nad njim, kriv je i mora umrijeti. Ako mu ništa ne postoji, neka bude prodat zbog krađe. Ako li bude ostavljena i pronađena u njegovoj ruci ukradena stvar, od magarca do ovce, živa, dvostruko će ih platiti. Ako neko pase polje ili vinograd i pusti svoju stoku da pase tuđe polje, platit će iz svog polja prema njegovom proizvodu. Ako li ispase cijelo polje, platit će najbolje stvari svog polja i najbolje stvari svog vinograda. Ako vatra izađe i nađe trnje, pa zapali gumna ili klasje ili ravnicu, platiti će onaj koji je zapalio vatru. Ako neko da komšiji srebro ili posude da čuva, i bude ukradeno iz kuće tog čovjeka, ako se lopov nađe, platiće dvostruko. Ako ali ne bude pronađen lopov, pristupiće gospodar kuće pred Boga, i zakleće se zaista da nije on zlo postupao nad cijelim depozitom bližnjega, prema svakom izgovorenom nepravdu, o teletu i tovarnoj životinji i ovci i odjeći i svakom gubitku koji se traži; što god dakle da jeste, pred Boga doći će sud obojice, i uhvaćeni kroz Boga platiće duplo bližnjem. Ako neko da bližnjem tovarnu životinju ili tele ili ovcu ili bilo koju životinju da čuva, i bude slomljena ili umre ili postane zarobljenik, i niko ne zna, zakletva Boga će biti između obojice, zaista da on nije postupio zlo uopšte prema depozitu bližnjeg, i

tako će prihvatiti gospodar njegov, i neće platiti. Ako bude ukraden od njega, platit će gospodaru; Ako bude rastrgan od zvijeri, dovest će ga do ulova, i neće platiti. Ako neko zatraži od komšije, i slomi se ili umre ili postane zarobljenik, a vlasnik ne bude sa njim, platit će. Ako je gospodar sa njim, neće platiti; ako je najamni radnik, biće mu umjesto njegove plate. Ako li neko prevari djevicu nezaručenu i legne s njom, mirazom će je obdariti sebi za ženu. Ako li odbijajući odbije, i ne želi njen otac da je da njemu za ženu, srebro će platiti ocu prema tome koliko iznosi miraz djevica. Vračeve nećete ostavljati na životu. Svakog ko spava sa životinjom smrću ćete ubiti. Onaj koji prinosi žrtvu bogovima biće uništen smrću, osim Gospodinu jedinom. I stranca nećete zlostavljati, niti ćete ga tlačiti, jer ste bili stranci u zemlji Egiptu. Nijednu udovicu i sirotu nećete zlostavljati. Ako zlom zlostavljate njih, i viknuvši viču prema meni, slušanjem ću čuti njihov glas, i razgnjevit ću se gnjevom, i ubit ću vas mačem, i bit će vaše žene udovice, i vaša djeca siročad. Ako pozajmiš srebro siromašnom bratu kod tebe, nećeš ga pritiskati, nećeš mu staviti kamatu. Ako li uzmeš u zalog ogrtač bližnjeg, prije zalaska sunca vratit ćeš mu ga; jer je to pokrivač njegov, samo to ogrtač golotinje njegove; u čemu će spavati? Ako dakle viče glasno prema meni, slušaću ga, jer sam milostiv. Bogove nećeš zlo govoriti, i o vladaru naroda tvog nećeš loše govoriti. Prvine svog gumna i tijeska nećeš odgađati, prvorođene svoje sinove dat ćeš meni. Tako ćeš učiniti sa teletom svojim i ovcom svojom i životinjom pod jarmom svojom: sedam dana će biti kod majke, a osmog dana ćeš mi ga vratiti. I ljudi sveti ćete biti meni, i meso ubijeno od divljih životinja ne jedite, psu ga bacite.

23

Nećeš primiti lažnu glasinu, nećeš se složiti s nepravednim da postaneš lažni svjedok. Nećeš biti sa većinom u zlu, niti ćeš pristati uz mnoštvo da skreneš sa većinom, tako da izvrneš pravdu. I nećeš se smilovati ni nad siromašnim u sudu. Ako naideš na vola svog neprijatelja ili na njegovu tovarnu životinju kako lutaju, okreni ih i vrati mu ih. Ako pak vidiš tovara neprijatelja svog kako je pao pod teretom svojim, nećeš proći pored njega, nego ćeš mu pomoći da ga podigneš zajedno s njim. Nećeš izvrnuti sud siromašnog u njegovom sudu. Od svake nepravedne riječi ćeš se kloniti, nevinog i pravednog nećeš ubiti, i nećeš opravdati bezbožnika zbog darova. I darove nećeš uzimati, jer darovi zasljepljuju oči onih koji vide i uništavaju pravedne riječi. I stranca nećete tlačiti, jer vi znate dušu stranca, jer ste sami bili stranci u zemlji Egiptu. Šest godina ćeš sijati svoju zemlju i sakupljati njene plodove. Ali sedme godine učinit ćeš otpuštanje i ostavit ćeš je, i ješće siromašni tvoga naroda, a ono što preostane jesti će divlje zvijeri; tako ćeš učiniti sa svojim vinogradom i sa svojim maslinikom. Šest dana činit ćeš poslove svoje, ali sedmog dana odmor, tako da odmori vo tvoj i tegleća životinja tvoja, i tako da se osvježi sin sluškinje tvoje i stranac. Sve što sam vam rekao, čuvajte, i ime drugih bogova nećete spominjati, niti će se čuti iz vaših usta. Tri puta godišnje slavite mi. Praznik beskvasnog hljeba čuvajte da činite, sedam dana jedite beskvasni hljeb, kao što sam vam zapovjedio u vrijeme mjeseca novih plodova, jer u njemu ste izašli iz Egipta. Nećete se

pojaviti preda mnom prazni. I napravit ćeš praznik žetve prvih plodova tvojih djela, koja posiješ u svom polju, i praznik dovršenja na izlasku godine u skupu tvojih djela iz tvog polja. Tri puta godišnje će se svaki tvoj muškarac pojaviti pred Gospodom, tvojim Bogom. Kada istjeram narode ispred tebe i proširim tvoje granice, nećeš žrtvovati krv mog tamjana na kvascu, niti će mast moje svetkovine ostati do jutra. Prvine prvog proizvoda svoje zemlje unijet ćeš u kuću Gospoda, Boga svoga; nećeš kuhati jagnje u mlijeku njegove majke. I evo, ja šaljem svog glasnika pred tvoje lice, da te čuva na putu, kako bi te uveo u zemlju koju sam ti pripremio. Pazi na sebe i slušaj ga, i ne budi mu neposlušan, jer te neće poštedjeti, jer je moje ime na njemu. Ako dobro čujete moj glas i uradite sve što vam zapovjedim, i čuvate moj zavjet, bićete mi poseban narod od svih naroda, jer moja je sva zemlja, a vi ćete mi biti kraljevsko sveštenstvo i svet narod. Ove riječi ćeš reći sinovima Izraela: Ako dobro čujete moj glas i uradite sve što vam kažem, ja ću biti neprijatelj vašim neprijateljima i protiviti ću se vašim protivnicima. Jer moj anđeo će ići pred tobom kao vođa i uvest će te kod Amorejaca, Hetejaca, Ferezejaca, Hananejaca, Girgasejaca, Hivejaca i Jebusejaca, i ja ću ih uništiti. Nećeš se klanjati njihovim bogovima, niti ćeš im služiti, nećeš činiti prema njihovim djelima, već ćeš ih potpuno srušiti, i njihove stupove ćeš potpuno slomiti. I ti ćeš služiti Gospodu, Bogu svome, i ja ću blagosloviti hleb tvoj i vino tvoje i vodu tvoju, i odvratiću bolest od vas. Neće biti neplodne, niti jalove na tvojoj zemlji; broj tvojih dana ispunit ću ispunjavajući. I poslat ću strah pred tobom i zaprepastit ću sve narode u koje ulaziš, i učinit ću

sve tvoje neprijatelje prognanicima. I ja ću poslati stršljene prije tebe, i ti ćeš istjerati Amorejce, Hivijce, Kananejce i Hetejce od sebe. Neću ih istjerati u jednoj godini, da zemlja ne postane pusta i da se zvijeri zemlje ne namnože nad tobom. Pomalo ću ih izbaciti od tebe, dok ne porasteš i naslijediš zemlju. I postaviću tvoje granice od Crvenog mora do mora Filistejaca, i od pustinje do velike rijeke Eufrata, i predaću u vaše ruke stanovnike u zemlji, i istjeraću ih od tebe. Ne ćeš sklopiti zavjet s njima i s njihovim bogovima. I neće se naseliti u tvojoj zemlji, da te ne navedu na grijeh prema meni, jer ako budeš služio njihovim bogovima, oni će ti biti kamen spoticanja.

24

I Mojsiju je rekao: Pođi gore prema Gospodaru ti i Aron, i Nadab, i Abiud, i sedamdeset starješina Izraela, i poklonit će se izdaleka Gospodaru. I Mojsije će se sam približiti Bogu, ali oni se neće približiti, a narod neće poći s njima. Ušao je Mojsije i ispričao je narodu sve riječi Boga i propise, a sav narod je odgovorio jednim glasom, govoreći: Sve riječi koje je govorio Gospod, činit ćemo i slušat ćemo. I Mojsije je napisao sve riječi Gospodnje, a ustavši rano ujutro, Mojsije je sagradio žrtvenik pod planinom i dvanaest kamena za dvanaest plemena Izraelovih. I poslao je mlade ljude od sinova Izraela, i prinijeli su paljenice, i žrtvovali su žrtvu spasenja Bogu - telad. Uzevši pak Mojsije polovinu krvi, ulio je u zdele, a polovinu krvi izlio je na oltar. I uzevši knjigu zavjeta, pročitao je na uši naroda, i rekli su: Sve što je govorio

Gospod, činit ćemo i slušati. Uzevši krv, Mojsije je poprskao narod i rekao: Evo krvi zavjeta koji je Gospod sklopio s vama u vezi sa svim ovim riječima. I otišli su gore Mojsije i Aron, i Nadab, i Abiud, i sedamdeset od vijeća starješina Izraela. I vidjeli su mjesto gdje je stajao Bog Izraela; i ono pod nogama njegovim bilo je kao djelo cigle od safira, i kao oblik svoda neba u čistoći. I od odabranih Izraela nije nestao nijedan, i viđeni su na mjestu Boga, i jeli su i pili. I rekao je Gospodar Mojsiju: Popni se k meni na planinu i budi tamo, i daću ti kamene ploče, zakon i zapovijesti koje sam napisao da ih zakonski poučim. I ustao je Mojsije i Isus koji je stajao pored njega, i otišli su na planinu Božiju. I starješinama rekoše: Ostanite ovdje dok se ne vratimo k vama, i evo Aaron i Hur su s vama; ako se nekome dogodi sud, neka im priđu. I Mojsije i Jošua otišli su na planinu, i oblak je pokrio planinu. I slava Božja sišla je na planinu Sinaj, i oblak ju je pokrio šest dana, i Gospod je pozvao Mojsija sedmog dana iz sredine oblaka. A oblik slave Gospodnje bio je kao vatra koja gori na vrhu planine, pred sinovima Izraela. I Mojsije je ušao u sredinu oblaka i popeo se na planinu, i bio je tamo na planini četrdeset dana i četrdeset noći.

25

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Reci sinovima Izraela da uzmu prvine od svih kojima srce želi, i uzet ćete moje prvine. I ovo je prvi plod koji ćete primiti od njih: zlato, i srebro, i bronzu, i hijacint, i purpur, i grimiz dvostruki, i fin lan predeni, i dlake

kozje, i kože ovnova obojene crveno, i kože plave, i drva nepropadljiva, i kamenje sardijsko, i kamenje za urezivanje za naramenik, i dugu haljinu. I napravit ćeš mi svetilište, i pojavit ću se među vama. I napravićeš mi prema svemu što ti pokazujem na planini - primjer šatora i primjer svih njegovih posuda - tako ćeš napraviti. I ti ćeš napraviti kovčeg svjedočanstva od nepropadljivog drveta, dva i po lakta dužine, i lakat i po širine, i lakat i po visine. I prekrićeš to čistim zlatom, iznutra i spolja ćeš ga prekriti zlatom, i napravićeš mu zlatne uvijene ukrase unaokolo. I napravićeš za nju četiri zlatna prstena i stavićeš ih na četiri strane: dva prstena na jednu stranu i dva prstena na drugu stranu. Napravićeš motke od netruloga drveta i prekrićeš ih zlatom. I uvešćeš motke u prstenove na stranama kovčega, da nosiš kovčeg s njima. U prstenovima kovčega će motke ostati nepomične. I ti ćeš staviti u kovčeg svjedočanstva koja ću ti dati. I napravićeš poklopac od čistog zlata, dva i po lakta dužine, i lakat i po širine. I napravit ćeš dva kerubima od kovanog zlata i stavit ćeš ih na obje strane prijestolja milosti. Biće napravljen jedan kerub sa ove strane, i jedan kerub sa druge strane poklopca pomirenja, i napravićeš dva kerubima na obje strane. Heruvimi će biti raširenih krila odozgo, zasjenjavajući svojim krilima prijestolje milosti, a njihova lica okrenuta jedno prema drugom; prema prijestolju milosti će biti okrenuta lica heruvima. I ti ćeš staviti poklopac pomirenja na kovčeg odozgo, i u kovčeg ćeš staviti svjedočanstva koja ću ti dati. I daću se tebi poznati odatle, i govorit ću ti odozgo s poklopca pomirenja između dva kerubima koji su na kovčegu svjedočanstva, i prema svemu što ti zapovjedim za sinove

Izraela. I napravićeš zlatni sto od čistog zlata, dva lakta dužine, i lakat širine, i lakat i po visine. I napravićeš za nju uvijene zlatne talase unaokolo, i napravićeš za nju vijenac od dlana unaokolo. I napravićeš uvijeni talasić za vijenac unaokolo. I napravit ćeš četiri zlatna prstena i stavit ćeš ta četiri prstena na četiri dijela njenih nogu pod vijenac. I prstenovi će biti kao držači za motke za nošenje, tako da se u njima može nositi sto. I napravićeš motke od nepropadljivog drveta i prekrićeš ih čistim zlatom, i sto će se nositi na njima. I napravićeš njene zdjele, i kadioniče, i posude za lijevanje, i čaše u koje ćeš izlijevati, od čistog zlata ćeš ih napraviti. I ti ćeš staviti na stol hljebove prisutnosti preda me neprestano. I ti ćeš napraviti svijećnjak od čistog zlata, kovan ćeš napraviti svijećnjak; njegovo stablo, trske, zdele, kugle i ljiljani će biti iz njega. Šest grana je izlazilo sa strana, tri grane svijećnjaka sa jedne njegove strane, i tri grane svijećnjaka sa druge strane. I tri čaše ugravirane u obliku badema, u jednoj grani kugla i ljiljan, tako na šest grana koje izlaze iz svijećnjaka. I u svijećnjaku četiri čaše ugravirane u obliku badema, u jednoj grani kvržice i ljiljani njeni. Kugla ispod dvije stabljike iz nje, i kugla ispod četiri stabljike iz nje, tako za šest stabljika koje izlaze iz svijećnjaka, i u svijećnjaku četiri čaše ugravirane u obliku badema. Dugmad i grane neka budu iz nje, cijela iskovana od jednog čistog zlata. I napravićeš njenih sedam svjetiljki, i stavićeš svjetiljke, i one će svijetliti s jedne strane. I njenu kadionicu i njena podnožja od čistog zlata napravićeš. Sve ove posude bile su od talenta čistog zlata. Vidi, ti ćeš napraviti prema obliku koji ti je pokazan na planini.

26

I šator ćeš napraviti od deset zavjesa od uvijenog finog lana, plave, purpurne i grimizne tkanine; napravit ćeš ih s heruvimima, tkanim radom. Dužina jedne zavjese biće dvadeset i osam lakata, i širina četiri lakta. Mjera će biti ista za sve zavjese. Pet zavjesa će biti spojene jedna s drugom, i pet zavjesa će biti spojene jedna s drugom. I napravit ćeš njima plave petlje na rubu jedne zavjese, od jednog dijela prema spajanju, i tako ćeš napraviti na rubu vanjske zavjese prema drugom spajanju. Pedeset petlji napravićeš na jednoj zavjesi, i pedeset petlji napravićeš na dijelu zavjese prema spajanju druge, suprotne, koje padaju jedna prema drugoj na svakoj. I napravićeš pedeset zlatnih prstena, i spojićeš zavjese jednu s drugom prstenima, i šator će biti jedan. I ti ćeš napraviti dlakave kože kao pokrivač na šator; jedanaest koža ćeš ih napraviti. Dužina jedne kožebit će trideset lakata, a širina jedne kože četiri lakta; ista mjera bit će za svih jedanaest koža. I spojit ćeš pet koža na isto, i šest koža na isto, i presavit ćeš šestu kožu prema licu šatora. I napravit ćeš pedeset petlji na ivici jedne zavjese, one koja je između prema spajanju, i pedeset petlji ćeš napraviti na ivici zavjese koja se spaja s drugom. I napravićeš pedeset bronzanih karika, i spojićeš karike iz petlji, i spojićeš kože, i biće jedno. I stavit ćeš višak zavjesa šatora ispod; polovinu preostale zavjese pokrit ćeš prema viška zavjesa šatora, pokrit ćeš iza šatora. Lakat s ove strane i lakat s one strane, od viška zavjesa po dužini zavjesa šatora, će visiti preko strana šatora s jedne i s druge strane, da ih

pokrije. I ti ćeš napraviti pokrivač za šator od koža ovnova obojenih crveno, i pokrivače od koža hijacintno plavih odozgo. I ti ćeš napraviti stupove šatora od nepropadljivog drveta. Deset lakata ćeš napraviti jedan stub, i lakat i po širina jednog stuba. Dva tenona po jednom stubu, odgovarajući jedan drugom, tako ćeš učiniti za sve stubove šatora. I napravićeš stubove za šator, dvadeset stubova sa strane prema Sjeveru. I četrdeset srebrnih baza napravit ćeš za dvadeset stubova, dvije baze za jedan stub za oba njegova dijela, i dvije baze za jedan stub za oba njegova dijela. I druga strana, ona prema jugu, dvadeset stubova, i četrdeset njihovih srebrnih baza; dvije baze za jedan stub na oba njegova dijela, i dvije baze za jedan stub na oba njegova dijela. I iza šatora, prema dijelu koji je okrenut prema moru, napravićeš šest stubova. I dva stuba ćeš napraviti na uglovima šatora sa stražnje strane. I biće jednako odozdo, prema tome samom biće jednaki od glava u jedan sastanak, tako ćeš učiniti za oba dva ugla, neka budu jednaki. I biće osam stubova, i njihove baze srebrne šesnaest, dvije baze za jedan stub u oba njegova dijela, i dvije baze za jedan stub. I napravićeš prečke od netrulih drveta: pet za jedan stub s jedne strane šatora, i pet prečki za stub na jednoj strani šatora, na drugoj, i pet prečki za stub na zadnjoj strani šatora, onoj prema moru. I srednja šipka između stubova neka se proteže od jedne strane do druge strane. I stupoce ćeš prekriti zlatom, i prstenove ćeš napraviti zlatne, u koje ćeš umetnuti šipke, i šipke ćeš prekriti zlatom. I ti ćeš podići šator prema obliku koji ti je pokazan na planini. I ti ćeš napraviti zavjesu od plave, grimizne i skarletne upredene niti i tankog tkanog platna; kao tkano djelo ćeš je napraviti s

heruvimima. I ti ćeš to staviti na četiri nepropadljiva stuba presvučena zlatom, i njihovi kapiteli zlatni, i njihove četiri baze srebrne. I ti ćeš staviti zavjesu na stubove, i ti ćeš unijeti tamo, unutar zavjese, kovčeg svjedočanstva, i zavjesa će odvojiti za vas između svetog i između svetog svetih. I ti ćeš pokriti zastorom kovčeg svjedočanstva u Svetinji nad svetinjama. I ti ćeš staviti sto izvana zavjese, i svijećnjak nasuprot stola na dijelu šatora prema jugu, i sto ćeš staviti na dijelu šatora prema sjeveru. I napravićeš pokrivač za vrata šatora od plave, grimizne i skarletne upredene niti, i tankog platna upredenog, rad vezioca. I napravićeš za zastorom pet stubova i prekrićeš ih zlatom, a njihovi kapiteli će biti zlatni, i izliješ za njih pet bronzanih baza.

27

I ti ćeš napraviti žrtvenik od nepropadljivog drveta, pet lakata dužina i pet lakata širina, četvorougaon će biti žrtvenik, i tri lakta visina njegova. I napravit ćeš rogove na četiri ugla; rogovi će biti iz njega, i pokriti ćeš ih bronzom. I napravit ćeš vijenac za oltar, i poklopac njegov, i zdjele njegove, i viljuške za meso njegove, i kadionicu njegovu, i sve posude njegove napravit ćeš od bronze. I napravićeš mu bronzanu rešetku, mrežastog rada, i napravićeš na toj rešetki četiri bronzana prstena pod četiri strane. I ti ćeš ih staviti pod rešetku žrtvenika odozdo, a rešetka će biti do polovine žrtvenika. I napravićeš za oltar motke od nepropadljivog drveta, i obložićeš ih bronzom. I ti ćeš unijeti motke u prstenove, i neka motke budu sa strana žrtvenika kada

ga budeš nosio. Šuplje i bešavno ćeš ga napraviti, prema onome što ti je pokazano na planini, tako ćeš ga napraviti. I napravit ćeš dvorište za šator; na strani prema jugu zavjese dvorišta od upredenog tankog platna, dužine sto lakata za jednu stranu. I njihovih dvadeset stubova, i njihovih dvadeset bronzanih osnova, i njihovih prstenova i srebrnih držača. Tako na strani prema istoku zavjese dužine sto lakata, i njihovih dvadeset stubova, i njihovih dvadeset bronzanih podnožja, i kuke i držači stubova, i njihova podnožja obložena srebrom. A širina dvorišta prema moru, zavjese pedeset lakata, njihovih stupova deset, i njihovih podnožja deset. I širina dvorišta prema jugu iznosila je pedeset lakata zavjesa, sa deset stubova i deset podnožja. I visina od petnaest lakata zavjesa na jednoj strani, stubovi njihovi tri i podnožja njihova tri. I druga strana petnaest lakata zavjesa po visini, njihova tri stuba i njihove tri osnove. I na vratima dvorišta pokrivač, visina dvadeset lakata, od plavog i grimiza i crvenog upredenog i finog lana upredenog, radom vezilaca; njihovi stubovi četiri i njihove baze četiri. Svi stubovi dvorišta unaokolo prevučeni srebrom, i njihove glavice srebrne, i njihova podnožja bronzana. A dužina dvorišta sto na sto, i širina pedeset na pedeset, i visina pet lakata od finog uvijenog platna, a njihove baze bronzane. I sva konstrukcija i svi alati i klinovi dvorišta bili su bronzani. I ti naredi sinovima Izraela, i neka uzmu tebi ulje od maslina, čisto, bez taloga, tuceno za svjetlo da gori, da bi gorjela svjetiljka neprestano u šatoru svjedočanstva; izvana zavjese koja je nad zavjetom paliće ga Aron i sinovi njegovi od večeri do jutra, pred Gospodom, zakon vječni za vaša pokoljenja od sinova Izraela.

28

I ti dovedi k sebi Arona, brata svoga, i sinove njegove iz sinova Izraela, da mi služe kao svještenici: Aron, Nadab, Abiud, Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi. I napravićeš svetu haljinu Aronu, bratu svom, za čast i slavu. I ti govori svima mudrim umom, koje sam ispunio duhom mudrosti i osjeta, i oni će napraviti svetu haljinu Arona za svetinju, u kojoj će mi služiti kao svećenik. I ovo je odjeća koju će oni napraviti: prsnik i rameni komad i dugu haljinu i tkanu tuniku i turban i pojas, i oni će napraviti svetu odjeću Aaronu i njegovim sinovima da mi služe kao svećenici. I oni će uzeti zlato, hijacint, purpur, grimiz i fin lan. I oni će napraviti rameni dio od uvijenog finog lana, tkani rad vezilaca. Dva ramena komada koji pridržavaju biće njemu, jedan uz drugi, pričvršćeni na dva dijela. I tkanina ramenih dijelova koja je na njemu, prema izradi, od njega će biti od čistog zlata, i plave, i purpurne, i grimizne ispredene, i tankog platna upredenog. I ti ćeš uzeti dva kamena od smaragda i ti ćeš urezati u njih imena sinova Izraela. Šest imena na jednom kamenu, i šest preostalih imena na drugom kamenu prema njihovim generacijama. Radom kameno-radničke umjetnosti, kao urezanu sliku pečata, ugravirat ćeš dva kamena s imenima sinova Izraela. I stavit ćeš dva kamena na ramena efoda, kameni sjećanja su za sinove Izraela, i Aron će nositi imena sinova Izraela pred Gospodom na svoja dva ramena, kao sjećanje na njih. I napravićeš naramnice od čistog zlata. I ti ćeš napraviti dva lančića sa resama od čistog zlata, isprepletana u cvjetove,

rad pletenice, i ti ćeš staviti pletene lančiće sa resama na držače prema njihovim naramenicama s prednje strane. I napravićeš naprsnik sudova, rad vještog tkača, prema uzoru efoda ćeš ga napraviti od zlata, i plave, i purpurne, i grimizne predene, i tankog platna predenog. Napravićeš ga četvorougaonim, biće dvostruk, pedlja dužina njegova i pedlja širina njegova. I ti ćeš tkati na njemu tkaninu postavljenu sa kamenjem u četiri reda, red kamenja će biti: sardij, topaz i smaragd - prvi red. I drugi red: ugalj, safir i jaspis. I treći red: ligurij, ahat, ametist. I četvrti red: hrizolit, beril i oniks, obloženi zlatom i povezani u zlatu, neka budu prema njihovom redu. I neka kamenje bude od imena sinova Izraela, dvanaest prema njihovim imenima, urezano kao pečati, svako prema imenu, za dvanaest plemena. I napravićeš na orakulu ukrasne resice isprepletene zajedno, rad nalik lancu od čistog zlata. I Aron će uzeti imena sinova Izraela na naprsnik suda na grudima, ulazeći u svetinju kao spomen pred Bogom. I ti ćeš staviti na naprsnik suda manifestaciju i istinu, i biće na grudima Arona kada ulazi u svetinju pred Gospoda, i noseće Aron sudove sinova Izraela na grudima pred Gospodom neprestano. I napravit ćeš donju haljinu, dugu haljinu, cijelu plavu. I bit će otvor iz njegove sredine, s ivicom okolo otvora, tkano djelo, spoj satkan iz njega, da ne pukne. I napravit ćeš pod porubu haljine odozdo, kao cvjetajućeg nara, male nare od plave i grimiza i crvene predene i tankog lana upredenog, pod porubu haljine unaokolo; isti oblik, male nare zlatne i zvona između njih unaokolo. Između nara zlatno zvono, i cvijet na porubu tunike unaokolo. I biće Aron u služenju čujan njegov glas, pri ulaženju u sveto pred Gospodom, i pri izlaženju,

da ne umre. I ti ćeš napraviti čistu zlatnu ploču, i ugraviraćeš na njoj gravuru pečata: Svetinja Gospoda. I ti ćeš ga staviti na plavo upredeno, i biće na turbanu, na prednjoj strani turbana biće. I biće na čelu Arona, i Aron će podići grijehe svetih stvari, koliko god da bi posvetili sinovi Izraela od svakog dara njihovih svetih stvari, i biće na čelu Arona neprestano, prihvatljiv njima pred Gospodom. I ukrašeni dijelovi tunika od tankog platna, i napravićeš turban od tankog platna, i pojas ćeš napraviti, vez. I sinovima Aronovim napravićeš tunike i pojaseve, i turbane ćeš napraviti za njih na čast i slavu. I ti ćeš obući njih, Arona, brata svog, i sinove njegove s njim, i ti ćeš ih pomazati, i ti ćeš napuniti njihove ruke, i ti ćeš ih posvetiti, da mi svešteniče. I napravićeš im lanene pantalone da pokriju golotinju njihovog tijela, od pojasa do bedara. I imat će ih Aron i sinovi njegovi kada ulaze u šator svjedočanstva, ili kada prilaze da služe kod svetog žrtvenika, i neće na sebe donijeti grijeh da ne umru; zakon vječan njemu i sjemenu njegovom sa njim.

29

I ovo je što ćeš učiniti njima: posvetiš ih, tako da mi svećenstvuju; uzeš pak tele od goveda jedno, i ovnove bez mane dva, i hljebove beskvasne zamiješane u ulju, i kolače beskvasne pomazane u ulju; od fine brašno od pšenice napraviš ih. I stavit ćeš ih u jednu korpu i donijet ćeš ih u korpi, i tele i dva ovna. I Arona i njegove sinove dovesti ćeš na vrata šatora svjedočanstva, i oprati ćeš ih u vodi. I uzevši odjeće, obući ćeš

Arona, brata svog, i tuniku, dugu haljinu, i rameni komad, i naprsnik, i spojit ćeš mu naprsnik prema ramenom komadu. I stavit ćeš turban na njegovu glavu, i stavit ćeš svetu ploču na turban. I uzet ćeš ulje za pomazanje i izlit ćeš ga na njegovu glavu, i pomazat ćeš ga. I sinove njegove dovest ćeš i obući ćeš ih u haljine. I ti ćeš ih opasati pojasevima i staviti im turbane, i biće im sveštenstvo meni zauvijek, i posvetićeš ruke Aronove i ruke njegovih sinova. I ti ćeš dovesti tele na vrata Šatora svjedočanstva, i Aron i njegovi sinovi položit će svoje ruke na glavu teleta pred Gospodom, kod vrata Šatora svjedočanstva. I ti ćeš zaklati tele pred Gospodom, kod vrata šatora svjedočanstva. I ti ćeš uzeti od krvi teleta i staviti na rogove žrtvenika svojim prstom, a preostalu svu krv ćeš izliti kod osnove žrtvenika. I uzet ćeš svu mast sa stomaka, i režanj jetre, i dva bubrega, i mast na njima, i stavit ćeš na žrtvenik. Meso teleta, kožu i balegu spalićeš ognjem van kampa, jer je to grijeh. I ovana jednog uzet ćeš, i Aron i sinovi njegovi stavit će svoje ruke na glavu ovana. I zaklaćeš ga, i uzevši krv, izliješ je oko oltara. I ovna ćeš prerezati na dva dijela prema udovima, i oprat ćeš unutrašnje dijelove i noge vodom, i stavit ćeš ih na dijelove prerezane na dva zajedno sa glavom. I prinijet ćeš cijelog ovna na žrtvenik, žrtva paljenica Gospodu u miris ugodnosti, tamjan Gospodu je. I uzet ćeš drugog ovna, i Aron i njegovi sinovi stavit će svoje ruke na glavu ovna. I ti ćeš ga zaklati i uzeti od njegove krvi i staviti na resicu desnog uha Aronovog i na vrh desne ruke i na vrh desnog stopala i na resice desnih ušiju njegovih sinova i na vrhove njihovih desnih ruku i na vrhove njihovih desnih stopala. I uzet ćeš od krvi s oltara i od ulja pomazanja, i poprskati ćeš Arona i njegovu

haljinu, i njegove sinove i haljine njegovih sinova s njim, i biće posvećen on i njegova haljina, i njegovi sinovi i haljine njegovih sinova s njim, a krv ovna izliti ćeš na oltar unaokolo. I ti ćeš uzeti od ovog ovna njegovu masnoću, i masnoću koja pokriva trbuh, i režanj jetre, i dva bubrega, i masnoću na njima, i desno rame, jer je ovo dovršenje. I jedan hljeb od ulja i jedan kolač iz košare beskvasnog hljeba koji je postavljen pred Gospodom. I stavit ćeš sve na ruke Aarona i na ruke sinova njegovih, i odvojit ćeš ih kao prinos pred Gospodom. I uzet ćeš ih iz njihovih ruku, i prinijet ćeš ih na žrtvenik žrtve paljenice za miris ugodnog mirisa pred Gospodom; prinos je Gospodu. I ti ćeš uzeti grudi od ovna posvećenja, koji je Aronov, i odvojićeš ih kao prinos pred Gospodom, i to će biti tvoj dio. I ti ćeš posvetiti grudi prinosa i ruku žrtve podizanja, koji je odvojen i koji je uzet od ovna posvećenja, od Arona i od njegovih sinova. I biće Aronu i sinovima njegovim vječni zakon od sinova Izraela, jer je ovo prinos, i prinos će biti od sinova Izraela od žrtava spasonosnih sinova Izraela, prinos Gospodu. I sveta odežda koja je Aronova biće za njegove sinove poslije njega, da budu pomazani u njoj i da im budu posvećene ruke. Sedam dana će ih obući svećenik umjesto njega, od njegovih sinova, koji će ući u šator svjedočanstva da služi u svetim mjestima. I uzet ćeš ovna posvećenja i skuhati ćeš meso na svetom mestu. I Aron i njegovi sinovi će jesti meso ovna i hljebove koji su u košari, kod vrata šatora svjedočanstva. Oni će ih jesti u kojima su bili posvećeni, da bi se dovršile njihove ruke i posvetili oni, a stranac neće jesti od njih, jer su sveti. Ako ostane od mesa žrtve posvećenja i od hljebova do jutra, spališ preostalo vatrom; neće biti pojedno, jer

je svetinja. I ti ćeš učiniti Aronu i njegovim sinovima tako prema svemu što sam ti zapovjedio, sedam dana ćeš posvetiti njihove ruke. I tele za grijeh učinit ćeš na dan čišćenja, i očistit ćeš žrtvenik kada ga budeš posvećivao, i pomazat ćeš ga da bi ga posvetio. Sedam dana očistićeš žrtvenik i posvetićeš ga, i žrtvenik će biti svetinja nad svetinjama; svaki onaj koji dodirne žrtvenik biće posvećen. I ovo je što ćeš činiti na oltaru: janjce godišnje bez mane, dva dnevno na oltaru neprekidno, kao trajni prinos. Jedno jagnje ćeš prinijeti ujutro, a drugo jagnje ćeš prinijeti uveče. I desetinu finog brašna miješanog u tucenom ulju, četvrtinu hina, i lijevanje, četvrtinu hina vina za jedno jagnje. I jagnje drugo prinijeti ćeš uveče, prema žrtvi jutarnjoj i prema lijevanju njegovom, prinijeti ćeš u miris ugodni prinos Gospodu, žrtvu trajnu za vaša pokoljenja, na vratima šatora svjedočanstva pred Gospodom, gdje ću se tebi dati poznati odatle, da ti govorim. I tamo ću odrediti sinovima Izraela, i biću posvećen u svojoj slavi. I ja ću posvetiti šator svjedočanstva i oltar, i Arona i njegove sinove ću posvetiti da mi vrše svećeničku službu. I ja ću biti prizvan među sinovima Izraela i biću njihov Bog. I oni će znati da sam ja Gospod, Bog njihov, koji ih je izveo iz zemlje Egipta, da budem prizvan među njima i da budem njihov Bog.

30

I ti ćeš napraviti žrtvenik za tamjan od nepropadljivog drveta. I napravit ćeš ga lakat dužine i lakat širine, četvorougao će biti, i

dva lakta visine; iz njega će biti njegovi rogovi. I ti ćeš prekriti čistim zlatom njegovu rešetku, i njegove zidove unaokolo, i njegove rogove, i napravićeš mu upletenu zlatnu krunu unaokolo. I dva čista zlatna prstena napravićeš pod njegovom uvijenom krunom, na dva ugla napravićeš na dva boka, i oni će biti držači za motke, tako da se može podizati pomoću njih. I ti ćeš napraviti motke od nepropadljivog drveta i presvući ih zlatom. I ti ćeš ga staviti nasuprot zavjese koja je na kovčegu svjedočanstava, odakle ću ti se objavljivati. I Aron će paliti na njemu fini složeni tamjan svako jutro, kada održava svjetiljke, paliće tamjan na njemu. I kada Aron pali lampe kasno, paliće tamjan na njemu. Tamjan stalan neprestano pred Gospodom za njihove generacije. I neće prinijeti na njega drugi tamjan, prinošenje, žrtvu, i napitak nećeš izliti na njega. I Aron će izvršiti pomirenje na njemu na njegovim rogovima jednom godišnje, od krvi pročišćenja očistit će ga za njihove generacije, sveto od svetih je Gospodu. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: ako uzmeš popis sinova Izraela u pregledu njihovom, i dat će svaki otkupninu za dušu svoju Gospodu, i neće biti među njima pada u pregledu njihovom. I ovo je ono što će dati svi koji prođu pregled: polovina didrahme, što je prema svetoj didrahmi, dvadeset obola čini didrahmu, a polovina didrahme je prilog Gospodu. Svi koji prolaze na pregled, od dvadeset godina i naviše, daće doprinos Gospodu. Bogati neće dodati, a siromašni neće dati manje od polovine didrahme prilikom davanja priloga Gospodu, da se izvrši pomirenje za vaše duše. I ti ćeš uzeti srebro od doprinosa od sinova Izraela i ti ćeš ga dati za službu šatora svjedočanstva, i biće sinovima Izraela spomen pred

Gospodom da se izvrši pomirenje za duše vaše. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Napravi bronzani umivaonik i bronzanu osnovu za njega, da bi se pralo; i stavićeš ga između šatora svjedočanstva i žrtvenika; i izlivaćeš u njega vodu. I Aaron i njegovi sinovi će oprati ruke i stopala vodom iz njega. Kada ulaze u šator svjedočanstva, opraće se vodom i neće umrijeti, kada prilaze žrtveniku da služe i prinose žrtve paljenice Gospodu. Opraće ruke i stopala vodom kada ulaze u šator svjedočanstva, opraće se vodom da ne umru, i biće im vječan zakon, njemu i njegovim pokoljenima poslije njega. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: i ti uzmi začine, cvijet odabrane smirne pet stotina šekela, i mirisnog cimeta polovinu ovoga dvjesta pedeset, i mirisne trske dvjesta pedeset, i irisa pet stotina šekela svetog, i ulje od maslina jedan hin. I napravit ćeš od toga sveto ulje pomazanja, mirisno ulje napravljeno vještinom mirisara, to će biti sveto ulje pomazanja. I ćeš pomazati njime šator svjedočanstva, i kovčeg šatora svjedočanstva, i sve posude njegove, i svijećnjak i sve posude njegove, i oltar tamjana, i oltar paljenica i sve posude njegove, i sto i sve posude njegove, i umivaonik. I ti ćeš ih posvetiti, i biće sveto od svetih; svaki onaj koji ih dodirne biće posvećen. I Arona i sinove njegove pomazat ćeš, i posvetit ćeš ih da mi služe kao svećenici. I sinovima Izraela govoriti ćeš, govoreći: Ulje svetog pomazanja biće ovo vama kroz vaše generacije. Na tijelo čovjeka neće biti pomazano, i prema ovom sastavu nećete ga praviti za sebe na isti način; sveto je i svetinja će vam biti. Ko bi učinio isto tako, i ko bi dao od njega strancu, biće uništen iz svog naroda. I reče Gospod Mojsiju: Uzmi sebi začine: smirnu, onihu, halbanu

slatkog mirisa i proziran tamjan - jednak jednakom će biti. I oni će u njemu napraviti mirisni tamjan, djelo mirisara, miješan i čist, sveto djelo. I ti ćeš usitniti od ovoga fino, i stavićeš pred svjedočanstva u šatoru svjedočanstva, odakle ću ti se dati na znanje odatle; sveto od svetih će vama biti tamjan. Prema ovom sastavu ne smijete napraviti za sebe; svetinja će biti vama za Gospoda; Ko napravi slično tako da miriše njime, bit će uništen iz svog naroda.

31

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Evo, pozvao sam po imenu Besalela, sina Urija, sina Hura, iz plemena Jude. I ispunio sam ga božanskim duhom mudrosti i razumijevanja i znanja, da razmišlja u svakom djelu, i da projektuje, da radi sa zlatom, i sa srebrom, i sa bronzom, i sa hijacintom, i sa purpurom, i sa grimizom predenim, i kamenorezačke poslove, i u tesarskim radovima od drveta, da radi prema svim djelima. I ja sam dao njega i Eliaba sina Ahisamaha iz plemena Dana; i svakom razumnom srcu sam dao razumijevanje; i oni će napraviti sve što sam ti naredio: šator svjedočanstva, i kovčeg zavjeta, i prijestolje milosti na njemu, i opremu šatora, i oltare, i sto i sve njegove posude, i čisti svijećnjak i sve njegove posude, i umivaonik i njegovo podnožje, i haljine za službu Arona, i haljine njegovih sinova da mi svećenički služe, i ulje pomazanja, i tamjan svetog sastava; prema svemu što sam ti naredio, oni će učiniti. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: I ti naredi

sinovima Izraela, govoreći: Pazite i čuvajte moje subote; to je znak između mene i vas kroz vaše generacije, da znate da sam ja Gospod koji vas posvećuje. I vi ćete čuvati subote, jer je ovo sveto Gospodu za vas; onaj koji ga oskvrnjuje smrću će biti pogubljen, svaki koji bude radio u njemu posao, ta duša će biti istrijebljena iz sredine svog naroda. Šest dana ćeš činiti djela, a sedmi dan je subota, sveti odmor Gospodinu, svaki koji bude činio djelo sedmog dana biće pogubljen. I sinovi Izraela će čuvati subote, činiti ih kroz njihove generacije. Zavjet vječni između mene i sinova Izraela, znak je između mene vječni, jer šest dana napravio je Gospod nebo i zemlju, i na sedmi dan prestao je i odmarao se. I dao je Mojsiju, kada je prestao govoriti s njim na planini Sinaju, dvije ploče svjedočanstva, kamene ploče napisane prstom Božjim.

32

I vidjevši narod da je Mojsije zakasnio da siđe s planine, narod se sastao kod Arona, i govore mu: Ustani i napravi nam bogove koji će ići pred nama, jer ovaj Mojsije, čovjek koji nas je izveo iz zemlje Egipta, ne znamo šta mu se desilo. I Aron im kaže: Skinite zlatne naušnice iz ušiju vaših žena i kćeri, i donesite ih meni. I sav narod skinu zlatne naušnice koje su bile u njihovim ušima i donese ih Aronu. I primi je iz njihovih ruku, i oblikovao ih je gravirkom, i napravio ih je liveno tele i rekao je: Ovi su tvoji bogovi, Izraele, koji su te izveli iz zemlje Egipta. I vidjevši to, Aaron je sagradio oltar nasuprot njemu, i proglasio je Aaron

govoreći: Praznik Gospodnji je sutra. I ustao rano sljedećeg dana, donio je paljenice i prinio žrtvu spasenja, i narod je sjeo da jede i pije, i ustali su da se igraju. I govorio je Gospod Mojsiju: Idi brzo, siđi odavde, jer je sagriješio tvoj narod koji si izveo iz zemlje Egipta. Brzo su prekršili put koji sam im zapovjedio, napravili su sebi tele, i poklonili su mu se, i žrtvovali su mu, i rekli su: Ovo su tvoji bogovi, Izraele, koji su te izveli iz zemlje Egipta. I sada dopusti mi, i razgnjevivši se gnjevom na njih, uništiću ih, i učiniću te velikim narodom. I molio se Mojsije pred Gospodom Bogom i rekao: Zašto se, Gospode, ljutiš gnjevom na narod svoj, koji si izveo iz zemlje egipatske velikom snagom i svojom uzvišenom rukom? Ne da ikada Egipćani kažu govoreći: Sa zloćom ih je izveo da ih ubije u planinama i da ih potpuno uništi sa zemlje. Prestani od ljutnje i gnjeva svog, i milostiv postani prema zloći naroda svog, sjetivši se Abrahama i Isaaka i Jakova, slugu svojih, kojima si se zakleo po sebi samom, i govorio si njima, govoreći: Umnožiću sjeme vaše kao zvijezde neba po množini; i svu ovu zemlju koju sam rekao dati njima, i posjedovaće je zauvijek. I Bog se smilovao da sačuva svoj narod. I Musa, okrenuvši se, sišao je sa planine, i dvije ploče svjedočanstva bile su u njegovim rukama, kamene ploče ispisane sa obje njihove strane, s jedne i s druge strane bile su ispisane; i ploče su bile djelo Božje, i pismo, pismo Božje, bilo je ugravirano na pločama. I čuvši Jošua glas naroda koji viče, govori Mojsiju: Glas rata u logoru. I kaže: Nije to glas onih koji vode u boju, niti glas onih koji vode u povlačenju, već glas onih koji pjevaju uz vino ja čujem. I kada je prilazio logoru, vidi tele i plesove, i razgnjevivši se gnjevom Mojsije baci iz svojih ruku

dvije ploče i razbije ih pod planinom, i uzevši tele koje napraviše, spali ga u vatri i samlji ga fino i posija ga u vodu i napoji njom sinove Izraela. I reče Mojsije Aronu: Šta ti je učinio ovaj narod, da si doveo na njih veliki grijeh? I reče Aron Mojsiju: Ne ljuti se, gospodaru, jer ti znaš bijes ovog naroda. Oni mi kažu: Napravi nam bogove koji će ići pred nama, jer ovaj čovjek Mojsije, koji nas je izveo iz Egipta, ne znamo šta mu se desilo. I rekao sam im: Ako neko ima zlatni nakit, skinite ga. I dali su mi, i bacio sam u vatru, i izašlo je ovo tele. I vidjevši Mojsije narod da je razbijen, jer ih je razbio Aron na radost njihovim protivnicima, stao je Mojsije na kapiji logora i rekao: Ko za Gospoda? Neka ide prema meni. Došli su zajedno, dakle, prema njemu svi sinovi Levija. I kaže im: Ovo kaže Gospodar, Bog Izraela: Stavite svaki svoj mač na bedro i prođite i vratite se od kapije do kapije kroz logor, i ubijte svaki svog brata, i svaki svog susjeda, i svaki svog najbližeg. I sinovi Levija učiniše kako im je govorio Mojsije, i pade od naroda u onaj dan tri hiljade ljudi. I njima je rekao Mojsije: Ispunili ste svoje ruke danas Gospodu, svaki u svom sinu ili u svom bratu, da vam bude dat blagoslov. I desilo se nakon sutra da je Mojsije rekao narodu: Vi ste počinili veliki grijeh, i sada ću se popeti prema Bogu, da izmolim za vaš grijeh. Vratio se Mojsije Gospodu i rekao: Molim te, Gospode, ovaj narod je sagriješio veliki grijeh i napravili su sebi zlatne bogove. I sada, ako doista oprostiš njihov grijeh, oprosti, ali ako ne, izbriši me iz tvoje knjige koju si napisao. I rekao je Gospodar Mojsiju: Ako je neko sagriješio preda mnom, izbrisaću ga iz moje knjige. Sada idi, siđi dolje, i vodi ovaj narod na mjesto koje sam ti rekao; evo moj glasnik će ići ispred tebe; ali u dan kada ih

posjećujem, donijeću na njih njihov grijeh. I udario je Gospod narod zbog pravljenja teleta koje je napravio Aron.

33

I reče Gospod Mojsiju: Idi naprijed, kreni odavde gore ti i tvoj narod, koje si izveo iz zemlje Egipta, u zemlju za koju sam se zakleo Abrahamu, Isaku i Jakovu, govoreći: Vašem sjemenu daću je. I poslat ću svog glasnika pred tebe, i on će istjerati Amorejce, Hetejce, Perizejce, Girgasejce, Hivejce, Jebusejce i Kananejce. I doveću te u zemlju u kojoj teče mlijeko i med, ali neću ići s tobom, jer si tvrdovrat narod, da te ne uništim na putu. I narod, čuvši ovu zlu vijest, zažalio je u žalosti. I reče Gospod sinovima Izraela: Vi ste narod tvrdog vrata, pazite da ne donesem još jedan udarac na vas i da vas ne uništim. Sada, dakle, skinite haljine vaših mišljenja i svijet, i pokazat ću ti što ću učiniti s tobom. I sinovi Izraela skinuše svoj ukras i odjeću od planine Horeb. I pošto je Mojsije uzeo svoj šator, postavio ga je izvan logora, daleko od logora, i nazvan je Šator svjedočanstva, i dogodilo se da je svako ko je tražio Gospoda izlazio u šator koji je bio izvan logora. Kada bi Mojsije ulazio u šator izvan kampa, svi ljudi bi stajali gledajući, svaki kod vrata svog šatora, i posmatrali su Mojsija kako odlazi dok ne bi ušao u šator. Kad bi ušao Musa u šator, silazio bi stub oblaka, i stajao bi na vratima šatora, i govorio bi sa Musom; i govorio bi sa Musom. I svi ljudi su vidjeli stub od oblaka kako stoji na vratima šatora, i svi ljudi su ustali i poklonili se, svaki od vrata svog šatora. I Gospodar je govorio

Mojsiju, licem u lice, kao što neko govori svom prijatelju, i vraćao se u logor, a sluga Isus, sin Nunov, mlad, nije izlazio iz šatora. I reče Mojsije Gospodu: Evo, ti mi kažeš: Izvedi ovaj narod, ali mi nisi pokazao koga ćeš poslati sa mnom, a ti si mi rekao: Znam te više od svih, i imaš milost kod mene. Ako sam dakle našao milost pred tobom, otkrij mi sebe, da te jasno vidim, tako da budem onaj koji je našao milost pred tobom, i da znam da je tvoj narod ovaj veliki narod. I kaže: Ja ću ići pred tobom i daću ti odmor. I kaže mu, ako ti sam ne ideš sa mnom, ne izvodi me odavde. I kako će zaista biti poznato da sam našao milost kod tebe, ja i narod tvoj, osim ako ti ideš sa nama? I ja i tvoj narod ćemo biti proslavljeni među svim narodima koliko ih ima na zemlji. I rekao je Gospodar Mojsiju: I ovu riječ koju si rekao učinit ću, jer si našao milost pred mojim licem i poznajem te između svih. I pokažite mi sebe. I reče: Ja ću proći prvi pred tobom u svojoj slavi, i pozvat ću se svojim imenom, Gospod, pred tobom, i smilovat ću se kome se smilujem, i sažalit ću se nad kim se sažalim. I rekao je: Nećeš moći vidjeti moje lice, jer čovjek ne može vidjeti moje lice i ostati živ. I rekao je Gospod: Evo mjesta pored mene, stajat ćeš na stijeni; a kada prođe slava moja, stavit ću te u pukotinu stijene i pokriti ću te svojom rukom dok ne prođem. I ukloniću ruku, i tada ćeš vidjeti ono što je iza mene, ali moje lice neće ti biti viđeno.

34

I reče Gospod Mojsiju: Iskleši sebi dvije kamene ploče, kao i one

prve, i uzađi k meni na planinu, i napisaću na pločama riječi koje su bile na prvim pločama koje si slomio. I budi spreman ujutro, i popni se na planinu Sinaj, i stani mi tamo na vrhu planine. I niko neka ne ide gore sa tobom, niti neka bude viđen na cijeloj planini, i ovce i volovi neka ne pasu blizu te planine. I isklesao je dvije kamene ploče, baš kao i prve, i ustavši rano, Mojsije se popeo na planinu Sinaj, kao što mu je naredio Gospod, i Mojsije je uzeo dvije kamene ploče. I Gospodar je sišao u oblaku i stao pored njega tamo, i pozvao je ime Gospodnje. I Gospod prođe pred licem njegovim, i pozva Gospod Bog samilostan i milostiv, strpljiv i obilan u milosti i istinit, i pravdu čuvajući i milost u hiljade, uklanjajući bezakonja i nepravde i grijehe, i neće očistiti krivog, donoseći bezakonja otaca na djecu i na djecu djece na treću i četvrtu generaciju. I požurivši, Mojsije se sagnuvši na zemlju pokloni, i reče: Ako sam našao milost pred tobom, neka ide Gospodar moj sa nama, jer narod je tvrdovrat, i ti ćeš ukloniti grijehe naše i bezakonja naša, i bićemo tvoji. I reče Gospod Mojsiju: Evo, ja sklapam s tobom zavjet pred cijelim tvojim narodom, učiniću slavna djela koja nisu bila učinjena u cijeloj zemlji, niti u ijednom narodu, i sav narod među kojima si ti vidjet će djela Gospodnja, jer su čudesna ona koja ću ja učiniti za tebe. Pazi na sve što ti zapovijedam, evo ja izgonim pred vašim licem Amorejce, i Kananejce, i Perizejce, i Hetejce, i Hivejce, i Girgasejce, i Jebusejce. Pazi na sebe, da nikada ne sklopiš zavjet sa stanovnicima zemlje u koju ulaziš, da ti ne postane kamen spoticanja među vama. Njihove oltare ćete porušiti, njihove stubove ćete slomiti, njihove gajeve ćete posjeći, a rezbarene slike njihovih bogova ćete spaliti u vatri. Jer

se nećete klanjati drugim bogovima, jer Gospodar Bog, ljubomornog imena, Bog ljubomoran je. Nikada ne sklopi savez sa onima koji žive na zemlji, i da se ne bi kurvali za njihovim bogovima, i da ne bi žrtvovali njihovim bogovima, i da te ne bi pozvali, i da ne bi jeo od njihovih žrtava, i da ne bi uzeo od njihovih kćeri za tvoje sinove, i od tvojih kćeri dao njihovim sinovima, i da se ne bi kurvale tvoje kćeri za njihovim bogovima, i da se ne bi kurvali tvoji sinovi za njihovim bogovima. I nećeš sebi činiti livene bogove. I praznik beskvasnog hljeba čuvat ćeš sedam dana, jesti ćeš beskvasni hljeb, kao što sam ti zapovjedio, u vrijeme mjeseca mladih, jer si u mjesecu mladih izašao iz Egipta. Svako muško koje otvara maternicu pripada meni, svaki prvorođeni tele i prvorođeno jagnje. I prvorođenče tovarne životinje otkupit ćeš ovcom; ako pak ne otkupiš ga, cijenu ćeš dati. Svako prvorođeno od sinova tvojih otkupit ćeš; nećeš se pojaviti preda mnom prazan. Šest dana radiš, a sedmog ćeš počivati; sijanju i žetvi počinak. I učinit ćeš mi praznik sedmica, početak žetve pšenice, i praznik okupljanja usred godine. Tri puta godišnje pojaviće se svaki tvoj muškarac pred Gospodom, Bogom Izraela. Jer kada istjeram narode pred tobom i proširim tvoje granice, niko neće željeti tvoju zemlju kada budeš išao da se pojaviš pred Gospodom, tvojim Bogom, tri puta godišnje. Nećeš klati na kvascu krv mojih žrtava, i neće ostati do jutra žrtve svetkovine pashe. Prvine plodove svoje zemlje stavit ćeš u kuću Gospoda Boga svoga, nećeš kuhati janje u mlijeku njegove majke. I reče Gospod Mojsiju: Napiši za sebe ove riječi, jer na osnovu ovih riječi postavio sam zavjet s tobom i s Izraelom. I bio je tamo Mojsije

pred Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, hljeb nije jeo i vodu nije pio, i napisao je na tablicama ove riječi zavjeta, deset zapovijedi. Kao što je Mojsije silazio s planine, a dvije ploče bile su na rukama Mojsija, dok je silazio s planine, Mojsije nije znao da je vid boje njegova lica bio proslavljen dok je govorio s njim. I vidješe Aron i sve starješine Izraela Mojsija, i bijaše proslavljen izgled boje njegova lica. I bojali su se da mu priđu. I pozva ih Mojsije, i okrenuše se prema njemu Aron i svi poglavari zajednice, i govori im Mojsije. I nakon ovoga prišli su k njemu svi sinovi Izraela. I naredio im je sve što mu je Gospod naredio na planini Sinaj. I pošto je prestao govoriti s njima, stavio je na svoje lice pokrivalo. Kada bi Mojsije ulazio pred Gospoda da govori s njim, skidao bi pokrivač dok ne bi izašao, a izašavši bi govorio svim sinovima Izraela sve što mu je Gospod zapovjedio. I sinovi Izraela su vidjeli lice Mojsija, da je proslavljeno; i Mojsije je stavio pokrivalo na svoje lice, dok ne bi ušao da govori s njim.

35

I sabrao je Mojsije svu zajednicu sinova Izraela i rekao: Ovo su riječi koje je Gospod rekao da ih učinite. Šest dana ćeš činiti djela, ali sedmog dana odmor, sveti, subota, odmor Gospodu, svako ko čini djelo u njemu, neka umre. Nećete paliti vatru ni u jednom svom stanu na dan subote, ja Gospod. I reče Mojsije cijeloj skupštini sinova Izraela, govoreći: ovo je riječ koju zapovjedi Gospod, govoreći: uzmite od sebe prilog Gospodu, svaki ko prima srcem, neka donese prvine Gospodu: zlato,

srebro, bronzu, hijacint, purpur, grimiz dvostruko preden, i lan preden, i dlake kozje, i kože ovnova obojene crveno, i kože plave, i drva netrulna, i kamenje sardijsko, i kamenje za urezivanje za naramenik i dugu haljinu. I svaki mudar u srcu među vama, došavši neka radi sve što je naredio Gospod: šator, i zavjese, i pokrivala, i zavjese, i prečke, i stupove, i kovčeg svjedočanstva, i njegove motke, i njegov prijesto milosti, i zavjesu, i sto i sve njegove posude, i svijećnjak svjetla i sve njegove posude, i žrtvenik i sve njegove posude, i svete haljine Arona sveštenika, i haljine u kojima će služiti u njima, i tunike sinovima Aronovim sveštenstva, i ulje pomazanja, i tamjan sastava. I izašla je sva zajednica sinova Izraela od Mojsija. I donijeli su svaki ono što je donosilo njihovo srce, i koliko god se činilo njihovoj duši, kao prilog, i donijeli su prilog Gospodu za sve radove šatora svjedočanstva, i za sve njegove službe, i za sve haljine svetoga. I donijeli su muškarci od žena, svaki kome se činilo u umu, donijeli su pečate i naušnice i prstenje i ispletene lance i narukvice, svaki zlatni predmet. I svi koji su donijeli prinose od zlata Gospodu, i kod koga je nađen fin lan, i kože hijacintno plave boje i kože ovnova obojene crveno, donijeli su ih. I svi oni koji su davali prilog donijeli su srebro i bronzu kao prinose Gospodu, a oni kod kojih je nađeno nepropadljivo drvo donijeli su ga za sve radove pripreme. I svaka žena mudra umom, koja je znala rukama presti, donijela je spredene stvari: hijacint, grimiz, skarlet i fino platno. I sve žene kojima se u njihovom umu činilo da imaju mudrost, predle su kozju dlaku. I vladari su donijeli kamenje od smaragda i kamenje za punjenje za rameni dio i naprsnik, i sastave za ulje pomazanja, i sastav

tamjana. I svaki muškarac i žena čiji ih je um nosio da uđu i čine sva djela koja je Gospodin naredio da se učine kroz Mojsija, donijeli su sinovi Izraela kao prinos Gospodinu. I Mojsije reče sinovima Izraela: Evo, Bog je pozvao po imenu Besaleela, sina Urija, sina Hora, iz plemena Jude, i ispunio ga božanskim duhom mudrosti i razumijevanja, i znanja svega, da dizajnira prema svim djelima zanata, da radi zlato i srebro i bronzu, i da siječe kamen, i da obrađuje drvo, i da radi u svakom djelu mudrosti. I dao je da unaprijede u umu njemu i Elijabu, sinu Ahisamakovom, iz plemena Danovog. I ispunio ih je mudrošću, razumijevanjem, umom, da razumiju i naprave sva djela svetog, i tkane i izvezene stvari da tkaju grimizom i tankim platnom, da čine svaki posao graditeljstva i raznolikosti.

36

I učinio je Beseleel i Eliab, i svaki mudar umom, kome je bila data mudrost i znanje, da razumiju da čine sva djela prema svetim dužnostima, prema svemu što je naredio Gospod. I dao je pozvao Mojsije Beselea i Eliaba, i sve one koji imaju mudrost, kojima je Bog dao znanje u srcu, i sve one koji dobrovoljno žele pristupiti radovima, tako da ih dovrše. I uzeli su od Mojsija sve prinose koje su donijeli sinovi Izraela za sve radove svetog mjesta da ih izvrše, a oni su još primali one koje su im donosili ujutro. I dolazili su svi mudraci koji su radili na djelima svetilišta, svaki prema svom djelu koje su oni obavljali. I reče Mojsiju da narod donosi u izobilju prema radovima koje je

Gospod naredio da se učine. I naredio je Mojsije i proglasio u logoru, govoreći: Muškarac i žena neka više ne rade za prvine svetinje. I narod je bio sprečen da još prinosi. I radovi su im bili dovoljni da izvrše gradnju, i još je ostalo. I svaki vješt čovjek među radnicima napravio je svete odjeće koje su za sveštenika Arona, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju. I napravio je rameni dio od zlata, i plave, i purpura, i grimiza predenog, i tankog lana upredenog; i izrezani su listovi zlata u dlake, tako da se utku sa plavom, i sa purpurom, i sa grimizom temeljno predenim, i sa tankim lanom upredenim; tkani rad su ga napravili; rameni dijelovi koji spajaju od obje strane, tkani rad jedan u drugi isprepletani prema sebi. Od njega napraviše to prema njegovoj izradi, od zlata, i plave, i purpura, i grimiza upredenog, i tankog lana upredenog, kao što naredi Gospod Mojsiju; i napraviše oba kamena od smaragda pričvršćena i okružena zlatom, ugravirane i izrezane gravurom pečata sa imenima sinova Izraelovih; i stavi ih na ramena efoda, kamenje sjećanja na sinove Izraelove, kao što naredi Gospod Mojsiju. I napraviše naprsnik, djelo tkano u šarenosti prema djelu efoda, od zlata, i plave, i purpura, i grimiza upredenog, i tankog lana upredenog; četvrtast i dvostruk napraviše naprsnik; pedlja dužina, i pedlja širina dvostruka. I tkano je u njemu tkanje sa kamenjem u četiri reda; red kamenja, sardij i topaz i smaragd, red prvi; i red drugi, karfunkul i safir i jaspis; i red treći, ligurij i ahat i ametist; i red četvrti, krizolit i beril i oniks, okruženi zlatom i povezani zlatom. I kamenje je bilo od imena sinova Izraela, dvanaest, od njihovih imena ugravirano u pečate, svaki od svog vlastitog imena za dvanaest plemena. I oni napraviše na

naprsnik pletenice isprepletene, rad pleterije, od čistog zlata. I oni napraviše dva zlatna naramka i dva zlatna prstena, i postaviše ta dva zlatna prstena na oba kraja naprsnika. I stavili su pletene lance od zlata na prstenove na oba dijela naprsnika i na dva spoja dva pletena lanca. I stavili su ih na dva mala štita i postavili su ih na ramena efoda sprijeda. I napraviše dva zlatna prstena, i staviše ih na dva krila na kraju naprsnika, i na kraj stražnje strane efoda iznutra. I napraviše dva zlatna prstena, i staviše ih na oba ramena efoda odozdo, prema prednjoj strani, prema spoju iznad tkane trake efoda. I stegnu naprsnik od prstenova koji su na njemu u prstenove efoda, držani zajedno plavom vrpcom, ispleteni u tkaninu efoda, da se ne odvaja naprsnik od efoda, kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju. I napraviše tuniku pod efodom, tkani rad, cijelu plavu; a otvor tunike u sredini protkan isprepletano, ivicu imajući uokolo otvor nerazrješiv; I napraviše na porub tunike odozdo kao cvjetajućeg nara male nare, od plave, i grimizne, i skarletne predene, i tankog lana upredenog. I napraviše zlatna zvona, i staviše zvona na porub haljine unaokolo između nara; zlatno zvono i nar na porubu haljine unaokolo, za služenje, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. I napraviše haljine od tankog platna, tkani rad, za Arona i njegove sinove, i turbane od tankog platna, i turban od tankog platna, i donje odjeće od upredenog tankog platna, i njihove pojaseve od tankog platna, i plave, i grimizne, i crvene predene, vez rad, na način kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. I napraviše zlatnu pločicu, odvojeni dio svetog, od čistog zlata; i napisa na njoj urezana slova pečata, Svetinja Gospodu; I staviše je na plavi porub, tako da leži na turbanu odozgo, na

način na koji je Gospod zapovjedio Mojsiju.

37

I napraviše za šator deset zavjesa; dvadeset i osam lakata dužina jedne zavjese; isto je bilo za sve; i četiri lakta širina jedne zavjese. I napraviše zavjesu od plave, i grimiza, i skarletne predene, i tankog lana upredenog, tkano djelo s kerubimima; i postaviše je na četiri stuba nepropadljiva presvučena zlatom; i glavice njihove su zlatne, i podnožja njihova četiri srebrna. I napraviše zavjesu za vrata šatora svjedočanstva od plave i grimiza i skarletne predene i tankog lana upredenog, rad tkani s kerubimima; i njihovih pet stubova, i karike; i njihove glavice, i njihove kuke prekriše zlatom; i njihovih pet podnožja bronzanih. I napraviše dvorište prema jugu, zavjese dvorišta od tankog platna upredenog sto na sto; i stubovi njihovi dvadeset, i podnožja njihova dvadeset. I strana prema Sjeveru, sto na sto; i strana prema Jugu, sto na sto; i stubovi njihovi dvadeset, i baze njihove dvadeset; I strana prema moru zavjese pedeset lakata; stubovi njihovi deset, i baze njihove deset; I strana prema istoku pedeset lakata zavjese, petnaest lakata ono prema stražnjoj strani; i stubovi njihovi tri, i baze njihove tri; I na stražnjoj strani drugoj s ove i s one strane prema kapiji dvorišta, zavjese petnaest lakata; stubovi njihovi tri, i baze njihove tri; sve zavjese šatora od tankog lana upredenog. I baze njihovih stubova bronzane, i njihove kuke srebrne, i njihovi kapiteli obloženi srebrom, i stubovi obloženi srebrom, svi stubovi dvorišta; i

zavjesa vrata dvorišta, djelo vezača, od plave i grimiza i crvene predene i tankog lana upredenog; dvadeset lakata dužina, i visina i širina pet lakata, odgovarajuća platnima dvorišta; i njihovi stubovi četiri, i njihove baze četiri bronzane, i njihove kuke srebrne, i njihovi kapiteli obloženi srebrom. I svi klinovi dvorišta unaokolo bronzani, i oni obloženi srebrom. I ovo je raspored šatora svjedočanstva, kao što je bilo naređeno Mojsiju, da služba bude Levita kroz Itamara, sina sveštenika Arona. I Beseleel, sin Urija, iz plemena Juda, napravio je kao što je Gospod naredio Mojsiju, i Eliab, sin Ahisamaha, iz plemena Dan, koji je bio glavni zanatlija tkanih stvari i vezenih stvari i šarenih stvari, da tka grimizom i tankim platnom.

38

I Besalel napravi kovčeg, i obloži ga čistim zlatom iznutra i spolja; i salije za njega četiri zlatna prstena; dva na jednoj strani, i dva na drugoj strani, široke za motke, tako da se može nositi njima. I napravio je poklopac pomirenja odozgo kovčega od čistog zlata, i dva zlatna kerubima; jednog kerubima na jedan kraj poklopca pomirenja, i jednog kerubima na drugi kraj poklopca pomirenja, koji su zasjenjivali svojim krilima poklopac pomirenja. I napravio je sto postavljeni od čistog zlata, i izlio je za njega četiri prstena, dva na jednoj strani i dva na drugoj strani, široke, tako da se podiže motkama u njima. I napravio je motke kovčega i stola, i presvukao ih zlatom. I napravio je posude za sto: zdjele, kadionice, čaše i posude za lijevanje u

kojima će se lijevati, zlatne. I napravio je svijećnjak koji daje svjetlo, zlatni, čvrstu stabljiku, i grane sa obje njegove strane; od njegovih grana izdanci, od njegovih grana izdanci koji strše; tri sa ove strane, i tri sa ove strane, izjednačeni jedni sa drugima. I lampe njihove koje su na krajevima, u obliku badema, od njih, i umetci od njih, da budu svjetiljke na njima, i sedmi umetak, koji je na kraju lampe, na vrhu odozgo, čvrst, cijeli zlatni. I sedam svjetiljki na njoj, zlatnih, i hvataljke njene, zlatne, i posude za pepeo njihove, zlatne. Ovaj je obložio stubove srebrom, izlio je zlatne prstenove za stub, obložio je šipke zlatom, obložio je stubove zavjese zlatom i napravio zlatne kuke. On je napravio i prstenove šatora zlatne, i prstenove dvorišta, i prstenove za razapinjanje pokrivača odozgo bronzane; On je izlio kapitele srebrne šatora, i kapitele bronzane vrata šatora, i kapiju dvorišta; i kuke je napravio za stubove srebrne, na stubovima on ih je obložio srebrom; On je napravio kočiće šatora, i kočiće dvorišta bronzane; On je napravio oltar bronzani od kadionika bronzanih, koje su imali ljudi koji su se pobunili sa Korahovim skupom; On je napravio sve posude oltara, i kadionicu njegovu, i podnožje, i zdjele, i viljuške za meso bronzane; On je napravio oltaru rešetku, djelo mrežasto ispod kadionice pod njim do polovine njega; i stavio je na njega četiri prstena od četiri dijela rešetke oltara bronzana, široka za motke, tako da se podiže njima oltar; On je napravio ulje pomazanja sveto, i sastav tamjana čist djelo mirisara; On je napravio umivaonik bronzani, i podnožje njegovo bronzano od ogledala žena koje su postile, koje su postile kod vrata šatora svjedočanstva, u koji dan je podigao njega. I napravio je umivaonik, tako da iz njega peru

Mojsije i Aron i njegovi sinovi svoje ruke i stopala, kada ulaze u šator svjedočanstva, ili kada prilaze žrtveniku da služe, prali su se iz njega, baš kao što je Gospod naredio Mojsiju.

39

Sve zlato koje je bilo izrađeno za djela prema svemu radu svetih stvari postalo je zlato od prvina, dvadeset i devet talenata i sedam stotina dvadeset šekela prema svetom šekelu; I srebro, prilog od prebrojanih ljudi skupštine, sto talenata i hiljadu sedam stotina sedamdeset i pet šekela; jedna drahma po glavi, pola šekela, prema svetom šekelu; Svaki koji je prolazio pregled od dvadeset godina i više, u šezdeset hiljada desetina i tri hiljade pet stotina pedeset. I sto talenata srebra postalo je za livenje stotinu podnožja šatora i za podnožja zavjese, stotinu podnožja za sto talenata, talent za podnožje. I hiljadu sedamsto sedamdeset pet šekela napravio je za kuke za stubove i pozlatio je njihova podnožja i ukrasio ih. I bronza prinosa sedamdeset talenata, i hiljadu pet stotina šekela. I napraviše od nje baze vrata šatora svjedočanstva, i baze dvorišta unaokolo, i baze kapije dvorišta, i kočiće šatora, i kočiće dvorišta unaokolo, i rešetku bronzanu oltara, i sve posude oltara, i sve alate šatora svjedočanstva. I napraviše sinovi Izraelovi, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju, tako napraviše. A preostalo zlato prinosa napraviše posude za služenje u njima pred Gospodom. I preostalu ljubičastu, i grimiznu, i skerletnu napraviše haljine za službu Aronu, da služi u njima u svetinji. I donesoše haljine

Mojsiju, i šator, i posude njegove, baze i prečke njegove, i stupove. I oltar, i sve posude njegove. I ulje pomazanja, i tamjan sastava, i sviječnjak čisti, i svjetiljke njegove, svjetiljke za gorenje, i ulje za svjetlost; I sto namjene, i sve posude njegove; i hljebove postavljene; I haljine svetoga, koje su Aronove, i haljine sinova njegovih, za sveštenstvo; I platna dvorišta, i stupove; i zavjesu vrata šatora, i kapije dvorišta; I sve posude šatora, i sva oruđa njegova; i kože, kože ovnova obojene crveno, i pokrivala plava, i od ostalih pokrivala; i kočiće, i sva oruđa za radove šatora svjedočanstva; Koliko je naredio Gospod Mojsiju, tako su učinili sinovi Izraelovi sav posao; I vidio je Mojsije sve radove, i bili su ih načinili na način kako je naredio Gospod Mojsiju, tako su ih učinili, i blagoslovio ih je Mojsije.

40

I govorio je Gospod Mojsiju, govoreći: U prvom danu prvog mjeseca, na mladi mjesec, postavićeš šator svjedočanstva. I ti ćeš staviti kovčeg svjedočanstva i pokriti kovčeg zavjesom. I unesi ćeš sto i postavićeš namjeru njegovu, i unesi ćeš sviječnjak i stavićeš svjetiljke njegove. I ti ćeš postaviti zlatni oltar za paljenje tamjana ispred kovčega, i ti ćeš staviti pokrivač zavjese na vrata šatora svjedočanstva. I stavićeš oltar prinosa pored vrata šatora svjedočanstva; i stavićeš oko šatora, i sve njegove stvari ćeš posvetiti unaokolo. I uzet ćeš ulje pomazanja, i pomazat ćeš šator, i sve što je u njemu, i posvetit ćeš ga, i sve njegove posude, i bit će svet. I ti ćeš pomazati oltar prinosa i sve

njegove posude, i posvetićeš oltar, i oltar će biti svetinja nad svetinjama. I ti ćeš dovesti Arona i sinove njegove na vrata šatora svjedočanstva i oprati ih vodom. I ti ćeš obući Arona u svete haljine, i pomazaćeš ga, i posvetićeš ga, i on će mi služiti kao svećenik. I sinove njegove dovest ćeš i obući ćeš ih u haljine. I ti ćeš ih pomazati na način na koji si pomazao njihovog oca, i oni će mi služiti kao sveštenici, i biće tako da im bude pomazanje sveštenstva zauvijek, kroz njihove generacije. I Mojsije učini sve što mu je Gospod zapovjedio, tako je učinio. I dogodilo se u prvom mjesecu druge godine njihovog izlaska iz Egipta, na mlađak je postavljen šator. I Mojsije je postavio šator, stavio kapitele, umetnuo šipke i postavio stubove. I razapeo je zavjese na šator, i stavio je pokrivač šatora na njega odozgo, kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju. I uzevši svjedočanstva, stavio ih je u kovčeg; i postavio je motke pod kovčeg, i unio je kovčeg u šator, i postavio je pokrivač zavjese, i pokrio je kovčeg svjedočanstva, na način kako je zapovjedio Gospod Mojsiju. I postavio je sto u šator svjedočanstva, prema sjeveru, izvan zavjese šatora. I dodao je na nju hljebove predstavljanja pred Gospodom, na način kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. I postavio je svijećnjak u šator svjedočanstva, na stranu šatora koja je okrenuta prema jugu. I postavio je njene svjetiljke pred Gospodom, na način kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. I stavio je zlatni oltar u šator svjedočanstva nasuprot zavjese, i zapalio je na njemu tamjan od sastava, baš kao što je Gospod naredio Mojsiju. I stavio je žrtvenik za prinose pored vrata šatora. I on postavio je dvorište oko šatora i oltara, i Mojsije je završio sve radove. I oblak pokrije Šator svjedočanstva, i Šator se napuni

slavom Gospodnjom. I Mojsije nije mogao ući u Šator svjedočanstva, jer je oblak bio nad njim, a Šator se napunio slavom Gospodnjom. Kada bi se oblak podigao sa šatora, sinovi Izraela bi krenuli sa svojom prtljagom. Ako oblak ne bi otišao gore, ne bi lomili kamp sve do dana kada bi oblak otišao gore. Oblak je bio nad šatorom danju, a vatra je bila nad njim noću pred cijelim Izraelom, pri svim njihovim odlascima.

Brojevi

1

I Gospod je govorio Mojsiju u pustinji Sinaju, u šatoru svjedočanstva, prvog dana drugog mjeseca, druge godine nakon što su oni izašli iz zemlje Egipta, govoreći: Izvršite popis cijelog sabora Izraela prema rodbini, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, prema njihovim glavama; svaki muškarac od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsci Izraela, prebrojte ih sa njihovom vojskom; ti i Aron prebrojte ih. I sa vama će biti po jedan od svakog plemena, vladari prema kućama svojih očeva. I ovo su imena muškaraca koji će stati pored vas: od Rubena, Elisur sin Sediurov; od Simeona, Salamiel sin Surisadajev. Od Jude, Naason, sin Aminadaba. Od Isahara, Natanael sin Zuara; od Zebuluna, Eliab sin Helona; od sinova Josifa od Efraima, Elisama sin Amiuda; od Manasije, Gamaliel sin Pedazura. Od Benjamina, Abidan sin Gadeoni. Od Dana, Ahiezer sin Amišadaja. Od Ašera, Fagaiel, sin Ekrana. Od Gada, Elisaf, sin Raguila. Od Neftalija, Ahire sin Ainana. Ovo su pozvani skupštine, vladari plemena prema njihovim

porodicama, komandanti hiljada Izraela. I Mojsije i Aron uzeše ove muškarce pozvane po imenu. I svu skupštinu skupili su prvog dana mjeseca druge godine; i bili su registrovani prema porijeklima njihovim, prema porodicama njihovim, prema broju imena njihovih, od dvadeset godina starosti i više, svaki muškarac prema glavi njihovoj, na način koji je zapovjedio Gospod Mojsiju; i bili su prebrojani u pustinji Sinajskoj. I sinovi Rubena, prvorođenog Izraela, bili su prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, po glavi, svi muškarci od dvadeset godina starosti i naviše, svaki koji izlazi u vojsci, njihov popis od plemena Rubena, četrdeset i šest hiljada i petsto. Sinovima Šimeona prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, po glavi, svi muškarci od dvadeset godina i naviše, svaki koji izlazi u vojsci, njihov popis od plemena Šimeona, pedeset devet hiljada i tri stotine. Sinovima Jude prema njihovoj rodbini, prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Jude, sedamdeset četiri hiljade i šest stotina. Sinovima Isahara prema njihovim porodicama, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci od dvadeset godina i naviše, svaki onaj koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Isahara, pedeset četiri hiljade i četiri stotine. Sinovima Zebuluna prema njihovoj porodici, prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, po glavi,

svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Zebuluna, pedeset i sedam hiljada i četiri stotine. Sinovima Josifa, sinovima Efraima, prema njihovim porodicama, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, po glavi, svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Efraima, četrdeset hiljada i petsto. Sinovima Manasije prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci, od dvadeset godina i više, svaki onaj koji izlazi u vojsci, njihov popis od plemena Manasije, trideset i dvije hiljade i dvjesto. Sinovima Benjamina prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki onaj koji izlazi u vojsci, njihov popis od plemena Benjamina, trideset i pet hiljada i četiri stotine. Sinovima Gada prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih otaca, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki onaj koji izlazi u vojsku, njihov popis: od plemena Gada, četrdeset i pet hiljada i šest stotina i pedeset. Sinovima Dana prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, po glavi, svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Dana, šezdeset dvije hiljade i sedam stotina. Sinovima Ašera prema njihovoj porodici, prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, po glavi,

svi muškarci od dvadeset godina i više, svaki koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Ašera, četrdeset i jedna hiljada i petsto. Sinovima Naftalija prema njihovoj porodici, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih očeva, prema broju njihovih imena, prema njihovoj glavi, svi muškarci od dvadeset godina i naviše, svaki onaj koji izlazi u vojsku, njihov popis od plemena Naftalija, pedeset tri hiljade i četiri stotine. Ovo je popis koji su izvršili Mojsije i Aron i vladari Izraela, dvanaest muškaraca, po jedan muškarac za jedno pleme, prema plemenima očinskih kuća. I sav popis sinova Izraela sa njihovom snagom od dvadeset godina i naviše, svi koji izlaze da se postave u borbeni red u Izraelu, šest stotina hiljada i tri hiljade i pet stotina i pedeset. Ali Leviti iz plemena njihovih porodica nisu bili prebrojani među sinovima Izraela. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Vidi, pleme Levija nećeš prebrojati i broj njihov nećeš uzeti među sinovima Izraela. I ti postavi Levite nad šatorom svjedočanstva, i nad svim njegovim posudama, i nad svim što je u njemu. Oni će nositi šator i sve njegove posude, i oni će služiti u njemu, i oko šatora će se utaboriti. I kada se podiže šator, Leviti će ga srušiti, a kada se postavlja šator, oni će ga podići, i stranac koji se približi neka umre. I sinovi Izraela će se utaboriti, svaki čovjek u svom redu i svaki čovjek prema svom vodstvu, sa svojom snagom. A Leviti neka se utabore naokolo šatora svjedočanstva, i neće biti grijeha među sinovima Izraela. I leviti sami će čuvati stražu šatora svjedočanstva. I sinovi Izraela učinili su prema svemu što je Gospod zapovjedio Mojsiju i Aronu, tako su učinili.

2

I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu, govoreći: čovjek držeći se njega prema podjeli, prema zastavama, prema kućama očeva njihovih, neka se utabore sinovi Izraela nasuprot; u krugu šatora svjedočanstva utaboriće se sinovi Izraela. I oni koji logoruju prvi prema istoku, red logora Juda sa njihovom snagom, i vladar sinova Juda, Nason sin Aminadaba. Njegova snaga, oni koji su pregledani: sedamdeset četiri hiljade šest stotina. I oni koji se utaboruju pored plemena Isahara, i vladar sinova Isaharovih, Natanael sin Sogara. Njegova snaga, oni koji su pregledani, pedeset četiri hiljade i četiri stotine. I oni koji se utaboruju pored plemena Zebulun, i vladar sinova Zebuluna, Eliab sin Helona. Njegova snaga, oni koji su pregledani, pedeset sedam hiljada i četiri stotine. Svi pregledani iz kampa Juda, sto osamdeset hiljada i šest hiljada i četiri stotine, sa svojom snagom će krenuti prvi. Legije logora Rubena, prema jugu njihova snaga, i vladar sinova Rubenovih, Elizur sin Šedeurov. Njegova snaga, oni koji su pregledani: četrdeset šest hiljada pet stotina. I oni koji se utaboruju pored njega pleme Simeona, i vladar sinova Simeona, Salamiel, sin Sourisadaija. Njegova snaga, oni koji su pregledani: pedeset devet hiljada tristo. I oni koji postavljaju šator pored njega, pleme Gad, i vladar sinova Gada, Elisaf sin Raguela. Njegova pregledana snaga: četrdeset pet hiljada šest stotina pedeset. Svi pregledani logora Rubena, stotinu pedeset i jedna hiljada i četiri stotine i pedeset, sa svojom snagom će krenuti kao drugi. I biće uzet šator svjedočanstva i logor Levita u

sredini logora. Kao što će se utaboriti, tako će i krenuti, svaki držeći se prema svom vođstvu. Red logora Efraima od mora sa snagom njihovom, i vladar sinova Efraima, Elišama sin Emiuda. Njegova pregledana snaga, četrdeset hiljada petsto. I oni koji se utaboruju pored plemena Manasije, i vladar sinova Manasije, Gamaliel, sin Fadasura. Njegova snaga, oni koji su pregledani: trideset dvije hiljade i dvjesto. I oni koji se utaboruju pored plemena Benjamin, i vladar sinova Benjaminovih, Abidan sin Gideonijev. Njegova snaga, oni koji su pregledani, trideset i pet hiljada i četiri stotine. Svi pregledani iz logora Efraim, sto hiljada i osam hiljada i sto, sa svojom snagom će krenuti treći. Podjela logora Dana prema sjeveru sa njihovom snagom, i vladar sinova Dana, Ahiezer sin Amišadaja. Njegova vojska, oni koji su prebrojani, šezdeset dvije hiljade sedamsto. I oni koji logoruju pored njega, pleme Ašer, i vladar sinova Ašera, Fagiel sin Ekrana. Njegova snaga, oni koji su pregledani, četrdeset i jedna hiljada petsto. I oni koji logoruju pored plemena Neftalija, i vladar sinova Neftalija, Ahire sin Ainana. Njegova snaga, oni koji su pregledani: pedeset tri hiljade četiri stotine. Svi prebrojani iz logora Dana, sto pedeset sedam hiljada šest stotina; posljednji će krenuti prema svojim redovima. Ovo je popis sinova Izraela prema kućama porodica njihovih, sav popis logora sa njihovim snagama, šest stotina hiljada i tri hiljade pet stotina pedeset. Leviti pak nisu bili prebrojani među njima, kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju. I sinovi Izraela učinili su sve što je Gospod zapovjedio Mojsiju, tako su se utaborili prema svom redu, i tako su kretali, svaki prema svojim rodovima, prema kućama svojih predaka.

3

I ovo su generacije Arona i Mojsija, u dan kada je Gospod govorio Mojsiju na planini Sinaj. I ovo su imena sinova Aronovih: prvorođeni Nadab, i Abiud, Eleazar i Itamar. Ovo su imena sinova Arona, sveštenici pomazani, koje su posvetili da vrše svešteničku službu. I umrli su Nadab i Abihu pred Gospodom, prinoseći stranu vatru pred Gospodom, u pustinji Sinaj, i djece nije bilo njima; i svećeničili su Eleazar i Itamar sa Aronom, ocem njihovim. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Uzmi pleme Levija i postavi ih pred Haruna sveštenika, i služit će mu, i čuvat će straže njegove i straže sinova Izraelovih pred šatorom svjedočanstva, da obavljaju poslove šatora. I oni će čuvati sve posude Šatora svjedočanstva i straže sinova Izraelovih prema svim poslovima Šatora. I dat ćeš Levite Aronu i sinovima njegovim sveštenicima, dati kao dar; ovi su meni od sinova Izraela. I Arona i sinove njegove postavit ćeš nad šatorom svjedočanstva, i čuvat će sveštenstvo svoje, i sve stvari prema oltaru, i unutar zavjese, a stranac koji dodirne umrijet će. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, i evo ja sam uzeo Levite iz sredine sinova Izraela umjesto svakog prvorođenog koji otvara maternicu od sinova Izraela; otkup njihov će biti, i Leviti će biti moji. Meni pripada svaki prvorođeni, jer u dan kada sam udario svako prvorođeno u zemlji Egipta, posvetio sam sebi svako prvorođeno u Izraelu, od čovjeka do stoke, meni će pripadati, ja Gospod. I Gospod je govorio Mojsiju u pustinji Sinaj, govoreći: Prebroj sinove Levija prema kućama očeva njihovih, prema

klanovima njihovim; svakog muškog od mjesec dana i starije, prebrojte ih. I posjetili su ih Mojsije i Aron kroz glas Gospoda, na način koji im je Gospod naredio. I ovo su bili sinovi Levija po njihovim imenima: Gedson, Kaat i Merari. I ovo su imena sinova Gedsonovih prema njihovim klanovima: Lobeni i Semei. I sinovi Kaata prema njihovim klanovima: Amram i Isaar, Hebron i Ozijel. I sinovi Merarija prema njihovim klanovima, Mooli i Musi, ovo su klanovi Levita prema kućama njihovih porodica. Geršonu pripadaju ljudi Lobenija i ljudi Šimeija; ovi su ljudi Geršona. Popis njih prema broju svih muškaraca od jednog mjeseca starosti i naviše, njihov popis, sedam hiljada pet stotina. I sinovi Gershona će se utaboriti iza šatora prema moru. I vladar kuće porodice naroda Gedsona, Elisaf sin Daela. I straža sinova Geršonovih u šatoru svjedočanstva: šator i pokrivač, i pokrivač vrata šatora svjedočanstva, i platna dvorišta, i zavjesa kapije dvorišta koja je kod šatora, i preostalo od svih poslova njegovih. Kohatu: narod Amramov jedan, i narod Izharov jedan, i narod Hebronov jedan, i narod Uzielov jedan; ovo su narodi Kohatovi prema broju. Svi muškarci od mjesec dana starosti i stariji, osam hiljada šest stotina, čuvajući stražu svetih stvari. Narodi sinova Kaata će se utaboriti sa strane šatora prema jugu. I poglavar očinskih kuća naroda Kaata, Elisafan sin Ozijela. I njihova straža je kovčeg, stol, svijećnjak, oltari, posude svetinje kojima služe, pokrivač i sva njihova djela. I vladar nad vladarima Levita, Eleazar, sin sveštenika Arona, postavljen da čuva stražu svetih stvari. Merariju pripadaju narod Mooli i narod Musi; ovi su narodi Merarija. Njihov popis prema broju, svaki muškarac od mjesec dana i stariji, iznosio je šest hiljada pedeset. I vladar kuće

očeva naroda Merarija, Suriel sin Abihailov, utaboriće se sa strane šatora prema sjeveru. Popis dužnosti sinova Merarija: kapitele šatora, i prečke njegove, i stubove njegove, i baze njegove, i sve posude njihove, i radove njihove, i stubove dvorišta unaokolo, i baze njihove, i kočiće, i užad njihovu. Oni koji logoruju prema pročelju šatora svjedočanstva s istoka, Mojsije i Aron i njegovi sinovi, čuvajući straže svetilišta za sinove Izraela, a stranac koji ga dodirne, umrijet će. Sav popis Levita koje su popisali Mojsije i Aron po glasu Gospodnjemu prema njihovim klanovima, svi muškarci od mjesec dana i naviše, dvadeset i dvije hiljade. I Gospodar reče Mojsiju: Prebroj sve prvorođene muškarce među sinovima Izraela od mjesec dana starosti pa naviše, i uzmi njihov broj po imenu. I uzet ćeš Levite meni, ja Gospod, umjesto svih prvorođenih sinova Izraela, i stoku Levita umjesto svih prvorođenih u stoci sinova Izraela. I Mojsije je posjetio na način kako je Gospod zapovjedio svako prvorođeno među sinovima Izraela. I postadoše svi prvorođeni muškarci prema broju po imenu, od mjesec dana i naviše, prema njihovom popisu, dvadeset i dvije hiljade dvjesto sedamdeset i tri. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Uzmi Levite umjesto svih prvorođenih sinova Izraela, i stoku Levita umjesto njihove stoke, i Leviti će biti moji; ja sam Gospod. I otkupnina dvjesto sedamdeset i tri, oni koji prelaze broj Levita od prvorođenih sinova Izraela. I uzet ćeš pet šekela po glavi, prema svetom didrahmu uzet ćeš, dvadeset obola po šekelu. I dat ćeš srebro Aronu i sinovima njegovim, otkup onih koji prelaze među njima. I Mojsije uze srebro, otkup od prekobrojan, za otkupljenje Levita. Od prvorođenih sinova Izraela uzeo je

srebro, hiljadu tri stotine šezdeset pet šekela, prema svetom šekelu. I dao je Mojsije otkupninu onih koji su premašivali Aronu i njegovim sinovima, po glasu Gospoda, na način kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

4

I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu govoreći: uzmi glavni broj sinova Kaata iz sredine sinova Levija, prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina, svaki koji ulazi da služi, da čini sva djela u šatoru svjedočanstva. I ovo su djela sinova Kaata u Šatoru svjedočanstva, svetinja nad svetinjama. I Aron i njegovi sinovi će ući, kada se logor podiže, i oni će skinuti zavjesu koja zasjenjava, i pokriti će njom kovčeg svjedočanstva, i staviti će na nj pokrivač od plave kože, i prebaciti će na nj cijelu plavu haljinu odozgo, i provući će motke. I na sto koji je postavljen stavit će svepurpurnu odjeću, i zdjele, i kadionice, i čaše, i posude za lijevanje u kojima se lijeva, a hljebovi koji su neprestano na njemu bit će. I oni će staviti na nju grimiznu odjeću i pokriti je hijacintnim kožnim pokrivačem, i provući će kroz nju motke. I oni će uzeti plavu odjeću i pokriti svijećnjak koji daje svjetlo, i njegove lampe, i njegove hvataljke, i njegove posude za izlivanje, i sve posude ulja kojima služe u njima. I oni će je staviti, zajedno sa svim njenim posudama, u plavi kožni pokrivač i položit će je na nosila. I na zlatni oltar stavit će plavu haljinu i pokriti će ga plavim kožnim pokrivačem, i provući će

njegove motke. I oni će uzeti sve posude za službu kojima služe u svetinji, i stavit će ih u plavu tkaninu, i pokriti će ih pokrivačem od plave kože, i stavit će ih na motke. I pokrivač će staviti na žrtvenik, i pokriće ga odjeću svepurpurnom. I oni će staviti na njega sve posude kojima služe na njemu u njima, i kadionice, i viljuške za meso, i zdjele, i poklopac, i sve posude oltara; i stavit će na njega pokrivač kožni plavi, i provući će njegove motke; i uzet će odjeću grimiznu, i pokriti će umivaonik i njegovu podnožju, i stavit će ga u pokrivač kožni plavi, i stavit će na motke, i završit će Aron i njegovi sinovi, pokrivajući svete stvari, i sve posude svete, u podizanju logora; i poslije ovoga ući će sinovi Kahatovi nositi, i neće dodirnuti svetih stvari, da ne umru; ove stvari nosit će sinovi Kahatovi u šatoru svjedočanstva. Nadzornik Eleazar, sin Aarona svećenika: ulje za svjetlo i tamjan sastava i žrtva prema danu i ulje pomazanja, nadzor cijelog šatora i sve što je u njemu u svetinji, u svim radovima. I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu, govoreći: Ne uništite narod plemena Kahatovog iz sredine Levita. Ovo učinite njima, i živjet će i neće umrijeti, kada se budu približavali svetim stvarima svetih; Aron i njegovi sinovi neka se približe, i postavit će ih svakog prema njegovom zadatku, i neće ući da vide iznenada svete stvari, i umrijet će. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, uzmi popis sinova Geršonovih, i to prema kućama otaca njihovih, prema plemenima njihovim, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina prebroj ih, svaki onaj koji ulazi da služi, da obavlja poslove svoje u šatoru svjedočanstva. Ovo je služba naroda Gershona, služiti i nositi. I kože šatora, i šator svjedočanstva, i pokrivač njegov, i plavi

pokrivač koji je na njemu odozgo, i pokrivač vrata šatora svjedočanstva, i zavjese dvorišta koje su kod šatora svjedočanstva, i suvišne stvari, i sve posude za službu kojima služe - to će oni učiniti. Prema riječima Arona i njegovih sinova biće služba sinova Gedsonovih prema svim njihovim službama i prema svim njihovim djelima, i nadgledaćeš ih po imenu sve što je pripremljeno po njima. Ovo je služba sinova Gedsonovih u šatoru svjedočanstva, i straža njihova u ruci Itamara, sina Aronovog sveštenika. Sinovi Merarija prema plemenima njihovim, prema kućama otaca njihovih, prebrojte ih, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina prebrojte ih, svaki koji ulazi da služi poslove šatora svjedočanstva. I ovo su dužnosti onih koji nose od strane njih prema svim njihovim poslovima u šatoru svjedočanstva: kapitele šatora, i prečke, i stubove njegove, i baze njegove, i pokrivač, i baze njihove, i stubovi njihovi, i pokrivač vrata šatora, i stubove dvorišta unaokolo, i baze njihove, i stubove zavjese kapije dvorišta, i baze njihove, i kočiće njihove, i užad njihovu, i sve posude njihove, i sve službe njihove; po imenima prebrojte ih, i sve posude straže onih koji nose od strane njih. Ovo je služba naroda sinova Merarija u svim njihovim djelima u šatoru svjedočanstva, pod rukom Itamara, sina Arona sveštenika. I Musa i Aron i vladari Izraela popisali su sinove Kahata prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, od dvadeset i pet godina i više do pedeset godina, svaki koji ulazi da služi i da radi u šatoru svjedočanstva. I njihovo prebrojavanje prema njihovim klanovima iznosilo je dvije hiljade sedam stotina pedeset. Ovo je popis naroda Kaata, svi koji su služili u šatoru svjedočanstva,

kao što su popisali Mojsije i Aron po glasu Gospoda, preko Mojsija. I sinovi Geršona bili su prebrojani prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina, svaki koji ulazi da služi i da radi poslove u šatoru svjedočanstva. I dogodilo se da je popis njihov, prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih porodica, bio dvije hiljade šest stotina trideset. Ovo je popis naroda sinova Gedsonovih, svi koji su služili u šatoru svjedočanstva, koje su popisali Mojsije i Aron po glasu Gospodnjemu, preko Mojsija. Bili su prebrojani i narod sinova Merarija prema njihovim plemenima, prema kućama njihovih otaca, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina, svaki koji ulazi da služi u poslovima šatora svjedočanstva. Desilo se da je njihovo prebrojavanje prema njihovim klanovima, prema kućama njihovih porodica, bilo tri hiljade dvjesto. Ovo je popis naroda sinova Merarijevih, koje su popisali Mojsije i Aron po glasu Gospodnjemu, kroz ruku Mojsijevu. Svi popisani, koje su popisali Mojsije i Aron i vladari Izraela, Leviti, prema klanovima i prema kućama njihovih očeva, od dvadeset i pet godina i naviše do pedeset godina, svaki koji ulazi na posao poslova i poslove koji se nose u šatoru svjedočanstva. I oni koji su bili prebrojani bili su osam hiljada pet stotina osamdeset. Kroz glas Gospoda posjetio ih je rukom Mojsija, čovjeka po čovjeka prema njihovim djelima i prema onome što oni podižu, i bili su prebrojani na način kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

5

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Naredi sinovima Izraela da pošalju iz logora sve gubave, i sve one sa izljevom, i sve nečiste po duši. Od muškog do ženskog, pošaljite van iz logora, i neće oskvrnuti njihove logore u kojima ja boravim među njima. I učiniše tako sinovi Izraela i poslali su ih van logora, kao što je govorio Gospod Mojsiju, tako učiniše sinovi Izraela. I Gospod je govorio Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraela govoreći: čovjek ili žena, ko god učini bilo koji od svih ljudskih grijeha, i zanemarivanjem zanemari i ta duša bude kriva, ispovjediće grijeh koji je učinio, i nadoknadiće prijestup; glavni iznos i njegov peti dio dodaće na to, i nadoknadiće onome protiv koga je zgriješio. Ako čovjek nema osvetnika, tako da mu se vrati prijestup prema njemu, prijestup koji se vraća pripada Gospodu i biće svešteniku, osim ovna pomirenja kroz kojeg će se pomiriti za njega. I sve prvine prema svim svetim stvarima koje se posvećuju među sinovima Izraela, koliko god da prinesu Gospodu, svešteniku će biti; i svačije posvećene stvari, njegove će biti; i što čovjek da svešteniku, njegovo će biti. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, govori sinovima Izraela, i reći ćeš njima, ako bilo kojeg čovjeka prestupa žena njegova, i prezirući prezre ga, i legne neko sa njom ležaj sjemena, i sakrije se od očiju muža njenog, i sakrije se, ona pak je oskrnavljena, i svjedok nije bio sa njom, i ona nije bila uhvaćena, i dođe na njega duh ljubomore, i ljubomori se na ženu njegovu, ona pak je oskrnavljena, ili dođe na njega duh ljubomore, i ljubomori se na ženu njegovu, ona pak nije oskrnavljena, i donijet će čovjek ženu svoju svešteniku, i donijet će dar za nju, desetinu efe brašna ječmenog; neće izliti na to ulje, niti će staviti na to

tamjan; jer je žrtva ljubomore, žrtva sjećanja, podsjećajuća na grijeh. I svećenik će je donijeti i postaviti je pred Gospoda. I svećenik će uzeti čistu živu vodu u zemljanom sudu, i od zemlje koja je na tlu šatora svjedočanstva, i svećenik će, uzevši je, baciti u vodu. I svećenik će postaviti ženu pred Gospodom i otkriti će glavu žene, i dat će na njene ruke žrtvu sjećanja, žrtvu ljubomore, a u ruci svećenika bit će voda gorke vode ovog prokletstva. I svećenik će staviti je pod zakletvu i reći će ženi: Ako niko nije spavao s tobom, ako nisi sagriješila da budeš okaljana pod tvojim vlastitim mužem, nevina budi od ove gorke proklete vode. Ako si ti sagriješila budući udata, ili si se oskrnila, i neko je ležao s tobom, osim muža tvoga; I zakleće sveštenik ženu zakletvama ovog prokletstva, i reći će sveštenik ženi, neka te Gospod učini prokletstvom i zakletvom usred naroda tvoga, kada Gospod učini da bedro tvoje otpadne, i stomak tvoj da otekne. I ući će ova prokleta voda u tvoj trbuh da napuha stomak i da otpadne tvoje bedro, i žena će reći: Neka bude, neka bude. I svećenik će napisati ova prokletstva u knjigu i izbrisaće ih u vodu gorke vode prokletstva. I napojiće ženu vodom ukora prokletstva, i ući će u nju prokleta voda ukora. I svećenik će uzeti iz ruke žene žrtvu ljubomore, i stavit će žrtvu pred Gospodom, i donijet će je ka oltaru. I svećenik će uzeti šaku od žrtve, njezin memorijal, i će ga prinijeti na žrtvenik, i poslije. Ova voda će napojiti ženu. I biće, ako bude okaljana i to promakne njenog muža, ući će u nju voda gorkog ukora, prokleta, i nadut će joj se stomak i otpast će joj bedro, i žena će biti prokletstvo svom narodu. Ako žena nije okaljana i čista je, biće nevina i začeće sjeme. Ovo je zakon o ljubomori, kada udata

žena prekorači i bude okaljana. Ili čovjek koji, ako dođe na njega duh ljubomore i bude ljubomoran na svoju ženu, i postavi svoju ženu pred Gospodom, i učini njoj sveštenik sav ovaj zakon, i nevin će biti čovjek od grijeha; i ona žena će primiti svoj grijeh.

6

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela, i reći ćeš im: čovjek ili žena, koji bi veoma zavjetovao zavjet da posveti čistotu Gospodu, od vina i jakog pića biće očišćen; i ocat od vina i ocat od jakog pića neće piti; i što god se proizvodi od grožđa neće piti; i svježe grožđe i suho grožđe neće jesti sve dane svog zavjeta; od svega što postaje od vinove loze, vino od kožica grožđa do sjemenke neće jesti sve dane posvećenja; britva neće doći na njegovu glavu, dok ne budu ispunjeni dani koliko je zavjetovao Gospodu; svet će biti gajiti kosu vlasi glave sve dane zavjeta Gospodu; ni na jednu umrlu dušu neće ući ni na oca i majku, i ni na brata i ni na sestru, neće se oskvrnuti na njih kada oni umru, jer zavjet Boga njegovog je na njemu na njegovoj glavi; Sve dane svog zavjeta svet će biti Gospodu. Ako li neko iznenada umre kraj njega, odmah će glava njegova zavjeta biti oskrnjavljena, i obrijaće svoju glavu onog dana kada bude očišćen, sedmog dana će biti obrijana. I osmog dana donijeće dvije grlice ili dva mlada goluba svešteniku, na vrata šatora svjedočanstva. I svećenik će učiniti jednu za grijeh, i jednu za žrtvu paljenicu; i svećenik će izvršiti pomirenje za njega za ono što je sagriješio u vezi duše; i posvetiće njegovu glavu na onaj

dan, kojim je bio posvećen Gospodu, dane zavjeta; i donijeće jagnje od godinu dana za prijestup; i raniji dani će biti bezvrijedni, jer je bila okaljana glava njegovog zavjeta. I ovo je zakon onoga koji se zavjetovao: na dan kada ispuni dane svog zavjeta, donijet će sam kod vrata šatora svjedočanstva. I prinijeti će dar njegov Gospodu: jagnje godišnje besprijekorno jedno za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko godišnje jedno besprijekorno za grijeh, i ovna jednog besprijekornog za spasenje, i korpu beskvasnih od finog brašna, hljebove miješane u ulju, i kolače beskvasne pomazane u ulju, i žrtvu njihovu, i ljevanicu njihovu. I svećenik će donijeti pred Gospoda i izvršit će obred za grijeh njegov i paljenicu njegovu. I ovna će prinijeti kao žrtvu spasenja Gospodinu na korpi beskvasnih hljebova, i svećenik će prinijeti njegovu žrtvu i njegovo lijevanje. I brijaće se onaj koji je zavjetovao pored vrata šatora svjedočanstva glavu svog zavjeta, i stavit će dlake na vatru koja je pod žrtvom spasenja. I svećenik će uzeti kuhanu pleću od ovna, i jedan beskvasni hljeb iz korpe, i jedan beskvasni kolač, i stavit će ih na ruke onoga koji je zavjetovao nakon što se obrijao za svoj zavjet, i svećenik će ih prinijeti kao prinošenje pred Gospodom; sveto će biti svećeniku sa grudima prinošenja i sa plećom prinošenja; i nakon ovoga pit će onaj koji je zavjetovao vino. Ovo je zakon onoga koji se zavjetovao, koji bi zavjetovao Gospodinu dar svoj Gospodinu o zavjetu, osim onoga što bi mogla pružiti ruka njegova, prema snazi zavjeta njegovog koji bi zavjetovao prema zakonu čistoće. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori Harunu i sinovima njegovim, govoreći: Ovako ćete blagosloviti sinove Izraela, govoreći njima: Neka te blagoslovi Gospod i neka te čuva. Neka

Gospodin obasja svoje lice na tebe i smiluje ti se. Neka Gospod podigne lice svoje na tebe i neka ti da mir. I oni će staviti moje ime na sinove Izraela, i ja, Gospod, ću ih blagosloviti.

7

I desilo se u dan kada je Mojsije završio da podigne šator, i pomazao ga je, i posvetio ga je, i sve njegove posude, i oltar, i sve njegove posude, i pomazao ih je, i posvetio ih. I donijeli su vladari Izraela, dvanaest vladara kuća očeva njihovih, ovi vladari plemena, ovi koji su stajali na pregledu. I donijeli su svoj dar pred Gospodom: šest pokrivenih kola i dvanaest volova, po kola od dva poglavara i po tele od svakog, i donijeli su ih pred šator. I reče Gospod Mojsiju, govoreći: Uzmi od njih, i biće za poslove službe šatora svjedočanstva, i daćeš ih levitima, svakom prema njegovoj službi. I pošto je uzeo Mojsije kola i volove, dao ih je Levitima. I dva kola i četiri vola dao je sinovima Gedsonovim prema njihovim službama. I četiri kola i osam volova dao je sinovima Merari prema njihovim službama, kroz Itamara sina Arona sveštenika. I sinovima Kaata nije dao, jer imaju stvari službe svetog koje će nositi na ramenima. I donijeli su vladari darove za posvećenje oltara u dan kada ga je pomazao, i donijeli su vladari svoje darove pred oltar. I reče Gospod Mojsiju: po jedan vladar dnevno, vladar po dnevno, oni će prinijeti svoje darove za posvećenje žrtvenika. I bio je onaj koji je prinosio svoj dar prvog dana Naason, sin Aminadaba, vladar plemena Jude. I doneo je svoj dar, jednu srebrnu zdjelu,

težine sto trideset, jednu srebrnu čašu od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomešanog u ulju za žrtvu. Jedan zlatni kadioničar od deset šekela, pun tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Nasona, sina Aminadabova. Drugog dana donio je Natanael, sin Sogara, vladar plemena Isahar. I on je donio svoj dar: jednu srebrnu zdjelu, težine sto trideset šekela, jednu srebrnu čašu od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomiješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jedno jednogodišnje za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh. I dvije junice za žrtvu spasenja, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica; to je dar Natanaela, sina Sogarovog. Trećeg dana vladar sinova Zebuluna, Eliab sin Helona. Dar njegov, jedna srebrna zdjela, stotinu i trideset težina njegova; jedna srebrna čaša, sedamdeset šekela prema svetom šekelu; oboje puno finog brašna pomiješanog u ulju za žrtvu; jedna kadionica od deset zlatnih, puna tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jarčeva, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Eliaba, sina Hailona. Četvrtog dana vladar sinova Ruvimovih, Elisur, sin Sediurov. Dar njegov, jedna srebrna zdjela, stotinu i trideset težina njegova; jedna srebrna čaša, sedamdeset šekela prema svetom šekelu; oboje puno finog brašna pomiješanog u ulju za

žrtvu; jedna kadionica od deset zlatnih, puna tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Elisura, sina Sediura. Petog dana, vladar sinova Simeonovih, Salamiel sin Zurisadajev. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomiješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Salamiela, sina Sourisadaijevog. Šestog dana vladar sinova Gadovih, Eliasaph sin Raguelov. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna miješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jedno jednogodišnje za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh. I dva junice za žrtvu spasenja, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica - to je dar Elisafa, sina Raguilova. Sedmog dana vladar sinova Efraima, Elišama sin Amiud. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, oboje pune finog brašna pomiješanog u ulju za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za

grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Elisama, sina Amiuda. Osmog dana vladar sinova Manasije, Gamaliel sin Fadasura. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomiješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jedno godišnje za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh; I za žrtvu zahvalnu junice dvije, ovnova pet, jaraca pet, jagnjica godišnjih pet; ovo je dar Gamaliela sina Fadasurovog. Devetog dana vladar sinova Benjaminovih, Abidan sin Gideonija. Dar njegov, jedna srebrna zdjela, stotinu i trideset težina njegova; jedna srebrna čaša, sedamdeset šekela prema svetom šekelu; oboje puno finog brašna pomiješanog u ulju za žrtvu; jedna kadionica od deset zlatnih, puna tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jedno jednogodišnje za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Abidana, sina Gadeonijevog. Desetog dana vladar sinova Danovih, Ahiezer, sin Amišadajev. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomiješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Jedno tele od goveda, jednog ovna, jedno jagnje staro godinu dana za žrtvu paljenicu, i jednog jarca od koza za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jarčeva, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je bio dar Ahiezera, sina Amisadaja. Dana jedanaestog vladar sinova Ašera, Fagiel

sin Ekrana. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna miješanog s uljem za žrtvu. Kadionica jedna od deset zlatnika, puna tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jednogodišnje jedno za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Fagiela, sina Ehranovog. Dvanaestog dana vladar sinova Neftalijevih, Ahira, sin Ainanov. Njegov dar: jedna srebrna zdjela, težine sto trideset šekela, jedna srebrna čaša od sedamdeset šekela prema svetom šekelu, obje pune finog brašna pomiješanog s uljem za žrtvu. Kadionicu jednu od deset zlatnika, punu tamjana. Tele jedno od goveda, ovan jedan, jagnje jedno jednogodišnje za žrtvu paljenicu, i jarac od koza jedan za grijeh. I za žrtvu spasenja: dvije junice, pet ovnova, pet jaraca, pet jednogodišnjih jagnjica. Ovo je dar Ahire, sina Einana. Ovo je posvećenje oltara na dan kada ga je pomazao, od vladara sinova Izraela: dvanaest srebrnih zdjela, dvanaest srebrnih čaša, dvanaest zlatnih kadionica. Trideset i sto šekela bila je jedna zdjela, i sedamdeset šekela bila je jedna činija; sve srebro posuda iznosilo je dvije hiljade i četiri stotine šekela, prema svetom šekelu. Dvanaest zlatnih kadilnica punih tamjana, sve zlato kadilnica, stotinu dvadeset zlatnika. Svi volovi za paljenicu: dvanaest teladi, dvanaest ovnova, dvanaest jednogodišnjih janjaca, sa njihovim žrtvama i njihovim ljevanicama, i dvanaest jaraca od koza za grijeh. Sva goveda za žrtvu spasenja: dvadeset četiri junice, šezdeset ovnova, šezdeset jednogodišnjih jaraca, šezdeset jednogodišnjih jagnjadi bez

mane. Ovo je posvećenje oltara, nakon što su mu ispunjene ruke i nakon što je pomazan. Kada je Mojsije ulazio u šator svjedočanstva da govori s njim, čuo je glas Gospoda koji je govorio prema njemu odozgo s poklopca pomirenja, koji je na kovčegu svjedočanstva, između dva heruvima, i govorio je prema njemu.

8

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: govori Aronu i reći ćeš mu, kada postavljaš lampe, prema prednjoj strani svijećnjaka će davati svjetlo sedam lampi. I učinio je tako Harun: od jedne strane prema prednjoj strani svijećnjaka zapalio je svjetiljke njegove, kao što je naredio Gospod Mojsiju. I ovo je izrada svijećnjaka: čvrst, zlatan, stabljika njegova i ljiljani njegovi, čvrsto cijelo; prema obliku koji je pokazao Gospod Mojsiju, tako je napravio svijećnjak. I Gospod je govorio Mojsiju govoreći: uzmi Levite iz sredine sinova Izraela i očistićeš ih. I tako ćeš učiniti njima njihovo pročišćenje: pospat ćeš ih vodom pročišćenja, i brijač će doći na svako njihovo tijelo, i oprat će njihove odjeće, i bit će čisti. I oni će uzeti jedno tele od goveda, i za ovu žrtvu fino brašno pomiješano u ulju, i jednogodišnje tele od goveda uzeći ćeš za grijeh. I privešćeš Levite pred šator svjedočanstva; i sabraćeš sav skup sinova Izraela; I privešćeš Levite pred Gospoda, i sinovi Izraela će položiti svoje ruke na Levite; I Aron će odvojiti Levite kao prinos pred Gospodom od sinova Izraela; i oni će biti da obavljaju poslove Gospoda. A

Leviti će staviti ruke na glave teladi, i ti ćeš prinijeti jednog za grijeh, a jednog za paljenicu Gospodu, da se izvrši pomirenje za njih. I ćeš postaviti Levite pred Gospodom, i pred Aronom, i pred sinovima njegovim, i ćeš ih dati kao dar pred Gospodom; I ćeš odvojiti Levite iz sredine sinova Izraela; i oni će biti moji. I poslije ovoga će ući Leviti da rade poslove u šatoru svjedočanstva, i očistićeš ih, i vratićeš ih pred Gospodom. Jer kao dar dati, ovi su meni iz sredine sinova Izraela, umjesto svih prvorođenih koji otvaraju svaku maternicu iz sinova Izraela, uzeo sam ih sebi. Jer meni pripada svaki prvorođeni među sinovima Izraela, od ljudi do stoke; onog dana kada sam udario svako prvorođeno u zemlji Egipta, posvetio sam ih sebi, i uzeo sam Levite umjesto svakog prvorođenog među sinovima Izraela. I dao sam Levite kao dar Aronu i njegovim sinovima iz sredine sinova Izraela, da obavljaju poslove sinova Izraela u šatoru svjedočanstva i da čine pomirenje za sinove Izraela, i neće biti među sinovima Izraela onoga koji se približava svetim stvarima. I učinio je Mojsije i Aron i sva skupština sinova Izraela Levitima kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju o Levitima, tako su im učinili sinovi Izraela. I Leviti su se očistili i oprali svoju odjeću, i Aron ih je predao kao dar pred Gospodom, i Aron je izvršio pomirenje za njih da bi ih očistio. I nakon ovoga ušli su Leviti da vrše svoju službu u Šatoru svjedočanstva pred Aronom i pred njegovim sinovima, kao što je Gospod zapovjedio Mojsiju o Levitima, tako su im učinili. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, ovo je to o Levitima: od dvadeset i pet godina starosti i naviše, ući će da rade u šatoru svjedočanstva; I od pedeset godina starosti odvojiće se od službe, i neće više raditi. I brat

njegov će služiti u šatoru svjedočanstva da čuva straže, ali poslove neće raditi; tako ćeš postupiti sa Levitima u njihovim stražama.

9

I Gospod je govorio Mojsiju u pustinji Sinaj u drugoj godini, pošto su oni izašli iz zemlje Egipta, u prvom mjesecu, govoreći, reci, i neka sinovi Izraela čine Pashu u njeno vrijeme, četrnaestog dana prvog mjeseca prema večeri, učinit ćeš to u određena vremena; prema njegovom zakonu i prema njegovom propisu učinit ćeš to. I govorio je Mojsije sinovima Izraelovim da učine Pashu na početku četrnaestog dana mjeseca u pustinji Sinajskoj. Kao što je Gospodin zapovijedao Mojsiju, tako su učinili sinovi Izraela. I došli su ljudi koji su bili nečisti na duši čovjeka, i nisu mogli učiniti pashu u onaj dan; i pristupili su pred Mojsija i Arona u onaj dan; I rekli su oni ljudi njemu: mi smo nečisti na duši čovjeka; zar dakle treba da budemo uskraćeni da prinesemo dar Gospodu prema njegovom vremenu u sredini sinova Izraela? I rekao je Mojsije njima: Stanite ovdje, i čuću šta zapovijeda Gospod o vama. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela, govoreći: čovjek, čovjek koji ako postane nečist na duši čovjeka, ili na putu daleko od vas, ili u vašim generacijama, i učiniće pashu Gospodu u drugom mjesecu u četrnaestom danu; prema večeri učiniće to, na beskvasnim hljebovima i gorkim travama ješće to. Neće ostaviti ništa od njega do jutra, i kost neće slomiti od njega, prema

zakonu Pashe učinit će to. I čovjek koji bude čist i ne bude na dalekom putu, pa zakasni da učini pashu, ta duša će biti uništena iz svog naroda, jer nije donio dar Gospodu u njegovo vrijeme; taj čovjek će ponijeti svoj grijeh. Ako stranac pristupi prema vama u vašoj zemlji i učini pashu Gospodu prema zakonu pashe i prema njegovoj uredbi, učiniće to. Jedan zakon biće za vas i za stranca i za domoroca zemlje. I na dan kada je bio postavljen šator, oblak je pokrio šator, kuću svjedočanstva, i uveče je na šatoru bio kao oblik vatre do jutra. Tako je bilo neprestano, oblak ju je pokrivao danju, a oblik vatre noću. I kada bi se oblak podigao od šatora, poslije toga bi krenuli sinovi Izraela, i na mjestu gdje bi se oblak zaustavio, tamo bi se utaborili sinovi Izraela. Kroz zapovijed Gospoda će se utaboriti sinovi Izraela, i kroz zapovijed Gospoda će krenuti. Sve dane u kojima oblak zasjenjuje šator, utaboriće se sinovi Izraela. I kada se oblak zadrži nad šatorom više dana, sinovi Izraela će čuvati stražu Boga i neće odlaziti. I biće kada oblak pokriva šator izvjestan broj dana, na glas Gospoda će se utaboriti, i na zapovijest Gospoda će krenuti na put. I biće kada se oblak spusti od večeri do jutra, i kada se oblak podigne ujutro, tada će krenuti danju ili noću. Mjesec dana dok preovlađujući oblak zasjenjuje nad njim, utaboriće se sinovi Izraela i neće odlaziti. Zato što su po zapovijesti Gospodnjoj kretali, stražu Gospodnju su držali po zapovijesti Gospodnjoj u ruci Mojsijevoj.

10

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Napravi sebi dvije trube od srebra; kovane ćeš ih napraviti; i biće ti da sazoveš skupštinu i da pokreneš logore. I trubiti ćeš u njima, i sabraće se sav sabor na vrata šatora svjedočanstva. A ako u jednoj zatrube, prići će k tebi svi vladari, vođe Izraela. I trubit ćete signal, i krenit će logori koji logore na istoku; i trubit ćete signal drugi, i krenit će logori koji logore na jugu; i trubit ćete signal treći, i krenit će logori koji logore kod mora; i trubit ćete signal četvrti, i krenit će logori koji logore prema sjeveru; sa signalom trubit će pri kretanju njihovom. I kada skupite skupštinu, zatrubit ćete, ali ne sa znakom. I sinovi Aronovi, svještenici, trubiće u trube, i to će vam biti vječna uredba za vaša pokoljenja. Ako pak izađete u rat u vašoj zemlji protiv neprijatelja koji su vam se suprotstavili, i zatrubite u trube, bićete zapamćeni pred Gospodom i bićete spašeni od vaših neprijatelja. I u danima vaše radosti, i na vašim svetkovinama, i na vašim mladim mjesecima, svirat ćete trubama na paljenicama i na žrtvama vašeg spasenja, i bit će vama sjećanje pred vašim Bogom, ja Gospodin, Bog vaš. I dogodilo se u drugoj godini, u drugom mjesecu, dvadesetog dana mjeseca, da se oblak podigao od šatora svjedočanstva. I sinovi Izraela krenuše sa svojim zalihama u pustinji Sinaj, i oblak stade u pustinji Farana. I oni krenuše prvi prema riječi Gospodnjoj preko Mojsija. I sinovi Judini podigoše tabor prvi sa svojom vojskom, a nad njihovom vojskom bijaše Nason, sin Aminadabov. i nad vojskom plemena sinova Isaharovih, Natanael sin Sogarov. I nad snagom plemena sinova Zebuluna, Eliab, sin Helona. I oni će srušiti šator, i krenut će sinovi Gedsona i sinovi Merarija koji nose šator. I podigli su odred

logora Rubena sa njihovom silom; i nad njihovom silom bio je Elizur, sin Šedeura; I nad silom plemena sinova Šimeona bio je Šelumiel, sin Zurišadaja. I nad vojskom plemena sinova Gadovih, Elisaf sin Raguelov. I sinovi Kahatovi će krenuti noseći svete stvari, i podići će šator dok ne stignu. I oni će krenuti red tabora Efraima sa svojom snagom, i nad njihovom snagom Elisama, sin Amiudov. I nad vojskom plemena sinova Manasijevih, Gamaliel sin Fadasurov. I nad vojskom plemena sinova Benjaminovih, Abidan sin Gideonija. I krenut će red logora sinova Danovih, posljednji od svih logora, sa njihovom snagom; i nad njihovom snagom, Ahiezer sin Amišadaja. I nad vojskom plemena sinova Ašera, Fagiel sin Ekrana. I nad vojskom plemena sinova Neftalimovih, Ahira sin Enanov. Ove vojske sinova Izraela krenule su sa svojom snagom. I reče Mojsije Hobaba, sinu Raguila Madijanina, zetu Mojsija: Mi odlazimo u mjesto koje je Gospod rekao: Ovo ću vama dati. Dođi s nama, i dobro ćemo ti činiti, jer je Gospod govorio dobro o Izraelu. I reče mu: Neću ići, već u svoju zemlju i svom rodu. I nemoj nas napustiti, jer si bio s nama u pustinji, i bićeš među nama kao starješina. I bit će, ako pođeš s nama, da ona dobra koja Gospodin učini nama, i mi ćemo učiniti dobro tebi. I oni krenuše s planine Gospodnje put od tri dana, i kovčeg zavjeta Gospodnjeg išao je naprijed ispred njih put od tri dana da im nađe mjesto za počinak. I desilo se pri podizanju kovčega, i reče Mojsije: Probudi se, Gospodaru, i neka budu rasuti neprijatelji tvoji, neka pobjegnu svi koji te mrze. I kada bi se zaustavljao, govorio je: Vrati se, Gospode, hiljade mirijada u Izrael. I oblak je zasjenjavao nad njima danju, kada su se podizali iz logora.

11

I narod je gunđao zlo pred Gospodom, i Gospod je čuo, i razgnjevio se gnjevom, i raspalila se među njima vatra od Gospoda i progutala neki dio logora. I narod je vikao prema Mojsiju, i Mojsije se molio Gospodu, i vatra je prestala. I ime onog mjesta je nazvano Požar, jer se u njima rasplamtjelo od Gospoda. I mješovita gomila koja je bila među njima poželjela je silnu želju, i sjedivši su plakali i sinovi Izraela, i rekli su: Ko će nas nahraniti mesom? Sjetili smo se ribe koju smo jeli u Egiptu besplatno. I tikvice, i dinje, i praziluk, i luk, i bijeli luk. Sada je naša duša sasvim suha, naše oči ne gledaju ništa osim u manu. Mana je kao sjeme korijandra, a oblik njen je kao oblik kristala. I narod je putovao unaokolo, skupljali su ga, mljeli su ga u mlinu, tukli su ga u avanu, kuhali su ga u loncu i pravili su od njega kolače, a ukus mu je bio kao ukus kolača od ulja. I kada bi rosa pala na logor noću, mana bi padala na nju. I Mojsije je čuo kako plaču prema svojim klanovima, svaki na svojim vratima, i Gospod se veoma razgnjevio, i pred Mojsijem bijaše zlo. I reče Mojsije Gospodu: Zašto si zlostavljao slugu svoga, i zašto nisam našao milost pred tobom, da staviš poriv ovoga naroda na mene? Nisam li ja začeo sav ovaj narod u utrobi, ili sam ja rodio njih? Zašto mi kažeš, uzmi ga u svoje krilo, kao što dojilja podiže dijete koje doji, u zemlju koju si se zakleo njihovim ocima? Odakle meni meso da dam svemu ovom narodu? Zato što plaču pred mnom govoreći: Daj nam mesa da jedemo. Neću moći sam nositi ovaj narod, jer mi je ova riječ preteška. Ako tako postupaš

sa mnom, ubij me odmah, ako sam našao milost kod tebe, da ne vidim svoju patnju. I reče Gospod Mojsiju: Skupi mi sedamdeset muškaraca od starješina Izraela, koje sam ti znaš, jer su ovi starješine naroda i pisari također, i dovešćeš ih ka šatoru svjedočanstva, i stajaće tamo s tobom. I sići ću, i govoriti ću tamo s tobom, i uklonit ću od duha koji je na tebi, i stavit ću na njih, i pomoći će ti s teretom naroda, i nećeš nositi sam ti sam. I narodu ćeš reći, očistite se za sutra, i ješćete meso; jer ste plakali pred Gospodom, govoreći, ko će nas nahraniti mesom? Jer nama je dobro u Egiptu; i Gospod će vam dati da jedete meso, i ješćete meso. Nećete jesti jedan dan, niti dva, niti pet dana, niti deset dana, niti dvadeset dana, mjesec dana ćete jesti, dok ne izađe iz vaših nosnica; i biće vam u koleru, jer ste neposlušali Gospoda, koji je u vama, i plakali ste pred njim, govoreći: Zašto smo mi izašli iz Egipta? I reče Mojsije: Šest stotina hiljada pješaka je narod među kojima sam ja, i ti reče: Meso ću dati njima da jedu, i ješće mjesec dana. Zar će ovce i volovi biti zaklani za njih, i hoće li biti dovoljno za njih? Ili će sve ribe mora biti sakupljene za njih, i hoće li biti dovoljno za njih? I reče Gospod Mojsiju: Zar ruka Gospodnja neće biti dovoljna? Već ćeš znati da li će te moja riječ sustići ili ne. I Mojsije je izašao i govorio je narodu riječi Gospodnje, i sakupio je sedamdeset ljudi od starješina naroda i postavio ih je oko šatora. I siđe Gospod u oblaku i govori prema njemu, i uze od duha koji bijaše na njemu i stavi ga na sedamdeset starješina. A kada duh počinu na njih, prorokovaše, ali više nisu nastavili. I dva čovjeka su ostala u logoru, ime jednom je bilo Eldad, a ime drugom Medad, i duh je počivao na njima, i oni su bili među upisanima, i nisu došli do šatora, i

prorokovali su u logoru. I pritrčavši, mladi čovjek javio je Mojsiju i rekao: Eldad i Medad prorokuju u logoru. I odgovarajući, Isus sin Nuna, koji je stajao pored Mojsija, izabrani, reče: Gospodaru Mojsije, zaustavi ih. I Musa mu reče: Zar nisi ljubomoran zbog mene? I ko bi dao sve ljude Gospodnje prorocima, kada Gospodar da svoj duh na njih? I otišao je Mojsije u logor, on i starješine Izraela. I duh je izašao od Gospoda i donio je prepelice od mora, i bacio ih na logor put dana odavde i put dana odavde, okolo logora, kao dva lakta od zemlje. I narod je ustao i skupljao prepelice cijeli dan, cijelu noć i cijeli sljedeći dan; onaj koji je skupio najmanje, skupio je deset mjera, i rasporedili su ih sebi unaokolo logora da se osuše. Meso je još bilo u njihovim zubima prije nego što je nestalo, i Gospod se razljutio na narod, i Gospod je udario narod vrlo velikim udarcem. I ime onog mjesta nazvano je Grobovi želje, jer su tamo ukopali narod koji je želio. Od Grobova želja narod je krenuo u Aserot, i narod je bio u Aserotu.

12

I Mirjam i Aron govorili su protiv Mojsija, zbog žene Etiopijanke koju je uzeo Mojsije, jer je uzeo ženu Etiopijanku, i rekli su: Zar nije Gospod govorio samo Mojsiju? Nije li i nama govorio? I Gospod je čuo. I čovjek Mojsije bio je veoma krotak među svim ljudima koji su bili na zemlji. I Gospodar reče odmah Mojsiju, Aronu i Marijamu: Izađite vas troje u Šator svjedočanstva. I izašla su trojica u šator svjedočanstva, i Gospod je sišao u stubu

oblaka i stao na vratima šatora svjedočanstva, i pozvani su Aron i Mirijam, pa su oboje izašli. I reče im: Čujte moje riječi. Ako postane vaš prorok Gospodu, u viđenju ću mu se otkriti, i u snu ću mu govoriti. Nije tako moj sluga Mojsije, u cijeloj mojoj kući vjeran je; Usta prema ustima govorit ću s njim, u obliku, a ne kroz zagonetke, i slavu Gospodnju vidio je; i zašto se niste pobojali govoriti protiv mog sluge Mojsija? I gnjev Gospodnji bi na njima, i On ode. I oblak se udaljio od šatora, i gle, Mirjam bijaše gubava kao snijeg, i Aron pogleda na Mirjam, i gle, bijaše gubava. I reče Aron Mojsiju: Molim te, gospodaru, ne stavi na nas grijeh, jer smo bili neznalice u onome što smo sagriješili. Neka ne postane kao smrt, kao pobačaj koji izlazi iz materice majke i proždire polovinu njenog mesa. I Mojsije zavapi Gospodu govoreći: Bože, molim te, izliječi je. I reče Gospod Mojsiju: Ako bi njen otac pljujući pljunuo u njeno lice, ne bi li bila posramljena sedam dana? Neka bude odvojen sedam dana izvan logora, i nakon toga će ući. I Marjam je bila odvojena izvan logora sedam dana, i narod nije krenuo dok Marjam nije bila očišćena. I nakon ovoga narod je krenuo iz Aserota i utaborio se u pustinji Faran.

13

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Pošalji za sebe ljude, i neka izviđaju zemlju Kanaanaca, koju ja dajem sinovima Izraela u posjed; poslat ćeš ih, jednog čovjeka po plemenu, po klanovima otaca njihovih, svakog vođu od njih. I Mojsije ih je

poslao iz pustinje Paran po glasu Gospoda; svi oni ljudi bili su vođe sinova Izraela. I ovo su njihova imena, od plemena Reubena, Samuel sin Zaccura. Od plemena Simeona, Safat, sin Sourijev. Iz plemena Juda, Kaleb, sin Jefonin. Od plemena Issachar, Igal, sin Josepha. Plemena Efraim, Osija sin Nun. Od plemena Benjamina, Falti, sin Rafua. Od plemena Zabulon, Gudiel sin Sudija. Iz plemena Josifa, od sinova Manasije, Gadi sin Susi. Od plemena Dan, Amiel sin Gamalija. Od plemena Ašer, Satur, sin Mihaela. Iz plemena Neftalim, Nabi, sin Sabija. Od plemena Gad, Gudiel, sin Maki. Ovo su imena ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju, i Mojsije je nazvao Osiju, sina Nuna, Jošua. I Mojsije ih posla da izvide zemlju Kanaan, i reče im: Idite gore ovom pustinjom, i ići ćete gore na planinu, i vidjet ćete kakva je zemlja, i narod koji živi na njoj, da li je jak ili slab, da li ih je malo ili mnogo. I kakva je zemlja u kojoj ovi žive, da li je dobra ili loša, i kakvi su gradovi u kojima ovi stanuju, da li su utvrđeni ili neutvrđeni. I kakva je zemlja, ili plodna ili neplodna; ako ima u njoj drveća, ili ne; i istrajavši uzećete od plodova zemlje. I ovi dani, dani proljeća, preteče grožđa. I otiševši gore, izviđali su zemlju od pustinje Sin do Rooba, na ulazu u Hamat. I oni su otišli gore prema pustinji i otišli su sve do Hebrona, i tamo su bili Ahiman i Sheshai i Talmai, potomci Anakovi, a Hebron je izgrađen sedam godina prije Tanisa u Egiptu. I došli su do doline grozdova i izviđali su je. Posekli su odatle granu s jednim grozdom grožđa na njoj i podigli su ga na motke, kao i neke nare i smokve. I to mjesto nazvali su Dolina grozda, zbog grozda koji su isekli odatle sinovi Izraela. I nakon što su istražili zemlju, vratili su se odatle nakon četrdeset dana. I otišavši došli

su ka Mojsiju i Aronu i ka cijelom skupu sinova Izraela, u pustinju Paran Kadeš; i odgovorili su im riječ i cijelom skupu, i pokazali su plod zemlje, i ispričali su mu, i rekli su: došli smo u zemlju u koju si nas poslao, zemlju koja teče mlijekom i medom; i ovo je njen plod. Ali ili zato što je narod koji stanuje na njoj smion, i gradovi su utvrđeni, ograđeni zidinama i veoma veliki, a rod Enakov smo vidjeli tamo. I Amalek stanuje u zemlji prema jugu, a Hetit, Hivit, Jebusit i Amorit stanuju u brdovitoj zemlji, a Kanaanac stanuje pored mora i pored rijeke Jordan. I Kaleb je ušutkao narod pred Mojsijem, i rekao mu: Ne, nego ćemo poći gore i naslijediti ćemo je, jer ćemo moći protiv njih. I ljudi koji su otišli gore zajedno s njim rekli su: Ne idemo gore, jer ne možemo otići gore prema tom narodu, jer je jači od nas. I oni su iznijeli zaprepaštenje o zemlji koju su izviđali sinovima Izraela, govoreći: Zemlja kroz koju smo prošli da je izviđamo je zemlja koja proždire stanovnike na njoj, i sav narod kojeg smo vidjeli u njoj su ljudi od velike veličine. I tamo smo vidjeli divove, i bili smo pred njima kao skakavci, ali i tako smo bili pred njima.

14

I podigavši se, sva zajednica je podigla glas, i narod je plakao cijelu onu noć. I svi sinovi Izraelovi su gunđali protiv Mojsija i Arona, i cijelo okupljanje im je reklo: Kamo sreće da smo umrli u zemlji egipatskoj, ili da smo umrli u ovoj pustinji! I zašto nas Gospod uvodi u ovu zemlju da padnemo u ratu? Naše žene i djeca će biti opljačkani; sada je dakle bolje da se vratimo u

Egipat. I rekli su jedan drugom: Postavimo vođu i vratimo se u Egipat. I Mojsije i Aron padoše ničice pred cijelom zajednicom sinova Izraelovih. Jošua, sin Nuna, i Kaleb, sin Jefuneja, od onih koji su izviđali zemlju, pocijepali su svoje haljine i rekli cijeloj skupštini sinova Izraela: Zemlja koju smo izviđali je veoma, veoma dobra. Ako nas Gospodin izabere, uvešće nas u ovu zemlju i daće nam je, zemlju koja teče mlijekom i medom. Ali ne postajte pobunjenici od Gospoda, vi pak ne bojte se naroda zemlje, jer oni su hrana za vas, jer se vrijeme udaljilo od njih, a Gospod je u nama, ne bojte se njih. I sva skupština reče da ih treba kamenovati, i slava Gospodnja se pojavi u oblaku nad šatorom svjedočanstva pred svim sinovima Izraela. I reče Gospod Mojsiju: Dokle će me provocirati ovaj narod? I dokle god neće vjerovati meni nakon svih znakova koje sam učinio među njima? Udarit ću ih smrću i uništit ću ih, i učinit ću tebe i kuću tvoga oca velikim narodom, mnogo većim nego ovaj. I reče Mojsije Gospodu, i čuće Egipat da si svojom snagom izveo ovaj narod iz njih. Ali i svi oni koji stanuju na ovoj zemlji čuli su da si ti Gospod među ovim narodom, koji se vidiš oči u oči, Gospode, i tvoj oblak stoji nad njima, i ti ideš ispred njih danju u stubu oblaka, a noću u stubu vatre. I ti ćeš uništiti ovaj narod kao jednog čovjeka; i reći će narodi koji su čuli tvoje ime, govoreći: Zato što Gospod nije mogao uvesti ovaj narod u zemlju koju im je zakleo, pobio ih je u pustinji. I sada neka bude uzvišena snaga tvoja, Gospode, na način koji si rekao, govoreći: Gospod dugotrpeljiv, i obilan u milosti, i istinit, uklanjajući bezakonja i nepravde i grijehe, i čišćenjem neće očistiti krivca, vraćajući grijehe otaca na djecu do trećeg i četvrtog naraštaja. Oprosti

grijeh ovom narodu prema velikoj milosti svojoj, baš kao što si im bio milostiv od Egipta do sada. I Gospodar reče Mojsiju: Milostiv sam im prema tvojoj riječi. Ali živim ja i živi ime moje, i slava Gospodnja ispunit će svu zemlju. Zato svi ljudi koji su vidjeli slavu moju i znakove koje sam učinio u Egiptu i u pustinji i iskušali su me ovaj deseti put i nisu slušali glas moj, zaista neće vidjeti zemlju koju sam se zakleo ocima njihovim; ali djeca njihova koja su sa mnom ovdje, koliko god ne znaju dobro niti zlo, svaki mlađi neiskusan, njima ću dati zemlju; svi pak koji su me razgnjevili, neće vidjeti je. A moj sin Kaleb, zato što je drugi duh u njemu i pratio me, uvešću ga u zemlju u koju je tamo ušao, i njegovo sjeme će je naslijediti. Ali Amalek i Kanaanac stanuju u dolini. Sutra se okrenite i krenite u pustinju, putem Crvenog mora. I reče Gospod Mojsiju i Aronu, govoreći: Dokle ovu zlu skupštinu? Čuo sam ono što oni sami gunđaju pred mnom, gunđanje sinova Izraela koje su gunđali o vama. Rekao sam im: Živim ja, kaže Gospod, zaista, onako kako ste govorili u moje uši, tako ću vam učiniti. U ovoj pustinji pašće udovi vaši; i sav pregled vaš, i prebrojani vaši od dvadeset godina i više, koliko god ste gunđali na mene; ako vi uđete u zemlju na koju sam ispružio ruku moju da stanujete na njoj; osim Kaleba sina Jefunejevog, i Isusa sina Navovog. I djecu, za koju ste rekli da će biti u pljačkanju, ja ću ih uvesti u zemlju; i naslijedit će zemlju od koje ste se vi okrenuli. I vaši udovi će pasti u ovoj pustinji. A vaši sinovi će lutati u pustinji četrdeset godina, i oni će nositi vaše bludništvo dok ne budu uništeni vaši udovi u pustinji, prema broju dana koliko ste izviđali zemlju, četrdeset dana, dan za godinu, primićete vaše grijehe četrdeset godina, i znaćete

gnjev moga bijesa. Ja, Gospodar, govorio sam: zaista ću tako učiniti ovoj zločestoj skupštini koja se skupila protiv mene. U ovoj pustinji će biti uništeni i tamo će umrijeti. I ljudi koje je poslao Mojsije da izvide zemlju, i došavši gunđali su protiv nje prema skupštini da iznesu zle riječi o zemlji, i umrli su ljudi koji su govorili zlo protiv zemlje u pošasti pred Gospodom. I Isus, sin Nuna, i Kaleb, sin Jefoneja, preživjeli su od onih ljudi koji su otišli da uhode zemlju. I Mojsije je govorio ove riječi svim sinovima Izraela, i narod je veoma žalio. I rano ujutro ustali su i otišli na vrh planine, govoreći: Evo, mi ćemo otići na mjesto koje je rekao Gospod, jer smo sagriješili. I reče Mojsije: Zašto vi kršite riječ Gospodnju? Neće biti uspješno za vas. Ne idite gore, jer Gospod nije s vama, i pašćete pred licem vaših neprijatelja. Zato što su Amalek i Kanaanac tamo pred vama, i pašćete od mača, jer ste se okrenuli ne slušajući Gospoda, i Gospod neće biti s vama. I prisiljavajući se, oni su otišli gore na vrh planine, ali kovčeg zavjeta Gospodnjeg i Mojsije nisu se pomjerili iz logora. I sišao je Amalek i Kanaanac koji je stanovao u onoj planini, i okrenuli su ih, i posekli su ih do Horma, i vratili su se u logor.

15

I Gospod reče Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraela i reci im: Kada uđete u zemlju vašeg stanovanja koju ja dajem vama i prinesete žrtve paljenice Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu, da ispunite zavjet ili dobrovoljno ili na vašim svetkovinama, da učinite miris ugodni Gospodu, bilo od goveda ili od ovaca. I onaj

koji prinosi svoj dar Gospodu donijet će žrtvu od finog brašna, desetinu efe, pomiješanu s uljem, četvrtinu hina. I vino za lijevanje, četvrtinu hina, pripravljat ćete uz paljenicu ili uz žrtvu; za jedno jagnje učinit ćeš toliko kao prinos, miris ugodnosti Gospodu. I sa ovnom, kada ga prinosite u paljenicu ili u žrtvu, napravićete žrtvu od finog brašna, dvije desetine pomiješanog s uljem, trećinu hina; I vino za ljevanicu, trećinu hina, ponijećete za ugodan miris Gospodu. Ako li vi uradite od goveda u žrtvu paljenicu ili u žrtvu da ispunite zavjet, ili u spasonosnu žrtvu Gospodu, i on će donijeti na tele žrtvu od finog brašna tri desetine pomiješanog u ulju, pola hina. I vino za izlijevanje, polovinu hina, kao prinos ugodnog mirisa Gospodu. Tako ćeš učiniti za jedno tele, ili za jednog ovna, ili za jedno jagnje od ovaca ili od koza. Prema broju koliko ih budete učinili, tako ćete učiniti za svako jedno, prema njihovom broju. Svaki domaći rođeni će ovako učiniti da ponudi takve prinose kao miris ugodnog mirisa Gospodinu. Ako li se stranac među vama pridruži u vašoj zemlji, ili onaj koji bi se našao među vama u vašim generacijama, i prinese žrtvu ugodnog mirisa Gospodu, na način kako vi činite, tako će činiti zajednica Gospodu. Zakon jedan će biti za vas i za strance koji borave među vama, zakon vječni za vaše generacije; kao što ste vi, tako će i stranac biti pred Gospodom. Jedan zakon će biti i jedno pravo će biti za vas i za stranca koji boravi među vama. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela i reci im: Kada budete ulazili u zemlju u koju vas ja vodim tamo, i biće kada budete jeli od hljeba te zemlje, odvojićete prilog, odvojeni dio Gospodu, prvine vašeg tijesta. Hljeb ćete odvojiti kao prinos; kao prinos od

gumna, tako ćete ga odvojiti, prvine vašeg tijesta, i daćete Gospodu prinos za vaše generacije. Kada god vi sagriješite i ne učinite sve ove zapovijedi koje je Gospod govorio Mojsiju, kao što je Gospod naredio vama preko Mojsija, od dana u kojem je Gospod naredio vama i dalje u vaše generacije, i biće ako se od očiju skupštine dogodi nenamjerno, i sva skupština će učiniti jedno tele od goveda bez mane za žrtvu paljenicu za miris ugodnosti Gospodu, i žrtvu ovoga i ljevanicu njegovu prema uredbi, i jednog jarca od koza za grijeh. I svećenik će izvršiti pomirenje za cijelu skupštinu sinova Izraela, i biće im oprošteno, jer je nenamjerno, i oni su donijeli svoj dar kao prinos Gospodu za svoj grijeh pred Gospodom, za svoje nenamjerne. I biće oprošteno cijeloj zajednici sinova Izraela i strancu koji boravi među vama, jer je za sve ljude nenamjerno. Ako jedna duša sagriješi nenamjerno, on će donijeti jednogodišnju kozu za grijeh. I sveštenik će učiniti pomirenje za dušu koja je nenamjerno sagriješila i koja je grešila nenamjerno pred Gospodom, da učini pomirenje za nju. Domorodcu među sinovima Izraela i strancu koji boravi među njima biće jedan zakon, za onoga koji učini nenamjerno. I duša koja učini u ruci oholosti od domorodaca ili od prozelita, Boga ovaj provokuje, biće uništena ona duša iz naroda njenog, jer je riječ Gospodnju prezrela, i zapovijedi njegove rasula je; uništit će se uništiti ona duša, grijeh njen u njoj. I sinovi Izraela bili su u pustinji i našli su čovjeka koji je skupljao drva u dan subote. I doveli su ga oni koji su ga pronašli kako sakuplja drva na dan subote Mojsiju i Aronu, i pred svu skupštinu sinova Izraela. I oni ga staviše u zatvor, jer nisu odlučili što da učine s njim. I Gospod reče Mojsiju

govoreći: Smrću neka bude usmrćen čovjek, neka ga kamenuje kamenjem sva zajednica. I sva skupština ga je izvela van kampa, i sva skupština ga je kamenovala kamenjem van kampa, kao što je Gospod naredio Mojsiju. I reče Gospod Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela i reci im, i neka naprave sebi rese na uglove svoje odjeće za svoja pokoljenja, i stavićete na rese uglova plavi konac. I bit će vama na resama, i vidjet ćete ih; i sjetit ćete se svih zapovijedi Gospodovih, i činit ćete ih; i nećete se odvratiti za mislima vašim, i za očima u kojima vi bludničite za njima, da biste se sjetili i činili sve zapovijedi moje, i bit ćete sveti Bogu vašem. Ja sam Gospodar, Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Egipta, da budem vaš Bog, ja Gospodar, Bog vaš.

16

I govorili su Korah sin Izhara sina Kohatha sina Levija, i Dathan i Abiram sinovi Eliaba, i On sin Peletha sina Reubena; i ustali su pred Mojsijem, i ljudi od sinova Izraela pedeset i dvjesta, vođe skupštine, pozvani savjeta, i ljudi poznati. Okupili su se protiv Mojsija i Arona, i rekli su: Dosta vam je, jer je cijela zajednica, svi sveti, i među njima je Gospod, pa zašto se uzdižete iznad zajednice Gospodnje? I kada je Mojsije čuo, pao je ničice. I govorio je prema Korahu i prema svoj njegovoj zajednici, govoreći: Posjetio je i znao Bog one koji su njegovi i svete, i pridobio ih je sebi, i koje je izabrao za sebe, pridobio ih je sebi. Ovo učinite: uzmite sebi kadionice, Korah i sav njegov skup, i stavite na njih vatru, i stavite na njih tamjan pred Gospodom

sutra; i čovjek koga je izabrao Gospod, taj će biti sveti; neka vam bude dovoljno, sinovi Levijevi. I reče Mojsije Korahu: Slušajte me, sinovi Levijevi. Nije li vam ovo malo, da je Bog Izraela odvojio vas iz zajednice Izraela i pridonio vas sebi da služite službe šatora Gospodnjeg i da stojite pred šatorom da im služite? I on te je pridobio i svu tvoju braću, sinove Levija, zajedno s tobom, a vi tražite i sveštenstvo? Tako ti i sva tvoja kongregacija sakupljena prema Bogu, a ko je Aron, da mrmljate protiv njega? I Mojsije posla da pozove Datana i Abirona, sinove Elijaba, i oni rekoše: Ne idemo gore. Zar nije malo to što si nas doveo u zemlju u kojoj teče mlijeko i med da nas ubiješ u pustinji, pa još vladaš nad nama? Vladaš li? I ti si nas doveo u zemlju koja teče mlijekom i medom, i dao si nam nasljedstvo polja i vinograda? Bi li ti iskopao oči onih ljudi? Ne idemo gore. I bio je Mojsije veoma žalostan, i rekao je Gospodu: Ne obrati pažnju na njihovu žrtvu, nisam uzeo ništa poželjno od njih, niti sam naudio bilo kome od njih. I reče Mojsije Korahu: Posveti svoj skup, i budite spremni pred Gospodom ti i Aron i oni sutra. I uzmite svaki svoj kadionik, i stavite na njih tamjan, i prinesite pred Gospodom svaki svoj kadionik, dvjesta pedeset kadionika, i ti i Aron svaki svoj kadionik. I svaki je uzeo svoj kadionik, i stavili su na njih vatru, i bacili su na njih tamjan, i stajali su pored vrata šatora svjedočanstva Mojsije i Aron. I Korah je sakupio cijelu svoju zajednicu protiv njih kod ulaza u Šator svjedočanstva, i slava Gospodnja se ukazala cijeloj zajednici. I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu, govoreći: Odvojite se iz sredine ovog skupa, i uništiću ih odjednom. I pali su na svoje lice i rekli: Bože, Bože duhova i svega tijela, ako je jedan čovjek sagriješio, hoće li gnjev

Gospodnji biti na cijelu zajednicu? I Gospod reče Mojsiju, govoreći: Govori skupštini, govoreći: Povucite se unaokolo od skupštine Koraha. I ustao je Mojsije i otišao je prema Datanu i Abironu, i otišli su zajedno s njim svi starješine Izraela. I govorio je skupštini, rekavši: Odvojite se od šatora ovih oštrih ljudi i ne dodirujte ništa što im pripada, da ne propadnete zajedno s njima u njihovom grijehu. I oni odstupiše od šatora Kore unaokolo, a Datan i Aviron iziđoše i stajahu pored vrata svojih šatora, zajedno sa svojim ženama, svojom djecom i svojim prtljagom. I rekao je Mojsije: Po ovome ćete znati da me je Gospod poslao da učinim sva ova djela, da to nije od mene samog. Ako ovi umru prema smrti svih ljudi, ako i njihova kazna bude prema kazni svih ljudi, onda me Gospodin nije poslao. Ali ili u viziji će pokazati Gospod, i otvorivši se zemlja, usta svoja progutaće ih, i kuće njihove, i šatore njihove, i sve što im pripada, i sići će živi u Had, i znaćete da su ovi ljudi razgnjevili Gospoda. Kao što je prestao govoriti sve ove riječi, zemlja se pukla ispod njih. I otvorila se zemlja i progutala ih, i kuće njihove, i sve ljude koji su bili s Korahom, i stoku njihovu. I oni su sišli živi, i sve što je njihovo, u Had, i zemlja ih je pokrila, i nestali su iz sredine zajednice. I sav Izrael koji je bio oko njih pobjegli su od njihovog glasa, jer su govorili: Da nas zemlja nikada ne proguta. I vatra je izašla od Gospoda i progutala pedeset i dvjesto muškaraca koji su prinosili tamjan.

17

I reče Gospod Mojsiju i Eleazaru, sinu Arona sveštenika: Uzmite bronzane kadionice iz sredine spaljenih, i ovu stranu vatru raspi tamo, jer su posvetili kadionice ovih grešnika u njihovim dušama, i napravi ih u kovane ploče kao pokrivač za žrtvenik, jer su prinesene pred Gospodom i posvetiše se, i postadoše znak sinovima Izraela. I Eleazar, sin Haruna sveštenika, uze bronzane kadionice koje su donijeli spaljeni, i dodali su ih kao pokrivač žrtveniku, spomen sinovima Izraela, da ne bi pristupio niko stranac koji nije od sjemena Harunovog da stavi tamjan pred Gospodom, i neće biti kao Korah i pobuna njegova, kao što je Gospod govorio preko Mojsija njemu I sinovi Izraela su gunđali sutradan na Mojsija i Arona, govoreći: Vi ste ubili narod Gospodnji. I dogodilo se dok se skupština skupljala protiv Mojsija i Arona, da su pojurili prema šatoru svjedočanstva, i gle, pokrio ga je oblak, i pojavila se slava Gospodnja. I ušli su Mojsije i Aron pred šator svjedočanstva. I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu, govoreći: Povucite se iz sredine ovog skupa, i uništiću ih odjednom. I oni su pali ničice. I reče Mojsije Aronu: Uzmi kadionicu i stavi na nju vatru sa žrtvenika, i baci na nju tamjan, i odnesi brzo u logor, i učini pomirenje za njih, jer je izašao gnjev od lica Gospodnjeg, počeo je uništavati narod. I Aron je uzeo kao što mu je govorio Mojsije, i potrčao je u skupštinu, i već je počela kuga u narodu, i bacio je tamjan i izvršio pomirenje za narod. I stajao je između mrtvih i živih, i kuga je prestala. I postalo je mrtvih u kugi četrnaest hiljada i sedam stotina, osim onih koji su umrli zbog Koraha. I Aron se vratio Mojsiju na vrata šatora svedočanstva, i kuga je prestala. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima Izraela i uzmi od njih po jedan štap

prema kućama očeva, od svih njihovih vladara, prema kućama njihovih očeva, dvanaest štapova, i ime svakog napiši na njegovom štapu. I ime Aaronovo napiši na štap Levija, jer je jedan štap prema plemenu kuće njihovih otaca što će ga dati. I ti ćeš ih staviti u šator svjedočanstva, nasuprot svjedočanstva, gdje ću ti se tamo dati na znanje. I biti će da će štap čovjeka koga izaberem proklijati, i uklonit ću od sebe gunđanje sinova Izraela koje oni gunđaju protiv vas. I govorio je Mojsije sinovima Izraela, i dali su mu svi njihovi vladari štap, jednom vladaru jedan štap prema vladaru, prema kućama njihovih očeva, dvanaest štapova, i štap Aronov je bio između njihovih štapova. I Mojsije ostavi štapove pred Gospodom u Šatoru svjedočanstva. I desilo se sljedećeg dana da su ušli Mojsije i Aron u šator svjedočanstva, i evo, proklijao je štap Aronov za kuću Levijevu, i iznio je izdanak, i procvjetao je cvijeće, i proizveo je orašaste plodove. I Musa je iznio sve štapove ispred lica Gospoda k svim sinovima Izraela; i vidjeli su, i uzeo je svaki svoj štap. I rekao je Gospodar Mojsiju: Stavi Aronov štap pred svjedočanstva na čuvanje, kao znak sinovima neposlušnih, i neka prestane njihovo gunđanje protiv mene, i neće umrijeti. I učiniše Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju, tako učiniše. I sinovi Izraela rekli su Mojsiju: Evo, mi smo uništeni, mi smo propali, mi smo uništeni. Svako ko dodiruje šator Gospoda umire, da li ćemo do kraja umrijeti?

18

I reče Gospod Aronu govoreći: Ti i tvoji sinovi i kuća tvoga oca ćete snositi grijehe svetih stvari, i ti i tvoji sinovi ćete snositi grijehe vašeg sveštenstva. I braću tvoju, pleme Levi, narod oca tvoga, dovedi k sebi, i neka budu pridruženi tebi, i neka ti služe, i ti i sinovi tvoji s tobom pred šatorom svjedočanstva. I oni će čuvati tvoje straže i straže šatora. Osim prema svetim posudama i prema oltaru neće pristupiti, da ne umru ni oni ni vi. I oni će biti pridruženi tebi i čuvaće straže šatora svjedočanstva, prema svim službama šatora, i stranac neće pristupiti tebi. I vi ćete čuvati stražu svetih stvari i stražu oltara, i neće biti gnjeva među sinovima Izraela. I ja sam uzeo vašu braću Levite iz sredine sinova Izraela kao dar dat Gospodu, da služe službe u šatoru svedočanstva. I ti i tvoji sinovi sa tobom čuvat ćete vaše svećenstvo prema svemu načinu oltara i ono što je iznutra zavjese, i služit ćete službe kao dar vašeg svećenstva, a stranac koji se približava umrijet će. I Gospod je govorio Aronu: Evo, ja sam vama dao čuvanje prvih plodova od svega što je posvećeno meni od sinova Izraela. Tebi sam ih dao kao nagradu, i tvojim sinovima sa tobom, kao vječan zakon. I neka ovo bude vama od svetih posvećenih stvari od prinosa, od svih njihovih darova, i od svih njihovih žrtava, i od svake njihove krivice, i od svih njihovih grijeha, koliko god vraćaju meni od svih svetih stvari, tebi će biti i tvojim sinovima. U svetinji nad svetinjama jesti ćete ih; svaki muškarac jesti će ih, ti i tvoji sinovi. Sveto će ti biti. I ovo će vama biti prvina njihovih darova, od svih prinosa sinova Izraela; tebi sam ih dao, i tvojim sinovima i tvojim kćerima sa tobom, kao vječan zakon; svako ko je čist u tvojoj kući može ih jesti. Sve prvine ulja, i sve prvine vina, prvine njihovog žita,

koliko god da daju Gospodinu, tebi sam ih dao. Sve prvine koje su u njihovoj zemlji, sve što donesu Gospodu, biće tvoje, svako ko je čist u tvojoj kući jest će ih. Sve što je posvećeno među sinovima Izraela, biće tvoje. I svako otvaranje materice od svakog tijela, koliko god nude Gospodu, od čovjeka do životinje, tebi će pripadati, ali prvorođeno ljudi će biti otkupljeno otkupom, i prvorođeno nečiste stoke otkupit ćeš. I njegov otkup, od mjesec dana starosti, procjena je pet šekela prema svetom šekelu koji ima dvadeset obola. Osim prvorođene teladi i prvorođenih ovaca, i prvorođenih koza nećeš otkupiti, sveti su, i njihovu krv ćeš izliti na oltar, a mast ćeš prinijeti kao prinos na miris ugodnosti Gospodu. I meso će biti tebi, kao i grudi od prinosa mahanja i desna ruka, tebi će biti. Svaki prinos od svetih stvari, koliko god da oduzmu sinovi Izraela Gospodu, dao sam tebi i tvojim sinovima i tvojim kćerima sa tobom, vječni zakon. Zavjet vječne soli je pred Gospodom, tebi i tvom potomstvu sa tobom. I Gospod reče Aronu: U njihovoj zemlji nećeš naslijediti, i dio neće biti tebi među njima, jer sam ja tvoj dio i tvoje nasljedstvo usred sinova Izraelovih. I sinovima Levija, evo, dao sam svaki deseti dio u Izraelu kao nasljeđe umjesto njihovih službi, koliko god oni služe službu u šatoru svjedočanstva. I sinovi Izraela neće više dolaziti u šator svjedočanstva da uzmu smrtonosni grijeh. I Levit će sam služiti službu u šatoru svjedočanstva, i oni će snositi njihove grijehe, vječni zakon za njihove generacije, i usred sinova Izraela neće naslijediti nasljedstvo. Zato što desetine sinova Izraela, koliko god da odvoje Gospodu kao приношење, dao sam Levitima kao nasljeđe, zbog toga sam rekao njima: među sinovima Izraela

neće naslijediti nasljeđe. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, i Levitima ćeš govoriti, i reći ćeš njima: ako uzmete od sinova Izraela desetinu koju sam dao vama od njih u nasljedstvo, i odvojite vi od toga prinos Gospodu, desetinu od desetine. I biće vam računati vaši prinosi kao žito s gumna, i prinos od tijeska za vino. Tako ćete ih odvojiti i vi od svih prinosa Gospoda, od svih vaših desetina, koliko god primite od sinova Izraela, i daćete od njih prinos Gospodu Aronu svešteniku. Od svih vaših darova odvojićete prinos Gospodu, od svih prvina posvećeni dio. I reći ćeš im, kada uzmete prvinice od njega, biće uračunato Levitima kao rod sa vršališta i kao rod iz tijeska. I vi ćete jesti to na svakom mjestu, vi i vaše kuće, jer je ovo vaša nagrada umjesto vaših službi u šatoru svjedočanstva. I nećete primiti zbog toga grijeh, ako odvojite prvine od njega, i svete stvari sinova Izraela nećete oskvrnuti, da ne umrete.

19

I Gospod je govorio Mojsiju i Aronu, govoreći: ovo je odredba zakona koju je Gospod naredio, govoreći: govori sinovima Izraela i neka uzmu k tebi crvenu junicu bez mane, koja nema na sebi manu i na koju nije bio stavljen jaram. I dat ćeš je Eleazaru svećeniku, i izvešće je van logora na čisto mjesto, i zaklaće je pred njim. I Eleazar će uzeti od njene krvi i poprskati će nasuprot lica šatora svjedočanstva njenom krvlju sedam puta. I oni će je spaliti pred njim, i njezina koža i meso i krv sa njezinom balijom će biti spaljeno. I svećenik će uzeti kedrovo

drvo i isop i grimiz, i oni će ih baciti u sredinu spaljivanja junice. I svećenik će oprati svoju odjeću i okupati svoje tijelo vodom, i nakon toga će ući u logor, i svećenik će biti nečist do večeri. I onaj koji je spaljuje opraće svoju odjeću i okupaće svoje tijelo, i biće nečist do večeri. I čist čovjek će sakupiti pepeo junice i stavit će ga van logora na čisto mjesto, i bit će za zajednicu sinova Izraela za čuvanje; voda prskanja je očišćenje. I onaj koji skuplja pepeo junice opraće svoju odjeću i biće nečist do večeri, i to će biti sinovima Izraela i došljacima koji borave među njima vječan zakon. Onaj koji dodiruje mrtvog čovjeka, biće nečist sedam dana. Ovaj će biti pročišćen trećeg dana i sedmog dana, i biće čist, ali ako ne bude pročišćen trećeg dana i sedmog dana, neće biti čist. Svaki onaj koji dodiruje mrtvog od duše čovjeka, ako umre i ne bude očišćen, šator Gospodnji je oskvrnio. Biće uništena ona duša iz Izraela, jer voda prskanja nije bila poprskana na njega. Nečist je, još je nečistoća njegova u njemu. I ovo je zakon: ako čovjek umre u kući, svi koji ulaze u kuću, i sve što je u kući, biće nečisto sedam dana. I svaka otvorena posuda koja nema poklopac vezan na sebi, nečista je. I svako ko bi dodirnuo na površini polja ranjenog ili mrtvog ili ljudsku kost ili grob, sedam dana će biti nečist. I uzeće se za nečistog od pepela spaljenog žrtvenog očišćenja, i izliće se na njega živa voda u sud. I uzet će izop i umoćit će ga u vodu čist čovjek, i poprskati će na kuću, i na posude, i na duše, koliko god ih bude tamo, i na onoga koji je dotakao ljudsku kost ili ranjenika ili umrlog ili grob. I čisti će poškropiti nečistog trećeg dana i sedmog dana, i on će biti očišćen sedmog dana, i opraće svoju odjeću, i okupaće se vodom, i ostaće nečist do večeri. I čovjek koji bi bio okaljan i ne bi bio

očišćen, biće uništena ona duša iz sredine okupljanja, jer je okaljao svete stvari Gospoda, jer voda prskanja nije bila poprskana na njega - nečist je. I bit će vama zakon vječan, i onaj koji prska vodu prskanja oprat će svoju odjeću, i onaj koji dodiruje vodu prskanja bit će nečist do večeri. I sve što dodirne nečisti, nečisto će biti, i duša koja dodiruje, nečista će biti do večeri.

20

I sinovi Izraela, sav zbor, došli su u pustinju Sin u prvom mjesecu, i narod je ostao u Kadešu. Tamo je umrla Marijam i tamo je pokopana. I nije bilo vode za zajednicu, i skupili su se protiv Mojsija i Arona. I narod je gunđao prema Mojsiju govoreći: Kamo sreće da smo umrli u uništenju naše braće pred Gospodom. I zašto ste izveli skupštinu Gospodnju u ovu pustinju da nas ubijete i našu stoku? I zašto ovo? Izveli ste nas iz Egipta, da dođemo na ovo zlo mjesto; mjesto gdje se ne sije, niti smokve, niti vinova loza, niti šipci, niti ima vode da se pije. I Mojsije i Aron dođoše od lica skupštine na vrata šatora svjedočanstva, i padoše na lice, i slava Gospodnja im se ukaza. I govorio je Gospod Mojsiju, govoreći, uzmi svoj štap, i skupi skupštinu ti i Aron, tvoj brat, i govorite stijeni pred njima, i daće svoje vode, i iznijećete im vodu iz stijene, i napojićete skupštinu i njihovu stoku. I Mojsije uze štap koji je bio pred Gospodom, kao što je Gospod zapovjedio. I Mojsije i Aron sabraše skupštinu pred stijenom, i reče im: Čujte me, vi neposlušni, zar da iz ove stijene

izvedemo vama vodu? I podigavši Mojsije svoju ruku, udario je stijenu štapom dvaput, i izašla je mnoga voda, i pila je zajednica i njihova stoka. I Gospod reče Mojsiju i Aronu: Zato što niste vjerovali da me osvetite pred sinovima Izraela, zbog toga vi nećete uvesti ovu skupštinu u zemlju koju sam im dao. Ovo je voda Protivrječnosti, jer su sinovi Izraela bili grdeni pred Gospodom, i On je bio posvećen među njima. I Mojsije posla glasnike iz Kadeša prema kralju Edoma, govoreći: ovo kaže tvoj brat Izrael, ti znaš svu muku koja nas je snašla. I naši oci sišli su u Egipat, i mi smo boravili u Egiptu mnogo dana, i Egipćani su zlo postupali prema nama i prema našim ocima. I mi zaplakaše ka Gospodu, i Gospod je čuo naš glas, i poslavši anđela, izveo nas je iz Egipta, i sada smo u gradu Kadešu, na dijelu tvojih granica. Proći ćemo kroz tvoju zemlju, nećemo prolaziti kroz polja, niti kroz vinograde, niti ćemo piti vodu iz tvoje jame, kraljevskim putem ćemo ići, nećemo skrenuti ni desno ni lijevo, dok ne prođemo tvoje granice. I reče mu Edom: Nećeš proći kroz mene, a ako ne, izaći ću ti u susret ratom. I sinovi Izraela mu kažu: Proći ćemo pored planine. Ako li popijemo od tvoje vode, ja i moja stoka, daću ti naknadu. Ali to nije ništa važno - proći ćemo pored planine. Ali on reče: Nećeš proći kroz mene. I Edom iziđe u susret njemu sa velikom vojskom i jakom rukom. I Edom nije htio dati Izraelu da prođe kroz njegove granice, i Izrael je skrenuo od njega. I otišli su iz Kadeša, i sinovi Izraelovi, sva kongregacija, došli su na planinu Hor. I reče Gospod Mojsiju i Aronu na planini Hor na granicama zemlje Edom govoreći: neka se Aron pridruži svom narodu, jer nećete ući u zemlju koju sam dao sinovima Izraela, zato što ste me razgnjevili kod vode svađe.

Uzmi Arona i Eleazara, sina njegovog, i dovedi ih gore na planinu Hor pred cijelom skupštinom, i svuci sa Arona haljinu njegovu, i obuci Eleazara, sina njegovog, i Aron, pridodan, neka umre tamo. I Musa je učinio kao što mu je Gospod zapovjedio, i odveo ga je na planinu Hor, pred cijelom skupštinom, i skinuo je Harunu njegovu odjeću, i obukao je u nju Eleazara, sina njegovog; i Harun je umro na vrhu planine; i Musa i Eleazar su sišli s planine. I vidjela je sva skupština da je umro Aron, i plakali su za Aronom trideset dana, sva kuća Izraela.

21

I čuo je Kananejski kralj Arad, koji stanuje prema pustinji, da je Izrael došao putem Atareina, i ratovao je protiv Izraela i uzeo je od njih zarobljenike kao plijen. I Izrael je položio zavjet Gospodinu i rekao: Ako mi predaš ovaj narod u ruke, potpuno ću uništiti njega i njegove gradove. I Gospod je čuo glas Izraela i predao je Kanaanca pod njihovu kontrolu, i posvetio ga uništenju, i gradove njegove, i nazvali su ime tog mjesta Prokletstvo. I pošavši od planine Hora putem prema Crvenom moru, okružili su zemlju Edom; i narod se obeshrabrio na putu. I narod je govorio protiv Boga i protiv Mojsija, govoreći: Zašto ovo? Izveo si nas iz Egipta da nas ubiješ u pustinji? Jer nema hleba, niti vode; a naša duša je postala umorna od ovog praznog hleba. I Gospodin je poslao u narod smrtonosne zmije, i ujedale su narod, i umro je veliki broj sinova Izraela. I kada je narod došao Mojsiju, govorili su: Sagriješili smo, jer smo govorili protiv

Gospoda i protiv tebe. Pomoli se dakle Gospodinu, i neka ukloni od nas zmiju. I molio se Mojsije Gospodinu o narodu, i rekao je Gospodin Mojsiju: Napravi sebi zmiju i stavi je na znak, i biće ako zmija ugrize čovjeka, svaki onaj koji je ugrižen, vidjevši je, živjeti će. I napravio je Mojsije bronzanu zmiju i postavio ju je na znak, i dogodilo se da kada bi zmija ujela čovjeka i on bi pogledao na bronzanu zmiju, živio bi. I sinovi Izraela su otišli i logorovali su u Obotu. I podignuvši se iz Obota, utaborili su se u Ahalgi s one strane u pustinji koja je prema Moabu, prema istoku sunca. I onda su odatle otišli i utaborili se u dolini Zared. I odatle pošavši, utaborili su se s one strane Arnona u pustinji, koja se pruža od granica Amorejaca, jer je Arnon granica Moaba, između Moaba i Amorejca. Zato se govori u knjizi: Rat Gospodnji zapalio je Zahab i bujice Arnona. I potoke je postavio da naseli Er, i pridodat je granicama Moaba. I odatle bunar, ovo je bunar o kojem je Gospodar rekao Mojsiju: Skupi narod, i daću im vode da piju. Tada je Izrael pjevao ovu pjesmu o bunaru: počnite njemu bunar, kopali su ga vladari, isklesali su ga kraljevi naroda u njihovom kraljevstvu, kada su vladali; i od bunara u Mattanah, i od Mattanah u Nahaliel, i od Nahaliel u Bamoth, i od Bamoth u Jahaz, koji je u ravnici Moaba, od vrha isklesanog, ono što gleda prema licu pustinje. I Musa posla poslanike prema Sihonu, kralju Amorejaca, s miroljubivim riječima, govoreći: Proći ćemo kroz tvoju zemlju, putem ćemo ići; nećemo skrenuti ni u polje, ni u vinograd. Nećemo piti vodu iz tvog bunara; kraljevskim putem ćemo proći, dok ne pređemo tvoje granice. I Sihon nije dao Izraelu da prođe kroz njegove granice, i Sihon je sakupio sav svoj narod, i izašao je da se bori protiv Izraela u pustinji, i došao

je u Jasu, i postrojio se protiv Izraela. I Izrael ga je udario mačem na smrt, i uzeli su u posjed njegovu zemlju, od Arnona do Jaboka, do sinova Amonovih, jer je Jazer granica sinova Amonovih. I Izrael je uzeo sve ove gradove, i Izrael se nastanio u svim gradovima Amorejaca, u Hesebonu, i u svim gradovima koji graniče s njim. Jer Esebon je grad Sihona, kralja Amorita, i on je ratovao protiv kralja Moaba ranije, i uzeli su svu njegovu zemlju, od Aroera do Arnona. Zbog ovoga reći će govornici zagonetki, dođite u Hešbon, da bude sagrađen i pripremljen grad Sihon; jer vatra je izašla iz Hešbona, plamen iz grada Sihona, i proždrao je do Moaba, i progutao je stubove Arnona. Jao tebi Moabe, propao si narode Kemoša; predani su sinovi njihovi da se spasu, i kćeri njihove zarobljene kralju Amorejaca Sihonu, i sjeme njihovo će propasti, Hešbon do Dibona; i žene još su raspalile vatru na Moabu. Izrael se nastanio u svim gradovima Amorejaca. I Mojsije je poslao da izvidi Jazer, i zauzeli su ga, i njegova sela, i istjerali su Amorejca koji je živio tamo. I okrenuvši se, otišli su gore putem u Basan, i izašao je Og, kralj Basana, u susret njima, i sav njegov narod u rat u Edreju. I reče Gospod Mojsiju: Ne boj se njega, jer sam ga predao u tvoje ruke, i sav njegov narod, i svu njegovu zemlju, i učinit ćeš mu kao što si učinio Sihonu, kralju Amorejaca, koji je stanovao u Hesebonu. I udariše njega i sinove njegove i sav narod njegov, tako da nisu ostavili nijednog preživjelog, i naslijediše zemlju njegovu.

22

I sinovi Izraela, pošto su krenuli, razbiše logor na zapadu Moaba, pored Jordana, prema Jerihonu. I vidjevši Balak, sin Sipora, sve što je Izrael učinio Amorejcu, Moab se veoma uplašio naroda jer su bili mnogi; i Moab je bio uznemiren od lica sinova Izraela. I reče Moab vijeću starješina Midiana: Sada će ova skupština polizati sve oko nas, kao što tele liže zelene stvari s polja. A Balak, sin Sipora, bio je kralj Moaba u ono vrijeme. I poslao je poslanike prema Balaamu, sinu Beora iz Fathure, koji je na rijeci u zemlji sinova naroda njegovog, da ga pozovu, govoreći: Evo, narod je izašao iz Egipta, i evo, pokrio je vidik zemlje, i ovaj sjedi pored mene. I sada dođi ovdje i prokleti mi ovaj narod, jer je ovaj jak ili mi, ako budemo u stanju da ih udarimo, i izbaciću ih iz zemlje, jer znam da su oni koje ti blagosloviš blagoslovljeni, i oni koje ti proklineš prokleti su. I otišlo je vijeće starješina Moaba i vijeće starješina Madijama, sa proročanstvima u njihovim rukama, i došli su Balaamu i rekli su mu riječi Balaka. I reče im: Prenoćite ovdje noć, i odgovoriću vam o stvarima koje bi Gospod govorio meni. I ostali su vladari Moaba kod Balaama. I Bog je došao Balaamu i rekao mu: Šta ovi ljudi rade kod tebe? I Bileam reče Bogu: Balak, sin Siporov, kralj Moaba, poslao ih je k meni govoreći: Evo, narod je izašao iz Egipta i pokrio je lice zemlje, i ovaj sjedi pored mene, i sada dođi ovamo i prokuni mi ga, ako ću tada moći da ga udarim i da ga izbacim iz zemlje. I reče Bog Balaamu: Ne ćeš ići s njima, niti ćeš prokleti narod, jer je blagosloven. I ustavši Balaam ujutro, rekao je vladarima Balaka: Odlazite prema gospodaru vašem, Bog me ne pušta da idem sa vama. I ustali vladari Moaba, došli su kod Balaka i rekli: Ne želi Balaam da ide s nama. I Balak je još dodao

da pošalje više vladara, i časnijih od ovih. Došli su Balaamu i rekli mu: Ovo poručuje Balak, sin Seforov: molim te, ne oklijevaj da dođeš k meni. Jer časno ću te počastiti, i učiniću ti sve što god kažeš, i dođi i prokuni mi ovaj narod. I Balaam odgovori i reče vladarima Balakovim: Ako mi Balak da punu kuću svoju srebra i zlata, neću moći prestupiti riječ Gospoda Boga, da učinim to malo ili veliko po svojoj volji. I sada ostanite ovdje i vi ovu noć, i znaću šta će Gospod još reći meni. I Bog je došao Balaamu noću i rekao mu: Ako su ovi ljudi došli da te pozovu, ustani i pođi s njima, ali ćeš činiti samo ono što ti ja kažem. I ustao je Balaam ujutro, osamarao je svoju magaricu i otišao sa vladarima Moaba. I Bog se razljutio gnjevom jer je on otišao; i ustao je glasnik Božji da ga okleveće; i on je jahao na svom magarcu, i njegova dva sluge s njim. Vidjevši Božijeg glasnika kako stoji nasuprot na putu sa izvučenim mačem u ruci, magarica je skrenula s puta i krenula u ravnicu, pa ju je udario svojim štapom da je vrati na put. I stao je glasnik Boga u brazdama vinograda, ograda odavde i ograda odavde. I vidjevši magarica glasnika Boga, pritisnula je sebe prema zidu, i zgnječila nogu Balama prema zidu, i on je dodao još da je udari. I anđeo Božji je nastavio, i otišavši stao je na uskom mjestu, gdje nije bilo moguće skrenuti ni desno ni lijevo. I kada je magarica vidjela Božjeg glasnika, sjela je pod Valaama, i Valaam se razljutio i udario je magaricu štapom. I Bog otvori usta magarice, i ona reče Balaamu: Šta sam ti učinila, da si me udario treći put? I reče Balaam magarici: Jer si me ismijala, i da sam imao mač u ruci, već bih te probio. I magarac kaže Balaamu: Nisam li ja tvoj magarac na kojem si jahao od tvoje mladosti do današnjeg dana? Nećeš li prezreti - prezrevši

sam ti učinila ovako? A on reče: Ne. Otkrio je Bog oči Balaamu, i on vidi glasnika Gospodnjeg kako stoji protiv njega na putu, i mač izvučen u njegovoj ruci, i sagnuvši se poklonio mu se na svoje lice. I reče mu Božji glasnik: Zašto si udario svog magarca ovo treći put? I evo ja sam izašao protiv tebe, jer tvoj put nije pravi preda mnom, i magarica kad me vidjela, skrenula je od mene treći put. I ako se ne bi okrenula sa strane, sada bih te ubio, a nju bih sačuvao. I Balaam reče anđelu Gospodnjem: Sagriješio sam, jer nisam znao da si mi ti stajao nasuprot na putu u susret, i sada, ako ti to neće biti dovoljno, vratit ću se. I reče glasnik Boga Valamu: Idi sa ljudima, osim riječi koju ti kažem - to ćeš čuvati da govoriš. I Bileam je otišao sa vladarima Balaka. I kada je Balak čuo da je došao Balaam, izašao mu je u susret u grad Moab, koji se nalazi na granicama Arnona, a koji je na dijelu granica. I Balak reče Balaamu: Nisam li poslao po tebe da te pozovem? Zašto nisi dolazio k meni? Zaista neću moći da te počastim? I Bileam reče Balaku, evo došao sam k tebi sada; da li ću biti u stanju govoriti išta? Riječ koju Bog ubaci u moja usta, to ću govoriti. I Balaam je otišao sa Balakom, i došli su u gradove seoskih naselja. I Balak je žrtvovao ovce i telad, i poslao Balaamu i vladarima koji su bili s njim. I stalo se ujutro, i uzevši Balak Balaama, odveo ga gore na stub Baala i pokazao mu odatle neki dio naroda.

23

I reče Balaam Balaku: Sagradi mi ovdje sedam oltara i pripremi

mi ovdje sedam teladi i sedam ovnova. I Balak je učinio na način kako mu je rekao Balaam, i prinio je tele i ovna na oltar. I reče Balaam Balaku: Stani pri svojoj žrtvi, a ja ću poći ako mi se pojavi Bog u susretu, i riječ koju mi pokaže objaviću tebi. I stao je Balak pri svojoj žrtvi. I Balam je otišao da upita Boga, i otišao je pravo, i Bog se pojavio Balamu, i Balam mu je rekao: Sedam žrtvenika sam pripremio i prinio sam tele i ovna na žrtvenik. I Bog ubaci riječ u usta Balaama i reče, okrenuvši se prema Balaku: Ovako ćeš govoriti. I okrenuo se prema njemu, a on je stajao kod svojih paljenica, i svi vladari Moaba bili su s njim, i duh Božji siđe na njega. I uzevši svoju parabolu, rekao je: Iz Mesopotamije me poslao pozvati Balak, kralj Moaba, iz planina s istoka, govoreći: Dođi, prokleni mi Jakova, i dođi, prokleni mi Izraela. Šta da proklinjem koga ne proklinje Gospod? Ili šta da proklenem koga ne prokinje Bog? Zato što ću ga vidjeti s vrha planina i posmatrat ću ga s brda, evo narod će sam stanovati i neće biti uračunat među narodima. Ko je tačno prebrojao sjeme Jakova, i ko će izbrojati narode Izraela? Neka umre duša moja među dušama pravednih, i neka postane sjeme moje kao sjeme ovih. I reče Balak Balamu: Šta si mi učinio? Pozvao sam te da prokunes moje neprijatelje, a evo ti si ih blagoslovio. I Balaam reče Balaku: Zar neću čuvati da govorim ono što Bog stavi u moja usta? I reče mu Balak: Dođi još sa mnom na drugo mjesto odakle ga nećeš vidjeti odatle, nego samo neki dio njegov ćeš vidjeti, a sve nećeš vidjeti, i prokuni mi ga odatle. I uzeo ga je u osmatračnicu polja na vrh isklesanog brda, i sagradio je tamo sedam žrtvenika, i prinio tele i ovna na žrtvenik. I reče Balaam Balaku: Stani pri svojoj žrtvi, a ja ću otići da upitam Boga. I

susreo je Bog Balaama i uveo je riječ u njegova usta, i rekao je: Vrati se ka Balaku i ovo ćeš govoriti. I okrenuo se prema njemu, a on je stajao nad svojom paljenicom, i svi vladari Moaba sa njim, i rekao mu je Balak: Šta je govorio Gospod? I uzevši njegovu parabolu, rekao je: Ustani, Balače, i slušaj, daj uho, svjedoče, sine Seforov. Bog nije kao čovjek da laže, niti kao sin čovjeka da se pokaje; on je rekao, zar neće učiniti? Govorit će, i neće ostati? Evo, preduzeo sam da blagosiljam, blagosloviću, i neću se okrenuti natrag. Neće biti truda u Jakovu, niti će biti viđen trud u Izraelu. Gospod, Bog njegov, je s njim, slavne stvari vladara u njemu. Bog koji ga je izveo iz Egipta, kao slava jednoroga. Jer nema gatanja u Jakovu, niti proricanja u Izraelu; u pravo vrijeme bit će rečeno Jakovu i Izraelu šta će Bog izvršiti. Evo, narod će ustati kao lavić i uzdići se kao lav; neće spavati dok ne pojede plijen i ne popije krv ranjenih. I reče Balak Balaamu: niti ga proklinjanjem proklini za mene, niti ga blagosiljanjem blagosiljaj. I odgovarajući, Balaam je rekao Balaku: Nisam li ti govorio, rekavši: Riječ koju Bog govori, to ću učiniti? I reče Balak Balaamu: Dođi, odvešću te na drugo mjesto, ako bude ugodno Bogu, i prokuni mi ga odatle. I Balak uze Balaama na vrh Fogora, koji se proteže u pustinju. I reče Balaam Balaku: Sagradi mi ovdje sedam oltara i pripremi mi ovdje sedam teladi i sedam ovnova. I Balak učini kako mu reče Balaam, i prinese tele i ovna na oltar.

24

I vidjevši Balaam da je dobro pred Gospodom blagosiljati Izrael, nije otišao prema svom običaju u susret znamenjima i okrenuo je svoje lice prema pustinji. I podigavši Balaam svoje oči, vidi Izrael utaboren prema plemenima, i dođe na njega duh Božji. I uzevši njegovu prču, rekao je, kaže Balaam sin Beorov, kaže čovjek koji istinski vidi, kaže slušajući riječi Jakog, koji je viđenje Boga vidio u snu, otkrivene su oči njegove. Kako su lijepe kuće tvoje, Jakove, šatori tvoji, Izraele; kao doline zasjenjene, i kao vrtovi na rijeci, i kao šatori koje postavi Gospod, i kao kedrovi pored voda. Izaći će čovjek iz njegovog sjemena i vladaće mnogim narodima, i uzvisiće se kraljevstvo Gog, i njegovo kraljevstvo će se uvećati. Bog ga je izveo iz Egipta kao slava jednoroga, izješće narode svojih neprijatelja i isisaće moždinu iz njihovih kostiju, i svojim strelama prostrijeli će neprijatelja. Legavši se, odmarao se kao lav i kao lavić - ko će ga podići? Oni koji te blagosiljaju neka su blagoslovljeni, a oni koji te proklinju neka su prokleti. I Balak se razljuti na Balaama i udari rukama svojim, i reče Balak Balaamu: Da proklineš neprijatelja mog pozvao sam te, a evo, blagosiljajući si blagoslovio treći put ovo. Sada, dakle, bježi na svoje mjesto. Rekao sam da ću te počastiti, ali sada te je Gospod lišio slave. I Balaam reče Balaku: Zar nisam i tvojim glasnicima koje si poslao k meni govorio, govoreći: Ako mi Balak da punu kuću njegovu srebra i zlata, neću moći prestupiti riječ Gospodnju da učinim to dobro ili zlo od sebe samog; što god bi rekao Bog, to ću reći? I sada, evo, odlazim u svoje mjesto; dođi, savjetovaću te šta će ovaj narod učiniti tvom narodu na kraju dana. I uzevši njegovu prču, rekao je: Kaže Balaam, sin Beorov, kaže čovjek koji istinski vidi, koji čuje riječi

Boga, koji zna znanje od Najvišeg, i koji je vidio viđenje Boga u snu, otkrivene su oči njegove. Pokazat ću njemu, ali ne sada, blagoslovit ću, ali se ne približava. Izaći će zvijezda iz Jakova, ustat će čovjek iz Izraela, i razbiti će vođe Moaba, i opljačkati će sve sinove Seta. I Edom će biti nasljedstvo, i nasljedstvo će biti Ezav, njegov neprijatelj, a Izrael je djelovao snažno. I pojaviće se iz Jakova i uništiće preživjelog iz grada. I vidjevši Amaleka i uzevši svoju parabolu, rekao je: Početak naroda je Amalek, a njihovo sjeme će propasti. I vidjevši Kenijca i uzevši njegovu prispodobu, rekao je: Jako je tvoje naselje; i ako staviš u stijeni svoje gnijezdo, i ako postane Beoru gnijezdo lukavstva, Asirci će te zarobiti. I vidjevši Oga i uzevši njegovu prispodobu, rekao je: O, o, ko će živjeti kada Bog postavi ove stvari? I izaći će iz ruke Kitijaca, i zlostavljaće Asiriju, i zlostavljaće Hebrejce, i oni sami će jednodušno propasti. I ustavši, Balaam je otišao, okrenuvši se u svoje mjesto, a i Balak je otišao svojim putem.

25

I Izrael je boravio u Šittimu, i narod je bio oskrnavljan bludničeći s kćerima Moaba. I pozvali su ih na žrtve njihovih idola; i narod je jeo od njihovih žrtava, i poklonili su se njihovim idolima; I Izrael se posvetio Baal Peoru; i Gospod se razgnjevio gnjevom na Izraela. I reče Gospod Mojsiju: Uzmi sve vođe naroda i pogubi ih pred Gospodom nasuprot suncu, i odvratiće se gnjev Gospodnji od Izraela. I reče Mojsije plemenima Izraela: Ubijte svaki svoj rod koji je bio posvećen Baal Peoru. I evo,

čovjek od sinova Izraela je došao i doveo svog brata madijanskoj ženi pred Mojsija i pred cijelu zajednicu sinova Izraela, dok su oni plakali kod vrata šatora svjedočanstva. I vidjevši Pinehas, sin Eleazara, sina Arona svećenika, ustao je iz sredine skupštine, i uzevši koplje u ruku, ušao je za čovjekom Izraelcem u šator, i probio je oboje, i čovjeka Izraelca, i ženu kroz njenu maternicu; i prestala je pošast od sinova Izraela. I mrtvih u kugi bilo je dvadeset četiri hiljade. I govorio je Gospod Mojsiju, govoreći: Pinehas, sin Eleazara sina Arona sveštenika, zaustavio je moj gnjev od sinova Izraela, revnujući mojom revnošću među njima, i nisam uništio sinove Izraela u mojoj revnosti. Tako rekoh, evo ja dajem njemu zavjet mira, i biće njemu i sjemenu njegovom poslije njega zavjet sveštenstva vječni, zauzvrat čega je bio revan za Boga svoga, i učinio pomirenje za sinove Izraela. Ime udarenog Izraelca, koji je bio udaren sa Madijankom, bilo je Zambri, sin Salmonov, vladar kuće porodice Simeonove. A ime žene Midijanke koja je udarena bilo je Hasbi, kći Sura, vladara naroda Omota iz kuće porodice Midijana. I Gospod je govorio Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraela govoreći: budite neprijateljski prema Madijancima i udarite ih, jer oni su neprijateljski prema vama u lukavstvu, koliko god vas varaju zbog Fogora, i zbog Hazbi, kćeri vladara Madijama, sestre njihove, one koja je udarena na dan udarca zbog Fogora.

26

I desilo se poslije udarca, i Gospod je govorio Mojsiju i Eleazaru

svećeniku, govoreći: Uzmi popis cijele skupštine sinova Izraela od dvadeset godina starosti i naviše prema kućama njihovih otaca, svi koji izlaze da se postoje u boj u Izraelu. I govorili su Mojsije i Eleazar svećenik u Ravnicama Moabskim na Jordanu kod Jerihona, govoreći, od dvadeset godina i naviše, na način kako je zapovjedio Gospod Mojsiju; i sinovi Izraelovi koji su izašli iz Egipta, Ruben prvorođeni Izraelov; a sinovi Rubenovi Enoh, i narod Enohov; Faluu, narod Faluijev. Asronu narod Asroneija, Charmiju narod Charmija. Ovi su narodi Rubena, a njihovo brojanje je bilo četrdeset tri hiljade sedam stotina trideset. I sinovi Pallua: Eliab. I sinovi Eliaba, Namuel, i Dathan, i Abiram, ovi pozvani od zajednice, ovi su oni koji su ustali na Mojsija i Arona u zajednici Koraha, u ustanku Gospoda. I zemlja, otvorivši usta svoja, progutala je njih i Koraha, u smrti njegove skupštine, kada je vatra proždrijela dvjesta pedeset, i postali su znakom; ali sinovi Korahovi nisu umrli. I sinovi Šimeuna, narod sinova Šimeuna; Namuelu, narod Namuelita; Jaminu, narod Jaminita; Jahinu, narod Jahinita; Zerahu, narod Zerahita; Šaulu, narod Šaulita. Ovi narodi Simeona iz njihovog popisa: dvadeset dvije hiljade i dvjesto. Sinovi Judini, Er i Onan, umrli su Er i Onan u zemlji Kanaanskoj. I postali su sinovi Judini prema njihovim klanovima: Šilom, narod šelonski; Fares, narod faresski; Zara, narod zarajski. I sinovi Faresa postali su: Asronu narod Asronitski, Iamunu narod Iamunitski. Ovi su narodi Jude prema njihovom popisu: sedamdeset šest hiljada pet stotina. I sinovi Isahara prema njihovim plemenima: Toli, pleme Tolino; Pui, pleme Puino; Jasubu, pleme Jasubino; Samramu, pleme Samramino. Ovo su narodi Isahara prema njihovom popisu:

šezdeset četiri hiljade četiri stotine. Sinovi Zebuluna prema njihovim klanovima: Saredu, klan Saredijevaca; Allonu, klan Allonijevaca; Allelu, klan Allelijevaca. Ovi narodi Zebuluna iz njihovog popisa, šezdeset hiljada i pet stotina. Sinovi Gadovi prema njihovim plemenima: Safonu, pleme Safonita; Hagiju, pleme Hagita; Šuniju, pleme Šunita; Ozniju, pleme Oznita; Eriju, pleme Erita; Arodiju, pleme Arodita; Arieliju, pleme Arielita. Ovi su narodi sinova Gadovih prema njihovom popisu: četrdeset četiri hiljade i pet stotina. Sinovi Ašera prema njihovim klanovima: Jaminu, narod Jaminita; Jesuu, narod Jesuita; Bariji, narod Barijita. Koberu, narod Koberija; Melchielu, narod Melchielija. I ime kćeri Ašera je Sara. Ovi narodi Ašera prema njihovom popisu: četrdeset tri hiljade četiri stotine. Sinovi Josifovi prema njihovim klanovima, Manasije i Efraim. Sinovi Manasije. Machiru, narod Machirski; i Machir je rodio Gileada; Gileadu, narod Gileadski. I ovi su sinovi Gileada: Ahiezer, narod Ahiezerita; Chelegu, narod Chelegita. Esrielu, narod Esrielski; Sihemu, narod Sihemski; Sumaeru, narod Sumaerski; i Oferu, narod Oferski. A Salpaadu, sinu Ophera, nisu mu se rodili sinovi, nego kćeri, i ovo su imena kćeri Salpaada: Mala, Noua, Egla, Melcha i Thersa. Ovi narodi Manasije iz njihovog popisa, pedeset dvije hiljade i sedam stotina. I ovi su sinovi Efraima: od Sutale, narod Sutalanski; od Tanaha, narod Tanahski. Ovi su sinovi Suthala, Edena, narod Edenija. Ovi narodi Efraima iz njihovog popisa, trideset dvije hiljade i pet stotina, ovi su narodi sinova Josifa prema njihovim plemenima. Sinovi Benjaminovi prema njihovim klanovima: Baleu, klan Balijevaca; Asuberu, klan Asuberijevaca; Jahiranu, klan Jahiranijevaca. Sophanu, narod

Sophana. I postali su sinovi Bale: Adar i Noeman. Adaru je pripadao narod Adari, a Noemanu narod Noemani. Ovo su sinovi Benjaminovi prema njihovim klanovima iz njihovog popisa: trideset pet hiljada i petsto. I sinovi Dana prema njihovim plemenima: Šamu, pleme Šamejsko, ovo su plemena Dana prema njihovim plemenima. Svi narodi Sameia prema njihovom popisu, šezdeset četiri hiljade i četiri stotine. Sinovi Neftalija prema njihovim klanovima: od Asiela, klan Asielijevaca; od Gaunija, klan Gaunijevaca. Jeserovom narod Jeserijevski, Sellemovom narod Sellemijevski. Ovi su narodi Neftalima prema njihovom popisu, četrdeset hiljada i tristo. Ovo je popis sinova Izraela: šest stotina hiljada, hiljadu sedam stotina trideset. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Ovim će zemlja biti podijeljena da je naslede prema broju imena. Brojnijima ćeš uvećati nasljedstvo, a manje brojnima ćeš umanjiti njihovo nasljedstvo; svakom, kako su bili prebrojani, biće dato njihovo nasljedstvo. Zemlja će biti podijeljena žrijebom po imenima; naslijediće je prema plemenima svojih očeva. Ždrijebom ćeš podijeliti njihovo nasljedstvo između mnogih i malobrojnih. I sinovi Levija prema njihovim klanovima: Gedson, narod Gedsonski; Kaat, narod Kaatski; Merari, narod Merarski. Ovo su narodi sinova Levija: narod Lobenija, narod Hebronija, narod Koreja i narod Musija, a Kahat je rodio Amrama. Ime njegove žene bilo je Jokabeda, kći Levija, koja je rodila ove Leviju u Egiptu, i rodila je Amramu Arona i Mojsija, i Marijam, sestru njihovu. I rodili su se Aronu Nadab, Abijud, Eleazar i Itamar. I umrli su Nadab i Abiud kada su prinosili stranu vatru pred Gospodom u pustinji Sinaj. I bilo ih je od njihovog popisa

dvadeset tri hiljade, svaki muškarac od mjesec dana starosti i naviše, jer nisu bili prebrojani zajedno sa sinovima Izraela, zato što im se ne daje udio među sinovima Izraela. I ovo je popis Mojsija i Eleazara svećenika, koji su popisali sinove Izraela u Arabothu Moaba, na Jordanu prema Jerihu. I među ovim nije bilo čovjeka od onih pregledanih po Mojsiju i Aronu, koji su pregledali sinove Izraela u pustinji Sinaj. Zato što je Gospod rekao njima: Smrću će umrijeti u pustinji, i nije ostao od njih niti jedan, osim Kaleba sina Jefonea i Isusa sina Nunovog.

27

I pristupiše kćeri Salpada, sina Ofera, sina Galaada, sina Mahira, od naroda Manasije, od sinova Josifa, i ova su imena njihova: Maala i Noua i Egla i Melha i Tersa, i staše pred Mojsijem i pred Eleazarom sveštenikom i pred poglavarima i pred svim skupom na vratima šatora svjedočanstva, govoreći: Otac naš umro je u pustinji, i on nije bio u sredini skupa koji se skupio protiv Gospoda u skupu Korea, nego je zbog grijeha svog umro, i sinovi mu se nisu rodili. Neka ne bude izbrisano ime oca našeg iz sredine naroda njegovog, jer nema sina. Dajte nama posjed u sredini braće oca našeg. I Mojsije je donio njihov sud pred Gospoda. I Gospod reče Mojsiju, govoreći: Ispravno su govorile kćeri Salpaadove; dat ćeš im posjed nasljedstva među braćom njihovog oca, i prenijeti ćeš nasljedstvo njihovog oca na njih. I sinovima Izraela govorićeš, govoreći: Ako čovjek umre, i nema sina, prenijećete nasljedstvo njegovo kćeri njegovoj. Ako pak

nema kćer, daćete nasljedstvo bratu njegovom. Ako pak nema braće, dat ćete nasljedstvo bratu njegova oca. Ako pak nema braće njegovog oca, dat ćete nasljedstvo najbližem srodniku njegovom iz njegovog plemena, da naslijedi njegovu imovinu, i ovo će biti sinovima Izraela propis suda, kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju. I reče Gospod Mojsiju: Popni se na planinu s one strane Jordana, na planinu Nebo, i vidi zemlju Kanaan koju ja dajem sinovima Izraela u posjed. I ti ćeš je vidjeti, i bit ćeš pridodan svome narodu i ti, kao što je pridodan bio Aron, brat tvoj, na planini Horu. Zato što ste prekršili moju riječ u pustinji Sin, kada se skupština suprotstavljala, da me posvetite, niste me posvetili na vodi pred njima; ovo je voda spora u Kadešu u pustinji Sin. I reče Mojsije Gospodaru, neka postavi Gospodar Bog duhova i svega tijela čovjeka nad ovim skupom, koji će izaći pred njihovim licem, i koji će ući pred njihovim licem, i koji će ih izvesti, i koji će ih uvesti, i neće biti skup Gospodnji kao ovce kojima nema pastira. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, uzmi sebi Isusa sina Nuna, čovjeka koji ima duh u sebi, i stavit ćeš svoje ruke na njega. I postavit ćeš ga pred Eleazara svećenika, i naređivat ćeš mu pred cijelom skupštinom, i naređivat ćeš o njemu pred njima. I dat ćeš mu od svoje slave, tako da sinovi Izraela budu poslušni njemu. I on će stati pred svještenikom Eleazarom, i pitaće ga za sud pokazivanja pred Gospodom. Na njegovu riječ izaći će, i na njegovu riječ ući će on i sinovi Izraela jednodušno, i sva zajednica. I Mojsije je učinio kao što mu je zapovjedio Gospod; i uzevši Jošuu, postavio ga je pred Eleazara svećenika i pred cijelu skupštinu, i stavio je svoje ruke na njega, i ustanovio ga je kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju.

28

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Naredi sinovima Izraela i reci im, govoreći: Darove moje, darove moje, prinose moje za miris ugodnosti čuvajte da prinosite meni na svetkovinama mojim. I reći ćeš im: Ovo su prinosi koje ćete prinositi Gospodu: jaganjce jednogodišnje, bez mane, dva dnevno za žrtvu paljenicu, neprestano. Jedno janje učinit ćeš ujutro, a drugo janje učinit ćeš navečer. I napravit ćeš desetinu efe finog brašna za žrtvu zamiješanu u ulju, u četvrtini hina. Kontinuirana paljenica koja je prinesena na planini Sinaj kao miris ugodnosti Gospodu. I njegovu lijevu žrtvu četvrtinu hina za jednog janjca; u svetom mjestu izliješ lijevu žrtvu jakog pića Gospodu; i drugog janjca učinit ćeš navečer; prema njegovoj žrtvi i prema njegovoj lijevoj žrtvi učinit ćete za miris ugodni Gospodu. I na dan subota prinijet ćete dva janjeta godišnja bez mane, i dvije desetine finog brašna pomiješanog u ulju za žrtvu i lijevanje, cjelopaljenje subota u subote na cjelopaljenje kontinualno, i lijevanje njegovo. I na mlađacima ćete prinijeti paljenicu Gospodu, teladi od goveda dva, i ovna jednog, jaganjaca jednogodišnjih sedam bez mane; Tri desetine fine brašna pomiješanog u ulju za tele jedno, i dvije desetine fine brašna pomiješanog u ulju za ovna jednog; Desetinu desetinu fine brašna pomiješanog u ulju za jagnje jedno, žrtvu miris ugodni prinos Gospodu. Njihova ljevna žrtva će biti polovina hina za jedno tele i trećina hina za jednog ovna. I četvrtina hina vina bit će za jedno jagnje; ovo je žrtva paljenica mjesec za mjesecom kroz mjesece godine. I jarca iz koza jednog

za grijeh Gospodu, uz stalnu paljenicu biće prinesen, i ljevanica njegova. I u prvom mjesecu, četrnaestog dana mjeseca, pasha Gospodu. I petnaestog dana ovog mjeseca je praznik; sedam dana ćete jesti beskvasni hljeb. I prvi dan biće vam nazvan svetim, nećete obavljati nikakav ropski posao. I prinijet ćete paljenice kao prinošenje Gospodinu: dva teleta od goveda, jednog ovna, sedam jednogodišnjih jaganjaca; oni će vama biti bez mane. I njihova žrtva od finog brašna miješanog u ulju: tri desetine za jedno tele i dvije desetine za jednog ovna. Desetinu po desetinu učinićeš za svako jagnje, za sedam jagnjadi. I jarca od koza jednog za grijeh, da se pomiri za vas; Osim stalne jutarnje žrtve paljenice, koja je trajna žrtva paljenica. Ovo prema ovome činit ćete svaki dan tokom sedam dana, dar i prinos na ugodni miris Gospodu; uz neprestanu žrtvu paljenicu činit ćeš njegovo lijevanje. I sedmi dan biće vama zvan svetim, nikakav ropski posao nećete činiti u njemu. I na dan mladih, kada donesete novu žrtvu Gospodu sedmica, biće vam sveti sabor, nikakav ropski posao nećete raditi. I donijet ćete paljenice na ugodan miris Gospodu: dva teleta od goveda, jednog ovna i sedam jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Njihova žrtva od finog brašna pomiješanog u ulju, tri desetine za jedno tele, i dvije desetine za jednog ovna. Desetinu po jagnjetu jednom, za sedam jagnjadi; i jednog jarca od koza za grijeh, da se izvrši pomirenje za vas; osim stalne paljenice; i žrtvu njihovu učinićete mi, bez mane će biti vama, i ljevanice njihove.

29

I u sedmom mjesecu, prvog dana mjeseca, sveti sabor će biti za vas, nikakav ropski posao nećete obavljati, dan značaja će biti za vas. I učinit ćete žrtve paljenice za miris ugodni Gospodu: jedno tele od goveda, jednog ovna i sedam jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Žrtva njihova: fino brašno pomiješano u ulju; tri desetine za jednog junca, i dvije desetine za jednog ovna; po jedna desetina za jedno jagnje, za sedam jagnjadi; i jednog jarca od koza za grijeh, da se izvrši pomirenje za vas; osim paljenica mladog mjeseca; i žrtve njihove, i ljevanice njihove, i stalna paljenica; i žrtve njihove i ljevanice njihove prema propisu njihovom za miris ugodni Gospodu. I desetog ovog mjeseca biće vam sveti sabor, i mučit ćete duše svoje, i nikakav posao nećete raditi. I donijet ćete paljenice na ugodan miris Gospodinu, prinose Gospodinu: jedno tele od goveda, jednog ovna, sedam jednogodišnjih jaganjaca; oni će vam biti bez mane. Žrtva njihova fino brašno pomiješano u ulju: tri desetine za jednog teleta, i dvije desetine za jednog ovna; desetinu desetinu za jedno jagnje, za sedam jaganjaca; i jednog jarca od koza za grijeh, da se pomiri za vas; osim za grijeh pomirenja, i paljenica stalna, žrtva njezina, i ljevanica njezina prema propisima, u miris ugodnosti, prinos Gospodu. I petnaestog dana sedmog mjeseca ovog, sveti sabor će biti vama, nikakav ropski posao nećete obavljati, i slavite taj praznik Gospodu sedam dana. I vi ćete prinijeti paljenice, prinose u miris ugodnog mirisa Gospodu. Na prvi dan: teladi od goveda trinaest, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih jaganjaca; oni će biti bez mane. Njihove žrtve: fino brašno pomiješano u ulju, tri desetine po jednom teletu, za trinaest teladi; i dvije desetine po jednom ovnu, za dva ovna;

desetinu po jednom jagnetu, za četrnaest jaganjaca; i jednog jarca od koza za grijeh; osim stalne paljenice, njihove žrtve i njihova lijevanja. I drugog dana dvanaest teladi, dva ovna, četrnaest godišnjih janjaca besprijekornih. Njihova žrtva i njihova libacija za telićе, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom tumačenju. i jarca iz koza jednog za grijeh, osim cjelokupne žrtve paljenice koja se prinosi neprestano, njihove žrtve i njihova lijevanja. Trećeg dana jedanaest teladi, dva ovna, četrnaest godišnjih janjaca bez mane. Njihova žrtva i njihova libacija za telićе, ovnove i jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom tumačenju. I jedno jare iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihove ljevanice. Četvrtog dana deset teladi, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Njihove žrtve i njihova lijevanja za telad i za ovnove i za jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom propisu. I jedno jare iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihove ljevanice. Petog dana teladi devet, ovnovi dva, jaganjci godišnji četrnaest bez mane. Njihove žrtve i njihova lijevanja za telad i za ovnove i za jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom propisu. I jednog jarca iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihova lijevanja. Šestog dana osam teladi, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Njihove žrtve i njihova lijevanja za telad i za ovnove i za jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom propisu. I jedno jare iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihove ljevanice. Sedmog dana sedam teladi, dva ovna, četrnaest jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Njihove žrtve i njihova

lijevanja za telad i za ovnove i za jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom tumačenju. I jedno jare iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihove ljevanice. I osmog dana bit će vam svečano zatvaranje, nikakav težački posao nećete obavljati toga dana. I priniesite paljenice kao miris ugodnosti, prinose Gospodu: jedno tele, jednog ovna i sedam jednogodišnjih jaganjaca bez mane. Njihove žrtve i njihova lijevanja za tele i ovna i jaganjce prema njihovom broju, prema njihovom rasporedu. I jedno jare iz koza za grijeh, osim neprestane paljenice, njihove žrtve i njihove ljevanice. Ove stvari ćete činiti Gospodu na vašim svetkovinama, osim vaših molitava, i vaših dobrovoljnih prinosa, i vaših paljenica, i vaših žrtava, i vaših lijevanja, i vaših zahvalnih žrtava.

30

I Mojsije je govorio sinovima Izraela prema svemu što je Gospod zapovjedio Mojsiju. I govorio je Mojsije prema vladarima plemena sinova Izraela, govoreći: Ovo je riječ koju je zapovjedio Gospod. Čovjek koji bi zavjetovao zavjet Gospodaru, ili se zakune zakletvom, ili se veže vezivanjem o svojoj duši, neće oskvrnuti svoju riječ; sve što izađe iz njegovih usta, učiniće. Ako žena zavjetuje zavjet Gospodu, ili veže obavezu u kući svoga oca u svojoj mladosti, i njen otac čuje njene zavjete i njene obaveze koje je vezala protiv svoje duše, i njen otac šuti, tada će svi njeni zavjeti važiti, i sve obaveze koje je vezala protiv svoje duše ostat će joj. Ako pak njen otac odbije, koji god dan čuje sve njene

zavjete i obaveze koje je vezala protiv svoje duše, neće važiti. I Gospod će je očistiti, jer ju je njen otac odbio. Ako ali, postavši, postane mužu, i molitve njene budu na njoj prema izgovaranju usana njenih koje je vezala protiv duše svoje, i čuje muž njen i ušuti njoj onog dana kada čuje, tada će stajati sve molitve njene i obaveze njene koje je vezala protiv duše svoje, stajaće. Ako li njen muž odbije u dan kada čuje, sve njene molitve i njene obaveze koje je odredila prema svojoj duši neće ostati, jer je muž odbio od nje, i Gospod će je očistiti. I zavjet udovice i one koja je izbačena, koliko god da zavjetuje prema svojoj duši, ostat će joj. Ako ali u kući njenog muža bude njen zavjet, ili obaveza prema njenoj duši sa zakletvom, i njen muž čuje, i ćuti prema njoj, i ne zabrani joj, tada će stajati svi njeni zavjeti, i sve njene obaveze koje je vezala prema svojoj duši, stajaće protiv nje. Ako li njen muž ukine zavjete onog dana kada čuje, sve što izađe iz njenih usana prema njenim molitvama i prema obavezama njene duše neće ostati na njoj, jer je njen muž ukinuo, i Gospod će je očistiti. Svaki zavjet i svaku zakletvu veze da naškodi duši, njen muž će postaviti njoj, i njen muž će ukloniti. Ali ako šuteći ostane tih prema njoj dan od dana, i postavit će njoj sve njene zavjete, i obaveze one na njoj postavit će njoj, jer je bio tih prema njoj na dan kada je čuo. Ako li njen muž ukloni nakon dana kada je čuo, tada će on ponijeti njegov grijeh. Ovo su propisi koje je Gospod zapovjedio Mojsiju, između muža i njegove žene, i između oca i kćeri u mladosti u očevoj kući.

31

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Osveti osvetu sinova Izraela od Madijanaca, i na kraju ćeš biti pridodan svom narodu. I govorio je Mojsije narodu, govoreći: Naoružajte ljude iz vašeg naroda i postavite ih u bojni red pred Gospodom protiv Madijana, da vratite osvetu od Gospoda Madijanu. Hiljadu iz svakog plemena, hiljadu iz svakog plemena, iz svih plemena sinova Izraela, pošaljite u borbu. I oni su izbrojali iz hiljada Izraela po hiljadu iz svakog plemena, dvanaest hiljada naoružanih za boj. I Mojsije je poslao njih, hiljadu iz svakog plemena, hiljadu iz svakog plemena sa njihovom snagom, i Pinehasa sina Eleazara sina Arona svještenika, i svete sudove, i trube za signale u njihovim rukama. I oni su se poredali u borbeni red protiv Madijana, kao što je naredio Gospod Mojsiju, i ubili su sve muškarce. I ubili su kraljeve Midijana zajedno sa njihovim ranjenima: i Evija, i Rekema, i Sura, i Hura, i Rebu, pet kraljeva Midijana; i Balaama sina Beora ubili su mačem sa njihovim ranjenima. I opljačkali su žene Midijana, i njihov prtljag, i njihovu stoku, i svu njihovu imovinu; i njihovu snagu su opljačkali. I sve njihove gradove u njihovim naseljima, i njihove seoske kuće spalili su u vatri. I uzeli su sav njihov plijen i svu njihovu pljačku, od čovjeka do stoke. I oni dovedoše Mojsiju i Eleazaru svještenику i svim sinovima Izraela zarobljenike, plen i plijen u logor u Araboth Moaba, koji se nalazi na Jordanu prema Jerihonu. I izašao je Mojsije i Eleazar, svećenik, i svi vođe zajednice u susret njima izvan logora. I Mojsije se razljuti na zapovjednike vojske, na zapovjednike hiljada i zapovjednike stotina koji su se vraćali iz boja. I reče im Mojsije: Zašto ste poštedjeli svaku ženku? Ove su jer bile

sinovima Izraela prema riječi Balaama da ih odvrate i da prezru riječ Gospoda, zbog Peora, i dogodila se kuga u skupštini Gospoda. I sada ubijte sve muškarce među plijenom, i svaku ženu koja je poznala muškarca, ubijte. I sav plijen od žena koje ne poznaju postelju muškarca, poštedjeti ih žive. I vi se utaborite izvan logora sedam dana, svaki onaj koji je ubio i onaj koji dodiruje ubijenoga očistiće se trećeg dana i sedmog dana, vi i vaši zarobljenici. I svaki pokrivač i svaki kožni sud, i svaki predmet od kozje kože, i svaki drveni sud očistićete. I rekao je Eleazar, svećenik, ljudima vojske koji su dolazili iz borbene linije rata: Ovo je propis zakona koji je Gospod naredio Mojsiju. Osim zlata i srebra i bronze i željeza i olova i kalaja, svaka stvar koja će proći kroz vatru, biće očišćena, ali vodom očišćenja će biti očišćena; i sve stvari koje ne prođu kroz vatru, proći će kroz vodu. I oprat ćete odjeću sedmog dana, i bićete očišćeni, i nakon toga ući ćete u logor. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: uzmi glavni zbir plijena zarobljeništva od čovjeka do zvijeri, ti i Eleazar svećenik i poglavari otaca skupštine. I podijelite plijen između ratnika koji su izašli u borbu i cijele zajednice. I odvojićete danak Gospodu od ratnika koji su izašli u bitku, jednu dušu od pet stotina, od ljudi, i od stoke, i od goveda, i od ovaca, i od magaraca; i od njihove polovine uzećete. I dat ćeš Eleazaru svećeniku prve plodove Gospodnje. I od polovine sinova Izraela uzećeš jednog od pedeset od ljudi, i od volova, i od ovaca, i od magaraca, i od sve stoke, i daćeš ih Levitima koji čuvaju straže u šatoru Gospoda. I Mojsije i Eleazar, svećenik, učiniše kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. I stalo je višak plijena što su ga oplijenili ljudi ratnici, od ovaca, šest stotina sedamdeset i pet

hiljada; I goveda, sedamdeset i dvije hiljade; I magarci, šezdeset i jedna hiljada; I duše ljudi od žena koje nisu poznavale postelju muškarca, sve duše, trideset i dvije hiljade. I dogodila se polovina, dio onih koji su izašli u rat, od broja ovaca: trista trideset hiljada sedam stotina pedeset. I bio je dio Gospodaru od ovaca šest stotina sedamdeset pet; I volovi, trideset i šest hiljada, i dio Gospodaru sedamdeset i dva; I magarci, trideset hiljada i pet stotina, i dio Gospodaru šezdeset i jedan; I duše ljudi, šesnaest hiljada, i dio njihov Gospodaru trideset i dvije duše. I Musa je dao konačni prinos Gospodu Bogu svešteniku Eleazaru, kao što je Gospod naredio Musi; od polovine sinova Izraelovih, koje je Musa odvojio od ratnika. I polovina od skupštine od ovaca bila je tristo trideset sedam hiljada petsto. I goveda, trideset šest hiljada. Magarci, trideset hiljada petsto. I duše ljudi, šesnaest hiljada. I uzeo je Mojsije od polovine sinova Izraela jedno od pedeset, od ljudi i od stoke, i dao ih je Levitima koji čuvaju straže šatora Gospoda, na način kako je Gospod naredio Mojsiju. I pristupiše Mojsiju svi postavljeni u hiljarhe snage, hiljarsi i stotinari, i rekoše Mojsiju: Tvoje sluge uzele su broj ljudi ratnika koji su kod nas, i nije nedostajao od njih nijedan. I ponijeli smo dar Gospodinu, svaki čovjek što je našao: zlatnu posudu, narukvicu, narukvicu za gležanj, prsten, narukvicu za ruku i ogrlicu, da se izvrši pomirenje za nas pred Gospodinom. I uzeo je Mojsije i Eleazar svećenik zlato od njih, sve izrađene predmete. I sve zlato, prilog što su uzeli Gospodu, bilo je šesnaest hiljada sedam stotina pedeset šekela od zapovjednika hiljada i od zapovjednika stotina. I ratnici su pljačkali svaki za sebe. I Mojsije i svećenik Eleazar uzeše zlato od zapovjednika

hiljada i od zapovjednika stotina, i donesoše ga u šator svjedočanstva kao spomen sinova Izraela pred Gospodom.

32

I stoka mnoštvo je bila sinovima Rubena i sinovima Gada, mnoštvo veoma; i vidjeli su zemlju Jazer i zemlju Gilead; i bilo je mjesto, mjesto za stoku; I prišavši sinovi Rubena i sinovi Gada, rekli su Mojsiju i Eleazaru svešteniku i vođama skupštine, govoreći: Atarot i Dibon i Jazer i Nimra i Hešbon i Eleale i Sebam i Nebo i Beon, zemlja koju je predao Gospod pred sinovima Izraela, zemlja za uzgoj stoke je, i tvojoj djeci stoka postoji. I govorili su: Ako smo našli milost pred tobom, neka bude data ova zemlja tvojim slugama u posjed, i ne prelazi nas preko Jordana. I Mojsije reče sinovima Gada i sinovima Rubena: Braća vaša idu u rat, a vi ćete sjediti ovdje? I zašto iskrivljujete umove sinova Izraela da ne prijeđu u zemlju koju Gospodar daje njima? Nisu li tako učinili vaši očevi, kada sam ih poslao iz Kadeš Barnea da razumiju zemlju? I oni su otišli u dolinu grozdova i posmatrali su zemlju, i odvratili su srce sinova Izraela tako da ne uđu u zemlju koju je Gospod dao njima. I Gospod se razljutio gnjevom u taj dan, i zakleo se, govoreći, ako će vidjeti ovi ljudi koji su izašli iz Egipta od dvadeset godina i više, koji znaju dobro i zlo, zemlju koju sam se zakleo Abrahamu i Isaku i Jakovu, jer nisu slijedili za mnom; osim Kaleb sin Jefunije odvojeni, i Jošua sin Nuna, jer je slijedio za Gospodom. I Gospodar se razljutio u gnjevu na Izrael, i rasuo ih je u pustinji četrdeset godina, dok

nije nestala sva generacija koja je činila zlo pred Gospodom. Evo, ustali ste umjesto vaših očeva, uništenje grešnih ljudi, da dodate još na gnjev srdžbe Gospodnje prema Izraelu. Jer vi ćete se okrenuti od njega da ga još ostavite u pustinji, i vi ćete bezakonički postupiti prema cijeloj ovoj skupštini. I pristupiše mu i govorahu: Torove za ovce sagradićemo ovdje za našu stoku i gradove za naš prtljag. I mi ćemo se naoružati kao predstraža ispred sinova Izraela, dok ne dovedemo njih na njihovo vlastito mjesto, a naš prtljag će stanovati u utvrđenim gradovima zbog stanovnika zemlje. Nećemo se vratiti u naše kuće dok sinovi Izraela ne budu podijeljeni, svaki u svoje nasljedstvo. I nećemo više naslijediti s njima s one strane Jordana i dalje, jer smo primili naše dijelove s one strane Jordana na istoku. I reče im Mojsije, ako učinite prema ovoj riječi, ako se naoružate pred Gospodom za rat, i ako svaki vaš naoružani vojnik prijeđe preko Jordana pred Gospodom, dok ne bude uništen njegov neprijatelj od njegova lica, i dok ne bude pokorena zemlja pred Gospodom, i nakon ovoga vratit ćete se, i bit ćete nevini pred Gospodom i pred Izraelom, i bit će ova zemlja vama u posjedu pred Gospodom. Ako pak ne učinite tako, sagriješićete pred Gospodom, i znat ćete svoj grijeh kada vas sustigne zlo. I gradićete sebi gradove za vaš prtljag i farme za vašu stoku, i učinićete ono što izlazi iz vaših usta. I sinovi Rubena i sinovi Gada rekoše Mojsiju, govoreći: Sluge tvoje učinit će kao što Gospodar naš zapovijeda. Naš prtljag, naše žene i sva naša stoka će biti u gradovima Gileada. A tvoja djeca će svi proći naoružani i poredani pred Gospodom u rat, na način kako Gospod kaže. I sastavio im je Mojsije Eleazara svećenika, i Isusa sina Nunovog, i

poglavare porodica plemena Izraelovih. I reče im Mojsije: Ako sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi pređu s vama preko Jordana, svi naoružani za rat pred Gospodom, i pokorite zemlju pred vama, onda ćete im dati zemlju Gilead u posjed. Ako ali ne prijeđu naoružani s vama u rat pred Gospodom, onda ćete prenijeti njihov prtljag, njihove žene i njihovu stoku prije vas u zemlju Kanaan, i oni će naslijediti zajedno s vama u zemlji Kanaan. I sinovi Rubena i sinovi Gada odgovorili su govoreći: Koliko god Gospodar govori slugama, tako ćemo mi učiniti. Mi ćemo prijeći naoružani pred Gospodom u zemlju Kanaan, a vi ćete nam dati posjed s one strane Jordana. I Mojsije je dao sinovima Gada, i sinovima Rubena, i polovini plemena Manasije, sinova Josifa, kraljevstvo Sihona, kralja Amorejaca, i kraljevstvo Oga, kralja Basana, zemlju i gradove sa njihovim granicama, gradove zemlje unaokolo. I sinovi Gadovi sagradili su Dibon, i Atarot, i Aroer, i Sofar, i Jazer, i podigli su ih, i Nimram, i Bet Haran, utvrđene gradove, i torove za ovce. I sinovi Rubenovi sagradili su Hesbon, i Eleale, i Kirijataim, i Baal Meon, utvrđene, i Sibmu; i nazvali su prema njihovim imenima imena gradova koje su sagradili. I sin Machira, sina Manasseha, otišao je u Gilead i zauzeo ga, i uništio je Amorejca koji je stanovao u njemu. I Mojsije je dao Gilead Mahiru, sinu Manasije, i on se nastanio tamo. I Jair, sin Manaseov, otišao je i uzeo njihova sela, i nazvao ih je sela Jairova. I Nabau je otišao i uzeo Kaat i njezina sela, i nazvao ih je Nabot po svom imenu.

33

I ovo su etape sinova Izraela, kako su izašli iz zemlje Egipta sa svojom snagom pod rukom Mojsija i Arona. I Mojsije je zapisao njihova polazišta i njihove postaje po riječi Gospoda, i ovo su postaje njihovog putovanja. Oni otputovahu iz Rameses u prvom mjesecu, petnaestog dana prvog mjeseca. Sljedećeg dana nakon Pashe izađoše sinovi Izraela uzdignute glave pred svim Egipćanima. I Egipćani su sahranjivali sve svoje mrtve koje je udario Gospod, sve prvorođene u zemlji egipatskoj, a nad njihovim bogovima je Gospod izvršio osvetu. I sinovi Izraela, otišavši iz Ramesea, utaborili su se u Sokotu. I pošavši iz Sokota, utaborili su se u Etanu, što je neki dio pustinje. I otišli su iz Etana, i utaborili su se na ušću Irota, što je nasuprot Baal Sefonu, i utaborili su se nasuprot Migdolu. I oni su otišli nasuprot Eirotha, i prešli su sredinom mora u pustinju, i išli su put od tri dana kroz pustinju, i utaborili su se u Pikriaisu. I otišli su iz Gorkih voda i došli su u Elim, a u Elimu je bilo dvanaest izvora vode i sedamdeset stabala palmi, i utaborili su se tamo pored vode. I otišli su iz Elima i utaborili su se na Crvenom moru. I oni su otišli od Crvenog mora i utaborili su se u pustinji Sin. I otišli su iz pustinje Sin i utaborili se u Rafaki. I otišli su iz Rephake i utaborili se u Ailousu. I otišli su iz Ailousa i utaborili su se u Rafidinu, i nije bilo tamo vode da narod pije. I otišli su iz Rafidina i logorovali su u pustinji Sinaj. I otišli su iz pustinje Sinaj i utaborili su se u grobovima želje. I otišli su iz grobova želje i utaborili su se u Aserotu. I otišli su iz Aserota i utaborili se u Ratami. I oni su otišli iz Ratama i utaborili se u Remon Faresu. I otišli su iz Remmon Pharesa i utaborili se u Leboni. I otišli su iz Lebona i utaborili se u Ressanu. I otišli su iz Ressana i utaborili

se u Makellathu. I otišli su iz Makellatha i utaborili se u Sapharu. I otišli su iz Safara i utaborili se u Haradatu. I otišli su iz Haradata i utaborili se u Makelotu. I otišli su iz Makelotha i logorovali su u Kataathu. I otišli su iz Kataatha i utaborili se u Tarathu. I otišli su iz Taratha i utaborili se u Mathekki. I otišli su iz Mathekka i utaborili se u Selmoni. I otišli su iz Selmona i utaborili se u Masurut. I otišli su iz Masuruta i utaborili se u Banaji. I otišli su iz Banaie i utaborili se u planini Gadgad. I otišli su iz planine Gadgad i utaborili se u Etebathi. I otišli su iz Etebatha i utaborili su se u Ebroni. I otišli su iz Ebrona i utaborili se u Gesion Gaberu. I otišli su iz Gesion Gabera, i utaborili su se u pustinji Sin, i otišli su iz pustinje Sin, i utaborili su se u pustinji Faran, a to je Kadeš. I otišli su iz Kadeša i utaborili su se u planinu Hor blizu zemlje Edom. I otišao je gore Aron, svećenik, po zapovijedi Gospoda, i umro je tamo u četrdesetoj godini izlaska sinova Izraela iz zemlje Egipta, u petom mjesecu, prvog dana mjeseca. I Aron je imao sto dvadeset i tri godine kada je umro na planini Hor. I čuvši kananejski kralj Arad, a ovaj je stanovao u zemlji Kanaan, kada su ulazili sinovi Izraela; i otišli su sa planine Hor, i utaborili se u Selmoni. I odoše iz Selmona i utaboriše se u Finu. I otišli su iz Finona i utaborili se u Ovotu. I otišli su iz Obota i utaborili se u Aiju, s one strane na granicama Moaba. I otišli su iz Aja i utaborili se u Dibon Gadu. I oni su otišli iz Daibon Gada i utaborili su se u Gelmon Deblathaimu. I otišli su iz Gelmon Deblathajima i utaborili su se na planinama Abarim, nasuprot Nabaua. I otišli su od planina Abarima i utaborili su se na zapadu Moaba, na Jordanu prema Jerihonu. I oni su se utaborili pored Jordana između Aesimoth-a

sve do Belse, prema zapadu Moaba. I Gospod je govorio prije. Mojsiju na zapadu Moaba pored Jordana prema Jerihonu, govoreći: Govori sinovima Izraela i reći ćeš im: Vi prelazite Jordan u zemlju Kanaan. I vi ćete uništiti sve stanovnike u zemlji pred vašim licem, i uklonićete njihove osmatračnice, i sve njihove livene idole ćete uništiti, i sve njihove stubove ćete ukloniti. I vi ćete uništiti sve stanovnike zemlje, i vi ćete stanovati u njoj, jer vama sam dao njihovu zemlju u nasljedstvo. I vi ćete naslijediti njihovu zemlju po žrijebu prema vašim plemenima. Brojnijima ćete umnožiti njihov posjed, a manje brojnima ćete umanjiti njihov posjed. Gdje god izađe njegovo ime, tamo će biti njegovo. Prema plemenima vaših otaca ćete naslijediti. Ako ne uništite stanovnike na zemlji ispred vas, onda će oni koje ostavite od njih biti trnje u vašim očima i strijele u vašim stranama, i bit će vam neprijatelji na zemlji na kojoj ćete se nastaniti. I biće kako sam odlučio da učinim njima, učiniću vama.

34

I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći, naredi sinovima Izraela, i reći ćeš im, vi ulazite u zemlju Kanaan; ova će vama biti nasljedstvo, zemlja Kanaan sa njenim granicama. I biće vama strana prema jugu od pustinje Sin do granice s Edomom, i biće vama granice prema jugu od dijela Slanog mora od istoka. I okružit će vas granice od juga prema usponu Akrabin, i proći će Ennak, i izlaz njegov bit će prema jugu Kadešu od Barnee, i izaći

će u naselje Arad, i proći će Asemonu. I granice će okružiti od Asemone do bujice Egipta, i izlaz će biti more. I granice mora biće vama, veliko more će označiti granicu, ovo će vama biti granice mora. I ovo će vam biti granice prema sjeveru: od velikog mora odmjerit ćete sebi prema planini. I od planine do planine izmjerit ćete im prilikom ulaska u Emat, i njegov izlaz bit će granice Saradaka. I granice će izaći iz Defrone, i izlaz njegov će biti Arsenain; ovo će vam biti granice sa Sjevera. I granice će sići od Sefefamara Bele s istoka prema izvorima, i granice će sići Bele na leđa mora Henereth s istoka. I granice će se spustiti od Sefamara do Bele s istoka prema izvorima, i granice će se spustiti od Bele na obalu mora Henereta s istoka. I granice će sići na Jordan, i izlaz će biti slano more. Ova će vama biti zemlja i njene granice unaokolo. I Mojsije je naredio sinovima Izraela, govoreći: Ova je zemlja koju ćete naslijediti ždrijebom, na način kako je Gospod naredio da se dade devetim plemenima i polovini plemena Manasije. Zato što je pleme sinova Rubena i pleme sinova Gada prema kućama njihovih očeva, i polovina plemena Manasije primila svoje udjele. Dva plemena i po uzela su svoje žrebove s one strane Jordana prema Jerihu, od juga prema istoku. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Ovo su imena ljudi koji će vama naslijediti zemlju: Eleazar svećenik i Jošua sin Nunov. I uzet ćete po jednog vladara iz svakog plemena da vam podijeli zemlju u nasljedstvo. I ovo su imena muškaraca iz plemena Juda: Kaleb, sin Jefonin. Plemena Simeona, Salamiel sin Semiuda. Plemena Benjamina, Eldad sin Haslona; Plemena Dana, vladar Bakir sin Eglija. Od sinova Josifa, iz plemena sinova Manasije, vladar Anijel, sin Soufija. Pleme

sinova Efraima, vladar Kamuel sin Sabatana. Od plemena Zabulon, vladar Elisafan, sin Parnaha. Od plemena sinova Isahara, vladar Faltiel, sin Ozin. Od plemena sinova Ašera, vladar Ahior, sin Selemi. Od plemena Neftalim, vladar Fadael, sin Iamiuda. Ovim je Gospodin zapovjedio da podijele sinovima Izraela u zemlji Hanaan.

35

I Gospod je govorio Mojsiju na zapadu Moaba pored Jordana prema Jerihu, govoreći: naredi sinovima Izraela, i daće Levitima od njihovih nasljednih posjeda gradove za stanovanje; i predgrađa gradova oko njih daće Levitima. I gradovi će im biti za stanovanje, a njihove ograde će biti za njihovu stoku i za sve njihove četveronošce. I susjedna područja gradova koje ćete dati levitima, od zida grada i van, dva tisuće lakata unaokolo. I ti ćeš izmjeriti izvan grada stranu prema istoku dvije hiljade lakata, i stranu prema jugu dvije hiljade lakata, i stranu prema moru dvije hiljade lakata, i stranu prema sjeveru dvije hiljade lakata, i grad će biti u sredini ovoga za vas, i granice gradova. I gradove ćete dati Levitima, šest gradova utočišta koje ćete dati da tamo pobjegne ubica, i pored ovih četrdeset i dva grada. Sve gradove dat ćete levitima, četrdeset i osam gradova, i njihova predgrađa. I gradove koje ćete dati od posjeda sinova Izraela, od onih koji imaju mnogo, mnogo, i od onih koji imaju manje, manje, svaki prema svom nasljedstvu koje će naslijediti, daće od gradova Levitima. I Gospod je govorio Mojsiju, govoreći: Govori sinovima

Izraela i reci im: Vi prelazite preko Jordana u zemlju Kanaan. I odvojit ćete sebi gradove, utočišta će vam biti da tamo pobjegne ubica, svaki onaj koji je udario dušu nenamjerno. I gradovi će vam biti utočišta od osvetnika krvi, i ubica neće umrijeti dok ne stane pred skupštinom na sud. I gradovi koje ćete dati, šest gradova, biće vam utočišta. Tri grada ćete dati s one strane Jordana, i tri grada ćete dati u zemlji Kanaanu. Utočište će biti sinovima Izraela, i strancu, i pridošlici koji je među vama, ovi gradovi će biti za utočište, da pobjegne tamo svako ko je udario dušu nenamjerno. Ako ga udari predmetom od gvožđa i on umre, on je ubica; ubica mora biti kažnjen smrću. Ako li ga udari kamenom iz ruke, od kojeg može umrijeti, i on umre, ubica je; smrću neka bude pogubljen ubica. Ako li ga u ruci drvenim predmetom od kojeg može umrijeti udari, i on umre, ubica je; ubica neka se smrću pogubi. Osvjetnik krvi će ubiti ubicu kada ga sretne; on će ga ubiti. Ako ali kroz neprijateljstvo gurne njega, i baci na njega bilo koji predmet iz zasjede, i on umre, ili zbog gnjeva udari njega rukom, i on umre, smrću neka bude pogubljen onaj koji je udario, ubica je; smrću neka bude pogubljen ubica; osvetnik krvi će ubiti ubicu kada ga sretne. Ako ali iznenada, ne kroz mržnju gurne njega, ili baci na njega bilo koji predmet, ne iz zasjede, ili bilo kojim kamenom kojim može umrijeti, ne znajući, i padne na njega, i umre, a on nije bio njegov neprijatelj, niti je tražio da mu naudi; onda će skupština suditi između onoga koji je udario i između osvetnika krvi, prema ovim presudama. I zajednica će izbaviti ubicu od osvetnika krvi, i zajednica će ga vratiti u grad njegovog utočišta gdje je pobjegao, i on će tamo stanovati dok ne umre veliki

svećenik kojeg su pomazali svetim uljem. Ako ali odlaskom izađe ubica iz granica grada u koji je tamo pobjegao, i nađe ga osvetnik krvi izvan granica grada njegovog utočišta, i ubije osvetnik krvi ubicu, nije kriv. U gradu utočišta neka stanuje dok ne umre veliki svećenik, i nakon što umre veliki svećenik, vratit će se ubica u zemlju svoga posjeda. I ovo će vama biti zakonska odredba o suđenju za vaša pokoljenja u svim vašim naseljima. Svaki koji je udario dušu, na osnovu svjedoka ubićeš ubicu, a jedan svjedok neće svjedočiti protiv duše da bi umrla. I nećete primiti otkup za dušu od ubice koji je kriv da bude ubijen, jer smrću će biti pogubljen. Nećete uzeti otkup za bježanje u grad utočišta, da biste ponovo stanovali na zemlji, dok ne umre veliki svećenik. I nećete ubiti zemlju u kojoj vi živite, jer ova krv ubija zemlju, i zemlja neće biti očišćena od krvi koja je prolivena na nju, već krvlju onoga koji je proliva. I nećete oskrnavljati zemlju na kojoj prebivate, na kojoj ja prebivam među vama, jer ja jesam Gospod koji prebiva usred sinova Izraela.

36

I pristupiše vladari plemena sinova Gileada sina Mahira sina Manasije od plemena sinova Josifa, i govoriše pred Mojsijem, i pred Eleazarom sveštenikom, i pred vladarima kuća otaca sinova Izraela, i rekoše: gospodaru našem zapovjedio je Gospod dati zemlju nasljedstva ždrijebom sinovima Izraela; i gospodaru je zapovjedio Gospod dati nasljedstvo Selofhada brata našeg kćerima njegovim. I one će biti žene jednom od plemena sinova

Izraela, i njihov ždrijeb će biti oduzet iz posjeda naših očeva, i biće dodan nasljedstvu plemena kojima postanu žene, i iz ždrijeba našeg nasljedstva će biti oduzet. Ako ali dođe do oslobođenja sinova Izraela, njihovo nasljedstvo biće dodato nasljedstvu plemena kojima postanu žene, i od nasljedstva plemena naše porodice biće oduzeto njihovo nasljedstvo. I Mojsije je zapovjedio sinovima Izraela po zapovijedi Gospoda, govoreći: Tako pleme sinova Josifa govori. Ovo je riječ koju je zapovjedio Gospodin kćerima Salpaada, govoreći: Kome im se svidi, neka budu žene, ali samo iz naroda oca njihovog neka budu žene. I neće biti preneseno nasljedstvo sinovima Izraela od plemena na pleme, jer će se sinovi Izraela držati svaki nasljedstva plemena svoje porodice. I svaka kći koja nasljeđuje nasljedstvo iz plemena sinova Izraela, biće žena jednom od naroda oca njenog, da bi mogli naslijediti sinovi Izraela svaki svoje očinsko nasljedstvo. I udio neće biti prenesen iz plemena na drugo pleme, nego će se sinovi Izraela svaki držati svog nasljedstva. Onako kako je Gospod zapovijedao Mojsiju, tako su učinile kćeri Salpaada. I Tirsa i Hogla i Milka i Noa i Mahla, kćeri Selofhada, postale su žene svojim rođacima iz naroda Manasije, sinova Josifa; i njihovo nasljedstvo je ostalo na plemenu naroda njihovog oca. Ovo su zapovijedi i uredbe i sudovi koje je Gospodin zapovjedio preko Mojsija na zapadu Moaba, kod Jordana, prema Jerihu.

Ponovljeni zakon

1

Ovo su riječi koje je Mojsije govorio svemu Izraelu s one strane Jordana u pustinji prema zapadu, blizu Crvenog mora, između Farana, Tofola, Lobona, Aulona i Katahruseje. Jedanaest dana iz Horeba put na planinu Seir do Kadeš Barnee. I desilo se u četrdesetoj godini u jedanaestom mjesecu prvog dana mjeseca, govorio je Mojsije svim sinovima Izraela, prema svemu što je zapovijedao Gospod njemu za njih; nakon što je udario Sihona kralja Amorejaca koji je stanovao u Hešbonu, i Oga kralja Bašana koji je stanovao u Aštarotu i u Edreju, s one strane Jordana u zemlji Moaba, počeo je Mojsije objašnjavati ovaj zakon, govoreći: Gospod Bog naš govorio je nama u Horebu, govoreći: Neka vam bude dovoljno stanovati na ovoj gori. Okrenite se i krenite vi, i ulazite u planinu Amorejaca i prema svim susjedima Arabe, u planinu i ravnicu, i prema jugu, i obalu, zemlju Kanaanaca i Anti-Liban, do velike rijeke, rijeke Eufrata. Vidite, predao je pred vama zemlju; ušavši, uzmite u posjed zemlju koju sam se zakleo ocima vašim - Abrahamu, Isaku i

Jakovu - da ću dati njima i njihovom sjemenu nakon njih. I rekao sam vama u ono vrijeme: Neću moći sam da vas nosim. Gospodar, Bog vaš, umnožio vas je, i evo vas danas kao zvijezde nebeske po množini. Gospodar, Bog vaših očeva, neka vam doda hiljadostruko koliko vas ima, i neka vas blagoslovi kao što vam je govorio. Kako ću sam moći podnijeti vaš teret, vaše breme i vaše sporove? Dajte sebi mudre, znalačke i razumne ljude iz vaših plemena, i postaviću ih za vođe nad vama. I vi ste mi odgovorili i rekli: Dobra je riječ koju si govorio da se uradi. I uzeo sam od vas ljude mudre i stručne i razumne, i postavio sam ih da vode nad vama kao hiljadnike, i stotinike, i pedesetinike, i desetinike, i pisare za vaše sudije. I naredio sam vašim sudijama u ono vrijeme, govoreći: slušajte između vaše braće, i sudite pravedno između čovjeka, i između brata, i između njegove pridošlice. Nećeš poznavati lice u sudu, prema malom i prema velikom sudićeš, nećeš pokazivati pristrasnost prema licu čovjeka, jer sud je Božji, i riječ koja ako teška bude od vas, iznijet ćete je preda me i čut ću je. I naredio sam vam u to vrijeme sve te riječi koje ćete činiti. I pošto smo krenuli iz Horeba, išli smo kroz svu onu veliku i strašnu pustinju koju ste vidjeli, putem planine Amorejaca, kako nam je zapovjedio Gospod, Bog naš, i došli smo do Kadeš Barnee. I rekao sam vama: Došli ste do planine Amorejaca, koju Gospod, Bog naš, daje vama. Vidite, Gospodin, Bog vaš, vam je predao zemlju pred vašim licem; pošto ste otišli gore, uzmite je u posjed na način kako vam je rekao Gospodin, Bog vaših otaca; ne bojte se, niti se plašite. I vi ste svi došli k meni i rekli ste: Pošaljimo ljude prije nas, i neka nam izviđaju zemlju, i neka nam objave odgovor o putu kojim

ćemo ići, i o gradovima u koje ćemo ući. I svidjela mi se ta riječ, i uzeh iz vas dvanaest ljudi, po jednog čovjeka po plemenu. I okrenuvši se, otišli su gore u planinu i došli su do doline grozda i izviđali su je. I uzeli su u svoje ruke od ploda zemlje, i donijeli su vama, i govorili su: Dobra je zemlja koju Gospod, Bog naš, daje nama. I vi niste htjeli ići gore, već ste neposlušali riječ Gospoda, Boga našeg. I gunđali ste u svojim šatorima i rekli ste: Zato što nas Gospod mrzi, izveo nas je iz zemlje Egipta da nas preda u ruke Amorejaca i da nas uništi. Gdje mi idemo gore? A vaša braća su odvratili vaše srce govoreći: Narod velik i mnogobrojan i moćniji od nas, i gradovi veliki i utvrđeni do neba; ali smo vidjeli i sinove divova tamo. I rekao sam vama: ne budite prestravljeni, niti se bojte njih. Gospod Bog vaš koji ide ispred vas, on će se boriti zajedno s vama protiv njih prema svemu što je učinio za vas u zemlji Egiptu, i u ovoj pustinji koju ste vidjeli, na putu planine Amorejaca; kao što je nosio te Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svog, na cijelom putu kojim ste išli dok niste došli na ovo mjesto. I u ovoj riječi niste vjerovali Gospodu Bogu našem, koji ide prije vas na putu da odabere vama mjesto, vodeći vas u vatri noću, pokazujući vama put kojim idete po njemu, i u oblaku danju. I Gospod je čuo glas vaših riječi, i razgnevljen se zakleo, govoreći, neće vidjeti niko od ovih ljudi ovu dobru zemlju koju sam zakleo njihovim ocima, osim Kaleb sin Jefuneov, on će je vidjeti, i njemu ću dati zemlju na koju je stupio, i njegovim sinovima, zato što je on bio odan Gospodu. I meni se razljutio Gospod zbog vas, govoreći: Niti ti nećeš ući tamo. Jošua, sin Nun, koji stoji pored tebe, on će ući tamo; njega ojačaj, jer će on dati nju kao nasljedstvo Izraelu. I svako mlado

dijete koje ne zna danas dobro ili zlo, oni će ući tamo, i njima ću je dati, i oni će je naslijediti. I vi ste, okrenuvši se, tabor postavili u pustinji, putem koji vodi prema Crvenom moru. I vi ste odgovorili i rekli: Sagriješili smo pred Gospodom, Bogom našim. Mi ćemo poći u rat i boriti se prema svemu što nam je zapovjedio Gospodin, Bog naš. I uzevši svaki svoje ratno oružje i sakupivši se, pođoste u planinu. I reče Gospod prema mni: Reci im: nećete ići gore niti ćete ratovati, jer nisam s vama, i nećete biti slomljeni pred vašim neprijateljima. I govorio sam vama, ali me niste slušali, i prestupili ste riječ Gospodnju, i nasilno postupajući pošli ste na planinu. I izašao je Amorejac koji je stanovao u onoj planini u susret vama, i progonio vas kao što to čine pčele, i ranjavali su vas od Seira do Horma. I pošto ste sjeli, plakali ste pred Gospodom, Bogom našim, ali Gospod nije čuo vaš glas, niti vam je obratio pažnju. I sjedili ste u Kadešu mnogo dana, koliko god dana ste ikada sjedili.

2

I okrenuvši se, otišli smo u pustinju, putem Crvenog mora, na način kako je Gospodar govorio prema meni, i okruživali smo planinu Seir mnogo dana. I reče Gospod meni: Neka vam bude dovoljno obilaziti ovu planinu; okrenite se dakle prema sjeveru. I narodu zapovjedi govoreći: Vi prolazite kroz granice vaše braće, sinova Isavovih, koji stanuju u Seiru, i oni će se bojati vas i bit će veoma oprezni prema vama. Ne stupajte s njima u rat, jer vam neću dati od njihove zemlje ni stope noge, zato što sam u

nasljeđe dao sinovima Isavovim planinu Seir. Srebrom kupite hranu od njih i jedite, i vodu uzmite od njih za srebro po mjeri i pijte. Jer Gospod Bog naš blagoslovio te u svakom djelu ruku tvojih, zapamti kako si prošao kroz pustinju veliku i strašnu onu, evo četrdeset godina Gospod Bog tvoj s tobom, nisi oskudijevao ni u čemu. I mi prođosmo pored naše braće, sinova Isava, koji stanuju u Seiru, pored puta Arabe od Ajlona i od Gesion Gabera, i okrenuvši se prođosmo putem kroz pustinju Moab. I Gospodar mi reče: Ne budite neprijateljski nastrojeni prema Moabitima i ne započinjite rat protiv njih, jer vam neću dati od njihove zemlje u nasljedstvo, jer sam sinovima Lota dao Aroer da ga nasljeđuju. Ommin su se ranije bili nastanili na njoj, narod velik i mnogobrojan i jak, baš kao Anakim. Refaim će biti smatrani i ovi, baš kao i Enakim, a Moabiti ih nazivaju Omein. I u Sejiru je stanovao Horejac ranije, i sinovi Isava su ih uništili i istrijebili ih pred njima. I oni su se nastanili umjesto njih, na način kako je Izrael učinio sa zemljom svog nasljedstva, koju im je Gospod dao. Sada, dakle, ustanite i krenite vi, i pređite dolinu Zaret. I dani koje smo putovali od Kadeš Barnee dok nismo prošli klisuru Zared bili su trideset i osam godina, dok nije nestala cijela generacija ljudi ratnika umirući iz logora, kao što im je zakleo Gospod Bog. I ruka Boga bila je na njima da ih uništi iz sredine logora dok nisu pali. I desilo se kada su pali svi muškarci ratnici umirući iz sredine naroda, i Gospod je govorio prema meni, govoreći: ti ćeš proći danas granice Moaba, Aroer, i približit ćete se sinovima Amona; ne budite neprijateljski prema njima, niti se pridružite njima u rat; jer neću dati od zemlje sinova Amona tebi u nasljedstvo, jer sam sinovima Lota dao je u

nasljedstvo. Zemlja Refaima će biti smatrana zemljom Refaima, jer su na njoj ranije živjeli Refaimi, a Amoniti ih nazivaju Zohommin. Narod velik i mnogobrojan i jači od vas, baš kao i Enakeim, i uništio ih je Gospod pred njihovim licem, i naslijedili su i naselili se umjesto njih do ovog dana. Baš kao što su učinili sinovima Isava koji su stanovali u Seiru, na način kako su istrijebili Horejce ispred njih, i naslijedili ih, i naselili se umjesto njih do ovog dana. I Euaioi koji su stanovali u Asedothu do Gaze, i Kapadokijci koji su izašli iz Kapadokije, istrijebili su ih i naselili se umjesto njih. Sada dakle ustanite i krenite, i prijeđite dolinu Arnon. Evo, dao sam u tvoje ruke Sihona, kralja Hesebona Amorejca, i njegovu zemlju. Počni je naslijediti, uđi s njim u rat ovoga dana. Počni davati svoje drhtanje i svoj strah na lica svih naroda koji su pod nebom; oni će, čuvši tvoje ime, biti uznemireni i imat će bolove od tvoga lica. I poslao sam ambasadore iz pustinje Kedemot prema Sihonu, kralju Hešbona, s miroljubivim riječima, govoreći: Proći ću kroz tvoju zemlju; ići ću putem, neću skrenuti ni desno ni lijevo. Hranu za srebro prodat ćeš mi, i ja ću jesti; i vodu za srebro prodat ćeš mi, i ja ću piti; osim što ću proći nogama. Kao što su učinili meni sinovi Isava koji stanuju u Seiru, i Moavci koji stanuju u Aroeru; dok ne prođem Jordan u zemlju koju Gospod Bog naš daje nama. I nije bio voljan Sihon, kralj Hešbona, da nas pusti da prođemo kroz njegovu zemlju, jer je Gospod, Bog naš, otvrdnuo njegov duh i ojačao njegovo srce, da bude predan u tvoje ruke kao na ovaj dan. I reče Gospod prema meni: Evo, počeo sam predavati pred tvojim licem Sihona, kralja Hešbona, Amorejca, i zemlju njegovu. Počni nasljeđivati zemlju njegovu. I kralj Sihon od

Hesbona izašao je u susret nama, on i sav njegov narod, u rat u Jasu. I predao ga je Gospodar Bog naš pred nas, i udarili smo ga i njegove sinove i sav njegov narod. I zauzeli smo sve njegove gradove u ono vrijeme, i potpuno uništili svaki grad redom, i njihove žene i njihovu djecu, nismo ostavili nikoga živog. Osim stoke opljačkali smo i pljačku gradova uzeli od Aroera, koji je pored obale bujice Arnon, i grad koji je u klancu, i do planine Gilead; nije bilo grada koji je pobjegao od nas. Gospod, Bog naš, predao je sve u naše ruke. Osim blizu sinova Amonovih nismo pristupili sve što se pridružuje bujici Jabok i gradove u brdovitoj krajini, kao što nam je zapovjedio Gospod, Bog naš.

3

I okrenuvši se, pošli smo gore putem u Basan, i izašao je Og, kralj Basana, u susret nama, on i sav njegov narod, u rat u Edraim. I reče Gospod prema meni: Ne boj se njega, jer sam ga predao u tvoje ruke, i sav njegov narod, i svu njegovu zemlju, i učinit ćeš njemu kao što si učinio Sihonu, kralju Amorejaca, koji je stanovao u Hesebonu. I predao ga je Gospod, Bog naš, u naše ruke, i Oga, kralja Basana, i sav njegov narod, i udarili smo ga tako da nismo ostavili njegovo sjeme. I zauzeli smo sve njegove gradove u to vrijeme; nije bilo grada koji nismo uzeli od njih; šezdeset gradova, sve okolne krajeve Argoba kralja Oga u Bašanu; Svi gradovi utvrđeni, zidovi visoki, kapije i prijevornice; osim gradova Ferezejaca, vrlo mnogih. Potpuno smo uništili, baš kao što smo učinili Sihonu, kralju Hesbona, i potpuno smo

uništili svaki grad redom, i žene, i djecu, i svu stoku; a plijen iz gradova smo uzeli za sebe. I uzeli smo u to vrijeme tu zemlju iz ruku dva kralja Amorejaca, koji su bili s one strane Jordana od potoka Arnona i do Hermona. Feničani nazivaju Hermon Sanior, a Amorejac ga je nazvao Sanir. Svi gradovi Misora, i sav Gilead, i sav Basan do Elche i Edraima, gradovi kraljevstva Oga u Basanu. Jer osim Oga, kralj Basana je bio ostavljen od Refaima. Evo njegov krevet, krevet gvozdeni, evo on u tvrđavi sinova Amona. Devet lakata dužina njegova, i četiri lakta širina njegova u laktu čovjeka. I tu zemlju naslijedili smo u ono vrijeme od Aroera, koji je kraj obale bujice Arnon, i polovinu planine Gilead, i njegove gradove dao sam Reubenu i Gadu. I ostatak Gileada i cijelo kraljevstvo Og u Bašanu dao sam polovini plemena Manassehovog, i cijelu okolnu regiju Argob, cijeli onaj Bašan, zemlja Refaimaca biće računata. I Jair, sin Manasseha, uzeo je svu okolnu oblast Argob do granica Gargasija i Machatija, nazvao ih je po svom imenu Bashan Thauoth Jaeir do ovog dana. I dao sam Mahiru Gilead. I Rubenu i Gadu sam dao od Gileada do potoka Arnona, sredina potoka je granica, i do Jaboka, potok je granica sinovima Amona. I Araba i Jordan su granica Mahanaima, i do mora Arabe, mora slanog, pod Asedotom Pisge na istoku. I naređivao sam vama u to vrijeme, govoreći: Gospodin, Bog vaš, dao vam je ovu zemlju u nasljeđe. Naoruživši se, idite pred vašom braćom, sinovima Izraela, svaki sposoban. Osim žene vaše i djeca vaša i stoka vaša, znam da imate mnogo stoke, neka stanuju u gradovima vašim koje sam vam dao, dok Gospod Bog vaš ne da odmor braći vašoj, kao i vama, i dok ne naslijede i oni zemlju koju Gospod Bog naš daje njima s one

strane Jordana; i vratit ćete se svaki u svoje nasljedstvo koje sam vam dao. I Jošui sam zapovjedio u ono vrijeme, govoreći: Vaše oči su vidjele sve što je učinio Gospodin, Bog naš, ova dva kralja; tako će Gospodin, Bog naš, učiniti svim kraljevstvima na koja ti tamo prelaziš. Ne bojte se ih, jer će se Gospod, Bog naš, sam boriti za vas. I molio sam Gospoda u to vrijeme, govoreći: Gospode Bože, ti si počeo pokazivati tvome sluzi tvoju snagu, i tvoju moć, i moćnu ruku, i visoku mišicu; jer ko je Bog u nebu ili na zemlji koji će učiniti kao što si ti učinio, i prema tvojoj snazi? Prešavši dakle, vidjet ću ovu dobru zemlju koja se nalazi s one strane Jordana, ovu dobru planinu i Antiliban. I Gospodar me je nadzirao zbog vas i nije me čuo, i rekao mi je Gospodar: Neka ti bude dovoljno, ne govori više o ovome. Popni se na vrh isklesanog i podigni pogled prema moru, Sjeveru, Jugu i istoku, i vidi svojim očima, jer nećeš preći ovaj Jordan. I naredi Jošui i ojačaj ga i ohrabri ga, jer on će prijeći pred ovim narodom, i on će im dati kao nasljedstvo svu zemlju koju si vidio. I sjedili smo u dolini blizu kuće Peor.

4

I sada, Izraele, slušaj uredbe i sudove koje te ja danas učim da činiš, da živiš i da se umnožiš, i da, ušavši, naslijediš zemlju koju ti Gospodar, Bog otaca tvojih, daje. Nećete dodati na riječ koju vam ja zapovijedam, i nećete oduzeti od nje, čuvajte zapovijedi Gospoda Boga našeg, koliko god vam ja zapovijedam danas. Vaše oči su vidjele sve što je učinio Gospodin, Bog naš, Baal Peoru, jer

je svaki čovjek koji je pošao za Baal Peorom uništen od Gospodina, Boga vašeg, između vas. Vi koji prianjate uz Gospoda Boga vašega, svi ste živi danas. Vidite, pokazao sam vam propise i sudove, kao što mi je Gospod naredio, da tako činim u zemlji u koju vi ulazite da je naslijedite. I vi ćete čuvati i činiti, jer je ovo vaša mudrost i razumijevanje pred svim narodima, koji god da čuju sve ove uredbe, i reći će: Evo mudrog i znalačkog naroda, ovog velikog naroda. Jer koji je narod velik, kome je Bog blizu kao što je Gospodar Bog naš u svemu kada ga prizivamo? I koji narod je velik, koji ima uredbe i sudove pravedne prema svemu ovom zakonu, koji ja dajem pred vama danas? Pazi na sebe, i čuvaj svoju dušu veoma; ne zaboravi sve riječi koje su tvoje oči vidjele, i neka ne odu od tvog srca sve dane tvog života; i poučit ćeš svoje sinove i sinove svojih sinova, dan kada ste stajali pred Gospodom našim Bogom na Horebu na dan skupštine; kada je Gospod rekao meni, saberi mi narod, i neka čuju moje riječi, da nauče bojati se mene sve dane koje oni žive na zemlji, i svoje sinove će poučiti. I vi ste se približili i stali pored planine, a planina je gorjela vatrom do neba - tama, mrak, oluja. I Gospod je govorio prema vama iz sredine vatre glasom riječi koje ste vi čuli; i sličnost niste vidjeli, nego glas; I objavio vam je svoj zavjet koji vam je zapovjedio da činite, deset riječi, i napisao ih je na dvije kamene ploče. I meni je zapovjedio Gospod u to vrijeme da vas poučim uredbama i sudovima, da ih činite na zemlji u koju vi ulazite da je naslijedite. I čuvaćete veoma svoje duše, jer niste vidjeli nikakvu sličnost u dan kada je Gospod govorio prema vama na Horebu, na planini, iz sredine vatre. Ne postupajte bezakonito i ne napravite za sebe rezbarenu sliku ili sličnost,

bilo kakvu sliku sličnost muškog ili ženskog, sličnost bilo koje zvijeri koja postoji na zemlji, sličnost bilo koje krilate ptice koja leti pod nebom, sličnost bilo koje gmizavice koja puzi po zemlji, sličnost bilo koje ribe, koliko ih god ima u vodama ispod zemlje. I ne pogledavši u nebo i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde i sav svijet neba, zaveden da se pokloniš njima i da im služiš, koje je dodijelio Gospodin, Bog tvoj, svim narodima pod nebom. Vas je pak uzeo Bog i izveo vas iz zemlje Egipta, iz željezne peći, iz Egipta, da budete njemu narod u posjed, kao na ovaj dan. I Gospod Bog bio je ljut na mene zbog stvari koje ste vi rekli, i zakleo se da neću prijeći ovaj Jordan, i da neću ući u zemlju koju ti Gospod, tvoj Bog, daje u nasljedstvo. Ja jer umirem u ovoj zemlji i ne prelazim ovaj Jordan, ali vi prelazite i naslijedićete ovu dobru zemlju. Pazite da ne zaboravite zavet Gospoda Boga našeg koji je sklopio s vama, i da ne postupate bezakonički i ne napravite sebi uklesanu sliku svega onoga što vam je zapovjedio Gospod, Bog vaš. Zato je Gospodar, Bog tvoj, vatra koja proždire, Bog ljubomorni. Ako rodiš sinove i sinove sinova tvojih, i ostanete dugo na zemlji, i budete bezakonovali, i napravite rezbareni lik svega, i učinite zlo pred Gospodom Bogom vašim da ga razgnevite, svjedočim vama danas i nebo i zemlju, da ćete propašću propasti sa zemlje u koju vi prelazite Jordan tamo da naslijedite; nećete živjeti dugo dana na njoj, nego ćete uništenjem biti uništeni. I Gospod će vas raspršiti među svim narodima, i ostavljeni ćete biti mali brojem među svim narodima u koje će vas Gospod tamo odvesti. I služićete tamo drugim bogovima, djelima ruku ljudskih, od drveta i kamena, koji neće vidjeti, niti će čuti, niti će jesti, niti će mirisati. I tražit

ćete tamo Gospoda Boga vašeg, i naći ćete ga kada ga potražite iz cijelog srca svog i iz cijele duše svoje u nevolji svojoj. I naći će te sve ove riječi na kraju dana, i vratit ćeš se ka Gospodu Bogu svom, i čut ćeš glas njegov. Jer Bog samilostan je Gospod Bog tvoj, neće te napustiti, niti će te uništiti, neće zaboraviti zavjet otaca tvojih koji je zakleo im Gospod. Upitajte o danima prijašnjim koji su bili prije vas od dana kada je Bog stvorio čovjeka na zemlji, i od kraja neba do kraja neba, da li se dogodilo prema ovoj velikoj riječi, da li je čuveno takvo; da li je čuo narod glas Boga živoga koji govori iz sredine vatre, na način na koji ste vi čuli i ostali živi; da li je Bog pokušao ući da uzme sebi narod iz sredine naroda u iskušenju, i u znacima, i u čudesima, i u ratu, i u ruci moćnoj, i u mišici uzdignutoj, i u viđenjima velikim, prema svemu što je učinio Gospod Bog naš u Egiptu pred vama dok ste gledali; tako da znate da je Gospod Bog vaš ovaj Bog, i nema drugog osim njega. Iz neba je njegov glas postao čujan da te pouči, i na zemlji ti je pokazao svoju veliku vatru, i njegove riječi si čuo iz sredine vatre. Zbog njegove ljubavi prema tvojim ocima, izabrao je njihovo sjeme poslije njih, vas, i izveo te on u svojoj velikoj snazi iz Egipta, da potpuno uništi narode velike i jače od tebe pred tvojim licem, da te uvede i da ti da njihovu zemlju da je naslijediš, kao što imaš danas. I ti ćeš znati danas, i ti ćeš se vratiti umom, da je Gospodin, Bog tvoj, ovaj Bog u nebu gore i na zemlji dole, i nema nikoga osim njega. I čuvajte njegove zapovijedi i njegove propise, koliko ja zapovijedam tebi danas, da bi tebi bilo dobro i tvojim sinovima poslije tebe, da biste postali dugovječni na zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje sve dane. Tada je Mojsije odvojio tri grada s one

strane Jordana od istoka sunca, da tamo pobjegne ubica koji bi ubio bližnjega ne znajući, a ovaj ga nije mrzio prije jučer i prekojučer, i pobjeći će u jedan od ovih gradova i živjet će: Bosor u pustinji u ravničarskoj zemlji Rubenovoj, i Ramot u Gileadu Gadovoj, i Gaulon u Basanu Manasijevoj. Ovo je zakon koji je Mojsije postavio pred sinovima Izraela. Ova svjedočanstva i uredbe i presude, koliko ih je govorio Mojsije sinovima Izraela, pošto su oni izašli iz zemlje Egipta, s one strane Jordana, u dolini, blizu kuće Peora, u zemlji Sihona kralja Amorejaca, koji je stanovao u Hesebonu, koga su udarili Mojsije i sinovi Izraela, pošto su oni izašli iz zemlje Egipta. I naslijedili su njegovu zemlju i zemlju Oga, kralja Basana, dva kralja Amorejaca koji su bili s one strane Jordana prema izlasku sunca, od Aroera koji je na obali potoka Arnon, i na planini Sihon koja je Hermon, svu Arabu s one strane Jordana prema izlasku sunca pod isklesanim Asedotom.

5

I Mojsije pozva sav Izrael i reče im: Slušaj, Izraele, uredbe i sudove koje ja govorim u vaše uši na ovaj dan, i naučit ćete ih i čuvat ćete da ih činite. Gospodin Bog vaš sklopio je sa vama savez u Horebu. Gospodin nije sklopio ovaj zavjet s vašim ocima, već s vama, sa svima vama koji ste ovdje živi danas. Lice prema licu govorio je Gospodin s vama na planini iz sredine vatre. I ja sam stajao između Gospoda i vas u to vrijeme da vam objavljujem riječi Gospodnje, jer ste se bojali od lica vatre i niste

se popeli na planinu, govoreći: Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva. Neće ti biti drugih bogova prije mog lica. Ne ćeš napraviti sebi idol, niti bilo kakvu sličnost onoga što je na nebu gore, i onoga što je na zemlji dole, i onoga što je u vodama ispod zemlje. Nećeš se klanjati njima, niti ćeš im služiti; jer ja sam Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, vraćajući grijehe otaca na djecu do trećeg i četvrtog koljena onima koji me mrze, i čineći milost do hiljada onima koji me ljube i koji čuvaju moje zapovijedi. Nećeš uzeti ime Gospoda Boga svoga uzalud, jer Gospod Bog tvoj neće očistiti onoga koji uzima ime njegovo uzalud. Čuvaj dan subote da ga svetiš, na način kako ti je zapovjedio Gospod, Bog tvoj. Šest dana radiš i činit ćeš sve poslove tvoje, a sedmog dana subota Gospodaru Bogu tvome, nećeš činiti u njemu nikakav posao ti i sin tvoj i kći tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, vo tvoj i tovarno živinče tvoje, i svaka životinja tvoja, i došljak koji boravi u tebi, da bi se odmorili sluga tvoj i sluškinja tvoja i tovarno živinče tvoje, kao i ti. I sjetit ćeš se da si bio sluga u zemlji egipatskoj, i da te je Gospodin, Bog tvoj, izveo odatle moćnom rukom i uzdignutom mišicom. Zbog toga ti je zapovjedio Gospodin, Bog tvoj, da čuvaš dan subotni i da ga svetkuješ. Poštuj oca svog i majku svoju, na način kako ti je zapovjedio Gospodin Bog tvoj, da bi ti dobro bilo i da bi dugo živio na zemlji koju ti Gospodin Bog tvoj daje. Nećeš ubiti. Nećeš činiti preljubu. Nećeš krasti. Nećeš svjedočiti lažno protiv svog komšije. Nećeš poželjeti ženu bližnjega svoga; nećeš poželjeti kuću bližnjega svoga, niti polje njegovo, niti slugu njegovog, niti sluškinju njegovu, niti vola njegovog, niti magarca njegovog, niti bilo koju životinju njegovu, niti bilo šta što pripada bližnjemu

tvome. Ove riječi govorio je Gospodar cijeloj vašoj skupštini na planini iz sredine vatre, tame, mraka i oluje, velikim glasom, i nije ništa dodao, i napisao ih je na dvije kamene ploče i dao ih je meni. I desilo se kako ste čuli glas iz sredine vatre, i planina je gorjela vatrom, i došli ste k meni svi vođe plemena vaših i vijeće starješina vaših, i govorili ste: evo pokazao nam je Gospod Bog naš slavu njegovu, i glas njegov čuli smo iz sredine vatre; u ovaj dan vidjeli smo da će govoriti Bog prema čovjeku, i živjet će. I sada, da ne umremo, jer će nas progutati ova velika vatra ako nastavimo slušati glas Gospoda, Boga našeg, i umrijećemo. Koje tijelo je čulo glas živog Boga koji govori iz sredine vatre, kao mi, i ostalo živo? Pristupi ti i čuj sve što bi rekao Gospodar Bog naš, i ti ćeš govoriti nama sve što bi govorio Gospodar Bog naš tebi, i mi ćemo čuti i činiti. I čuo je Gospodin glas vaših riječi koje ste govorili prema meni, i rekao je Gospodin prema meni: Čuo sam glas riječi ovog naroda, koliko god su govorili prema tebi, ispravno su govorili sve što su govorili. Ko će učiniti da njihovo srce u njima bude takvo, tako da me se boje i čuvaju sve moje zapovijesti sve dane, da bude dobro njima i njihovim sinovima zauvijek? Idi, rekao sam njima, vratite se vi u vaše kuće; ti pak ovdje stani sa mnom, i govorit ću ti zapovijesti i uredbe i sudove koje ćeš ih učiti, i neka čine tako u zemlji koju ja dajem njima u nasljeđe. I čuvat ćete da činite na način koji vam je zapovjedio Gospod, Bog vaš; nećete skrenuti ni desno ni lijevo, po svemu putu koji vam je zapovjedio Gospod, Bog vaš, da hodate po njemu, da bi vam dao odmor i da bi vam bilo dobro, i da dugo živite na zemlji koju ćete naslijediti.

6

I ove su zapovijesti i uredbe i sudovi koje je zapovjedio Gospodin, Bog naš, da vas poučimo da činite tako u zemlji u koju ulazite da je naslijedite. Tako da strahujete Gospoda Boga vašeg, čuvajte sve propise njegove i zapovijedi njegove koje ja zapovijedam tebi danas, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, sve dane života tvoga, tako da dugo živite. I slušaj, Izraele, i čuvaj da činiš, tako da ti bude dobro i da se umnožite veoma, kao što je govorio Gospod Bog očeva tvojih da ti da zemlju koja teče mlijekom i medom; i ovo su propisi i sudovi koje je zapovjedio Gospod sinovima Izraela u pustinji, kada su izašli iz zemlje Egipta. Slušaj, Izraele, Gospod Bog naš, Gospod je jedan. I volit ćeš Gospodina, Boga svog, iz cijelog uma svog, i iz cijele duše svoje, i iz cijele snage svoje. I bit će ove riječi koje ti ja zapovijedam danas u tvom srcu i u tvojoj duši. I podučavat ćeš ih, sinove svoje, i govorićeš o njima sjedeći u kući, i idući na putu, i ležeći, i ustajući. I ti ćeš ih vezati kao znak na svojoj ruci, i biće nepokolebljivo pred tvojim očima. I napisat ćete ih na dovratke vaših kuća i vaših kapija. I biće kada te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju koju je zakleo ocima tvojim, Abrahamu i Isaku i Jakovu, da ti da gradove velike i dobre koje nisi sagradio, kuće pune svih dobrih stvari koje nisi napunio, cisterne isklesane koje nisi isklesao, vinograde i maslinike koje nisi zasadio, i jedavši i bivši sit, pazi na sebe da ne zaboraviš Gospoda Boga tvoga koji te izveo iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva. Gospoda Boga svog ćeš se bojati i njemu jedinom ćeš služiti, njemu ćeš se priljubiti i

njegovim imenom ćeš se zaklinjati. Ne idite za drugim bogovima od bogova naroda koji su oko vas, jer je Bog revnitelj Gospod Bog tvoj u tebi; da se ne razgnjevi gnjevom Gospod Bog tvoj na tebe, i uništi te sa lica zemlje. Ne ćeš kušati Gospoda, Boga svog, kao što ste ga iskušavali u kušnji. Pažljivo ćeš čuvati zapovijedi Gospoda, Boga tvoga, svjedočanstva i uredbe koje ti je zapovjedio. I činićeš ugodno i dobro pred Gospodom Bogom tvojim, da bi ti dobro bilo, i da uđeš i naslijediš dobru zemlju, koju se zakleo Gospod ocima vašim, da istjera sve neprijatelje tvoje pred licem tvojim, kao što je govorio Gospod. I biće kada te upita sin tvoj sutra, govoreći: Šta su svjedočanstva i propisi i presude koje je zapovjedio Gospod, Bog naš, nama? I reći ćeš svom sinu: Sluge smo bili Faraonu u zemlji Egiptu, i Gospod nas je izveo odatle moćnom rukom i uzdignutom mišicom. I Gospod je dao znakove i čudesa velika i zla u Egiptu faraonu i kući njegovoj pred nama, i nas je izveo odatle da nam da ovu zemlju, koju se zakleo dati našim ocima. I Gospodin nam je zapovjedio da činimo sve ove uredbe, da se bojimo Gospoda Boga našega, da nam bude dobro sve dane, da živimo kao i danas. I milost će biti nama, ako budemo čuvali da činimo sve ove zapovijesti pred Gospodom Bogom našim, kao što nam je zapovjedio.

7

Ako te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ulaziš da je naslijediš, i ukloni velike narode od tvog lica, Hetite i Girgašite i Amorite i Kanaanite i Perizite i Hivite i Jebusite, sedam naroda

mnogo i jačih od vas, i preda ih Gospod Bog tvoj u tvoje ruke, i udariš ih, uništenjem ćeš ih uništiti, nećeš sklopiti sa njima savez, niti ćete ih sažaliti, niti ćete sklapati brakove sa njima, kćer svoju nećeš dati njegovom sinu, i njegovu kćer nećeš uzeti svom sinu. Jer će okrenuti sina tvog od mene, i služiće drugim bogovima, i Gospod će se razgnjeviti gnjevom na vas i uništiće te brzo. Ali tako ćete učiniti njima: oltare njihove ćete porušiti, i stubove njihove ćete razbiti, i gajeve njihove ćete posjeci, i rezane slike bogova njihovih ćete spaliti ognjem. Jer ti si svet narod Gospodu Bogu svom, i tebe je odabrao Gospod Bog tvoj da budeš njegov dragocjeni narod iznad svih naroda koji su na licu zemlje. Ne zato što ste brojni među svim narodima odabrao vas je Gospodar i izabrao vas je Gospodar, jer vi ste malobrojni među svim narodima. Ali zato što Gospodin ljubi vas i čuva zakletvu koju se zakleo vašim ocima, izveo vas je Gospodin moćnom rukom i otkupio te iz kuće ropstva, iz ruke faraona, kralja Egipta. I znat ćeš da je Gospod Bog tvoj ovaj Bog; Bog vjeran, koji čuva zavjet i milost prema onima koji ljube njega i koji čuvaju njegove zapovijedi u hiljadu generacija, i koji vraća onima koji mrze licem u lice da ih potpuno uništi; i ne kasni prema onima koji mrze; licem u lice će im vratiti. I ti ćeš čuvati ove zapovijesti i uredbe i sudove, koliko god ja tebi danas zapovijedam da činiš. I bit će kada čujete ove propise i budete ih čuvali i činili, Gospod Bog tvoj čuvaće tebi zavjet i milost koju je zakleo vašim ocima. I voljeće te i blagosloviće te i umnožiće te, i blagosloviće potomstvo utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, stada volova tvojih i stada ovaca tvojih na zemlji koju zakle Gospod ocima tvojim dati tebi.

Blagoslovljen ćeš biti među svim narodima, neće biti među vama neplodnih, niti jalovnih, i u stoci tvojoj. I Gospodar, Bog tvoj, ukloniće od tebe svaku bolest i sve zle bolesti Egipta koje si vidio i koliko god si ih znao, neće ih staviti na tebe, nego će ih staviti na sve one koji te mrze. I ti ćeš jesti svu pljačku naroda koju Gospodin, Bog tvoj, daje tebi, oko tvoje neće ih poštedjeti, i nećeš služiti njihovim bogovima, jer je ovo kamen spoticanja tebi. Ako li kažeš u svom umu da je ovaj narod veći od mene, kako ću ga moći uništiti? Nećeš se bojati njih; sjećanjem ćeš se sjetiti koliko je učinio Gospod Bog tvoj Faraonu i svim Egipćanima; velike kušnje koje su vidjele tvoje oči, znake i ona velika čudesa, moćnu ruku i visoku mišicu; kako te izveo Gospod Bog tvoj, tako će učiniti Gospod Bog vaš svim narodima kojih se ti bojiš od njihovog lica. I stršljene će poslati Gospod Bog tvoj protiv njih, dok ne budu uništeni oni koji su ostali i oni koji su skriveni od tebe. Nećeš biti ranjen od lica njihovog, jer je Gospod Bog tvoj u tebi, Bog veliki i moćan. I Gospod, Bog tvoj, će uništiti ove narode pred tobom malo po malo. Nećeš moći da ih uništiš brzo, da zemlja ne postane pusta i da se divlje zvijeri neumnože protiv tebe. I Gospod Bog tvoj će ih predati u tvoje ruke, i uništićeš ih velikim uništenjem, dok ih potpuno ne istrijebite. I predaće njihove kraljeve u vaše ruke, i uništićete njihovo ime iz onog mjesta. Niko se neće suprotstaviti pred tobom, dok ih potpuno ne istrijebiš. Izrezbarene slike njihovih bogova spalićete ognjem, nećeš poželjeti srebro, niti ćeš uzeti zlato od njih za sebe, da ne posrnuš zbog toga, jer je to grozota Gospodu, Bogu tvome. I nećeš unijeti grozotu u svoju kuću, i bit ćeš prokletstvo baš kao i ovo; grozotom ćeš se gnušati i grozotom ćeš

se gaditi, jer je prokletstvo.

8

Sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam čuvajte i vršite, da biste živjeli i umnožili se, i ušli i naslijedili zemlju koju je Gospod, Bog vaš, zakleo ocima vašim. I ti ćeš se sjetiti cijelog puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj u pustinji, da bi te ponizio i iskušao te, i da bi se spoznalo ono što je u tvom srcu, hoćeš li čuvati njegove zapovijesti ili ne. I on te je nanio patnju, i izazvao ti je glad, i nahranio te je manom koju nisu poznavali tvoji očevi, da bi ti objavio da čovjek neće živjeti samo o hlebu, nego o svakoj riječi koja izlazi kroz usta Božija živjet će čovjek. Tvoja odjeća se nije istrošila, tvoje sandale se nisu izlizale, tvoja stopala nisu otvrdnula, evo četrdeset godina. I znat ćeš u srcu svom da kao što čovjek odgaja sina svog, tako će te Gospodin Bog tvoj odgajati. I čuvaćeš zapovijesti Gospoda Boga svoga, hoditi njegovim putevima i bojati se njega. Jer Gospodar Bog tvoj će te dovesti u zemlju dobru i veliku, gdje su bujice voda, i izvori dubina koji izlaze kroz ravnice i kroz planine; Zemlja pšenice i ječma, loze, smokve, nara; zemlja masline, ulja i meda; zemlja na kojoj nećeš sa siromaštvom jesti hljeb svoj, i nećeš oskudijevati na njoj ni u čemu; zemlja čije je kamenje željezo, i iz planina njenih ćeš kopati bronzu. I ti ćeš jesti i biti sit, i blagoslovićeš Gospoda Boga svog na dobroj zemlji koju ti je dao. Pazi na sebe da ne zaboraviš Gospoda Boga svoga, ne čuvajući zapovijesti njegove, i sudove i uredbe njegove, koje ja

zapovijedam tebi danas; Da ne, pošto si jeo i bio sit, i lijepe kuće sagradio i nastanio se u njima, i tvoja goveda i tvoje ovce umnožili su se tebi, srebro i zlato umnožilo se tebi, i sve što imaš umnožilo se tebi, uznosiš se srcem, i zaboraviš Gospoda Boga svoga, koji je izveo tebe iz zemlje Egipta, iz kuće ropstva; koji je vodio tebe kroz pustinju veliku i strašnu onu, gdje je zmija koja grize, i škorpion, i žeđ, gdje nije bilo vode; koji je izveo tebi iz strme stijene izvor vode; koji je hranio tebe manom u pustinji koju nisi znao ti, i nisu znali očevi tvoji, da bi ponizio tebe, i iskušao tebe, i dobro tebi učinio na kraju dana tvojih. Ne reci u svom srcu: Moja snaga i moć moje ruke stvorila mi je ovu veliku moć. I ti ćeš se sjetiti Gospoda Boga tvoga, jer on ti daje snagu da stekneš moć, i da bi uspostavio svoj zavjet koji je Gospod zakleo tvojim ocima, kao što je danas. I bit će ako zaboraviš Gospoda Boga svog, i pođeš za drugim bogovima, i budeš im služio, i klanjao im se, svjedočim vam danas nebom i zemljom, da ćete sigurno propasti. Kao i preostale narode koje Gospodin Bog uništava pred vašim licem, tako ćete i vi propasti, zato što niste slušali glas Gospodina Boga vašeg.

9

Slušaj, Izraele! Ti danas prelaziš preko Jordana da uđeš i naslijediš narode velike i jače od vas, gradove velike i utvrđene do neba, narod veliki i mnogobrojan i visok, sinove Anakove, koje ti znaš, i ti si čuo: Ko će stati protiv sinova Anakovih? I znat ćeš danas da Gospodin Bog tvoj ide pred licem tvojim, vatra

proždirujuća je, on će ih uništiti i on će ih odvratiti od lica tvog, i uništit će ih brzo, baš kao što ti je rekao Gospodin. Ne reci u svom srcu kada Gospod, Bog tvoj, uništi ove narode pred tobom, govoreći: Zbog moje pravednosti me je Gospod uveo da naslijedim ovu dobru zemlju. Ne zbog tvoje pravednosti, niti zbog svetosti tvoga srca ti ulaziš da naslijediš njihovu zemlju, već zbog bezbožnosti ovih naroda Gospod će ih uništiti pred tobom, i da uspostavi zavjet koji je Gospod zakleo našim ocima Avramu, Isaku i Jakovu. I znat ćeš danas da ne zbog tvojih pravednih djela Gospodar Bog tvoj daje tebi ovu dobru zemlju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod. Sjeti se, ne zaboravi koliko si izazvao Gospoda Boga tvog u pustinji, od kojeg dana ste izašli iz Egipta i došli ste na ovo mjesto, neposlušni ste bili prema Gospodu. I u Horebu vi razgnjeviste Gospoda, i rasrdi se Gospod na vas da vas uništi, kad sam ja išao gore na planinu da primim kamene ploče, ploče zavjeta koje je Gospod sklopio s vama, i ostao sam na planini četrdeset dana i četrdeset noći, hljeb nisam jeo i vodu nisam pio. I Gospod mi je dao dvije kamene ploče napisane prstom Božjim, i na njima su bile napisane sve riječi koje je Gospod govorio vama na planini na dan skupštine. I desilo se nakon četrdeset dana i četrdeset noći, Gospod je dao meni dvije kamene ploče, ploče zavjeta. I reče Gospod prema meni: Ustani, siđi brzo odavde, jer je bezakonički postupio narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Egipta. Prestupili su brzo sa puta koji sam im zapovjedio i načinili su sebi liveni lik. I Gospod mi reče, govoreći: Govorio sam ti jednom i dvaput, govoreći: Vidio sam ovaj narod, i evo narod tvrdovrat je. I sada dopusti mi da ih potpuno uništim, i izbrisaću njihovo ime ispod

neba, i učiniću te u narod velik i jak i mnogo veći od ovoga. I okrenuvši se, sišao sam s planine, a planina je gorjela vatrom do neba, i dvije ploče svjedočanstava bile su u mojim rukama. I vidjevši da ste sagriješili pred Gospodom Bogom vašim, i napravili ste sebi liveni lik, i odstupili ste od puta koji je Gospod zapovjedio vama da činite, i uzevši dvije ploče, bacio sam ih iz obje ruke moje i razbio sam ih pred vama. I molih se pred Gospodom drugi put baš kao i ranije četrdeset dana i četrdeset noći, hljeb ne jedoh i vodu ne pijeh, zbog svih vaših grijeha koje ste počinili čineći zlo pred Gospodom Bogom da ga razgnevite. I ja sam bio uplašen zbog gnjeva i srdžbe, jer je Gospod bio razgnevljen na vas da vas uništi, ali je Gospod mene uslišao i ovoga puta. I na Arona bijaše gnjev da ga uništi, i molio sam se i za Arona u ono vrijeme. I greh vaš koji ste učinili, tele, uzeo sam ga i spalio ga u vatri, i samljeo ga zdrobivši ga veoma dok nije postalo fino, i postalo je kao prašina, i bacio sam prašinu u bujicu koja se spušta s planine. I u spaljivanju, i u iskušenju, i u grobovima želje, izazivali ste Gospoda. I kada vas je Gospodar poslao iz Kadeš Barnea, govoreći: Idite gore i uzmite u posjed zemlju koju vam dajem, vi ste neposlušali riječ Gospodara Boga vašeg, i niste mu povjerovali, i niste slušali njegov glas. Neposlušni ste bili prema Gospodinu od dana kada vam je bio poznat. I molio sam pred Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, koliko sam molio, jer je Gospod rekao da će vas uništiti. I molio sam se Bogu i rekao sam: Gospodaru, kralju bogova, ne uništi narod svoj i dio svoj koji si otkupio, koje si izveo iz zemlje Egipta svojom velikom snagom, i svojom moćnom rukom, i svojim uzvišenim mišicom. Sjeti se Abrahama i Isaka i Jakova,

slugu svojih, kojima si se zakleo samim sobom, ne gledaj na tvrdoću ovog naroda i bezbožna djela i na grijehe njihove. Neka ne kažu stanovnici zemlje odakle si nas izveo, govoreći: Zato što Gospod nije mogao uvesti ih u zemlju koju im je obećao, i zato što ih je mrzio, izveo ih je u pustinju da ih ubije. I ovi su tvoj narod i tvoj udio, koje si izveo iz zemlje Egipta svojom velikom snagom, i svojom moćnom rukom, i svojim uzvišenim mišicom.

10

U ono vrijeme rekao mi je Gospodar: Isklesaj sebi dvije kamene ploče kao one prve, i uzađi k meni na planinu, i načini sebi drveni kovčeg. I ti ćeš napisati na ploče riječi koje su bile na prvim pločama koje si slomio, i stavićeš ih u kovčeg. I napravio sam kovčeg od nepropadljivog drveta, i isklesao sam kamene ploče kao one prve, i popeo sam se na planinu sa dvije ploče u mojim rukama. I napisao je na ploče prema prvom pisanju deset riječi koje je Gospodar govorio vama na planini iz sredine vatre, i Gospodar ih je dao meni. I vrativši se, sišao sam s planine i bacio sam ploče u kovčeg koji sam napravio, i bile su tamo, kao što mi je Gospod naredio. I sinovi Izraela otišli su iz Beerota sinova Jakanovih u Moserahu, tamo je umro Aaron i tamo je sahranjen, a Eleazar, sin njegov, služio je kao sveštenik umjesto njega. Odatle su otišli u Gadgad, i od Gadgada u Etebathu, zemlju bujica voda. U ono vrijeme odredio je Gospod pleme Levijevo da nosi kovčeg zavjeta Gospodnjeg, da stoji pred Gospodom, da služi i da se moli na ime njegovo do dana današnjeg. Zbog toga

leviti nemaju dio i ždrijeb među svojom braćom, Gospod je sam njihov ždrijeb, kao što im je rekao. I ja sam stajao na planini četrdeset dana i četrdeset noći. I Gospod me je čuo i u ovo vrijeme, i Gospod nije htio da vas potpuno uništi. I rekao mi je Gospodar: Idi, kreni pred ovaj narod, i neka uđu i naslijede zemlju koju sam se zakleo njihovim ocima da ću im je dati. I sada, Izraele, šta Gospod tvoj Bog traži od tebe, osim da se bojiš Gospoda tvoga Boga, i da hodiš u svim putevima njegovim, i da voliš njega, i da služiš Gospodu tvojem Bogu iz cijelog tvoga srca, i iz cijele tvoje duše, da čuvaš zapovijesti Gospoda tvoga Boga, i uredbe njegove, koliko ja zapovijedam tebi danas, da bi dobro tebi bilo? Evo, Gospodaru Bogu tvome pripada nebo i nebo nebesa, zemlja i sve što je na njoj. Osim što je vaše očeve odabrao Gospodin da ih ljubi, i odabrao je njihovo potomstvo sa njima, vas, od svih naroda, kao što je danas. I obrezat ćete tvrdoću srca svoga i vrat svoj nećete više otvrdnjavati. Jer Gospodar Bog vaš, ovaj je Bog bogova i gospodar gospodara, Bog veliki i jak i strašan, koji ne gleda na lice niti prima dar; čini pravdu pridošlici i siročetu i udovici, i voli pridošlicu da mu da hljeb i odjeću. I vi ćete voljeti stranca, jer ste bili stranci u zemlji Egiptu. Gospoda Boga svog ćeš se bojati, i njemu ćeš služiti, i uz njega ćeš se priljubiti, i na ime njegovo ćeš se zaklinjati. On je ponos tvoj, i on je Bog tvoj, koji je učinio za tebe ova velika i slavna djela, koja su vidjele tvoje oči. U sedamdeset duša sišli su tvoji očevi u Egipat, a sada te je Gospod, Bog tvoj, učinio brojnim kao zvijezde nebeske.

11

I volijet ćeš Gospoda Boga svoga, i čuvat ćeš naredbe njegove, i propise njegove, i zapovijedi njegove, i sudove njegove sve dane. I znat ćete danas, jer ne vaša djeca, koliko god ne znaju niti su vidjeli pouku Gospoda Boga tvoga, i velika djela njegova, i ruku moćnu, i mišicu uzvišenu, i znakove njegove, i čudesa njegova, koliko god je učinio usred Egipta Faraonu, kralju Egipta, i svoj zemlji njegovoj, i koliko god je učinio sili Egipćana, i kolima njihovim, i konjima njihovim, i sili njihovoj, kako je preplavila voda mora Crvenog na lice njihovo dok su ih gonili iza vas, i uništio ih je Gospod do današnjeg dana, i koliko god je učinio nama u pustinji dok ste došli na ovo mjesto, i koliko god je učinio Datanu i Abironu, sinovima Eliaba sina Ruvimovog, koje je zemlja, otvorivši usta svoja, progutala, i kuće njihove, i šatore njihove, i svu njihovu imovinu koja je bila s njima usred cijelog Izraela. Jer oči vaše su vidjele sva velika djela Gospodnja, koliko god je učinio među vama danas. I čuvat ćete sve njegove zapovijedi koje ja zapovijedam tebi danas, da živite, i da se umnožite, i da ušavši naslijedite zemlju u koju vi prelazite Jordan tamo da je naslijedite; Da produžite dane na zemlji koju se zakleo Gospod vašim ocima dati njima i njihovom sjemenu sa njima, zemlju koja teče mlijekom i medom. Jer zemlja u koju ulaziš da je tamo naslijediš nije kao zemlja Egipta odakle ste izašli, kada siju sjeme i zalijevaju svojim nogama kao vrt povrća. A zemlja u koju ulaziš da je tamo naslijediš je zemlja planinska i ravničarska, od kiše s neba pije vodu. Zemlja koju Gospodar Bog

tvoj neprekidno nadzire, oči Gospodara Boga tvog su na njoj od početka godine do završetka godine. Ako li slušanjem čujete sve zapovijedi koje ja zapovijedam tebi danas, da voliš Gospoda Boga tvoga i da služiš njemu iz cijelog srca tvoga i iz cijele duše tvoje, i daće kišu zemlji tvojoj prema vremenu ranu i kasnu, i unijećeš žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, i daće hranu u poljima tvojim stoci tvojoj; i jedavši i nasitivši se, čuvaj se da se ne proširi srce tvoje i da ne sagriješite i da ne služite drugim bogovima i da im se ne klanjate, i razgnjevivši se gnjevom Gospod na vas, i zatvori nebo, i neće biti kiše, i zemlja neće dati plod svoj, i propašćete brzo sa zemlje dobre koju je Gospod dao vama. I stavite ove riječi u vaše srce i u vašu dušu, i vezaćete ih kao znak na vašu ruku, i biće nepokolebljivo pred vašim očima. I učićete vašu djecu da govore o njima dok sjedite u kući, i dok idete na putu, i dok spavate, i dok ustajete. I napisat ćete ih na dovratnike vaših kuća i vaših kapija, da biste produžili dane i dani vaših sinova na zemlji koju je Gospod zakleo vašim ocima da im je da, kao dani neba na zemlji. I bit će ako slušanjem čujete sve ove zapovijedi koje ja zapovijedam tebi danas da činite, da volite Gospoda Boga našeg, i da hodate u svim putevima njegovim, i da prianjate uz njega, i Gospod će izbaciti sve ove narode ispred vas, i naslijedićete narode velike i jake veće nego vi. Svako mjesto gdje zagazi trag vašeg stopala, biće vaše, od pustinje i Antilibana, i od rijeke Melas, rijeke Eufrata, i do mora na zapadu biće vaše granice. Niko se neće suprotstaviti pred vama, i strah vaš i drhtanje vaše stavit će Gospod, Bog vaš, na cijelu zemlju na koju stupite, onako kako vam je govorio. Evo ja dajem pred vama danas blagoslov i prokletstvo. Blagoslov, ako

čujete zapovijesti Gospoda Boga vašeg, koliko ja zapovijedam vama danas; i prokletstvo, ako ne čujete zapovijesti Gospoda Boga vašeg, koliko ja zapovijedam vama danas, i zalutate od puta koji sam zapovjedio vama, otišavši da služite bogovima drugim, koje ne poznajete. I bit će kada te Gospodar Bog tvoj uvede u zemlju u koju prelaziš da je naslijediš, dat ćeš blagoslov na planinu Garizin, a prokletstvo na planinu Gajbal. Nisu li ove stvari s one strane Jordana, iza puta zapada sunca u zemlji Kanaana, koje stanuje na zapadu pored Golgola blizu visokog hrasta? Vi prelazite Jordan da uđete i naslijedite zemlju koju vam Gospod, Bog naš, daje u nasljedstvo za sve dane, i stanovaćete u njoj. I čuvaćete se da činite sve njegove zapovijedi i ove sudove koje ja dajem pred vama danas.

12

I ovo su zapovijesti i sudovi koje ćete čuvati da ih izvršavate u zemlji koju Gospod, Bog očeva vaših, daje vama u nasljeđe, sve dane koje vi živite na zemlji. Uništenjem ćete uništiti sva mjesta u kojima su oni tamo služili bogovima njihovim, koje vi naslijeđujete, na visokim planinama, i na brežuljcima, i ispod gustog drveta. I srušićete njihove oltare, i razbićete njihove stubove, i posjeći ćete njihove gajeve, i spalićete ognjem rezbarene likove njihovih bogova, i uništićete njihovo ime iz onog mjesta. Nećete tako činiti Gospodu, Bogu svome. Ali u mjesto koje bi izabrao Gospod, Bog tvoj, u jednom od vaših gradova da tamo postavi svoje ime i da bude prizvan, tamo ćete

tražiti i tamo ćete dolaziti. I vi ćete donijeti tamo paljenice vaše i žrtve vaše i prvine vaše i molitve vaše i dobrovoljne prinose vaše i zavjete vaše, prvorođeno od goveda vaših i od ovaca vaših. I jesti ćete tamo pred Gospodom, Bogom vašim, i radovaćete se u svemu na što stavite ruku vi i vaše kuće, jer vas je blagoslovio Gospod, Bog vaš. Nećete činiti sve što mi činimo ovdje danas, svako ono što je ugodno pred njim. Jer niste došli do sada u odmor i u nasljedstvo koje Gospod Bog naš daje vama. I vi ćete prijeći Jordan i stanovati na zemlji koju Gospod, Bog naš, daje vama kao nasljedstvo, i On će vam dati odmor od svih vaših neprijatelja unaokolo, i stanovaćete u sigurnosti. I bit će mjesto koje izabere Gospod, Bog tvoj, da se ondje prizove ime njegovo - ondje ćete donositi sve što vam ja danas zapovijedam: vaše žrtve paljenice, vaše žrtve, vaše desetine, prvine od rada vaših ruku i sve izabrane darove vaše, što god zavjetujete Gospodu, Bogu vašem. I radovaćete se pred Gospodom Bogom vašim, vi i sinovi vaši i kćeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše i Levit na vratima vašim, jer nema on dio ni nasljedstvo s vama. Pazi na sebe, ne prinosi svoje žrtvene prinose na svakom mjestu koje vidiš. Ali u mjesto koje izabere Gospod, Bog tvoj, u jednom od tvojih plemena, tamo ćete prinijeti vaše paljenice, i tamo ćeš učiniti sve što ti ja zapovijedam danas. Ali u svakoj želji svojoj možeš žrtvovati i jesti meso prema blagoslovu Gospoda Boga tvoga koji ti ga je dao u svim gradovima tvojim; nečisti i čisti mogu ga jesti zajedno, kao što se jede gazela ili jelen. Samo krv ne smijete jesti; izlijte je na zemlju kao vodu. Nećeš moći jesti u svojim gradovima desetinu svog žita, svog vina i svog ulja, prvorođenčad svoje stoke i svojih ovaca, niti sve zavjete koje bi

zavjetovao, niti svoje obećane prinose, niti prvine svojih ruku. Ali ti ćeš jesti to pred Gospodom Bogom tvojim na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kćer tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, i pridošlica koji je u gradovima vašim; i radovaćeš se pred Gospodom Bogom tvojim u svemu na što staviš ruku svoju. Pazi da ne napustiš Levita sve vrijeme koliko živiš na zemlji. Ako pak proširi Gospod, Bog tvoj, granice tvoje, kao što ti je govorio, i rečeš: Jesti ću meso, ako tvoja duša poželi da jede meso, po svoj želji svoje duše jedi meso. Ako je daleko od tebe mjesto koje bi izabrao Gospodin Bog tvoj da tamo bude prizvano ime njegovo, onda ćeš žrtvovati od svog goveda i od svojih ovaca koje ti je dao Bog, na način kako sam ti zapovjedio, i jesti ćeš u svojim gradovima prema želji svoje duše. Kao što se jede gazela i jelen, tako ćeš to jesti; nečisti kod tebe i čisti jednako će jesti. Pazi snažno da ne jedeš krv, jer krv je njegova duša; duša neće biti pojdena sa mesom. Nećete ga jesti, izlićete ga na zemlju kao vodu. Nećeš ga jesti, da bi dobro bilo tebi i tvojim sinovima poslije tebe, ako činiš dobro i ugodno pred Gospodom, Bogom tvojim. Osim svetih stvari tvojih ako ih imaš, i uzevši molitve svoje, doći ćeš na mjesto koje izabere Gospod Bog tvoj da se prizove ime njegovo ondje. I ti ćeš prinositi paljenice tvoje, meso ćeš prinijeti na žrtvenik Gospoda Boga tvoga, a krv žrtava tvojih ćeš izliti na podnožje žrtvenika Gospoda Boga tvoga, a meso ćeš jesti. Čuvaj i slušaj, i izvršavaj sve riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i tvojim sinovima zauvijek, ako činiš ono što je ugodno i dobro pred Gospodom, Bogom tvojim. Ako li uništi Gospod Bog tvoj narode u koje ulaziš tamo da naslijediš zemlju njihovu ispred tebe, i

naslijediš je, i nastaniš se u njihovoj zemlji, čuvaj se da ne tražiš da slijediš njih nakon što budu uništeni ispred tebe, govoreći, kako ovi narodi čine svojim bogovima? Učinit ću i ja. Ne ćeš tako činiti svom Bogu, jer su oni činili gadosti Gospodnje koje je On mrzio svojim bogovima, jer spaljuju svoje sinove i svoje kćeri u vatri svojim bogovima.

13

Svaku riječ koju vam ja danas zapovijedam, to ćete čuvati i činiti, nećete ništa dodati na to, niti ćete išta oduzeti od toga. Ako se ustane među vama prorok ili onaj koji sanja san, i da vam znak ili čudo, i dođe znak ili čudo o kojem vam je govorio, govoreći, hajdemo i služimo drugim bogovima koje ne poznajete, nećete slušati riječi onog proroka ili onog koji sanja taj san; jer Gospod Bog vaš iskušava vas, da zna da li volite Boga vašeg iz cijelog vašeg srca i iz cijele vaše duše. Za Gospodom Bogom svojim idite, njega se bojte, glas njegov slušajte i njega se držite. I onaj prorok ili onaj koji sanja san umrijet će, jer je govorio da te zavede od Gospoda, Boga tvoga, koji te izveo iz zemlje egipatske i otkupio te iz ropstva, da te istjera s puta kojim ti je Gospod, Bog tvoj, zapovjedio da hodiš, i uništit ćeš zlo iz svoje sredine. Ako te pozove tvoj brat od tvog oca ili od tvoje majke, ili tvoj sin, ili tvoja kći, ili tvoja žena u tvom krilu, ili prijatelj jednak tvojoj duši, tajno govoreći: Hajdemo i služimo drugim bogovima, koje nisi znao ti i tvoji očevi, od bogova naroda oko vas u krugu, koji se približavaju tebi ili su daleko od

tebe, od kraja zemlje do kraja zemlje, nećeš pristati s njim, i nećeš ga slušati, i tvoje oko ga neće poštedjeti, nećeš ga sažaliti, niti ćeš ga pokriti; objavljujući ćeš objaviti o njemu, i tvoje ruke će biti na njemu prve da ga ubiješ, i ruke cijelog naroda na kraju. I oni će ga kamenovat kamenjem, i on će umrijeti, zato što je tražio da te odvrati od Gospoda Boga tvoga koji te je izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. I sav Izrael, pošto čuje, bojaće se i neće više činiti ovakvo zlo djelo među vama. Ako čuješ u jednom od tvojih gradova, koje ti Gospod Bog tvoj daje da živiš tamo, kako govore, izašli su bezakonički ljudi između vas, i odvratili su sve stanovnike njihove zemlje, govoreći, hajdemo i služimo drugim bogovima, koje niste znali, i ispitaćeš i pitaćeš, i istraživaćeš veoma, i evo, istinita je jasno riječ, desila se ova gnjusoba među vama; ubijajući ćeš ubiti sve stanovnike u onoj zemlji mačem, prokletstvom ćeš je prokleti, i sve što je u njoj. I sve plijene njene ćeš skupiti na njenim ulicama, i spališ grad u vatri, i sve plijene njene sa svim narodom pred Gospodom, Bogom tvojim, i biće nenaseljen zauvijek, neće biti obnovljen više. I ništa od proklete stvari neće biti pridruženo u tvojoj ruci, da bi se Gospod okrenuo od gnjeva svoje srdžbe, i dao ti milost, i smilovao ti se, i umnožio te, na način kako je zakleo tvojim ocima, ako čuješ glas Gospoda Boga tvoga, da čuvaš njegove zapovijesti, koliko god ja zapovijedam tebi danas, da činiš dobro i ugodno pred Gospodom Bogom tvojim.

14

Sinovi ste Gospoda, Boga vašeg; nećete praviti ćelavu površinu između očiju vaših zbog mrtvaca. Zato što si svet narod Gospodu Bogu svom, i tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da postaneš narod njemu kao dragocjeno blago od svih naroda koji su na licu zemlje. Nećete jesti ništa što je gnjusno. Ovo je stoka koju ćete jesti: tele od goveda, i jagnje od ovaca, i jarac od koza, jelen, i gazela, i bijelo-zadnja antilopa, oriks, i žirafa. Svaku životinu koja dijeli kopito i ima razdvojene kandže na dva kopita, i koja preživa među stokom, te ćete jesti. I ove nećete jesti od onih koji preživaju hranu i od onih koji dijele kopita: devu, zeca i planinski jazavac, jer oni preživaju hranu, ali ne dijele kopito - nečisti su vama. I svinju, jer dijeli papak i cijepa razdvajače papka, ali ne preživa - nečista je ona vama. Od njihovog mesa nećete jesti, njihovih leševa nećete se dirati. I ovo ćete jesti od svega što je u vodi: sve što ima peraje i ljuske, to ćete jesti. I sve što nema peraje i ljuske, nećete jesti, nečisto vam je. Svaku čistu pticu ćete jesti. I ovo nećete jesti od njih: orla, i lešinara, i morskog orla, i supa, i lunju, i slične njemu, i noja, i sovu, i galeba, i čaplju, i labuda, i ibisa, i kormorana, i sokola, i slične njemu, i pupavca, i noćnog gavrana, i pelikana, i zovoja, i slične njemu, i purpurnu lišku, i šišmiša. Sve puzajuće stvari ptica su vam nečiste, nećete ih jesti. Svaku čistu pticu ćete jesti. Nikakav leš nećete jesti; pridošlici koji je u gradovima tvojim daće se i jest će, ili prodaj strancu, jer narod svet si Gospodu Bogu tvome. Nećeš kuhati janje u mlijeku njegove majke. Davaćeš desetinu od svega što rodi tvoje sjeme, od proizvoda tvog polja, godinu za godinom. I ćeš ga jesti na mjestu koje odabere Gospodin, Bog tvoj, da se tamo priziva ime njegovo; tamo ćete donijeti desetine

svog žita, svog vina i svog ulja, prvorođenčad svoje stoke i svojih ovaca, da naučiš bojati se Gospodina, Boga svog, sve dane. Ako ali put postane daleko od tebe, i ne možeš ponijeti ih, jer je mjesto daleko od tebe koje bi izabrao Gospod Bog tvoj da bude pozvano ime njegovo tamo, jer će te blagosloviti Gospod Bog tvoj, i prodat ćeš ih za srebro, i uzet ćeš srebro u ruke tvoje, i ići ćeš u mjesto koje bi izabrao Gospod Bog tvoj. I dat ćeš srebro za sve što bi željela duša tvoja, za goveda ili za ovce, ili još za vino ili za jako piće, ili za jako piće, ili za sve što bi željela duša tvoja, i ješćeš tamo pred Gospodom Bogom tvojim, i radovaćeš se ti i kuća tvoja, i Levit koji je u gradovima tvojim, jer nema on dio niti nasljedstvo s tobom. Poslije tri godine iznijet ćeš svaki deseti dio od svojih proizvoda; u onoj godini stavit ćeš ga u svojim gradovima. I doći će levit, jer nema dio ni udio s tobom, i stranac i siroče i udovica koja je u tvojim gradovima, i jest će i biće nasićeni, da te blagoslovi Gospod, Bog tvoj, u svim djelima koja činiš.

15

Svakih sedam godina izvršit ćeš otpuštanje. I ovo je zapovijed oslobođenja: oprostit ćeš svaki vlastiti dug koji ti duguje susjed, i od brata svoga nećeš tražiti, jer je proglašeno oslobođenje Gospodu, Bogu tvome. Stranca ćeš tražiti koliko god ti duguje, ali bratu svom ćeš oprostiti dug. Zato neće biti siromašnog među vama, jer će te Gospod, Bog tvoj, obilno blagosloviti u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje u nasljeđe da je naslijediš. Ako

slušanjem poslušate glas Gospoda Boga vašeg da čuvate i činite sve ove zapovijesti koje ja zapovijedam tebi danas, jer te Gospod Bog tvoj blagoslovio na način kako ti je govorio; i pozajmićeš mnogim narodima, a ti nećeš pozajmiti; i vladaćeš mnogim narodima, a tobom neće vladati. Ako postane kod tebe siromašan neko od tvoje braće u jednom od tvojih gradova u zemlji koju ti Gospodin, Bog tvoj, daje, nećeš otvrdnuti svoje srce, niti ćeš zatvoriti svoju ruku od svoga brata koji je u potrebi. Otvoriš ruke svoje njemu i pozajmiš mu koliko mu treba, onoliko koliko mu nedostaje. Pazi na sebe da ne postane skrivena riječ u tvom srcu bezakonje, govoreći: Približava se sedma godina, godina otpuštanja, i da tvoje oko ne postane zlo prema tvom bratu koji je u potrebi, i da mu ne daš, i on će povikati protiv tebe prema Gospodu, i biće u tebi veliki grijeh. Dajući ćeš dati njemu, i zajam ćeš mu pozajmiti koliko mu treba, kako je u potrebi, i nećeš biti ožalošćen u svom srcu dajući mu, jer zbog ove riječi će te blagosloviti Gospod, Bog tvoj, u svim djelima i u svemu na što staviš svoju ruku. Jer neće nestati siromašnih sa tvoje zemlje, zbog toga ja tebi zapovijedam da činiš ovu riječ, govoreći: širom ćeš otvoriti svoje ruke svome bratu siromašnom i onome u potrebi na tvojoj zemlji. Ako ti bude prodat tvoj brat Hebrejac ili Hebrejka, služit će ti šest godina, a sedme godine poslat ćeš ga slobodnog od sebe. Kada ga šalješ slobodnog od sebe, nećeš ga poslati praznog. Opskrbit ćeš ga od svojih ovaca, i od svog žita, i od svog vina; kako te blagoslovio Gospod, Bog tvoj, dat ćeš mu. I sjetit ćeš se da si bio sluga u zemlji Egipta, i otkupio te je Gospod, Bog tvoj, odatle, zbog toga ja ti zapovijedam da činiš ovu riječ. Ako li ti kaže: Neću otići od tebe, jer te je zavolio i

tvoju kuću, jer mu je dobro kod tebe. I uzet ćeš šilo i probušit ćeš njegovo uho prema vratima, i bit će ti sluga zauvijek, i sa svojom sluškinjom ćeš učiniti isto. Neće biti teško pred tobom kada budu otpušteni slobodni od tebe, jer je služio tebi šest godina za godišnju platu najamnog radnika, i blagosloviće te Gospod Bog tvoj u svemu što činiš. Svako prvorođeno muško koje se rodi među tvojim govedima i tvojim ovcama posvetićeš Gospodu, Bogu svome. Nećeš raditi sa svojim prvorođenim teletom i nećeš strići prvorođene od svojih ovaca. Pred Gospodom ćeš to jesti iz godine u godinu na mjestu koje odabere Gospod, Bog tvoj, ti i tvoja kuća. Ako pak ima manu, hromo je ili slijepo, bilo kakvu zlu manu, nećeš ga žrtvovati Gospodu Bogu svome. U tvojim gradovima jesti ćeš to, nečisti i čisti podjednako jesti će kao gazelu ili jelena. Osim krv nećete jesti; izlijte je na zemlju kao vodu.

16

Čuvaj mjesec mladih i slavit ćeš Pashu Gospodu, Bogu svom, jer si u mjesecu mladih izašao iz Egipta noću. I ti ćeš žrtvovati pashu Gospodu Bogu svome, ovce i volove, na mjestu koje Gospod Bog tvoj odabere da bi tamo bilo prizvano ime njegovo. Ne ćeš jesti s njim kvasac, sedam dana ćeš jesti s njim beskvasni hljeb, hljeb nevolje, jer ste u žurbi izašli iz Egipta, da se sjećate dana vašeg izlaska iz zemlje Egipta sve dane svog života. Neće ti se vidjeti kvasac u svim tvojim granicama sedam dana, i neće prenoćiti od mesa koja žrtvuješ uveče prvog dana do jutra.

Nećeš moći žrtvovati pashu ni u jednom od gradova tvojih koje Gospod Bog tvoj daje tebi; nego na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj da se prizove ime njegovo tamo, žrtvovaćeš pashu uveče prema zapadu sunca, u vrijeme kada si izašao iz Egipta. I kuvaćeš i pećićeš i ješćeš na mjestu koje odabere Gospod, Bog tvoj, i vratićeš se ujutro i doći ćeš u svoje kuće. Šest dana jesti ćeš beskvasni hljeb, i sedmog dana zaključna svetkovina Gospodu, Bogu tvome, nećeš obavljati nikakav posao, osim onoga što bude učinjeno za dušu. Sedam sedmica izbrojat ćeš za sebe; od kada počneš stavljati srp na žetvu, počet ćeš brojati sedam sedmica. I ti ćeš svetkovati praznik sedmica Gospodinu Bogu svome, prema tome koliko ti ruka može dati, onoliko koliko ti dadne Gospodin Bog tvoj. I radovaćeš se pred Gospodom Bogom svojim, ti i sin tvoj, i kći tvoja, sluga tvoj, i sluškinja tvoja, i Levit, i pridošlica, i siroče, i udovica koja je među vama, na mjestu koje Gospodar Bog tvoj izabere, da bude pozvano ime njegovo tamo. I sjetit ćeš se da si bio sluga u zemlji Egiptu, i čuvat ćeš i izvršavat ćeš ove zapovijedi. Praznik šatora učinit ćeš za sebe sedam dana kada budeš sakupljao sa svog gumna i iz svog badnja. I ti ćeš se radovati na tvom prazniku, ti i tvoj sin, i tvoja kćer, tvoj sluga, i tvoja sluškinja, i levit, i pridošlica, i siroče, i udovica koja je u tvojim gradovima. Sedam dana slavit ćeš Gospodu, Bogu tvome, na mjestu koje izabere Gospod, Bog tvoj. Ako te blagoslovi Gospod, Bog tvoj, u svim plodovima tvojim i u svakom djelu ruku tvojih, bit ćeš radostan. Tri puta godišnje biće viđen svaki tvoj muškarac pred Gospodom, Bogom tvojim, na mjestu koje odabere Gospod: na svetkovini beskvasnih hljebova, na svetkovini sedmica i na svetkovini sjenica. Ne pojavljuj se pred

Gospodom, Bogom tvojim, prazan. Svaki prema snazi svojih ruku, prema blagoslovu Gospoda Boga tvoga koji ti je dao. Sudije i pisare postavit ćeš sebi u svojim gradovima, koje ti Gospodin, Bog tvoj, daje prema plemenima, i oni će suditi narodu pravednim sudom. Ne okreću se od suda, niti će primiti dar, jer darovi zaslijepljuju oči mudrih i uklanjaju riječi pravednih. Pravedno treba da slijedite pravdu, kako biste živjeli i ušli i naslijedili zemlju koju vam Gospod, vaš Bog, daje. Nećeš zasaditi sebi gaj, nijedno drvo pored oltara Boga tvoga nećeš napraviti za sebe. Ne ćeš sebi postaviti stub koji mrzi Gospod, Bog tvoj.

17

Nećeš žrtvovati Gospodaru, Bogu svome, tele ili ovcu u kojoj ima mana, bilo kakva zla stvar, jer je to gnusoba Gospodaru, Bogu tvome. Ako bude nađen u jednom od tvojih gradova koje ti Gospod Bog tvoj daje, muškarac ili žena koji učini zlo pred Gospodom Bogom tvojim, prelazeći njegov zavjet, i došavši služe drugim bogovima i klanjaju im se, suncu ili mjesecu ili bilo čemu od nebeskog svijeta, što ti nije zapovjedio, i bude ti javljeno i istražiš veoma, i evo istinito se desilo, dogodila se ova gnusoba u Izraelu; I izvešćeš tog čovjeka ili tu ženu, i kamenovaćete ih kamenjem, i umrijeće. Na osnovu dva svjedoka ili tri svjedoka će umrijeti; onaj koji umire neće umrijeti na osnovu jednog svjedoka. I ruka svjedoka bit će na njemu prva da ga usmrti, i ruka naroda posljednja, i uklonit ćeš zlo iz vas samih. Ako ti bude nemoguća riječ u suđenju između krvi i krvi,

i između suđenja i suđenja, i između dodira i dodira, i između spora i spora, riječi suđenja u vašim gradovima, i ustavši ćeš otići na mjesto koje bi izabrao Gospod Bog tvoj tamo, i doći ćeš ka svećenicima Levitima, i ka sudiji koji bi bio u onim danima, i istražavši objaviće ti suđenje. I ti ćeš postupiti prema stvari koju ti objave iz mjesta koje odabere Gospod, Bog tvoj, i paɜiti da činiš sve što ti bude propisano. Prema zakonu i prema sudu koji bi ti rekli, učinićeš; nećeš skrenuti od riječi koju ti objave ni desno ni lijevo. I čovjek koji postupa u oholosti, tako da ne posluša sveštenika koji stoji da služi u ime Gospoda Boga tvog, ili sudiju koji bi bio u one dane, taj čovjek će umrijeti, i uklonićeš zlo iz Izraela. I svi ljudi, pošto čuju, bojaće se i neće više bezbožno postupati. Ako uđeš u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, i naslijediš je, i nastaniš se u njoj, i kažeš: Postaviću nad sobom vladara, kao i ostali narodi oko mene, svakako ćeš postaviti nad sobom vladara koga izabere Gospod Bog; od svoje braće ćeš postaviti nad sobom vladara; nećeš moći postaviti nad sobom stranog čovjeka, jer on nije tvoj brat. Zato neće umnožiti sebi konja, niti će okrenuti narod u Egipat, kako ne bi umnožio sebi konja, a Gospodar je rekao: Nećete se više vraćati ovim putem. I neće množiti sebi žene, da mu se srce ne bi odvratilo, i srebro i zlato neće množiti sebi veoma. I kada sjedne na vlast svoju, napisat će sebi ovaj drugi zakon u knjigu od svećenika Levita, i bit će sa njim, i čitat će u njoj sve dane života svoga, da nauči bojati se Gospoda Boga tvoga i čuvati sve ove zapovijesti i ove uredbe činiti; da ne bude uzvišeno srce njegovo od braće njegove, da ne odstupi od zapovijesti ni desno ni lijevo, kako bi produžio na vlasti svojoj, on i sinovi njegovi među sinovima

Izraela.

18

Neće biti svještenicima Levitima, cijelom plemenu Levi, dio niti žrijeb sa Izraelom; prinosi Gospodnji su njihov žrijeb, oni će ih jesti. Ali lot neće biti njima među njihovom braćom, Gospod je sam njegov lot, kao što mu je rekao. I ovo je pravo svještenika od naroda, od onih koji prinose žrtve, bilo tele, bilo ovcu; i daćeš rame svješteniku, i vilice, i želudac, i prvine žita tvog, i vina tvog, i ulja tvog; i prvinu striženja ovaca tvojih daćeš njemu. Zato ga je Gospodar izabrao iz svih tvojih plemena, da stoji pred Gospodom Bogom, da služi i blagosiljava u njegovo ime, on i njegovi sinovi među sinovima Izraela. Ako dođe Levit iz jednog od gradova iz svih sinova Izraela, gdje on boravi, prema tome što želi duša njegova, u mjesto koje bi izabrao, služiće imenu Gospoda Boga njegovog, kao i sva braća njegova Leviti koji stoje tamo pred Gospodom Bogom tvojim. Jesti će podijeljeni dio, osim prodaje prema porodici. Ako pak uđeš u zemlju koju ti Gospodar Bog tvoj daje, nećeš naučiti činiti prema gnusobama onih naroda. Neće se naći među vama onaj koji provodi kroz vatru sina svog i kćer svoju, koji prorokuje, tumači znakove i uzima znamenja, koji izgovara bajanja nad otrovima, vračar i tumač čudesa, koji ispituje mrtve. Jer je gnjusoba Gospodaru, Bogu tvome, svaki koji čini ove stvari; zbog ovih gnjusoba Gospodar će ih uništiti ispred tebe. Savršen ćeš biti pred Gospodom, Bogom svojim. Jer ovi narodi koje ti razbaštinjuješ slušaju

slutnje i proricanja, ali tebi nije tako dao Gospod, Bog tvoj. Proroka iz braće tvoje, kao mene, podići će tebi Gospod Bog tvoj; njega ćete slušati; Prema svemu što si tražio od Gospoda Boga tvoga na Horebu na dan skupštine, govoreći, nećemo više slušati glas Gospoda Boga tvoga, i ovu veliku vatru nećemo više vidjeti, da ne umremo. I Gospodar mi reče: Ispravno je sve što su ti govorili. Proroka ću podići njima iz njihove braće, baš kao tebe, i daću riječi u njegova usta, i govoriće im prema svemu što mu zapovijedim. A čovjek koji ne posluša sve što bi govorio onaj prorok u moje ime, ja ću ga kazniti. Osim, prorok koji bi bezbožno postupio da govori u moje ime riječ koju nisam zapovjedio da govori, i koji bi govorio u ime drugih bogova, umrijet će taj prorok. Ako li kažeš u svom srcu, kako ćemo znati riječ koju nije govorio Gospod? Koliko god da govori taj prorok u ime Gospoda, a ne postane i ne desi se, to je riječ koju Gospod nije govorio; u bezbožnosti je govorio taj prorok, nećete se bojati njega.

19

Ako li uništi Gospod Bog tvoj narode kojima Bog tebi daje zemlju, i naslijedite ih, i nastanite se u njihovim gradovima i u njihovim kućama, tri grada ćeš odvojiti sebi usred svoje zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje. Razmotri sebi put i podijelit ćeš na tri dijela granice svoje zemlje, koju ti raspodjeljuje Gospod, Bog tvoj, i bit će utočište svakom ubici. Ovo će biti zapovijed o ubici koji bi pobjegao tamo i živio: onaj koji bi udario svog susjeda ne

znajući, i koji ga nije mrzio prije jučer i prekjučer. I ko uđe sa susjedom u šumu da sakupi drva, i njegova ruka okliznula sa sjekirom dok siječe drvo, i gvožđe palo sa drveta pogodi susjeda, i on umre, ovaj će pobjeći u jedan od ovih gradova i živjet će. Tako da osvetnik krvi ne progoni ubicu, zato što mu je srce zagrijano, i ne sustigne ga, ako je put duži, i ne udari njegovu dušu, a ovome nije sud smrti, zato što ga nije mrzio prije jučer, niti prije trećeg dana. Zbog ovoga ja ti zapovijedam ovu riječ, govoreći: tri grada ćeš odvojiti za sebe. Ako li proširi Gospod Bog tvoj tvoje granice, na način kako se zakleo tvojim ocima, i da tebi Gospod svu zemlju koju je rekao dati tvojim ocima, ako budeš slušao da činiš sve ove zapovijesti koje ja zapovijedam tebi danas, da voliš Gospoda Boga tvoga, da hodiš svim njegovim putevima sve dane; dodaćeš sebi još tri grada uz ova tri. I neće biti prolivena nevina krv u zemlji koju Gospod, Bog tvoj, daje tebi u nasljeđe, i nećeš biti kriv za krv. Ako ali postane među vama čovjek koji mrzi bližnjeg, i zasjeda ga, i ustane protiv njega, i udari njegovu dušu, i umre, i pobjegne u jedan od ovih gradova, vijeće starješina njegovog grada će poslati, i uzet će ga odatle, i predat će ga u ruke osvetnika krvi, i umrijet će. Tvoje oko ga neće poštedjeti, i očistićeš nevinu krv iz Izraela, i biće ti dobro. Ne ćeš pomjeriti granice komšije koje su postavili tvoji očevi u nasljedstvu koje si naslijedio, u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje u dijelu. Neće ostati jedan svjedok da svjedoči protiv čovjeka za svaku nepravdu, i za svaki grijeh, i za svaki grijeh koji počini; na osnovu iskaza dva svjedoka i na osnovu iskaza tri svjedoka potvrdiće se svaka riječ. Ako se pak ustali svjedok nepravedan protiv čovjeka, nabrajajući njegovu

bezbožnost; i staće dva čovjeka kojima je spor, pred Gospodom, i pred sveštenicima, i pred sudijama, koji bi bili u onim danima; I ispitaće sudije tačno, i evo svjedok nepravedan je svjedočio nepravedne stvari, ustao je protiv svog brata; I učinićete njemu na način na koji je zlo naumio da učini protiv svog brata, i uklonićeš zlo iz vas samih. I preostali, čuvši to, uplašit će se i neće više činiti prema ovoj zloj riječi među vama. Tvoje oko ga neće poštedjeti: dušu za dušu, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, stopalo za stopalo.

20

Ako izađeš u rat protiv svojih neprijatelja i vidiš konje i jahače i narod veći od tvog, nećeš se bojati njih, jer je Gospod, Bog tvoj, s tobom, onaj koji te izveo iz zemlje egipatske. I bit će kada se približiš ratu, i približivši se svećenik će govoriti narodu, i reći će im: Slušaj, Izraele, vi idete danas u rat protiv neprijatelja vaših, neka ne klone srce vaše, ne bojte se, niti budite slomljeni, niti se odvraćajte od lica njihovog. Zato što Gospodar Bog vaš koji ide pred vama, da se bori zajedno s vama protiv neprijatelja vaših i da vas spasi. I pisari će govoriti narodu, govoreći: Ko je čovjek koji je sagradio novu kuću, a nije je posvetio? Neka ide i neka se vrati u svoju kuću, da ne umre u ratu, i drugi čovjek će je posvetiti. I ko je čovjek koji je posadio vinograd i nije se radovao zbog njega? Neka ide i neka se vrati u svoju kuću, da ne umre u ratu, i drugi čovjek će se radovati zbog nje. I ko je čovjek koji se zaručio za ženu a nije je uzeo? Neka ide i neka se vrati u

svoju kuću, da ne umre u ratu, i drugi čovjek će je uzeti. I pisari će nastaviti da govore narodu, i reći će: Ko je čovjek koji se boji i kukavičkog srca? Neka ide i neka se vrati u svoju kuću, da ne učini plašljivim srce svoga brata, kao što je njegovo. I bit će kada pisari prestanu govoriti narodu, i oni će postaviti vladare vojske koji vode narod. Ako pak priđeš gradu da ratuješ protiv njih, pozovi ih s mirom. Ako ti zaista odgovore miroljubivo i otvore ti vrata, sav narod koji se nađe u njemu biće ti poreznici i tvoji podanici. Ako pak ne poslušaju tebe, i povodu rat protiv tebe, opsjedaćeš ga, dok ga ne preda tebi Gospod Bog tvoj u ruke tvoje, i udarićeš sve muškarce njegove mačem na smrt, osim žena i prtljaga, i svu stoku, i sve što postoji u gradu, i sav plijen uzećeš za sebe, i jesti ćeš sav plijen neprijatelja tvojih, koje Gospod Bog tvoj daje tebi. Tako ćeš učiniti svim gradovima koji su vrlo daleko od tebe, ne od gradova ovih naroda čiju zemlju Gospod Bog tvoj daje tebi da je naslijediš. Nećete uzeti živo nijedno dišuće biće, nego ćete ih potpuno uništiti prokletstvom, Hetite, i Amorejce, i Kanaance, i Perizejce, i Hivejce, i Jebusejce, i Girgasejce, na način kako ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, da vas ne nauče činiti sva njihova gadna djela koja su činili svojim bogovima, i da ne zgriješite pred Gospodom Bogom vašim. Ako opsjedneš grad više dana da ratuješ protiv njega radi njegovog zauzimanja, nećeš uništiti njegova stabla tako što ćeš na njih položiti željezo, već ćeš od njih jesti, ali ih nećeš posjeći, jer nije li drvo na polju čovjek da bi ušlo pred tobom u utvrdu? Ali drvo za koje znaš da nije voćka, to ćeš uništiti i posjeći, i sagradićeš opsadne radove protiv grada koji vodi rat protiv tebe, dok ne bude predan.

21

Ako bude nađen ranjen u zemlji koju Gospod Bog tvoj daje tebi da naslijediš, pao u polju, i ne znaju onoga koji je udario, izaći će tvoje vijeće starješina i tvoji suci, i izmjeriće prema gradovima oko ranjenog. I biće grad najbliži ranjenom, i uzet će vijeće starješina tog grada junicu od goveda, koja nije radila, i koja nije vukla jaram. I spustit će vijeće starješina tog grada junicu u hrapavu dolinu, koja nije obrađena niti se sije, i slomit će vrat junici u dolini. I svećenici Leviti će pristupiti, jer ih je izabrao Gospod Bog da stoje pred njim i da blagosiljaju u ime njegovo, i po njihovim ustima će biti svaka raspra i svaka zaraza. I sve starješine tog grada koji su najbliži ubijenome oprat će ruke nad glavom junice kojoj su presječene tetive u klancu; i odgovarajući, reći će: Naše ruke nisu prolile ovu krv, i naše oči nisu vidjele. Budi milostiv svom narodu Izraelu, koji si otkupio, Gospode, da ne bude nevine krvi u tvom narodu Izraelu, i krv će im biti oproštena. Ti ćeš ukloniti nevinu krv iz vas, ako učiniš ono što je dobro i ugodno pred Gospodom, Bogom tvojim. Ako izađeš u rat protiv svojih neprijatelja, i preda ti Gospod Bog tvoj u tvoje ruke, i uzmeš kao plijen njihov plijen, i vidiš u plijenu ženu lijepu po izgledu, i poželiješ je, i uzmeš je sebi za ženu, i uvedeš je unutra u svoju kuću, i obriješ njenu glavu, i podreziš joj nokte, i skineš odjeću ropstva s nje, i sjedit će u tvojoj kući, i plakat će za ocem i majkom mjesec dana; i nakon toga ući ćeš k njoj i živjet ćeš s njom, i bit će tvoja žena. I bit će, ako je ne želiš, poslat ćeš je slobodnu, i za prodaju neće biti prodana za srebro,

nećeš je odbaciti, zato što si je ponizio. Ako čovjeku postanu dvije žene, jedna od njih voljena, i jedna od njih mrzena, i rode mu voljena i mrzena, i postane sin prvorođeni mrzene; I biće na dan kada dijeli nasljedstvo sinovima svojim imanja svoja, neće moći tretirati kao prvorođenog sina voljene, zanemarujući sina mrzene prvorođenog; Ali prvorođenog sina mrzene priznaće da mu da duplo od svega što se nađe njemu, jer ovaj je početak djece njegove, i njemu pripada pravo prvorođenog. Ako neko ima sina koji je neposlušan i buntovan, koji ne sluša glas oca i glas majke, i disciplinuju ga, a on ih ne sluša; I uhvativši ga, otac njegov i majka njegova izvedu ga pred vijeće starješina grada njegovog i na kapiju mjesta; I reći će ljudima grada njihovog: Ovaj naš sin ne sluša i provocira, ne sluša naš glas, proždrljiv je i pijanac. I kamenovaće ga muškarci njegovog grada kamenjem, i umrijet će, i uklonit ćeš zlo iz vas, i preostali, čuvši to, bojaće se. Ako se dogodi da neko počini grijeh za koji je presuda smrti, i umre, i objesite ga na drvo; neće spavati tijelo njegovo na drvetu, nego sahranom sahranite ga u onaj dan, jer je proklet od Boga svaki koji visi na drvetu; i nećete oskvrnuti zemlju koju Gospod Bog tvoj daje tebi u nasljedstvu.

22

Ako vidiš tele svog brata ili njegovu ovcu kako lutaju na putu, nemoj ih zanemariti; vratićeš ih svom bratu i vratit ćeš mu ih. Ako se tvoj brat ne približava tebi, niti ga poznaješ, sakupićeš ga unutra u svoju kuću, i biće sa tobom dok ga tvoj brat ne bude

tražio, i vratićeš mu ih. Tako ćeš učiniti s njegovim magarcem, i tako ćeš učiniti s njegovom odjećom, i tako ćeš učiniti sa svakom izgubljenom stvari tvoga brata, koja god da se izgubi od njega, a ti je nađeš - nećeš moći da je previđaš. Nećeš vidjeti magarca svoga brata ili njegovo tele kako padaju na putu pa ih zanemariti; obavezno ćeš ih podići zajedno s njim. Žena neće nositi mušku odjeću, niti će muškarac obući žensku haljinu, jer je mrzost Gospodu, Bogu tvome, svaki koji čini ovo. Ako pak naiđeš na gnijezdo ptica pred sobom na putu ili na bilo kojem drvetu ili na zemlji, sa ptićima ili jajima, a majka leži na ptićima ili na jajima, nećeš uzeti majku sa djecom. Slanjem ćeš poslati majku, a djecu ćeš uzeti za sebe, da bi ti dobro bilo i da bi dugovječan postao. Ako sagradiš novu kuću, napravićeš ogradu na svom krovu, i nećeš učiniti ubistvo u svojoj kući ako padne onaj koji pada s njega. Ne ćeš sijati svoj vinograd različitim sjemenom, da ne bi bio posvećen rod i sjeme koje posiješ zajedno s rodom tvog vinograda. Nećeš orati s teletom i magarcem zajedno. Nećeš nositi odjeću od miješane tkanine, vune i lana zajedno. Uvrnute ćeš napraviti sebi na četiri ruba tvoje odjeće, kojom se budeš pokrivao. Ako neko uzme ženu i živi sa njom, i mrzi je, i stavi na nju lažne riječi, i donese protiv nje zlo ime, i kaže: ovu ženu sam uzeo, i prišavši joj nisam našao njeno djevičanstvo; i otac djevojke i majka će iznijeti djevičanstvo djevojke pred vijeće starješina na kapiju. I otac djevojke će reći vijeću starješina: Ovu moju kćer dao sam ovom čovjeku za ženu, i omrzavši je sada, ovaj stavlja na nju lažne optužbe, govoreći: Nisam našao djevičanstvo kod tvoje kćeri; a ovo je djevičanstvo moje kćeri. I oni će razgrnuti ogrtač pred

vijećem starješina grada. I vijeće starješina tog grada će uzeti tog čovjeka, i kaznit će ga, i novčano kaznit će ga sto šekela, i dat će ocu mlade žene, jer je iznio zlo ime na djevicu Izraelitku, i ona će biti njegova žena; neće moći da je otpusti sve vrijeme. Ali ako ova riječ postane istina, i ne bude nađeno djevičanstvo kod mlade žene, i izvedu mladu ženu na vrata kuće njenog oca, i kamenovaće je kamenjem, i umrijet će, jer je učinila ludost među sinovima Izraela bludničeći u kući svog oca, i uklonit ćeš zlo između vas samih. Ako se nađe čovjek koji spava sa udatom ženom, ubijet ćete oboje, i muškarca koji spava sa ženom i ženu, i uklonit ćeš zlo iz Izraela. Ako se dogodi da djevojka djevica zaručena za muškarca, i nađe je čovjek u gradu i legne s njom, izvešćete oboje na kapiju njihovog grada, i biće kamenovani kamenjem, i umrijeće; djevojku, jer nije vikala u gradu; i čovjeka, jer je ponizio ženu bližnjeg; i uklonićeš zlo od vas samih. Ako ali čovjek u polju nađe zaručenu djevojku, i prisiljavajući je legne s njom, ubijet ćete samo onog koji je spavao s njom. I mladoj ženi nije grijeh smrti; kao kad bi neki čovjek ustao na bližnjeg i ubio njegovu dušu, tako je ova stvar, jer ju je našao u polju; vikala je mlada zaručena žena, i nije bilo onoga koji će joj pomoći. Ako neko nađe djevojku djevicu koja nije zaručena, i prisiljavajući legne s njom, i bude nađen, dat će čovjek koji je legao s njom ocu mlade žene pedeset srebrnih šekela, i ona će biti njegova žena, zato što ju je ponizio; neće moći da je otpusti cijeli život.

23

Čovjek neće uzeti ženu svoga oca, i neće otkriti pokrivač svoga oca. Neće ući uništen u testisima, niti odrezan, u skupštinu Gospoda. Dijete prostitutke neće ući u skupštinu Gospodnju. Neće ući Amonit i Moabit u skupštinu Gospodnju, i do desetog naraštaja neće ući u skupštinu Gospodnju, pa ni dovijeka; zbog toga što vas nisu dočekali sa hljebom i vodom na putu kada ste izlazili iz Egipta, i zato što su unajmili protiv tebe Balaama sina Beorovog iz Mesopotamije da te prokune. I nije htio Gospodar, Bog tvoj, slušati Balaama, i preobratio je Gospodar, Bog tvoj, te kletve u blagoslov, jer te volio Gospodar, Bog tvoj. Nećeš im govoriti miroljubive i korisne stvari sve dane svoga života zauvijek. Ne preziri Idumejca, jer je tvoj brat, ne preziri Egipćanina, jer si bio pridošlica u njegovoj zemlji. Sinovi ako budu rođeni njima, u trećoj generaciji ući će u skupštinu Gospodnju. Ako pak izađeš da taboriš protiv neprijatelja svojih, čuvaj se od svake zle riječi. Ako bude među vama čovjek koji neće biti čist od noćnog istjecanja, izaći će van logora i neće ući u logor. I biće prema večeri okupaće tijelo svoje vodom, i nakon zalaska sunca ući će u logor. I mjesto će biti tebi van logora, i izaći ćeš tamo. I imat ćeš kolac na pojasu svom; i bit će kada sjedneš vani, i iskopaćeš njime, i okrenuvši pokrićeš nečistoću svoju. Jer Gospod Bog tvoj hoda u logoru tvom da te izbavi i preda neprijatelja tvog pred lice tvoje; i bit će logor tvoj svet, i neće se vidjeti u tebi nečistoća stvari, i okrenut će se od tebe. Nećeš predati dijete njegovom gospodaru, koje ti je pribjegle od njegovog gospodara. Sa tobom će stanovati, među vama će stanovati gdje god mu se svidi, nećeš ga mučiti. Neće biti bludnica među kćerima Izraela, i neće biti onaj koji se bludniči

među sinovima Izraela, neće biti inicijatorica među kćerima Izraela, i neće biti onaj koji je iniciran među sinovima Izraela. Nećeš donijeti plaćanje bludnice, niti razmjenu psa u kuću Gospoda Boga tvoga za bilo koji zavjet, jer su oboje grozota Gospodu Bogu tvome. Ne ćeš naplaćivati kamatu svom bratu na srebro, i kamatu na hranu, i kamatu na svaku stvar koju pozajmiš. Strancu ćeš naplaćivati kamatu, ali bratu svome nećeš naplaćivati kamatu, da te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svim djelima tvojim na zemlji u koju ulaziš da je naslijediš. Ako zavjetuješ zavjet Gospodaru Bogu svom, nećeš odgađati da ga ispuniš, jer Gospodar Bog tvoj će ga sigurno potražiti od tebe, i biće u tebi grijeh. Ako pak ne želiš da se moliš, nema grijeha u tebi. Ono što izlazi kroz tvoje usne čuvaj i učini na način koji si zavjetovao Gospodu Bogu kao dar, koji si izgovorio svojim ustima. Ako uđeš u žetvu tvog komšije i skupiš klasje u svojim rukama, srp nećeš staviti na žetvu tvog komšije. Ako uđeš u vinograd svog komšije, jedi grožđe koliko da se tvoja duša napuni, ali u sud nećeš staviti.

24

Ako neko uzme ženu i živi sa njom, i biće ako ne nađe milost pred njim, jer je našao u njoj sramnu stvar, i napisaće joj knjigu razvoda i daće u njene ruke i otpustiće je iz svoje kuće, i otišavši postane drugom muškarcu, i zamrzi je posljednji muž i napiše joj knjigu razvoda i da u njene ruke i otpusti je iz svoje kuće, i umre posljednji muž koji ju je uzeo sebi za ženu, neće moći prvi

muž koji ju je otpustio, vrativši se, uzeti je sebi za ženu, nakon što je bila okaljana, jer je grozota pred Gospodom Bogom tvojim, i nećete okaljati zemlju koju Gospod Bog tvoj daje tebi u nasljeđe. Ako neko nedavno uzme ženu, neće ići u rat, i neće mu biti nametnuta nikakva obaveza. Nevin će biti u svojoj kući jednu godinu i obradovaće svoju ženu koju je uzeo. Ne ćeš uzeti kao zalog mlinsko kamenje, niti gornje mlinsko kamenje, jer ovaj uzima dušu kao zalog. Ako se uhvati čovjek kako krade dušu od svoje braće, od sinova Izraela, i potlačivši ga proda, umrijet će taj lopov, i uklonit ćeš zlo iz vaše sredine. Pazi na sebe u dodiru sa leprom, čuvaj se veoma da postupaš prema svemu zakonu koji bi vam objavili sveštenici Leviti, na način kako sam vam zapovjedio, čuvajte se da postupate. Sjeti se koliko je učinio Gospodin, Bog tvoj, Mirjam na putu, kada ste izlazili iz Egipta. Ako postoji dug kod tvog komšije, dug bilo kakav, nećeš ući u njegovu kuću da uzmeš njegov zalog. Vani ćeš stati, i čovjek koji ti duguje, iznijet će ti zalog napolje. Ako čovjek postane siromašan, nećeš ležati u njegovoj zalozi. Povratom ćeš vratiti njegov zalog prema zapadu sunca, i spavaće u svojoj odjeći, i blagoslovit će te, i biće ti to milosrđe pred Gospodom, Bogom tvojim. Nećeš uskratiti nadnicu siromašnom i oskudnom iz tvoje braće, ili pridošlicama u tvojim gradovima. Istog dana vratit ćeš mu platu, neće sunce zaći nad njim, jer je siromašan i u tome ima nadu, i vikat će protiv tebe Gospodu, i bit će u tebi grijeh. Očevi neće umrijeti za djecu, i sinovi neće umrijeti za očeve, svaki će umrijeti za svoj vlastiti grijeh. Nećeš iskriviti pravdu pridošlice i sirote i udovice; nećeš uzeti u zalog odjeću udovice, i sjetićeš se da si bio sluga u zemlji Egiptu, i otkupio te je Gospod

Bog tvoj odande; zbog toga ja tebi zapovijedam da činiš ovu riječ. Ako pak požnješ žetvu na svom polju i zaboraviš snop na svom polju, nećeš se vratiti da ga uzmeš; strancu, siroti i udovici će pripasti, da bi te blagoslovio Gospod, Bog tvoj, u svim djelima ruku tvojih. Ako bereš masline, nećeš se vratiti da sabereš ono što ostane iza tebe - strancu, siročetu i udovici će pripasti. Sjetićeš se da si bio sluga u zemlji Egiptu; zbog toga ti zapovijedam da činiš ovu riječ. Ako bereš svoj vinograd, nećeš ponovo brati iza sebe; strancu i siročetu i udovici će pripasti; i sjetićeš se da si bio sluga u zemlji Egiptu; zbog toga ja tebi zapovijedam da činiš ovu stvar.

25

Ako se dogodi spor između ljudi, i dođu na sud, i sude, i opravdaju pravednoga, i osude bezbožnika; I biće, ako je bezbožnik dostojan udaraca, položićeš ga pred sudijama, i bičevaće ga pred njima prema njegovoj bezbožnosti. I brojem četrdeset šibat će ga, neće dodati. Ako li dodaš da se šiba preko ovih udaraca više, bit će obeščašćen tvoj brat pred tobom. Nećeš namordati vola koji vrše. Ako braća stanuju zajedno, i jedan od njih umre, a nije imao potomstva, žena umrlog neće biti data čovjeku koji nije srodan. Brat njenog muža ući će k njoj, i uzet će je sebi za ženu, i živjet će s njom. I dijete koje ona rodi, biće ustanovljeno po imenu umrlog, i neće biti izbrisano njegovo ime iz Izraela. Ako čovjek ne želi uzeti ženu svog brata, žena će otići na kapiju pred vijeće starješina i reći će: Brat mog muža ne želi

podići ime svog brata u Izraelu, brat mog muža nije htio. I vijeće starješina njegovog grada će ga pozvati i reći će mu; a on stojeći kaže: Ne želim je uzeti. I priđe žena njegovog brata pred vijeće starješina i ona će skinuti njegovu sandalu, jednu sa njegove noge, i pljunut će mu u lice, i odgovarajući reći će: Tako će učiniti čovjeku koji neće sagraditi kuću svog brata u Izraelu. I njegovo ime će biti nazvano u Izraelu: kuća onoga koji je odriješio sandalu. Ako ali se tuku ljudi zajedno, čovjek sa bratom njegovim, i priđe žena jednog od njih da izbavi muža njenog iz ruke onoga koji udara njega, i ispruživši ruku uhvati stidne dijelove njegove, odsjećeš joj ruku; neće poštediti oko tvoje prema njoj. Nećeš imati u svojoj torbi različite tegove, veće ili manje. Neće biti u tvojoj kući mjera i mjera, velika ili mala. Težina istinita i pravedna biće tebi, i mjera istinita i pravedna biće tebi, da dugovječan postaneš na zemlji koju Gospodar Bog tvoj daje tebi u nasljeđe. Zato je gnjusoba Gospodaru, Bogu tvome, svaki koji čini ove stvari, svaki koji čini nepravdu. Sjeti se koliko je učinio tebi Amalek na putu, kada si izlazio iz zemlje Egipta, kako je stao protiv tebe na putu, i posjekao tvoju pozadinu, one koji su radili iza tebe, a ti si bio gladan i umoran; i nije se bojao Boga. I biće kada te Gospod, Bog tvoj, smiri od svih tvojih neprijatelja oko tebe u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje da je naslijediš, izbrisaćeš ime Amaleka ispod neba, i ne zaboravi.

26

I biće ako uđeš u zemlju koju Gospod Bog tvoj daje tebi da je naslijediš i naslijediš je i nastaniš se u njoj i uzmeš od prvina plodova zemlje tvoje koju Gospod Bog tvoj daje tebi i staviš u korpu i pođeš na mjesto koje izabere Gospod Bog tvoj da bude prizvano ime njegovo tamo. I ti ćeš doći kod svećenika koji će biti u onim danima, i reći ćeš mu: Objavljujem danas Gospodu, Bogu mom, da sam ušao u zemlju koju je Gospod zakleo našim ocima da nam je dade. I svećenik će uzeti košaru iz tvojih ruku i stavit će je pred žrtvenik Gospoda, Boga tvoga. I odgovarajući reći će pred Gospodom Bogom tvojim: Siriju je napustio otac moj i sišao je u Egipat i boravio je tamo u malom broju, i postao je tamo veliki narod i veliko mnoštvo. I Egipćani su nas zlostavljali, i ponizili su nas, i stavili su na nas teške poslove; I mi smo vapili ka Gospodu Bogu našem, i Gospod je čuo naš glas, i vidio je naše poniženje, i naš trud, i naše tlačenje. I Gospodin nas je izveo iz Egipta sam u svojoj velikoj snazi, moćnom rukom i uzvišenom mišicom, velikim viđenjima, znacima i čudesima. I uveo nas je u ovo mjesto i dao nam ovu zemlju, zemlju koja teče mlijekom i medom. I sada evo donio sam prvine plodova zemlje koju si mi dao Gospode, zemlju koja teče mlijekom i medom; i ostavit ćeš to pred Gospodom Bogom tvojim, i poklonit ćeš se pred Gospodom Bogom tvojim, i radovat ćeš se u svim dobrima koja ti je dao Gospod Bog tvoj, i kuća tvoja, i Levit, i pridošlica koji je u tebi. Ako li završiš davati desetinu od svih proizvoda tvojih u trećoj godini, drugu desetinu dat ćeš levitu i strancu i siročetu i udovici, i oni će jesti u gradovima tvojim i radovaće se. I ti ćeš reći pred Gospodom, Bogom svojim: Uklonio sam svete stvari iz kuće svoje i dao sam ih levitu, strancu, siročetu i udovici, prema

svim zapovijedima koje si mi zapovjedio. Nisam prekršio tvoju zapovijed i nisam zaboravio. I nisam ih jeo u svojoj boli, nisam ih uzimao za nešto nečisto, nisam ih davao mrtvima, poslušao sam glas Gospoda Boga našeg, učinio sam kako si mi naredio. Pogledaj dolje iz svete kuće tvoje s neba i blagoslovi narod svoj Izrael i zemlju koju si im dao, kao što si se zakleo ocima našim da ćeš nam dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med. U ovaj dan Gospodin, Bog tvoj, zapovjedio ti je da činiš sve ove uredbe i sudove, i čuvat ćete ih i činit ćete ih iz cijelog vašeg srca i iz cijele vaše duše. Boga si izabrao danas da bude tvoj Bog, i da hodiš svim Njegovim putevima, i da čuvaš uredbe i sudove, i da slušaš Njegov glas. I Gospod te je izabrao danas da mu postaneš narod kao posebno vlasništvo, kao što je rekao, da čuvaš njegove zapovijedi, i da budeš ti iznad svih naroda, kao što te je učinio poznatim i pohvalom i slavnim, da budeš ti narod svet Gospodu Bogu tvome, kao što je govorio.

27

I Mojsije i vijeće starješina Izraela su naredili, govoreći: Čuvajte sve ove zapovijedi koje vam ja zapovijedam danas. I biće na dan kada pređete preko Jordana u zemlju koju ti Gospod, Bog tvoj, daje, da ćeš postaviti sebi veliko kamenje i okrečiti ga krečom. I ti ćeš napisati na ovim kamenima sve riječi ovog zakona, kada pređete preko Jordana, kada uđete u zemlju koju Gospod, Bog otaca tvojih, daje tebi, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, na način kako je rekao Gospod, Bog otaca tvojih, tebi. I bit će kada

pređete preko Jordana, postavit ćete ovo kamenje koje ti ja zapovijedam danas, na planini Ebalu, i okrečit ćeš ga krečom. I ti ćeš sagraditi tamo žrtvenik Gospodu Bogu tvome, žrtvenik od kamena; nećeš staviti na njega željezo; od cijelih kamena ćeš sagraditi žrtvenik Gospodu Bogu tvome, i ti ćeš prinijeti na njega paljenice Gospodu Bogu tvome. I ti ćeš žrtvovati tamo žrtvu spasenja, i ti ćeš jesti, i ti ćeš biti sit, i ti ćeš se radovati pred Gospodom, Bogom tvojim. I napisat ćeš na kamenima sav ovaj zakon vrlo jasno. I Mojsije je govorio i svećenici Leviti svemu Izraelu, govoreći: Ćuti i slušaj, Izraele! U ovaj dan postao si narod Gospodu Bogu svom, i slušaćeš glas Gospoda Boga svog, i činićeš sve njegove zapovijesti i njegove uredbe, koliko ja zapovijedam tebi danas. I Mojsije je naredio narodu u taj dan, govoreći: ovi će stati da blagosiljaju narod na planini Garizin, prešavši Jordan: Šimun, Levi, Juda, Isahar, Josif i Benjamin. I ovi će stati za prokletstvo na gori Ebal: Ruben, Gad i Ašer, Zebulun, Dan i Neftali. I leviti će odgovarajući reći svemu Izraelu velikim glasom: Proklet čovjek koji napravi rezbarenu i livenu sliku, gad Gospodu, djelo ruku zanatlija, i postavi je u tajnom mjestu. I odgovarajući sav narod će reći: Neka bude. Proklet onaj koji obeščašćuje oca svog ili majku svoju, i reći će sav narod: Neka bude. Proklet onaj koji premješta granice svog susjeda, i sav narod će reći: Neka bude! Proklet onaj koji zavodi slijepca na putu, i sav narod će reći: Neka bude. Proklet ko bi skrenuo sud pridošlice, siročeta i udovice, i sav narod će reći: Neka bude. Proklet onaj koji spava sa ženom oca svoga, jer je otkrio pokrivač oca svoga; i reći će sav narod: Neka bude. Proklet onaj koji spava sa bilo kojom životinjom, i sav narod će reći: Neka

bude. Proklet onaj koji spava sa svojom sestrom od oca ili od majke. I sav narod će reći: Neka bude. Proklet onaj koji spava sa svojom nevjestom, i sav narod će reći: Neka bude! Proklet onaj koji spava sa sestrom svoje žene, i sav narod će reći: Neka bude! Proklet onaj koji udara komšiju prevarom, i sav narod će reći: Neka bude. Proklet ko bi primio darove da udari dušu nevine krvi, i sav narod će reći: Neka bude. Proklet je svaki čovjek koji ne ostaje u svim riječima ovog zakona da ih izvršava, i sav narod će reći: Neka bude.

28

I biće ako slušanjem čuješ glas Gospoda Boga tvog, da čuvaš i činiš sve ove zapovijesti koje ja zapovijedam tebi danas, i Gospod Bog tvoj će te staviti iznad svih naroda zemlje, i svi ovi blagoslovi će doći na te i naći će te, ako slušanjem čuješ glas Gospoda Boga tvog, blagoslovljen ti u gradu, i blagoslovljen ti u polju. Blagosloveno potomstvo tvoje utrobe, i plodovi tvoje zemlje, i stada tvoga goveda, i stada tvojih ovaca. Blagoslovena neka su skladišta tvoja i ostatci tvoji. Blagoslovljen si ti pri ulasku svom, i blagoslovljen si ti pri izlasku svom. Gospodin, Bog tvoj, predaće ti neprijatelje tvoje koji su ti se suprotstavili, slomljene pred tvojim licem. Jednim putem će izaći prema tebi, a na sedam puteva će pobjeći od tvoga lica. Gospodin će poslati na tebe blagoslov u tvojim skladištima i na sve na što staviš svoju ruku, na zemlji koju ti Gospodin, Bog tvoj, daje. Podići će te Gospod sebi kao narod svet, na način kako se zakleo tvojim

ocima; ako čuješ glas Gospoda Boga tvog i hodiš svim putevima njegovim, i vidjeće te svi narodi zemlje jer je ime Gospoda nazvano na tebi, i bojaće se te. I Gospod, Bog tvoj, umnožiće te u dobrima: u potomcima utrobe tvoje, i u potomcima stoke tvoje, i u plodovima zemlje tvoje, na zemlji tvojoj koju je Gospod zakleo ocima tvojim da ti je dade. Neka ti otvori Gospod svoju dobru riznicu, nebo, da da kišu tvojoj zemlji u pravo vrijeme; da blagoslovi sva djela tvojih ruku; i pozajmićeš mnogim narodima, a ti nećeš pozajmljivati. I ti ćeš vladati mnogim narodima, ali oni neće vladati tobom. Gospodar Bog tvoj će te postaviti za glavu, a ne za rep, i bićeš tada gore, a nećeš biti dole, ako budeš slušao glas Gospodara Boga svoga i čuvao sve što ti ja danas zapovijedam. Ne ćeš odstupiti od svih zapovijedi koje ti ja danas zapovijedam, ni desno ni lijevo, da bi išao za drugim bogovima i služio im. I bit će ako ne budeš slušao glasa Gospodara Boga svoga, da čuvaš sve zapovijedi njegove koje ti ja zapovijedam danas, doći će na tebe sva ova prokletstva i snaći će te. Proklet ćeš biti u gradu, i proklet ćeš biti u polju. Prokleta tvoja skladišta i tvoji ostatci. Prokleto potomstvo utrobe tvoje, i plodovi zemlje tvoje, stada goveda tvojih, i stada ovaca tvojih; Proklet ti u ulaženju tvom, i proklet ti u izlaženju tvom. Gospodin će poslati na tebe nedostatak, propadanje i trošenje na sve na što staviš svoju ruku, dok te ne uništi, i dok te ne uništi brzo zbog tvojih zlih postupaka, jer si me napustio. Gospod će učiniti da se smrt prilijepi uz tebe, dok te potpuno ne uništi sa zemlje u koju ulaziš da je naslijediš. Gospod će te udariti nemoći, groznicom, drhtavicom, upalom, pljesnivošću i bljedilom, i goniće te dok te ne unište. I nebo iznad tvoje glave biće bronzano, i zemlja ispod

tebe biće gvozdena. Neka Gospod, Bog tvoj, da kišu tvoje zemlje kao prašinu, i prašina će padati s neba dok te ne uništi i dok te ne upropasti brzo. Neka te Gospod preda na poraz pred neprijateljima, jednim putem ćeš izaći prema njima, a na sedam puteva ćeš bježati od njihovog lica, i biti ćeš rasut po svim kraljevstvima zemlje. I vaši mrtvi će biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, i neće biti nikoga ko plaši. Gospodar će te udariti egipatskim čirom na stražnjicu, i divljom šugom, i svrabom, tako da ne možeš biti izliječen. Gospodin će te udariti ludilom, i sljepočom, i zanesenošću uma. I ti ćeš pipati po podne, kao što slijepa osoba pipa u tami, i neće ti uspjeti putevi tvoji, i ti ćeš tada biti onaj kome se čini nepravda i biti pljačkan sve dane, i neće biti nikoga ko pomaže. Ženu ćeš uzeti, i drugi čovjek imat će nju, kuću ćeš sagraditi, i nećeš stanovati u njoj, vinograd ćeš posaditi, i nećeš ga brati. Tele tvoje zaklano pred tobom, i nećeš jesti od njega; magarac tvoj otet od tebe, i neće ti biti vraćen; ovce tvoje date neprijateljima tvojim, i neće biti za tebe onaj koji pomaže. Tvoji sinovi i tvoje kćeri biti će date drugom narodu, i tvoje oči će gledati propadajući prema njima, a tvoja ruka neće moći ništa. Plodove zemlje tvoje i sve trudove tvoje jesti će narod koji ne poznaješ, i bićeš nepravedno tretiran i slomljen sve dane. I bit ćeš udaren ludilom zbog vizija svojih očiju koje ćeš vidjeti. Gospodin će te udariti zlim čirevima na koljena i potkolenice, tako da nećeš moći biti izliječen od tabana stopala do tjemena glave. Gospodar bi odveo tebe i tvoje vladare koje bi postavio nad sobom, narodu koji ne poznaješ ni ti ni tvoji očevi, i tamo bi služio drugim bogovima od drveta i kamena. I bićeš tamo u zagonetci i poredbenom govoru i pripovijetci među

svim narodima u koje bi te Gospod tamo odveo. Sjeme mnogo ćeš iznijeti u polje, i malo ćeš unijeti, jer će ga pojesti skakavac; Vinograd ćeš posaditi i obrađivati, i vino nećeš piti niti ćeš se radovati od njega, jer će ga pojesti crv. Imat ćeš masline po svim svojim granicama, ali se nećeš namazati uljem, jer će tvoja maslina opasti. Sinove i kćeri ćeš roditi, ali neće biti tvoji, jer će otići u ropstvo. Svu tvoju drvenu građu i plodove tvoje zemlje uništit će suša. Stranac koji je među tobom poći će sve više gore, a ti ćeš silaziti sve niže dolje. Ovaj će ti pozajmiti, a ti nećeš pozajmiti njemu, ovaj će biti glava, a ti ćeš biti rep. I doći će na tebe sva ova prokletstva, i goniće te, i dohvatiće te, dok te ne uništi, i dok te ne uništi, jer nisi slušao glas Gospoda Boga svoga, da čuvaš njegove zapovijesti i naredbe koje ti je zapovjedio. I biće u tebi znakovi, i čudesa u sjemenu tvom do vječnosti, umjesto toga što nisi služio Gospodu Bogu svom u radosti i dobrom raspoloženju zbog obilja svega. I služit ćeš neprijateljima svojim koje će Gospodin poslati na tebe, u gladi i u žeđi i u golotinji i u nestašici svega, i stavit ćeš gvozdeni jaram na svoj vrat dok te ne uništi. Gospod će dovesti na tebe narod izdaleka od kraja zemlje kao napad orla, narod čiji jezik nećeš razumjeti, narod bezobrazan u licu, koji neće poštovati lice starca, i mladog neće sažaliti. I će proždrijeti potomstvo tvoje stoke i plodove tvoje zemlje, tako da ti ne ostavi žito, vino, ulje, stada tvojih volova i stada tvojih ovaca, dok te ne uništi. I uništit će te u tvojim gradovima, dok ne budu srušeni visoki i utvrđeni zidovi u koje si se pouzdao, u svoj tvojoj zemlji, i mučit će te u tvojim gradovima koje ti je dao. I ti ćeš jesti potomstvo svoje utrobe, meso svojih sinova i svojih kćeri, koliko ti ih je dao, u

svojoj nevolji i u svojoj tjeskobi kojom će te pritiskati tvoj neprijatelj. Nježni među vama i veoma razmaženi zavidjeti će okom svom bratu svom, i ženi u naručju svom, i preostaloj djeci koja mu ostanu, tako da neće dati nijednom od njih od mesa djece svoje koje bude jeo, jer mu ništa neće ostati u nevolji tvojoj i u tjeskoboj tvojoj, koju će ti nanijeti neprijatelji tvoji u svim gradovima tvojim. I nježna među vama i razmažena, čije stopalo nije iskusilo hodanje po zemlji zbog razmaženosti i zbog nježnosti, zavidjeti će okom svom mužu svom onom u naručju svom, i sinu i kćeri svojoj, i posteljici svojoj onoj izašloj kroz bedra njena, i djetetu svom koje ako rodi; pojesti će ih jer zbog nedostatka svega potajno u nevolji tvojoj i u tjeskoboj tvojoj, kojom će te tjeskobiti neprijatelj tvoj u gradovima tvojim, ako ne poslušaš da činiš sve riječi zakona ovog, one napisane u knjizi ovoj, da se bojiš imena časnog i divnog ovog, GOSPODA BOGA tvog. I Gospodar će učiniti čudesnim tvoje udarce i udarce tvog potomstva, udarce velike i čudesne, i bolesti zle i trajne. I on će vratiti svu zlu bol Egipta koju si izbjegavao od njihovog lica, i ona će se prilijepiti za tebe. I sve bolesti, i sve rane koje nisu napisane, i sve one napisane u knjizi ovog zakona, donijet će Gospod na tebe, dok te ne uništi. I vi ćete biti ostavljeni mali po broju, umjesto što ste bili kao zvijezde nebeske po množini, jer niste slušali glas Gospoda Boga svog. I biće: kao što se Gospod radovao nad vama da vam čini dobro i da vas umnoži, tako će se Gospod radovati nad vama da vas uništi, i bićete brzo uzeti sa zemlje u koju ulaziš da je naslijediš. I Gospodin, Bog tvoj, raspršit će te među sve narode, od jednog kraja zemlje do drugog kraja zemlje, i tamo ćeš služiti drugim bogovima od

drveta i kamena, u koje nisi vjerovao ni ti ni tvoji očevi. Ali i u onim narodima nećeš se odmoriti, niti će biti mira za stopalo tvoje noge, i Gospod će ti tamo dati drugo, nepokorujuće srce, i klonuće oči, i topljivu dušu. I tvoj život će visiti pred tvojim očima, i plašit ćeš se danju i noću, i nećeš vjerovati svom životu. Ujutro ćeš reći: Kako bi postalo veče, a uveče ćeš reći: Kako bi postalo jutro, zbog straha tvog srca kojeg ćeš se bojati i zbog viđenja tvojih očiju koja ćeš vidjeti. I Gospod će te vratiti u Egipat u brodovima, na putu za koji sam rekao, nećeš ga više vidjeti; i bićete prodati tamo vašim neprijateljima kao robovi i robinje, i neće biti kupca. Ovo su riječi zavjeta koje je Gospod zapovjedio Mojsiju da uspostavi sa sinovima Izraela u zemlji Moab, osim zavjeta koji je sklopio s njima na Horebu.

29

I Musa je pozvao sve sinove Izraela i rekao im: Vi ste vidjeli sve što je učinio Gospod u zemlji egipatskoj pred vama Faraonu i slugama njegovim i svoj njegovoj zemlji, velike kušnje koje su vidjele tvoje oči, znakove i ona velika čudesa. I Gospodin Bog vam nije dao srce da znate, i oči da vidite, i uši da čujete do ovog dana. I vodio vas je četrdeset godina u pustinji, nije se istrošila vaša odjeća, i vaše sandale nisu se izlizale na vašim stopalima. Kruh niste jeli, vino i jako piće niste pili, da znate da sam ja Gospod, Bog vaš. I došli ste do ovog mjesta, i izašao je Sihon, kralj Hešbona, i Og, kralj Bašana, u susret nama u rat. I udarili smo ih i uzeli smo njihovu zemlju, i dao sam je u nasljedstvo

Rubenu i Gadu i polovini plemena Manasije. I čuvat ćete da činite sve riječi ovog zavjeta, da razumijete sve što ćete činiti. Vi stojite svi danas pred Gospodom Bogom vašim, poglavice plemena vaših, i vijeće starješina vaših, i sudije vaše, i pisari vaši, svaki čovjek Izraela, žene vaše, i djeca vaša i pridošlica u sredini logora vašeg, od drvosječe vašeg i do nosioca vode vašeg, da prođete u zavjet Gospoda Boga vašeg, i u kletve njegove, koliko Gospod Bog tvoj sklapa s tobom danas; da te postavi sebi za narod, i on će biti tvoj Bog, na način kako ti je rekao, i na način kako se zakleo ocima tvojim Abrahamu i Isaku i Jakovu. I ne samo s vama ja sklapam ovaj zavjet i ovu kletvu, nego i s onima koji su ovdje s vama danas pred Gospodom, Bogom vašim, i s onima koji nisu s vama ovdje danas. Zato vi znate kako smo stanovali u zemlji Egiptu, kao što smo prošli kroz sredinu naroda kroz koje ste vi prošli. I vidite njihove gadosti i njihove idole, drvo i kamen, srebro i zlato, koje je kod njih. Neka niko ne bude među vama, čovjek ili žena ili porodica ili pleme, čiji se um okrenuo od Gospoda Boga vašeg, otišavši da služi bogovima onih naroda; neka niko ne bude među vama korijen koji raste gore u žuči i gorčini. I biće ako čuje riječi ove kletve i blagoslovi sebe u svom srcu govoreći: Sveto neka mi bude, jer ću ići u zalutavanju svog srca, da grešnik ne uništi zajedno sa sobom bezgrešnog. Bog neće htjeti biti milostiv njemu, nego će tada razgorjeti gnjev Gospoda i njegova revnost u tom čovjeku; i priljubiće se uz njega sva prokletstva ovog zavjeta koja su napisana u ovoj knjizi; i Gospod će izbrisati njegovo ime ispod neba. I Gospodin će ga izdvojiti za zlo od svih sinova Izraela, prema svim prokletstvima zavjeta napisanim u knjizi ovog zakona. I reći će druga

generacija, sinovi vaši koji će ustati poslije vas, i stranac koji će doći iz daleke zemlje, i vidjet će udarce te zemlje i bolesti njene koje je poslao Gospod na nju, sumpor i so spaljeno - sva zemlja njezina neće biti sijana, niti će nicati, niti će izrasti na njoj ništa zeleno. Kao što su bili uništeni Sodom i Gomora, Adma i Seboim, koje je uništio Gospod u gnjevu i srdžbi; I reći će svi narodi: Zašto je učinio Gospod ovako ovoj zemlji? Kakav je ovaj veliki gnjev ljutnje? I reći će, zato što su napustili zavjet Gospoda Boga njihovih očeva, koji je uspostavio sa njihovim ocima, kada ih je izveo iz zemlje Egipta, i otišavši su služili drugim bogovima, koje nisu poznavali, niti im ih je raspodijelio. I Gospod se razgnjevio gnjevom na onu zemlju da donese na nju sva prokletstva napisana u knjizi ovog zakona. I iselio ih je Gospod iz njihove zemlje u gnjevu i srdžbi i bijesu velikom veoma, i izbacio ih je u drugu zemlju kao sada. Skrivene stvari pripadaju Gospodinu, Bogu našem, a vidljive stvari nama i našoj djeci zauvijek, da činimo sve riječi ovog zakona. Skrivene stvari pripadaju Gospodaru, Bogu našem, a vidljive stvari nama i djeci našoj zauvijek, da činimo sve riječi ovog zakona.

30

I bit će kada dođu na tebe sve ove riječi, blagoslov i prokletstvo, koje sam stavio pred tvoje lice. I ti ćeš primiti u srce svoje u svim narodima gdje te Gospod raspršti, i vratićeš se Gospodu Bogu svome, i slušaćeš glas njegov prema svemu što ja zapovijedam tebi danas, iz cijelog srca svoga i iz cijele duše svoje, i Gospod će

izliječiti grijehe tvoje, i smilovaće se tebi, i opet će te sabrati iz svih naroda u koje te Gospod rasrsi. Ako bude rasijanje tvoje od kraja neba do kraja neba, odatle će te skupiti Gospod, Bog tvoj, i odatle će te uzeti Gospod, Bog tvoj. I Bog tvoj će te dovesti odatle u zemlju koju su naslijedili tvoji očevi, i ti ćeš je naslijediti, i učinit će ti dobro, i učinit će te brojnijim od tvojih očeva. I Gospod će temeljito očistiti tvoje srce i srce tvoga potomstva, da ljubiš Gospoda Boga svoga iz cijelog srca svoga i iz cijele duše svoje, da bi ti živio. I Gospod, Bog tvoj, će staviti ova prokletstva na tvoje neprijatelje i na one koji te mrze, koji su te progonili. I ti ćeš se vratiti i slušati glas Gospoda Boga svoga, i izvršavati njegove zapovijedi koje ti ja zapovijedam danas. I blagosloviće te Gospod Bog tvoj u svakom djelu ruku tvojih, u potomcima utrobe tvoje, i u potomcima stoke tvoje, i u plodovima zemlje tvoje, jer će se vratiti Gospod Bog tvoj da se raduje nad tobom u dobra, kao što se radovao nad ocima tvojim; ako slušaš glas Gospoda Boga tvoga, da čuvaš zapovijesti njegove, i uredbe njegove, i sudove njegove napisane u knjizi zakona ovoga; ako se vratiš ka Gospodu Bogu svome iz cijelog srca svoga, i iz cijele duše svoje. Zato ova zapovijed koju ti danas zapovijedam nije previše teška, niti je daleko od tebe. Nije gore u nebu, govoreći: Ko će se popeti za nas u nebo i uzeti je za nas, pa da je čujemo i učinimo? Niti je preko mora, govoreći: Ko će preći za nas preko mora i uzeti je za nas, i učiniti je čujnom za nas, da je izvršimo? Blizu tebe je riječ veoma, u tvojim ustima i u tvom srcu i u tvojim rukama da je činiš. Evo, danas sam stavio pred tebe život i smrt, dobro i zlo. Ako slušaš zapovijedi Gospoda Boga tvoga koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga tvoga, da

hodiš svim njegovim putevima i da čuvaš njegove uredbe i njegove sudove, tada ćete živjeti i bit ćete brojni, i Gospod Bog tvoj će te blagosloviti u svoj zemlji u koju ulaziš da je naslijediš. I ako se tvoje srce odvrati, i ne slušaš, i zalutavši se pokloniš se drugim bogovima i služiš im, objavljujem ti danas da ćete propašću propasti, i nećete postati dugodnevni na zemlji u koju vi prelazite Jordan da je tamo naslijedite. Svjedočim vama danas i nebo i zemlju, život i smrt sam dao pred vaše lice, blagoslov i prokletstvo; izaberi život ti, da živiš ti i sjeme tvoje, da voliš Gospoda Boga tvoga, da slušaš glas njegov, i da se držiš njega; jer ovo je život tvoj i dužina dana tvojih, da stanovaš na zemlji, koju se Gospod zakleo ocima tvojim Abrahamu i Isaku i Jakovu da im je dade.

31

I Mojsije je završio govoriti sve ove riječi svim sinovima Izraela i rekao im je: Imam sto dvadeset godina danas, ne mogu više ulaziti i izlaziti. Gospod mi je rekao: Nećeš preći ovaj Jordan. Gospodar, Bog tvoj, koji ide pred tobom, On će uništiti ove narode pred tobom, i ti ćeš ih naslijediti, a Jošua će ići pred tobom, kao što je Gospodar govorio. I učinit će Gospod, Bog tvoj, njima kao što je učinio Sihonu i Ogu, dva kralja Amorejaca, koji su bili s one strane Jordana, i zemlji njihovoj, kao što ih je uništio. I Gospodar ih je predao vama, i učinićete im onako kako sam vam zapovjedio. Budi hrabar i budi jak, ne boj se, niti budi uplašen, niti se preplaši od lica njihovog, jer Gospod, Bog tvoj,

onaj koji ide pred vama, s vama je, neće te ostaviti niti će te napustiti. I pozva Mojsije Isusa i reče mu pred svim Izraelom: Budi hrabar i budi jak, jer ti ćeš ući pred licem ovog naroda u zemlju koju se Gospod zakleo vašim ocima da im je da, i ti ćeš im je dati u nasljedstvo. I Gospod koji putuje s tobom neće te napustiti, niti će te ostaviti, ne boj se, niti kukavičluk. I Mojsije napisa riječi ovog zakona u knjigu i dade je svećenicima, sinovima Levijevim, koji nose Kovčeg zavjeta Gospodnjeg, i starješinama sinova Izraelovih. I Mojsije im je zapovjedio u taj dan, govoreći: Nakon sedam godina, u vrijeme godine otpuštanja, u praznik sjenica, kada sav Izrael putuje zajedno da se pojavi pred Gospodom Bogom vašim, na mjestu koje Gospod izabere, čitat ćete ovaj zakon pred svim Izraelom u njihove uši, sastavivši narod - muškarce i žene i potomke i pridošlice u vašim gradovima, da čuju i da nauče bojati se Gospoda Boga vašeg; i oni će slušati da čine sve riječi ovog zakona. I sinovi njihovi koji ne znaju, čut će i naučit će se bojati Gospoda, Boga tvoga, sve dane koliko budu živjeli na zemlji u koju vi prelazite preko Jordana da je naslijedite. I reče Gospodar Mojsiju: Evo, približili su se dani tvoje smrti. Pozovi Jošuu i stanite pored vrata šatora svjedočanstva, i zapovjedit ću mu. I ode Mojsije i Jošua u šator svjedočanstva i stadoše pored vrata šatora svjedočanstva. I Gospodar siđe u oblaku i stao pored vrata šatora svjedočanstva, i stub oblaka stao pored vrata šatora svjedočanstva. I Gospodar reče Mojsiju: Evo, ti ćeš spavati sa svojim ocima, i kada ustane, ovaj narod će bludničiti za tuđim bogovima te zemlje u koju ulazi, i ostaviće me, i rasturiće moj zavjet koji sam sklopio s njima. I biću ljut gnjevom na njih u onaj

dan, i ostaviću ih, i odvratiću svoje lice od njih, i biće hrana, i naći će ga mnoga zla i nevolje, i reći će u onaj dan: Zato što Gospod Bog moj nije u meni, našla su me ova zla. Ja ću potpuno okrenuti svoje lice od njih u onaj dan, zbog svih zloća koje su učinili, jer su se okrenuli stranim bogovima. I sada napišite riječi ove pjesme i naučite je sinove Izraela, i stavite je u njihova usta, da mi ova pjesma postane svjedočanstvo pred sinovima Izraela. Jer ja ću ih dovesti u dobru zemlju koju sam se zakleo njihovim ocima da ću im dati, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, i oni će jesti, i kada se napune zasitiće se, i okrenut će se stranim bogovima, i služit će im, i razljutit će me, i raskinut će moj zavjet. I ova pjesma će biti zamjenjena pred licem svjedočeći, jer neće biti zaboravljena iz njihovih usta, i iz usta njihovog potomstva, jer ja znam njihovu zloću, koliko čine ovdje danas, prije nego što ih dovedem u dobru zemlju koju sam se zakleo njihovim ocima. I Mojsije napisa ovu pjesmu u onaj dan i nauči je sinove Izraela. Zapovjedio sam Jošui i rekao: Budi hrabar i budi jak, jer ti ćeš uvesti sinove Izraela u zemlju koju je Gospod zakleo njima, i on će biti s tobom. Kada je Mojsije završio pisanje svih riječi ovog zakona u knjigu do kraja, naredio je Levitima koji nose kovčeg zavjeta Gospodnjeg, govoreći: Uzevši knjigu ovog zakona, stavićete je sa strane kovčega zavjeta Gospoda Boga vašeg, i biće tamo kod tebe za svjedočanstvo. Zato ja znam tvoju provokaciju i tvoj tvrdi vrat, jer dok sam još ja živ sa vama danas, buntovali ste se protiv Boga, kako onda nećete i poslije moje smrti? Saberite k meni vaše plemenske vođe, i vaše starješine, i vaše sudije, i vaše pisare, da govorim u njihove uši sve ove riječi, i svjedočim pred njima nebo i zemlju. Znam jer da

poslije moje smrti bezakonjem ćete bezakonovati, i okrenut ćete se sa puta koji sam vam zapovjedio, i srest će vas zla u posljednjim danima, jer ćete činiti zlo pred Gospodom, da ga razgnjevite djelima vaših ruku. I Mojsije je govorio u uši cijele skupštine riječi ove pjesme do kraja.

32

Pazi, nebo, i govorit ću, i neka čuje zemlja riječi iz mojih usta. Neka se očekuje kao kiša moja izreka, i neka siđu kao rosa moje riječi, kao pljusak na travu i kao snijeg na travu. Jer sam ime Gospodnje pozvao, dajte veličinu Bogu našem. Bog, istinita su djela njegova, i svi putevi njegovi su sudovi, Bog vjeran, i nema nepravde, pravedan i svet je Gospod. Sagriješili su, ali ne protiv njega - djeca prijekorna, pokoljenje iskrivljeno i izopačeno. Ove stvari vraćate Gospodinu? Tako narod glup i ne mudar? Nije li on, ovaj tvoj otac, stekao te i napravio te i oblikao te? Sjetite se dana vječnosti, razumijte godine od generacije do generacije. Pitaj svog oca i on će ti reći, tvoje starješine i oni će ti reći. Kada je Najviši dijelio narode, kako je rasijao sinove Adamove, postavio je granice naroda prema broju glasnika Božijih. I postade dio Gospodnji narod njegov Jakov, odmjereni dio nasljedstva njegovog Izrael. Zadovoljio ga u pustinji, u žeđi vrućine u zemlji bez vode; okružio ga i poučavao ga, i čuvao ga, kao zjenicu oka; Kao što orao pokriva gnijezdo svoje, i nad mladima svojim lebdi, raširivši krila svoja primio ih, i uzeo ih na ramena svoja. Gospodar ih je sam vodio, nije bilo s njima

stranog boga. Podigao ih je na snagu zemlje, nahranio ih je plodovima polja, sisali su med iz stijene i ulje iz čvrste stijene. Maslac od goveda i mlijeko ovaca, sa mašću janjaca i ovnova, sinova bikova i jaraca, sa mašću bubrega pšenice, i krv grožđa - pio je vino. I jeo je Jakov i bio je sit, i šutnuo je voljeni, postao je masan, postao je debeo, postao je širok, i napustio je Boga koji ga je stvorio, i okrenuo se od Boga spasitelja svoga. Razljutili su me stranim bogovima, razgorčili su me svojim gnusobama. Žrtvovali su demonima, a ne Bogu, bogovima koje nisu poznavali, novim i skorašnjim koji su došli, koje nisu poznavali njihovi očevi. Boga koji te rodio napustio si, i zaboravio si Boga koji te hrani. I Gospod vidje, i bijaše ljubomoran; i bijaše provociran kroz gnjev sinova njegovih i kćeri, i reče: Okrenut ću lice moje od njih, i pokazat ću šta će biti s njima u posljednjim danima; jer izopačena generacija je, sinovi u kojima nema vjere. Oni su me provokovali na ljubomoru ne-bogom, razljutili su me svojim idolima, i ja ću njih provokirati na ljubomoru ne-narodom, na nerazumnom narodu ću ih razljutiti. Zato je vatra zapaljena iz mog gnjeva, goreće do hada dolje, proždrijeće zemlju i njene plodove, zapaliće temelje planina. Sakupit ću na njih zla, i svoje strele potrošit ću u borbi protiv njih. Propadajući od gladi i jedenja ptica, i neizlječivi tetanus - poslat ću na njih zube zvijeri, sa gnjevom onih koji vuku po zemlji. Spolja će ih mač učiniti bez djece, a iz skladišta strah - mladića sa djevicom, dojenče sa starim čovjekom. Rekao sam: Raspršaću ih, zaustaviću njihov spomen među ljudima. Ako ne zbog gnjeva neprijatelja, da ne produže, da se ne pridruže u napadu protivnici, da ne kažu: Naša visoka ruka, a ne Gospod, učinila je

sve ovo. Narod koji je izgubio savjet, i nema u njima znanja. Nisu razmišljali da razumiju, neka prime ove stvari u nadolazeće vrijeme. Kako će jedan progoniti hiljadu, i dvojica premjestiti mirijade, ako ih Bog nije prodao i Gospod ih nije predao? Zato njihovi bogovi nisu kao naš Bog, a naši neprijatelji su nerazumni. Jer njihova vinova loza je iz vinove loze Sodoma, i njihova grana iz Gomore; njihovo grožđe je grožđe žuči, grozd gorčine za njih. Njihovo vino je gnjev zmajeva, i neizlječiv gnjev aspida. Nisu li ove stvari sakupljene kod mene i zapečaćene u mojim riznicama? U dan osvete ja ću uzvratiti, kada posrne noga njihova, jer je blizu dan njihovog uništenja, i spremno je prisutno vama. Jer Gospod će suditi svoj narod, i nad svojim robovima će biti utješen; vidio je da su oslabljeni, i napušteni u ropstvu, i iznemogli; I rekao je Gospod: Gdje su njihovi bogovi u koje su se pouzdali, čiju mast od njihovih žrtava ste jeli i pili ste vino njihovih prinosa? Neka ustanu i neka vam pomognu i neka vam postanu zaštitnici. Vidite, vidite da ja jesam, i nema Boga osim mene. Ja ubijem i učinim da živi, udarim i ja izliječim, i nema nikoga ko će izbaviti iz mojih ruku. Zato što ću podići u nebo ruku moju, i zaklinjaću se desnom rukom mojom; i reći ću, živim ja u vijek; Zato što ću naoštrit kao munju mač moj, i držat će se suda ruka moja, i vratit ću pravdu neprijateljima, i onima koji me mrze uzvratit ću. Opiću svoje strijele krvlju, a moj mač će jesti meso od krvi ranjenih i zarobljenika, od glave neprijateljskih vladara. Radujte se, nebesa, zajedno s njim, i neka mu se poklone svi glasnici Božji. Radujte se, narodi, s njegovim narodom, i neka ga ojačaju svi sinovi Božji, jer se krv njegovih sinova osvećuje. I osvetiće i uzvratiti će kaznu

neprijateljima, i onima koji mrze uzvratiti će, i Gospod će očistiti zemlju svoga naroda. I Mojsije je napisao ovu pjesmu u onaj dan i naučio ju sinove Izraela, i Mojsije je ušao i govorio sve riječi ovog zakona u uši naroda, on i Isus, sin Nunov. I Mojsije završi govoriti svemu Izraelu. I reče im: Obratite pažnju srcu na sve ove riječi koje ja svjedočim vama danas, koje ćete zapovijediti vašim sinovima da čuvaju i čine sve riječi ovog zakona. Zato što ovo nije prazna riječ za vas, jer je ovo vaš život, i zbog ove riječi živjet ćete dugo na zemlji u koju vi prelazite preko Jordana da je naslijedite. I Gospod je govorio prema Mojsiju u ovaj dan, govoreći: Idi gore u planinu Abarim, ovu planinu Nebo koja je u zemlji Moab prema licu Jerihona, i vidi zemlju Kanaan, koju ja dajem sinovima Izraela, i umri u planini u koju ideš gore tamo, i budi sabran prema narodu tvom; na način umro Aron brat tvoj u planini Hor, i bio sabran prema narodu njegovom. Zato što ste bili neposlušni mojoj riječi među sinovima Izraela kod vode spora u Kadešu, u pustinji Sin, jer me niste posvetili među sinovima Izraela. Nasuprot ćeš vidjeti zemlju, ali tamo nećeš ući.

33

I ovo je blagoslov kojim je blagoslovio Mojsije, čovjek Božji, sinove Izraelove prije svoje smrti. I reče: Gospod je došao iz Sinaja i pojavio se nama iz Seira, i požurio je iz planine Faran sa mirijade iz Kadeša, s njegove desne strane anđeli s njim. I poštedjeo je svoj narod, i svi posvećeni su pod tvojim rukama, i ovi su pod tobom, i primio je od njegovih riječi zakon, koji je

Mojsije zapovijedao nama, nasljedstvo skupovima Jakova. I bit će u voljenome vladar, kada budu sakupljeni vladari naroda zajedno s plemenima Izraela. Neka živi Ruben i neka ne umre, i neka bude mnogobrojan. I ovo je Juda, čuj Gospode glas Jude, i došao bi u njegov narod. Njegove ruke razlikuju njemu, i bit ćeš pomoćnik od neprijatelja. I Leviju reče: Dajte Leviju njegove jasne stvari, i njegovu istinu svetom čovjeku, kojeg su iskušali u iskušenju; vrijeđali su ga na vodi spora. Onaj koji govori ocu i majci: Nisam te vidio, i svoju braću nije prepoznao, i svoje sinove je napustio - čuvao je tvoje riječi, i tvoj zavjet je sačuvao. Objavit će tvoje propise Jakovu i tvoj zakon Izraelu, stavit će tamjan neprestano u tvom gnjevu na tvoj žrtvenik. Blagoslovi, Gospode, snagu njegovu i djela ruku njegovih primi, slomi bedra neprijatelja koji su ustali protiv njega, i oni koji ga mrze neka ne ustanu. I Benjaminu je rekao: Voljeni od Gospoda će stanovati pouzdajući se, i Bog ga zasjenjuje sve dane, i između njegovih ramena je počinuo. I Josifu reče, od blagoslova Gospodnjeg zemlja njegova, od časova neba, i rose, i od dubina izvora odozdo, i prema času plodova sunca načina, i od sastanaka mjeseci, od vrha planina početka, i od vrha brežuljaka vječnih, i prema času zemlje ispunjenja; i prihvatljive onome viđenom u grmu neka dođu na glavu Josifa, i na vrh proslavljenog među braćom. Ljepota prvorođenog bika je njegova, rogovi jednoroga su njegovi rogovi, njima će probosti narode zajedno, sve do kraja zemlje, ove su desetine hiljada Efraima, i ove su hiljade Manasije. I Zebulunu reče: Raduj se, Zebulune, u svom odlasku, i Issachare, u svojim šatorima. Nacije će uništiti, i pozvaćete tamo, i žrtvovati ćete tamo žrtvu pravde, jer bogatstvo mora dojiće te, i

trgovina obalnih stanovnika. I Gadu je rekao: Blagosloven onaj koji proširuje Gada; kao lav je počivao, slomivši ruku i vladara. I on je vidio svoje prvine, jer je tamo bila podijeljena zemlja vladara sakupljenih zajedno sa vođama naroda; Gospod je učinio pravednost i svoj sud sa Izraelom. I Danu reče: Dan je lavlje mladunče, i iskočiće iz Bašana. I Naftaliju reče: Naftali, punoćo prihvatljivih stvari, i neka bude ispunjen blagoslovom od Gospoda, more i Jug naslijediće. I Asheru reče: Blagosloven od djece Asher, i biće prihvatljiv svojoj braći, umočiće u ulje svoju stopu. Gvožđe i bronza biće njegova sandala, kao tvoji dani, tako tvoja snaga. Nema nikoga kao Bog voljenog, koji prelazi preko neba kao tvoj pomoćnik, i veličanstveni nad svodom. I pokrit će te Božji početak, i pod snagom vječnih ruku, i izbacit će ispred tvog lica neprijatelja, govoreći: Propao da si. I će stanovati Izrael pouzdajući se, sam na zemlji Jakova, na žitu i vinu, i nebo će ti biti oblačno rosom. Blažen si ti Izraele; ko je sličan tebi, narod koji je spašavan od Gospoda? Branit će te tvoj pomoćnik, i mač je tvoja pohvala; i lagat će ti tvoji neprijatelji; i ti ćeš gaziti po njihovom vratu.

34

I Mojsije se popeo od Arabota Moaba na planinu Nebo, na vrh Pisge, koja je prema Jerihonu; i Gospod mu je pokazao svu zemlju Gilead do Dana, i svu zemlju Neftalija, i svu zemlju Efraima, i Manasije, i svu zemlju Jude do krajnjeg mora, i pustinju, i okolne krajeve Jerihona, grada palmi, do Sogora. I

reče Gospod Mojsiju: Ovo je zemlja koju sam se zakleo Abrahamu i Isaku i Jakovu, govoreći: Tvome sjemenu daću je. Pokazao sam je tvojim očima, ali tamo nećeš ući. I umro je Mojsije, sluga Gospodnji, u zemlji moavskoj po riječi Gospodnjoj. I sahranili su ga u Gaju blizu kuće Fogora, i niko nije vidio njegovu sahranu do ovog dana. Mojsije je imao sto dvadeset godina kada je umro, oči njegove nisu bile zamračene, niti su mu oslabile kornjače. I sinovi Izraela plakali su za Mojsijem u Arabotu Moaba na Jordanu prema Jerihonu trideset dana, i završeni su dani žalosti i plača za Mojsijem. I Isus, sin Nuna, bio je ispunjen duhom razumijevanja, jer je Mojsije stavio svoje ruke na njega, i sinovi Izraela su ga slušali i činili su onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. I nije ustao još prorok u Izraelu kao Mojsije, koga je Gospod poznavao lice prema licu u svim znacima i čudima, koga je Gospod poslao da ih učini u zemlji egipatskoj Faraonu i slugama njegovim i svoj njegovoj zemlji, velika čudesa i moćnu ruku, koja je Mojsije učinio pred svim Izraelom.

Jošua

1

I desilo se nakon smrti Mojsija, rekao je Gospod Jošui, sinu Nuna, slugi Mojsijevom, govoreći: Mojsije, sluga moj, umro je. Sada, dakle, ustavši, prijeđi Jordan ti i sav ovaj narod u zemlju koju ja dajem njima. Svako mjesto na koje stupite stopalom vaših nogu, daću vam ga, na način kako sam rekao Mojsiju: Pustinju i Anti-Liban, do velike rijeke, rijeke Eufrata, i do krajnjeg mora; od zalaska sunca biće vaše granice. Nijedan čovjek neće stajati pred vama sve dane tvog života, i kao što sam bio sa Mojsijem, tako ću biti i sa tobom, i neću te napustiti niti ću te zanemariti. Budi jak i hrabar, jer ćeš ti podijeliti ovom narodu zemlju koju sam se zakleo vašim ocima da ću im je dati. Budi jak dakle i budi hrabar, da čuvaš i činiš kako ti je zapovjedio Mojsije, sluga moj; i nećeš skrenuti od njih ni desno ni lijevo, da bi imao uspjeh u svemu što budeš činio. I knjiga ovog zakona neće odstupiti od tvojih usta, i razmišljat ćeš o njoj danju i noću, da bi znao činiti sve što je napisano. Tada ćeš napredovati i učinit ćeš svoje puteve uspješnim, i tada ćeš razumjeti. Evo, zapovjedio sam ti:

budi jak i budi hrabar, ne budi kukavica, niti se plaši, zato što je sa tobom Gospod Bog tvoj u sve gdje god ideš. I Jošua je zapovjedio pisarima naroda, govoreći: Uđite u sredinu logora naroda i zapovjedite narodu, govoreći: Pripremite zalihe, zato što za još tri dana vi prelazite ovaj Jordan, da uđete i zauzmete zemlju koju Gospod Bog otaca vaših daje vama. I Rubenu, i Gadu, i polovini plemena Manasije rekao je Jošua: sjetite se riječi koju vam je zapovijedao Mojsije, sluga Gospodnji, govoreći: Gospod, Bog vaš, dao vam je odmor i dao vam je ovu zemlju. Vaše žene i vaša djeca i vaša stoka neka stanuju u zemlji koju vam je dao; vi pak ćete preći naoružani prvi ispred vaše braće, svaki koji je jak, i borit ćete se uz njih, dok Gospod Bog naš ne da odmor vašoj braći kao i vama, i dok ne naslijede i oni zemlju koju im Gospod Bog naš daje; i vratit ćete se svaki u svoje nasljedstvo koje vam je dao Mojsije s one strane Jordana na istoku sunca. I odgovorivši Jošui, rekli su: Sve što nam zapovijediš, učinićemo, i na svako mjesto gdje nas pošalješ, ići ćemo. Prema svemu što smo čuli od Mojsija, slušaćemo te, samo neka Gospod Bog naš bude sa tobom, na način kako je bio sa Mojsijem. Čovjek koji bi ti se nepokoravao i ko ne sluša tvoje riječi, kako god mu zapovijediš, neka umre, ali budi jak i hrabar.

2

I sin Nuna, Isus, poslao je iz Šitima dva mlada čovjeka da izviđaju, govoreći: Idite gore i vidite zemlju i Jerihon. I otišavši, dva mlada čovjeka ušla su u Jerihon i ušla su u kuću žene

bludnice, kojoj je ime Rahab, i prenoćili su tamo. I bilo je prijavljeno kralju Jerihona: Ovdje su ušli ljudi od sinova Izraela da izviđaju zemlju. I poslao je kralj Jerihona i rekao Rahab: Izvedi muškarce koji su ušli u tvoju kuću noćas, jer su došli da uhode zemlju. I žena, uzevši dva čovjeka, sakrila ih; i rekla im, govoreći: Ušli su kod mene ljudi, ali kada se kapija zatvarala u tami, ljudi su izašli; ne znam gdje su otišli; progonite ih, ako ćete ih dostići. Ova ih je dovela na krov i sakrila ih u lanenim stabljikama koje su bile nagomilane na krovu. I ljudi su progonili za njima putem prema Jordanu prema prelazima, i kapija je bila zatvorena. I desilo se kako su izašli oni koji su ih gonili, i prije nego što su oni legli, ona je otišla gore prema njima na krov, i rekla im je: znam da vam je Gospod dao zemlju; jer je strah od vas pao na nas. Čuli smo da je Gospodin Bog isušio Crveno more pred vama kada ste izlazili iz zemlje Egipta, i šta je učinio s dvojicom kraljeva Amorejaca koji su bili s one strane Jordana, Sihonu i Ogu, koje ste uništili. I čuvši to, mi smo bili zadivljeni u srcu našem, i nije više ostao duh ni u kome od nas pred licem vašim, jer Gospodar Bog vaš je Bog na nebu gore i na zemlji dolje. I sada zakunite mi se Gospodom Bogom, jer činim vama milost, i učinite i vi milost u kući oca moga, i sačuvajte živim kuću oca moga, majku moju, i braću moju, i svu kuću moju, i sve što je njihovo, i izbavite dušu moju od smrti. I rekli su joj muškarci: Naša duša umjesto vaše u smrt. I ona reče: Kada Gospod preda vama grad, učinit ćete prema meni milost i istinu. I spustila ih je kroz prozor i rekla im: Idite u brdovitu oblast, da vas ne sretnu progonitelji, i sakrijte se tamo tri dana dok se progonitelji ne vrate natrag od vas, i nakon toga ići ćete na vaš

put. I nevini smo od ove tvoje zakletve, rekli su joj muškarci. Evo, mi ulazimo u dio grada, i stavit ćeš znak - ovo grimizno uže ćeš spustiti u prozor kroz koji si nas spustila, a svog oca i svoju majku i svoju braću i sav dom svog oca sakupit ćeš k sebi u svoju kuću. I biće da svako ko izađe na vrata tvoje kuće van, biće kriv sam sebi, a mi ćemo biti nevini prema ovoj tvojoj zakletvi, i svi koji budu s tobom u tvojoj kući, mi ćemo biti krivi. Ako nas neko naudi ili otkrije ove naše riječi, bit ćemo nevini prema ovoj tvojoj zakletvi. I reče im: Prema vašoj riječi neka bude. I otpusti ih, i oni odoše. I oni dođoše u planinsku krajinu i ostadoše tamo tri dana, i progonitelji pretražiše sve puteve, ali ih ne nađoše. I dva mladića su se vratila i sišla su s planine, prešla su prema Isusu, sinu Nunovom, i ispričala su mu sve što im se dogodilo. I rekli su Isusu da je Gospodar predao svu zemlju u našu ruku i da se otopio svaki stanovnik one zemlje od nas.

3

I Josua ustade rano ujutro i otišao je iz Šitima, i došli su do Jordana i prenoćili su tamo prije prelaska. I desilo se nakon tri dana prošli su pisari kroz logor, i zapovijedili su narodu, govoreći, kada vidite kovčeg zavjeta Gospoda Boga našeg, i naše sveštenike i Levite kako ga nose, odići ćete sa vaših mjesta, i ići ćete za njim. Ali neka bude daleko između vas i nje, oko dvije hiljade lakata ćete stajati, ne približavajte joj se, tako da znate put kojim ćete ići, jer niste išli tim putem od jučer i prekjučer. I reče Jošua narodu: Posvetite se za sutra, jer sutra će Gospod

učiniti među vama čudesne stvari. I reče Jošua sveštenicima: Podignite kovčeg zavjeta Gospodnjeg i idite ispred naroda. I podigoše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjeg i išli su ispred naroda. I reče Gospod Jošui: U ovaj dan počinjem te uzdizati pred svim sinovima Izraela, da znaju da kao što sam bio sa Mojsijem, tako ću biti i sa tobom. I sada нареди sveštenicima koji nose kovčeg zavjeta, govoreći: Kada uđete u dio vode Jordana, zaustavite se u Jordanu. I reče Jošua sinovima Izraela: Dođite ovamo i čujte riječ Gospoda, Boga našeg. U ovome ćete znati da Bog živi u vama i da će uništavajući uništiti pred našim licem Hananeja, i Heteja, i Ferezeja, i Hiveja, i Amoreja, i Girgašanina, i Jevuseja. Evo, kovčeg zavjeta Gospoda cijele zemlje prelazi preko Jordana. Odaberite sebi dvanaest muškaraca od sinova Izraela, jednog od svakog plemena. I biće, kada počinu stopala svećenika koji nose kovčeg zavjeta Gospoda cijele zemlje u vodi Jordana, voda Jordana će nestati, a voda koja silazi stajaće. I narod je otišao iz svojih šatora da prijeđe Jordan, a sveštenici su ponijeli kovčeg zavjeta Gospodnjeg ispred naroda. Kako su sveštenici koji su nosili kovčeg zavjeta ulazili u Jordan, i stopala sveštenika koji su nosili kovčeg zavjeta Gospodnjeg umočila su se u dio vode Jordana; a Jordan se punio po cijeloj svojoj obali, kao u dane žetve pšenice; I stale su vode koje su silazile odozgo, stala je jedna gomila stojeći daleko veoma silno do dijela Kirijat Jearima; a ono što je silazilo sišlo je u more Araba, more soli, dok konačno nije prestalo; i narod je stajao nasuprot Jerihona. I stajali su sveštenici koji su nosili kovčeg zavjeta Gospodnjeg na suvom u sredini Jordana, i svi sinovi Izraela su prelazili preko suvog, dok nije sav narod

završio prelaženje preko Jordana.

4

I kad je sav narod završio prelaženje Jordana, Gospod reče Jošui govoreći: Uzmi ljude od naroda, po jednog od svakog plemena, naredi im i uzmite iz sredine Jordana dvanaest pripremljenih kamenja, i prenevši ih sa sobom, stavite ih u vašem logoru, gdje se utaborite tu noć. I Isus, pozvavši dvanaest ljudi od uglednih od sinova Izraela, jednog od svakog plemena, reče im: Donesite se pred mene pred lice Gospoda u sredinu Jordana; i uzevši odatle svaki po jedan kamen, neka ga ponese na svojim ramenima prema broju dvanaest plemena Izraela, da vam ovi budu za znak koji leži stalno; da kada te sutra pita sin tvoj govoreći: Šta su nam ovi kameni? I ti ćeš pokazati svom sinu, govoreći, da je Jordan rijeka prestala od lica kovčega zavjeta Gospoda sve zemlje, kada je prelazio preko nje, i biće ovo kamenje vama spomen sinovima Izraela do vijeka. I učiniše tako sinovi Izraela, kao što zapovjedi Gospod Jošui, i uzevši dvanaest kamena iz sredine Jordana, kao što zapovjedi Gospod Jošui u završetku prelaska sinova Izraela, prenesoše ih sa sobom u logor i postaviše ih tamo. Postavio je Jošua i drugih dvanaest kamenja u samom Jordanu, na mjestu pod stopalima sveštenika koji su nosili kovčeg zavjeta Gospodnjeg, i nalaze se tamo do današnjeg dana. Stajali su sveštenici koji su nosili kovčeg zavjeta u Jordanu, dok Jošua nije završio sve što je Gospod zapovjedio da objavi narodu, i narod je požurio i prešao. I dogodilo se kada je sav

narod završio prelazak, da je prešao kovčeg zavjeta Gospodnjeg, i kamenje pred njima. I sinovi Rubena i sinovi Gada i polovina plemena Manasije prešli su pripremljeni ispred sinova Izraela, baš kao što im je naredio Mojsije. Četrdeset hiljada naoružanih prešlo je pred Gospodom u rat prema gradu Jerihu. U onaj dan uvećao je Gospodin Jošuu pred cijelim rodom Izraela, i bojali su ga se, baš kao Mojsija, koliko god je živio. I reče Gospod Jošui, govoreći: Naredi sveštenicima koji nose kovčeg zavjeta svjedočanstva Gospodnjeg da izađu iz Jordana. I Jošua naredi sveštenicima govoreći: Izađite iz Jordana. I desilo se kada su sveštenici koji su nosili kovčeg zavjeta Gospodnjeg izašli iz Jordana i stavili stopala na zemlju, voda Jordana je pojurila prema svom mjestu i tekla je kao jučer i prekjučer kroz cijelu obalu. I narod je izašao iz Jordana desetog dana prvog mjeseca, i sinovi Izraela su se utaborili u Galgalima na istočnoj strani od Jerihona. I ovih dvanaest kamena koje je uzeo iz Jordana, postavio je Jošua u Gilgalu, govoreći: Kada vas budu pitali vaši sinovi govoreći: Šta su ovi kameni? Objavite sinovima vašim da je na suhom prešao Izrael ovaj Jordan, pošto je osušio Gospod Bog naš vodu Jordana pred njima, dok nisu prešli; kao što je učinio Gospod Bog naš sa Crvenim morem, koje je osušio Gospod Bog naš pred nama, dok nismo prošli; da bi znali svi narodi zemlje da je moć Gospodnja jaka, i da biste vi poštovali Gospoda Boga našeg u svakom djelu.

5

I desilo se kada su čuli kraljevi Amorejaca koji su bili s one strane Jordana i kraljevi Fenikije koji su bili pored mora da je Gospod Bog isušio rijeku Jordan pred sinovima Izraela dok su je prelazili, da su se njihovi umovi rastopili i bili su obuzeti strahom, i nije bilo u njima nikakve razboritosti pred sinovima Izraela. Po ovom vremenu rekao je Gospod Jošui: Napravi sebi kamene mačeve od oštre stijene, i sevši obpeži sinove Izraela po drugi put. I napravio je Jošua oštre kamene mačeve i obrezao je sinove Izraela na mjestu zvanom Brdo prepucija. Na koji način je Jošua temeljno očistio sinove Izraela: koliko god ih je ikada bilo na putu, i koliko god ih je ikada bilo neobrezanih od onih koji su izašli iz Egipta, sve te je Jošua obrezao; jer četrdeset i dvije godine je Izrael lutao u pustinji Mabdaritis. Zato su neobrezani bili većina ratnika koji su izašli iz zemlje Egipta, oni koji su bili neposlušni zapovijedima Boga, kojima je i odredio da ne vide zemlju koju je Gospod zakleo ocima njihovim da će dati zemlju koja teče mlijekom i medom. Umjesto njih, zamijenio je njihove sinove, koje je Jošua obrezao, jer su bili rođeni na putu neobrezani. Pošto su bili obrezani, mirno su ostali tamo sjedeći u logoru dok nisu ozdravili. I reče Gospod Isus, sinu Nuna: U današnji dan uklonio sam sramotu Egipta od vas. I nazvao je ime tog mjesta Galgala. I sinovi Izraela učinili su pashu četrnaestog dana mjeseca od večeri na zapadu Jerihona, s one strane Jordana, u ravnici. I oni jedoše od žita zemlje beskvasni hleb i novo žito. U ovaj dan prestala je mana nakon što su jeli od žita zemlje, i više nije bilo mane sinovima Izraela, a žnjeli su zemlju Palmi u onoj godini. I desilo se kako je bio Jošua u Jerihu, i podigavši oči vidio je čovjeka kako stoji pred njim, a mač

izvučen u njegovoj ruci, i pristupi Jošua i reče mu: Naš li si, ili si od protivnika? A on mu reče: Ja sam zapovjednik vojske Gospodnje, sada sam došao. I Jošua pade na lice na zemlju, i reče mu, gospodaru, šta zapovijedaš tvom sluzi? I zapovjednik Gospodnji reče Jošui: Skini sandale sa svojih stopala, jer je mjesto na kojem sada stojiš sveto.

6

I Jerihon je bio zatvoren i utvrđen, i niko nije izlazio iz njega, niti je ulazio. I rekao je Gospodar Jošui: Evo, ja predajem pod tvoju kontrolu Jerihon, i njegovog kralja koji je u njemu, moćne koji su jaki snagom. Ti pak postavi oko ovoga ratnike u krug. I biće kada zatrubite u trubu, neka povikne sav narod zajedno, i kada poviknu, zidovi grada će pasti sami od sebe, i sav narod će ući pojurivši, svaki prema naprijed, u grad. I Isus, sin Nunov, ušao je kod sveštenika i rekao im govoreći: Naredite narodu da idu okolo i opkole grad, i naoružani ratnici neka prođu ispred Gospoda. I sedam svećenika koji imaju sedam svetih truba neka prođu isto tako pred Gospodom, i neka zvuče snažno, i kovčeg zavjeta Gospodnjeg neka slijedi. A borci neka marširaju naprijed, i sveštenici koji zatvaraju pozadinu iza kovčega zavjeta Gospodnjeg, trubeći. A narodu je zapovjedio Jošua, govoreći: Ne vičite, niti neka iko čuje vaš glas, dok on ne objavi dan da vičete, i tada ćete viknuti. I pošto je kovčeg zavjeta Božijeg prošao oko, odmah je otišao u logor i spavao je tamo. I drugog dana ustao je Jošua rano ujutro, i sveštenici su podigli kovčeg zavjeta

Gospodnjeg. I sedam svećenika koji su nosili sedam truba išli su naprijed pred Gospodom, i nakon toga ulazili su ratnici, i preostala gomila iza kovčega zavjeta Gospodnjeg, i svećenici su svirali u trube, i sva preostala gomila je opkolila grad šest puta izbliza, i otišla je opet u logor; tako je činilo šest dana. I sedmog dana ustali su u zoru i obilazili su grad toga dana sedam puta. I desilo se u sedmom kruženju da su zatrubili sveštenici, i rekao je Isus sinovima Izraela: Vičite, jer je Gospod predao vama grad. I grad će biti prokletstvo, on i sve što je u njemu, Gospodu Sabaotu, osim Rahab bludnicu poštedjeti je, i sve što je u njenoj kući. Ali vi ćete se veoma čuvati od posvećenih stvari, da ne biste, razmišljajući, vi sami uzeli od posvećenih stvari i učinili logor sinova Izraela prokletstvom i uništili nas. I sve srebro ili zlato, ili bronza ili gvožđe, biće sveto Gospodu i biće uneseno u riznicu Gospoda. I sviraše u trube sveštenici, a kada je narod čuo trube, povikaše sav narod zajedno velikim i snažnim ratnim povikom, i pade sav zid okolo, i uđe sav narod u grad. I Jošua je posvetio uništenju grad i sve što je bilo u njemu, od čovjeka do žene, od mladića do starca, pa do teleta i tovarne životinje, oštricom mača. I dvojici mladića koji su izviđali rekao je Isus: Uđite u kuću žene i izvedite je odatle, i sve što je njeno. I dva mladića koji su izviđali grad ušli su u kuću žene i izveli Rahab bludnicu i oca njenog i majku njenu i braću njenu i srodstvo njeno i sve koliko je bilo njeno, i doveli su je van logora Izraela. I grad je bio spaljen u vatri sa svime što je bilo u njemu, osim srebra i zlata i bronze i gvožđa koje su dali da bude uneseno u riznicu Gospoda. I Rahab prostitutku i svu njenu očinsku kuću spasio je živo Jošua, i nastanio je u Izraelu do današnjeg dana,

zato što je sakrila uhode koje je Jošua poslao da uhode Jerihon. I Jošua je zakleo u taj dan pred Gospodom, govoreći: Proklet neka je čovjek koji će sagraditi taj grad; na svom prvorođencu će postaviti temelj njegov, i na svom najmlađem će postaviti kapije njegove. I tako učini Hozan iz Betela; u Abironu prvorođenom utemelji ga, i u najmanjem sačuvanom postavi njegova vrata. I Gospodar je bio sa Jošuom, i njegovo ime je bilo poznato po svoj zemlji.

7

I sinovi Izraela su počinili veliki prijestup i prisvojili su od posvećenih stvari, i uzeo je Ahar, sin Harmija, sina Zambrija, sina Zare iz plemena Jude, od posvećenih stvari, i razgnjevio se Gospod gnjevom na sinove Izraela. I Isus posla ljude u Aj, koji je kod Betela, govoreći: Izviđajte Aj. I ljudi odoše gore i izviđaše Aj. I vratiše se Isusu i rekoše mu: Neka ne ide gore sav narod, nego kao dvije hiljade ili tri hiljade ljudi neka idu gore i neka osvoje grad; ne dovodi tamo sav narod, jer malo ih je. I otišlo je gore oko tri hiljade ljudi, i pobjegli su pred ljudima iz Aja. I ljudi iz Aja ubili su od njih tridesetšest ljudi, gonili su ih od kapije i razbili ih na padini, i srce naroda se prestrašilo i postalo je kao voda. I Jošua pocepa svoju odjeću i pade na zemlju ničice pred Gospodom do večeri, on i starješine Izraela, i staviše prašinu na svoje glave. I reče Jošua, molim te Gospode; zašto je tvoj sluga preveo ovaj narod preko Jordana da ga preda Amorejcima, da nas uništi? I da smo ostali i da smo se nastanili pored Jordana. I

šta ću reći pošto je Izrael okrenuo vrat pred svojim neprijateljem? I kada čuje Kanaanac i svi koji stanuju u zemlji, okružiće nas i uništiće nas sa zemlje, i šta ćeš učiniti sa tvojim velikim imenom? I rekao je Gospodar Jošui: Ustani, zašto si pao na lice? Narod je sagriješio i prekršio zavjet koji sam sklopio s njima, ukrali su od posvećenih stvari i bacili ih u svoje posude. I sinovi Izraela neće moći izdržati pred licem svojih neprijatelja, vrat će okrenuti pred svojim neprijateljima, jer su postali prokleti. Neću više biti s vama ako ne uklonite prokletu stvar iz svoje sredine. Ustavši, posveti narod i reci da budu posvećeni sutra. Ovo govori Gospod, Bog Izraela: Prokletstvo je među vama, nećete moći da se odupirete pred neprijateljima vašim dok ne uklonite prokletstvo iz svoje sredine. I svi ćete biti sakupljeni ujutro prema plemenima, i pleme koje Gospod pokaže donijet ćete prema klanovima, i klan koji Gospod pokaže donijet ćete prema kući, i kuću koju Gospod primi donijet ćete prema čovjeku. I ko god bi bio pokazan, biće spaljen u vatri, i sve što mu pripada, jer je prekršio zavjet Gospoda i učinio bezakonje u Izraelu. I ustao je rano Jošua i doveo je narod prema plemenima, i bilo je pokazano pleme Juda. I bio je doveden prema plemenima, i bilo je pokazano pleme Zerahovaca. I priveden je po čovjeku, i pokazan je Ahar, sin Zambrija, sina Zare. I reče Jošua Aharu: Daj slavu danas Gospodu, Bogu Izraela, i daj ispovijest, i javi mi što si učinio, i ne krij od mene. I Ahar odgovorio Jošui i rekao: Zaista sam sagriješio pred Gospodom, Bogom Izraela, ovako i ovako sam učinio. Vidio sam u pljački golu šarenu haljinu, i dvjesta didrahmi srebra, i jedan zlatni jezik od pedeset didrahmi, i razmislivši o njima uzeo sam ih; i

evo, oni su skriveni u mom šatoru, i srebro je skriveno ispod njih. I poslao je Jošua glasnike, i oni su otrčali u šator u logoru, i te stvari su bile sakrivene u njegovom šatoru, a srebro ispod njih. I oni ih iznesoše iz šatora i donesoše Isusi i starješinama Izraela i postaviše ih pred Gospoda. I uzeo je Jošua Ahara, sina Zarina, i odveo ga u dolinu Ahor, i njegove sinove, i njegove kćeri, i njegovu telad, i njegove tovarne životinje, i sve njegove ovce, i njegov šator, i sva njegova imanja, i sav narod s njim, i odveo ih je u Emekhor. I Isus reče Aharu: Zašto si nas uništio? Gospodin te potpuno uništi baš kao što je i danas. I sav Izrael ga je kamenovali kamenjem, i podigli su nad njim veliku gomilu kamenja; i Gospod je prestao sa gnjevom srdžbe. Zbog ovoga nazvao ga je Emekahor do ovog dana.

8

I reče Gospod Jošui: Ne boj se niti strahuj, uzmi sa sobom sve ratnike i ustani, kreni u Aj. Evo, predao sam u tvoje ruke kralja Aja i njegovu zemlju. I učinićeš s Ajem onako kako si učinio s Jerihonom i njegovim kraljem, a stoku ćeš opljačkati za sebe; postavi zasjedu gradu sa stražnje strane. I Jošua je ustao i svi ljudi ratnici da pođu gore u Gaj. Jošua je odabrao trideset hiljada ljudi moćnih u snazi, i poslao ih noću. I naredio im je, govoreći: Vi zasjedajte iza grada, ne budite daleko od grada, i bićete svi spremni. Ja i svi oni sa mnom ćemo se približiti gradu, i kada stanovnici Aja izađu u susret nama, baš kao i nedavno, mi ćemo pobjeći od njih. I kada bi izašli za nama, odvući ćemo ih od

grada, i reći će: Bježe ovi pred nama, kao i prije. Vi ćete ustati iz zasede i ići ćete u grad. Prema ovoj riječi postupit ćete, evo, zapovjedio sam vam. I Jošua ih posla, i oni odoše u zasjedu i smjestiše se između Betela i Aja, zapadno od Aja. I rano ustavši Jošua ujutro, obišao je narod, i pošli su gore on i starješine pred narodom na Aj. I svi ratnici s njim krenuli su, i hodajući došli su nasuprot gradu s istoka. I zaseda grada od mora. I desilo se kada je vidio kralj Gaj, požurio je i izašao u susret njima pravo u rat, on i svi ljudi koji su s njim. I on nije znao da je zaseda za njega iza grada. I vidio je, i povukao se Jošua i Izrael od njih. I oni su progonili sinove Izraela, i tako su se udaljili od grada. Nije ostao niko u Gaju koji nije progonio Izrael; i ostavili su grad otvoren, i progonili su Izrael. I rekao je Gospod Jošui: Ispruži ruku svoju sa kopljem koje je u ruci tvojoj prema gradu, jer u ruke tvoje predao sam ga; i zaseda će ustati brzo sa mjesta svog. I Isus je ispružio svoju ruku sa kopljem prema gradu i zasjednici su ustali brzo iz svog mjesta i izašli su kada je ispružio ruku i ušli su u grad i zauzeli su ga i požurivši zapalili su grad vatrom. Kada su se stanovnici Aja osvrnuli iza sebe, vidjeli su dim kako se uzdiže iz grada prema nebu, i više nisu imali kuda pobjeći ni ovamo ni onamo. I Isus i sav Izrael vidješe da je zasjeda uzela grad i da je dim grada otišao u nebo, i okrenuvši se, udarili su ljude Gaja. I ovi su izašli iz grada u susret, i našli su se između logora, ovi s jedne strane i ovi s druge strane, i udarali su ih dok nije ostao nijedan preživjeli niti pobegao. I kralja Aja uhvatiše živog i dovedoše ga Jošui. I kada su sinovi Izraela prestali ubijati sve one u Aju i one u poljima i na planini na silasku, gdje su ih progonili od nje do kraja, vratio se Jošua u Aj i udario ga

oštricom mača. I oni koji su pali toga dana, od muškarca do žene, bilo je dvanaest hiljada – svi stanovnici Aja. Osim plijena u gradu, sve što su opljačkali sinovi Izraela uzeli su za sebe prema zapovijedi Gospoda, onako kako je Gospod zapovjedio Jošui. I Jošua je zapalio grad u vatri i učinio ga nenaseljenom gomilom zauvijek do današnjeg dana. I kralja od Aja objesio je na razdvojeno drvo, i bio je na drvetu do večeri, i kada je sunce zalazilo, naredio je Jošua, i skinuli su njegovo tijelo sa drveta, i bacili su ga u jamu, i postavili su mu gomilu kamenja do ovog dana.

9

Kada su čuli kraljevi Amorejaca s one strane Jordana, oni u brdovitoj regiji, i oni u niziji, i oni na cijeloj obali velikog mora, i oni prema Anti Libanu, i Hetiti, i Kanaanci, i Periziti, i Hiviti, i Amorejci, i Girgašiti, i Jebusiti, skupili su se zajedno da ratuju protiv Jošue i Izraela, svi zajedno. I stanovnici Gabaona čuli su sve što je Gospod učinio Jerihonu i Gaju. I oni su zaista postupili sa lukavstvom; došavši, snabdjeli su se zalihama i pripremili se; uzevši stare vreće na svoja ramena i stare mješine za vino, pocijepane i svezane, i šuplje sandale, i svoje sandale stare i zakrpljene na nogama, i svoju odjeću izlizanu na sebi, i svoj hljeb od zaliha suh i pljesniv i izjeden. I došli su k Jošui u logor Izraela u Galgalu, i rekli su Jošui i Izraelu: Iz daleke zemlje došli smo, i sada sklopite s nama savez. I sinovi Izraela rekli su Horejcu: Vidi, možda u meni stanovaš, pa kako da s tobom

sklopim savez? I rekli su Jošui: Sluge tvoje jesmo. I reče im Jošua: Odakle ste i odakle ste došli? I rekli su, iz zemlje izdaleka veoma došle su tvoje sluge u ime Gospoda tvog Boga; jer čuli smo ime njegovo, i sve što je učinio u Egiptu, i sve što je učinio kraljevima Amorejaca, koji su bili s one strane Jordana, Sihonu kralju Amorejaca, i Ogu kralju Basana, koji je stanovao u Aštarotu i u Edreju. A čuvši to, rekle su nam naše starješine i svi stanovnici naše zemlje, govoreći: Uzmite sa sobom zalihe za put i idite u susret njima i recite im: Sluge smo vaše, i sada sklopite s nama savez. Ovi hljebovi bili su topli kada smo se njima snabdjeli u dan kada smo izašli da dođemo k vama, ali sada su se osušili i postali izjedeni. I ovi mjehovi za vino koje smo napunili novi, i ovi su pukli, i naša odjeća i naše sandale su se istrošile od veoma dugog puta. I vladari su uzeli od njihovih zaliha, a Gospoda nisu upitali. I Jošua je sklopio mir s njima, i sklopili su s njima savez da ih spase, i zakleli su im se vladari zajednice. I stalo se nakon tri dana nakon što su sklopili savez s njima, čuli su da su blizu njih i da stanuju među njima. I sinovi Izraela su otišli i došli u njihove gradove, a njihovi gradovi bili su Gabaon, Kefira, Beerot i gradovi Jarina. I sinovi Izraela nisu se borili protiv njih, jer su im se svi vladari zakleli na Gospoda Boga Izraela, i sva zajednica je gunđala protiv vladara. I rekoše vladari svoj skupštini: Mi smo im se zakleli Gospodom, Bogom Izraela, i sada ih nećemo moći dotaknuti. Ovo ćemo učiniti, uhvatit ćemo ih žive i sačuvat ćemo ih, i neće biti gnjeva protiv nas zbog zakletve koju smo im se zakleli. Živjet će, i bit će drvosječe i nosioci vode za cijelu zajednicu, baš kao što su im rekli vladari. I Jošua ih je sazvao i rekao im: Zašto ste me prevarili govoreći: Veoma smo daleko od

tebe, a vi ste susjedi onih koji stanuju među nama? I sada ste prokleti, neće nestati među vama robova, niti drvosječa, niti vodonoša meni i mom Bogu. I odgovorili su Jošui, govoreći: Bilo nam je javljeno sve što je naredio Gospod Bog tvoj Mojsiju, sluzi njegovom, da vama da ovu zemlju, i da potpuno uništi nas i sve stanovnike na njoj pred vama; i bojali smo se veoma za naše duše pred vama, i učinili smo ovu stvar. I sad evo, mi smo podložni vama; kako vam se sviđa i kako vam se čini, učinite s nama. I oni im učiniše tako, i Jošua ih izbavi toga dana iz ruku sinova Izraela, i ne ubiše ih. I postavio ih je Jošua u onaj dan za drvosječe i vodonošače cijeloj zajednici i oltaru Boga. Zbog ovoga su stanovnici Gabaona postali drvosječe i vodonošače oltara Boga do današnjeg dana, i za mjesto koje bi izabrao Gospod.

10

Kao što je čuo Adoni-Bezek kralj Jerusalima da je Jošua uzeo Aj i potpuno ga uništio, na koji način su učinili Jerihonu i njenom kralju, tako su učinili i Aju i njenom kralju, i da su stanovnici Gibeona prebjegli ka Jošui i ka Izraelu, uplašili su se od njih veoma; znao je jer da je Gibeon veliki grad, kao jedan od glavnih gradova, i svi njegovi ljudi jaki. I poslao je Adoni-Bezek, kralj Jerusalima, prema Elamu, kralju Hebrona, i prema Fidonu, kralju Jarmuta, i prema Jefti, kralju Lakiša, i prema Dabeinu, kralju Adulama, govoreći: Dođite, idite gore prema meni i pomozite mi, i da ratujemo protiv Gibeona; jer su oni prešli

prema Jošui i prema sinovima Izraela. I pet kraljeva Jebusejaca su otišli gore, kralj Jerusalima i kralj Hebrona i kralj Jerimuta i kralj Lakiša i kralj Odolama, oni i sav njihov narod. I opkolili su Gabaon i opsjedali ga. I stanovnici Gabaona poslali su k Jošui u logor Izraela u Galgalu, govoreći: Ne povuci ruke svoje od slugu svojih; dođi gore k nama brzo i pomozi nam i izbavi nas; jer skupljeni su protiv nas svi kraljevi Amorejaca koji stanuju u planinskoj krajini. I Jošua je otišao iz Gilgala, on i sav ratni narod s njim, svi jaki snagom. I reče Gospod Isusu: Ne boj ih se, jer sam ih predao u tvoje ruke; neće ostati niko od njih pred vama. I pošto je Jošua došao na njih iznenada, cijelu noć je išao iz Gilgala. I Gospod je zbunio njih od lica sinova Izraela, i Gospod ih je zdrobio velikim porażom u Gabaonu, i gonili su ih putem uspona Bet Horona, i sjekli su ih do Azeke i do Makede. A dok su bježali od sinova Izraela niz silazak kod Horonima, Gospod je bacao na njih kamenje grada s neba sve do Azeke, i bilo je više onih koji su umrli od kamenja grada nego onih koje su sinovi Izraela ubili mačem u ratu. Tada je Jošua govorio Gospodu, na dan kada je Bog predao Amorejca u ruke Izraela, kada ih je razbio u Gabaonu, i bili su razbijeni pred sinovima Izraela, i rekao je Jošua: Neka stoji sunce prema Gabaonu, i mjesec prema dolini Ajalon. I stalo je sunce i mjesec u zastoju, dok je Bog branio od njihovih neprijatelja, i stalo je sunce nasred neba, nije išlo naprijed ka zapadu do kraja jednog dana. I nije bilo takvog dana ni prije ni poslije, tako da Bog čuje čovjeka, jer je Gospod zajedno ratovao za Izrael. I pobjegli su ovih pet kraljeva i sakrili su se u pećinu u Makedi. I javljeno je Jošui: Nađeno je pet kraljeva skrivenih u pećini u Makedi. I reče Jošua:

Kotrljajte kamenje na usta pećine i postavite ljude da ih čuvaju. Vi pak ne stojte, progoneći vaše neprijatelje, i zauzmite njihovu stražnju četu, i ne dopustite im da uđu u njihove gradove, jer ih je Gospod, Bog naš, predao u naše ruke. I dogodilo se kada je Jošua prestao, i svaki sin Izraelov, sječući ih velikim sječenjem veoma do kraja, da su oni koji su se spašavali spašeni u utvrđene gradove. I svi ljudi su se vratili prema Jošui u Makedu zdravi, i nijedan od sinova Izraela nije zarežao svojim jezikom. I rekao je Jošua: Otvorite pećinu i izvedite ovih pet kraljeva iz pećine. I izveli su pet kraljeva iz pećine: kralja Jerusalima, kralja Hebrona, kralja Jerimuta, kralja Lakiša i kralja Odolama. I pošto su ih izveli prema Jošui, Jošua je sazvao sav Izrael i one koji su započeli rat i koji su ga pratili, govoreći im: Idite naprijed i stavite vaše noge na njihove vratove. I prišavši, stavili su svoje noge na njihove vratove. I reče Jošua njima: Ne bojte se njih, niti ustukavajte, budite hrabri i jaki, jer tako će Gospod učiniti svim vašim neprijateljima protiv kojih vi ratujete. I ubio ih je Jošua, i objesio ih je na pet drveta, i bili su obješeni na drvetima do večeri. I dogodilo se prema zalasku sunca, zapovjedio je Isus, i skinuli su ih sa drveta, i bacili su ih u pećinu u koju su pobjegli tamo, i otkotrljali su kamenje na pećinu do današnjeg dana. I zauzeli su Makkedu toga dana i pobili je oštricom mača i potpuno uništili sve što je dišalo u njoj, i nije ostao niko u njoj spašen i pobjegao, i učinili su kralju Makede na isti način kao što su učinili kralju Jerihona. I otišao je Jošua i sav Izrael s njim iz Makede u Lebnu i opsjedao je Lebnu. I predao je Gospod nju u ruke Izraela, i zauzeli su je i njenog kralja, i pobili su je oštricom mača, i sve što diše u njoj, i nije ostao u njoj niko spašen niti

pobjegao, i učinili su njenom kralju onako kako su učinili kralju Jerihona. I otišao je Jošua i sav Izrael s njim iz Lebne u Lakiš, i opkolio ga, i opsjedao ga. I Gospod predade Lahiš u ruke Izraela. I zauzeli su ga drugog dana, i pobili su ga oštricom mača, i potpuno su ga uništili, na isti način kako su učinili Lebni. Tada je krenuo Elam, kralj Gazera, da pomogne Lakišu, i udario ga je Jošua oštricom mača, i narod njegov, tako da nije ostao niko od njih preživjeli niti bjegunac. I Jošua je otišao i sav Izrael s njim iz Lakiša u Odolam, i opkolio ga i opsjedao ga. I predao ju je Gospodar u ruke Izraela i zauzeo ju je toga dana, i pobio ju je oštricom mača, i sve što diše pobili su u uništenju, na isti način kako su učinili Lahišu. I otišao je Jošua i sav Izrael s njim u Hebron, i opsjedao ga. I udario ga je oštricom mača, i svako živo biće koliko ih je bilo u njemu, nije bilo spašenog. Na način kako su učinili Odolamu, potpuno su ga uništili, i sve što je bilo u njemu. I Isus se vratio i sav Izrael u Debir; i opkolivši ga, zauzeli su ga, i kralja njegovog, i sela njegova; i udario ga oštricom mača, i potpuno uništili ga, i sve što diše u njemu; i nisu ostavili u njemu nijednog preživjelog; na način kako su učinili Hebronu i kralju njegovom, tako su učinili Debiru i kralju njegovom. I Jošua je udario svu zemlju planinske regije, i Negev, i ravnicu, i Ašdot, i kraljeve njihove; nisu ostavili od njih nijednog spašenog; i sve što diše životom potpuno je uništio, na način kako je zapovjedio Gospod Bog Izraelov, od Kadeš Barnea do Gaze, svu zemlju Gošom do Gibeona. I sve njihove kraljeve i njihovu zemlju udario je Jošua odjednom, jer je Gospod, Bog Izraela, ratovao za Izrael.

11

Kao što je čuo Jabis kralj Asora, poslao je prema Jobabu kralju Marona, i prema kralju Simona, i prema kralju Azifa, i prema kraljevima onima kod Sidona velikog, u planinsku oblast i u Arabu nasuprot Kinerotu, i u ravnicu, i u Fenaedor, i prema obalnim Kanaancima s istoka, i prema obalnim Amorejcima, i Hetitima, i Perizejcima, i Jebusejcima onima u planini, i Hivejcima, i onima pod Hermonom u zemlju Masimu. I izašli su oni i kraljevi njihovi s njima, kao pijesak mora po množini, i konji i kola vrlo mnoga. I došli su zajedno svi kraljevi i stigli na isto mjesto, i utaborili se kod vode Maron da ratuju protiv Izraela. I reče Gospod Jošui: Ne boj se njih, jer sutra u ovaj sat ja predajem poražene njih pred Izraelom; njihove konje ćeš osakatiti, a njihova kola ćeš spaliti u vatri. I došao je Jošua i sav narod ratnika iznenada na njih kod vode Maron, i napali su na njih u brdovitom kraju. I njih je predao Gospod pod vlast Izraela, i udarajući ih, gonili su do velikog Sidona, i do Maserona, i do ravnica Masoha prema istoku, i posekli su ih tako da nije ostao nijedan njihov preživeli. I učinio im je Jošua onako kako mu je zapovjedio Gospod: konje njihove onesposobio je, a kola njihova spalio vatrom. I vratio se Isus u to vrijeme i zauzeo Asor i njenog kralja, a Asor je ranije vladao svim ovim kraljevstvima. I ubili su svako dišuće biće u njemu mačem i uništili su sve, i nije ostavljeno nijedno dišuće biće u njemu, i Asor su spalili vatrom. I sve gradove kraljevstava i kraljeve njihove uzeo je Jošua i ubio ih oštricom mača, i potpuno su ih uništili na način koji je

naredio Mojsije, sluga Gospodin. Ali sve utvrđene gradove nije spalio Izrael, osim samo Asora spalio je Izrael, i sav plijen iz njega opljačkali su za sebe sinovi Izraela, a sve njih potpuno su uništili oštricom mača, dok ih nije uništio, nisu ostavili od njih ništa što diše. Na način koji je zapovjedio Gospod Mojsiju, sinu njegovom, i Mojsije je isto tako zapovjedio Jošui; i tako je učinio Jošua, nije prekršio ništa od svega što mu je zapovjedio Mojsije. I Isus je uzeo svu brdovitu zemlju, i svu zemlju Negev, i svu zemlju Gošen, i ravnicu, i onu prema zapadu, i planinu Izrael, i niske krajeve prema planini od planine Halak, i onu koja se uzdiže prema Seiru, i do Baal Gada, i ravnice Libanona pod planinom Hermon; i sve njihove kraljeve je uzeo, i ubio, i pobio. I Jošua je vodio rat protiv ovih kraljeva mnogo dana. I nije bilo grada koji Izrael nije uzeo; sve su uzeli u ratu. Zato što se kroz Gospoda dogodilo da se ojača njihovo srce da susretnu u rat protiv Izraela, tako da budu uništeni, tako da im ne bude data milost, već da budu uništeni, na način kako je rekao Gospod Mojsiju. I došao je Jošua u to vrijeme i uništio je Anakime iz brdovitog kraja, iz Hebrona, i iz Dabira, i iz Anabota, i iz cijelog Jude sa njihovim gradovima, i uništio ih je Jošua. Nijedan od Anakima nije bio ostavljen od sinova Izraela, osim u Gazi, i u Gatu, i u Ašdodu. I uzeo je Jošua svu tu zemlju, kao što je zapovjedio Gospod Mojsiju, i dao ju je Jošua u nasljedstvo Izraelu u podjeli prema njihovim plemenima, i zemlja je prestala biti ratovana.

12

I ovo su kraljevi zemlje koje su ubili sinovi Izraela i naslijedili su njihovu zemlju s one strane Jordana na istoku, od doline Arnon do planine Hermon, i svu zemlju Arabe na istoku. Sihon, kralj Amorejaca, koji je živio u Hešbonu, vladajući od Arnona, koji je u dolini prema dijelu doline, i polovinu Gileada do Jaboka, granica sinova Amonovih. I Araba do mora Kinereta prema istoku, i do mora Araba, more soli od istoka, put prema Bet Ješimotu, od Temana koji je pod Asedotom Fasga. I kralj Og od Bašana bio je preostao od divova, koji je stanovao u Aštarotu i u Edreju, vladar od planine Hermon i od Salke, i cijelog Bašana do granica Geširaca, i Make, i polovine Gileada do granica Sihona, kralja Hešbona. Mojsije, sluga Gospodnji, i sinovi Izraelovi udarili su ih; i dao ju je Mojsije u nasljedstvo Reubenu i Gadu i polovini plemena Manaseovog. I ovi kraljevi Amorejaca, koje je ubio Jošua i sinovi Izraela s one strane Jordana kod mora Baal Gad u ravnici Libanona, i do planine Halak koja se uspinje u Seir; i dao ju je Jošua plemenima Izraela da naslede prema njihovom žrebu, u planini, i u ravnici, i u Arabi, i u Ašdotu, i u pustinji, i Negevu; Hetita, i Amorejca, i Kanaanca, i Ferezejca, i Hivejca, i Jebusejca. Kralj Jerihona, i kralj Aja, koji je blizu Betela, kralj Jerusalima, kralj Hebrona, kralj Jarmuta, kralj Lakiša, kralj Elama, kralj Gezera, kralj Debira, kralj Gedera, kralj Hormata, kralj Adera, kralj Libne, kralj Adulama, kralj Makede, kralj Tapuaha, kralj Hefera, kralj Afeka Šarona, kralj Asoma, kralj Šimrona, kralj Madona, kralj Akšafa, kralj Kadeša, kralj Jokneama, kralj Dora, kralj Jokneama Karmela, kralj Adulama Fenneadora, kralj Goja Galileje, kralj Tirse; svi ovi kraljevi dvadeset i devet.

13

I Jošua bijaše star i odmakao u danima, i reče Gospod Jošui: ti si odmakao u danima, a zemlja je ostala mnoga za nasljedstvo. I ova zemlja je ostavljena; granice Filistejaca, Gešuranin, i Kanaanac, od nenaseljene one prema licu Egipta do granica Ekrona s lijeve strane Kanaanaca računa se prema pet satrapija Filistejaca, Gazaninu, i Ašdođaninu, i Aškeloncu, i Gitejcu, i Ekroncu, i Avejcu, iz Temana i svaka zemlja Kanaana prema Gazi, i Sidonci do Afeka, do granica Amorejaca, i sva zemlja Galijata Filistejaca, i sav Liban od istoka sunca od Gilgala ispod planine Hermon do ulaza Emata, svaki onaj koji stanuje brdovitu oblast od Libana do Masereta Memfomajima. Sve Sidonijane, ja ću ih potpuno uništiti od lica Izraela; ali podijeli je u nasljedstvo Izraelu, na način koji sam ti naredio. I sada podijeli ovu zemlju kao nasljedstvo za devet plemena i za polovicu plemena Manasije. Od Jordana do velikog mora prema zapadu sunca dat ćeš je; veliko more će označiti granicu. Dva plemena i pola plemena Manasije, Rubenu i Gadu, dao je Mojsije s one strane Jordana; prema istoku sunca dao mu je Mojsije, sluga Gospodnji, od Aroera koji je na obali potoka Arnona, i grad koji je u sredini klanca, i sav Misor od Medebe; sve gradove Sihona, kralja Amorejaca, koji je vladao u Hesbonu do granica sinova Amonovih; i Gilead, i granice Gesira i Mahatija, svu goru Hermon i sav Basan do Saleha; sve kraljevstvo Oga u Basanu, koji je vladao u Astarotu i u Edreju; ovaj je bio preostao od divova, i udario ga je Mojsije i uništio ga. I sinovi Izraela nisu

uništili Gesirijce, Mahatijce i Hananejce, i kralj Gesirija i Mahati su živjeli među sinovima Izraela do današnjeg dana. Osim plemenu Levi nije bilo dato nasljedstvo; Gospod Bog Izraela je njihovo nasljedstvo, kao što im je rekao Gospod. I ovo je podjela koju je Mojsije podijelio sinovima Izraela u Arabothu Moabu s one strane Jordana prema Jerihu. I Mojsije je dao plemenu Ruben prema njihovim klanovima. I njihove granice postale su od Aroera, koji je prema licu klanca Arnona, i grad koji je u klancu Arnona; i sav Misor, do Hešbona, i svi gradovi koji su u Misoru, i Dibon, i Bamot Baal, i kuća Meelbota, i Bašan, i Bakedmot, i Maifaad, i Kirijataim, i Sebama, i Serada, i Sion u planini Enab, i Bet Peor, i Ašdot Pisga, i Bet Ješimot, i svi gradovi Misora, i sve kraljevstvo Sihona kralja Amorejaca, kojeg Mojsije udari njega i vođe Midijana, i Evija, i Rekema, i Sura, i Ura, i Rebu vladara plijena Siona, i stanovnike Siona. I Balaama, sina Beora, vidovnjaka, ubili su u preokret-u. Dogodile su se granice Rubena, Jordan granica. Ovo je nasljedstvo sinova Rubenovih prema njihovim klanovima, njihovi gradovi i njihove farme. Mojsije je dao sinovima Gada prema njihovim klanovima. I granice njihove bile su Jazer, svi gradovi Gileada, i polovina zemlje sinova Amonovih do Arabe, koja je prema Aradu. I od Hesbona do Arabota prema Mispi, i Botanim, i Maan do granica Dibona, i Enadom i Otargai i Baintanabra i Sokota i Safan i preostalo kraljevstvo Sihona kralja Hesbona; i Jordan će biti granica do dijela mora Kinereta s one strane Jordana od istoka. Ovo je nasljedstvo sinova Gadovih prema njihovim rodovima i prema njihovim gradovima. Vrat će okrenuti pred svojim neprijateljima, jer su prema njihovim rodovima postali njihovi

gradovi i njihova imanja. I Mojsije je dao polovini plemena Manasije prema njihovim klanovima. I desile se njihove granice od Maana, i cijelo kraljevstvo Basana, i cijelo kraljevstvo Oga, kralja Basana, i sva sela Jaira koja su u Basanitu, šezdeset gradova. I polovina Gileada, i u Aštarotu, i u Edreju, gradovi kraljevstva Oga u Bašanu, sinovima Makira, sinovima Manasije, i polovini sinova Makira, sinova Manasije, prema njihovim klanovima. Ovi su koje je Mojsije dao u nasljedstvo s one strane Jordana u Arabotu Moaba, s one strane Jordana prema Jerihonu, na istoku.

14

I ovi su oni koji su raspodijelili nasljedstvo sinovima Izraela u zemlji Hanaan, kojima su raspodijelili nasljedstvo Eleazar svećenik, i Isus sin Nuna, i poglavari porodica plemena sinova Izraela. Prema ždrijebima naslijedili su, na način koji je Gospod zapovjedio preko Jošue, devetorici plemena i polovini plemena s one strane Jordana. I levitima nije dao baštinu među njima, jer su sinovi Josifovi bili dva plemena, Manasije i Efraim, i nije dat dio u zemlji levitima, nego gradovi za stanovanje i njihova ispašna mjesta za stoku i njihova stoka. Na koji način je Gospodin zapovjedio Mojsiju, tako su učinili sinovi Izraela i podijelili su zemlju. I sinovi Jude pristupiše k Jošui u Gilgalu, i reče mu Kaleb, sin Jefunejev Kenezejac: Ti znaš riječ koju je Gospod govorio Mojsiju, čovjeku Božijem, o meni i tebi u Kadeš Barnei. Četrdeset godina sam imao kada me je poslao Mojsije,

sin Božji, iz Kadeš Barnee da izvidim zemlju, i odgovorio sam mu riječ prema njegovom umu. Moja braća koja su otišla sa mnom promijenila su srce naroda, ali ja sam bio potpuno odlučan da slijedim Gospoda, Boga mog. I zakleo se Mojsije u onaj dan, govoreći: Zemlja na koju si stupio biće tebi u nasljeđe i tvojoj djeci zauvijek, jer si bio odan da slijediš Gospoda, Boga našeg. I sada me je održao Gospod na način koji je rekao; ovo je četrdeset i peta godina, od kada je Gospod govorio ovu riječ Mojsiju; i išao je Izrael u pustinji; i sada evo ja danas imam osamdeset i pet godina; Još sam danas jak, kao kada me je poslao Mojsije, isto tako sam jak sada da izađem i da uđem u rat. I sada tražim od tebe ovu planinu, kao što je rekao Gospod onoga dana, jer si ti čuo ovu riječ onoga dana, a sada su tamo Anakimi, gradovi utvrđeni i veliki, pa ako Gospod bude sa mnom, uništiću ih, na način kako mi je rekao Gospod. I blagoslovio ga je Jošua i dao Hebron Kalebu, sinu Jefuneje, sina Keneza, u nasljeđe. Zbog ovoga Hebron je postao nasljedstvo Kaleba, sina Jefunejeva Kenezejca, do ovoga dana, zato što je on slijedio zapovijed Gospoda Boga Izraela. Ime Hebrona bilo je ranije grad Argob, metropola Anakima, i zemlja je prestala od rata.

15

I dogodi se da su granice plemena Juda prema njihovim klanovima bile od granica Idumeje, od pustinje Sin do Kadeša prema jugu. I njihove granice bile su od Juga do dijela slanog mora, od grebena koji vodi prema Jugu. I prolazi nasuprot

uspona Akrabina; i obilazi Senu, i uzlazi od juga na Kadeš Barneju; i izlazi Asaron, i uzlazi u Saradu; i izlazi prema zapadu Kadeša, i izlazi na Selmonu, i proteže se do klisure Egipta; i biće njegov izlaz granica na more; ovo je njihova granica od juga. I granice od istoka cijelo slano more do Jordana. I njihove granice od Sjevera, i od brijega mora i od dijela Jordana. Penju se granice na Bet Haglaam; i prolazi od Sjevera na Bet Arabah, i uzdiže se granica na kamen Bohana sina Rubena; I uzdiže se granica na četvrti klanca Ahor, i silazi na Gilgal, koja je nasuprot uspona Adumim, koja je prema jugu klancu, i proteže se na vodu izvora sunca; i biće njegov izlaz izvor Rogel; I uzdiže se granica u klanac Hinom, na leđa Jebuseja od juga; ovo je Jerusalim; i proteže se granica na vrh planine, koja je prema licu klanca Hinom prema moru, koja je od dijela zemlje Refaim na sjeveru; I proteže se granica od vrha planine na izvor vode Neftoah, i proteže se u planinu Efron; i vodiće granicu u Baal; ovo je grad Jarim. I granica će ići okolo od Baala do mora, i proći će u planinu Asar na leđima grada Jarina sa Sjevera; ovo je Haslon; i sići će do grada sunca, i proći će na Jug; I proteže se granica prema leđima Ekrona na sjever, i proteći će granice do Sukota, i proći će granice na Jug, i proteći će do Lebne, i biće izlaz granica na moru; I granice njihove od mora, more veliko će označiti granicu. Ovo su granice sinova Jude unaokolo prema njihovim klanovima. I Halebu, sinu Jefonijinom, dao je dio usred sinova Judinih zbog Božje zapovijesti, i dao mu je Isus grad Arbok, glavni grad Enakov; to je Hebron. I Kaleb, sin Jefonin, uništio je odatle tri sina Enakova: Šešaja, Talmaja i Ahimana. I otišao je odatle Kaleb na stanovnike Dabira, a ime Dabira bilo je ranije

Grad Pisama. I reče Kaleb: Ko god uzme i osvoji Grad pisama i ovlada njime, daću mu svoju kćer Ahsu za ženu. I uzeo ju je Gotonijel, sin Keneza, brata Kalebovog, i dao mu je Ashu, svoju kćer, za ženu. I desilo se kada je ona odlazila da mu je savjetovala, govoreći: Zatražit ću od oca mog polje. I povikala je sa magarca, i rekao joj je Kaleb: Šta ti je? I reče mu: Daj mi blagoslov, jer si me dao u zemlju Nageb, daj mi Bothanis. I dade joj Gonathlah gornju i Gonathlah donju. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Jude. Postali su njihovi gradovi gradovi prema plemenu sinova Jude na granicama Edoma u pustinji, i Baiselehl, i Ara, i Asor, i Ikam, i Regma, i Aruel, i Kadeš, i Asorionain, i Mainam, i Balmainan, i njihova sela, i gradovi Aseron, to je Asor, i Sen, i Salmaa, i Molada, i Seri, i Baifalat, i Holaseola, i Beršeba; i njihova sela, i njihova imanja, Bala, i Bakok, i Asom, i Elboudad, i Betel, i Horma, i Sekelak, i Maharim, i Setennak, i Labos, i Sale, i Eromot; dvadeset devet gradova, i njihova sela. U ravnici Aštaol, Sora i Eštaol. I Ramen, i Tano, i Iluthoth, i Maiani, i Iermouth, i Odollam, i Membra, i Saocho, i Iazeka, i Sakarim, i Gadera, i seoska imanja njegova; četrnaest gradova, i njihova sela. Senna, i Adasan, i Migdal Gad, i Dalad, i Mispa, i Iahareel, i Basedot, i Ideadalea, i Habra, i Mahes, i Maahos, i Gedor, i Bagadiel, i Noman, i Mahedan; šesnaest gradova, i njihova sela; Lebna, i Itak, i Anoh, i Jana, i Nasib, i Keilam, i Akiezi, i Kezib, i Batesar, i Ailom; deset gradova, i njihova sela; Ekron, i njegova sela, i njihovi zaselci, od Ekrona Gemna; i svi koji su blizu Asdota; i njihova sela, Asiedot, i njegova sela, i njegovi zaselci; Gaza, i njegova sela, i njegovi zaselci do potoka Egipta, i veliko more razgraničava. I u planinskoj regiji Samir, i Jeter, i Soha, i

Renna, i grad Pisama, to je Dabir, i Anon, i Es, i Man, i Aisam, i Gosom, i Halu, i Hanna, i Gelom; jedanaest gradova, i njihova sela; Airem, i Remna, i Soma, i Jemain, i Baitahu, i Fakua, i Euma, i grad Arbok, to je Hebron, i Sorait; devet gradova, i njihova imanja; Maor, i Karmel, i Ozib, i Itan, i Jariel, i Arikam, i Zakanaim, i Gabaa, i Tamnata; devet gradova, i njihova sela; Ailua, i Bet Sur, i Gedon, i Magarot, i Baitanam, i Tekoum; šest gradova, i njihova sela; Kariatbaal, to je grad Jarim, i Soteba; dva grada, i njihova imanja; i Badargeis, i Tarabaam, i Ainon, i Aiohioza, i Naflazon, i gradovi Sadona, i Arkade; sedam gradova, i njihova sela. I Jebusejac je živio u Jerusalimu, i sinovi Jude nisu bili u stanju da ih unište, i Jebusejci su živjeli u Jerusalimu do ovog dana.

16

I granice sinova Josifa od Jordana prema Jerihonu od istoka, i uzdizaće se od Jerihona u planinsku pustinju, u Betel Luzu. I izaći će u Betel, i proći će na granice Ahatarti. I proći će preko mora do granica Aptalima, sve do granica donjeg Betorona, i njihov izlaz će biti prema moru. I nasljedili su sinovi Josifa, Efraim i Manasije. I tako su postale granice sinova Efraima prema njihovim rodovima, i granice njihovog nasljedstva bile su od istoka Atarot i Erok do gornjeg Bet-Horona i Gazare. I granice će doći do mora u Ikasmon od Sjevernog Toplog; obići će na istok u Tenasu, i Seles, i proći će od istoka u Janoku, i u Maho, i Atarot, i sela njihova; i doći će do Jerihona, i izaći će na Jordan. I

od Groba ići će granice prema moru do Helkane, i njihov izlaz će biti prema moru; ovo je nasljedstvo plemena Efraima prema njihovim rodovima. I gradovi koji su odvojeni sinovima Efraima između nasljedstva sinova Manasije, svi gradovi i njihova sela. I Efraim nije uništio Kanaanca koji je stanovao u Gazeru, i Kanaanac je stanovao u Efrajimu do ovog dana, sve dok nije otišao Faraon, kralj Egipta, i uzeo ga, i spalio ga u vatri, i proboli Kanaance i Ferezejce i one koji su stanovali u Gazeru, i Faraon ga je dao u mirazu svojoj kćeri.

17

I desilo se da su granice plemena sinova Manasije pripale Mahiru, prvorođenom Manasije, ocu Galaada, jer je bio ratnik, u Galaaditu i u Basanu. I sinovima Manasije, preostalima prema njihovim klanovima: sinovima Jezija, sinovima Keleza, sinovima Jezijela, sinovima Suhema, sinovima Sumarima i sinovima Ofera – ovi su bili muškarci prema njihovim klanovima. I Salpaadu, sinu Oferovom, nije bilo sinova nego kćeri, i ovo su imena kćeri Salpaadovih: Maala, Noua, Egla, Melha i Tersa. I stale su pred sveštenikom Eleazarom, i pred Jošuom, i pred vladarima, govoreći: Bog je zapovjedio preko Mojsija da nam se dâ nasljedstvo među našom braćom. I dato im je po zapovijedi Gospodnjoj ždrijeb među braćom njihovog oca. I udio njihov je pao od Anasse, i ravnica Labek iz zemlje Gilead, koja je s one strane Jordana. Jer kćeri sinova Manasije naslijedile su nasljedstvo usred njihove braće. A zemlja Gilead pripala je

sinovima Manasije koji su preostali. I granice sinova Manasije bile su Delehanat, koji je prema sinovima Anat, i ide prema granicama Jamina i Jasiba prema izvoru Taftot. Manassehu će pripasti, a Taphath na granicama Manassehovih pripada sinovima Ephraimovim. I granica će se spustiti na klanac Karana prema jugu, prema klancu Jariel; terebint pripada Efrajmu između grada Manasije; a granica Manasije je na sjeveru do bujice; i njegov izlaz će biti more od juga za Efrajma, i na sjeveru za Manasiju; i more će biti granica za njih; i na Ašera će se spojiti na sjeveru, i sa Isaharom od istoka. I biće Manasiju u Isaharu i u Ašeru Baitan i njihova sela, i stanovnici Dora i njegova sela, i stanovnici Megida i njegova sela, i treći dio Mafete i njegova sela. I sinovi Manasijini nisu bili u stanju da unište ove gradove, i Kanaanac je nastavio da živi u ovoj zemlji. I desilo se da su, pošto su sinovi Izraela ojačali i učinili Kanaance podanicima, njih ipak nisu uništili. Ali sinovi Josifa govorili su protiv Jošui, govoreći: Zašto si nam dao u posjed jedan dio i jedan odmjereni dio? Ja sam velik narod, i Bog me je blagoslovio. I reče im Jošua: Ako ste velik narod, idite gore u šumu i očistite je za sebe, ako vas sužava planina Efraim. I rekli su: Ne odgovara nam planina Efraim, a Hananejanin koji stanuje u njoj, u Bet Šeanu i u njegovim selima, u dolini Jezreel, ima odabrane konje i gvožđe. I Isus reče sinovima Josifa, ako si mnogobrojan narod i imaš veliku snagu, nećeš imati samo jedan udio. Jer šuma će biti tvoja, jer je šuma i očistićeš je, i biće tvoja. I kada uništiš Kanaanca, jer odabrani konj je njegov, ti si jači od njega.

18

I sva skupština sinova Izraela bila je sastavljena u Šilu, i oni su tamo postavili šator svjedočanstva, i zemlja je bila pokorena od strane njih. I sinovi Izraela koji nisu naslijedili ostalo je sedam plemena. I reče Jošua sinovima Izraelovim: Dokle ćete odugovlačiti da naslijedite zemlju koju vam je dao Gospod, Bog naš? Dajte tri čovjeka po plemenu od vas, i neka ustanu i prođu kroz zemlju, i neka je opišu pred mnom, kako će biti potrebno da je podijele. I oni prođoše ka njemu, i on podijeli njima sedam dijelova. Juda će postaviti za njih granicu od juga, i sinovi Josifa će postaviti za njih od sjevera. Vi pak podijelite zemlju na sedam dijelova i donesite ih ovamo k meni, a ja ću vam izvući ždrijeb pred Gospodom, Bogom našim. Jer sinovi Levijevi nemaju dio među vama; sveštenstvo Gospodnje je njihov dio. A Gad i Ruben i polovina plemena Manasijina uzeli su svoje nasljedstvo s one strane Jordana na istoku, koje im je dao Mojsije, sluga Gospodnji. I ustajući, muškarci su otišli, i Jošua je naredio muškarcima koji su putovali da izmjere zemlju, govoreći: Idite i izmjerite zemlju, i dođite k meni, i ovdje ću vam izvući ždrijeb pred Gospodom u Šilu. I otišli su i prešli su zemlju, i vidjeli su je, i napisali su je prema gradovima, sedam dijelova u knjigu, i donijeli su je Jošui. I baci im Jošua ždrijeb u Šilu pred Gospodom. I izašao je ždrijeb plemena Benjaminovog prvi prema njihovim klanovima, i izašle su granice njihovog ždrijeba između sinova Judinih i sinova Josifovih. I njihove granice su bile od Sjevera, od Jordana će se granice popeti iza Jerihona sa sjevera, i popeće se na planinu

prema moru, i njegov izlaz će biti pustinja Bet-Aven. I granica će proći odatle prema Luzi, na leđima Luze s njene južne strane, to jest Betelu, i granica će se spustiti prema Maatarov Orehu na planinsko područje koje je južno od donjeg Bethorona. I granica će proći i nastaviti na dio koji gleda prema moru od juga, od planine prema Bet Horonu na jugu, i njen izlaz će biti u Kirijat Baal, što je Kirijat Jearim, grad sinova Judinih, ovo je dio prema moru. I dio prema jugu od dijela Karijat Baala, i granice će proći u Gasin, na izvor vode Naftoa. I granice će se spustiti na dio, to jest prema licu doline Sonnam, koja je iz dijela Emek Refaim sa sjevera, i Gehenna će se spustiti na leđa Jebuseja sa juga; spustit će se na izvor Rogel; I proći će do izvora Bet Šemeš; i proći će do Galilota, koji je nasuprot usponu Adumim; i spustit će se na kamen Bohana, sina Rubenovog; i proći će prema leđima Bet Arabe sa sjevera, i spustit će se na granice prema leđima mora sa sjevera. I bit će izlaz granica na greben Slanog mora na sjeveru u dijelu Jordana od juga, ovo su granice od juga. I Jordan će označavati granicu sa istočne strane. Ovo je nasljedstvo sinova Benjaminovih, sa granicama okolo prema njihovim klanovima. I postale su gradovi sinova Benjaminovih prema njihovim plemenima Jerihon, i Betegajo, i Amekasis, i Baitabara, i Sara, i Besana, i Ajein, i Fara, i Efrata, i Karafa, i Kefira, i Moni, i Gabaa, gradova dvanaest; i sela njihova, Gabaon, i Rama, i Beerota, i Massema, i Miron, i Amoke, i Fira, i Kafan, i Nakan, i Zelekan, i Tareela, i Jebus; ovo je Jerusalim; i Gabaot, Jarim, gradova trinaest, i sela njihova; ovo je nasljedstvo sinova Benjaminovih prema njihovim plemenima.

19

I izašao je drugi ždrijeb sinova Šimunovih, i njihovo nasljedstvo se našlo između posjeda sinova Judinih. I njihov udio je bio Beršeba, i Samaa, i Kaladam, i Arsola, i Bola, i Jason, i Ertoula, i Boula, i Horma, i Sikelak, i Bet Mahereb, i Sarsusin, i Batarot, i njihova polja; trinaest gradova, i njihova sela. Eremmon, i Thalcha, i Jether, i Asan; četiri grada i njihova sela, oko njihovih gradova do Baleka, idući prema Bamethu na jugu; ovo je nasljedstvo plemena sinova Simeonovih prema njihovim rodovima. Od dijela Jude nasljedstvo plemena sinova Simeonovih, jer se dogodilo da je dio sinova Judinih bio veći od njihovog, i naslijedili su sinovi Simeonovi usred njihovog dijela. I izašao je treći ždrijeb Zebulunu prema plemenima njihovim; biće granice nasljedstva njihovog Esedekgola, granice njihove, more i Magelda, i spajat će se na Baitharabu u klisuru koja je prema licu Iekmana. I vratio se od Seddouka iz suprotnog pravca od istoka Bet Šemeša prema granicama Haselot Aita, i proći će prema Dabirotu, i poći će gore prema Fangaiu. I odatle će ići okolo sa suprotne strane prema istoku do Gebere do grada Katasema, i proći će do Remmone Matharaoza. I granica će ići okolo na sjever do Amota, i njihov kraj će biti kod Gaifaela, i Katanata, i Nabaala, i Simoona, i Jerihona, i Baitmana. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Zebulunovih prema njihovim rodovima, gradovi i njihova sela. I Isaharu je izašao četvrti ždrijeb. I granice njihove postadoše Jazel, i Hasalot, i Sunam, i Agin, i Siona, i Reirot, i Anakeret, i Dabiron, i Kison, i Rebes, i

Remas, i Jeon, i Toman, i Aimarek, i Bersafes. I spojit će se granice na Gathbor i na Salim prema moru i Beth shemesh, i bit će njegov izlaz granica Jordan. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Isahara prema njihovim rodovima, gradovi i njihova sela. I onda je izašao peti ždrijeb Ašeru prema njihovim klanovima. I granice njihove postadoše Ekseleket, i Alef, i Bajtok, i Keaf, i Elimeleh, i Amijel, i Maasa; i spojiće se s Karmelom prema moru, i sa Sionom, i Labanatom. I vratit će se od istoka sunca i Baithgenetha, i pridružit će se Zebulunu i Ekgaiu, i Phthaelu prema sjeveru, i ući će u granice Saphthaibethme, i Inaela, i proći će u Chobamasomel, i Elbon, i Rahab, i Ememaon, i Kanthan do velikog Sidona. I granice će se vratiti u Ramu, i do izvora Masfasat, i Tiraca; i granice će se vratiti na Jasif, i izlaz njegov će biti more, i Apoleb, i Ehozob, i Arhob, i Afek, i Rau. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Ašerovih prema njihovim rodovima, gradovi i njihova sela. I Neftaliju je pripao šesti ždrijeb. I granice njihove bile su Moolam, i Mola, i Besemiin, i Arme, i Nabok, i Iephthamai, do Dodama, i prolazi njegovi bili su Jordan. I granice će se vratiti prema moru u Aththaboru, i odatle će proći Iakana, i pridružit će se Zebulunu s juga, a Asher će se pridružiti prema moru, i Jordan s istoka sunca. I gradovi utvrđeni Tiraca: Tir, i Omatadaket, i Keneret, i Armait, i Arael, i Asor, i Kades, i Asari, i izvor Asor, i Keroe, i Megalaarim, i Baittame, i Tessamis. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Neftalimovih. I Danu je izašao sedmi ždrijeb. I postale su njihove granice Sarat, i Asa, i gradovi Samaus, i Salamin, i Amon, i Silata, i Elon, i Tamnata, i Akaron, i Alkata, i Begeton, i Gebeelan, i Azor, i Banaibakat, i Getremmon, i od mora Jerakon granica blizu

Jope. Ovo je nasljedstvo plemena sinova Dana prema njihovim narodima, njihovi gradovi i njihova sela. I sinovi Dana su otišli i zaratili protiv Lahiša, i zauzeli su ga, i udarili su ga oštricom mača, i naselili su se u njemu i nazvali su ga Lasendan. I otišli su da zauzmu zemlju prema njihovoj granici, i sinovi Izraela su dali dio Jošui, sinu Nuna, među njima po zapovijedi Boga, i dali su mu grad koji je zatražio, Tamnasarah, koji je u planini Efraim, i sagradio je grad i stanovao je u njemu. Ovo su podjele koje su dodijelili kao nasljedstvo Eleazar svećenik, Isus sin Nuna i poglavari očeva u plemenima Izraela prema ždrijebovima u Šilu pred Gospodom, kod vrata šatora svjedočanstva, i otišli su da zauzmu zemlju.

20

I Gospod je govorio Jošui, govoreći: Govori sinovima Izraela: Dajte gradove utočišta o kojima sam vam govorio kroz Mojsija. Utočište ubici koji je udario dušu nenamjerno, i bit će vama gradovi utočište, i neće umrijeti ubica od osvetnika krvi, dok ne stane pred skupštinom na sud. I on je odredio Kadeš u Galileji na planini Neftali, i Sihem na planini Efraim, i grad Arbok, što je Hebron, na planini Juda. I s one strane Jordana dao je Bosor u pustinji na ravnici od plemena Rubena, i Aremot u Gileadu iz plemena Gada, i Gaulon u Basanu iz plemena Manasije. Ovi gradovi su određeni sinovima Izraela i strancu koji boravi među njima, da tamo pobjegne svako ko udari dušu nenamjerno, kako ne bi umro rukom osvetnika krvi, dok ne stane pred skupštinom

na sud.

21

I pristupiše poglavari očeva sinova Levijevih Eleazaru svešteniku i Jošui sinu Nunovom i poglavarima očeva od plemena Izraelovih. I rekoše im u Šilu u zemlji Hananskoj govoreći: Zapovjedio je Gospod rukom Mojsijevom dati nama gradove da živimo i pašnjake za stoku našu. I sinovi Izraela dali su Levitima pri dodjeljivanju, po zapovijedi Gospoda, gradove i njihove pašnjake. I izašao je ždrijeb narodu Kahat, i sinovima Aronovim, sveštenicima Levitima, pripalo je ždrijebom trinaest gradova od plemena Juda, od plemena Simeona i od plemena Benjamina. I sinovima Kaata koji su preostali, od plemena Efraima i od plemena Dana i od polovine plemena Manasije, ždrijebom deset gradova. I sinovima Geršona od plemena Isahara i od plemena Ašera i od plemena Naftalija i od polovine plemena Manasije u Bašanu, trinaest gradova. I sinovima Merari, prema njihovim klanovima, od plemena Rubena i od plemena Gada i od plemena Zabulona, po žrebu, dvanaest gradova. I sinovi Izraela dali su levitima gradove i njihove pašnjake, na način kako je zapovjedio Gospod Mojsiju, ždrijebom. I pleme sinova Jude i pleme sinova Simeona i od plemena sinova Benjamina dade ove gradove; i bili su nazvani sinovima Arona od naroda Kohata sinova Levija, jer njima pripade ždrijeb. I dao im je Kirijat Arba, glavni grad Anaka, to je Hebron u planini Juda, a pašnjake oko njega i polja grada i

njegova sela dao je Jošua sinovima Kaleba, sina Jefuneovog, u posjed. I sinovima Aronovim dao je grad utočište ubici, Hebron, i odvojena sa njim; i Lemnu, i odvojena prema njoj; i Ailom, i odvojena njoj; i Temu, i odvojena njoj; i Gellu, i odvojena njoj; i Debir, i odvojena njoj; i Asu, i odvojena njoj; i Tanu, i odvojena njoj; i Betsamus, i odvojena njoj; devet gradova od ova dva plemena. I od plemena Benjamina, Gibeon i pašnjaci njegovi; i Gat i pašnjaci njegovi; i Anatot i pašnjaci njegovi; i Gamala i pašnjaci njegovi; četiri grada. Svi gradovi sinova Aaronovih, sveštenika, trinaest. I sinovima naroda Kaata, Levitima koji su preostali od sinova Kaata, postade grad sveštenika njihovih od plemena Efraima; i dadoše im grad utočišta za ubicu, Sihem, i pašnjake njegove; i Gazaru i pašnjake njene; i Bet Horon, i pašnjake njegove; četiri grada. I iz plemena Dan, Helkothaim, i pašnjaci njeni; i Geth Dan, i pašnjaci njeni; i Aijalon, i pašnjaci njeni; i Getheremmon, i pašnjaci njeni; gradova četiri. I od polovine plemena Manasije: Tanah sa zemljom odvojenom za njega, i Iebatu sa zemljom odvojenom za njega – dva grada. Svih deset gradova, zajedno sa odvojenim područjima uz njih, narodima sinova Kahatovih koji su preostali. I sinovima Gedsonovim, Levitima iz polovine plemena Manasije, gradove odvojene za one koji su ubili: Gaulon u Basanitidi sa njenim odvojenim zemljama, i Bosoran sa njenim odvojenim zemljama, dva grada. I iz plemena Isahar, Kison, i pašnjaci njeni; i Debba, i pašnjaci njeni; i Remmat, i pašnjaci njeni; i Izvor pisama, i pašnjaci njeni; četiri grada. I iz plemena Ašer Baselan i pašnjake njegove, i Dabon i pašnjake njegove, i Helkat i pašnjake njegove, i Rahab i pašnjake njegove; četiri grada. I iz plemena Naftali:

grad odvojen za ubicu, Kadeš u Galileji sa odvojenim pašnjacima, i Nemat sa odvojenim pašnjacima, i Temon sa odvojenim pašnjacima - tri grada. Svi gradovi Geršona prema njihovim klanovima, trinaest gradova. I narodu sinova Merarijevih, preostalim Levitima, od plemena Zebuluna: Maan i pašnjake njene, i Kadeš i pašnjake njene, i Sela i pašnjake njene, tri grada. I s one strane Jordana kod Jerihona od plemena Rubena, grad utočište za ubicu, Bosor u pustinji; Miso, i njeni pašnjaci; i Jazer, i njeni pašnjaci; i Dekmon, i njeni pašnjaci; i Mafa, i njeni pašnjaci; četiri grada. I od plemena Gad, grad utočište ubice, i Ramot u Gileadu, i njegovi pašnjaci, Kamin, i njegovi pašnjaci, i Hešbon, i njegovi pašnjaci, i Jazer, i njegovi pašnjaci, svi gradovi četiri. Svi gradovi sinova Merari prema njihovim klanovima, od onih koji su preostali od plemena Levija, bile su dvanaest gradova. Svi gradovi Levita u sredini posjeda sinova Izraela, četrdeset osam gradova, i njihovi pašnjaci oko ovih gradova; grad i pašnjaci oko grada svim ovim gradovima; I dao je Gospod Izraelu svu zemlju, koju se zakleo dati njihovim ocima; i naslijedili su je, i naselili su se u njoj. I Gospodin im dao odmor sa svih strana, kao što se zakleo njihovim ocima, niko nije ustao pred njima od svih njihovih neprijatelja, sve njihove neprijatelje Gospodin je predao u njihove ruke. Nije propala nijedna od svih dobrih riječi koje je Gospod govorio sinovima Izraela, sve su se ispunile.

22

Tada je Jošua sazvao sinove Rubenove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina i rekao im: Vi ste čuli sve što vam je zapovjedio Mojsije, sluga Gospodnji, i poslušali ste moj glas u svemu što vam je zapovjedio. Niste napustili svoju braću tokom ovih mnogih dana, sve do današnjeg dana ste čuvali zapovijed Gospoda Boga vašeg. Sada je Gospodin Bog naš dao odmor našoj braći, na način kako im je rekao. Sada dakle, okrenuvši se, idite u vaše kuće i u zemlju vašeg posjeda, koju vam je dao Mojsije s one strane Jordana. Ali čuvajte se veoma da činite zapovijedi i zakon, koji je zapovjedio nama da činimo Mojsije, sluga Gospodnji; da volite Gospoda Boga našeg, da hodate svim putevima njegovim, da čuvate zapovijedi njegove, i da budete privrženi njemu, i da služite njemu iz cijelog uma vašeg i iz cijele duše vaše. I blagoslovio ih je Jošua i poslao ih, i otišli su u svoje kuće. I polovini plemena Manasije dao je Mojsije u Basanu, a polovini je dao Jošua sa njihovom braćom s one strane Jordana prema moru, i kada je Jošua poslao ih u njihove kuće, blagoslovio ih je. I sa velikim bogatstvom otišli su u svoje kuće, i sa veoma mnogo stoke, i srebrom, i zlatom, i gvožđem, i mnogo odjeće. Podijelili su plijen neprijatelja sa svojom braćom. I sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otišli su od sinova Izraelovih u Šilu u zemlji Hananu da odu u Gilead, u zemlju njihovog posjeda, koju su naslijedili po zapovijedi Gospodnjoj preko Mojsija. I došli su u Gilead kod Jordana, koji je u zemlji Kanaanu, i sinovi Rubenovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina sagradili su tamo oltar na Jordanu, veliki oltar koji se mogao vidjeti. I sinovi Izraela su čuli kako govore: Evo, sinovi Rubena i sinovi Gada i polovina plemena Manasije

sagradili su oltar na granicama zemlje Hanana, na Gileadu kod Jordana, s one strane sinova Izraela. I svi sinovi Izraela bili su skupljeni u Šilu, tako da su otišli gore da ratuju protiv njih. I sinovi Izraela poslali su ka sinovima Rubena i ka sinovima Gada i ka sinovima pola plemena Manasije u zemlju Gilead Pinehasa sina Eleazara sina Arona velikog sveštenika, i deset vladara sa njim; vladar jedan od kuće porodice od svih plemena Izraela; vladari kuća porodica su hiljarsi Izraela. I došli su sinovima Reubena, i sinovima Gada, i polovini plemena Manasseha u zemlju Gileada; i govorili su njima, govoreći: ovo kaže sva skupština Gospodnja, koji je ovo prijestup koji ste počinili pred Bogom Izraela, da se okrenete danas od Gospoda, sagradivši sebi oltar, da postanete pobunjenici protiv Gospoda? Nije li nam mali grijeh Peora, da nismo bili očišćeni od njega do ovog dana? I desi se rana u skupu Gospodina. I vi ste se danas okrenuli od Gospoda, i ako danas odstupite od Gospoda, sutra će gnjev biti na sav Izrael. I sada, ako je mala zemlja vašeg posjeda, prijeđite u zemlju Gospodnjeg posjeda, gdje prebiva šator Gospodnji, i naslijedite među nama, i ne postanite odmetnici od Boga, i vi se ne odmećite od Gospoda, zato što gradite oltar izvan oltara Gospoda Boga našeg. Nije li evo Ahar, sin Zeraha, sagriješio prijestupom protiv posvećene stvari, i gnjev došao na cijelu skupštinu Izraela? I ovaj jedan je sam umro u svom vlastitom grijehu. I sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovorili su i govorili su poglavarima Izraelovim, govoreći: Bog Bog Gospod je, i Bog Bog sam zna, i Izrael sam će znati; ako smo u pobuni sagriješili pred Gospodom, neka nas ne spasi u ovaj dan. I ako smo sagradili za sebe žrtvenik da bismo

se odvojili od Gospoda Boga našeg, da bismo prinijeli na njega žrtvu paljenica, da bismo učinili na njemu žrtvu spasenja, Gospod će potražiti. Ali zbog opreznosti učinili smo ovo, govoreći, da sutra vaša djeca ne kažu našoj djeci: Šta vi imate sa Gospodom, Bogom Izraela? I Gospod je postavio Jordan kao granicu između nas i vas, i nemate dio u Gospodu, i vaši sinovi će otuđiti naše sinove, da ne obožavaju Gospoda. I rekli smo da učinimo tako, da sagradimo ovaj oltar ne zbog prinosa niti zbog žrtava, već da ovo bude svjedočanstvo između nas i vas, i između naših generacija poslije nas, da služimo službu Gospodu pred njim, u našim prinosima i u našim žrtvama i u našim mirovnim žrtvama; i neće reći vaša djeca našoj djeci sutra, nemate vi dio Gospoda. I rekosmo: Ako se ikada desi da govore prema nama, ili našim generacijama sutra, i kažu: Vidite sličnost oltara Gospodnjeg koji su napravili naši oci, ne zbog prinosa niti zbog žrtava, već je svjedočanstvo između vas i nas, i između naših sinova. Neka ne postanemo dakle mi oni koji se okreću od Gospoda u današnji dan, da se odvojimo od Gospoda, tako da sagradimo žrtvenik za voćne prinose i žrtve Salamina i žrtvu spasenja, osim žrtvenika Gospoda koji je pred Njegovim šatorom. I čuvši Fineas svećenik i svi vladari kongregacije Izraela koji su bili s njim riječi koje su govorili sinovi Rubena i sinovi Gada i polovina plemena Manasije, bilo im je ugodno. I reče Fineas, svećenik, sinovima Rubena i sinovima Gada i polovini plemena Manasije: Danas smo spoznali da je Gospod s nama, jer niste počinili prijestup pred Gospodom, i da ste izbavili sinove Izraela iz ruke Gospoda. I vratio se Fineas, svećenik, i vladari od sinova Rubena i od sinova Gada i od

polovine plemena Manasije iz Gileada u zemlju Hanana prema sinovima Izraela, i odgovorili su im riječi. I to je zadovoljilo sinove Izraela, i govorili su sinovima Izraela, i blagoslovili su Boga sinova Izraela, i rekli su da više ne idu protiv njih u rat da unište zemlju sinova Rubena i sinova Gada i polovine plemena Manasije, i naselili su se na njoj. I nazvao je Jošua oltar Ruvimov i Gadov i polovine plemena Manasijina, i rekao je da je to svjedočanstvo između njih da je Gospod njihov Bog.

23

I desilo se nakon više dana, pošto je Gospodin dao odmor Izraelu od svih njegovih neprijatelja okolo, a Jošua je bio star, odmakao u godinama. I Jusuf je sazvao sve sinove Izraela i vijeće starješina njihovih i vladare njihove i sudije njihove i pisare njihove, i rekao im: Ja sam ostario i odmakao u danima. Vi ste pak vidjeli sve što je učinio Gospod Bog naš svim ovim narodima pred nama, jer Gospod Bog vaš je onaj koji je ratovao za vas. Vidite da sam vama dodijelio narode koji su vam preostali, ove po nasljedstvima za vaša plemena, od Jordana sve narode koje sam uništio, i od velikog mora graničit će prema zapadu sunca. Gospodin, Bog naš, uništit će ih pred nama dok ne nestanu, i poslat će na njih divlje zvijeri dok ih ne uništi, i njihove kraljeve pred vama, i naslijedit ćete njihovu zemlju, kao što vam je govorio Gospodin, Bog naš. Ojačajte se dakle veoma da čuvate i činite sve napisano u knjizi zakona Mojsijevog, da ne skrećete na desno ili lijevo, da ne uđete u ove preostale narode; i imena

bogova njihovih neće biti imenovana među vama, niti ćete im služiti, niti ćete im se klanjati, nego ćete se priljepiti Gospodu Bogu našem, kao što ste činili do ovog dana. I Gospodin će uništiti pred vama velike i jake narode, i niko nije stao protiv nas do ovog dana. Jedan od vas progonio je hiljadu, jer je Gospod, Bog naš, ratovao za vas, baš kao što nam je rekao. I veoma pazite da ljubite Gospoda Boga našega. Ako se jer vi okrenete i pridružite se ovim preostalim narodima sa vama, i sklopite brakove s njima, i pomiješate se s njima i oni s vama, znajte da Gospod neće nastaviti da uništava ove narode ispred vas; i oni će vam biti zamke, i sablazni, i čavli u vašim petama, i strijele u vašim očima, dok ne nestanete sa ove dobre zemlje koju vam je dao Gospod, vaš Bog. Ja pak odlazim putem kao i svi oni na zemlji, i znat ćete u srcu vašem i u duši vašoj da nije pala nijedna riječ od svih riječi koje je rekao Gospodar Bog naš o svim stvarima koje nam pripadaju, nije propala nijedna od njih. I biće kao što su došle prema nama sve dobre riječi koje je Gospod govorio o vama, tako će Gospod Bog donijeti na vas sve zle riječi dok vas ne uništi sa ove dobre zemlje koju vam je dao Gospod, kada prestupite zavjet Gospoda Boga našeg koji nam je zapovjedio, i otišavši budete služili drugim bogovima i klanjali im se.

24

I skupio je Jošua sva plemena Izraela u Šilo, i sazvao je njihove starješine i njihove pisare i njihove sudije, i postavio ih je pred

Boga. I reče Isus svemu narodu: Ovo govori Gospodar, Bog Izraela: S one strane rijeke naselili su se vaši očevi od početka, Tera, otac Avrama, i otac Nahora, i služili su drugim bogovima. I uzeo sam vašeg oca Abrahama s one strane rijeke, i vodio sam ga kroz svu zemlju; i umnožio sam njegovo sjeme, i dao sam mu Isaka, i Isaku Jakova i Isava; i dao sam Isavu planinu Seir da je nasledi; i Jakov i njegovi sinovi sišli su u Egipat, i postali su tamo narod velik i mnogobrojan i moćan; i zlostavljali su ih Egipćani. I udario sam Egipat znacima koje sam učinio među njima. I nakon ovih stvari izveo je naše očeve iz Egipta, i ušli ste u Crveno more, i Egipćani su progonili naše očeve u kolima i na konjima u Crveno more. I mi smo vikali prema Gospodaru, i dao je oblak i tamu između nas i između Egipćana, i doveo je na njih more, i pokrio ih je, i vidjele su vaše oči koliko je učinio Gospodar u zemlji Egiptu, i bili ste u pustinji mnogo dana. I on nas je doveo u zemlju Amorejaca koji su stanovali s one strane Jordana, i Gospod ih je predao u naše ruke, i vi ste naslijedili njihovu zemlju, i vi ste ih uništili ispred sebe. I ustao je Balak, sin Sippora, kralj Moaba, i postrojio se za bitku protiv Izraela, i poslavši pozvao je Balaama da nas prokune. I Gospod, Bog tvoj, nije htio da te uništi, i blagoslovima nas je blagoslovio, i izbavio nas je iz njihovih ruku, i predao ih je. I vi ste prešli Jordan i došli ste u Jerihon, i ratovali su protiv nas oni koji stanuju u Jerihonu: Amorejac i Kanaanac i Perizejac i Hivejac i Jebusejac i Hetejac i Girgašejac, i Gospod ih je predao u naše ruke. I poslao je prije vas stršljena, i protjerao ih ispred nas, dvanaest kraljeva Amorejaca, ne tvojim mačem niti tvojim lukom. I dao vam je zemlju na kojoj niste radili, i gradove koje niste sagradili, i

nastanili ste se u njima, i vinograde i maslinike koje niste posadili vi jedete. I sada bojte se Gospoda i služite mu u pravosti i pravdi, i uklonite strane bogove kojima su služili naši očevi s one strane rijeke i u Egiptu, i služite Gospodu. Ako vam, međutim, ne ugađa služiti Gospodu, izaberite sebi danas kome ćete služiti, bilo bogovima vaših otaca, onima s one strane rijeke, bilo bogovima Amorejaca, u čijoj zemlji stanujete, ja i moja kuća služićemo Gospodu, jer je svet. I odgovarajući, narod je rekao: Neka nam se ne desi da ostavimo Gospoda i da služimo drugim bogovima. Gospodar Bog naš, on sam je Bog, on je izveo nas i očeve naše iz Egipta, i čuvao nas na svemu putu kojim smo išli, i među svim narodima kroz koje smo prošli. I Gospod je protjerao Amorejca i sve narode koji su stanovili u zemlji ispred nas, ali i mi ćemo služiti Gospodu, jer je on naš Bog. I Jošua reče narodu: Ne možete služiti Gospodu, jer je Bog svet; i revnujući, on neće oprostiti vaše grijehe i vaša bezakonja, kada napustite Gospoda i budete služili drugim bogovima; i doći će i nauditi će vam i uništiti će vas umjesto toga što vam je dobro učinio. I narod reče Jošui: Ne, nego ćemo služiti Gospodu. I reče Jošua narodu: Vi ste svjedoci protiv sebe da ste izabrali Gospoda da mu služite. I sada uklonite strane bogove koji su među vama, i usmjerite srca vaša prema Gospodu Bogu Izraela. I narod reče Jošui: Gospodinu ćemo služiti i glas njegov ćemo slušati. I Jošua je sklopio zavjet sa narodom u onaj dan, i dao mu je zakon i sud u Šilu pred šatorom Boga Izraela. I napisao je ove riječi u knjigu zakona Božjih, i uzeo je veliki kamen, i Jošua ga je postavio pod terebintom pred Gospodom. I rekao je Jošua narodu: Evo, ovaj kamen će biti među vama kao svjedočanstvo, jer je on čuo sve

što mu je Gospod rekao, jer je govorio vama danas, i ovaj će biti među vama kao svjedočanstvo u posljednjim danima, kada budete postupali lažno prema Gospodu, mom Bogu. I Jošua je poslao narod, i svaki je otišao na svoje mjesto. I Izrael je služio Gospodu sve dane Isusove, i sve dane starješina koji su produžili vrijeme poslije Isusa, i koji su vidjeli sva djela Gospoda koja je učinio Izraelu. I dogodilo se nakon toga i umro je Jošua, sin Nunov, sluga Gospodnji, u stotinu i deset godina. I sahranili su ga prema granicama njegovog dijela u Tamnasarahu u planini Efraim od sjevera planine Galad; I kosti Josifa iznijeli su sinovi Izraela iz Egipta, i zakopali su u Sihemu, u dijelu polja koje je stekao Jakov od Amorejaca koji su stanovili u Sihemu za sto jaganjaca, i dao ju je Josif u dijelu. I stalo se nakon ovih stvari da je Eleazar, sin Aronov, visoki svećenik, umro i bio je sahranjen u Gibeahu Fineesa, sina njegovog, koju mu je dao u planini Efraim.